ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

របាយការណ៍
លទ្ធផលអង្កេតភពផែនដី
នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ២០២៤

(ខេត្តព្រៃវែង និង ខេត្តស្វាយរៀង)

រៀបចំដោយៈ

វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ

ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៥

របាយការណ៍
លទ្ធផលអង្កេតភពផែនដី
នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ២០២៤
(ខេត្តព្រៃវែង និង ខេត្តស្វាយរៀង)

វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ

ក្រសួងផែនការ

ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៥

និមិត្តសញ្ញា

ក្រុមសង្កេតការណ៍ភពផែនដីកម្ពុជា

(Cambodia GEO)

បុព្វកថា

របាយការណ៍លទ្ធផលអង្កេតភពផែនដី នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ២០២៤ គឺជាសមិទ្ធផលថ្មីមួយទៀតដែលវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការសម្រេចបាននៅក្នុងអាណត្តិទី៧ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។ របាយការណ៍នេះ បានសិក្សាលើខេត្តចំនួន២ ដែលស្ថិតនៅតំបន់ទំនាបកណ្ដាលរួមមាន ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង បន្ទាប់ពីស្ថានភាពឆ្លងរីករាលដាលនៃជំងឺកូវីដ-១៩ ស្ទើរតែលែងមានឥទ្ធិពលទៅហើយ។ អង្កេតភពផែនដី ឆ្នាំ២០២៤ គឺជាអង្កេតលើកទី៦ ដែលបានអនុវត្តដោយវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ បន្ទាប់ពីប្រទេសកម្ពុជាបានចូលជាសមាជិកទី១០៤ នៃក្រុមសង្កេតការណ៍ភពផែនដីនៅឆ្នាំ២០១៧។

អង្កេតភពផែនដី ឆ្នាំ២០២៤ បានប្រមូលទិន្នន័យ និងសូចនាករសំខាន់ៗមួយចំនួនរួមមាន ស្ថានភាពលក្ខណៈប្រជាសាស្ត្រ បរិស្ថាន គ្រោះមហន្តរាយ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅក្នុងតំបន់ទំនាបកណ្ដាលនៃខេត្តគោលដៅចំនួន២ គឺ ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង។ វិធីសាស្ត្រនៃការប្រមូលទិន្នន័យនៃអង្កេតនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងតាមរយៈ ការសម្ភាសប្រធានភូមិ និងមេគ្រួសារនៅក្នុងខេត្តគោលដៅ ខណៈដែលប្រទេសកម្ពុជាពុំទាន់មានផ្កាយរណប និងពុំទាន់មានប្រទេសណាមួយបានផ្ដល់នូវទិន្នន័យ តាមរយៈផ្កាយរណបនៅឡើយ។

របាយការណ៍លទ្ធផលអង្កេតភពផែនដី ឆ្នាំ២០២៤ គឺជាប្រភពទិន្នន័យសំខាន់ៗសម្រាប់អ្នកធ្វើគោលនយោបាយ ក្នុងការរៀបចំធ្វើផែនការ និងគោលនយោបាយពាក់ព័ន្ធនឹងការតាមដានត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈប្រជាសាស្ត្រ បរិស្ថាន ការពារគ្រោះមហន្តរាយ ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងមានវិធានការសមស្របសម្រាប់ដោះស្រាយបញ្ហាដែលបានរកឃើញទាំងអស់នេះ បន្ថែមពីលើទិន្នន័យដែលបានមកពីប្រភពដទៃទៀត ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។ ជាមួយគ្នានេះ វិស័យឯកជន អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល អ្នកស្រាវជ្រាវ និងអ្នកវិភាគនានា ក៏អាចទទួលបាននូវអត្ថប្រយោជន៍ពីរបាយការណ៍នេះផងដែរ តាមរយៈការសិក្សាស្វែងយល់អំពីលក្ខណៈប្រជាសាស្ត្រ បរិស្ថាន គ្រោះមហន្តរាយ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅក្នុងខេត្តគោលដៅទាំងពីរខាងលើ។

តាងនាមក្រសួងផែនការ ខ្ញុំសូមគោរពថ្លែងអំណរគុណដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតចំពោះ ប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្នុងការផ្ដល់ការគាំទ្រយ៉ាងពេញទំហឹង ជំរុញឱ្យការងារនេះសម្រេចបានលទ្ធផលគួរជាទីមោទនៈ។ ជាមួយគ្នានេះ ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅផងដែរចំពោះថ្នាក់ដឹកនាំ មន្ត្រីជំនាញនៃវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ និងមន្ត្រីដែលចុះស្រង់ទិន្នន័យតាមខេត្តគោលដៅទាំង២ ដែលខិតខំព្យាយាមបំពេញភារកិច្ចយ៉ាងសកម្ម និងហ្មត់ចត់រហូតដល់ការងារនេះសម្រេចបានភាពជោគជ័យ។

ខ្ញុំសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថាគ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័នជាតិ អន្តរជាតិនានា អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងសាធារណជននឹងទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីរបាយការណ៍នេះ។

ថ្ងៃ ចន្ទ ១២ កើត ខែ អាសាឍ ឆ្នាំម្សាញ់ សប្តស័ក ព.ស.២៥៦៩

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០២៥

រដ្ឋមន្ត្រី

ប៊ិន ត្រាឈៃ

អារម្ភកថា

របាយការណ៍លទ្ធផលនៃអង្កេតភពផែនដីនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០២៤នេះ គឺជារបាយការណ៍ទី៦ ដែលផលិតដោយក្រុមការងារនៃក្រុមសង្កេតការណ៍ភពផែនដី ដែលស្ថិតនៅក្រោមវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ។ ចាប់តាំងពីប្រទេសកម្ពុជា បានចូលជាសមាជិកទី១០៤ នៃក្រុមសង្កេតការណ៍ភពផែនដីនៅឆ្នាំ២០១៧ រួចមក គម្រោងអង្កេតភពផែនដីនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានអនុវត្តសកម្មភាពការងារចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០១៩ រហូតមកដល់ឆ្នាំ២០២៣ ក្រុមការងារនៃក្រុមសង្កេតការណ៍ភពផែនដីនៃវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ បានផលិតចេញនូវរបាយការណ៍លទ្ធផលស្តីពីអង្កេតភពផែនដីនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានចំនួន៥ដងរួចមកហើយ ដោយផ្អែកលើការចុះស្រង់ទិន្នន័យជាក់ស្តែងនៅតាមបណ្តាខេត្តនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងទិន្នន័យដែលបានផលិតដោយក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធមួយចំនួន។ ទិន្នន័យដែលបានចុះស្រង់នៅតាមបណ្តាខេត្តចាប់ពីឆ្នាំ២០១៩ ដល់ឆ្នាំ២០២១ មានខេត្តចំនួន៥ ដែលជាប់បឹងទន្លេសាប គឺខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ពោធិ៍សាត់ បាត់ដំបង សៀមរាប និងខេត្តកំពង់ធំ។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០២២កន្លងទៅ បានចុះស្រង់ទិន្នន័យនៅក្នុងខេត្តកោះកុង និងខេត្តព្រះសីហនុ នៅក្នុងឆ្នាំ២០២៣ គឺបានចុះស្រង់ទិន្នន័យនៅក្នុងខេត្តកំពត និងខេត្តកែប និងនៅក្នុងឆ្នាំ២០២៤នេះ បានចុះស្រង់ទិន្នន័យនៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង នៅក្នុងការអនុវត្តគម្រោងអង្កេតភពផែនដី នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០២៤។ ថវិកាសម្រាប់អនុវត្តគម្រោងខាងលើនេះ គឺបានមកពីការជួយឧបត្ថម្ភពីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា តាមរយៈថវិកាកម្មវិធីប្រចាំឆ្នាំរបស់វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ។

គោលបំណងចម្បងនៃអង្កេតនេះ គឺដើម្បីប្រមូលនូវសូចនាករសំខាន់ៗទាក់ទងនឹងប្រជាសាស្ត្រ បរិស្ថាន គ្រោះមហន្តរាយ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ តាមរយៈការសម្ភាសមេភូមិ និងមេគ្រួសារ នៅក្នុងភូមិមួយចំនួនដែលបានជ្រើសរើសធ្វើការសម្ភាស និងការប្រមូលទិន្នន័យពីបណ្តាក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដែលបានផលិត ជំនួសឱ្យការទទួលបានទិន្នន័យពីផ្កាយរណប និងឧបករណ៍ថតរូបភាពផ្សេងៗដែលថតពីលើអាកាស ខណៈដែលបច្ចុប្បន្នការប្រមូលទិន្នន័យបែបនេះ នូវពុំទាន់មានលទ្ធភាពធ្វើទៅបាន។ លទ្ធផលអង្កេតភពផែនដីនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០២៤នេះ រួមមានរបាយការណ៍លទ្ធផលអង្កេតជាឯកសារសៀវភៅបោះពុម្ព និងឯកសារជាអេឡិចត្រូនិក ហើយក៏បានដាក់ចូលនៅក្នុងគេហទំព័ររបស់វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការផងដែរ។ របាយការណ៍អង្កេតភពផែនដី គឺជារង្វាស់វាស់វែងនូវការសម្រេចបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពឆ្នាំ២០៣០ផងដែរ តាមរយៈរបកគំហើញដែលបានរកឃើញ ពីព្រោះថាបើសិនជា ភពផែនដីបានជួបប្រទះនូវគ្រោះមហន្តរាយច្រើននោះ គឺជាហេតុផលដែលនាំឱ្យការអនុវត្តគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពឆ្នាំ២០៣០ មិនអាចសម្រេចបានឡើយ។

ខ្ញុំសូមគោរពថ្លែងអំណរគុណជូនចំពោះ **ឯកឧត្តម ប៊ិន ត្រាឈៃ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងផែនការ** ដែលបានជួយគាំទ្រ ជំរុញ និងលើកទឹកចិត្តដល់ថ្នាក់ដឹកនាំ និងមន្ត្រីវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ក្នុងការអនុវត្តការងារស្ថិតិប្រកបដោយគុណភាព និងប្រសិទ្ធភាព។

ខ្ញុំសូមគោរពថ្លែងអំណរគុណជូនចំពោះ **ឯកឧត្តមកិត្តិសេដ្ឋាបណ្ឌិត ឆាយ ថន អតីតទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងផែនការ** ដែលបានផ្តល់អនុសាសន៍ល្អៗ និងជំរុញលើកទឹកចិត្តដល់មន្ត្រីថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិដែលបានចូលរួមនៅក្នុងការអនុវត្តគម្រោងរហូតទទួលបានជោគជ័យ។

ខ្ញុំសូមគោរពថ្លែងអំណរគុណជូនចំពោះ **ឯកឧត្តម រិន ធីរៈ ទីប្រឹក្សាផ្ទាល់សម្តេចមហាបវរធិបតី ហ៊ុន ម៉ាណែត នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជារដ្ឋលេខាធិការក្រសួងផែនការ និងជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ និង លោកជំទាវ ហង់ លីណា** អតីតប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាទទួលបន្ទុកអគ្គនាយកវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ និងបច្ចុប្បន្នជារដ្ឋលេខាធិការក្រសួងផែនការ ដែលបានយកចិត្តទុកដាក់ និងបានណែនាំដល់មន្ត្រីចុះស្រង់ទិន្នន័យ និងកែច្នៃទិន្នន័យឱ្យមានគុណភាពល្អ។ ខ្ញុំក៏សូមថ្លែងអំណរគុណជូនចំពោះ **លោកបណ្ឌិត ម៉េង គឹមហ៊ា** អគ្គនាយករងវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ និងជាប្រធានក្រុមការងារដឹកនាំគម្រោងអង្កេតភពផែនដី និងលោកប្រធានមន្ទីរផែនការខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង ដែលបានសហការល្អនៅក្នុងអំឡុងពេលចុះស្រង់ទិន្នន័យនៅក្នុងខេត្តទាំង២ខាងលើ រហូតទទួលបានជោគជ័យ។

តាងនាមឱ្យវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ ខ្ញុំសូមបង្ហាញជូននូវរបាយការណ៍លទ្ធផលនៃអង្កេតភពផែនដីនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០២៤ ដែលជាសមិទ្ធផលថ្មីមួយទៀតរបស់វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិជូនដល់ស្ថាប័នថ្នាក់ជាតិ ថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដៃគូរអភិវឌ្ឍន៍ អង្គការសង្គមស៊ីវិល និងអ្នកប្រើប្រាស់ទិន្នន័យដទៃទៀត និងសូមស្វាគមន៍យ៉ាងកក់ក្តៅចំពោះតម្រូវការលទ្ធផលនៃទិន្នន័យជាឯកសារសៀវភៅបោះពុម្ព និងឯកសារជាអេឡិចត្រូនិក ដែលប្រមូលបានពីការធ្វើអង្កេតភពផែនដីនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០២៤នេះ ពីគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាននៃអ្នកប្រើប្រាស់ទិន្នន័យទាំងឡាយ។

ថ្ងៃ ចន្ទ ១២ កើត ខែអាសាឍ ឆ្នាំម្សាញ់ សប្តស័ក ព.ស.២៥៦៩
រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០២៥

នាយកវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ

ទ្រី ឫទ្ធា

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

របាយការណ៍លទ្ធផលនៃអង្កេតភពផែនដីនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០២៤ សម្រាប់ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀងនេះ នឹងមិនអាចដំណើការទៅបានឡើយ បើគ្មានការចូលរួមវិភាគទាន និងការលះបង់របស់មន្ត្រីពាក់ព័ន្ធទាំងថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ពីស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធមួយចំនួនមានជាអាទិ៍ក្រសួងបរិស្ថាន ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម អាជ្ញាធរមីនកម្ពុជា និងអាជ្ញាធរជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយទេនោះ។

ក្រុមការងារនឹងមិនអាចសម្រេចសមិទ្ធផលមួយនេះបានឡើយ បើគ្មានការផ្ដល់លទ្ធភាពទាំងឱកាសសន្តិភាព និងការគាំទ្រផ្នែកថវិកាជាតិសម្រាប់ដំណើរការការងារនេះ ជាពិសេសក្រោមការដឹកនាំប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតពីសំណាក់ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន អតីតនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងសម្តេចមហាបវរធិបតី ហ៊ុន ម៉ាណែត នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** ប្រកបដោយសក្តានុពលខ្លាំងក្លា និងមានចក្ខុវិស័យប្រកបដោយគតិបណ្ឌិត។

ជាការពិតណាស់ ដោយសារមានការណែនាំ និងចង្អុលបង្ហាញពីថ្នាក់ដឹកនាំនៃក្រសួងផែនការកន្លងមករួមមាន **ឯកឧត្តម ប៊ិន ត្រាឈៃ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងផែនការ ឯកឧត្តមកិត្តិសេដ្ឋាបណ្ឌិត ឆាយ ថន អតីតទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងផែនការ ឯកឧត្តម រិន ធីរៈ** ទីប្រឹក្សាផ្ទាល់សម្តេចមហា**បវរធិបតី ហ៊ុន ម៉ាណែត** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជារដ្ឋលេខាធិការក្រសួងផែនការ និងជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ លោកជំទាវ **ហាង លីណា** អតីតប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាទទួលបន្ទុកអគ្គនាយកវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ និងបច្ចុប្បន្នជារដ្ឋលេខាធិការនៃក្រសួងផែនការ **ឯកឧត្តម ទ្រី ឬទ្ធា នាយកវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ** និងឯកឧត្តម លោកជំទាវ ដែលជាថ្នាក់ដឹកនាំគ្រប់ជាន់ថ្នាក់នៃក្រសួងផែនការបច្ចុប្បន្ន ព្រមទាំងលោកប្រធានមន្ទីរផែនការខេត្តទាំងពីរ និងមន្ត្រីពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ទើបក្រុមការងារបានបញ្ចប់របាយការណ៍នេះ ប្រកបដោយជោគជ័យទៅតាមផែនការដូចដែលបានគ្រោងទុក។

តាងនាមឱ្យក្រុមការងារកសាងរបាយការណ៍នេះ ខ្ញុំសូមគោរពសម្តែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅផងដែរដល់ **ឯកឧត្តម ប៊ិន ត្រាឈៃ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងផែនការ ឯកឧត្តមកិត្តិសេដ្ឋាបណ្ឌិត ឆាយ ថន អតីតទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងផែនការ ឯកឧត្តម រិន ធីរៈ** ទីប្រឹក្សាផ្ទាល់សម្តេចមហា**បវរធិបតី ហ៊ុន ម៉ាណែត** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជារដ្ឋលេខាធិការក្រសួងផែនការ និងជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ លោកជំទាវ **ហាង លីណា** អតីតប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាទទួលបន្ទុកអគ្គនាយកវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ និងបច្ចុប្បន្នជារដ្ឋលេខាធិការ

នៃក្រសួងផែនការ ឯកឧត្តម ទ្រី ច្ឆន្នា នាយកវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ដែលបានចំណាយពេលដ៏មានតម្លៃក្នុងការផ្តល់អនុសាសន៍ ក៏ដូចជាត្រួតពិនិត្យកែលម្អរបាយការណ៍នេះឱ្យកាន់តែប្រសើរ និងថ្នាក់ដឹកនាំអង្គភាពជំនាញ និងអ្នកបច្ចេកទេសទាំងអស់ក្នុងវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ ព្រមទាំងមន្ត្រីជំនាញរបស់មន្ទីរផែនការខេត្តទាំងពីរ ដែលបានចូលរួមការងារខាងលើ រហូតទទួលបានជោគជ័យគួរជាទីគាប់ចិត្ត។

ខ្ញុំសូមឆ្លៀតឱកាសនេះ ថ្លែងអំណរគុណដល់វត្តមានចូលរួម និងផ្តល់គំនិតយោបល់ល្អៗពីសមាជិកក្រុមការងារ ក៏ដូចជាអនុសាសន៍ពីសំណាក់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ ដែលបានលះបង់ទាំងពេលវេលា កម្លាំងកាយ និងបញ្ញាទាំងអស់ ពិតជាមានតម្លៃសម្រាប់ជំរុញឱ្យរបាយការណ៍នេះ បានលេចចេញជារូបរាង និងទទួលបានផ្លែផ្កាឡើង។

តាងនាមឱ្យក្រុមការងារកសាងរបាយការណ៍ខាងលើនេះ អនុញ្ញាតឱ្យខ្ញុំសូមគោរពជូនពរដល់សម្តេច ទ្រង់ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រី អ្នកនាងកញ្ញាទាំងអស់ ជួបប្រទះនូវពុទ្ធពរទាំង៥ប្រការ គឺអាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ និងបដិភានៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

ថ្ងៃ ចន្ទ ១២ កើត ខែ អាសាឍ ឆ្នាំម្សាញ់ សប្តស័ក ព.ស.២៥៦៩

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០២៥

អគ្គនាយកវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ

ប្រធានគម្រោងអង្កេតភាពផែនដី

បណ្ឌិត ម៉េង គីមហ៊ើ

ពាក្យបំព្រួញ និងអក្សរកាត់

CDB	Commune Database ទិន្នន័យមូលដ្ឋានឃុំ/សង្កាត់
COVID-19	Coronavirus Disease 2019 ជំងឺឆ្លងវីរុសកូរ៉ូណា ២០១៩
CSPro	Census and Survey Processing System ប្រព័ន្ធកែច្នៃជំរឿន និងអង្កេត
GDP	Gross Domestic Products ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប
GEO	Group on Earth Observations ក្រុមសង្កេតការណ៍ភពផែនដី
KAP3	Third Study on Understanding Public Perceptions of Climate Change in Cambodia: Knowledge, Attitudes, and Practices ការសិក្សាលើកទី៣ស្តីអំពីការស្វែងយល់លើការយល់ដឹងជាសាធារណៈនៃការប្រែប្រួលអាកាសាធាតុនៅកម្ពុជាៈ ការយល់ដឹង, អាកប្បកិរិយា និងការអនុវត្ត
P-Value	Probability Value តម្លៃប្រូបាប៊ីលីតេ
PM2.5	Fine particulate matter less than 2.5 µm in diameter កម្រិតខ្យល់ល្អកម្រិតល្អិតតិចជាង២,៥ µm នៅក្នុងដាយ៉ាម៉ែត្រ
NASA	National Aeronautics and Space Administration រដ្ឋបាលអវកាស និងអវកាសនាវាវិជ្ជាជាតិ
NMVOCs	Non methane volatile organic compounds (NMVOC) សមាធាតុសរីរាង្គងាយប្រែប្រួលប្រភេទមិនមែនមេតាន
ROC	Receiver Operating Curves
SDGs	Sustainable Development Goals គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព
UI	Uncertainty Interval ចន្លោះពីចំនួន..ដល់
UN	United Nations អង្គការសហប្រជាជាតិ
UNFCCC	United Nations Framework Convention on Climate Change អនុសញ្ញាក្របខ័ណ្ឌអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

UNTAC	United Nations Transitional Authority of Cambodia អាជ្ញាធរបណ្ដោះអាសន្នរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិប្រចាំកម្ពុជា
WHO	World Health Organization អង្គការសុខភាពពិភពលោក
WWI	World War I សង្គ្រាមលោកលើកទី១
WWII	World War II សង្គ្រាមលោកលើកទី២

មាតិកា

ទំព័រ

និមិត្តសញ្ញាក្រុមសង្កេតការណ៍ភពផែនដីកម្ពុជា.......... i

បុព្វកថា.......... ii

អារម្ភកថា.......... v

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ.......... vi

ជំពូក ១ សេចក្តីផ្តើម.......... ១

១.១ សេចក្តីផ្តើម.......... ១

១.២ គោលបំណង.......... ២

១.៣ វិធីសាស្ត្រប្រមូលទិន្នន័យ.......... ២

១.៤ ការកែច្នៃទិន្នន័យ.......... ៣

១.៥ វិសាលភាព.......... ៤

១.៦ សារៈប្រយោជន៍.......... ៤

ជំពូក ២ ស្ថានភាពទូទៅ.......... ៥

២.១ ស្ថានភាពទូទៅផ្អែកលើទិន្នន័យទី២.......... ៥

២.១.១ ប្រជាសាស្ត្រ.......... ៥

២.១.២ ទីប្រជុំជន គ្រួសារ អគារ និងលំនៅឋាន.......... ៤៤

២.១.៣ បរិស្ថាន ទឹកស្អាត និងបង្គន់អនាម័យ.......... ៥៦

២.១.៤ ស្ថានភាពគ្រោះមហន្តរាយ.......... ៩១

២.១.៥ ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ.......... ១៣៧

២.១.៦ ការព្យាករណ៍ទិន្នផលស្រូវ បរិមាណផលស្រូវ ចំណូលជាមធ្យមសម្រាប់មនុស្ស និងផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប ដោយប្រើប្រាស់ម៉ូដែល Linear Relation or Regression Analysis Model.......... ១៥៤

២.២. ស្ថានភាពទូទៅផ្អែកលើទិន្នន័យទី៣ (ផ្កាយរណប).......... ១៧៤

២.២.១ ផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់.......... ១៧៤

ជំពូក ៣ ការវិភាគលទ្ធផលផ្អែកលើទិន្នន័យទី១.......... ១៨២

៣.១ លទ្ធផលផ្អែកលើទិន្នន័យទី១.......... ១៨២

៣.១.១ លទ្ធផលពីការសម្ភាសន៍មេភូមិ.......... ១៨២

៣.១.២ លទ្ធផលពីការសម្ភាសន៍មេគ្រួសារ.......... ១៨៨

ជំពូក ៤ របកគំហើញ និង សន្និដ្ឋាន ២២២
៤.១ របកគំហើញ ២២២
៤.១.១ របកគំហើញផ្អែកលើទិន្នន័យទី១ .... ២២២
៤.១.២ របកគំហើញផ្អែកលើទិន្នន័យទី២ .... ២២៥
៤.១.៣ របកគំហើញផ្អែកលើទិន្នន័យទី៣ (ផ្កាយរណប) ២៣០
៤.២ សន្និដ្ឋាន ២៣០
ឯកសារយោង ២៣២
ឧបសម្ព័ន្ធ ២៣៧

បញ្ជីតារាង

តារាងលេខ	ចំណងជើងតារាង	ទំព័រ
តារាង១.	បញ្ជីភូមិគោលដៅសម្រាប់ធ្វើការសម្ភាសន៍ស្រង់ទិន្នន័យនៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង	៣
តារាង២.	ចំនួនប្រជាជនពិភពលោក ១៩៩៥ ២០២៤ ២០៥៤ និង២១០០	៦
តារាង៣.	ចំនួនប្រជាជននិងចំនួនគ្រួសារសរុប ពីឆ្នាំ ១៩៩៨ ដល់ ២០៣៥ ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង គិតជានាក់	១៣
តារាង៤.	ចំនួនជនអន្តោប្រវេសន៍អន្តរជាតិពីឆ្នាំ ១៩៧០ ដល់ ២០២០	២២
តារាង៥.	ប្រទេសចំនួន១០ដែលបានទទួលនិងផ្ញើប្រាក់ដោយសមាជិកគ្រួសារជាជនអន្តោប្រវេសន៍នៅក្រៅប្រទេស (២០១៩ដល់២០២២) គិតជាប៊ីលានដុល្លារ	២៥
តារាង៦.	ចំនួនអ្នកមានការងារធ្វើ អ្នកគ្មានការងារធ្វើ និងអសកម្មជនសេដ្ឋកិច្ចអាយុ៧ឆ្នាំឡើង	៤១
តារាង៧.	ភាគរយអ្នកចូលរួមកម្លាំងពលកម្មតាមវិស័យសេដ្ឋកិច្ច	៤៣
តារាង៨.	ចំនួនអ្នកចូលរួមកម្លាំងពលកម្មតាមវិស័យសេដ្ឋកិច្ច	៤៣
តារាង៩.	ចំនួនប្រជាជននៅតំបន់ទីប្រជុំជន	៤៩
តារាង១០.	ចំនួនអគារ គ្រួសារ និង ចំនួនគ្រួសារដែលមានផ្ទះផ្ទាល់ខ្លួន	៥០
តារាង១១.	ចំនួនគ្រួសារដែលកាន់កាប់តាមប្រភេទលំនៅឋាន	៥២
តារាង១២.	ចំនួនលំនៅឋានតាមប្រភេទ	៥៤
តារាង១៣.	ទិន្នន័យគុណភាពខ្យល់សាធារណៈស្តីពី $PM_{2.5}$ ក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ ពីឆ្នាំ២០១៧ ដល់ ២០១៩	៦១
តារាង១៤.	គុណភាពខ្យល់សាធារណៈឆ្នាំ២០១៩ (កម្រិតមធ្យមប្រចាំឆ្នាំ)	៦២
តារាង១៥.	ចំនួនគ្រួសារដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបរិស្ថានឆ្នាំ២០២១ ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង	៧១
តារាង១៦.	បរិមាណការប្រមូលសំណល់រឹងទីក្រុង ការចោលសំរាមខុសច្បាប់ និងការកែច្នៃឡើងវិញ ឆ្នាំ២០១៥ តាមតំបន់	៧៧
តារាង១៧.	បរិមាណការប្រមូលសំណល់រឹងទីក្រុង ការចោលសំរាមខុសច្បាប់ និងការកែច្នៃឡើងវិញ ឆ្នាំ២០១៥ តាមខេត្តក្នុងតំបន់ទំនាបកណ្តាល	៧៨
តារាង១៨.	ចំនួនផ្ទៃដីតំបន់ការពារធម្មជាតិ	៨១
តារាង១៩.	ទិន្នន័យរងផលប៉ះពាល់ និងខូចខាតដោយជំនន់ទឹកភ្លៀង និងទឹកជំនន់ទន្លេមេគង្គឆ្នាំ២០២៤	១០៧
តារាង២០.	ប្រភេទនៃការខូចខាតដោយសារខ្យល់កន្ត្រាក់ឆ្នាំ២០២៤	១១៥
តារាង២១.	ប្រភេទនៃការខូចខាតដោយសាររន្ទះបាញ់	១១៦
តារាង២២.	ការខូចខាតនិងបាត់បង់ដោយសារអគ្គីភ័យឆ្នាំ២០២៤	១១៧
តារាង២៣.	ចំនួនប្រជាជន និង ចំនួនអ្នកស្លាប់ក្នុងសង្គ្រាមលោកលើកទី១	១២៧

តារាងលេខ	ចំណងជើងតារាង	ទំព័រ
តារាង២៤.	ចំនួនអ្នកស្លាប់ក្នុងសង្គ្រាមលោកលើកទី២	១៣២
តារាង២៥.	កម្ពស់ទឹកអប្បបរមាប្រចាំឆ្នាំតាមស្ថានីយពីឆ្នាំ ២០១១ ដល់ឆ្នាំ ២០២២	១៤៨
តារាង២៦.	កម្ពស់ទឹកអតិបរមាប្រចាំឆ្នាំតាមស្ថានីយ៍ពីឆ្នាំ ២០១៦ ដល់ឆ្នាំ ២០២៤	១៥០
តារាង២៧.	ការខាតបង់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចបែងចែកតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០០៩	១៥២
តារាង២៨.	កំណត់អថេរឯករាជ្យ និងអថេរមិនឯករាជ្យសម្រាប់ព្យាករណ៍ទិន្នផលស្រូវ	១៥៩
តារាង២៩.	កំណត់អថេរឯករាជ្យ និងអថេរមិនឯករាជ្យសម្រាប់ព្យាករណ៍បរិមាណផលស្រូវ	១៦២
តារាង៣០.	កំណត់អថេរឯករាជ្យ និងអថេរមិនឯករាជ្យសម្រាប់ព្យាករណ៍ចំណូលជាមធ្យមសម្រាប់មនុស្សម្នាក់ (GDP Per Capita)	១៦៦
តារាង៣១.	កំណត់អថេរឯករាជ្យ និងអថេរមិនឯករាជ្យសម្រាប់ព្យាករណ៍ GDP	១៧០
តារាង៣២.	លទ្ធផលព្យាករណ៍ពីឆ្នាំ២០២៥ ដល់២០៣៥ ផ្អែកលើ Multiple Linear Regression Model	១៧២
តារាង៣៣.	ចំនួនប្រជាជន អ្នកធ្វើការងារតាមវិស័យសេដ្ឋកិច្ច និងចំនួនគ្រួសារដែលប្រើប្រាស់ទឹក អគ្គិសនី និងបង្គន់អនាម័យនៅក្នុងភូមិ	១៨៤
តារាង៣៤.	ចំនួនមេគ្រួសារ បែងចែកតាមក្រុមអាយុ	១៩០
តារាង៣៥.	ចំនួនសមាជិកក្នុងគ្រួសារបែងចែកតាមក្រុមអាយុ	១៩១
តារាង៣៦.	ចំនួនសមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍តាមភេទនៃមេគ្រួសារបែងចែកតាមក្រុមអាយុ	១៩២
តារាង៣៧.	សមាជិកគ្រួសារដែលបានធ្វើចំណាកស្រុក	១៩៣
តារាង៣៨.	មុខរបរចម្បងៗរបស់សមាជិកក្នុងគ្រួសារ	១៩៧
តារាង៣៩.	មុខរបរចម្បងៗរបស់សមាជិកក្នុងគ្រួសារតាមក្រុមអាយុនិងភេទនៃមេគ្រួសារ	១៩៩
តារាង៤០.	ផ្នែកការងារដែលសមាជិកក្នុងគ្រួសារបានធ្វើតាមក្រុមអាយុនិងភេទនៃមេគ្រួសារ	២០០
តារាង៤១.	សមាជិកគ្រួសារដែលបានធ្វើការងារតាមវិស័យសេដ្ឋកិច្ចតាមក្រុមអាយុនៃភេទមេគ្រួសារ	២០២
តារាង៤២.	ភាគរយសមាជិកគ្រួសារដែលបានធ្វើការងារតាមវិស័យសេដ្ឋកិច្ចតាមក្រុមអាយុនៃភេទមេគ្រួសារ	២០៣
តារាង៤៣.	ការប្រើប្រាស់បង្គន់ ការប្រមូលសំរាម និងផលប៉ះពាល់បរិស្ថាន	២០៥
តារាង៤៤.	ចំនួនមេគ្រួសារដែលបានទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ	២០៧
តារាង៤៥.	ភាគរយនៃមេគ្រួសារតាមក្រុមអាយុដែលបានទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ	២០៨
តារាង៤៦.	ការព្យាករណ៍អំពីគ្រួសារដែលអាចរងផលប៉ះពាល់ដោយគ្រោះមហន្តរាយ	២១៥
តារាង៤៧.	លទ្ធផលនៃការព្យាករណ៍អំពីគ្រួសារដែលអាចរងផលប៉ះពាល់ដោយគ្រោះមហន្តរាយ	២១៦
តារាង៤៨.	តារាង៤៨. Z score table	២២១

បញ្ជីក្រាហ្វិក

ក្រាហ្វិកលេខ	ចំណងជើងក្រាហ្វិក	ទំព័រ
ក្រាហ្វិក១.	និន្នាការចំនួនប្រជាជនពិភពលោកពីឆ្នាំ១៩៦០ ដល់ ឆ្នាំ២០៥០	៥
ក្រាហ្វិក២.	និន្នាការចំនួនប្រជាជនសរុបទូទាំងប្រទេសកម្ពុជា	១០
ក្រាហ្វិក៣.	និន្នាការចំនួនប្រជាជនតាមតំបន់ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា	១១
ក្រាហ្វិក៤.	និន្នាការចំនួនប្រជាជនសម្រាប់ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង	១២
ក្រាហ្វិក៥.	ដង់ស៊ីតេប្រជាជនបែងចែកតាមពិភពលោក តំបន់ និងកម្ពុជា	១៤
ក្រាហ្វិក៦.	ដង់ស៊ីតេប្រជាជនពិភពលោក និងកម្ពុជា	១៥
ក្រាហ្វិក៧.	ដង់ស៊ីតេប្រជាជនសម្រាប់កម្ពុជា ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង	១៦
ក្រាហ្វិក៨.	ចំនួនជនអន្តោប្រវេសន៍អន្តរជាតិឆ្នាំ២០២៣	២១
ក្រាហ្វិក៩.	ចំនួនជនអន្តោប្រវេសន៍ចេញពីប្រទេសមួយទៅប្រទេសមួយទៀត	២២
ក្រាហ្វិក១០.	ចំនួនជនអន្តោប្រវេសន៍ដែលរស់នៅខុសពីលំនៅឋានរបស់ខ្លួនឆ្នាំ២០២២	២៣
ក្រាហ្វិក១១.	ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលបានផ្ញើទៅក្រុមគ្រួសារដែលរស់នៅក្នុងប្រទេស	២៤
ក្រាហ្វិក១២.	ការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅពីមុនទូទាំងប្រទេស	២៦
ក្រាហ្វិក១៣.	ការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅតាមតំបន់ទូទាំងប្រទេស	២៨
ក្រាហ្វិក១៤.	ការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅតាមតំបន់ឆ្នាំ ២០១៩	២៩
ក្រាហ្វិក១៥.	ការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង	៣០
ក្រាហ្វិក១៦.	មូលហេតុនៃការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅសម្រាប់ទូទាំងប្រទេស	៣១
ក្រាហ្វិក១៧.	មូលហេតុនៃការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង ឆ្នាំ ២០១៩	៣២
ក្រាហ្វិក១៨.	ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (GDP) គិតជាលានដុល្លារ	៣៤
ក្រាហ្វិក១៩.	ចំណូលសម្រាប់មនុស្សម្នាក់គិតជាមធ្យម (GDP Per Capita) គិតជាដុល្លារ	៣៥
ក្រាហ្វិក២០.	ភាគរយអ្នកមានការងារធ្វើ អ្នកគ្មានការងារធ្វើ និងអសកម្មជនសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់កម្ពុជា	៣៦
ក្រាហ្វិក២១.	ភាគរយអ្នកមានការងារធ្វើ អ្នកគ្មានការងារធ្វើ និងអសកម្មជនសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់តំបន់ទំនាបកណ្តាល	៣៧
ក្រាហ្វិក២២.	ភាគរយអ្នកមានការងារធ្វើ អ្នកគ្មានការងារធ្វើ និងអសកម្មជនសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់ខេត្តព្រៃវែង	៣៨
ក្រាហ្វិក២៣.	ភាគរយអ្នកមានការងារធ្វើ អ្នកគ្មានការងារធ្វើ និងអសកម្មជនសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់ខេត្តស្វាយរៀង	៣៩

ក្រាហ្វិកលេខ	ចំណងជើងក្រាហ្វិក	ទំព័រ
ក្រាហ្វិក២៤.	ភាគរយអ្នកគ្មានការងារធ្វើសម្រាប់ទូទាំងប្រទេស តំបន់ទំនាបកណ្ដាល និងតាមបណ្ដាខេត្តនៅក្នុងតំបន់ទំនាបកណ្ដាល	៤០
ក្រាហ្វិក២៥.	ភាគរយការចូលរួមកម្លាំងពលកម្មនៅក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច	៤២
ក្រាហ្វិក២៦.	និន្នាការចំនួនប្រជាជនសរុប និងចំនួនប្រជាជនរស់នៅទីប្រជុំជនទូទាំងពិភពលោក	៤៥
ក្រាហ្វិក២៧.	ភាគរយចំនួនប្រជាជនរស់នៅទីប្រជុំជននៅលើពិភពលោក និងចំនួនប្រជាជនរស់នៅទីប្រជុំជនកម្ពុជា	៤៧
ក្រាហ្វិក២៨.	ភាគរយចំនួនប្រជាជនរស់នៅតំបន់ទីប្រជុំជន	៤៨
ក្រាហ្វិក២៩.	ចំនួនគ្រួសារ និងអគារ	៥០
ក្រាហ្វិក៣០.	ភាគរយគ្រួសារដែលកាន់កាប់តាមប្រភេទលំនៅឋាន	៥១
ក្រាហ្វិក៣១.	ភាគរយតាមប្រភេទលំនៅឋានឆ្នាំ២០២១	៥៣
ក្រាហ្វិក៣២.	ចំនួនលំនៅឋាន និងចំនួនគ្រួសារសរុប ខេត្តស្ថិតក្នុងតំបន់វាលទំនាប តំបន់វាលទំនាប និងកម្ពុជា	៥៥
ក្រាហ្វិក៣៣.	ការយល់ដឹងអំពីការផ្លាស់ប្តូរក្នុងបរិស្ថានធម្មជាតិ	៥៨
ក្រាហ្វិក៣៤.	និន្នាការសកលនៅក្នុងការប្រើប្រាស់ឥន្ធនៈស្អាត និងបច្ចេកវិទ្យា, ២០០០-២០២៣	៦០
ក្រាហ្វិក៣៥.	ប្រភពដែលរួមចំណែកឲ្យមានបំភាយ $PM_{2.5}$ នៅកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៥	៦៣
ក្រាហ្វិក៣៦.	ប្រភពដែលរួមចំណែកឲ្យមានបំភាយ NOx នៅកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៥	៦៤
ក្រាហ្វិក៣៧.	ប្រភពដែលរួមចំណែកឲ្យមានបំភាយ SO_2 នៅកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៥	៦៥
ក្រាហ្វិក៣៨.	ប្រភពដែលរួមចំណែកឲ្យមានបំភាយ CH_4 នៅកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៥	៦៦
ក្រាហ្វិក៣៩.	ប្រភពដែលរួមចំណែកឲ្យមានបំភាយ CO នៅកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៥	៦៧
ក្រាហ្វិក៤០.	ប្រភពដែលរួមចំណែកឲ្យមានបំភាយ NMVOCs នៅកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៥	៦៨
ក្រាហ្វិក៤១.	ការយល់ដឹងអំពីការផ្លាស់ប្តូរអាកាសធាតុតាមតំបន់	៧០
ក្រាហ្វិក៤២.	ភាគរយគ្រួសារមានសេវាប្រមូលសំរាមតាមផ្ទះឆ្នាំ២០២១	៧១
ក្រាហ្វិក៤៣.	សមត្ថភាពប្រព្រឹត្តិកម្មសំណល់រាវ-ទឹកកខ្វក់	៧៣
ក្រាហ្វិក៤៤.	បរិមាណសំរាម សំណល់រឹងទីប្រជុំជន ដែលបានចាក់នៅទីលានប្រចាំឆ្នាំនៅទូទាំងប្រទេស	៧៤
ក្រាហ្វិក៤៥.	បរិមាណសំណល់រឹងនៅរាជធានីភ្នំពេញ	៧៤
ក្រាហ្វិក៤៦.	ភាគរយបរិមាណសំណល់រឹងនៅរាជធានីភ្នំពេញឆ្នាំ២០១៥	៧៥
ក្រាហ្វិក៤៧.	ភាគរយបរិមាណសំណល់រឹងទីក្រុងតាមតំបន់ឆ្នាំ២០១៥	៧៦

ក្រាហ្វិក លេខ	ចំណងជើងក្រាហ្វិក	ទំព័រ
ក្រាហ្វិក៤៨.	ភាគរយបរិមាណសំណល់រឹងទីក្រុងតាមរាជធានីខេត្តក្នុងតំបន់ទំនាបកណ្តាលឆ្នាំ២០១៥	៧៧
ក្រាហ្វិក៤៩.	ចំនួនការខូចខាតដំណាំកសិកម្មដោយសារទឹកជំនន់ គិតត្រឹម៦ខែ ឆ្នាំ២០២២ និងឆ្នាំ២០២៣	៧៨
ក្រាហ្វិក៥០.	តំបន់ការពារ	៧៩
ក្រាហ្វិក៥១.	ភាគរយតាមប្រភេទតំបន់ការពារធម្មជាតិ	៨២
ក្រាហ្វិក៥២.	ប្រភេទព្រៃឈើ	៨៣
ក្រាហ្វិក៥៣.	ការប្រែប្រួលគម្របព្រៃឈើ	៨៣
ក្រាហ្វិក៥៤.	តំបន់វាលភក់	៨៤
ក្រាហ្វិក៥៥.	ភាគរយគ្រួសារ តាមទីតាំងប្រភពទឹកទទួលទាន ឆ្នាំ២០១៩	៨៧
ក្រាហ្វិក៥៦.	ភាគរយគ្រួសារមានទឹកស្អាតប្រើប្រាស់	៨៨
ក្រាហ្វិក៥៧.	បរិមាណទឹកកខ្វក់បញ្ចេញពីរាជធានីភ្នំពេញ ឆ្នាំ២០០៦ ដល់ ២០១៧	៨៩
ក្រាហ្វិក៥៨.	ភាគរយចំនួនគ្រួសារមានបង្គន់អនាម័យប្រើប្រាស់	៩០
ក្រាហ្វិក៥៩.	ចំនួនគ្រោះមហន្តរាយដែលបានកើតឡើង តាមទ្វីប និងប្រទេសចំនួន១១ ដែលទទួលរងគ្រោះមហន្តរាយធ្ងន់ធ្ងរឆ្នាំ២០២៤	៩៣
ក្រាហ្វិក៦០.	ប្រភេទគ្រោះមហន្តរាយដែលបានកើតឡើងពីឆ្នាំ២០០៤ដល់២០២៣ និងឆ្នាំ២០២៤	៩៤
ក្រាហ្វិក៦១.	ប្រភេទនៃគ្រោះមហន្តរាយពីឆ្នាំ២០០៤ ដល់២០២៣ និងឆ្នាំ២០២៤	៩៥
ក្រាហ្វិក៦២.	ចំនួនអ្នកស្លាប់ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយ	៩៦
ក្រាហ្វិក៦៣.	ភាគរយអ្នកស្លាប់តាមប្រភេទគ្រោះមហន្តរាយ	៩៧
ក្រាហ្វិក៦៤.	ចំនួនប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយ	៩៩
ក្រាហ្វិក៦៥.	ការខាតបង់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចដោយសារគ្រោះមហន្តរាយ	១០១
ក្រាហ្វិក៦៦.	ភាគរយនៃការខាតបង់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចតាមប្រភេទគ្រោះមហន្តរាយ	១០២
ក្រាហ្វិក៦៧.	ចំនួនអ្នកស្លាប់ដោយសារអគ្គីភ័យ ខ្យល់កន្ត្រាក់ និងរន្ទះបាញ់	១០៤
ក្រាហ្វិក៦៨.	ចំនួនអ្នករងរបួសដោយសារអគ្គីភ័យ ខ្យល់កន្ត្រាក់ និងរន្ទះបាញ់	១០៥
ក្រាហ្វិក៦៩.	ភាគរយនៃភូមិដែលងាយរងគ្រោះទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួតក្នុងរយៈពេល៥ឆ្នាំចុងក្រោយមុនធ្វើជំរឿនកសិកម្មឆ្នាំ២០២៣	១០៦
ក្រាហ្វិក៧០.	ផលប៉ះពាល់ និងខូចខាតលើវិស័យសង្គមកិច្ចដោយទឹកជំនន់ឆ្នាំ២០២៤ នៅទូទាំងប្រទេស	១០៩

ក្រាហ្វិក លេខ	ចំណងជើងក្រាហ្វិក	ទំព័រ
ក្រាហ្វិក៧១.	ផលប៉ះពាល់ និងខូចខាតលើវិស័យផលិតកម្ម ដោយទឹកជំនន់ឆ្នាំ ២០២៤	១១០
ក្រាហ្វិក៧២.	ផលប៉ះពាល់ និងខូចខាតលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដោយទឹកជំនន់ឆ្នាំ ២០២៤	១១១
ក្រាហ្វិក៧៣.	ចំនួនគ្រួសារ និងផ្ទៃដីដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារគ្រោះរាំងស្ងួតទូទាំងប្រទេស ឆ្នាំ២០២១	១១២
ក្រាហ្វិក៧៤.	ចំនួនការខូចខាតសម្ភារៈនិងហេដ្ឋរចនាសម្ព័ន្ធដោយសារបាក់ច្រាំងទន្លេស្ទឹង ឆ្នាំ២០២៤	១១៣
ក្រាហ្វិក៧៥.	ចំនួនប្រវែងដីដែលបាក់ច្រាំងចូលទន្ល ស្ទឹង ឆ្នាំ២០២៤	១១៤
ក្រាហ្វិក៧៦.	ប្រភេទនៃការខូចខាតដោយសារខ្យល់កន្ត្រាក់ឆ្នាំ២០២៣ និងឆ្នាំ២០២៤	១១៥
ក្រាហ្វិក៧៧.	ប្រភេទនៃការខូចខាតដោយសាររន្ទះបាញ់ឆ្នាំ២០២៣ និងឆ្នាំ២០២៤	១១៦
ក្រាហ្វិក៧៨.	ចំនួនអគ្គីភ័យដែលបានកើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ២០២៣ និង២០២៤	១១៨
ក្រាហ្វិក៧៩.	ចំនួនអ្នកឆ្លងកូវីដ១៩ ឆ្នាំ២០២៥	១១៩
ក្រាហ្វិក៨០.	ស្ថានភាពជំងឺកូវីដ១៩ទូទាំងពិភពលោកគិតត្រឹមថ្ងៃទី ១៩ ខែ តុលា ឆ្នាំ២០២៣	១២០
ក្រាហ្វិក៨១.	ស្ថានភាពនៃចាក់វ៉ាក់សាំងជំងឺកូវីដ១៩ទូទាំងពិភពលោកគិតត្រឹមថ្ងៃទី ១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៣	១២១
ក្រាហ្វិក៨២.	ស្ថានភាពជំងឺកូវីដ១៩នៅកម្ពុជាគិតត្រឹមថ្ងៃទី ២០ ខែ១០ឆ្នាំ២០២៣	១២២
ក្រាហ្វិក៨៣.	ស្ថានភាពចាក់វ៉ាក់សាំងជំងឺកូវីដ១៩នៅកម្ពុជា និងពិភពលោក គិតត្រឹមថ្ងៃទី ១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៣	១២៣
ក្រាហ្វិក៨៤.	ទស្សនវិស័យសកលរយៈពេលខ្លី និងរយៈពេលវែង	១២៤
ក្រាហ្វិក៨៥.	ស្ថានភាពហានិភ័យសកលលោកបច្ចុប្បន្ន	១២៥
ក្រាហ្វិក៨៦.	ចំនួនអ្នកស្លាប់ និង រងរបួសក្នុងសង្គ្រាមលោកលើកទី១ និងលើកទី២	១២៦
ក្រាហ្វិក៨៧.	ចំនួនប្រជាជនសរុបក្នុងអំឡុងពេល WWI	១២៨
ក្រាហ្វិក៨៨.	ចំនួនអ្នកស្លាប់ និងទាហានរងរបួសសរុបក្នុងអំឡុងពេល WWI	១២៩
ក្រាហ្វិក៨៩.	ភាគរយចំនួនអ្នកស្លាប់តាមចំណាត់ថ្នាក់ក្នុង WWI (1914-1921)	១៣០
ក្រាហ្វិក៩០.	ភាគរយចំនួនទាហានសម្រាប់ក្រុម Entente Powers ក្នុង WWI	១៣០
ក្រាហ្វិក៩១.	ភាគរយចំនួនទាហានសម្រាប់ក្រុម Central Powers ក្នុង WWI	១៣១
ក្រាហ្វិក៩២.	ចំនួនអ្នកស្លាប់ក្នុងសង្គ្រាមលោកលើកទី២	១៣៣
ក្រាហ្វិក៩៣.	ចំនួនគ្រាប់មីន និងអាវុធជាតិផ្ទុះដែលបានកម្ទេច (១៩៩២-២០២៣)	១៣៤

ក្រាហ្វិក លេខ	ចំណងជើងក្រាហ្វិក	ទំព័រ
ក្រាហ្វិក៩៤.	ចំនួនជនរងគ្រោះដោយគ្រាប់មីន និង ដោយសារគ្រាប់ (១៩៩២-២០២៣)	១៣៥
ក្រាហ្វិក៩៥.	ប្រភេទជនរងគ្រោះដោយគ្រាប់មីន និង ដោយសារគ្រាប់ (១៩៩២ -២០២៣)	១៣៥
ក្រាហ្វិក៩៦.	ចំនួនជនរងគ្រោះដោយគ្រាប់មីន និង ដោយសារគ្រាប់ពី ឆ្នាំ១៩៩២ -២០២៣ តាមរាជធានី ខេត្ត	១៣៦
ក្រាហ្វិក៩៧.	ការយល់ដឹងអំពីអត្ថន័យការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និង អាកាសធាតុសកលនៅកម្ពុជា	១៣៩
ក្រាហ្វិក៩៨.	ការយល់ដឹងអំពីស្ថានភាពអាកាសធាតុតាមប្រភេទ និងតាមតំបន់នៅកម្ពុជា	១៤០
ក្រាហ្វិក៩៩.	កត្តាចម្បងដែលនាំឲ្យមានការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅកម្ពុជា	១៤១
ក្រាហ្វិក១០០.	ការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់តាមវិស័យ	១៤២
ក្រាហ្វិក១០១.	កម្ពស់ទឹកភ្លៀងមធ្យមប្រចាំឆ្នាំ តាមស្ថានីយគិតជាមីលីម៉ែត្រ	១៤៣
ក្រាហ្វិក១០២.	ចំនួនថ្ងៃមានភ្លៀងក្នុងឆ្នាំគិតជាមធ្យមតាមស្ថានីយ	១៤៤
ក្រាហ្វិក១០៣.	សីតុណ្ហភាពអប្បបរមា	១៤៥
ក្រាហ្វិក១០៤.	សីតុណ្ហភាព អតិបរមា	១៤៦
ក្រាហ្វិក១០៥.	ស្ថានភាពកម្ពស់ទឹកអតិបរមានៅទន្លេមេគង្គពីឆ្នាំ ១៩៩០ ដល់ ២០២៤	១៤៧
ក្រាហ្វិក១០៦.	ស្ថានភាពកម្ពស់ទឹកអប្បរមានៅទន្លេមេគង្គពីឆ្នាំ ២០០៦ ដល់ ២០២៤	១៤៧
ក្រាហ្វិក១០៧.	ស្ថានភាពកម្ពស់ទឹកនៅទន្លេមេគង្គពីឆ្នាំ ២០០៦ ដល់២០២៤	១៤៨
ក្រាហ្វិក១០៨.	កម្ពស់ទឹកអប្បបរមាប្រចាំឆ្នាំតាមស្ថានីយពីឆ្នាំ ២០១១ ដល់ឆ្នាំ ២០២៤	១៥០
ក្រាហ្វិក១០៩.	កម្ពស់ទឹកអតិបរមាប្រចាំឆ្នាំតាមស្ថានីយ៍ពិឆ្នាំ ២០១១ ដល់ឆ្នាំ ២០២៤	១៥១
ក្រាហ្វិក១១០.	ភាគរយនៃការខាតបង់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចបែងចែកតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០០៩	១៥២
ក្រាហ្វិក១១១.	និន្នាការសីតុណ្ហភាពអតិបរមា និងអប្បរមា ពីឆ្នាំ២០០៣ ដល់ ២០២៤	១៥៥
ក្រាហ្វិក១១២.	និន្នាការកម្ពស់ទឹកភ្លៀងប្រចាំឆ្នាំ	១៥៦
ក្រាហ្វិក១១៣.	និន្នាការកម្ពស់ទឹកអតិបរមា និងអប្បរមា	១៥៧
ក្រាហ្វិក១១៤.	និន្នាការទិន្នផលស្រូវ	១៥៨
ក្រាហ្វិក១១៥.	ស្ថានភាពបរិមាណផលស្រូវ	១៦១
ក្រាហ្វិក១១៦.	ស្ថានភាពចំណូលសម្រាប់មនុស្សម្នាក់ (GDP Per Capita)	១៦៦
ក្រាហ្វិក១១៧.	ស្ថានភាពផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (GDP)	១៧០

ក្រាហ្វិកលេខ	ចំណងជើងក្រាហ្វិក	ទំព័រ
ក្រាហ្វិក១១៨.	ផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ (Land Cover) ប្រទេសកម្ពុជាតាមប្រភេទនៃផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ ឆ្នាំ ២០២៤	១៧៥
ក្រាហ្វិក១១៩.	ផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ (Land Cover) ប្រទេសកម្ពុជាខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង ឆ្នាំ ២០២៤	១៧៦
ក្រាហ្វិក១២០.	ភាគរយប្រភេទផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ (Land Cover) ប្រទេសកម្ពុជា ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង ឆ្នាំ ២០២៤	១៧៧
ក្រាហ្វិក១២១.	ភាគរយផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ (Land Cover) ប្រទេសកម្ពុជា និងប្រទេសស្ថិតនៅក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍មួយចំនួន ឆ្នាំ ២០២៤	១៧៨
ក្រាហ្វិក១២២.	ភាគរយចំនួនមេភូមិដែលបានសម្ភាសន៍តាមភេទ	១៨៣
ក្រាហ្វិក១២៣.	ភាគរយចំនួនមេភូមិដែលបានសម្ភាសន៍តាមក្រុមអាយុ និងភេទ	១៨៣
ក្រាហ្វិក១២៤.	ភាគរយគ្រួសារដែលបានទឹកស្អាត បង្គន់អនាម័យ និងអគ្គិសនីប្រើប្រាស់នៅក្នុងផ្ទះ	១៨៤
ក្រាហ្វិក១២៥.	ភាគរយចំនួនសមាជិកក្នុងភូមិបានធ្វើការងារតាមវិស័យសេដ្ឋកិច្ច	១៨៥
ក្រាហ្វិក១២៦.	ភាគរយនៃពណ៌មានគ្រោះមហន្តរាយដែលមេភូមិបានទទួល	១៨៦
ក្រាហ្វិក១២៧.	ចំនួនគ្រួសារដែលរងគ្រោះមហន្តរាយនៅក្នុងភូមិ	១៨៧
ក្រាហ្វិក១២៨.	ការខូចខាតដោយសារគ្រោះមហន្តរាយនៅក្នុងភូមិ	១៨៧
ក្រាហ្វិក១២៩.	ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និង គ្រោះរាំងស្ងួត	១៨៨
ក្រាហ្វិក១៣០.	ភាគរយនៃមេគ្រួសារដែលបានសម្ភាសន៍	១៨៩
ក្រាហ្វិក១៣១.	ភាគរយនៃមេគ្រួសារតាមក្រុមអាយុដែលបានសម្ភាសន៍	១៨៩
ក្រាហ្វិក១៣២.	ទំហំគ្រួសារគិតជាមធ្យមផ្អែកលើជំរឿនប្រជាជន	១៩០
ក្រាហ្វិក១៣៣.	ទំហំគ្រួសារគិតជាមធ្យមផ្អែកលើការសម្ភាសន៍ឆ្នាំ២០២៤	១៩១
ក្រាហ្វិក១៣៤.	ភាគរយសមាជិកតាមក្រុមអាយុផ្អែកលើការសម្ភាសន៍ឆ្នាំ២០២៤	១៩២
ក្រាហ្វិក១៣៥.	សមាជិកគ្រួសារដែលបានធ្វើចំណាកស្រុក	១៩៤
ក្រាហ្វិក១៣៦.	ចំនួនសមាជិកគ្រួសារដែលបានធ្វើចំណាកស្រុកទៅតាមបណ្តាខេត្ត	១៩៥
ក្រាហ្វិក១៣៧.	ចំនួនសមាជិកគ្រួសារដែលបានធ្វើចំណាកស្រុកទៅតាមបណ្តាប្រទេស	១៩៥
ក្រាហ្វិក១៣៨.	មូលហេតុនៃការធ្វើចំណាកស្រុកក្នុងប្រទេស	១៩៦
ក្រាហ្វិក១៣៩.	ការធ្វើចំណាកស្រុកក្រៅប្រទេសដោយសារស្វែងរកការងារធ្វើ	១៩៧
ក្រាហ្វិក១៤០.	មុខរបរចម្បងៗរបស់សមាជិកក្នុងគ្រួសារ	១៩៨
ក្រាហ្វិក១៤១.	ផ្នែកការងារដែលសមាជិកក្នុងគ្រួសារបានធ្វើតាមភេទនៃមេគ្រួសារ	២០១

ក្រាហ្វិកលេខ	ចំណងជើងក្រាហ្វិក	ទំព័រ
ក្រាហ្វិក១៤២.	ភាគរយសមាជិកគ្រួសារដែលធ្វើការតាមវិស័យសេដ្ឋកិច្ចតាមភេទមេគ្រួសារ	២០៣
ក្រាហ្វិក១៤៣.	ភាគរយគ្រួសារដែលមានបង្គន់ប្រើប្រាស់ សេវាប្រមូលសំរាម និងទីតាំងប្រមូលសំរាម	២០៦
ក្រាហ្វិក១៤៤.	ភាគរយគ្រួសារដែលមានរងផលប៉ះពាល់បរិស្ថាន	២០៦
ក្រាហ្វិក១៤៥.	ភាគរយមេគ្រួសារទាក់ទងការទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយទាំងពីរភេទ	២០៩
ក្រាហ្វិក១៤៦.	ភាគរយមេគ្រួសារជាបុរស និងស្រ្តីដែលបានទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយក្នុងចំណោមគ្រួសារសរុប	២០៩
ក្រាហ្វិក១៤៧.	ចំនួនមេគ្រួសារដែលបានទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយតាមប្រភេទនៃឧបករណ៍	២១០
ក្រាហ្វិក១៤៨.	ភាគរយគ្រួសារដែលបានទទួលរងគ្រោះដោយសារគ្រោះមហន្តរាយ	២១១
ក្រាហ្វិក១៤៩.	ចំនួនមេគ្រួសារដែលបានទទួលរងគ្រោះតាមប្រភេទនៃគ្រោះមហន្តរាយ	២១១
ក្រាហ្វិក១៥០.	ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលខាតបង់ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយ	២១២
ក្រាហ្វិក១៥១.	ភាគរយទឹកប្រាក់ដែលខាតបង់តាមប្រភេទគ្រោះមហន្តរាយ	២១២
ក្រាហ្វិក១៥២.	ភាគរយគ្រួសាររងគ្រោះ និងមិនបានរងគ្រោះដោយសារគ្រោះមហន្តរាយតែបានទទួលព័ត៌មានអំពីគ្រោះមហន្តរាយ	២១៣
ក្រាហ្វិក១៥៣.	ភាគរយគ្រួសាររងគ្រោះដោយសារគ្រោះមហន្តរាយដែលបានទទួលព័ត៌មាន និងមិនបាទទួលព័ត៌មានអំពីគ្រោះមហន្តរាយ	២១៣
ក្រាហ្វិក១៥៤.	ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលគ្រួសារបាត់បង់ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយចំពោះគ្រួសារដែលរងគ្រោះមហន្តរាយតែមិនបានទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ	២១៤
ក្រាហ្វិក១៥៥.	ROC Curve	២១៧
ក្រាហ្វិក១៥៦.	ស្ថានភាពទឹកភ្លៀងតាមការសម្ភាសន៍មេគ្រួសារ	២១៧
ក្រាហ្វិក១៥៧.	ស្ថានភាពអាកាសធាតុតាមការសម្ភាសន៍មេគ្រួសារ	២១៨
ក្រាហ្វិក១៥៨.	ស្ថានភាពអាកាសធាតុតាមការសម្ភាសន៍មេគ្រួសារឆ្នាំ២០២៣និង២០២៤	២១៩
ក្រាហ្វិក១៥៩.	លទ្ធផលនៃការគណនា p-value	២២០

បញ្ជីផែនទី

ផែនទីលេខ	ចំណងជើងផែនទី	ទំព័រ
ផែនទី១.	ផែនទីបង្ហាញតាមប្រទេសនៃការព្យាករណ៍ចំនួនប្រជាជនដែលអាចកើនឡើងដល់ចំណុចកំពូលត្រឹមឆ្នាំ២០២៤ ពីឆ្នាំ២០២៥ដល់២០៥៤ និងពីឆ្នាំ២០៥៤ឡើងទៅ	៧
ផែនទី២.	បង្ហាញអំពីផែនទីប្រទេសកម្ពុជា និងរូបភាពប្រជាជនដែលជាយុវវ័យនៅទូទាំងប្រទេស	៩
ផែនទី៣.	ដង់ស៊ីតេប្រជាជនតាមរាជធានីខេត្ត ឆ្នាំ១៩៩៨	១៧
ផែនទី៤.	ដង់ស៊ីតេប្រជាជនតាមរាជធានីខេត្ត ឆ្នាំ២០០៨	១៧
ផែនទី៥.	ដង់ស៊ីតេប្រជាជនតាមរាជធានីខេត្ត ឆ្នាំ២០១៩	១៨
ផែនទី៦.	ដង់ស៊ីតេប្រជាជនតាមក្រុង ស្រុក ខេត្តព្រៃវែង ឆ្នាំ២០១៩	១៩
ផែនទី៧.	ដង់ស៊ីតេប្រជាជនតាមក្រុង ស្រុក ខេត្តស្វាយរៀង ឆ្នាំ២០១៩	២០
ផែនទី៨.	ផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ ២០២៤	១៧៤
ផែនទី៩.	ស្ថានភាពផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ប្រទេសកម្ពុជា និងប្រទេសស្ថិតនៅក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍មួយចំនួន ឆ្នាំ២០២៤	១៧៨
ផែនទី១០.	ផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ដោយផ្ទៃទឹកនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០២៤	១៧៩
ផែនទី១១.	ផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ដោយព្រៃឈើនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០២៤	១៧៩
ផែនទី១២.	ផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ដោយទឹកជំនន់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០២៤	១៨០
ផែនទី១៣.	ផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ដោយដំណាំនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០២៤	១៨០
ផែនទី១៤.	ផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ដោយអគារ និងសំណង់ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០២៤	១៨១
ផែនទី១៥.	ផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់វាលស្មៅ (Rangeland) នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០២៤	១៨១

បញ្ជីឧបសម្ព័ន្ធ

ឧបសម្ព័ន្ធ	ចំណងជើងឧបសម្ព័ន្ធ	ទំព័រ
ឧបសម្ព័ន្ធ១	បញ្ជីសំណួរការចុះស្រង់ទិន្នន័យនៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀងសម្រាប់អនុវត្តគម្រោងការងារក្រុមសង្កេតការណ៍ភពផែនដី នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០២៤ (សម្រាប់មេភូមិ)	២៣៧
ឧបសម្ព័ន្ធ២	បញ្ជីសំណួរការចុះស្រង់ទិន្នន័យនៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀងសម្រាប់អនុវត្តគម្រោងការងារក្រុមសង្កេតការណ៍ភពផែនដី នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០២៤ (សម្រាប់មេគ្រួសារ)	២៤១
ឧបសម្ព័ន្ធ៣	ការព្យាករណ៍គ្រួសារដែលអាចរងគ្រោះដោយគ្រោះមហន្តរាយដែលអាចខាតបង់ថវិកាលើសពី២០០ដុល្លារឡើងតាមម៉ូដែល Logistics Regression Model	២៤៨
ឧបសម្ព័ន្ធ៤	តារាង Standard Normal Curve Areas	២៥៤

ជំពូក ១
សេចក្តីផ្តើម

១.១ សេចក្តីផ្តើម

ប្រទេសកម្ពុជា គឺត្រូវបាននាយកលេខាធិការនៃលេខាធិការដ្ឋានក្រុមសង្កេតការណ៍ភពផែនដីប្រកាសជាផ្លូវការចូលជាសមាជិកទី១០៤ នៃក្រុមសង្កេតការណ៍ភពផែនដីនៅក្នុងអំឡុងពេលកិច្ចប្រជុំពិភាក្សាលើកទី១៤ ដែលបានប្រារព្ធធ្វើពីថ្ងៃទី២៥ ដល់ ២៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៧ នៅទីក្រុងវ៉ាស៊ីនតោន សហរដ្ឋអាមេរិក ដែលមានវត្តមាន **ឯកឧត្តម ជុំ ប៊ុនរ៉ុង** ឯកអគ្គរាជទូតនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាប្រចាំទីក្រុងវ៉ាស៊ីនតោនសហរដ្ឋអាមេរិកតំណាងឲ្យប្រទេសកម្ពុជា ព្រមទាំងមានការចូលរួមពីលេខាទី១របស់ស្ថានទូត និងមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់របស់វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការតាមរយៈសំណើរបស់ **ឯកឧត្តមកិត្តិសេដ្ឋាបណ្ឌិត ឆាយ ថន ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងផែនការ** ចុះថ្ងៃទី ២៣ ខែមករា ឆ្នាំ ២០១៧ ទៅនាយកលេខាធិការនៃលេខាធិការដ្ឋានក្រុមសង្កេតការណ៍ភពផែនដី (GEO) ដែលមានទីស្នាក់ការនៅទីក្រុងហ្សឺណែវប្រទេសស្វីស។ បន្ទាប់ពីបានចូលជាសមាជិកក្រុមសង្កេតការណ៍ភពផែនដីជាផ្លូវការរួចមក អង្គភាពក្រុមសង្កេតការណ៍ភពផែនដីស្ថិតក្រោមវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីងាយស្រួលធ្វើកិច្ចការងារផ្សេងៗជាមួយអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមសង្កេតភពផែនដី ដែលមានទីស្នាក់ការកណ្តាលនៅទីក្រុងហ្សឺណែវប្រទេសស្វីស។ ការងារសំខាន់របស់ប្រទេសជាសមាជិកក្រុមសង្កេតការភពផែនដីគឺសិក្សាស្រាវជ្រាវ ប្រមូលទិន្នន័យ និងវិភាគទិន្នន័យដែលប្រមូលដោយផ្ទាល់តាមរយៈការសម្ភាសន៍នៅតាមតំបន់គោលដៅដែលត្រូវបានសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងបានតាមរយៈផ្កាយរណប ឬ ឧបករណ៍ផ្សេងៗ ដែលថតរូបភាពពីលើអាកាស សម្រាប់ធ្វើការតាមដានត្រួតពិនិត្យលើផលប៉ះពាល់បរិស្ថានគ្រោះមហន្តរាយ ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងតាមដាននូវការអនុវត្តគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពរបស់ប្រទេសកម្ពុជាផងដែរ។ នៅពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ចំពោះប្រទេសកម្ពុជាយើងពុំទាន់មានផ្កាយរណប ឬ ឧបករណ៍ថតពីលើអាកាសនោះទេ ឬ ទទួលបានការចែករំលែកទិន្នន័យពីផ្កាយរណបពីបណ្តាប្រទេសផ្សេងទៀតដែលមានផ្កាយរណបនោះឡើយ។ ហេតុដូច្នេះជំនួសការប្រមូលទិន្នន័យត្រូវបានធ្វើតាមរយៈការសម្ភាសន៍មេភូមិ និង មេគ្រួសារដែលរស់នៅក្នុងតំបន់គោលដៅដែលត្រូវសិក្សានោះវិញ។ សម្រាប់ការអនុវត្តការងារជំហានទី១ នៅឆ្នាំ២០១៩ អង្គភាពក្រុមសង្កេតការណ៍ភពផែនដី បានអនុវត្តគម្រោងសកម្មភាពការងារដែលបានផ្តោតទៅលើខេត្ត៥នៅជាប់បឹងទន្លេសាបរួមមាន ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ពោធិ៍សាត់ បាត់ដំបង សៀមរាប និងខេត្តកំពង់ធំ ដោយប្រើប្រាស់ថវិការាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាតាមរយៈថវិកាកម្មវិធីរបស់ក្រសួងផែនការដែលមានចំនួនកំណត់។ នៅក្នុងការអនុវត្តការងារជំហានទី២ ឆ្នាំ២០២០ គឺបានចុះស្រង់ទិន្នន័យអង្កេតភពផែនដីនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នៅក្នុងតំបន់ខ្ពង់រាបនៅក្នុងខេត្ត៣ រួមមាន ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ពោធិ៍សាត់ និងខេត្តបាត់ដំបង

ដែលគម្រោងត្រូវអនុវត្តចំនួន៥ខេត្តដូចឆ្នាំ២០១៩ ដែរ តែដោយសារបញ្ហាជំងឺឆ្លងកូវីដ ១៩ ត្រូវបានរាជរដ្ឋាភិបាលឲ្យកាត់សកម្មភាព ៥០ភាគរយ។នៅក្នុងឆ្នាំ ២០២១ នេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានកាត់ថវិកាគ្រប់គម្រោងទាំងអស់ ៣៧,៥% លើគម្រោងដែលបានកាត់ ៥០% ប៉ុន្តែសកម្មចុះស្រង់ទិន្នន័យនៅក្នុងខេត្តចំនួន២ ដែលស្ថិតនៅក្នុងតំបន់ខ្ពង់រាបគឺ ខេត្តកំពង់ធំ និងខេត្តសៀមរាប ពុំទាន់បានអនុវត្តនៅឆ្នាំ ២០២០ ហើយបានបន្តអនុវត្តនៅក្នុងឆ្នាំ២០២១ វិញ។ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០២២ ដោយសារថវិកាកម្មវិធីអនុវត្តគម្រោងសម្រាប់ការចុះស្រង់ទិន្នន័យនៅតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រមានកម្រិតគឺត្រូវបានអនុវត្តបានតែ២ខេត្តប៉ុណ្ណោះ គឺនៅក្នុងខេត្តកោះកុង និងខេត្តព្រះសីហនុ ហើយនៅក្នុងឆ្នាំ២០២៣ គឺបានអនុវត្តការចុះប្រមូលទិន្នន័យនៅក្នុងខេត្តកំពត និងខេត្តកែប។ តាមរយៈការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធីឆ្នាំ២០២៤ គម្រោងអង្កេតភពផែនដីនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា គឺបានចុះប្រមូលទិន្នន័យនៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង ដែលស្ថិតនៅក្នុងតំបន់ទំនាបកណ្តាល ហើយលទ្ធផលនៃការវិភាគទិន្នន័យនឹងមានបង្ហាញនៅក្នុងរបាយការណ៍នេះ។

១.២ គោលបំណង

គោលបំណងសំខាន់នៃការអនុវត្តគម្រោងអង្កេតភពផែនដីឆ្នាំ២០២៣នេះ គឺការកសាងប្រព័ន្ធទិន្នន័យស្ថិតិដែលទាក់ទងផ្នែកបរិស្ថាន គ្រោះមហន្តរាយ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុសម្រាប់តំបន់វាលទំនាបនៅក្នុងខេត្តចំនួន២គឺខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង ដើម្បីចូលរួមតាមដានលើការអនុវត្តគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព។

១.៣ វិធីសាស្ត្រប្រមូលទិន្នន័យ

ទិន្នន័យសម្រាប់ធ្វើការវិភាគនេះ គឺបានមកពីការប្រមូលទិន្នន័យបីប្រភេទ គឺទិន្នន័យទី១ ទិន្នន័យទី២ និងទិន្នន័យដែលបានពីផ្កាយរណប។ វិធីសាស្ត្រនៃការប្រមូលទិន្នន័យទី១ គឺត្រូវបានប្រមូលតាមរយៈការធ្វើសម្ភាសន៍មេភូមិ និងមេគ្រួសារនៅក្នុងភូមិគោលដៅនៃខេត្តទាំង ២គឺខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀងដែលស្ថិតនៅតំបន់វាលទំនាប។ កម្រងសំណួរសម្រាប់សម្ភាសន៍មានពីរ គឺកម្រងសំណួរទី១ គឺសម្រាប់សម្ភាសន៍មេភូមិ និងកម្រងសំណួរទី២ គឺសម្រាប់សម្ភាសន៍មេគ្រួសារ។ ភូមិគោលដៅដែលមានចំនួន១០ភូមិ និងចំនួនមេគ្រួសារ ៦០០នាក់ ស្ថិតនៅក្នុងខេត្ត២នៅក្នុងតំបន់ទំនាបកណ្តាលគឺត្រូវបានធ្វើសម្ភាសន៍។ ទិន្នន័យទី២ គឺត្រូវបានប្រមូលពីក្រសួងបរិស្ថាន ក្រសួងធនធានទឹក និង គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ មន្ទីរផែនការខេត្តព្រៃវែង និងមន្ទីរផែនការខេត្តស្វាយរៀង ព្រមទាំងទិន្នន័យផ្សេងៗទៀត ពីស្ថាប័នដែលមានការពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ដែលបានផលិតចេញជារបាយការណ៍ផ្ទាល់របស់ស្ថាប័ន ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសូចនាករខាងលើ និងទិន្នន័យដែលទទួលបានពីផ្កាយរណប។

តារាង ១. បញ្ជីភូមិគោលដៅសម្រាប់ធ្វើការសម្ភាសន៍ស្រង់ទិន្នន័យនៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង។

លេខរៀង	ខេត្ត	ស្រុក	ឃុំ	ភូមិ	ទីប្រជុំជន/ជនបទ	ចំនួនគ្រួសារសរុប២០២៤	ចំនួនគ្រួសារត្រូវសម្ភាសន៍
1	ស្វាយរៀង	ស្វាយទាប	រមាំងថ្កោល	ស្វាយ	ជនបទ	402	30
2	ស្វាយរៀង	ស្វាយទាប	រមាំងថ្កោល	ទន្លៀង	ជនបទ	1,018	30
3	ស្វាយរៀង	ស្វាយទាប	រមាំងថ្កោល	ព្រៃធ្នង់	ជនបទ	637	30
4	ស្វាយរៀង	ស្វាយទាប	រមាំងថ្កោល	ឬស្សីជង្រុក	ជនបទ	750	30
5	ស្វាយរៀង	ស្វាយទាប	រមាំងថ្កោល	ក្រញូង	ជនបទ	1,915	30
6	ស្វាយរៀង	ស្វាយទាប	រមាំងថ្កោល	ខ្វាយ	ជនបទ	480	30
7	ស្វាយរៀង	ស្វាយទាប	រមាំងថ្កោល	ខ្នុរ	ជនបទ	953	30
8	ស្វាយរៀង	ស្វាយរៀង	សង្ឃ័រ	ថ្មី	ទីប្រជុំជន	1,007	30
9	ស្វាយរៀង	ស្វាយរៀង	សង្ឃ័រ	ចំបក់ពាម	ទីប្រជុំជន	733	30
10	ស្វាយរៀង	ស្វាយរៀង	សង្ឃ័រ	ផ្លូក	ទីប្រជុំជន	749	30
11	ស្វាយរៀង	ស្វាយរៀង	សង្ឃ័រ	ស្រម៉ជ្រុំ	ទីប្រជុំជន	630	30
12	ស្វាយរៀង	ស្វាយរៀង	សង្ឃ័រ	បាក់រនាស់	ទីប្រជុំជន	1,156	30
13	ព្រៃវែង	ពាមរក៍	ព្រែកណ្ដៀង	ព្រែកណ្ដៀង	ជនបទ	2,327	30
14	ព្រៃវែង	ពាមរក៍	ព្រែកណ្ដៀង	ព្រែកំពែង	ជនបទ	1,732	30
15	ព្រៃវែង	ពាមរក៍	ព្រែកណ្ដៀង	ព្រែកណ្ដៀង	ជនបទ	2,327	30
16	ព្រៃវែង	ពាមរក៍	ព្រែកណ្ដៀង	ព្រែកំពែង	ជនបទ	1,732	30
17	ព្រៃវែង	ពាមរក៍	ព្រែកណ្ដៀង	ព្រែខ្លា	ជនបទ	1,857	30
18	ព្រៃវែង	ពាមរក៍	ព្រែកណ្ដៀង	ព្រែអង្គុញ	ជនបទ	2,026	30
19	ព្រៃវែង	ពាមរក៍	ព្រែកខ្សាយក	ជ័យឧត្តម	ប្រជុំជន	1,022	30
20	ព្រៃវែង	ពាមរក៍	ព្រែកខ្សាយក	ជ័យឧត្តមបឹងខ្នុម	ប្រជុំជន	1,581	30
សរុប						25,034	600

១.៤ ការកែច្នៃទិន្នន័យ

ទិន្នន័យដែលបានមកពីការធ្វើសម្ភាសន៍តាមរយៈមេភូមិ និងមេគ្រួសារនៅតាមភូមិគោលដៅនៅក្នុងខេត្តទាំង២ ដែលស្ថិតនៅក្នុងតំបន់វាលទំនាប គឺត្រូវបានវាយបញ្ចូលទៅក្នុងកុំព្យូទ័រដោយប្រើប្រាស់កម្មវិធី CSPro 7.8 សម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យកំហុស និងការទាញទិន្នន័យផលិតជាតារាងសម្រាប់ធ្វើការវិភាគក្នុងការសរសេររបាយការណ៍វិភាគលទ្ធផលចុងក្រោយផងដែរ។ ចំពោះកម្មវិធី Microsoft Excel គឺត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ការធ្វើក្រាហ្វិក និងការគណនាផ្សេងៗ។ កម្មវិធី Microsoft Word គឺសម្រាប់សរសេររបាយការណ៍វិភាគទិន្នន័យ និងបោះពុម្ពជាឯកសារចុងក្រោយ។

១.៥ វិសាលភាព

របាយការណ៍នេះ បានសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីស្ថានភាពប្រជាសាស្ត្រ សេដ្ឋកិច្ចសង្គម បរិស្ថាន ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ គ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ និងគ្រោះមហន្តរាយផ្សេងៗក្រៅពីគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ ដែលរួមមាន គ្រោះថ្នាក់អគ្គីភ័យ និងជំងឺឆ្លង។ វិសាលភាពនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវចំណុចខាងលើ គឺគ្របដណ្តប់លើស្ថានភាពទូទៅរបស់សកលលោក ក្របខណ្ឌថ្នាក់ជាតិសម្រាប់ទូទាំងប្រទេសកម្ពុជា និងថ្នាក់ក្រោមជាតិផ្តោតទៅលើខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង តាមគម្រោងផែនការអនុវត្តប្រចាំឆ្នាំ។ ចំពោះខេត្តដទៃទៀត នឹងសិក្សាពេលបន្តបន្ទាប់ទៀត។

១.៦ សារៈប្រយោជន៍

របាយការណ៍វិភាគទិន្នន័យដែលប្រមូលបាននេះ គឺមានសារៈសំខាន់ដល់អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវ អ្នកធ្វើផែនការ និងអ្នករៀបចំគោលនយោបាយផ្សេងៗ ជាពិសេសរាជរដ្ឋាភិបាលមានទិន្នន័យបន្ថែមទៀតសម្រាប់រៀបចំគោលនយោបាយ ដែលទាក់ទងទៅនឹងការត្រួតពិនិត្យតាមដានការប្រែប្រួលនៃលក្ខណៈប្រជាសាស្ត្រ បរិស្ថានគ្រោះមហន្តរាយ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុតាមតំបន់នីមួយៗនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងមានវិធានការបង្ការនូវហានិភ័យផ្សេងៗ ដែលអាចកើតមានឡើងដោយសារគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុជាដើម។

ជំពូក ២
ស្ថានភាពទូទៅ

២.១ ស្ថានភាពទូទៅផ្អែកលើទិន្នន័យទី២

២.១.១ ប្រជាសាស្ត្រ

ប្រជាសាស្ត្រ គឺសំដៅដល់ចរិតលក្ខណៈរបស់ប្រជាជន រួមមាន រចនាសម្ព័ន្ធអាយុ ចំណាកស្រុក ការចូលរួមកម្លាំងពលកម្មក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច ការអប់រំ លទ្ធភាពបង្កើតកូន និងការប្រើប្រាស់សម្ភារៈនៅក្នុងគ្រួសារជាដើម។ ការអភិវឌ្ឍប្រទេសក៏ជាផ្នែកមួយដែលធ្វើឲ្យមានបម្រែបម្រួលប្រជាសាស្ត្រផងដែរ។

ក. និន្នាការចំនួនប្រជាជនពិភពលោក

ក្រាហ្វិក ១. បង្ហាញអំពីចំនួននិន្នាការចំនួនប្រជាជនពិភពលោកពីឆ្នាំ១៩៦០ ដល់ឆ្នាំ ២០៥០។ តាមនិន្នាការនេះ បានបង្ហាញថា ប្រជាជនទូទាំងពិភពលោកនឹងកើនឡើងជាងពីរដង កើនឡើងពីចំនួន ២.៩៩៦ លាននាក់ នៅឆ្នាំ១៩៦០ ដល់ចំនួន៧.៨៥១ លាននាក់ឆ្នាំ ២០២០ និងបានបន្តកើនឡើងជាង៣ដង នៅឆ្នាំ២០៥០ ដែលមានចំនួន ៩.៦៤៤ លាននាក់ តាមការព្យាករណ៍សម្រាប់ចំនួនប្រជាជននៅថ្ងៃទី១ ខែកក្កដា អង្គការសហប្រជាជាតិ។ ការកើនឡើងចំនួនប្រជាជននឹងមានផលប៉ះពាល់យ៉ាងច្រើនដល់ការប្រើប្រាស់នូវធនធានធម្មជាតិ ផលប៉ះពាល់បរិស្ថាន ផលប៉ះពាល់សន្តិសុខស្បៀង និងជះឥទ្ធិពលដល់សេដ្ឋកិច្ចផងដែរ ប្រសិនបើមិនបានគ្រប់គ្រងឲ្យបានត្រឹមត្រូវ។

ក្រាហ្វិក ១. និន្នាការចំនួនប្រជាជនពិភពលោកពីឆ្នាំ១៩៦០ ដល់ ឆ្នាំ២០៥០

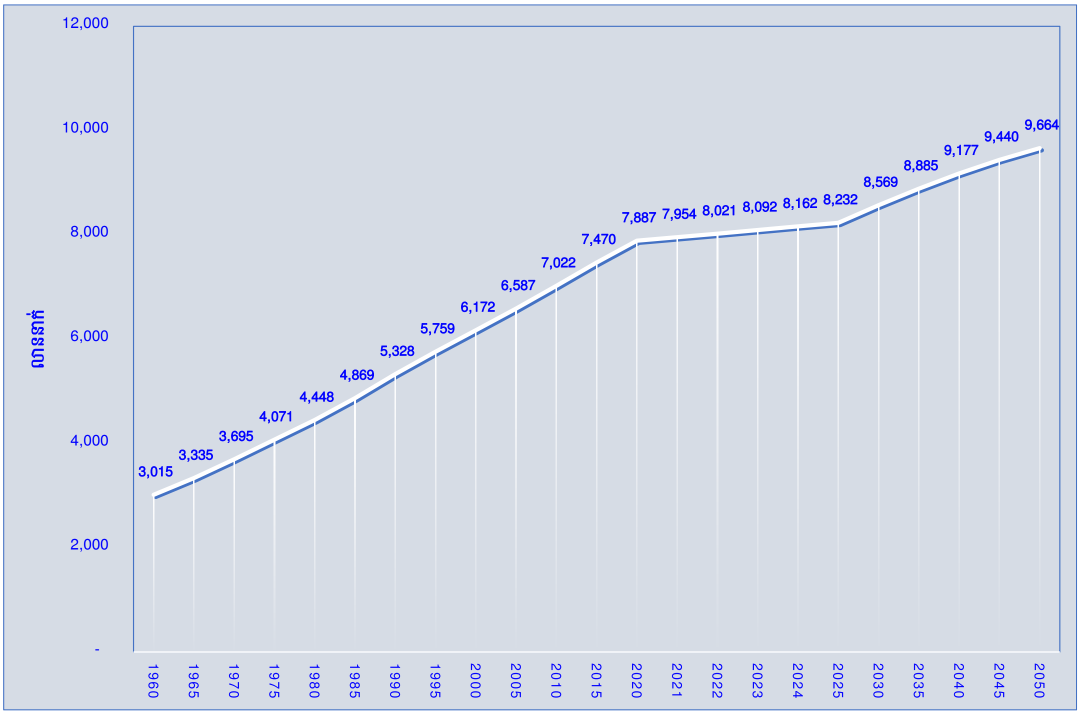

ប្រភព៖ United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2024). World Population Prospects 2024, Online, Edition.

Note: Total Population, as of 1 July

តារាង ២. បង្ហាញអំពីចំនួនប្រជាជនពិភពលោកបែងចែកតាមតំបន់នៃ ឆ្នាំ ១៩៩៥ ឆ្នាំ២០២៤ ឆ្នាំ២០៥៤ និងឆ្នាំ២១០០។ ក្នុងចំណោមតំបន់ទាំងអស់ ចំនួនប្រជាជនដែលស្ថិតនៅតំបន់អាស៊ីប៉ែកខាងកើត និងអាស៊ីអាគ្នេយ៍ មានចំនួនប្រជាជនច្រើនជាងគេនៅឆ្នាំ១៩៩៥ និងឆ្នាំ២០២៤ ហើយចំនួនប្រជាជននឹងធ្លាក់ចុះនៅឆ្នាំ២០៥៤ និងឆ្នាំ២១០០ ខណៈតំបន់ផ្សេងនៅលើពិភពលោកមានចំនួនកើនឡើងពីឆ្នាំ២០៥៤ ដល់ឆ្នាំ២១០០។ យោងតាមការព្យាករណ៍របស់អង្គការសហប្រជាជាតិប្រជាជនពិភពលោកឆ្នាំ២០២៤ មានចំនួន ៨.១២៦.៩៦៤ ពាន់នាក់ និងនៅឆ្នាំ២១០០ នឹងអាចកើនឡើងដល់ ១០.១៨៦.៦០៨នាក់ គិតត្រឹមថ្ងៃទី១ ខែមករានៃឆ្នាំដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ។ ការកើនឡើងចំនួនប្រជាជនវាអាចធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់សេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច សន្តិសុខសៀង និងបរិស្ថានជាដើម។

តារាង ២. ចំនួនប្រជាជនពិភពលោក ១៩៩៥ ២០២៤ ២០៥៤ និង២១០០

Region	*Population (in thousands)*			
	1995	***2024***	***2054***	***2100***
World	**5,717,157**	**8,126,964**	**9,796,364**	**10,186,608**
Sub-Saharan Africa	565,364	1,227,720	2,209,061	3,344,728
Northern Africa and Western Asia	323,292	576,973	816,036	986,573
Central and Southern Asia	1,377,757	2,134,994	2,658,654	2,643,211
Eastern and South-Eastern Asia	1,917,861	2,350,719	2,198,280	1,456,234
Latin America and the Caribbean	478,329	661,207	730,775	615,305
Oceania (excluding Australia and New Zealand)	7,153	14,050	20,008	23,985
Europe and Northern America Australia and New Zealand	1,047,401	1,161,300	1,163,549	1,116,569

ប្រភព៖ United Nations, Population Division, Department of Economic and Social Affairs, World Population Prospects 2024, Summary of Results, New York, 2024.

ផែនទី១. ផែនទីបង្ហាញតាមប្រទេសនៃការព្យាករណ៍ចំនួនប្រជាជនដែលអាចកើនឡើងដល់ចំណុចកំពូលត្រឹមឆ្នាំ២០២៤ ពីឆ្នាំ២០២៥ដល់២០៥៤ និងពីឆ្នាំ២០៥៤ឡើងទៅ តាងដោយពណ៌នីមួយដែលមានពណ៌ទឹកក្រូច ពណ៌ទឹកសមុទ្រ ពណ៌ស្វាយ និងពណ៌ប្រផេះ។ ពណ៌ទឹកក្រូចតំណាងប្រទេសដែលមានចំនួនប្រជាជនកើនឡើងខ្ពស់នៅឆ្នាំ២០២៤ ក្នុងនោះប្រទេសកម្ពុជាយើងស្ថិតនៅក្នុងតំបន់ប្រជាជនដែលកើនឡើងខ្ពស់បំផុតនៅឆ្នាំ២០២៤ ហើយបន្ទាប់មកមានចំនួនធ្លាក់ចុះ។ ពណ៌ទឹកសមុទ្រតំណាងប្រទេសដែលមានចំនួនប្រជាជនកើនឡើងខ្ពស់ពីឆ្នាំ២០២៥ ដល់២០៥៤ ហើយព៌ណស្វាយតំណាងប្រទេស ដែលនឹងមានចំនួនប្រជាជនកើនឡើងខ្ពស់ ចាប់ពីឆ្នាំ២០៥៤ ឡើងទៅ និងពណ៌ប្រផេះតំណាងប្រទេស ដែលមិនបានផ្តល់ទិន្នន័យប្រជាជនទៅអង្គការសហប្រជាជាតិដោយសារសង្គ្រាម ឬ ហេតុផលផ្សេងៗ។

ផែនទី១. ផែនទីបង្ហាញតាមប្រទេសនៃការព្យាករណ៍ចំនួនប្រជាជនដែលអាចកើនឡើងដល់ចំណុចកំពូលត្រឹមឆ្នាំ២០២៤ ពីឆ្នាំ២០២៥ដល់២០៥៤ និងពីឆ្នាំ២០៥៤ឡើងទៅ

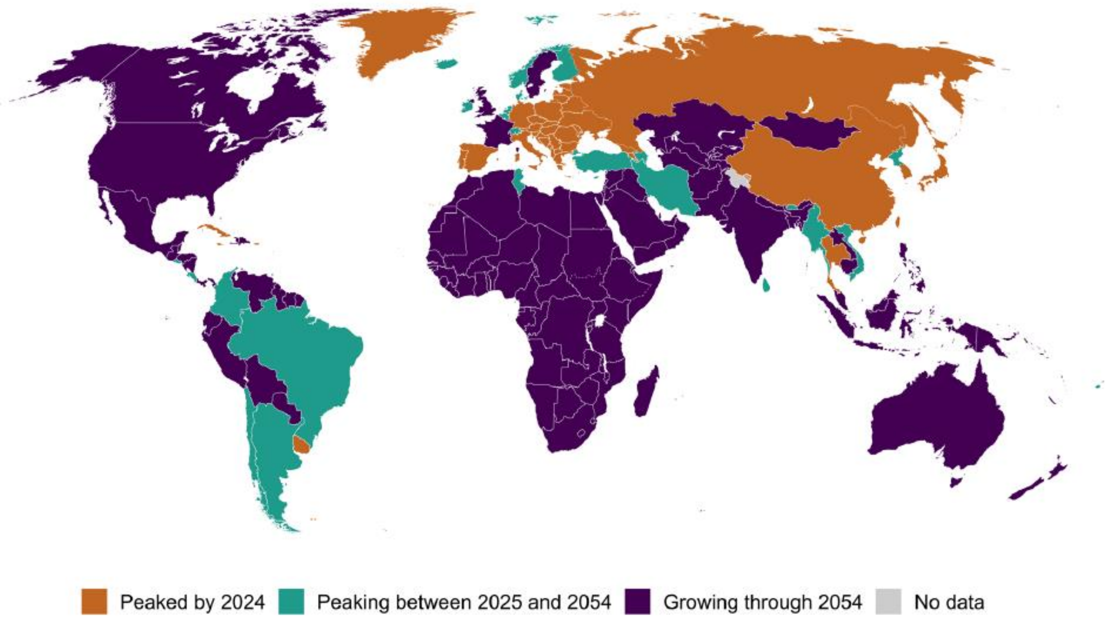

ប្រភព៖ United Nations, Population Division, Department of Economic and Social Affairs, World Population Prospects 2024, Summary of Results, New York, 2024.

ខ. និន្នាការចំនួនប្រជាជនកម្ពុជា

ចំនួនប្រជាជនសរុបនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានបង្ហាញតាមរយៈការធ្វើជំរឿនប្រជាជនឆ្នាំ១៩៦២ មានចំនួន៥,៧ លាននាក់ បានកើនឡើងដល់ចំនួន ១១,៤ លាននាក់ ផ្អែកតាមការធ្វើជំរឿនប្រជាជនឆ្នាំ១៩៩៨ រយៈពេល៣៦ឆ្នាំនេះប្រជាជនកម្ពុជា បានកើនឡើងជាង២ដងស្មើនឹងចំនួន៧,៧ លាននាក់ ។ ចំនួនប្រជាជនក្នុងរយៈពេល១០ឆ្នាំ គិតចាប់ពីឆ្នាំ១៩៩៨ ដល់ឆ្នាំ ២០០៨ មានការកើនឡើងប្រហែលចំនួន ២លាននាក់ (៩,៥%) ហើយក្នុងរយៈពេល ១១ឆ្នាំ គិតចាប់ពីឆ្នាំ ២០០៨ ដល់ឆ្នាំ២០១៩ កើនឡើងចំនួន ១,៩លាននាក់ (១៤,១%) នឹងត្រូវបានគេរំពឹងទុកថានៅឆ្នាំ ២០៣៥ ចំនួនប្រជាជនកម្ពុជាអាចកើនដល់ ១៩,៨លាននាក់។

ស្ថានភាពប្រជាជនកម្ពុជា មានការកើនឡើងពីចំនួន ១១លាននាក់ ក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៨ ដល់ជិត ១៦លាននាក់ នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៧ ហើយកំពុងមានបម្រែបម្រួលប្រជាសាស្ត្រមួយល្អប្រសើរដល់ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេស ដោយសាររចនាសម្ព័ន្ធអាយុរបស់ប្រជាជនកម្ពុជានាពេលបច្ចុប្បន្នកំពុងស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលភាគលាភប្រជាសាស្ត្រដ៏មានសក្តានុពលសេដ្ឋកិច្ច ដែលមានចំនួនច្រើនលើសលប់នៃប្រជាជនក្នុងវ័យធ្វើការងារខណៈដែលប្រទេសមួយចំនួននៅលើពិភពលោក ចំនួនប្រជាជនស្ថិតនៅក្នុងវ័យធ្វើការងារមាននិន្នាការថយចុះ តែចំនួនអ្នកនៅដែលស្ថិតនៅក្នុងបន្ទុកមានការកើនឡើងវិញ។

ម្យ៉ាងវិញទៀត នៅក្នុងរយៈពេល២៥ឆ្នាំនេះ ប្រទេសកម្ពុជាបានទទួលនូវការរីកចម្រើនគួរឲ្យកត់សំគាល់ក្នុងការធានាលទ្ធភាពទទួលបានសុខភាពបន្តពូជសម្រាប់ស្ត្រី យុវវ័យ និងគូស្វាមីភរិយាផងដែរ (ព្រឹត្តិបត្រព័ត៌មាន អគ្គលេខាធិការប្រជាជន និងការអភិវឌ្ឍន៍ឆ្នាំ២០២០)។ បើទោះបីជាស្ថានភាពប្រជាជនកម្ពុជា ដែលកំពុងស្ថិតក្នុងផលលាពប្រជាសាស្ត្រល្អប្រសើរក្តី ក៏ការកើនឡើងចំនួនប្រជាជនអាចមានផលប៉ះពាល់ដល់ធនធានធម្មជាតិ បរិស្ថាន ការងារ និងសន្តិសុខស្បៀង។ លើសពីនេះទៀត តម្រូវលំនៅឋានបន្ថែម និងសេវាសង្គមផ្សេង។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ប្រសិនបើប្រជាជនដែលស្ថិតក្នុងវ័យផលិត ឬម្យ៉ាងទៀតអាចនិយាយថាជាផលលាភប្រជាសាស្ត្រនោះមិនមានការងារធ្វើ ឬការប្រព្រឹត្តិនូវអំពើមិនល្អក៏អាចជះឥទ្ធិពលដល់សង្គមជាតិធ្ងន់ធ្ងរផងដែរ។

សរុបមក ស្ថានភាពនៃបម្រែបម្រួលប្រជាជនកម្ពុជា កំពុងស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលភាគលាភប្រជាសាស្ត្រដ៏មានសក្តានុពលសេដ្ឋកិច្ច ប្រសិនបើការការរៀបក្រុមមនុស្សដែលស្ថិតក្នុងវិស័យផលិតបានល្អប្រសើរ។ តែផ្ទុយទៅវិញ ប្រសិនបើការការរៀបចំក្រុមមនុស្សដែលស្ថិតក្នុងវិស័យផលិតមិនបានល្អនឹងបាត់ឱកាសនេះ ហើយក្រុមមនុស្សនេះក៏អាចធ្វើអំពើមិនគប្បីប្រសិនបើការគ្រប់គ្រងមិនបានល្អ។

ផែនទីទី២. បង្ហាញអំពីផែនទីប្រទេសកម្ពុជា និងរូបភាពប្រជាជនដែលជាយុវវ័យនៅទូទាំងប្រទេស

ក្រាហ្វិក ២. បង្ហាញអំពី និន្នាការនៃការកើនឡើងពីចំនួនប្រជាជនអំឡុងពេលការធ្វើជំរឿនឆ្នាំ ១៩៦២ មានចំនួនប្រជាជន ៥,១ លាននាក់ បានកើនឡើង ១១,៤លាននាក់ នៅពេលធ្វើជំរឿនឆ្នាំ ១៩៩៨ បានកើនឡើងដល់ពេល ១៣,៤លាននាក់ នៅពេលធ្វើជំរឿនឆ្នាំ ២០០៨ និង ១៥,៣លាននាក់ ផ្អែកតាមលទ្ធផលជំរឿនឆ្នាំ ២០១៩ ហើយរំពឹងថានឹងកើនឡើងដល់ ១៩,៨លាននាក់នៅឆ្នាំ ២០៣៥។

ក្រាហ្វិក ២. និន្នាការចំនួនប្រជាជនសរុបទូទាំងប្រទេសកម្ពុជា

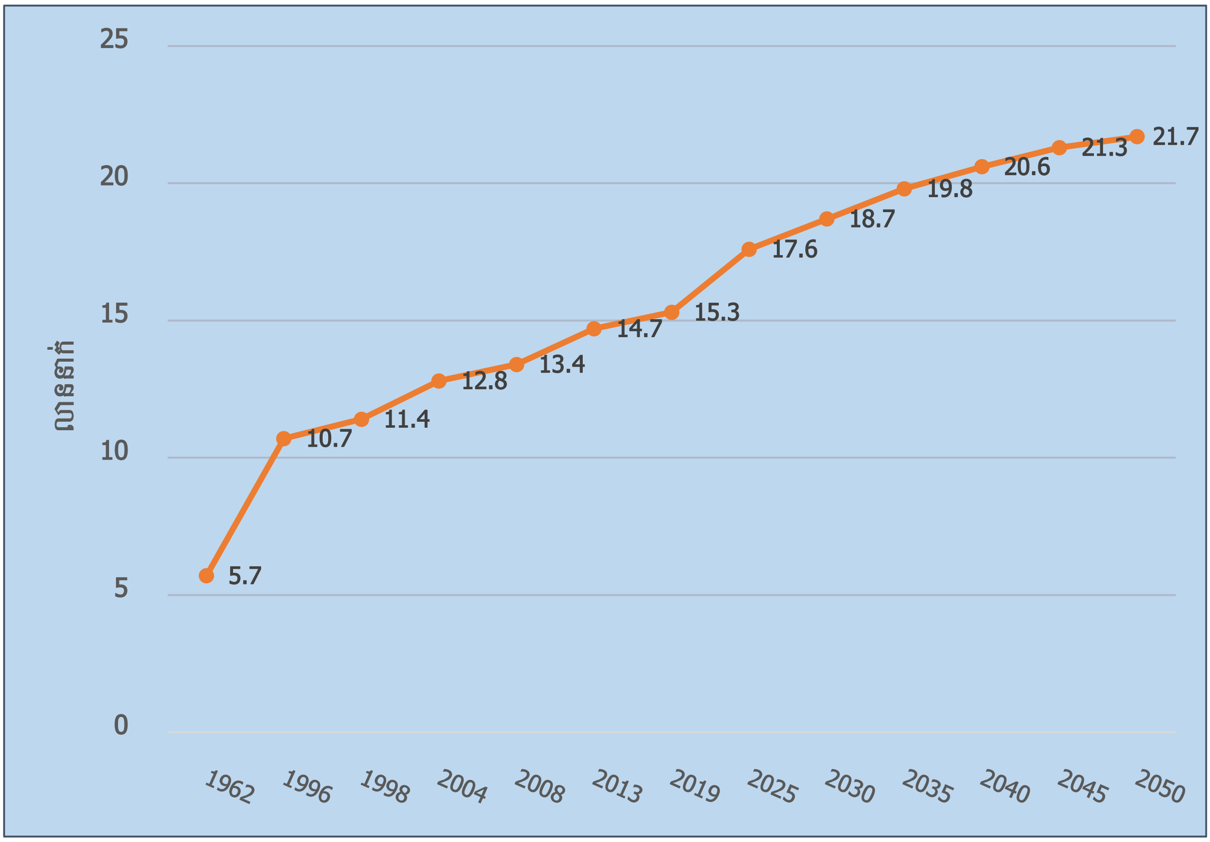

ប្រភព៖ ១. ទិន្នន័យឆ្នាំ ១៩៦២, ១៩៩៨, ២០០៨ និង ២០១៩ ផ្អែកលើទិន្នន័យជំរឿនប្រជាជនឆ្នាំ ១៩៦២, ១៩៩៨, ២០០៨ និង ២០១៩

២. ទិន្នន័យឆ្នាំ ១៩៩៦ ផ្អែកលើទិន្នន័យអង្កេតប្រជាសាស្ត្រឆ្នាំ ១៩៩៦

៣. ទិន្នន័យឆ្នាំ ២០០៤ និង ២០១៣ ផ្អែកលើអង្កេតចន្លោះជំរឿនប្រជាជនឆ្នាំ ២០០៤ និង ២០១៣

៤. ទិន្នន័យឆ្នាំ ២០២៥, ២០៣០ និង ២០៣៥ ផ្អែកលើទិន្នន័យចំណោលប្រជាជនឆ្នាំ ២០២០ ដោយប្រើប្រាស់ទិន្នន័យជំរឿនប្រជាជនឆ្នាំ ២០១៩

៥. ទិន្នន័យឆ្នាំ ២០២៤ ផ្អែកលើអង្កេតចន្លោះជំរឿនប្រជាជនឆ្នាំ ២០២៤ ។

ចំនួនប្រជាជនកម្ពុជាក្នុងរយៈពេល៣៦ឆ្នាំ ពីឆ្នាំ១៩៦២ ដល់១៩៩៨ បានកើនឡើង ៥,៧ លាននាក់ ស្មើនឹង ៥០% នៃចំនួនប្រជាជនឆ្នាំ១៩៦២។ នៅក្នុងរយៈពេល ១០ ឆ្នាំពីឆ្នាំ១៩៩៨ ដល់ឆ្នាំ២០០៨ បានកើនឡើងចំនួន ២ លាននាក់ ស្មើនឹង ១៧,៥% នៃចំនួនប្រជាជនឆ្នាំ ២០០៨។ នៅក្នុងរយៈពេល ១១ឆ្នាំ ពីឆ្នាំ២០០៨ ដល់ ឆ្នាំ២០១៩ បានកើនឡើងចំនួន១,៩ លាននាក់ ស្មើនឹង ១៤,២%នៃចំនួនប្រជាជនឆ្នាំ២០០៨។ នៅក្នុងរយៈ ៥៧ ឆ្នាំ គិតពីឆ្នាំ១៩៦២ ដល់ ឆ្នាំ២០១៩ ចំនួនប្រជាជនបានកើនឡើងជិត ៣ដង នៃចំនួនប្រជាជនទូទាំងប្រទេស ឆ្នាំ១៩៦២។ នៅឆ្នាំ២០៥០ តាមការធ្វើចំណោលប្រជាជនឆ្នាំ២០២០ ដោយផ្អែកលើទិន្នន័យជំរឿនប្រជាជនឆ្នាំ២០១៩ អាចនឹងកើនឡើងដល់ ២១,៧ លាននាក់។

១១. និន្នាការចំនួនប្រជាជនកម្ពុជាតាមតំបន់

ប្រទេសកម្ពុជាបានបែងចែកសណ្ឋានដីចំនួន ៤តំបន់ រួមមាន ទី១. តំបន់ទំនាបកណ្ដាល ទី២. តំបន់ទន្លេសាប ទី៣. តំបន់ឆ្នេរសមុទ្រ និងទី៤. តំបន់ខ្ពង់រាប និងភ្នំ។ ទំហំផ្ទៃដីនៃតំបន់ទាំង៤ នោះគឺតំបន់ខ្ពង់រាបនិងភ្នំ មានទំហំផ្ទៃដីចំនួន ៦៨.០៦១ គីឡូម៉ែត្រការ៉េ ធំជាងគេស្ថិតក្នុងលំដាប់ទី១ បន្ទាប់មកតំបន់ទន្លេសាបមានទំហំផ្ទៃដីចំនួន ៦៧.៦៦៨ គីឡូម៉ែត្រការ៉េ ស្ថិតក្នុងលំដាប់ទី២ តំបន់ទំនាបកណ្ដាលមានទំហំផ្ទៃដីចំនួន ២៥.០៦៩គីឡូម៉ែត្រការ៉េ ស្ថិតក្នុងលំដាប់ទី៣ និងតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រមានទំហំផ្ទៃដីចំនួន ១៧.២៣៧គីឡូម៉ែត្រការ៉េ ស្ថិតក្នុងលំដាប់ទី៤។តំបន់ដែលមានភាគរយចំនួនប្រជាជនរស់នៅច្រើនជាងគេតំបន់ទំនាបកណ្ដាល និង តិចជាងគេគឺតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រ។ ចំនួនប្រជាជននៅក្នុងតំបន់ទំនាបកណ្ដាលមានចំនួនប្រហែល ៥,៩លាននាក់ នៅឆ្នាំ១៩៩៨ នឹងកើនដល់ ៩,៧ លាននាក់ នៅឆ្នាំ ២០៣៥ ខណៈដែលចំនួនក្នុងតំបន់ទន្លេសាបមានចំនួនប្រហែល ៣,៥លាននាក់នៅឆ្នាំ ១៩៩៨ នឹងកើនដល់ ៦,២ លាននាក់ នៅឆ្នាំ ២០៣៥ តំបន់ខ្ពង់រាប និងភ្នំមានចំនួនប្រហែល ១,២លាននាក់នៅឆ្នាំ ១៩៩៨ នឹងកើនដល់ ២,៥ លាននាក់ នៅឆ្នាំ ២០៣៥ និង តំបន់ឆ្នេរសមុទ្រមានចំនួនប្រហែល ៨៤៤ ពាន់ នាក់នៅឆ្នាំ១៩៩៨ នឹងកើនដល់ ១,៤ លាននាក់ នៅឆ្នាំ ២០៣៥។ ក្រាហ្វិក ៣បង្ហាញអំពីនិន្នាការចំនួនប្រជាជនតាមតំបន់ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

ក្រាហ្វិក ៣. និន្នាការចំនួនប្រជាជនតាមតំបន់ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

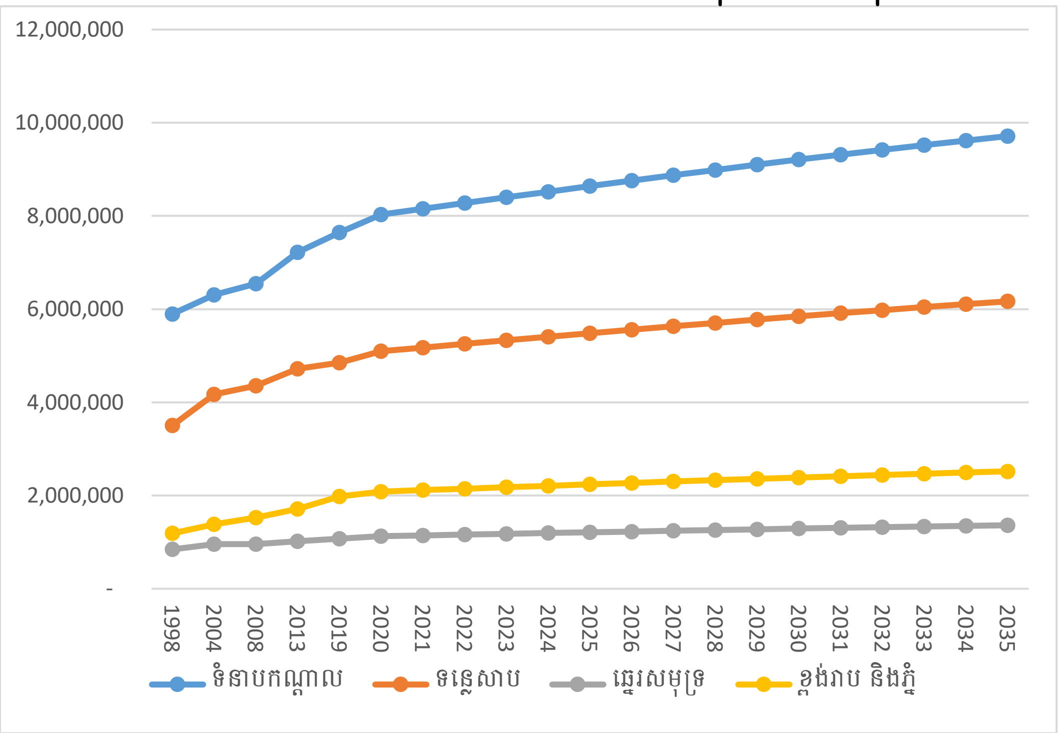

ប្រភព៖ ១. ទិន្នន័យឆ្នាំ ១៩៦២, ១៩៩៨, ២០០៨ និង ២០១៩ ផ្អែកលើទិន្នន័យជំរឿនប្រជាជនឆ្នាំ ១៩៦២, ១៩៩៨, ២០០៨ និង ២០១៩
២. ទិន្នន័យឆ្នាំ ១៩៩៦ ផ្អែកលើទិន្នន័យអង្កេតប្រជាសាស្ត្រឆ្នាំ ១៩៩៦
៣. ទិន្នន័យឆ្នាំ ២០០៤ និង ២០១៣ ផ្អែកលើអង្កេតចន្លោះជំរឿនប្រជាជនឆ្នាំ ២០០៤ និង ២០១៣
៤. ទិន្នន័យឆ្នាំ ២០២០ ផ្អែកលើទិន្នន័យចំណោលប្រជាជនឆ្នាំ ២០២០ ដោយប្រើប្រាស់ទិន្នន័យជំរឿនប្រជាជនឆ្នាំ ២០១៩។

១២. និន្នាការចំនួនប្រជាជនខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង

ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង ជាខេត្តដែលស្ថិតក្នុងតំបន់ទំនាបកណ្ដាល។ ខេត្តព្រៃវែង ៤.៨៨៣ គីឡូម៉ែត្រការ៉េ និងមានចំនួនប្រជាជននៅឆ្នាំ ២០១៩ ប្រហែល ១.០៥៧.៧២០នាក់។ ខេត្តស្វាយរៀងមានផ្ទៃដីចំនួន ២.៩៦៦ គីឡូម៉ែត្រការ៉េ និងមានចំនួនប្រជាជននៅឆ្នាំ ២០១៩ ប្រហែល ៥២៤.៥៥៧នាក់ ផ្អែករបាយការណ៍ជាតិស្ដីពីលទ្ធផលចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅប្រជាជននៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៩។

ក្រាហ្វិក ៤ បង្ហាញពីនិន្នាការចំនួនប្រជាជនខេត្តព្រៃវែង និង ខេត្តស្វាយរៀងពីឆ្នាំ១៩៩៨ ដល់ឆ្នាំ២០៣៥។ ចំនួនប្រជាជន ខេត្តព្រៃវែងបានកើនឡើងពីចំនួន ៩៤៦.០៤២នាក់ នៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៨ កើនចំនួន ៩៤៧.៣៧២នាក់ នៅឆ្នាំ២០០៨ ក្នុងរយៈពេល១០ឆ្នាំ និងនៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៩ គឺបានកើនចំនួនពី ១.០៥៧.៧២០នាក់ ហើយរំពឹងថានៅឆ្នាំ២០៣៥ ចំនួនប្រជាជនកើនដល់ ១.៣៥២.៨៩២នាក់។ ចំនួនប្រជាជន ខេត្តស្វាយរៀងបានកើនឡើងពីចំនួន ៤៧៨.២៥២នាក់ នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៩៨ កើនចំនួន ៤៨២.៧៨៨នាក់ នៅឆ្នាំ២០០៨ ក្នុងរយៈពេល១០ឆ្នាំ និង នៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៩ គឺបានកើនចំនួនពី ៥២៥.៤៩៧នាក់ ហើយរំពឹងថានៅឆ្នាំ២០៣៥ ចំនួនប្រជាជនកើនដល់ ៦៧២.១៤៤នាក់។

ក្រាហ្វិក ៤. និន្នាការចំនួនប្រជាជនសម្រាប់ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង

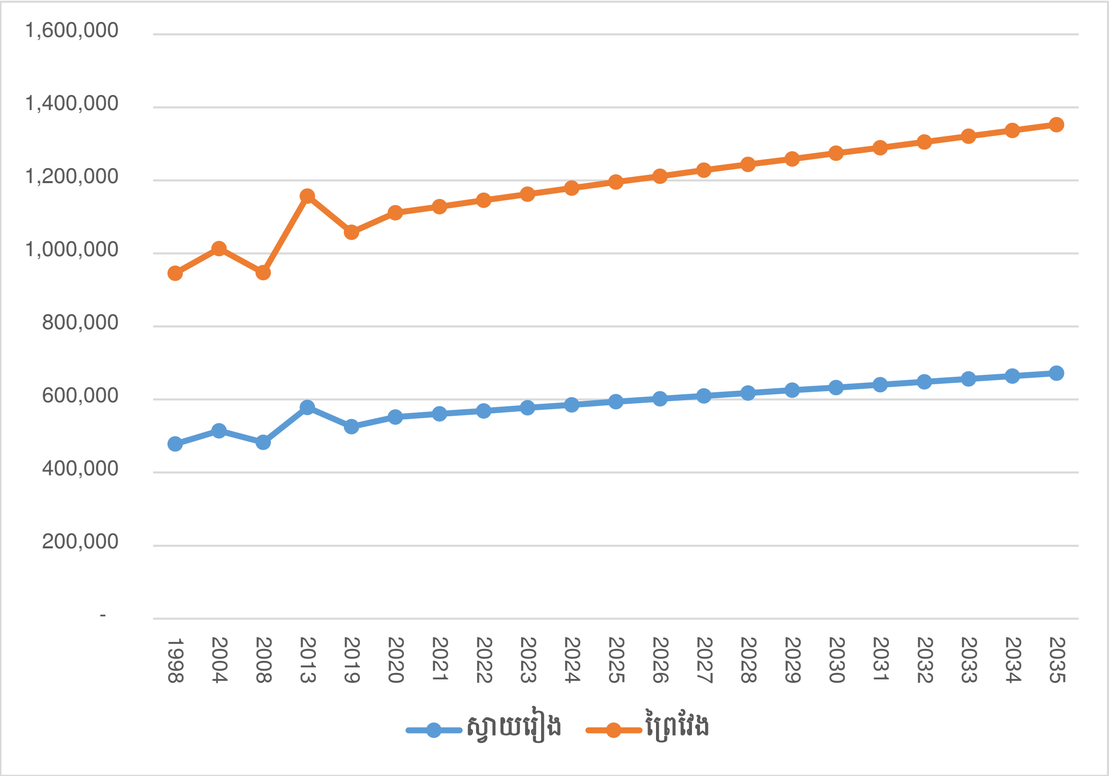

ប្រភព៖ ១. ទិន្នន័យឆ្នាំ ១៩៩៨, ២០០៨ និង ២០១៩ ផ្អែកលើទិន្នន័យជំរឿនប្រជាជនឆ្នាំ ១៩៦២, ១៩៩៨, ២០០៨ និង ២០១៩
២. ទិន្នន័យឆ្នាំ ២០០៤ និង ២០១៣ ផ្អែកលើអង្កេតចន្លោះជំរឿនប្រជាជនឆ្នាំ ២០០៤ និង ២០១៣
៣. ទិន្នន័យឆ្នាំ ២០២៥, ២០៣០ និង ២០៣៥ ផ្អែកលើទិន្នន័យចំណោលប្រជាជនឆ្នាំ ២០២០ ដោយប្រើប្រាស់ទិន្នន័យជំរឿនប្រជាជនឆ្នាំ ២០១៩។

តារាង ៣. ចំនួនប្រជាជននិងចំនួនគ្រួសារសរុប ពីឆ្នាំ ១៩៩៨ ដល់ ២០៣៥ ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង គិតជានាក់

ឆ្នាំ	ចំនួនប្រជាជន		ចំនួនគ្រួសារ	
	ព្រៃវែង	ស្វាយរៀង	ព្រៃវែង	ស្វាយរៀង
1998	478,252	946,042	98244	194,185
2004	514,000	1,013,000	100,784	198,627
2008	482,788	947,372	115,253	227,137
2013	578,380	1,156,739	115,676	231,348
2019	525,497	1,057,720	132,492	266,934
2020	552,051	1,111,168	133,024	268,398
2021	560,634	1,128,443	135,092	272,571
2022	569,123	1,145,530	137,138	276,698
2023	577,507	1,162,406	139,158	280,774
2024	585,780	1,179,058	141,152	284,797
2025	593,939	1,195,479	143,118	288,763
2026	601,993	1,211,692	145,059	292,679
2027	609,950	1,227,707	146,976	296,548
2028	617,792	1,243,492	148,866	300,360
2029	625,497	1,259,000	150,722	304,106
2030	633,040	1,274,183	152,540	307,774
2031	640,675	1,289,549	154,379	311,485
2032	648,401	1,305,101	156,241	315,242
2033	656,221	1,320,841	158,126	319,044
2034	664,135	1,336,770	160,033	322,891
2035	672,144	1,352,892	161,962	326,785

ប្រភព៖ ១. ទិន្នន័យឆ្នាំ ១៩៩៨, ២០០៨ និង ២០១៩ ផ្អែកលើទិន្នន័យជំរឿនប្រជាជនឆ្នាំ ១៩៩៨, ២០០៨ និង ២០១៩

២. ទិន្នន័យឆ្នាំ ២០០៤ និង ២០១៣ ផ្អែកលើអង្កេតចន្លោះជំរឿនប្រជាជនឆ្នាំ ២០០៤ និង ២០១៣

៣. ទិន្នន័យឆ្នាំ ២០២០ និង ២០៣៥ ផ្អែកលើទិន្នន័យចំណោលប្រជាជនឆ្នាំ ២០២០

គ. ដង់ស៊ីតេប្រជាជន

គ១. ដង់ស៊ីតេប្រជាជនពិភពលោក

ដង់ស៊ីតេប្រជាជនគឺជាសូចនាករមួយយ៉ាងសំខាន់ សម្រាប់ពិនិត្យមើលនូវរបាយប្រជាជនដែលរស់នៅលើផ្ទៃដីតាមប្រទេស តំបន់ រាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងឃុំសង្កាត់ ។ ក្រាហ្វិក ៥ បានបង្ហាញថាដង់ស៊ីតេប្រជាជនពិភពលោកបានកើនឡើងពី ចំនួន២៤នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ កើនឡើង ៦០នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ ពីឆ្នាំ១៩៦២ ទៅឆ្នាំ២០១៩។ ដង់ស៊ីតេប្រជាជនកម្ពុជាបានកើនឡើងពី ៣២នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ ដល់ ៨៧នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ ពីឆ្នាំ១៩៦២ ដល់ឆ្នាំ២០១៩។ ដង់ស៊ីតេចំនួនប្រជាជននៅតំបន់អាស៊ីកណ្តាលប៉ែកខាងត្បូងមានដង់ស៊ីតេខ្ពស់ជាងគេគឺនៅឆ្នាំ២០១៩មានចំនួន ១៩៧ នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ និងខ្ពស់ជាងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ដែលមានដង់ស៊ីតេចំនួន ១៤៤ នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ ខណៈដែលដង់ស៊ីនៅតំបន់អូសេអានីមានចំនួនតិចជាងគេគឺ ២៤នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ នៅឆ្នាំ២០១៩ដូចគ្នាដែរ។

ក្រាហ្វិក ៥. ដង់ស៊ីតេប្រជាជនបែងចែកតាមពិភពលោក តំបន់ និងកម្ពុជា

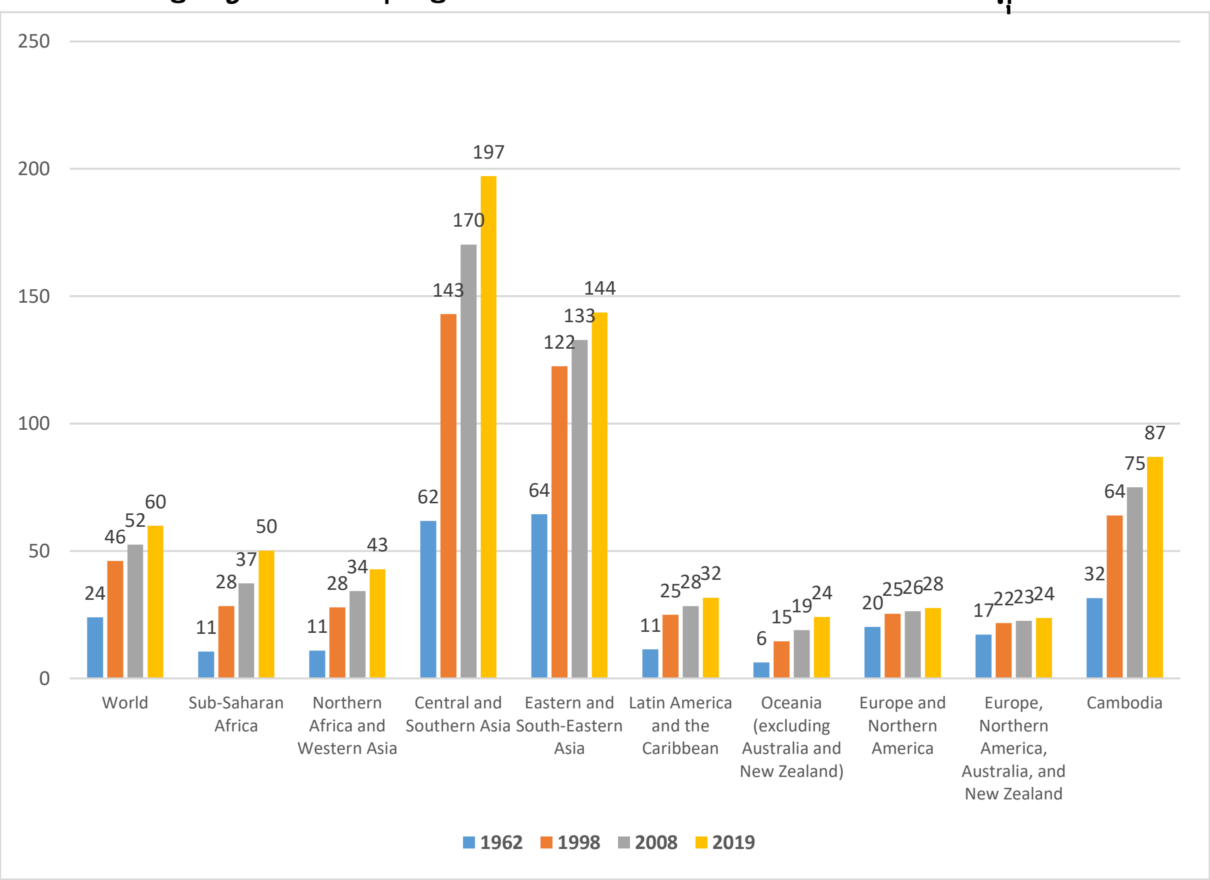

ក្រាហ្វិក ៦. ដង់ស៊ីតេប្រជាជនពិភពលោក និងកម្ពុជា

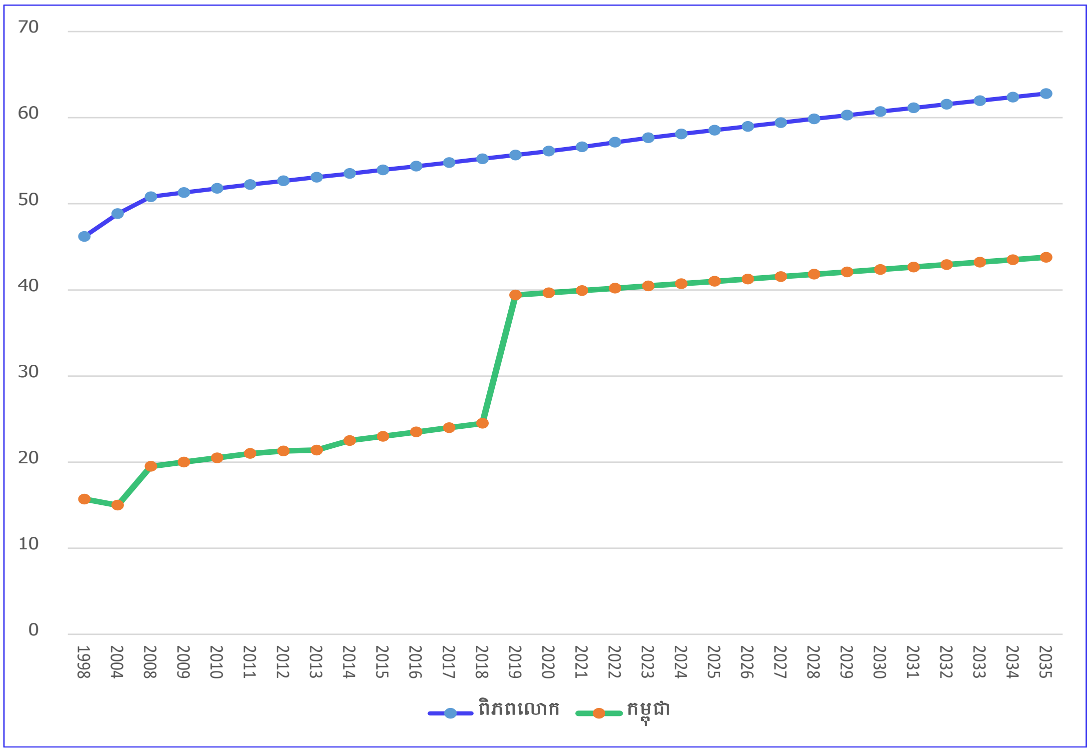

ប្រភព៖ United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2024). World Population Prospects 2024, Online, Edition.

Note: Total Population, as of 1 July

គ២. ដង់ស៊ីតេប្រជាជនកម្ពុជា

ដង់ស៊ីតេប្រជាជនកម្ពុជានៅឆ្នាំ១៩៦២ មានចំនួន៣២នាក់ ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ ផ្អែកលើលទ្ធផលនៃការធ្វើជំរឿនប្រជាជនឆ្នាំ១៩៦២ នឹងបានកើនឡើងដល់ ៩៧នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ ផ្អែកលើលទ្ធផលនៃការធ្វើជំរឿនប្រជាជនឆ្នាំ២០១៩ នឹងអាចនកើឡើងដល់ ១១១នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ នៅឆ្នាំ២០៣៥ យោងតាមលទ្ធផលនៃការធ្វើចំណោលប្រជាជនឆ្នាំ២០២០។ ចំណែកឯខេត្តព្រៃវែងនៅឆ្នាំ១៩៦២ មានដង់ស៊ីតេ៩៨នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ បានកើនឡើង២១៧នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េនៅឆ្នាំ២០១៩ នឹងបន្តកើនឡើងដល់ ២៧៧នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ នៅឆ្នាំ២០៣៥ ខណៈដែលខេត្តស្វាយរៀងនៅឆ្នាំ១៩៦២ មានដង់ស៊ីតេ៨២នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ បានកើនឡើង១៧៧នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េនៅឆ្នាំ២០១៩ នឹងបន្តកើនឡើងដល់ ២២៧នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ នៅឆ្នាំ២០៣៥។ ទិន្នន័យលំអិតដូចមាននៅក្នុងក្រាហ្វិក៧ដូចខាងក្រោម។

ក្រាហ្វិក ៧. ដង់ស៊ីតេប្រជាជនសម្រាប់កម្ពុជា ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង

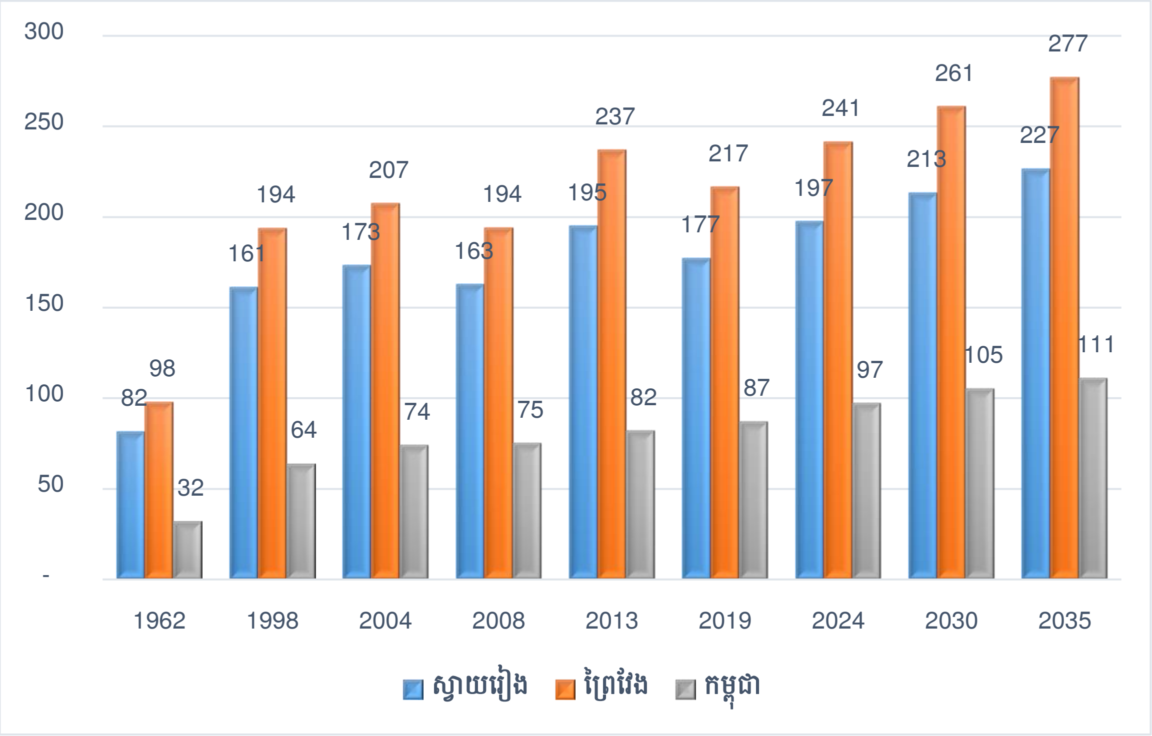

នៅក្នុងផែនទីខាងក្រោម បង្ហាញអំពីដង់ស៊ីតេប្រជាជននៅលើផែនទីនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា នៅឆ្នាំ១៩៩៨ ឆ្នាំ២០០៨ និងឆ្នាំ២០១៩ ដើម្បីយល់ដឹងកាន់តែច្បាស់អំពីចលនាប្រជាជនតាមបណ្តារាជធានី ខេត្ត។ ដង់ស៊ីតេចំនួនប្រជាជនទូទាំងប្រទេសនៅឆ្នាំ១៩៩៨ មានដង់ស៊ីតេចំនួន ៦៤ នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ ហើយបានកើនឡើង ៧៥ ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ និង កើនឡើងដល់ ៨៦នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េនៅឆ្នាំ២០១៩ ខណៈដែលខេត្តទាំង ៣ មានដង់ស៊ីតេចំនួន ៥៣ នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ នៅឆ្នាំ១៩៩៨ នឹងកើនឡើងដល់ ៦៤ នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េនៅឆ្នាំ២០១៩។ ចំណែក ឯនៅក្នុងតំបន់បឹងទន្លេសាបមានដង់ស៊ីតេចំនួន ៥៧ នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ ក្នុងឆ្នាំ២០០៨ និង បានកើនឡើង ៦២នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េក្នុងឆ្នាំ២០១៩។ ចំណែកឯខេត្តទាំង ៥ ជាប់បឹងទន្លេសាបមានដង់ស៊ីតេចំនួន ៦៣ នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ ហើយបានកើនឡើងដល់ ៧៣នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ខណៈខេត្តទាំង ៣ មារួមមាន ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ពោធិ៍សាត់ និងខេត្តបាត់ដំបងមានចំនួន ៧០ នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ។

ផែនទី៣. ដង់ស៊ីតេប្រជាជនតាមរាជធានីខេត្ត ឆ្នាំ១៩៩៨

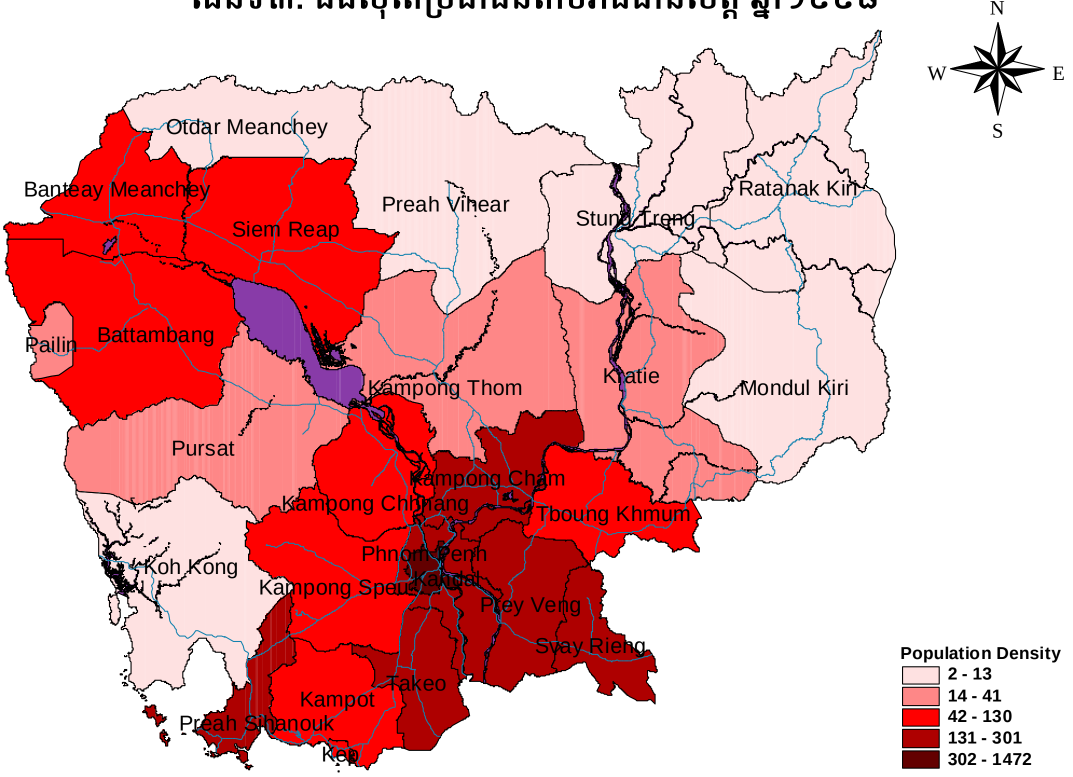

ប្រភព: លទ្ធផលចុងក្រោយជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្រ ឆ្នាំ១៩៩៨

ផែនទី៤. ដង់ស៊ីតេប្រជាជនតាមរាជធានីខេត្ត ឆ្នាំ២០០៨

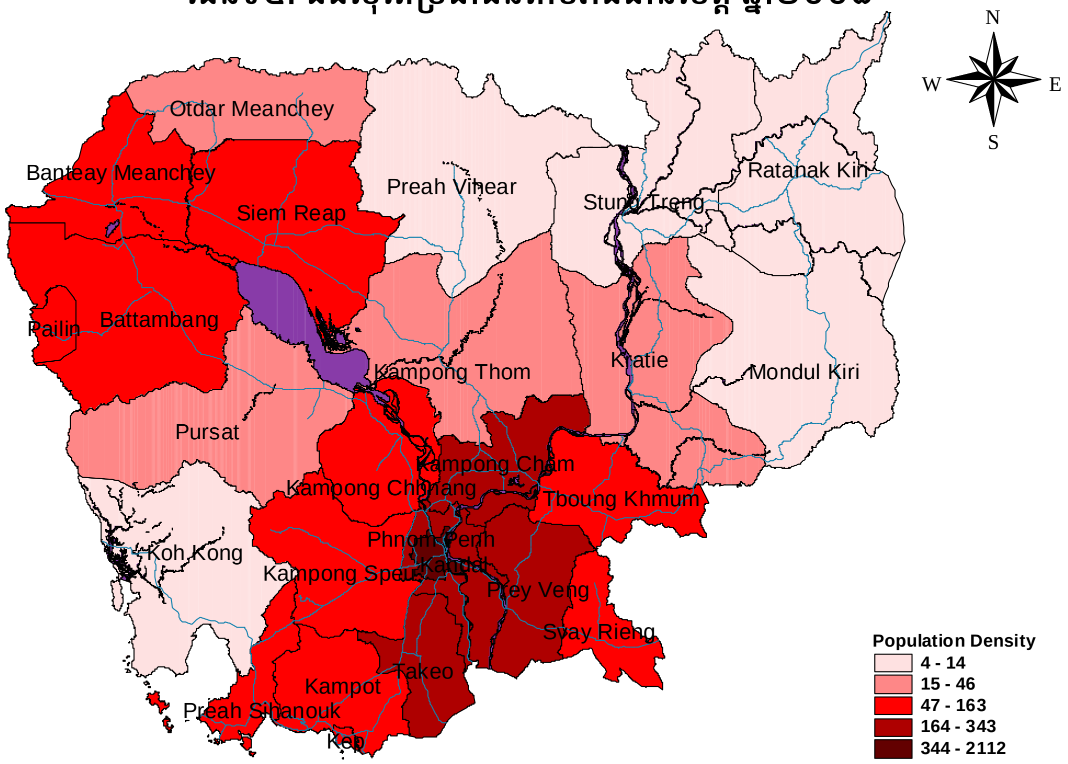

ប្រភព: លទ្ធផលចុងក្រោយជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្រ ឆ្នាំ ២០០៨

ផែនទី៥. ដង់ស៊ីតេប្រជាជនតាមរាជធានីខេត្ត ឆ្នាំ២០១៩

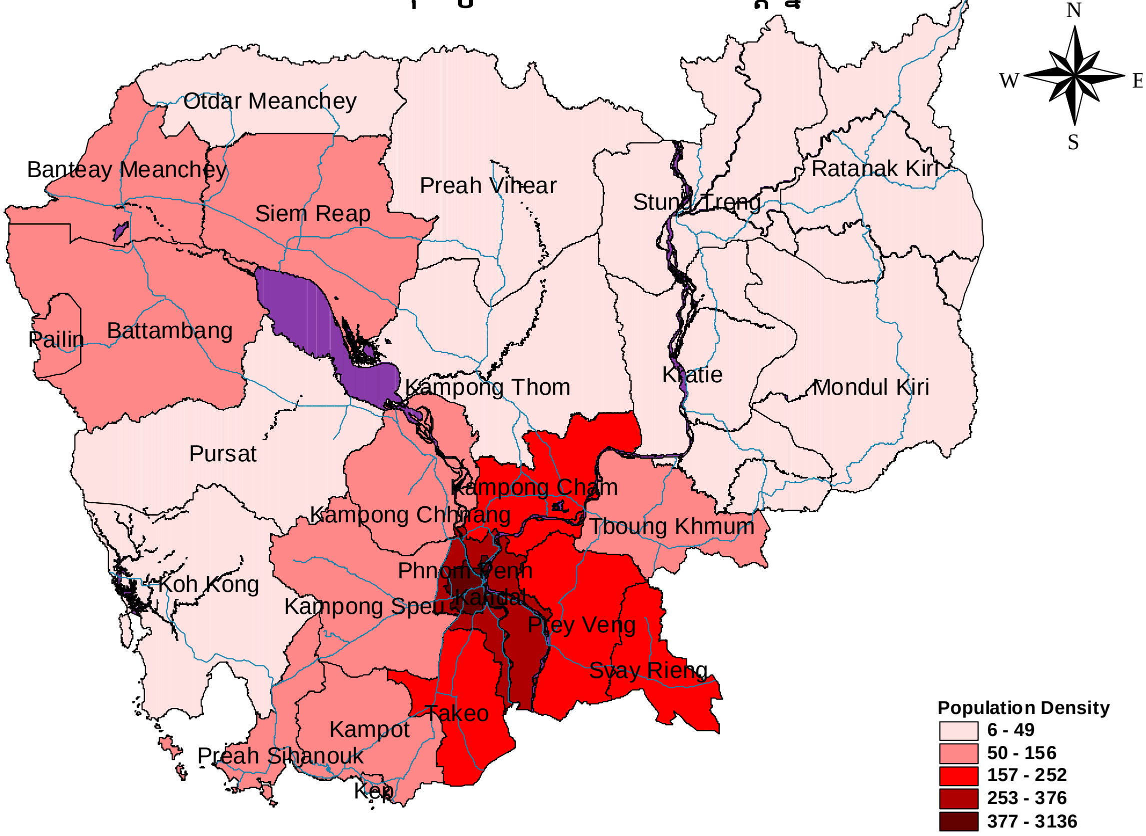

ប្រភព: របាយការណ៍ការជាតិស្តីពីលទ្ធផលជំរឿនចុងក្រោយជំរឿនទូទៅប្រជាជននៅព្រះរាជាណាចក្រឆ្នាំ២០១៩

ដង់ស៊ីតេប្រជាជនខេត្តព្រៃវែងបានបង្ហាញថា នៅឆ្នាំ២០១៩ ក្រុងព្រៃវែងមានដង់ស៊ីតេប្រជាជនចន្លោះពី ៣២០ ដល់ ៥២៩ នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េខ្ពស់ជាងស្រុកដទៃទៀត។ ស្រុកពាមរក៍មានដង់ស៊ីតេប្រជាជនចន្លោះពី ២៥១ដល់ ៣១៩ ទាបជាងក្រុងព្រៃវែង។ ស្រុកព្រះស្តេច ពោធិ៍រៀង ស្វាយអន្ទរ មេសាង កំពង់ត្របែក និងស្រុកបាភ្នំ មានដង់ស៊ីតេប្រជាជនប្រហាក់ប្រហែលគ្នាស្ថិតនៅចន្លោះពី ២០៦ដល់ ២៥០ នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ។ ស្រុកពារាំង ស្រុកស៊ីធរកណ្តាល ស្រុកកញ្ជ្រៀច និងស្រុកកំចាយមារ មានដង់ស៊ីតេប្រជាជនប្រហាក់ប្រហែលគ្នាស្ថិតនៅចន្លោះពី ៧០ដល់ ២០៥ នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ។ ស្រុកពាមជរមានដង់ស៊ីតេទាបជាងគេ មានចំនួន ៦៩នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ បើប្រៀបក្រុងស្រុកដែលស្ថិតនៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង។ ទិន្នន័យលំអិតមាននៅក្នុងផែនទីខាងក្រោម។

ផែនទី៦. ដង់ស៊ីតេប្រជាជនតាមក្រុង ស្រុក ខេត្តព្រៃវែង ឆ្នាំ២០១៩

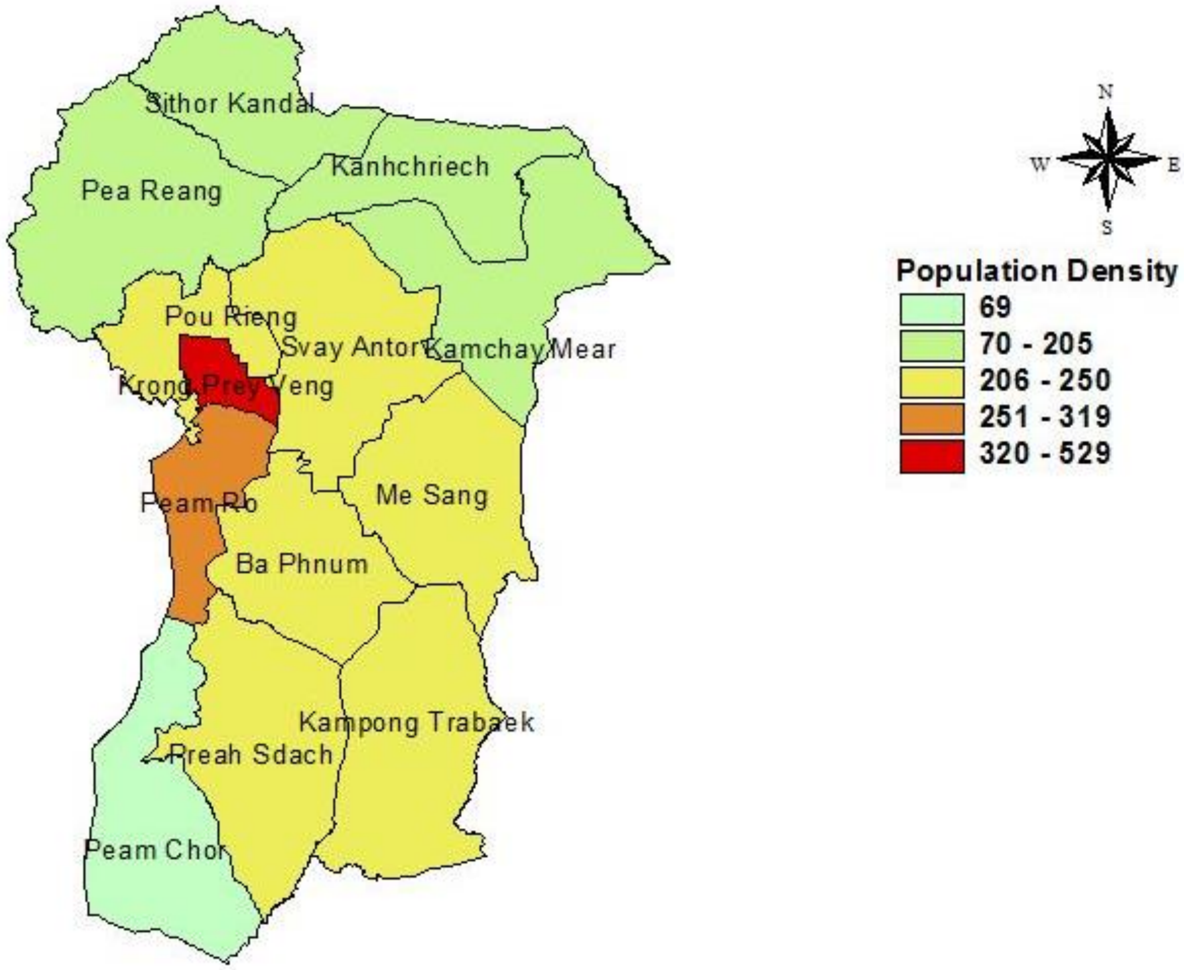

ដង់ស៊ីតេប្រជាជនខេត្តស្វាយរៀងបានបង្ហាញថា នៅឆ្នាំ២០១៩ ក្រុងស្វាយរៀងមានដង់ស៊ីតេប្រជាជនស្ថិនៅចន្លោះពី២៣៤ ដល់៤០១ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ ខ្ពស់ជាងគេបំផុតនៅក្នុងខេត្តស្វាយរៀង។ ក្រុងបាវិត និង ស្រុកស្វាយជ្រុំ មានដង់ស៊ីតេប្រជាជនចន្លើពី ១៨០ ដល់ ២៣៣ នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ។ ស្រុកកំពង់រោទិ៍ ស្រុករំដួល និងស្រុកស្វាយទាប មានដង់ស៊ីតេប្រជាជនចន្លោះពី ១៤៤ ដល់១៧៩នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ។ ស្រុករមាសហែក មានដង់ស៊ីតេប្រជាជនចន្លោះពី១១១ ដល់ ១៤៣នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ។ ស្រុកចន្ទ្រាមានដង់ស៊ីតេប្រជាជន ១១០ នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េ ទាបជាងគេបំផុតក្នុងចំណោមក្រុងស្រុកដែលស្ថិតក្នុងខេត្តស្វាយរៀង។

ផែនទី៧. ដង់ស៊ីតេប្រជាជនតាមក្រុង ស្រុក ខេត្តស្វាយរៀង ឆ្នាំ២០១៩

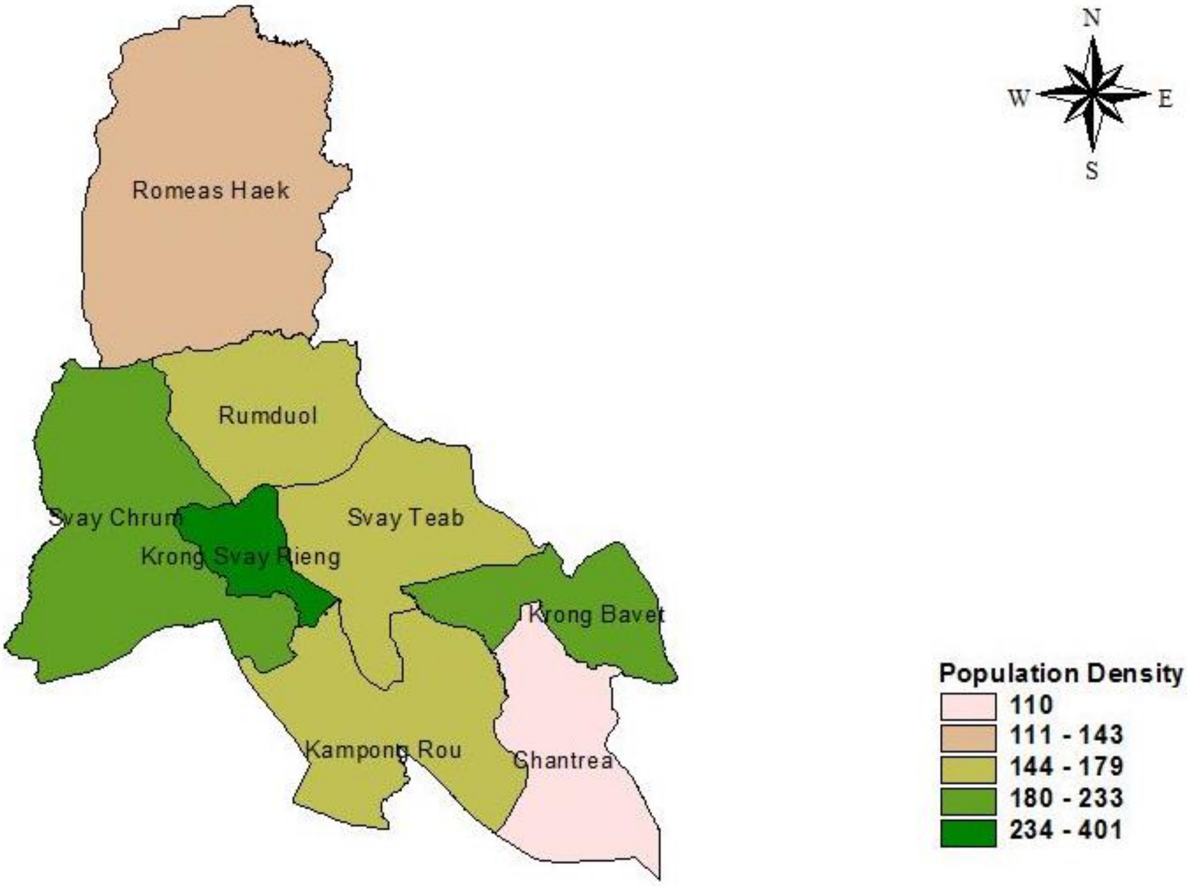

ប្រភព៖ របាយការណ៍ការជាតិស្តីពីលទ្ធផលជំរឿនចុងក្រោយជំរឿនទូទៅប្រជាជននៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៩។

ឃ. ការបំលាស់ទីកន្លែងរស់នៅ

ការបំលាស់ទីកន្លែងរស់នៅរបស់មនុស្ស គឺបានកើតឡើងគ្រប់ប្រទេសទាំងអស់នៅលើពិភពលោក។ ការផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែងរស់នៅ គឺអាចផ្លាស់ប្តូរពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយទៀតក្នុងខេត្តដដែលឬ ពីប្រទេសមួយទៅប្រទេសមួយទៀត ដែលបណ្តាលមកពីហេតុផលផ្សេងៗដូចជាការស្វែងរកការងារធ្វើ គ្រោះធម្មជាតិ សង្គ្រាម ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដែលមិនអាចធ្វើការកសិកម្មបាន ឬហេតុផលផ្សេងៗទៀត។ សូចនាករការបំលាស់ទីកន្លែងរស់នៅ ឬចំណាកស្រុក ដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងរបាយការណ៍នេះ គឺមានគោលបំណងចង់បង្ហាញអំពីស្ថានភាពនៃការបំលាស់ទីកន្លែងរស់នៅ ឬចំណាកស្រុករបស់ប្រជាជននៅលើពិភពលោក និងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ជាពិសេសនៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀងផងដែរ។

ឃ១. ស្ថានភាពចំណាស់ទីកន្លែងរស់នៅរបស់ប្រជាជនពិភពលោក

ប្រជាជននៅលើពិភពលោក គឺបានធ្វើចំណាកស្រុកទៅក្រៅប្រទេសមានចំនួនប្រហែល ១៨១ លាននាក់ ស្មើនឹងចំនួន ៣,៦% នៃចំនួនប្រជាជននៅលើពិភពលោក ផ្អែកតាមទិន្នន័យរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកជនអន្តោរប្រវេសន៍នៅឆ្នាំ២០២០។ នៅក្នុងចំណោមប្រជាជនអន្តោរប្រវេសន៍ ១៨១ លាននាក់ មានចំនួនមនុស្សប្រុសចំនួនប្រហែល ១៤៦ លាននាក់ ស្មើនឹង ៣,៧%នៃចំនួនមនុស្សប្រុសសរុបលើពិភពលោក និងចំនួនមនុស្សស្រី ១៣៥លាននាក់ស្មើនឹង ៣,៥%នៃចំនួនមនុស្សស្រីសរុបលើពិភពលោក ។ ជនអន្តោប្រវេសន៍ជាកុមារមានចំនួន ២៨លាន ស្មើនឹង១,៤% នៃចំនួនកុមារពិភពលោកនៅក្នុងឆ្នាំ២០២០។ ជនអន្តោប្រវេសន៍ ដែលជាកម្មករមានចំនួន ១៦៩លាននាក់ នៅឆ្នាំ២០១៩ និងជនអន្តោរប្រវេសន៍ដែលស្លាប់និងបាត់បង់ជីវិតមានចំនួន ៨.៥០០ នាក់ នៅឆ្នាំ២០២៣។

ក្រាហ្វិក ៨. ចំនួនជនអន្តោប្រវេសន៍អន្តរជាតិឆ្នាំ២០២៣

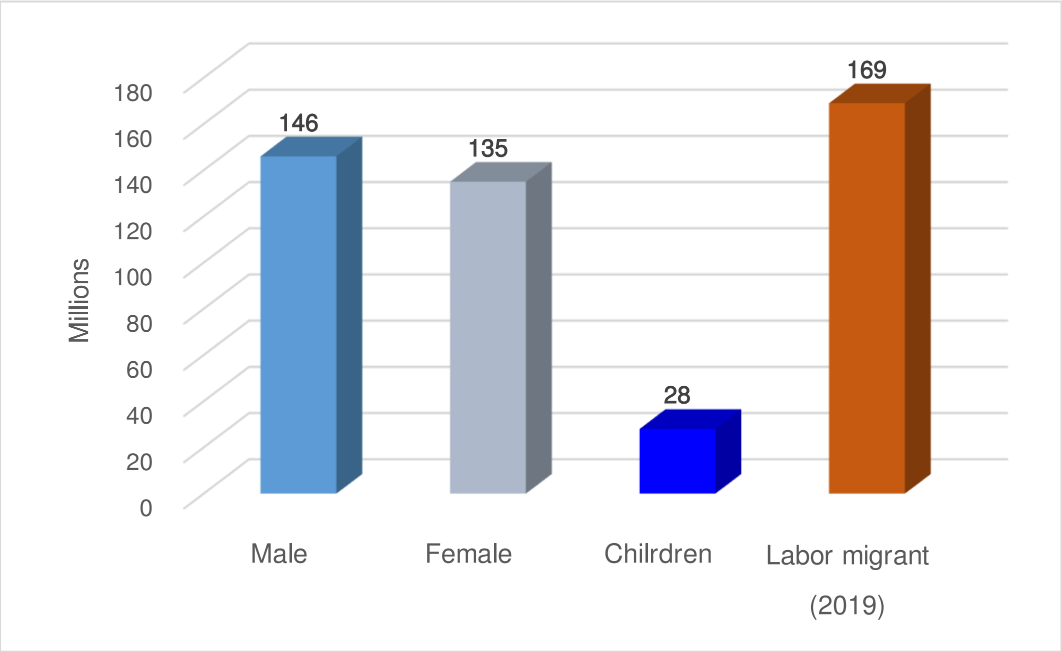

សំគាល់៖ ជនអន្តោរប្រវេសន៍បាត់ខ្លួន និងស្លាប់មានចំនួន៨.៥០០ នាក់នៅឆ្នាំ២០២៣

ប្រភព៖ UN Migration, *World Migration Report 2024,* 2024, UN Migration.

តារាង៤ បង្ហាញអំពីជនអន្តោរប្រវេសន៍មានការកើនឡើងពីចំនួន ៨៤.៤៦០.១២៥ នាក់ ដល់ ២៨០.៥៩៨.១០៥នាក់ ចាប់ពីឆ្នាំ១៩៧០ ដល់ឆ្នាំ២០២០ គឺបានកើនឡើងជាងបីដងប្រៀបធៀបរវាងឆ្នាំ២០២០ និងឆ្នាំ១៩៧០។ បើពិនិត្យមើលភាគរយជនអន្តោរប្រវេសន៍ឆ្នាំ១៩៧០ ស្មើនឹង២,៣% នៃចំនួនប្រជាជនពិភពលោក ហើយបានកើនឡើងដល់៣,៦% នៃចំនួនប្រជាជនពិភពលោកនៅឆ្នាំ ២០២០។ ទិន្នន័យលំអិតមាននៅក្នុងតារាង៤ ខាងក្រោម។

តារាង ៤. ចំនួនជនអន្តោប្រវេសន៍អន្តរជាតិពីឆ្នាំ ១៩៧០ ដល់ ២០២០

Year	Number of international migrants	Migrants as a % of the world's population
1970	84 460 125	2.3
1975	90 368 010	2.2
1980	101 983 149	2.3
1985	113 206 691	2.3
1990	152 986 157	2.9
1995	161 289 976	2.8
2000	173 230 585	2.8
2005	191 446 828	2.9
2010	220 983 187	3.2
2015	247 958 644	3.4
2020	280 598 105	3.6

ប្រភព៖ UN Migration, *World Migration Report 2024,* 2024, UN Migration.

ក្រាហ្វិក៩ បង្ហាញអំពីចំនួនជនអន្តោប្រវេសន៍ចេញពីប្រទេសមួយទៅប្រទេសមួយទៀតតាមច្រករបៀងផ្សេងៗ ដោយសារមូលហេតុសង្គ្រាម ស្វែងរកការងាធ្វើ ឬ ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មជាដើម។ ប្រទេសម៉ិកសិកូបានចូលទៅប្រទេសអាមេរិកតាមច្រករបៀងមានចំនួនប្រហែលជិត ១១ លាននាក់ គឺជាចំនួនមួយដែលធំជាងគេ។ បន្ទាប់មកសាធារណៈរដ្ឋអារ៉ាប់ស៊ីរី ចូលទៅប្រទេសតួគីមានចំនួនជិត៤លាននាក់។ ច្រករបៀងសហព័ន្ធរុស្ស៊ី និងអ៊ុយក្រែន គឺចំនួនតូចៗ៣ជាច្រករបៀងតូច និងច្រករបៀងធំមានចំនួន៥ នៅលើពិភពលោកដោយសារហេតុផលសង្គ្រាមឈ្លានពានរបស់ប្រទេសរុស្ស៊ីពីឆ្នាំ២០១៤ដល់២០២២។ ទិន្នន័យលំអិតមានបង្ហាញនៅក្នុងក្រាហ្វិកខាងក្រោម។

ក្រាហ្វិក ៩. ចំនួនជនអន្តោប្រវេសន៍ចេញពីប្រទេសមួយទៅប្រទេសមួយទៀត

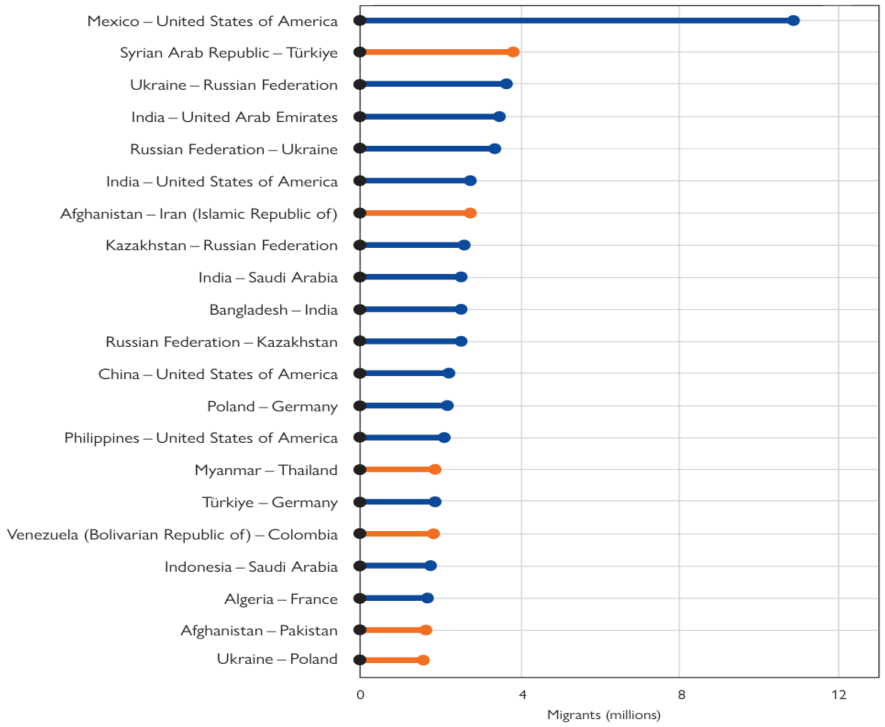

ប្រភព៖ UN Migration, *World Migration Report 2024,* 2024, UN Migration

នៅក្នុងក្រាហ្វិក១០ បង្ហាញអំពីជនអន្តោរប្រវេសន៍ដែលកំពុងរស់នៅខុសពីលំនៅឋានរបស់គាត់នៅក្នុងឆ្នាំ២០២២ មានចំនួនសរុប១១៧លាននាក់។ នៅក្នុងចំណោមជនទាំងនោះ មានជនភៀសខ្លួនមានចំនួន៣៥,៣លាននាក់ អ្នកសុំសិទ្ធជ្រកកោនចំនួន៥,៤លាននាក់ អ្នកសុំសិទ្ធការពារជាពិសេសជនជាតិវេណេសូអេឡា និងអ្នករស់នៅគេចពីសង្គ្រាម ឬ អំពើហឹង្សាមានចំនួន ៦១,៥ លាននាក់ និងមូលហេតុដោយសារគ្រោះមហន្តរាយមានចំនួន៨,៧លាននាក់។

ក្រាហ្វិក ១០. ចំនួនជនអន្តោប្រវេសន៍ដែលរស់នៅខុសពីលំនៅឋានរបស់ខ្លួនឆ្នាំ២០២២

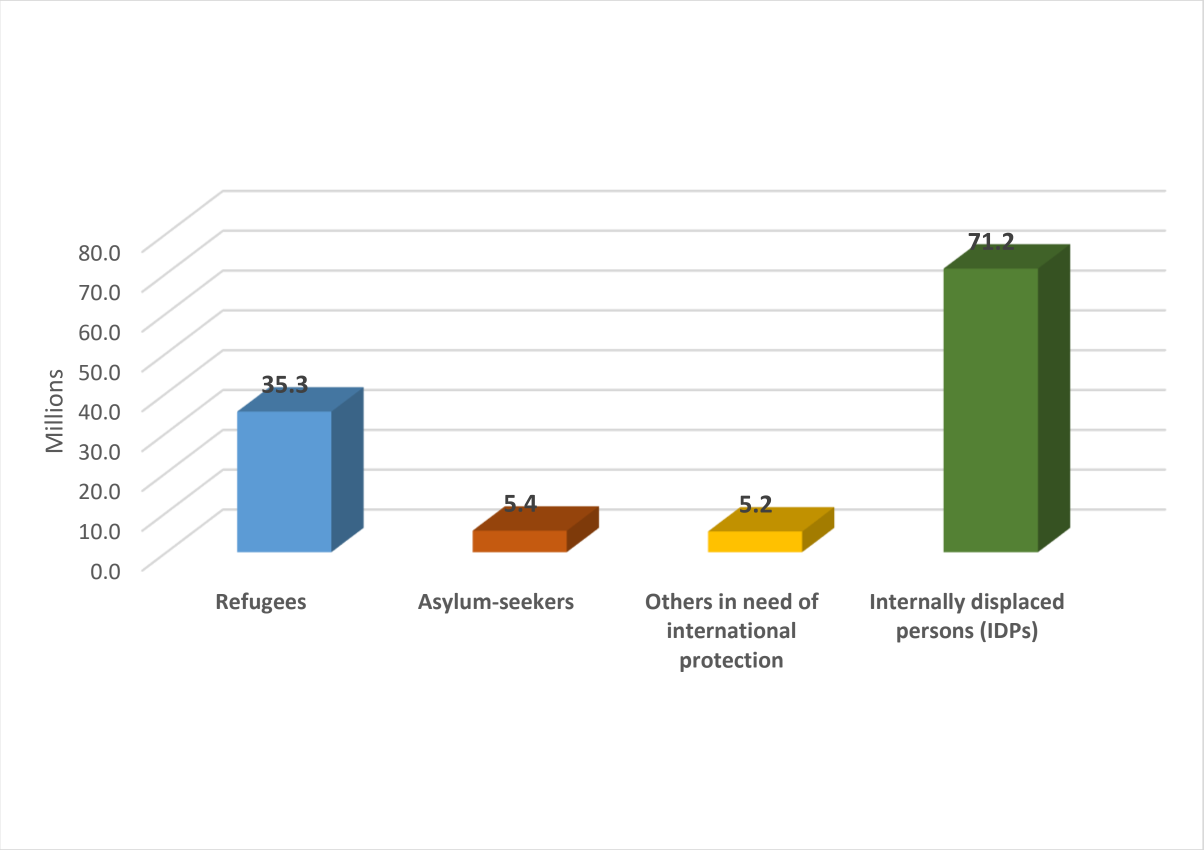

ប្រភព៖ UN Migration, *World Migration Report 2024,* 2024, UN Migration

ការផ្ញើប្រាក់ ឬ ជាវត្ថុ (Remittances) គឺជាថិកា ឬ វត្ថុ ដែលមានតម្លៃទៅឲ្យក្រុមគ្រួសារ ឬ សហគមន៍ដែលរស់នៅក្នុងប្រទេសកំណើតរបស់ពួកគេ។ នៅក្នុងក្រាហ្វិក១១ បានបង្ហាញអំពីទឹកប្រាក់ ឬ វត្ថុដែលមានតម្លៃគិតជាទឹកប្រាក់ ដែលបានផ្ញើទៅក្រុមគ្រួសារ។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០២២ ជនអន្តោរប្រវេសន៍បានផ្ញើប្រាក់ប្រហែលចំនួន៨៣១ ពាន់លានដុល្លារ ច្រើនជាងឆ្នាំ២០២១ មានចំនួន ៧៩១ ពាន់លានដុល្លារ និងមានចំនួនច្រើនជាងឆ្នាំ២០២០ ខ្លាំង ដែលមានចំនួន ៧១៧ ពាន់លានដុល្លារ សម្រាប់ទូទាំងពិភពលោក។ ចំពោះប្រទេសដែលមានចំណូលទាប និងមធ្យមដែលបានផ្ញើ ឬ ផ្ទេរប្រាក់នៅឆ្នាំ២០២២ មានចំនួន ៦៤៧ ពាន់លានដុល្លារ ច្រើនជាងឆ្នាំ២០២១ ដែលមាន

ចំនួន ៥៩៩ ពាន់លានដុល្លារ និងនៅឆ្នាំ ២០២០ ទាបជាងឆ្នាំ២០២១ ដែលមានចំនួន ៥៤០ពាន់លានដុលារ។ នៅឆ្នាំ២០១៩ ទឹកប្រាក់ដែលបានផ្ញើ ឬ ការផ្ទេរមានចំនួនច្រើនជាងឆ្នាំ២០២០ ទាំងសកលលោក និងប្រទេស ដែលមានចំណូលទាប និងមធ្យម ដោយសារនៅឆ្នាំ២០២០ មានជំងឺកូវីដ១៩ រាតត្បាត។

ក្រាហ្វិក ១១. ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលបានផ្ញើទៅក្រុមគ្រួសារដែលរស់នៅក្នុងប្រទេស

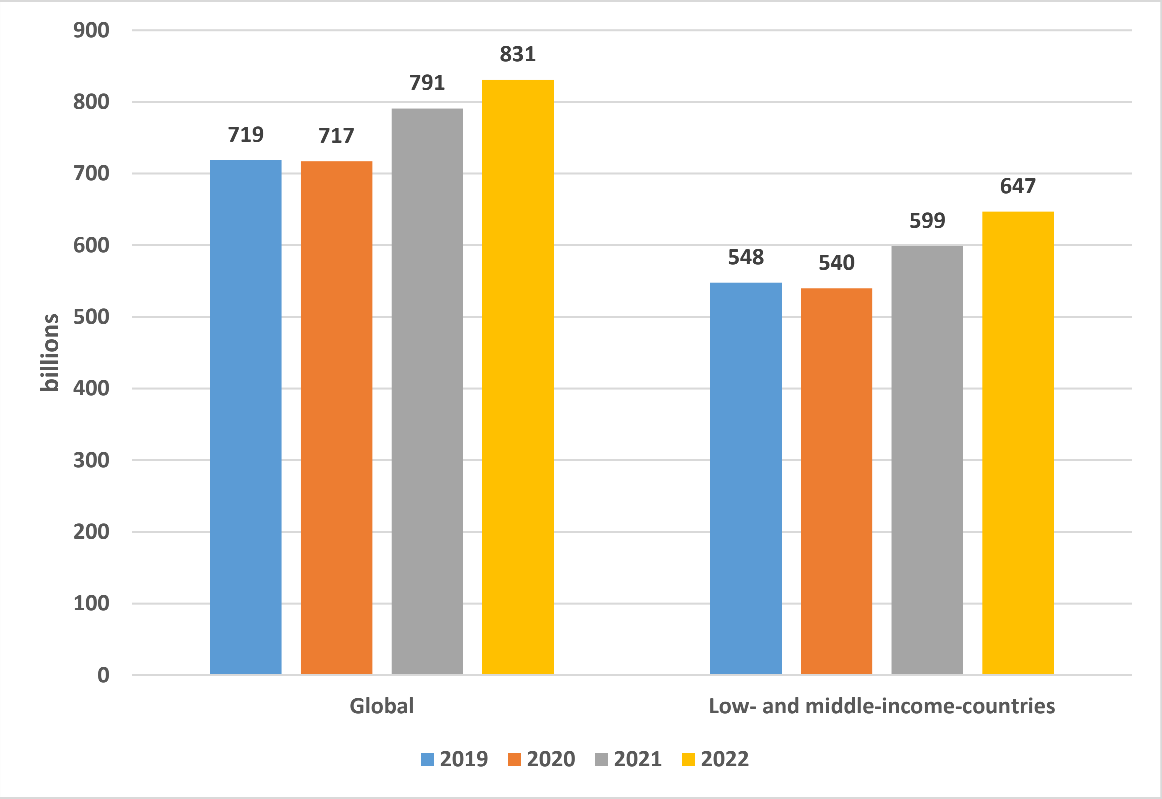

ប្រភព៖ UN Migration, *World Migration Report 2024,* 2024, UN Migration

នៅក្នុងតារាង ៥ ខាងក្រោម បង្ហាញអំពីចំនួនប្រទេស១០ ដែលខ្ពស់ជាងគេបានផ្ញើ ឬ ទទួលប្រាក់ពីការផ្ទេរប្រាក់ពីឆ្នាំ ២០១០ ដល់២០២២។ នៅឆ្នាំ២០២២ ប្រទេសដែលបានទទួលប្រាក់ពីការផ្ទេរប្រាក់ គឺប្រទេសឥណ្ឌាបានទទួលទឹកប្រាក់ប្រហែល១១១,២២ ពាន់លានដុល្លារ ហើយប្រទេសដែលស្ថិតក្នុងលំដាប់ទី២គឺម៉ិចសិចកូ លំដាប់ទី៣ ប្រទេសចិន និងតិចជាងគេគឺប្រទេសអាល្លឺម៉ង់។ នៅឆ្នាំ២០២២នេះដែរ ចំពោះប្រទេសដែលបានផ្ទេរប្រាក់ទៅឲ្យក្រុមគ្រួសារ ឬ សហគមន៍ច្រើនជាងគេគឺមានទឹកប្រាក់៧៩,១៥ ពាន់លានដុល្លារ ប្រទេសអារ៉ាប៊ីសាអូឌីតស្ថិតក្នុងលំដាប់លេខ ២ ដែលមានទឹកប្រាក់ចំនួន៣៩,៣៥ពាន់លានដុល្លារ និងតិចជាងគេគឺប្រទេសកាតា ដែលមានទឹកប្រាក់ចំនួន១២,២៩ ពាន់លានដុល្លារ នៅក្នុងចំណោមប្រទេសទាំង១០ ដែលបានរៀបរាប់។ ទិន្នន័យតាមបណ្ដាឆ្នាំ មានបង្ហាញជូននៅក្នុងតារាងខាងក្រោម។

តារាង ៥ . ប្រទេសចំនួន១០ដែលបានទទួលនិងផ្ញើប្រាក់ដោយសមាជិកគ្រួសារជាជនអន្តោប្រវេសន៍នៅក្រៅប្រទេស (២០១៩ដល់២០២២) គិតជាប៊ីលានដុល្លារ

(Top 10 countries receiving/sending international remittances (2010–2022) (current USD billion))

Top countries receiving remittances							
2010		2015		2020		2022	
India	53.48	India	68.91	India	83.15	India	111.22
China	52.46	China	63.94	China	59.51	Mexico	61.10
Mexico	22.08	Philippines (the)	29.80	Mexico	42.88	China	51.00
Philippines (the)	21.56	Mexico	26.23	Philippines (the)	34.88	Philippines (the)	38.05
France	19.90	France	24.07	Egypt	29.60	France	30.04
Nigeria	19.75	Nigeria	20.63	France	28.82	Pakistan	29.87
Germany	12.79	Pakistan	19.31	Pakistan	26.09	Egypt	28.33
Egypt	12.45	Egypt	18.33	Bangladesh	21.75	Bangladesh	21.50
Belgium	10.99	Germany	15.57	Germany	19.32	Nigeria	20.13
Bangladesh	10.85	Bangladesh	15.30	Nigeria	17.21	Germany	19.29

Top countries sending remittances							
2010		2015		2020		2022	
United States	50.53	United States	60.72	United States	66.54	United States	79.15
Saudi Arabia	27.07	United Arab Emirates	40.70	United Arab Emirates	43.35	Saudi Arabia	39.35
Russian Federation	21.45	Saudi Arabia	38.79	Saudi Arabia	34.60	Switzerland	31.91
Switzerland	18.51	Switzerland	26.03	Switzerland	29.64	Germany	25.60
Germany	14.68	Russian Federation	19.69	Germany	22.45	China	18.26
Italy	12.88	Germany	18.25	China	18.30	Kuwait	17.74
France	12.03	Kuwait	15.20	Kuwait	17.36	Luxembourg	15.51
Kuwait	11.86	France	12.79	Russian Federation	16.87	Kingdom of the Netherlands (the)	15.41
Luxembourg	10.66	Qatar	12.19	France	14.78	France	14.44
United Arab Emirates	10.57	Luxembourg	11.23	Kingdom of the Netherlands (the)	14.31	Qatar	12.29

ឃ២. ការបំលាស់ទីកន្លែងរស់នៅរបស់ប្រទេសកម្ពុជា

សូចនាករការបំលាស់ទីកន្លែងរស់នៅ ដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងរបាយការណ៍នេះ គឺមានគោលបំណងចង់បង្ហាញអំពីការបំលាស់ទីកន្លែងរស់នៅរបស់ប្រជាជន ដែលភាគច្រើនគឺការផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែងរស់នៅដោយសារបញ្ហាសេដ្ឋកិច្ច និងមូលហេតុផ្សេងៗ។ ប្រជាជនកម្ពុជាភាគច្រើន គឺជាអ្នកប្រកបរបរកសិកម្ម តែដោយសារកំណើនប្រជាជន សំណង់លំនៅឋានមានការកើនឡើង ហើយផ្ទៃដីកសិកម្មត្រូវបានរួមតូច ដោយសារការអភិវឌ្ឍន៍ផ្នែកនគរូបនីយកម្ម ប្រជាជនដែលមានចំណេះដឹងតិចតួច ដែលចេះតែធ្វើការងារកសិកម្មហើយពុំមានផ្ទៃដីគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ធ្វើកសិកម្ម បានស្វែងរកទីកន្លែងរស់នៅថ្មី ដែលពួកគាត់គិតថាមានភាពប្រសើរជាងមុន ជាពិសេសនៅតំបន់ប៉ៃលិន ខេត្តកំពង់ធំ ខេត្តសៀមរាប និងខេត្តដទៃទៀត។ ខេត្តកំពង់ធំ និងខេត្តសៀមរាប កាលពីមុន គឺជាខេត្តសម្បូរព្រៃឈើ ត្រី និង ដីកសិកម្មទូលំទូលាយ ព្រមទាំងមានស្ថានភាពភូមិសាស្ត្រល្អ ដល់ប្រជាជនដែលចង់ប្រកបរបរកសិកម្មអាចរស់នៅបាន។ ដូច្នេះ ប្រជាជនភាគច្រើននៅតំបន់ទំនាបកណ្តាលបានផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែងរស់នៅតំបន់ទាំងនោះ។ ការផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែងរស់នៅ ឬ ការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា គឺត្រូវបានកំណត់ជាដំណើរការនៃការផ្លាស់ប្តូរកន្លែងរស់នៅពីទីតាំភូមិសាស្ត្រមួយទៅទីតាំងភូមិសាស្ត្រមួយទៀត។ យោងតាមអនុសាសន៍របស់អង្គការសហប្រជាជាតិ បានឲ្យគ្រប់ប្រទេសទាំងអស់លើពិភពលោក បញ្ចូលសូចនាករនេះទៅក្នុងតារាងបញ្ជីសំណួរនៃការធ្វើជំរឿនប្រជាជន ដើម្បីសិក្សាអំពីចរិតលក្ខណៈនៃការផ្លាស់ប្តូរលំនៅឋាន។ ជាក់ស្តែងផងដែរ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាមានទិន្នន័យ សម្រាប់ការរៀបចំគោលនយោបាយជាតិទាក់ទងការផ្តល់សេវាសាធារណៈ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងរកវិធីសាស្ត្រណាទប់ស្កាត់ការផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែងរស់នៅរបស់ប្រជាជន តាមរយៈការអភិវឌ្ឍ និងបង្កើតការងារនៅក្នុងស្រុក ឬ នៅទីតាំងជិតលំនៅឋានរបស់ពួកគាត់តែម្តង ។ នៅឆ្នាំ១៩៩៨ ប្រជាជនទូទាំងប្រទេសមានការផ្លាស់ប្តូរលំនៅឋានមានចំនួន ៣១ភាគរយ ហើយបានកើនឡើង ៣៥ភាគរយនៅឆ្នាំ២០០៤ ប៉ុន្តែនៅឆ្នាំ ២០០៨ បានធ្លាក់ចុះមកត្រឹម ២៦,៥ភាគរយ និងបានកើនឡើងវិញនៅឆ្នាំ២០១៣ មានចំនួន ២៨,៩ភាគរយ និងបានធ្លាក់ចុះមកត្រឹម ២១,៥ ភាគរយ នៅឆ្នាំ២០១៩។ សូចនាករនេះ ប្រសិនបើពិនិត្យឲ្យស៊ីជម្រៅ វាមានទំនាក់ទំនងទៅការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងមូលដ្ឋានផ្ទាល់ ដូចជាការងារកសិកម្មដែលជាការងារជាប្រពៃណីរបស់ប្រជាជនកម្ពុជាភាគច្រើន ដែលពួកគាត់បានធ្វើរាប់ជំនាន់មកហើយ តែដោយសារដីកសិកម្មរួមតូច ពួកគាត់ត្រូវធ្វើចំណាកស្រុកទៅតំបន់ផ្សេង ជាពិសេសតំបន់ដែលសម្បូរព្រៃឈើ ដើម្បីធ្វើកសិកម្ម ពួកគាត់ត្រូវកាប់ព្រៃឈើ រានយកដី ដែលធ្វើឲ្យប៉ះពាល់បរិស្ថាន ប៉ះពាល់ដល់ជីវចម្រុះផ្សេងៗ គួបផ្សំនឹងការបាត់បង់ព្រៃឈើស្រាប់ផងនោះ បានធ្វើឲ្យព្រៃឈើមានការបាត់បង់បន្ថែមទៀត ដែលបណ្តាលឲ្យមានការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ទឹកជំនន់ គ្រោះរាំងស្ងួតជាដើម។

ក្រាហ្វិក ១២. ការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅពីមុនទូទាំងប្រទេស

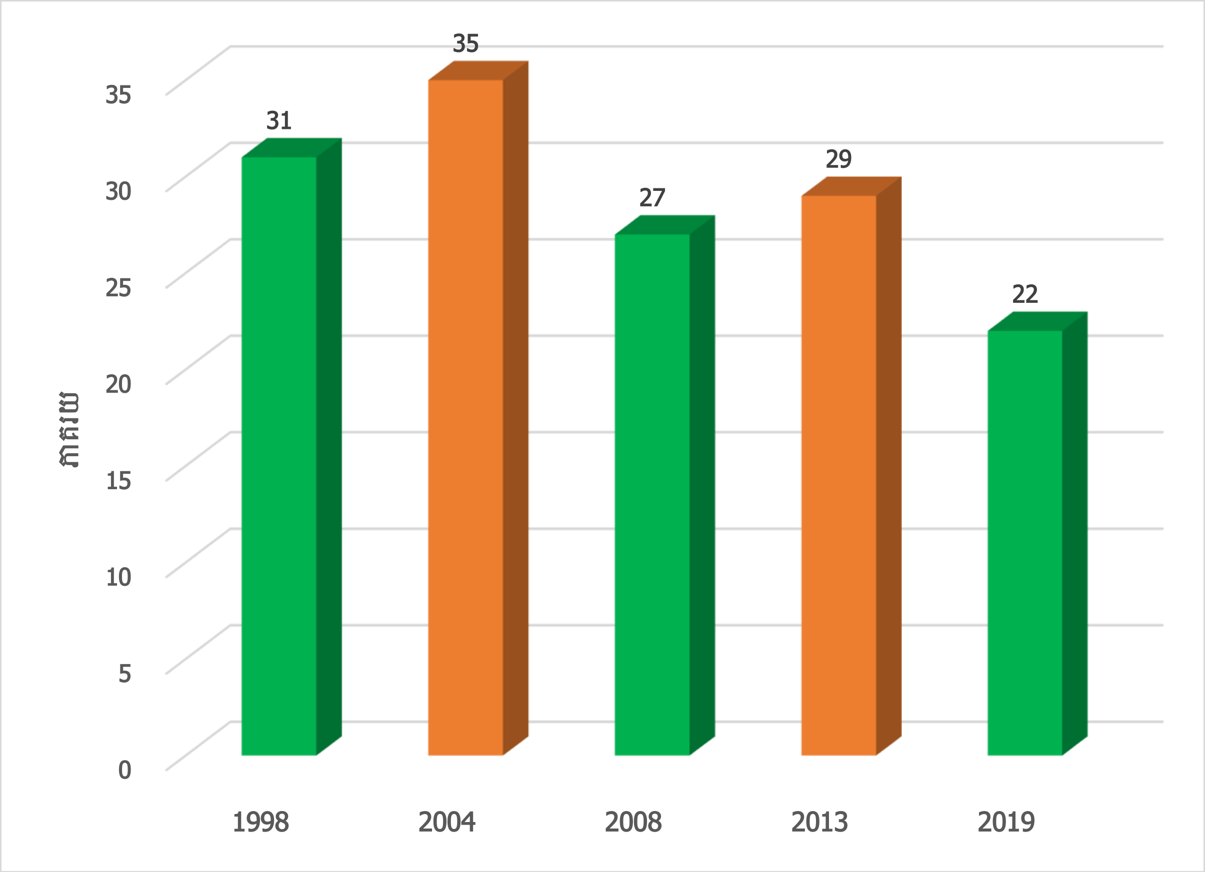

ប្រភព: - លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៨
- របាយការណ៍ទូទៅនៃការធ្វើអង្កេតប្រជារាស្ត្រកម្ពុជា អង្កេតចន្លោះជំរឿន ឆ្នាំ២០០៤
- លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៨
- របាយការណ៍ចុងក្រោយ អង្កេតចន្លោះជំរឿននៃប្រជារាស្ត្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៣
- របាយការណ៍ការជាតិស្តីពីលទ្ធផលជំរឿនចុងក្រោយជំរឿនទូទៅប្រជាជននៅព្រះរាជាណាចក្រឆ្នាំ២០១៩។

ស្ថានភាពនៃការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅឋានរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា នៅតាមតំបន់ទីប្រជុំជន គឺមានចំនួនច្រើនជាងតំបន់ជនបទទាំងនៅឆ្នាំ ២០០៨ និង ២០១៣ ។ នៅឆ្នាំ២០០៨ ប្រជាជនដែលបានផ្លាស់ប្តូរលំនៅឋានមានចំនួន ៥៩,៧ភាគរយ ហើយបានថយចុះនៅឆ្នាំ ២០១៣ ដែលមានចំនួន ៤៩,៤ភាគរយ ខណៈដែលតំបន់ជនបទនៅឆ្នាំ២០០៨ មានចំនួន ១៨,៩ ភាគរយ ហើយបានកើនឡើងដល់ ២៣,៣ ភាគរយ នៅឆ្នាំ២០១៣ និងបានធ្លាក់ចុះមកត្រឹម ១២,៤ភាគរយ នៅឆ្នាំ ២០១៩។

ក្រាហ្វិក ១៣. ការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅតាមតំបន់ទូទាំងប្រទេស

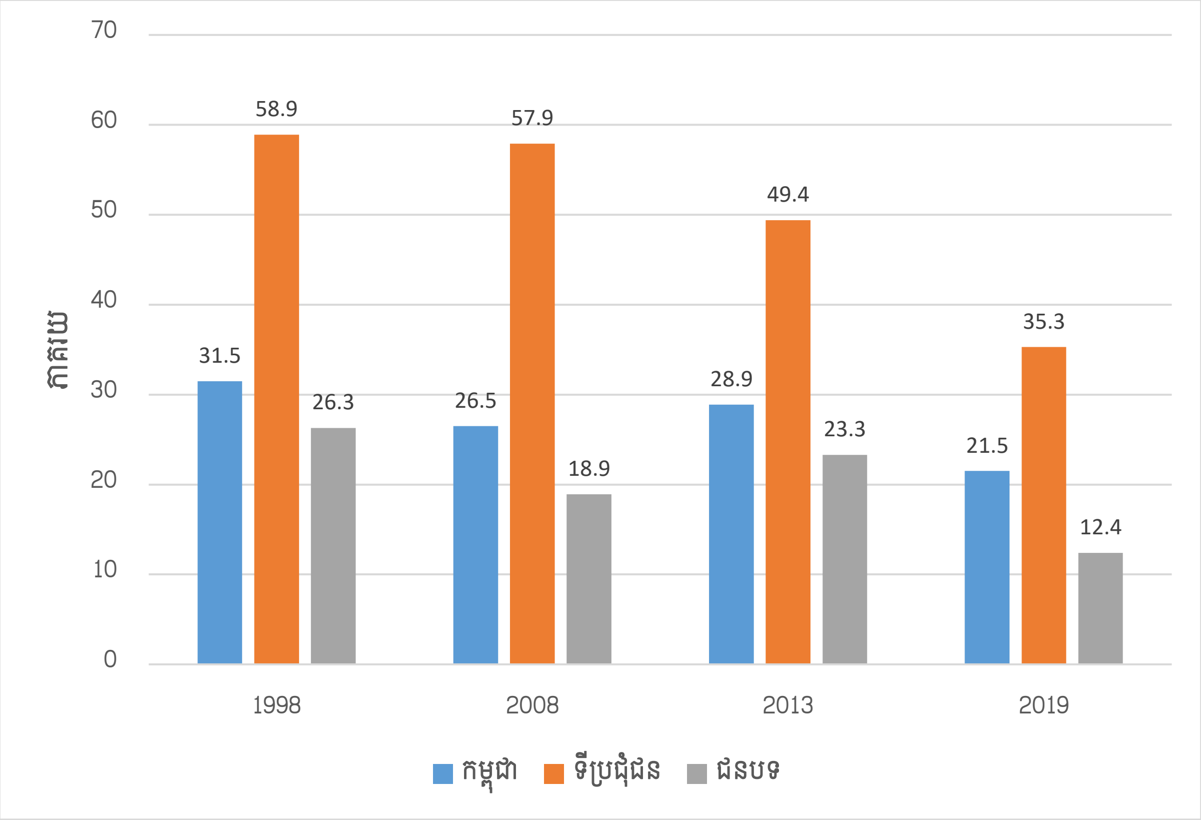

ប្រភព: - លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៨
- លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៨
- របាយការណ៍ចុងក្រោយ អង្កេតចន្លោះជំរឿននៃប្រជារាស្ត្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៣
- របាយការណ៍ការជាតិស្តីពីលទ្ធផលជំរឿនចុងក្រោយជំរឿនទូទៅប្រជាជននៅព្រះរាជាណាចក្រឆ្នាំ២០១៩។

ក្រាហ្វិក ១៤ បង្ហាញពីនិន្នាការនៃការផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែងរស់នៅខុសពីមុន ដែលបច្ចុប្បន្នគាត់កំពុងរស់នៅខេត្តដែលធ្វើជំរឿន។ ផ្អែកតាមទិន្នន័យជំរឿនទូទៅប្រជាជន នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៩ ចំនួនអ្នកដែលមានលំនៅឋានខុសពីមណ្ឌលជំរឿន នៅក្នុងតំបន់ទំនាបកណ្តាលមានចំនួនប្រហែល ១.៧៩៤.២០១នាក់ (៥៤%) តំបន់ទន្លេសាប ៩០៤.៨០៧ នាក់ (២៧%) តំបន់ខ្ពង់រាប និងភ្នំ ៣៦៣.៧៤១នាក់ (១១%) តំបន់ឆ្នេរសមុទ្រ ២៧៤.៩២០នាក់ (៨%)។

ក្រាហ្វិក ១៤. ការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅតាមតំបន់ឆ្នាំ ២០១៩

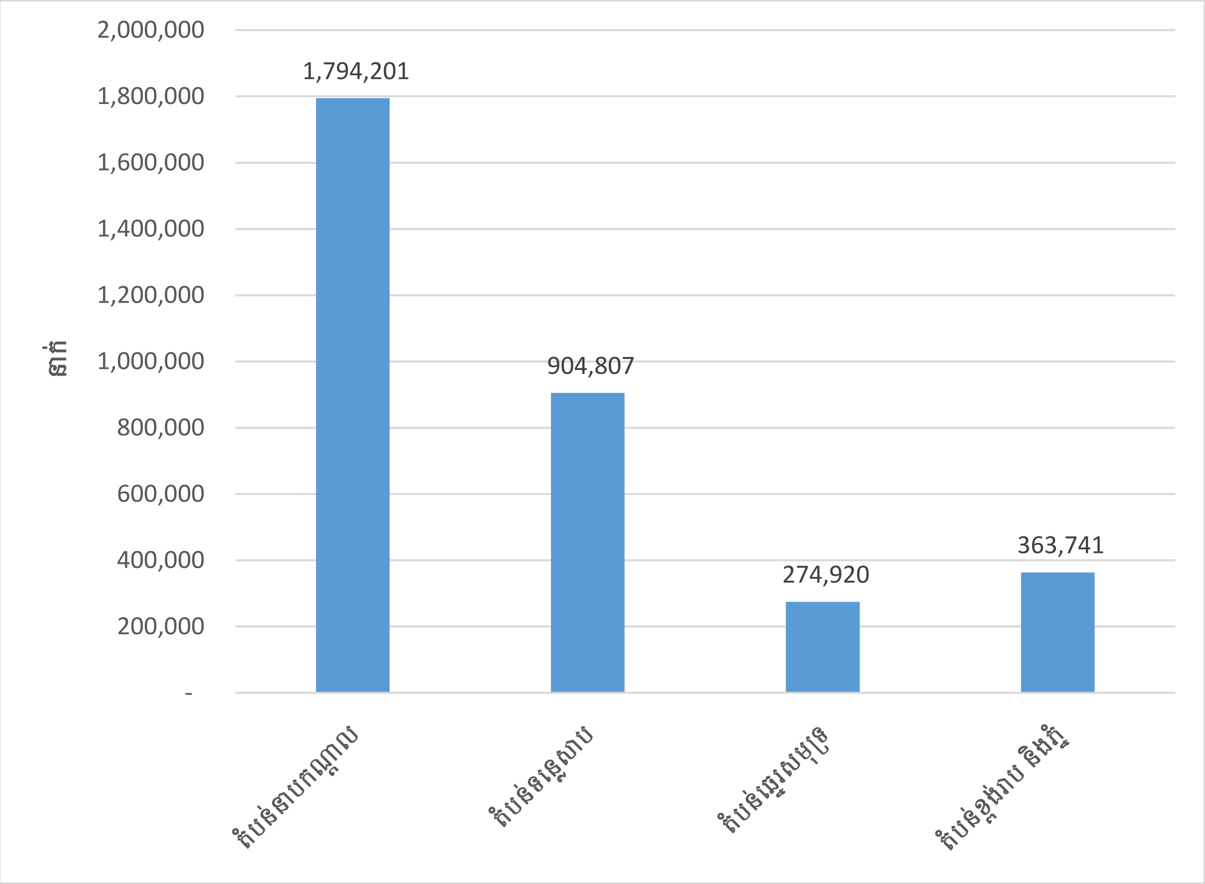

ប្រភព: របាយការណ៍ការជាតិស្តីពីលទ្ធផលជំរឿនចុងក្រោយជំរឿនទូទៅប្រជាជននៅព្រះរាជាណាចក្រឆ្នាំ ២០១៩។

ក្រាហ្វិក ១៥. បង្ហាញអំពីស្ថានភាពនៃការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង ឆ្នាំ១៩៩៨ ឆ្នាំ២០០៨ និងឆ្នាំ២០១៩។ ខេត្តព្រៃវែងមានអ្នកដែលផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅពីមុន ហើយកំពុងរស់នៅក្នុងខេត្តព្រៃវែងមានចំនួន ១៦៣.៨៨៦នាក់ នៅឆ្នាំ១៩៩៨ ហើយធ្លាក់ចុះនៅឆ្នាំ២០០៨ ដែលមានចំនួន៩០.៦០២នាក់ និងបន្តធ្លាក់ចុះនៅឆ្នាំ២០១៩ ដែលមានចំនួន ៦៦.៤០៣ នាក់។ ខេត្តស្វាយរៀងមានអ្នកដែលផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅពីមុន ហើយកំពុងរស់នៅក្នុងខេត្តស្វាយរៀងមានចំនួន ១៦២.៥០៥នាក់ ហើយបានធ្លាក់ចុះមកត្រឹមចំនួន ១២៣.២៧៤នាក់នៅឆ្នាំ២០០៨ និងបន្តធ្លាក់ចុះមកត្រឹមចំនួន ៥៩.៤៤៥នាក់ នៅឆ្នាំ២០១៩។

ក្រាហ្វិក ១៥. ការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង

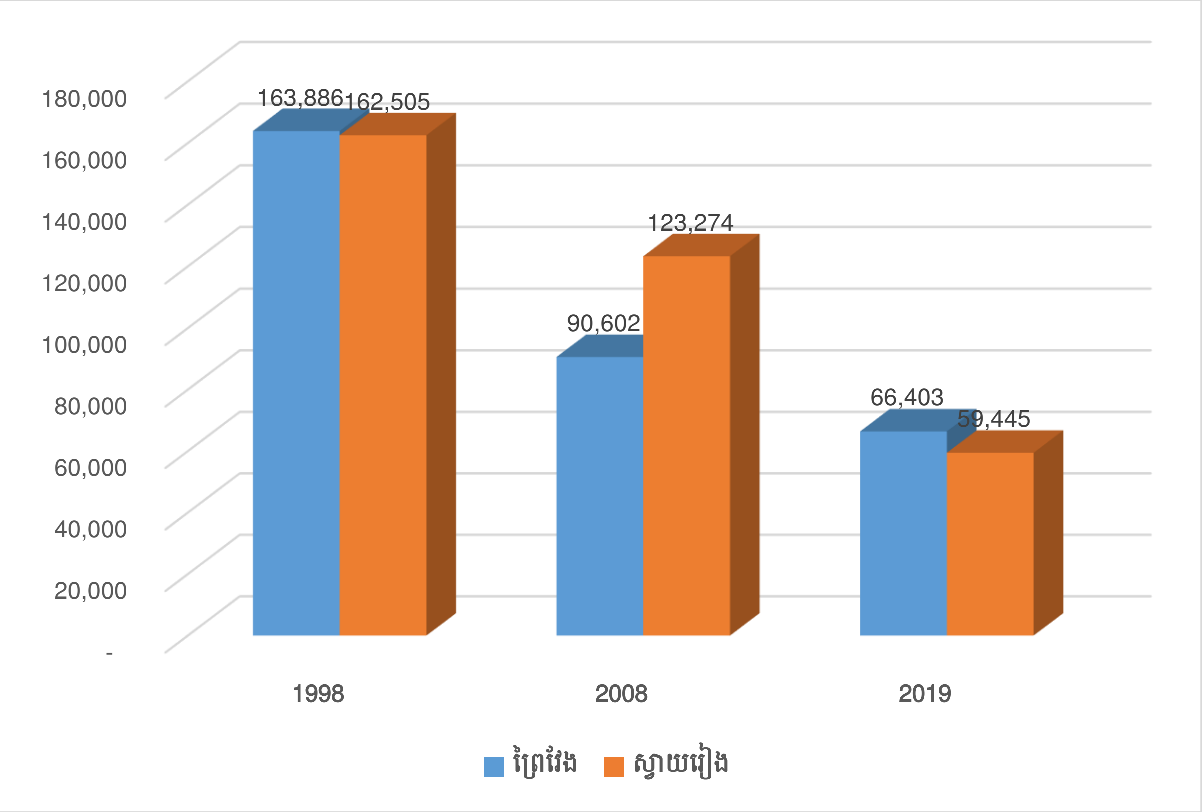

ប្រភព: - លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៨
- លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៨
- របាយការណ៍ការជាតិស្តីពីលទ្ធផលជំរឿនចុងក្រោយជំរឿនទូទៅប្រជាជននៅព្រះរាជាណាចក្រឆ្នាំ២០១៩។

នៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៨, ឆ្នាំ២០០៨ និង ឆ្នាំ២០១៩ មូលហេតុចម្បងនៃការផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែងរស់នៅរបស់ប្រជាជនមានចំនួនច្រើនជាងគេ នៅក្នុងចំណោមមូលហេតុដទៃទៀតនៃការផ្លាស់ប្តូរលំនៅឋាន។ នៅឆ្នាំ១៩៩៨ មូលហេតុគ្រួសារផ្លាស់ប្តូរលំនៅឋានមានចំនួន ៣៧,០ ភាគរយ បានកើនឡើងដល់ ៣៧,៩ភាគរយ នៅឆ្នាំ២០០៨ និងកើនឡើងដល់ ៣៨,៩ភាគរយ នៅឆ្នាំ២០១៩ ។ មូលហេតុរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍នៅឆ្នាំ ២០១៩ មានចំនួនច្រើនជាង ឆ្នាំ ២០០៨ ចំនួន ៥,១ ភាគរយ ហើយមូលហេតុ កូនកំព្រាក៏មានចំនួនថយចុះពី ៥,៦ ភាគរយ នៅឆ្នាំ ២០០៨ ថយមកត្រឹម ០,២ ភាគរយ នៅឆ្នាំ ២០១៩។ មូលហេតុនៃការស្វែងរកការងារធ្វើបានធ្លាក់ចុះបន្តិចនៅឆ្នាំ ២០០៨ មានចំនួន ២១,៥ភាគរយ បានធ្លាក់ចុះមកត្រឹម ១៩,៦ ភាគរយនៅឆ្នាំ២០១៩ ខណៈនៅឆ្នាំ១៩៩៨ មានចំនួន ១៤,៥ ភាគរយ។ មូលហេតុផ្សេងៗ គឺបានបញ្ចូលនូវមូលហេតុផ្លាស់លំនៅឋានក្រៅពីមូលហេតុរៀបរាប់ខាងលើ នៅឆ្នាំ១៩៩៨ មានចំនួន ២៥ភាគរយ បានថយចុះមកត្រឹម១៣,៩ភាគរយនៅឆ្នាំ២០០៨ និងបន្តថយចុះមកត្រឹម៨,៦ភាគរយនៅឆ្នាំ២០១៩។

ក្រាហ្វិក ១៦. មូលហេតុនៃការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅសម្រាប់ទូទាំងប្រទេស

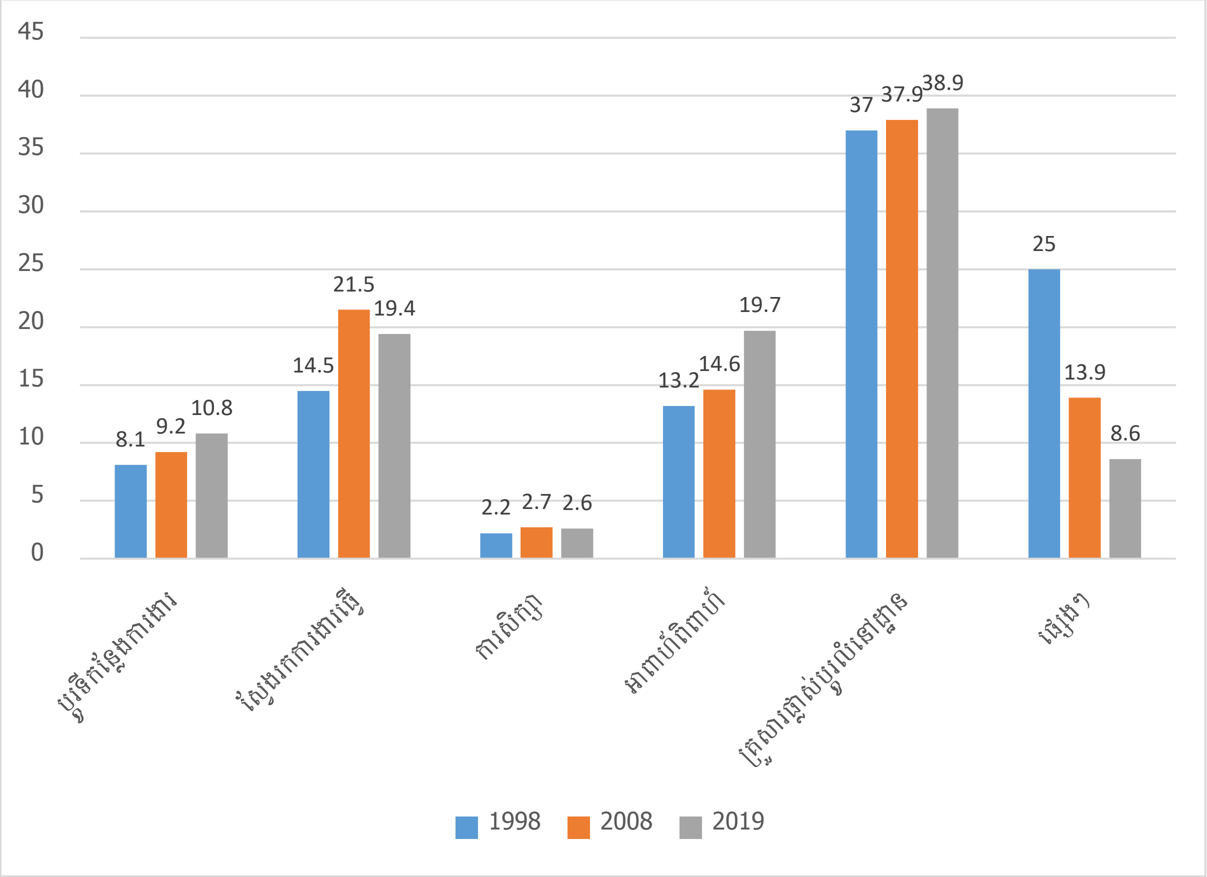

ប្រភព: លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជាពលរដ្ឋរបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ ១៩៩៨, ឆ្នាំ២០០៨ និង ឆ្នាំ២០១៩

ក្រាហ្វិក ១៧ បានបង្ហាញថា មូលហេតុនៃការផ្លាសប្តូរទីលំនៅនៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀងនៅឆ្នាំ២០១៩ គឺមូលហេតុរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍មានចំនួនច្រើនជាងគេ ក្នុងនោះខេត្តព្រៃវែងមានចំនួន៣៩.៣៥២នាក់ និងខេត្តស្វាយរៀងមានចំនួន២៧.៧០៤នាក់។ មូលហេតុគ្រួសារផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅដោយសារគ្រួសារផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅមានចំនួនច្រើនឈរលំដាប់ទី២ ក្នុងនោះខេត្តព្រៃវែងមានចំនួន១៣.៨៤៦នាក់ និងខេត្តស្វាយរៀងមានចំនួន១០.៨៣១នាក់។ មូលហេតុនៃការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅដោយសារការបាត់បង់ដីធ្លី គ្រោះធម្មជាតិ ដោយការធ្វើទំនប់ប្រឡាយប៉ះលំនៅឋាន និងគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ផ្សេងមានចំនួនតិចជាងគេ ប៉ុន្តែបានបង្ហាញជាទិន្នន័យជាក់ស្តែងដែលនៅក្នុងរបាយការណ៍នេះចង់ដឹងជាពិសេសគ្រោះមហន្តរាយដោយធម្មជាតិ ដែលបានកើតឡើងនៅឆ្នាំ២០១៩ ក្នុងនោះរួមមានខេត្តព្រៃវែងមានចំនួន៦៤នាក់ និងខេត្តស្វាយរៀងមានចំនួន១៨នាក់។

ក្រាហ្វិក ១៧.មូលហេតុនៃការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង ឆ្នាំ ២០១៩

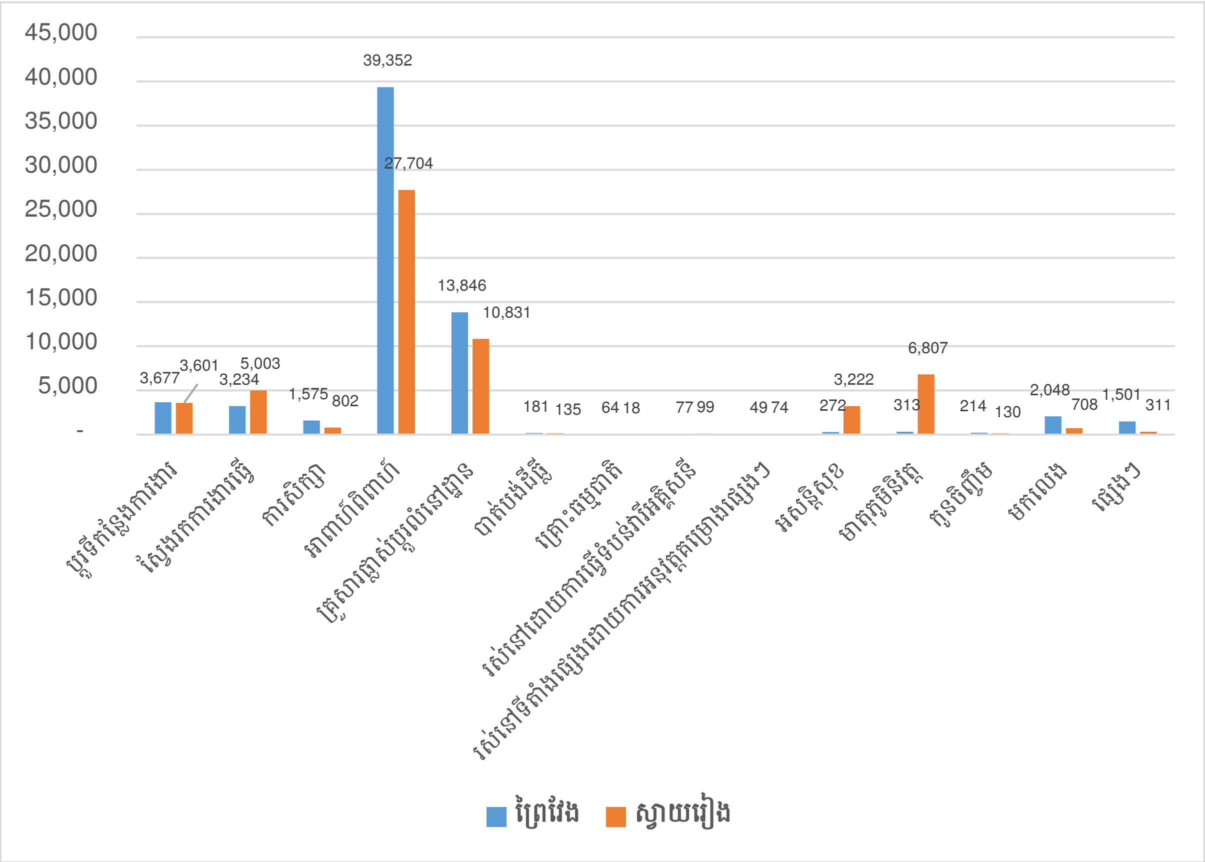

ប្រភព: លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ ២០១៩។

ភាគរយតាមមូលហេតុនៃការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅ

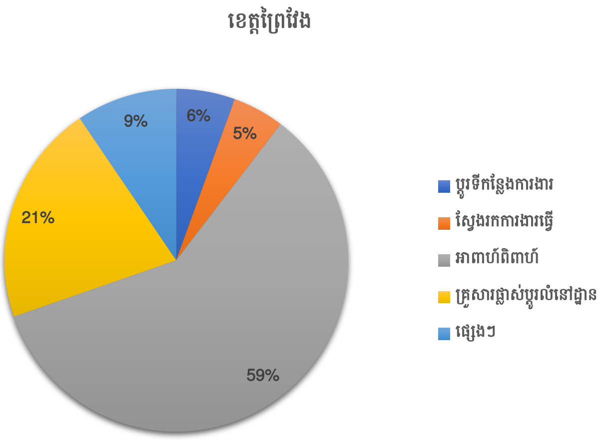

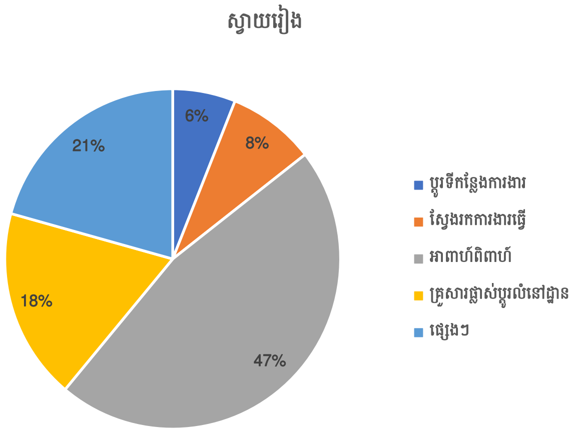

ខ. ការងារ និងសេដ្ឋកិច្ច

ការងារ និងសេដ្ឋកិច្ច នឹងត្រូវបានលើកយកមកបង្ហាញអំពីសកម្មភាពពលកម្ម និងការងាររបស់ប្រជាជនកម្ពុជា ដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់រៀបចំគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ផ្សេងៗ។ គោលបំណងសំខាន់គឺធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ប្រជាជនទាក់ទងអ្នកមានការងារធ្វើ អត់ការងារធ្វើ ជនសកម្មសេដ្ឋកិច្ច និងជនអសកម្មសេដ្ឋកិច្ច។ អ្នកមានការងារធ្វើសំដៅអ្នកដែលបានធ្វើការងារចាប់ពី៦ខែ ឡើង ហើយផ្ទុយទៅវិញបើអ្នកធ្វើការងារតិចជាងនេះ និងកំពុងរកការងារធ្វើត្រូវបានចាត់ទុកអ្នកគ្មានការងារធ្វើ។ ជនសកម្មសេដ្ឋកិច្ច គឺជាចំនួនសរុបនៃជនមានការងារធ្វើ និងជនអត់ការងារធ្វើ ខណៈដែលជនអសកម្មសេដ្ឋកិច្ចគឺរាប់បញ្ចូលអ្នកធ្វើការជាមេផ្ទះ សិស្ស និស្សិត អ្នកនៅក្នុងបន្ទុក អ្នកទទួលប្រាក់ចំណូលផ្សេងៗជាដើម។ ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសកម្ពុជាបានឆ្លុះបញ្ចាំងតាមវិស័យនីមួយៗក្នុងនោះរួមមាន វិស័យកសិកម្ម ឧស្សាហកម្ម និងវិស័យសេវាកម្ម។

ខ១. ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា

ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា គឺបានឆ្លុះបញ្ចាំងតាមរយៈផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (GDP) និងចំណូលសម្រាប់មនុស្សម្នាក់ និងកត្តាផ្សេងៗទៀតដូចជាស្ថានភាពគ្រោះមហន្តរាយ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុជាដើម។ ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (GDP) គឺមានការចូលរួមចំណែកពីវិស័យ

៣សំខាន់រួមមានវិស័យកសិកម្ម វិស័យឧស្សាហកម្ម និងវិស័យសេវាកម្ម ព្រមទាំងរួមបញ្ចូលពន្ធដារលើផលិតផលមួយចំនួនដែលរាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវចេញជំនួស។ ក្រាហ្វិក ១៨ ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (GDP) បានបង្ហាញថា បានកើនឡើងពីចំនួនប្រហែល២.២១៥ លានដុល្លារ កើនឡើងដល់ចំនួនប្រហែល៥១.៤០៤ លានដុល្លារ ពីឆ្នាំ១៩៩៣ ដល់ ឆ្នាំ២០២៥។

ក្រាហ្វិក ១៨. ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (GDP) គិតជាលានដុល្លារ

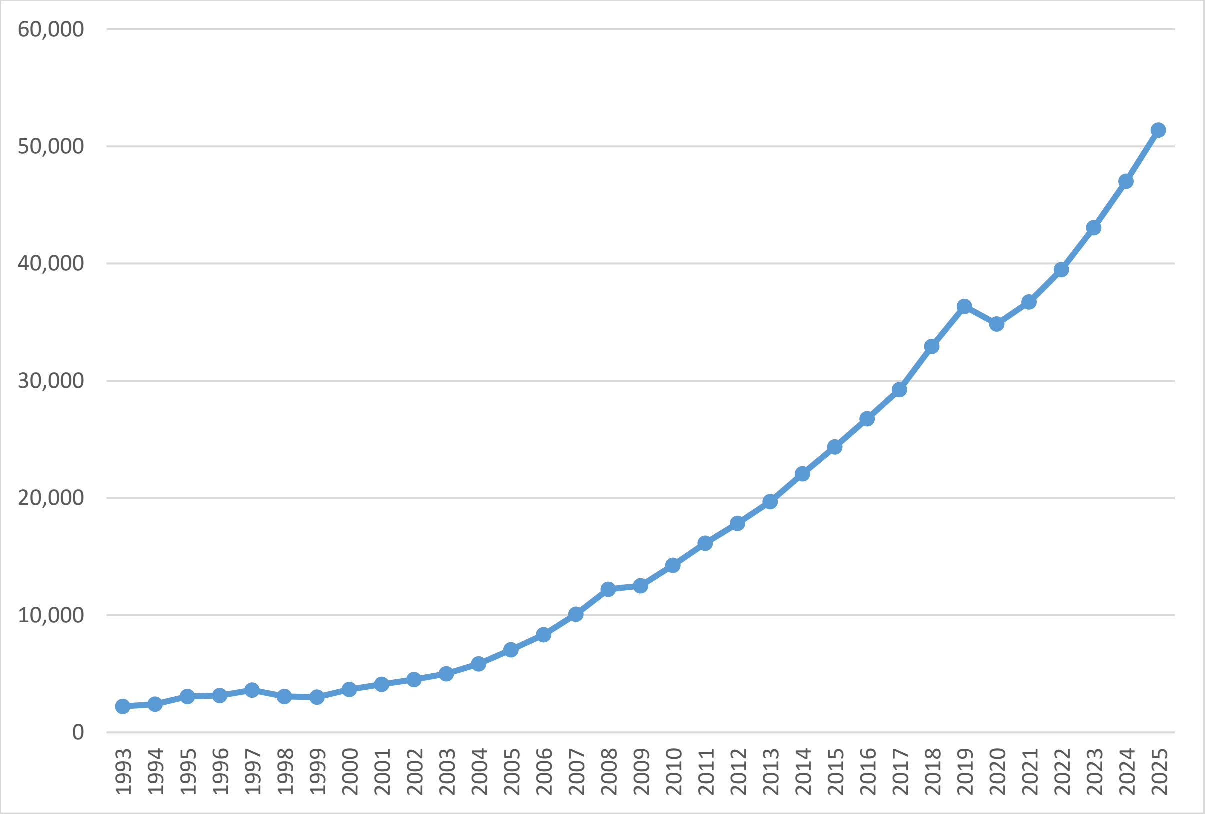

ប្រភព៖ - វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ (www.nis.gov.kh) 2025.
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ៖ ថវិកាសង្ខេបឆ្នាំ២០២៣
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ៖ ថវិកាសង្ខេបឆ្នាំ២០២៤
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ៖ ថវិកាសង្ខេបឆ្នាំ២០២៥

ក្រាហ្វិក ១៩. បង្ហាញពីចំណូលសម្រាប់មនុស្សម្នាក់គិតជាមធ្យម (GDP Per Capita) គិតជាដុល្លារ។ ចំណូលសម្រាប់មនុស្សម្នាក់គិតជាមធ្យម (GDP Per Capita) គឺឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីស្ថានភាពជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនកម្ពុជាពីឆ្នាំ ១៩៩៣ ដល់ ឆ្នាំ២០២៥។ និន្នាការជារួម ចំណូលសម្រាប់មនុស្សម្នាក់គិតជាមធ្យម គឺមានការកើនឡើងពី២៣៤ ដុល្លារនៅឆ្នាំ១៩៩៣ កើនឡើងដល់ ២.៩២៤ ដុល្លារសម្រាប់មនុស្សម្នាក់។ និន្នាការនេះ បានឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យឃើញថា ជីវភាពរបស់ប្រជាជនកម្ពុជាមានជីវភាពកាន់តែប្រសើរឡើងពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ។

ក្រាហ្វិក ១៩. ចំណូលសម្រាប់មនុស្សម្នាក់គិតជាមធ្យម (GDP Per Capita) គិតជាដុល្លារ

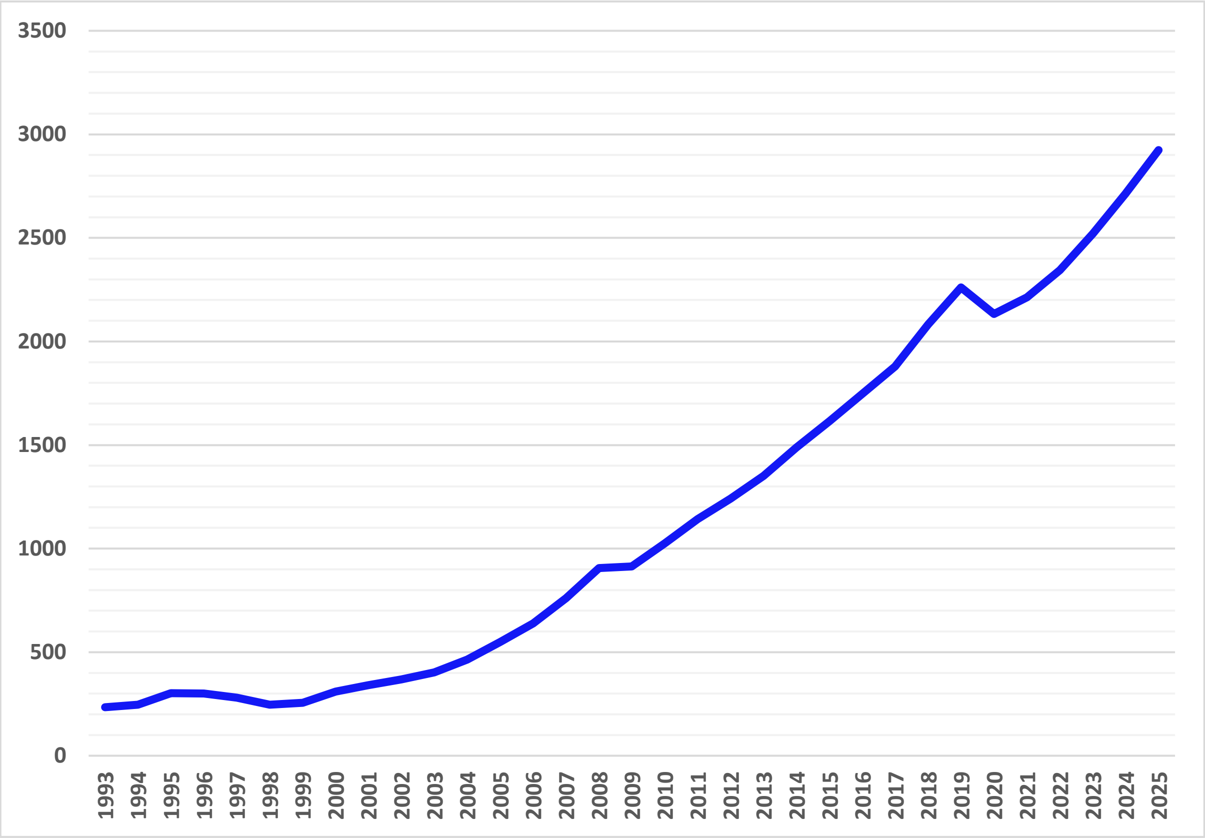

ប្រភព៖ - វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ (www.nis.gov.kh) 2025.

- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ៖ ថវិកាសង្ខេបឆ្នាំ២០២៣
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ៖ ថវិកាសង្ខេបឆ្នាំ២០២៤
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ៖ ថវិកាសង្ខេបឆ្នាំ២០២៥

១២. ជនសកម្មសេដ្ឋកិច្ច និងអសកម្មជនសេដ្ឋកិច្ច

នៅក្នុងរបាយការណ៍នេះបង្ហាញជូននូវជនសកម្មសេដ្ឋកិច្ច និងអសកម្មជនសេដ្ឋកិច្ច ដែលមានអាយុ៧ឆ្នាំឡើង។ ជនសកម្មសេដ្ឋកិច្ច គឺសំដៅដល់ជនដែលអាយុចាប់ពី៧ឆ្នាំឡើង ដែលមានការងារធ្វើ និង គ្មានការងារធ្វើ។ ជនដែលមានការងារធ្វើសំដៅដល់ជនទាំងឡាយណា ដែលបានធ្វើការងារចាប់ពី៦ខែឡើងទៅ ក្នុងរយៈពេល១ឆ្នាំកន្លងទៅ នៅក្នុងវិស័យកសិកម្ម វិស័យឧស្សាហកម្ម និងវិស័យសេវាកម្ម។ ចំពោះជនដែលគ្មានការងារធ្វើ គឺសំដៅជនដែលបានធ្វើការងារតិចជាង៦ខែ និងជនដែលគ្មានការងារសោះ ហើយកំពុងស្វែងរកការងារ តែមិនមានការងារណាមួយដែលខ្លួនទទួលបានក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំកន្លងទៅ។ អសកម្មជនសេដ្ឋកិច្ច គឺជាជនដែលធ្វើការងារផ្ទះ សិស្ស អ្នកនៅក្នុងបន្ទុក អ្នកទទួលការប្រាក់ និងជនប្រភេទផ្សេងៗដែលមិនមានសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច។ រូបភាព ២.២០ បង្ហាញអំពីចំនួនអ្នកមានការងារធ្វើ អ្នកគ្មានការងារធ្វើ និងអសកម្មជនសេដ្ឋកិច្ចនៅទូទាំងប្រទេសនៅឆ្នាំ ១៩៩៨ ឆ្នាំ២០០៨ និងឆ្នាំ ២០១៩ ។

ក្រាហ្វិក ២០. បានបង្ហាញថានៅទូទាំងប្រទេសកម្ពុជានៅឆ្នាំ១៩៩៨ អ្នកមានការងារធ្វើមានចំនួន៥២,៥% អ្នកគ្មានការងារធ្វើមានចំនួន ៣.0% និងអសកម្មជនសេដ្ឋកិច្ចមានចំនួន ៤៤,៥% ក្នុងចំណោមប្រជាជនដែលមានអាយុ៧ឆ្នាំឡើង។ នៅឆ្នាំ២០០៨ អ្នកមានការងារធ្វើនៅ មានចំនួន ៦០,៦% អ្នកគ្មានការងារធ្វើមានចំនួន ១.0% និងអសកម្មជនសេដ្ឋកិច្ចមានចំនួន ៣៨,៣% ចំណោមប្រជាជនដែលមានអាយុ៧ឆ្នាំឡើង។ នៅឆ្នាំ២០១៩ អ្នកមានការងារធ្វើនៅ មានចំនួន ៦៣,៩% អ្នកគ្មានការងារធ្វើមានចំនួន 0.៩% និងអសកម្មជនសេដ្ឋកិច្ចមានចំនួន ៣៥,២% ចំណោមប្រជាជនដែលមានអាយុ៧ឆ្នាំឡើង។ និន្នាការនៃអ្នកដែលមានការងារធ្វើបានកើនឡើងពី ៥២,៥% កើនដល់ ៦៣,៩% ពីឆ្នាំ១៩៩៨ ទៅឆ្នាំ២០១៩ ខណៈដែលអ្នកគ្មានការងារធ្វើបានថយចុះពី៣,0% ដល់ 0,៩% ពីឆ្នាំ១៩៩៨ ដល់ឆ្នាំ២០១៩ និងជនអសកម្មសេដ្ឋកិច្ចបានថយចុះពីចំនួន៤៤,៥% មកត្រឹម ៣៥,២% ពីឆ្នាំ១៩៩៨ ទៅឆ្នាំ២០១៩។

ក្រាហ្វិក ២០. ភាគរយអ្នកមានការងារធ្វើ អ្នកគ្មានការងារធ្វើ និងអសកម្មជនសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់កម្ពុជា

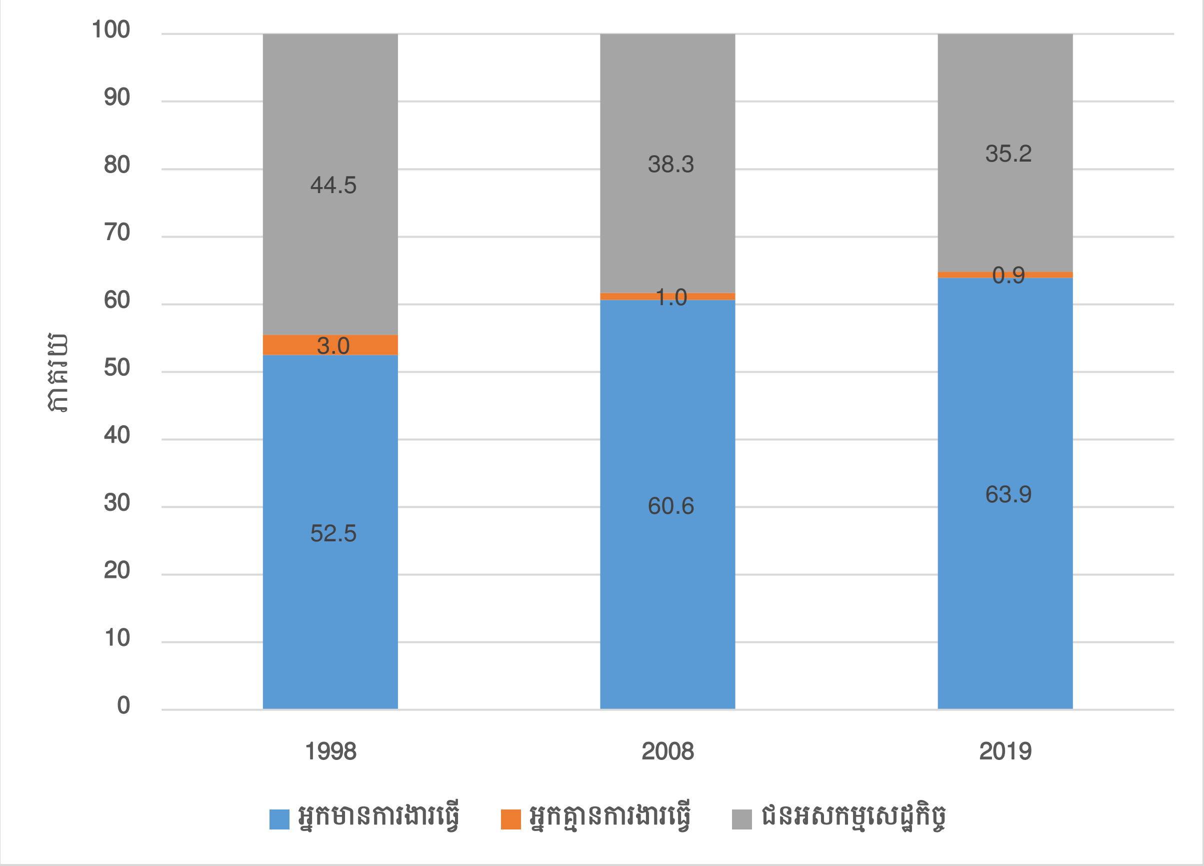

ប្រភព: លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ ១៩៩៨, ឆ្នាំ២០០៨ និង ឆ្នាំ២០១៩។

ក្រាហ្វិក២១ បង្ហាញអំពីភាគរយអ្នកមានការងារធ្វើ អ្នកគ្មានការងារធ្វើ និងអសកម្មជនសេដ្ឋកិច្ច ដែលមានអាយុចាប់ពី៧ឆ្នាំឡើង សម្រាប់តំបន់ទំនាបកណ្តាល។ អ្នកមានការងារធ្វើបានកើនឡើងពីចំនួន ៥២,៥% កើនដល់ ៦៣,៩% ពីឆ្នាំ១៩៩៨ ទៅ ២០១៩ ខណៈដែលអ្នកគ្មានការងារធ្វើបានថយចុះពី២,៩% ថយចុះមកត្រឹម០,៧% ពីឆ្នាំ១៩៩៨ ទៅឆ្នាំ២០១៩ និងជនអសកម្មសេដ្ឋកិច្ចបានថយចុះពីចំនួន៤៤,៦% មកត្រឹម ៣៥,៥% ពីឆ្នាំ១៩៩៨ ទៅ ឆ្នាំ២០១៩។

ក្រាហ្វិក ២១. ភាគរយអ្នកមានការងារធ្វើ អ្នកគ្មានការងារធ្វើ និងអសកម្មជនសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់តំបន់ទំនាបកណ្តាល

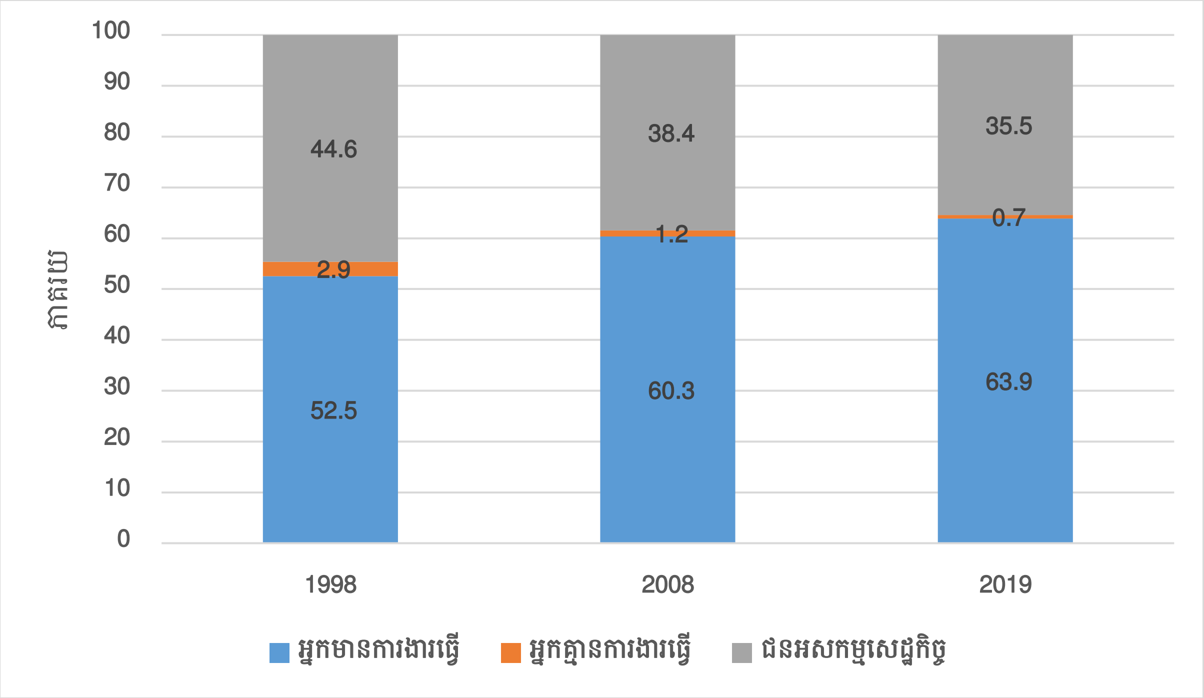

ប្រភពៈ លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជាពស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ ១៩៩៨, ឆ្នាំ២០០៨ និង ឆ្នាំ២០១៩។

ក្រាហ្វិក២២ បង្ហាញអំពីភាគរយអ្នកមានការងារធ្វើ អ្នកគ្មានការងារធ្វើ និងអសកម្មជនសេដ្ឋកិច្ច ដែលមានអាយុចាប់ពី៧ឆ្នាំឡើង សម្រាប់ខេត្តព្រៃវែង។ អ្នកមានការងារធ្វើបានកើនឡើងពីចំនួន ៥៧,៨% កើនដល់ ៦៤,៥% ពីឆ្នាំ១៩៩៨ ទៅ ២០១៩ ខណៈដែលអ្នកគ្មានការងារធ្វើបានថយចុះពី១,៨% ថយចុះមកត្រឹម០,៣% ពីឆ្នាំ១៩៩៨ ទៅឆ្នាំ២០១៩ និង អសកម្មជនសេដ្ឋកិច្ចបានថយចុះពីចំនួន៤០,៤% មកត្រឹម ៣៥,២% ពីឆ្នាំ១៩៩៨ ទៅ ឆ្នាំ២០១៩។

ក្រាហ្វិក ២២. ភាគរយអ្នកមានការងារធ្វើ អ្នកគ្មានការងារធ្វើ និងអសកម្មជនសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់ ខេត្តព្រៃវែង

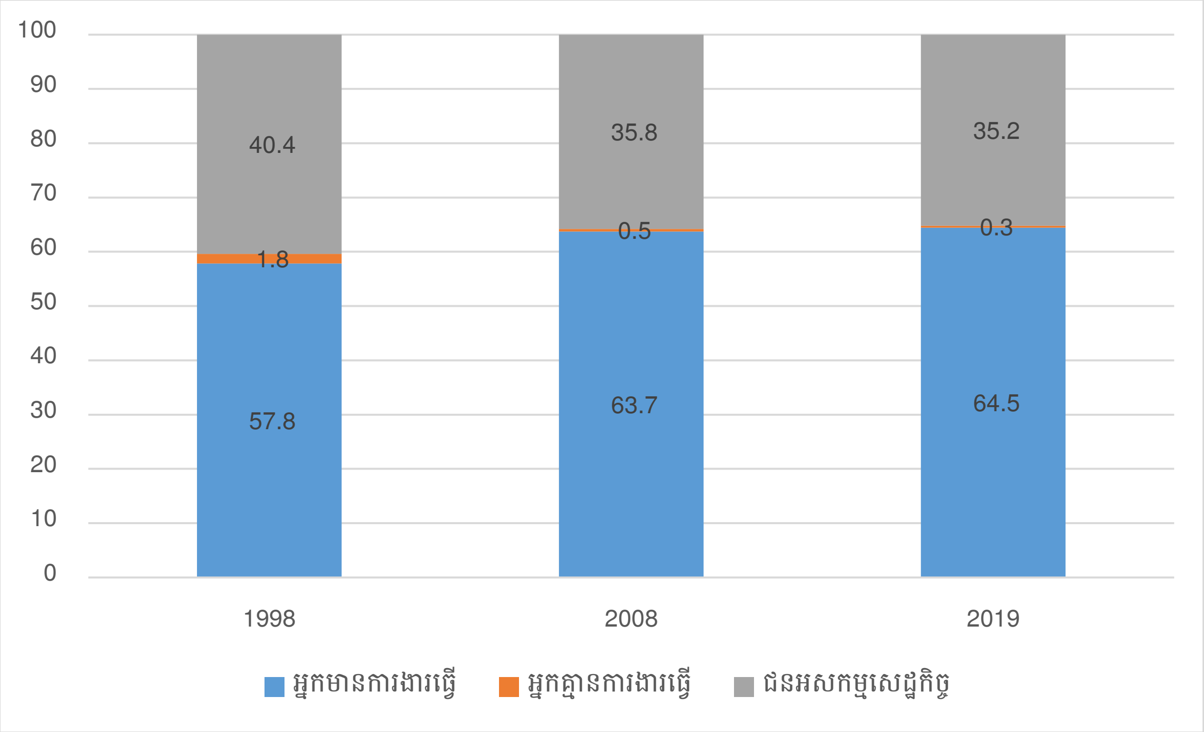

ប្រភព: លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ ១៩៩៨, ឆ្នាំ២០០៨ និង ឆ្នាំ២០១៩។

ក្រាហ្វិក២៣ បង្ហាញអំពីភាគរយអ្នកមានការងារធ្វើ អ្នកគ្មានការងារធ្វើ និងអសកម្មជនសេដ្ឋកិច្ច ដែលមានអាយុចាប់ពី៧ឆ្នាំឡើង សម្រាប់ខេត្តស្វាយរៀង។ អ្នកមានការងារធ្វើបានកើនឡើងពីចំនួន ៥៦,៩% កើនដល់ ៦៨,៦% ពីឆ្នាំ១៩៩៨ ទៅ ២០១៩ ខណៈដែលអ្នកគ្មានការងារធ្វើបានថយចុះ ពី១,២%នៅឆ្នាំ១៩៩៨ ថយចុះមកត្រឹម០,៥% នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៨ និងកើនឡើងបន្តិចនៅឆ្នាំ ២០១៩ មានចំនួន០,៨% បើប្រៀបធៀបឆ្នាំ២០០៨ ប៉ុន្តែបានថយចុះ០,៤% បើប្រៀបធៀបឆ្នាំ ១៩៩៨ ទៅឆ្នាំ២០១៩ និងជនអសកម្មសេដ្ឋកិច្ចបានថយចុះពីចំនួន៤០,៤% មកត្រឹម ៣៥,២% ពី ឆ្នាំ១៩៩៨ ទៅ ឆ្នាំ២០១៩។

ក្រាហ្វិក ២៣. ភាគរយអ្នកមានការងារធ្វើ អ្នកគ្មានការងារធ្វើ និងអសកម្មជនសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់ខេត្តស្វាយរៀង

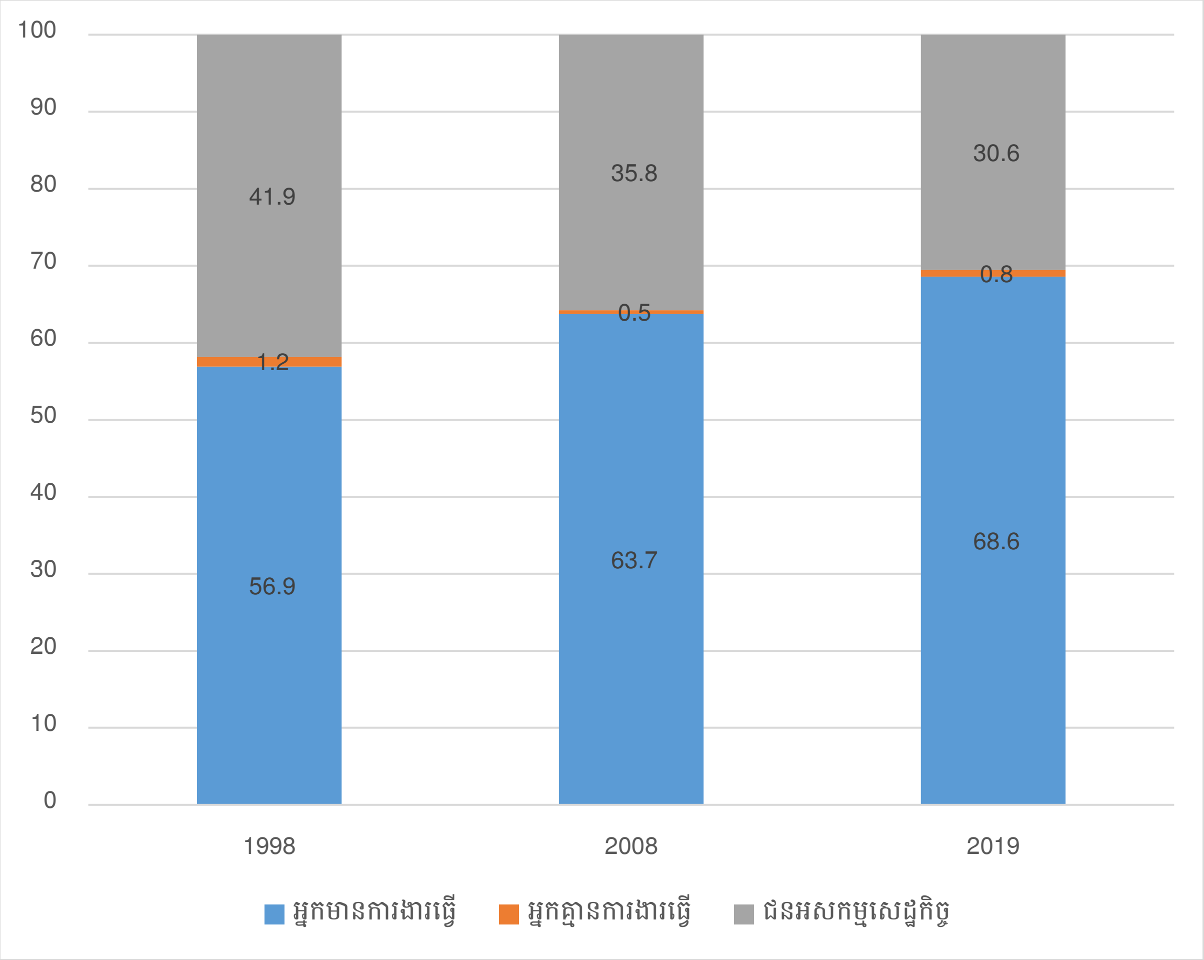

ប្រភព: លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ ១៩៩៨, ឆ្នាំ២០០៨ និង ឆ្នាំ២០១៩។

ក្រាហ្វិក២៤ បង្ហាញអំពីអ្នកដែលគ្មានការងារធ្វើសម្រាប់ទូទាំងប្រទេស តំបន់ទំនាបកណ្តាល និងតាមបណ្តាខេត្តនៅក្នុងតំបន់ទំនាបកណ្តាល។ និន្នាការរួមអ្នកដែលគ្មានការងារធ្វើបានធ្លាក់ចុះសម្រាប់ទូទាំងប្រទេស តំបន់ទំនាបកណ្តាល និងខេត្តទាំង៧ ដែលស្ថិតនៅក្នុងតំបន់ទំនាបកណ្តាល។ រាជធានីភ្នំពេញអ្នកដែលគ្មានការងារធ្វើខ្ពស់មានចំនួនជាង៦% ខ្ពស់ជាងទូទាំងប្រទេស និងបណ្តាខេត្តដែលស្ថិតក្នុងតំបន់ទំនាបកណ្តាល បានធ្លាក់ចុះមកត្រឹមក្រោម១%នៅឆ្នាំ២០១៩។

ក្រាហ្វិក ២៤. ភាគរយអ្នកគ្មានការងារធ្វើសម្រាប់ទូទាំងប្រទេស តំបន់ទំនាបកណ្តាល និងតាមបណ្តាខេត្តនៅក្នុងតំបន់ទំនាបកណ្តាល

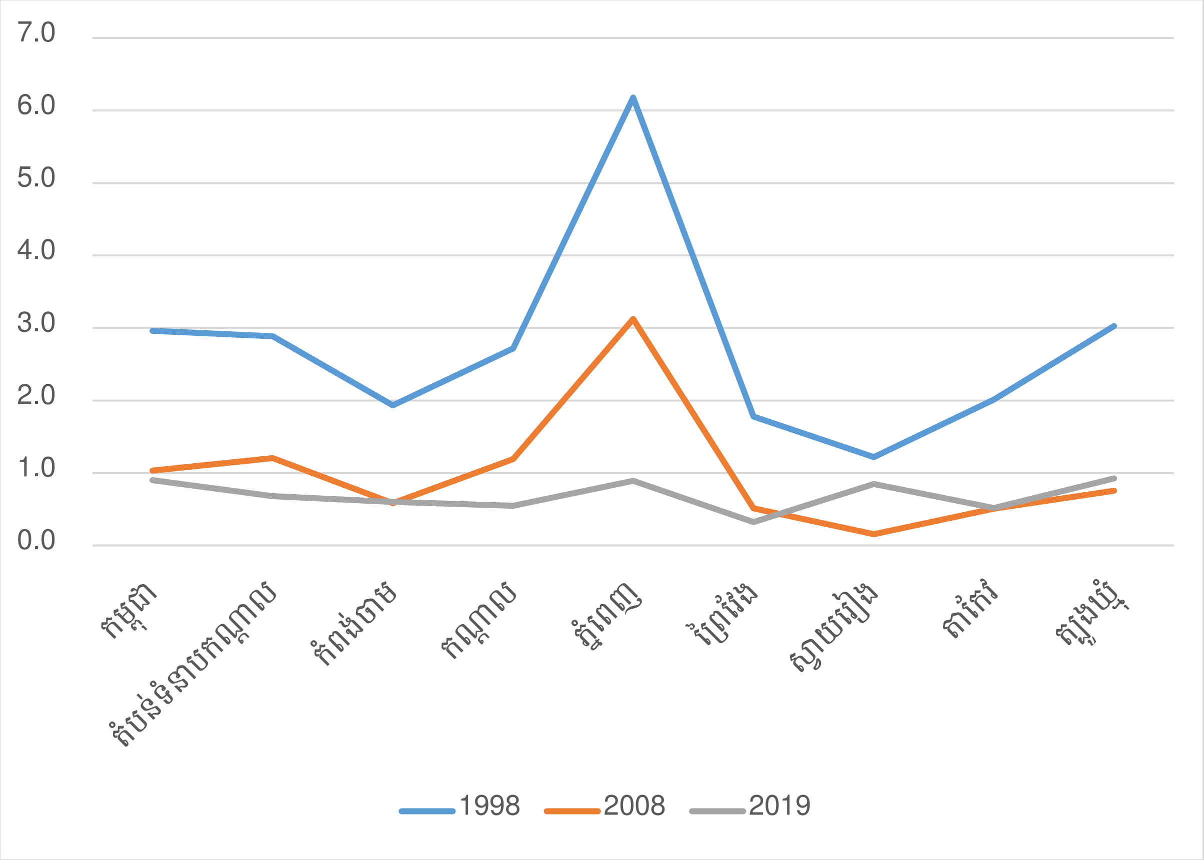

ប្រភព: លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជាពលរដ្ឋរបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ ១៩៩៨, ឆ្នាំ២០០៨ និង ឆ្នាំ២០១៩។

តារាង ៦ បង្ហាញចំនួនអ្នកមានការងារធ្វើ អ្នកគ្មានការងារធ្វើ និងអសកម្មជនសេដ្ឋកិច្ច អាយុ ៧ឆ្នាំឡើង សម្រាប់ទូទាំងប្រទេស តំបន់ទំនាបកណ្តាល និងបណ្តាខេត្តដែលស្ថិតនៅក្នុងតំបន់ទំនាបកណ្តាល។ នៅទូទាំងប្រទេសចំនួនអ្នកមានការងារធ្វើមានចំនួន ៤,៨ លាននាក់ បានកើនដល់ ៨,៦ លាននាក់ពីឆ្នាំ ១៩៩៨ ទៅឆ្នាំ២០១៩ ខណៈដែលតំបន់ទំនាបកណ្តាលអ្នកដែលមានការងារធ្វើមានចំនួន២,៥លាននាក់ បានកើនដល់ ៤,៣ លាននាក់ ពីឆ្នាំ១៩៩៨ ទៅឆ្នាំ២០១៩ ហើយនិន្នាការបណ្តាខេត្តទាំង៧ ក៏មានស្ថានភាពដូចគ្នាដែរ។ ចំពោះអ្នកគ្មានការងារធ្វើ និងអសកម្មជនសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់ទូទាំងប្រទស តំបន់ទំនាបកណ្តាល និងខេត្តទាំង៧ មាននិន្នាការថយចុះដូចគ្នា។ ទិន្នន័យលំអិតមាននៅក្នុងតារាង ៦ ខាងក្រោម។

តារាង ៦. ចំនួនអ្នកមានការងារធ្វើ អ្នកគ្មានការងារធ្វើ និងអសកម្មជនសេដ្ឋកិច្ច អាយុ៧ឆ្នាំឡើង

ខេត្ត	១៩៩៨				២០០៨				២០១៩			
	ចំនួនប្រជាជនអាយុ៧ឆ្នាំឡើង	អ្នកមានការងារធ្វើ	អ្នកគ្មានការងារធ្វើ	ជនអសកម្មសេដ្ឋកិច្ច	ចំនួនប្រជាជនអាយុ៧ឆ្នាំឡើង	អ្នកមានការងារធ្វើ	អ្នកគ្មានការងារធ្វើ	ជនអសកម្មសេដ្ឋកិច្ច	ចំនួនប្រជាជនអាយុ៧ឆ្នាំឡើង	អ្នកមានការងារធ្វើ	អ្នកគ្មានការងារធ្វើ	ជនអសកម្មសេដ្ឋកិច្ច
កម្ពុជា	9,225,621	4,844,696	273,183	4,107,742	11,435,116	6,933,612	118,152	4,383,352	13,487,591	8,623,431	121,743	4,742,417
តំបន់ទំនាបកណ្តាល	4,823,975	2,533,456	139,303	2,151,216	5,666,326	3,419,607	68,297	2,178,422	6,689,130	4,271,502	45,652	2,371,976
កំពង់ចាម	753,474	406,824	14,553	332,097	819,424	500,050	4,786	314,588	782,289	490,382	4,689	287,218
កណ្តាល	871,435	456,034	23,691	391,710	1,093,959	669,303	13,027	411,629	1,050,102	686,720	5,751	357,631
ភ្នំពេញ	862,968	370,428	53,319	439,221	1,197,682	641,219	37,422	519,041	2,039,661	1,251,507	18,184	769,970
ព្រៃវែង	770,249	445,589	13,708	310,952	807,380	514,492	4,144	288,744	907,651	585,182	2,931	319,538
ស្វាយរៀង	385,907	219,665	4,705	161,537	415,059	269,461	646	144,952	452,524	310,416	3,841	138,267
តាកែវ	629,243	344,012	12,659	272,572	723,107	441,957	3,666	277,484	788,109	526,511	4,069	257,529
ត្បូងឃ្មុំ	550,699	290,904	16,668	243,127	609,715	383,125	4,606	221,984	668,794	420,784	6,187	241,823

ប្រភព: លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជាពលរដ្ឋរបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ ១៩៩៨, ២០០៨ និង ២០១៩។

១៤.ការចូលរួមកម្លាំងពលកម្មនៅក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច

ក្រាហ្វិក ២៥ បង្ហាញអំពីការចូលរួមកម្លាំងពលកម្មនៅក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច។ និន្នាការជារួម ការចូលរួមកម្លាំងពលកម្មនៅក្នុងវិស័យកសិកម្មនៅទូទាំងប្រទេសមានចំនួន៧៧,២% នៅឆ្នាំ១៩៩៨ បានធ្លាក់មកត្រឹម៥៤% នៅឆ្នាំ២០១៩ ខណៈដែលវិស័យឧស្សាហកម្មបានកើនឡើងពីចំនួន ៤,៤% កើនដល់ ១៨,៨% និងវិស័យសេវាកម្មក៏មាននិន្នាការកើនឡើងផងដែរ ពី១៨,៤% កើនដល់ ២៦,៥% ពីឆ្នាំ១៩៩៨ ទៅឆ្នាំ២០១៩។ តំបន់ទំនាបកណ្ដាល ការចូលរួមកម្លាំងពលកម្មនៅក្នុងវិស័យកសិកម្មមានចំនួន ៧៤,៤% នៅឆ្នាំ១៩៩៨ បានធ្លាក់មកត្រឹម ៤៥,៣% នៅឆ្នាំ២០១៩ ខណៈដែលវិស័យឧស្សាហកម្មមានការកើនឡើងពី ៥,៩% កើនដល់ ២២,៧% និងវិស័យសេវាកម្មបានកើនឡើងពី១៩,៧% កើនដល់៣២% ពីឆ្នាំ១៩៩៨ ទៅឆ្នាំ២០១៩។ ខេត្តព្រៃវែង ការចូលរួមកម្លាំងពលកម្មនៅក្នុងវិស័យកសិកម្មមានចំនួន៩០,៣% នៅឆ្នាំ១៩៩៨ បានធ្លាក់ចុះមកត្រឹម ៧៩,៣%នៅឆ្នាំ២០១៩ ខណៈដែលវិស័យឧស្សាហកម្មមានការកើនឡើងពី ១,៣% កើនដល់ ៨,៥% និងវិស័យសេវាកម្មបានកើនឡើងពី៨,៥% កើនដល់១២,៣% ពីឆ្នាំ១៩៩៨ ទៅឆ្នាំ២០១៩។ ខេត្តស្វាយរៀង ការចូលរួមកម្លាំងពលកម្មនៅក្នុងវិស័យកសិកម្មមានចំនួន៩០,៣% នៅឆ្នាំ១៩៩៨ បានធ្លាក់មកត្រឹម ៥៧,៤% នៅឆ្នាំ២០១៩ ខណៈដែលវិស័យឧស្សាហកម្មមានការកើនឡើងពី ០,៨% កើនដល់ ២៥,៩% និងវិស័យសេវាកម្មបានកើនឡើងពី៨,៧% កើនដល់១៦,៧%ពីឆ្នាំ១៩៩៨ ទៅឆ្នាំ២០១៩។

ក្រាហ្វិក ២៥. ភាគរយការចូលរួមកម្លាំងពលកម្មនៅក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច

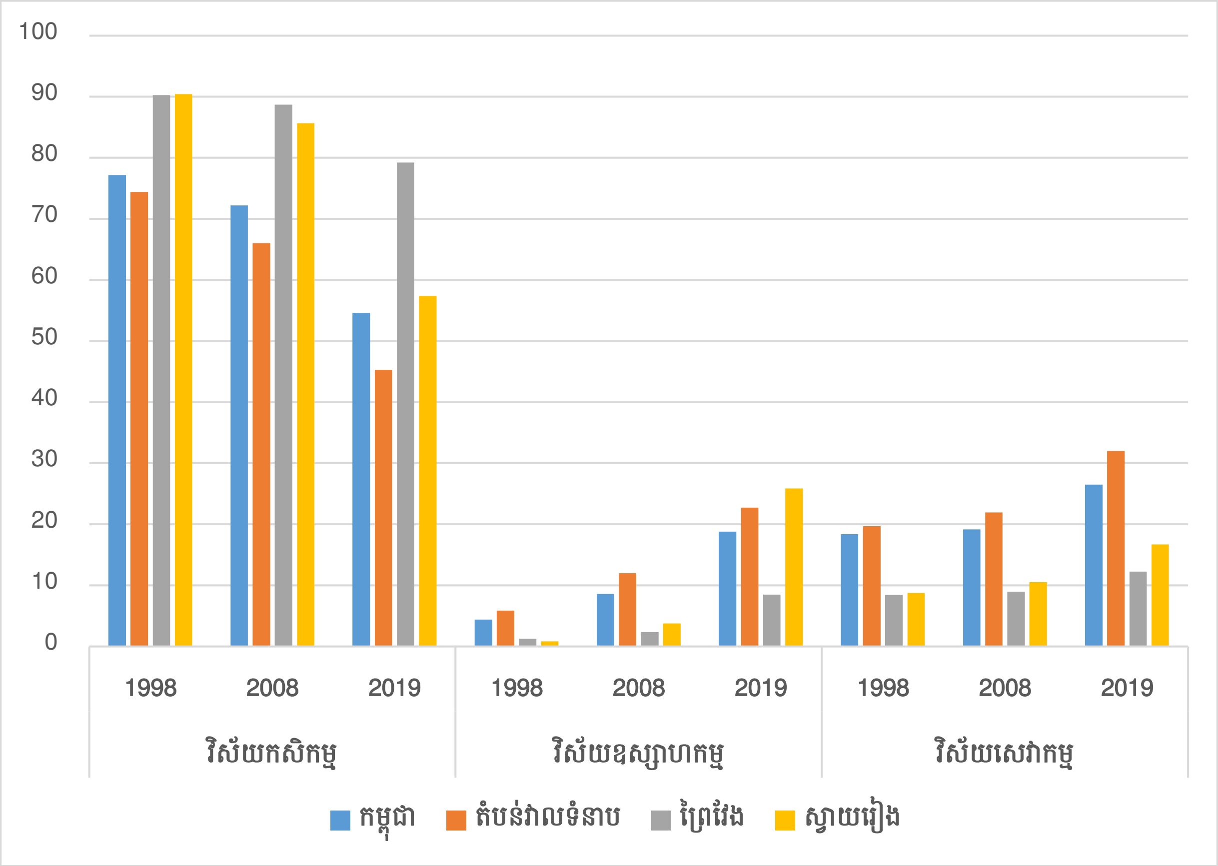

ប្រភព: លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជាភស្ត្របស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ ១៩៩៨, ឆ្នាំ២០០៨ និង ២០១៩។

តារាង ៧ បង្ហាញអំពីភាគរយអ្នកចូលរួមកម្លាំងពលកម្មតាមវិស័សេដ្ឋកិច្ចនៅទូទាំងប្រទេស តំបន់ទំនាបកណ្ដាល ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង។ ការបកស្រាយលំអិតមានលក្ខណៈប្រហាក់ប្រហែលនឹងក្រាហ្វិក២៤ ខាងលើដែរ។

តារាង ៧. ភាគរយអ្នកចូលរួមកម្លាំងពលកម្មតាមវិស័សេដ្ឋកិច្ច

រាជធានីខេត្ត	វិស័យកសិកម្ម			វិស័យឧស្សាហកម្ម			វិស័យសេវាកម្ម		
	1998	2008	2019	1998	2008	2019	1998	2008	2019
កម្ពុជា	77.2	72.2	54.6	4.4	8.6	18.8	18.4	19.2	26.5
តំបន់វាលទំនាប	74.4	66.0	45.3	5.9	12.0	22.7	19.7	22.0	32.0
ព្រៃវែង	90.3	88.7	79.3	1.3	2.4	8.5	8.5	8.9	12.3
ស្វាយរៀង	90.4	85.7	57.4	0.8	3.8	25.9	8.7	10.5	16.7

ប្រភពៈ លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ ១៩៩៨, ឆ្នាំ២០០៨ និង ២០១៩។

តារាង ៨ បង្ហាញអំពីចំនួនអ្នកចូលរួមកម្លាំងពលកម្មតាមវិស័យសេដ្ឋកិច្ចនៅទូទាំងប្រទេស តំបន់ទំនាបកណ្ដាល និងខេត្តទាំង៧ដែលស្ថិតនៅក្នុងតំបន់ទំនាបកណ្ដាល។ ទិន្នន័យលំអិតមានដូចតារាងខាងក្រោម។

តារាង ៨. ចំនួនអ្នកចូលរួមកម្លាំងពលកម្មតាមវិស័យសេដ្ឋកិច្ច

រាជធានីខេត្ត	វិស័យកសិកម្ម			វិស័យឧស្សាហកម្ម			វិស័យសេវាកម្ម		
	1998	2008	2019	1998	2008	2019	1998	2008	2019
កម្ពុជា	3,769,956	5,027,359	4,729,657	216,248	597,008	1,629,370	897,418	1,335,013	2,295,740
តំបន់វាលទំនាប	1,898,482	2,267,276	1,938,747	150,279	411,791	971,914	501,915	754,400	1,369,039
កំពង់ចាម	343,155	403,903	317,185	13,220	24,514	81,905	50,467	73,515	93,294
កណ្ដាល	351,716	413,111	279,153	29,287	128,800	219,357	78,335	129,027	189,623
ភ្នំពេញ	37,023	34,357	56,136	87,615	210,257	389,756	255,122	401,218	805,400
ព្រៃវែង	404,209	457,949	464,751	5,725	12,188	49,650	37,884	46,169	71,979
ស្វាយរៀង	198,986	231,076	179,148	1,859	10,209	80,649	19,231	28,411	52,191
តាកែវ	310,551	388,868	314,304	6,040	16,761	128,109	28,260	38,433	85,293
ត្បូងឃ្មុំ	252,842	338,012	328,070	6,533	9,062	22,488	32,616	37,627	71,259

ប្រភពៈ លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ ១៩៩៨, ឆ្នាំ២០០៨ និង ២០១៩។

សរុបសេចក្ដីមក និន្នាការរួមនៃការចូលរួមកម្លាំងពលកម្មក្នុងវិស័យកសិកម្មបានថយចុះ ហើយវិស័យឧស្សាហកម្ម និងសេវាកម្មមានការកើនឡើង។ ទាំងនេះឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យឃើញថា វិស័យកសិកម្មបានថយចុះអាចបណ្ដាលមកពីហេតុផលជាច្រើន ដែលក្នុងនោះអាចទាក់ទងហេតុផលនៃគ្រោះរាំងស្ងួត ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងតម្លៃកសិផលមានតម្លៃទាបជាដើម។ ការកើនឡើងឡើងនៃវិស័យឧស្សាហកម្ម និងសេវាកម្ម អាចធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថានប្រសិនបើការគ្រប់គ្រងបរិស្ថានមិនបានហ្មត់ចត់ទេនោះ។

២.១.២ ទីប្រជុំជន គ្រួសារ អគារ និងលំនៅឋាន

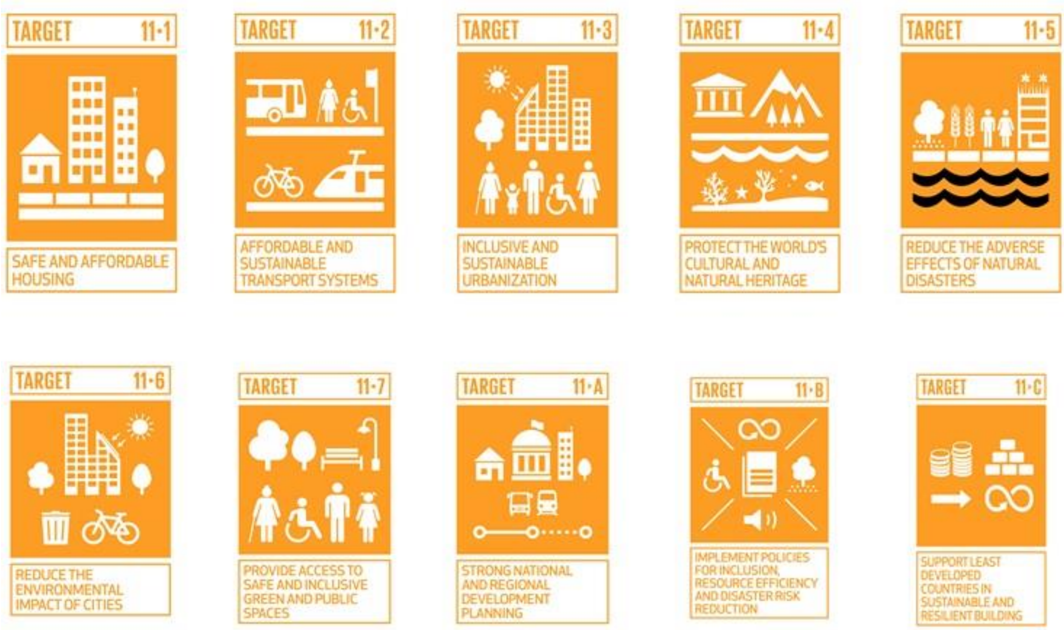

គ. ទីប្រជុំជន

គ១. និន្នាការប្រជាជនពិភពលោកដែលរស់នៅទីប្រជុំជន

តំបន់ទីប្រជុំជន ការបង្កើតបានជាតំបន់ទីប្រជុំជនមួយដោយការប្រមូលផ្តុំទីប្រជុំជនតូចៗ ដែលមានទីតាំងជាប់គ្នា គឺសំដៅលើលំនៅឋានដែលមានប្រជាជនរស់នៅ និងមានដង់ស៊ីតេប្រជាជនខ្ពស់ និងមានការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្សេងៗ។ តំបន់ទីប្រជុំជនត្រូវបានបង្កើតតាមរយៈការធ្វើនគរូបនីយកម្ម និងត្រូវបានចាត់តាមចំណាត់ថ្នាក់មានដូចជាទីក្រុង ទីប្រជុំជន និងតំបន់ជាយក្រុង។ ការកំណត់និយមន័យនៃតំបន់ទីប្រជុំជនក៏ត្រូវបានកំណត់និយមន័យខុសៗគ្នា ទៅតាមស្ថានភាពប្រជាសាស្ត្រ និង លក្ខណៈសេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសនីមួយៗ។ ចំនួនប្រជាជនជាង ៤,៤ពាន់លាននាក់ ដែលកំពុងរស់នៅក្នុងតំបន់ទីប្រជុំជន ស្មើនឹង ៥៦,៥៨%[1]ក្នុងឆ្នាំ២០២១។ ក្រាហ្វិក ២៥ បង្ហាញអំពីនិន្នាការចំនួនប្រជាជនសរុប និងចំនួនប្រជាជនរស់នៅទីប្រជុំជនទូទាំងពិភពលោក ពីឆ្នាំ២០០០ ដល់ ២០៣៥។ តាមនិន្នាការនេះ បានបង្ហាញថា ចំនួនប្រជាជនដែលរស់នៅទីប្រជុំជននឹងកើនឡើង ពី ៣ ពាន់លាននាក់ នៅឆ្នាំ២០០០ កើនដល់ជាង៥ ពាន់លាននាក់ ស្មើនឹង ៦៣% នៃចំនួនប្រជាជនសរុបទូទាំងពិភពលោកនៅឆ្នាំ២០៣៥ ខាងមុខ។

ក្រាហ្វិក ២៦. និន្នាការចំនួនប្រជាជនសរុប និងចំនួនប្រជាជនរស់នៅទីប្រជុំជន ទូទាំងពិភពលោក (គិតជាពាន់នាក់)

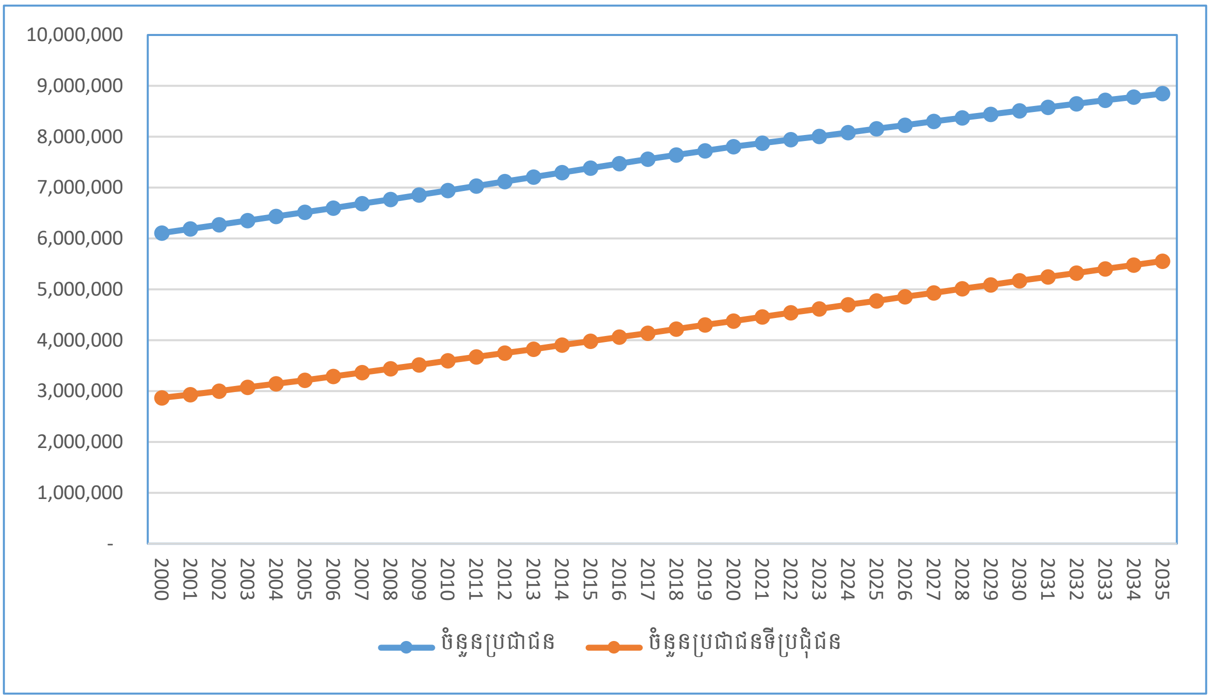

ប្រភព÷ United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2022*). World Population Prospects 2022*, Online Edition

---

[1] © 2010-2022 Macrotrends LLC*, World Urban Population 1960-2022* , [website], 2022, https://www.macrotrends.net/countries/WLD/world/urban-population, (accessed 12 January 2022).

ក២. និន្នាការប្រជាជនកម្ពុជាដែលរស់នៅទីប្រជុំជន

ការកើនឡើងនូវនគរូបនីយកម្ម នៅលើពិភពលោកបានធ្វើឲ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងសម្រាប់ពិភពលោកនិងតាមប្រទេសនីមួយៗ ជាពិសេសប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍។ ជាក់ស្តែងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានកែសម្រួលតំបន់រដ្ឋបាលជាញឹកញាប់ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៩៨ មកទល់បច្ចុប្បន្ន។ ការកែសម្រួលតំបន់រដ្ឋបាលនេះ ក៏ជាកត្តាមួយដែលធ្វើឲ្យមានការកើនឡើងនូវតំបន់ទីប្រជុំជន ដោយសារតំបន់មួយចំនួនក្លាយជាក្រុង ដែលគោលដៅសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់ផ្នែក និងលំនៅឋានទៀតផង។ ដូច្នេះផ្ទៃដីស្រែមួយចំនួនត្រូវបានបង្វែរមុខងារពីដីកសិកម្មទៅជាដីសម្រាប់ការសាងសង់នៅពេលអនាគត។ កន្លងមកការកំណត់តំបន់ទីប្រជុំជនពុំមាននិយមន័យច្បាស់លាស់នៅឡើយទេ ។ នៅឆ្នាំ១៩៩៨ ទីប្រឹក្សាជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៨ បានកំណត់ស្រុកដែលស្ថិតក្នុងទីរួមខេត្តជាទីប្រជុំជន ។ នៅឆ្នាំ ២០០៤ ជំនាញការរបស់មូលនិធិអង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ប្រជាជននៅឆ្នាំ២០០៤ បានកំណត់និយមន័យទីប្រជុំជនដោយកំណត់យក ៣ លក្ខខណ្ឌគឺ៖

១) ចំនួនប្រជាជនទាបបំផុតចាប់ពី ២.០០០ នាក់ឡើង ក្នុងមួយឃុំ
២) ដង់ស៊ីតេប្រជាជនក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េចាប់ពី ២០០នាក់ ឡើង
៣) ភាគរយបុរសធ្វើការក្នុងវិស័យកសិកម្មទាបជាង ៥០ភាគរយ

នៅឆ្នាំ២០១១ និយមន័យលក្ខខណ្ឌទីប្រជុំជនបានកែសម្រួលនៅលក្ខខណ្ឌទី៣ គឺ ភាគរយបុរសធ្វើការក្នុងវិស័យកសិកម្មទាបជាង ៥០ភាគរយ ទៅជាភាគរយប្រជាជនទាំងពីរភេទធ្វើការនៅក្នុងវិស័យកសិកម្មទាបជាង ៥០ភាគរយ ហើយលក្ខខណ្ឌទី១ និង លក្ខខណ្ឌទី២គឺរក្សានៅដដែល។ លក្ខខណ្ឌដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពនៅឆ្នាំ២០១១ រួមមាន៖

១) ចំនួនប្រជាជនទាបបំផុតចាប់ពី ២.០០០ នាក់ឡើង ក្នុងមួយឃុំ
២) ដង់ស៊ីតេប្រជាជនក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រការ៉េចាប់ពី ២០០នាក់ ឡើង
៣) ភាគរយចំនួនប្រជាជនទាំងពីរភេទធ្វើការក្នុងវិស័យកសិកម្មទាបជាង ៥០ភាគរយ

ក្រាហ្វិក ២៧ បង្ហាញថា ភាគរយចំនួនប្រជាជនរស់នៅទីប្រជុំជននៅលើពិភពលោក និងចំនួនប្រជាជនរស់នៅទីប្រជុំជនកម្ពុជា។ ភាគរយចំនួនប្រជាជនរស់នៅតំបន់ទីប្រជុំជននៅទូទាំងពិភពលោកនៅឆ្នាំ២០១៩ មានចំនួន ៥៥,៧% និងភាគរយចំនួនប្រជាជនរស់នៅទីប្រជុំជនមានចំនួន ៣៩,៤%។ បើប្រៀបធៀបភាគរយចំនួនប្រជាជនដែលរស់នៅទីប្រជុំជនទូទាំងពិភពលោក និងភាគរយចំនួនប្រជាជនដែលរស់នៅទីប្រជុំជនសម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជាគឺ ភាគរយចំនួនប្រជាជនដែលរស់នៅទីប្រជុំជនទូទាំងពិភពលោក មានចំនួនភាគរយខ្ពស់ជាងភាគរយប្រជាជនដែលរស់នៅ

ទីប្រជុំជន របស់កម្ពុជាចំនួនប្រហែល១៦% ក្នុងឆ្នាំដូចគ្នា។ នៅឆ្នាំ ២០៣៥ ភាគរយប្រជាជនរស់នៅទីប្រជាជនសម្រាប់ពិភពលោកនឹងកើនដល់ ៦៣% ខណៈដែលកម្ពុជាអាចកើនដល់ ៤៤%។

ក្រាហ្វិក ២៧. ភាគរយចំនួនប្រជាជនរស់នៅទីប្រជុំជននៅលើពិភពលោក និងចំនួនប្រជាជនរស់នៅទីប្រជុំជនកម្ពុជា

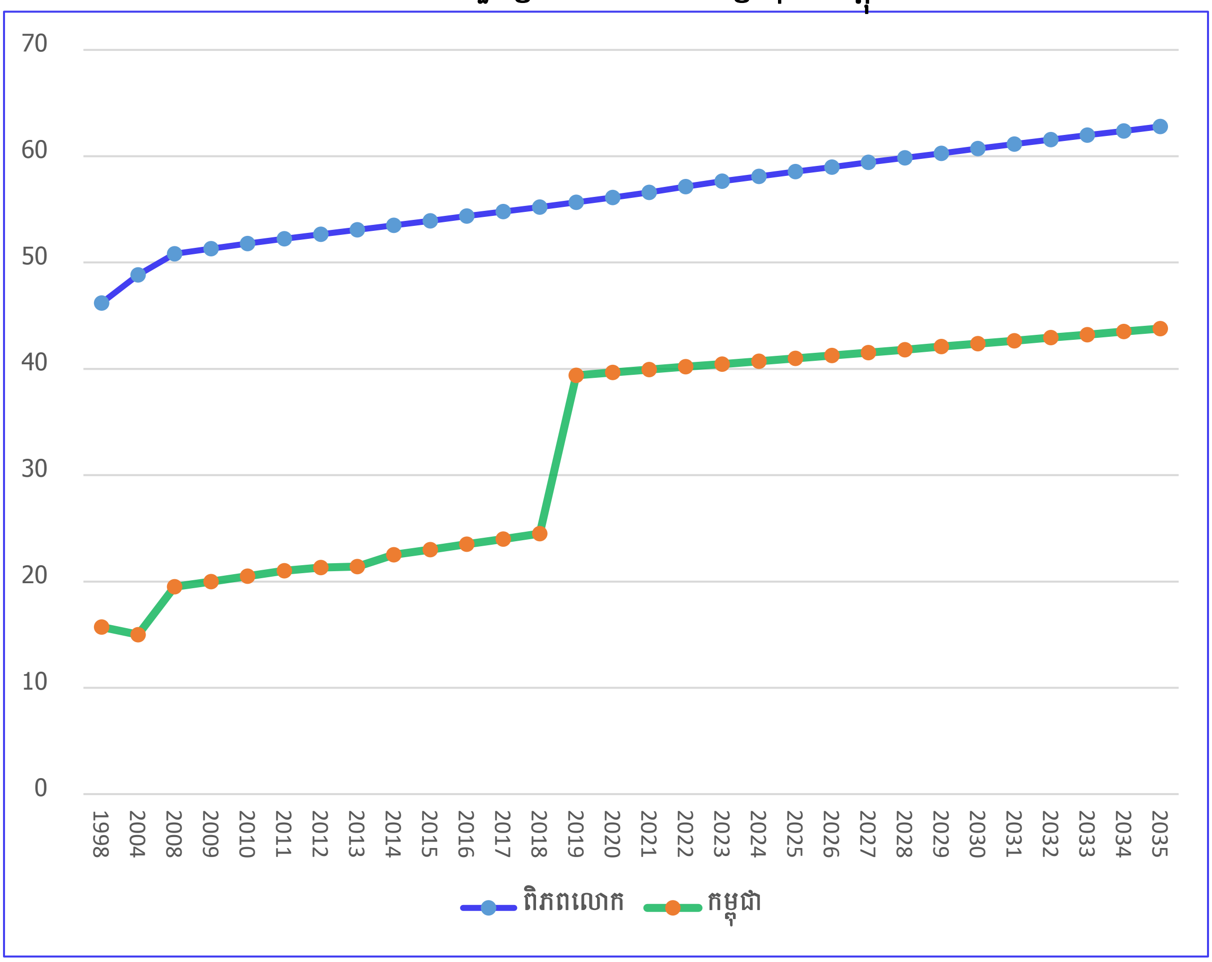

ប្រភព: - លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជាសាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៨

- លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជាសាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៨
- របាយការណ៍ចុងក្រោយ អង្កេតចន្លោះជំរឿននៃប្រជាសាស្ត្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៣
- របាយការណ៍ការជាតិស្តីពីលទ្ធផលជំរឿនចុងក្រោយជំរឿនទូទៅប្រជាជននៅព្រះរាជាណាចក្រឆ្នាំ២០១៩
- United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division (2022). World Population Prospects 2022, Online Edition.
- Population Projection in Cambodia 2020.

នៅក្នុងក្រាហ្វិក ២៨. បង្ហាញអំពីភាគរយនៃចំនួនប្រជាជន ដែលរស់នៅតំបន់ទីប្រជុំជន។ និន្នាការជារួមគឺមានការកើនឡើង ជាក់ស្តែងចំនួនប្រជាជនដែលរស់នៅតំបន់ទីប្រជុំជនបានកើនឡើងពី ១៦ ភាគរយនៅឆ្នាំ១៩៩៨ កើនដល់ ៣៩ ភាគរយ នៅឆ្នាំ២០១៩ សម្រាប់នៅទូទាំង

ប្រទេសកម្ពុជា។ តំបន់ទីប្រជុំជនសម្រាប់តំបន់ទំនាបកណ្ដាលដែលមានរួមបញ្ចូលខេត្តទាំង៧ មានការកើនឡើងពី២៥% កើនដល់ ៤៣%ពីឆ្នាំ១៩៩៨ ដល់២០១៩ ខណៈដែលរាជធានីភ្នំពេញត្រូវបានចាត់ទុកជាតំបន់ទីប្រជុំជន១០០% មិនដូចនៅឆ្នាំ១៩៩៨ និង២០០៨ នោះទេ។ តំបន់ទីប្រជុំជននៅក្នុងខេត្តព្រៃវែងមានចំនួន ៤% កើនដល់៦% ពីឆ្នាំ១៩៩៨ ទៅ ឆ្នាំ២០១៩ ខណៈដែលខេត្តស្វាយរៀងបានកើនឡើងខ្ពស់ពី៤% កើនដើល់៣០% ពីឆ្នាំ១៩៩៨ ដល់២០១៩។ ការកើនឡើងខ្ពស់នៃតំបន់ទីប្រជុំជនខេត្តស្វាយរៀងនេះ គឺដោយសារមានការការបង្កើតក្រុងថ្មីៗនៅក្នុងខេត្តស្វាយរៀងដូចជាក្រុងបាវិតជាដើម។ ខេត្តកណ្ដាលក៏មានកើនឡើងតំបន់ទីប្រជុំជនជិតប្រាំដងបើប្រៀបធៀបឆ្នាំ១៩៩៨ និងឆ្នាំ២០១៩។ កត្តាសំខាន់ៗនៃការកើនឡើងនៃភាគរយចំនួនប្រជាជនដោយសារកត្តាមួយចំនួនគឺកំណើន ប្រជាជន ការអភិវឌ្ឍន៍នគរូបនីយកម្ម ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងការផ្លាស់ប្ដូរតំបន់រដ្ឋបាល។ ម្យ៉ាងទៀត ប្រជាជនបានមករស់នៅទីប្រជុំជនដើម្បីស្វែងរកការងារធ្វើ ដែលពួកគាត់គិតថាមានលក្ខណៈល្អប្រសើរជាងកន្លែងជនបទ។

ក្រាហ្វិក ២៨. ភាគរយចំនួនប្រជាជនរស់នៅតំបន់ទីប្រជុំជន

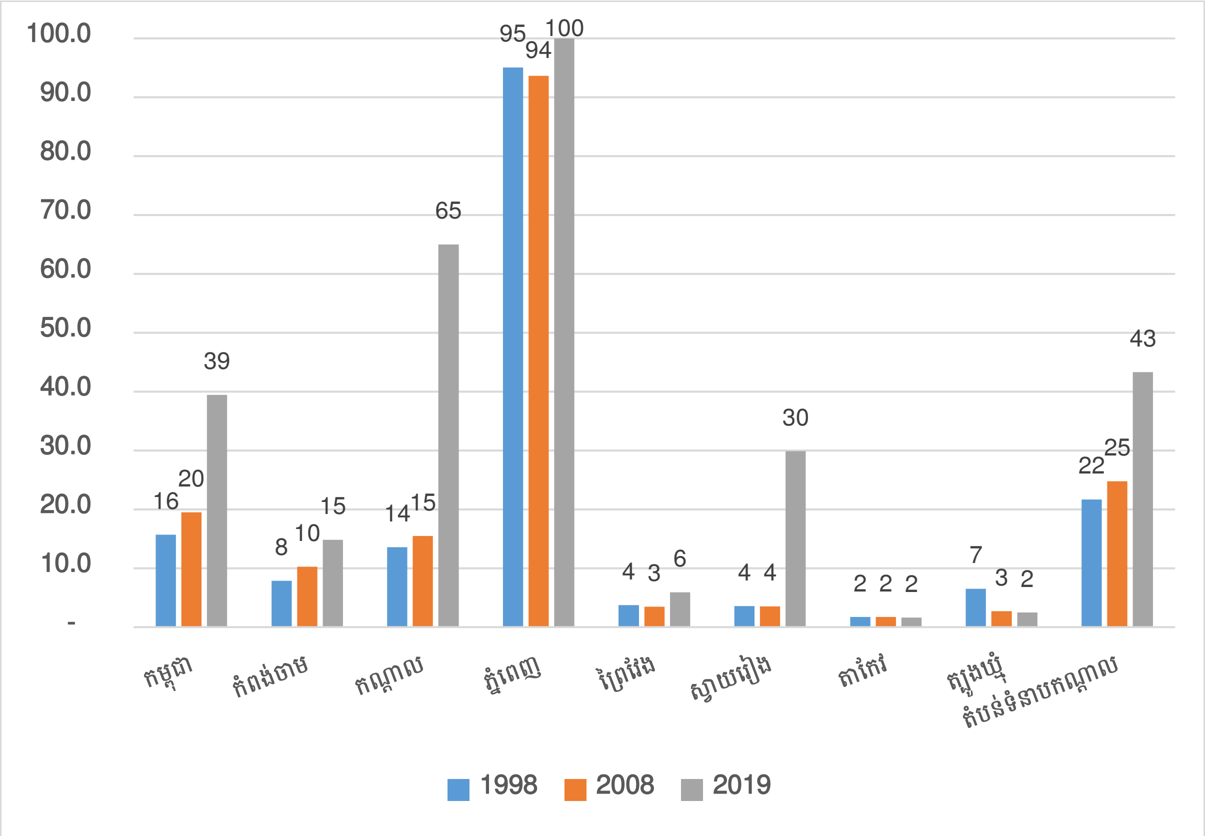

ប្រភព: - លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៨
- លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៨
- របាយការណ៍ការជាតិស្ដីពីលទ្ធផលជំរឿនចុងក្រោយជំរឿនទូទៅប្រជាជននៅព្រះរាជាណាចក្រឆ្នាំ២០១៩។

តារាង ៩. ចំនួនប្រជាជននៅតំបន់ទីប្រជុំជន

រាជធានីខេត្ត	ចំនួនប្រជាជននៅតំបន់ទីប្រជុំជន			%ប្រជាជនតំបន់ទីប្រជុំជន		
	1998	2008	2019	1998	2008	2019
កម្ពុជា	**1,795,575**	**2,614,027**	**6,135,194**	**15.7**	**19.5**	**39.4**
កំពង់ចាម	72,959	98,969	133,632	7.9	10.3	14.9
កណ្ដាល	146,047	195,898	780,977	13.6	15.5	65.0
ភ្នំពេញ	950,373	1,242,992	2,281,377	95.1	93.6	100.0
ព្រៃវែង	35,304	33,079	62,563	3.7	3.5	5.9
ស្វាយរៀង	16,991	17,029	17,029	3.6	3.5	3.2
តាកែវ	13,659	14,456	14,456	1.7	1.7	1.6
ត្បូងឃ្មុំ	44,604	19,273	19,273	6.5	2.7	2.5
តំបន់ទំនាបកណ្ដាល	**1,279,937**	**1,621,696**	**3,309,307**	**21.7**	**24.8**	**43.3**

ប្រភព: - លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជាសាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៨
- លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជាសាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៨
- របាយការណ៍ការជាតិស្ដីពីលទ្ធផលជំរឿនចុងក្រោយជំរឿនទូទៅប្រជាជននៅព្រះរាជាណាចក្រឆ្នាំ២០១៩។

ខ. គ្រួសារ និងអគារ

សូចនាករចំនួនគ្រួសារ គឺជាសូចនាករមួយមានសារៈសំខាន់ណាស់ទាក់ទងទៅនឹងការផ្ដល់សេវាផ្សេងៗដូចជាអគ្គិសនី ទឹកស្អាត បង្គន់អនាម័យ និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត។ ចំនួនគ្រួសារសរុបទូទាំងប្រទេសនៅឆ្នាំ ១៩៩៨ មានចំនួន ២,១៨ លានគ្រួសារ ហើយបានកើនឡើងរហូតដល់ ៣,៥៥ លានគ្រួសារ នៅឆ្នាំ២០១៩ សម្រាប់ទូទាំងប្រទេស ខណៈដែលចំនួនអគារនៅឆ្នាំ១៩៩៨ មានចំនួន ២,១៨ លានអគារ បានកើនដល់ ៣,៥៩លានអគារ នៅឆ្នាំ២០១៩ និងចំនួនគ្រួសារដែលមានផ្ទះផ្ទាល់ខ្លួនមានចំនួន២,០៦ លានគ្រួសារ នៅឆ្នាំ១៩៩៨ បានកើនដល់ចំនួន៣,២២ លានគ្រួសារនៅឆ្នាំ២០១៩ ។ តំបន់ទំនាបកណ្ដាលមានចំនួនអគារ១,១៤ លានអគារ នៅឆ្នាំ១៩៩៨ បានកើនដល់ចំនួន១,៧៩លានអគារ នៅឆ្នាំ២០១៩ ខណៈដែលចំនួនគ្រួសារមានចំនួន ១,១៤លានគ្រួសារនៅឆ្នាំ១៩៩៨ បានកើនដល់ ១,៧៧ លានគ្រួសារនៅឆ្នាំ២០១៩។ ខេត្តព្រៃវែងមានចំនួនអគារចំនួន ១៩៤ ពាន់អគារនៅឆ្នាំ១៩៩៨ បានកើនដល់ ២៦៨ពាន់អគារនៅឆ្នាំ២០១៩ ខណៈដែលចំនួនគ្រួសារមានចំនួន១៩៤ ពាន់គ្រួសារ នៅឆ្នាំ១៩៩៨ បានកើនដល់ ២៦៨ ពាន់គ្រួសារនៅឆ្នាំ២០១៩ និង ចំនួនគ្រួសារដែលមានផ្ទះផ្ទាល់ខ្លួនមានចំនួន ១៨៩ ពាន់គ្រួសារ នៅឆ្នាំ១៩៩៨ បានកើនដល់ចំនួន ២៦៧ ពាន់គ្រួសារនៅឆ្នាំ២០១៩។ ខេត្តស្វាយរៀងមានចំនួនអគារចំនួន ៩៨ ពាន់អគារនៅឆ្នាំ១៩៩៨ បានកើនដល់ ១៣៣ពាន់អគារនៅឆ្នាំ២០១៩ ខណៈដែលចំនួនគ្រួសារមានចំនួន៩៨ ពាន់គ្រួសារ នៅឆ្នាំ១៩៩៨ បានកើនដល់ ១៣២ ពាន់គ្រួសារនៅឆ្នាំ២០១៩ និង ចំនួនគ្រួសារដែលមានផ្ទះផ្ទាល់ខ្លួនមានចំនួន ៩៦ ពាន់គ្រួសារ នៅឆ្នាំ១៩៩៨ បានកើនដល់ចំនួន ១២៩ ពាន់គ្រួសារនៅឆ្នាំ២០១៩។ ទិន្នន័យលំអិតមានដូចតារាង១០ និង ក្រាហ្វិក២៩ ដូចខាងក្រោម។

តារាង ១០. ចំនួនអគារ គ្រួសារ និង ចំនួនគ្រួសារដែលមានផ្ទះផ្ទាល់ខ្លួន

រាជធានីខេត្ត	1998			2008			2019		
	ចំនួនអគារ	ចំនួនគ្រួសារ	ចំនួនគ្រួសារមានផ្ទះផ្ទាល់ខ្លួន	ចំនួនអគារ	ចំនួនសារ	ចំនួនគ្រួសារមានផ្ទះផ្ទាល់ខ្លួន	ចំនួនអគារ	ចំនួនគ្រួសារ	ចំនួនគ្រួសារមានផ្ទះផ្ទាល់ខ្លួន
កម្ពុជា	2,188,663	2,188,663	2,060,579	2,841,897	2,841,897	2,598,010	3,593,943	3,553,021	3,222,952
កំពង់ចាម	179,521	179,521	167,977	214,762	214,762	199,025	218,929	217,197	206,371
កណ្ដាល	206,189	206,189	195,659	258,393	258,393	239,450	268,163	265,803	249,585
ភ្នំពេញ	173,678	173,678	140,560	260,468	260,468	183,384	514,655	499,299	334,212
ព្រៃវែង	194,185	194,185	189,088	227,137	227,137	219,424	268,012	266,934	260,466
ស្វាយរៀង	98,244	98,244	96,305	115,253	115,253	111,924	132,961	132,492	129,208
តាកែវ	155,030	155,030	151,725	184,215	184,215	180,010	209,583	208,698	204,823
ត្បូងឃ្មុំ	133,320	133,320	121,531	154,696	154,696	140,673	180,306	178,942	165,941
តំបន់ទំនាបកណ្ដាល	1,140,167	1,140,167	1,062,845	1,414,924	1,414,924	1,273,890	1,792,609	1,769,365	1,550,606

ប្រភព: - លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៨
- លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៨
- របាយការណ៍ការជាតិស្តីពីលទ្ធផលជំរឿនចុងក្រោយជំរឿនទូទៅប្រជាជននៅព្រះរាជាណាចក្រឆ្នាំ២០១៩។

ក្រាហ្វិក ២៩. ចំនួនគ្រួសារ និងអគារ

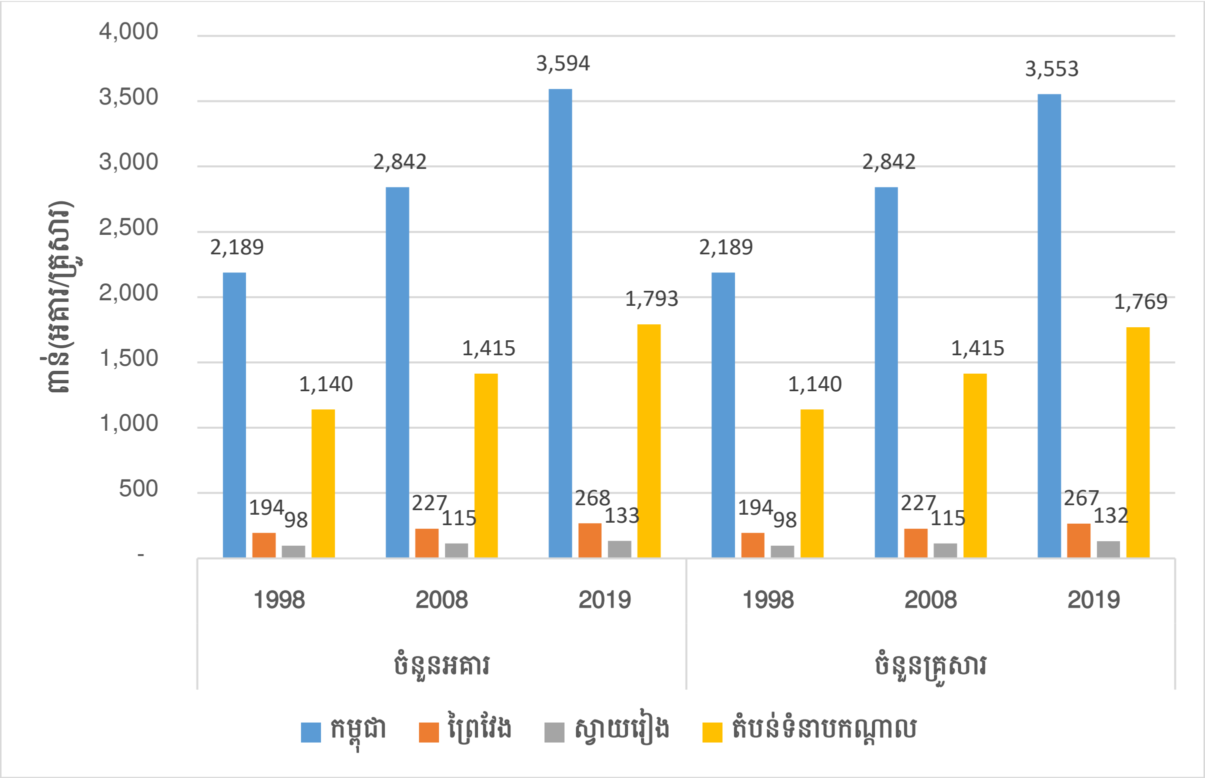

ប្រភព: - របាយការណ៍លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៨
- របាយការណ៍លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៨
- របាយការណ៍ការជាតិស្តីពីលទ្ធផលជំរឿនចុងក្រោយជំរឿនទូទៅប្រជាជននៅព្រះរាជាណាចក្រឆ្នាំ២០១៩។

គ. លំនៅឋាន

ក្រាហ្វិក ៣០ បានបង្ហាញអំពីភាគរយគ្រួសារដែលកាន់កាប់តាមប្រភេទលំនៅឋានសម្រាប់ទូទាំងប្រទេស តំបន់ទំនាបកណ្តាល និងខេត្តទាំង៧ ដែលស្ថិតក្នុងតំបន់ទំនាបកណ្តាល។ តាមក្រាហ្វិកខាងក្រោមបានបង្ហាញឲ្យឃើញថានៅឆ្នាំ១៩៩៨ គ្រួសារជាង ៩០% មានផ្ទះផ្ទាល់ខ្លួន ទាំងទូទាំងប្រទេស តំបន់ទំនាបកណ្តាល និងខេត្ត៦ ដែលស្ថិតនៅក្នុងតំបន់ទំនាបកណ្តាលលើកលែងតែរាជធានីភ្នំពេញមានភាគរយលើស៨០% បន្ទិចនៅឆ្នាំ១៩៩៨ និងនៅឆ្នាំ២០០៨ ធ្លាក់ចុះមកត្រឹម ៧០% ហើយនៅឆ្នាំ២០១៩ បានធ្លាក់ចុះមកត្រឹម ៦៧% ខណៈដែលគ្រួសារដែលរស់នៅផ្ទះជួលបានកើនឡើងពី១០% កើនដល់ជាង២០% ពីឆ្នាំ១៩៩៨ ទៅឆ្នាំ ២០០៨ ហើយបន្តកើនឡើងដល់ ៣០% នៅឆ្នាំ២០១៩។

ក្រាហ្វិក ៣០. ភាគរយគ្រួសារដែលកាន់កាប់តាមប្រភេទលំនៅឋាន

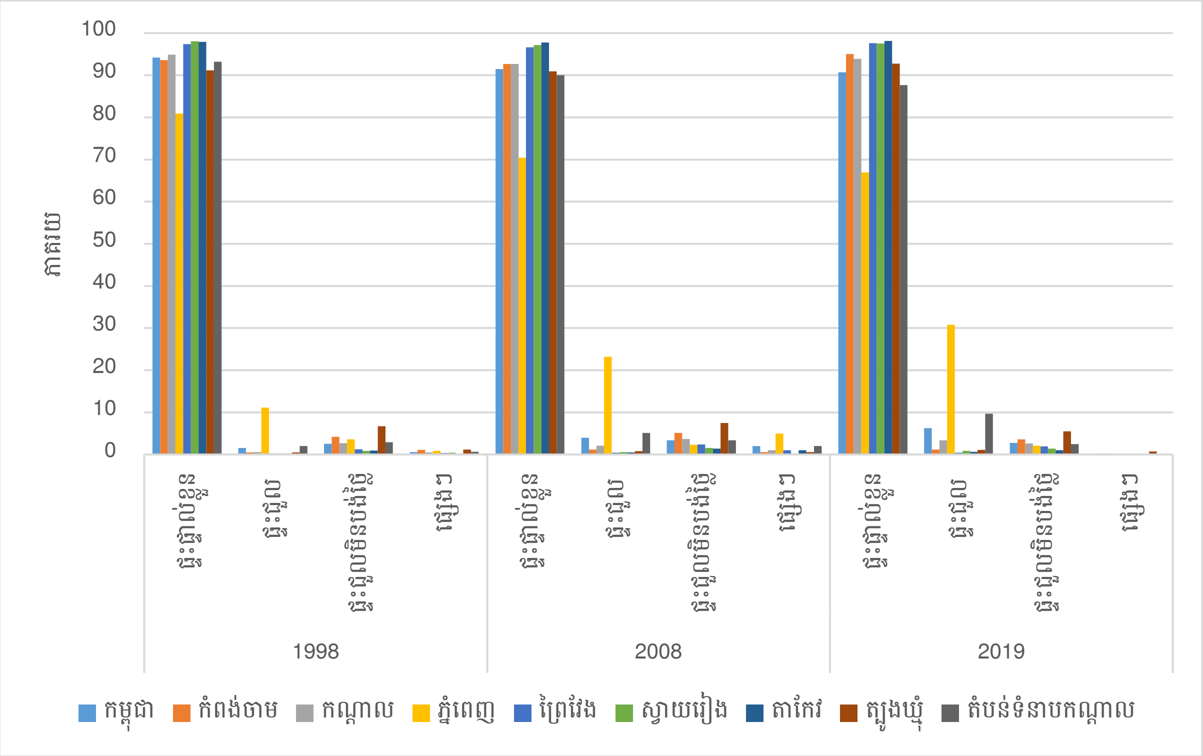

ប្រភពៈ - របាយការណ៍លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៨
- របាយការណ៍លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៨
- របាយការណ៍ការជាតិស្តីពីលទ្ធផលជំរឿនចុងក្រោយជំរឿនទូទៅប្រជាជននៅព្រះរាជាណាចក្រឆ្នាំ២០១៩។

តារាង ១១. បង្ហាញអំពីចំនួនគ្រួសារដែលកាន់កាប់តាមប្រភេទលំនៅឋានឆ្នាំ១៩៩៨ ឆ្នាំ ២០០៨ និងឆ្នាំ២០១៩ សម្រាប់ទូទាំងប្រទេស តំបន់ទំនាបកណ្តាល និងខេត្តទាំង៧នៅក្នុងតំបន់ទំនាបកណ្តាល។

តារាង ១១. ចំនួនគ្រួសារដែលកាន់កាប់តាមប្រភេទលំនៅឋាន

រាជធានី ខេត្ត	1998					2008					2019				
	ចំនួនគ្រួសារសរុប	ផ្ទះផ្ទាល់ខ្លួន	ផ្ទះជួល	ផ្ទះជួលមិនបង់ថ្លៃ	ផ្សេងៗ	ចំនួនគ្រួសារសរុប	ផ្ទះផ្ទាល់ខ្លួន	ផ្ទះជួល	ផ្ទះជួលមិនបង់ថ្លៃ	ផ្សេងៗ	ចំនួនគ្រួសារសរុប	ផ្ទះផ្ទាល់ខ្លួន	ផ្ទះជួល	ផ្ទះជួលមិនបង់ថ្លៃ	ផ្សេងៗ
កម្ពុជា	**2,188,663**	**2,060,579**	**34,103**	**55,050**	**12,354**	**2,841,897**	**2,598,010**	**114,113**	**96,086**	**9,428**	**3,553,021**	**3,222,952**	**221,809**	**99,301**	**8,959**
កំពង់ចាម	179,521	167,977	903	7,625	1,933	214,762	199,025	2,554	10,961	1,210	217,197	206,371	2,520	7,788	518
កណ្តាល	206,189	195,659	1,183	5,542	973	258,393	239,450	5,375	9,462	742	265,803	249,585	8,958	6,920	340
ភ្នំពេញ	173,678	140,560	19,346	6,321	1,531	260,468	183,384	60,308	5,932	973	499,299	334,212	153,827	10,377	883
ព្រៃវែង	194,185	189,088	473	2,451	723	227,137	219,424	918	5,472	498	266,934	260,466	1,064	5,113	291
ស្វាយរៀង	98,244	96,305	274	845	372	115,253	111,924	694	1,821	319	132,492	129,208	1,146	1,896	242
តាកែវ	155,030	151,725	378	1,415	345	184,215	180,010	898	2,629	205	208,698	204,823	1,390	2,198	287
ត្បូងឃ្មុំ	133,320	121,531	672	8,915	1,595	154,696	140,673	1,246	11,553	892	178,942	165,941	1,940	9,800	1,261
តំបន់ទំនាបកណ្តាល	**1,140,167**	**1,062,845**	**23,229**	**33,114**	**7,472**	**1,414,924**	**1,273,890**	**71,993**	**47,830**	**4,839**	**1,769,365**	**1,550,606**	**170,845**	**44,092**	**3,822**

ប្រភព: - របាយការណ៍លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៨
- របាយការណ៍លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៨
- របាយការណ៍ការជាតិស្តីពីលទ្ធផលជំរឿនចុងក្រោយជំរឿនទូទៅប្រជាជននៅព្រះរាជាណាចក្រឆ្នាំ២០១៩។

ក្រាហ្វិក ៣១ បង្ហាញអំពីភាគរយតាមប្រភេទលំនៅឋាននៅឆ្នាំ២០២១ដោយផ្អែកលើទិន្នន័យមូលដ្ឋាន សម្រាបទូទាំងប្រទេស តំបន់ទំនាបកណ្តាល ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង។ ផ្អែកលើក្រាហ្វិកខាងក្រោមបង្ហាញថា លំនៅឋានដែលជាប្រភេទផ្ទះប្រក់សង្កសី ឬ ស៊ីប្រូ្វស៊ីម៉ង់នៅទូទាំងប្រទេសមានប្រហែល ៤៩% និងផ្ទះប្រក់ក្បឿងមានចំនួនប្រហែល៣២% ហើយក្រៅពីនោះមានចំនួនប្រហែលក្រោម១០%។ តំបន់ទំនាបកណ្តាល ផ្ទះប្រក់សង្កសី ឬ ស៊ីប្រូ្វស៊ីម៉ង់នៅទូទាំងប្រទេសមានប្រហែល ៣៩% និងផ្ទះប្រក់ក្បឿងមានចំនួនប្រហែល៣៨% ហើយក្រៅពីនោះមានចំនួនប្រហែលក្រោម១១%។ ខេត្តព្រៃវែងផ្ទះប្រក់សង្កសី ឬ ស៊ីប្រូ្វស៊ីម៉ង់នៅទូទាំង ប្រទេសមានប្រហែល ៤២% និងផ្ទះប្រក់ក្បឿងមានចំនួនប្រហែល៤៨% ហើយក្រៅពីនោះមានចំនួនប្រហែលក្រោម៥%។ ខេត្តស្វាយរៀងផ្ទះប្រក់សង្កសី ឬ ស៊ីប្រូ្វស៊ីម៉ង់នៅទូទាំង ប្រទេសមានប្រហែល ៥៧% និងផ្ទះប្រក់ក្បឿងមានចំនួនប្រហែល២៥% ហើយក្រៅពីនោះមានចំនួនប្រហែលក្រោម៩%។

ក្រាហ្វិក ៣១. ភាគរយតាមប្រភេទលំនៅឋានឆ្នាំ២០២១

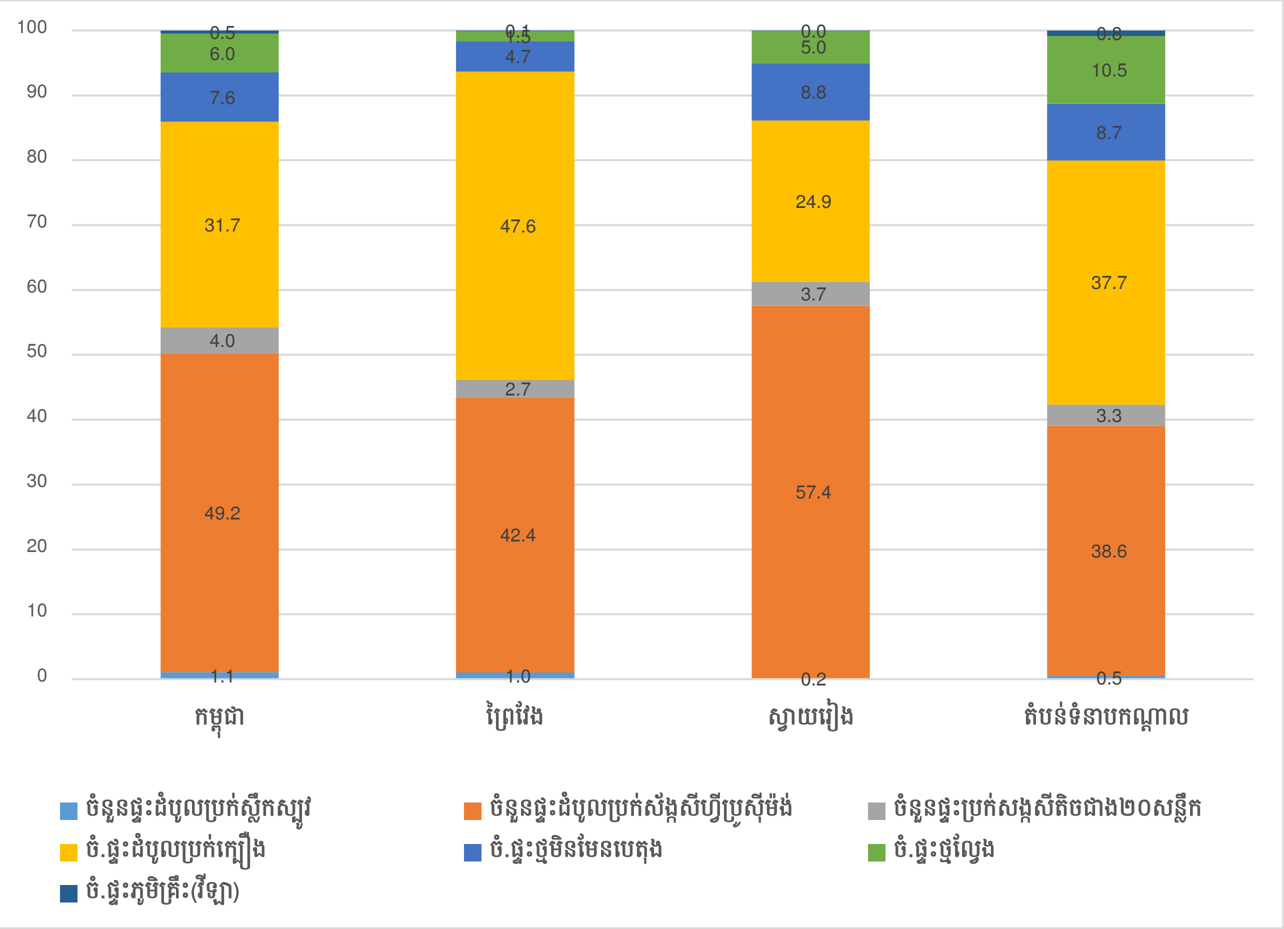

ប្រភព: ទិន្នន័យមូលដ្ឋាន (CDB) របស់មន្ទីរផែនការរាជធានី ខេត្តឆ្នាំ ២០២១។

តារាង១២. បង្ហាញអំពីចំនួនលំនៅឋានតាមប្រភេទនៃលំនៅឋាននៅឆ្នាំ២០២១ ផ្អែកតាមទិន្នន័យមូលដ្ឋាន។ សូចនាករនេះ ក៏ឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង។ តារាងខាងក្រោមបង្ហាញថា លំនៅឋានក្នុងប្រទេសកម្ពុជាមានចំនួនសរុប ៣,៦ លានលំនៅឋាន ក្នុងចំនួនគ្រួសារ ៣,៨លាននាក់។ លំនៅឋានដែលចំនួនច្រើនជាងគេគឺចំនួនលំនៅឋានដំបូលប្រក់ស័ង្កសីហ្វីប្រូស៊ីម៉ង់មានចំនួន ១,៨ លាន ចំនួនលំនៅឋានដំបូលប្រក់ក្បឿងមានចំនួន ១,១ លាន ឈរលំដាប់លេខ ២ និងតិចជាងគេគឺ ចំនួនលំនៅឋានភូមិគ្រឹះ មានចំនួនជាង ១៧ ពាន់លំនៅឋាន។ ខេត្តព្រៃវែងមានចំនួនលំនៅឋានសរុបជាង ២៦០ពាន់លំនៅឋាន ហើយចំនួនលំនៅឋានដំបូលប្រក់ក្បឿងមានចំនួន ១២៤ ពាន់លំនៅឋាន ដំបូលប្រក់ស័ង្កសីហ្វីប្រូស៊ីម៉ង់មានចំនួនជាង១១០ពាន់លំនៅឋាន ក្រៅពីនោះមានចំនួនតិចតួច។ ខេត្តស្វាយរៀងមានចំនួនលំនៅឋានសរុបជាង ១៤៩ពាន់លំនៅឋាន ហើយចំនួនលំនៅឋានដំបូលប្រក់ស័ង្កសីហ្វីប្រូស៊ីម៉ង់មានចំនួន ៨៦ពាន់លំនៅឋាន ដំបូលប្រក់ក្បឿងមានចំនួន ៣៧ ពាន់លំនៅឋាន ក្រៅពីនោះមានចំនួនតិចតួចដូចខេត្តព្រៃវែងដែរ។

តារាង ១២. ចំនួនលំនៅឋានតាមប្រភេទ

ប្រភេទលំនៅឋាន	ព្រៃវែង	ស្វាយរៀង	កម្ពុជា
ចំនួនផ្ទះដំបូលប្រក់ស្លឹកស្បូវ	2,689	233	38,549
ចំនួនផ្ទះដំបូលប្រក់ស័ង្កសីហ្វីប្រូស៊ីម៉ង់	110,375	85,587	1,771,240
ចំនួនផ្ទះដំបូលប្រក់ស័ង្កសីតិចជាង២០សន្លឹក	6,913	5,499	142,395
ចំនួនផ្ទះដំបូលប្រក់ក្បឿង	123,800	37,112	1,143,185
ចំនួនផ្ទះថ្មមិនមែនបេតុង	12,204	13,148	273,104
ចំនួនផ្ទះថ្មល្វែង	3,993	7,437	215,370
ចំនួនផ្ទះភូមិគ្រឹះ (វីឡា)	283	74	18,008
សរុប	**260,257**	**149,090**	**3,601,851**

ប្រភព: ទិន្នន័យមូលដ្ឋាន (CDB) របស់មន្ទីរផែនការរាជធានី ខេត្តឆ្នាំ ២០២១។

ក្រាហ្វិក ៣២. បង្ហាញអំពីចំនួនលំនៅឋាន និងចំនួនគ្រួសារ ឆ្នាំ២០២១។ ផ្អែកតាមទិន្នន័យមូលដ្ឋានឆ្នាំ២០២១ បានង្ហាញថា ចំនួនគ្រួសារសរុបនៅទូទាំងប្រទេសមានចំនួន ៣.៧លានគ្រួសារ និង ចំនួនលំនៅឋានមានចំនួន ៣.៦លាន លំនៅឋាន។ តំបន់វាលទំនាបមានចំនួនគ្រួសារសរុប

ប្រហែល ១,៨លានគ្រួសារ និងមានចំនួនលំនៅឋានប្រហែល១,៦ លានគ្រួសារ។ បើប្រៀបធៀបលំនៅឋាន នឹងចំនួនគ្រួសារគឺក្នុងចំណោម១០០គ្រួសារ មានលំនៅឋានចំនួនជាង៩០% លើកលែងតែខេត្តស្វាយរៀង និងខេត្តព្រៃវែងដែលមានលំនៅឋានស្ថិតក្រោម៩០% ក្នុងចំណោម១០០គ្រួសារ។ មានន័យថា ជិត២០ភាគរយទៀតមិនមានលំនៅឋានរស់នៅទេ គ្រួសាររបស់គាត់អាចរស់នៅតាមកន្លែងផ្សេងៗដូចជាវត្ត សាលារៀន ផ្ទះជួលគេ ឬ ទីកន្លែងដែលមិនពិតប្រាកដ។

ក្រាហ្វិក ៣២. ចំនួនលំនៅឋាន និងចំនួនគ្រួសារសរុប ខេត្តស្ថិតក្នុងតំបន់វាលទំនាប តំបន់វាលទំនាបនិងកម្ពុជា

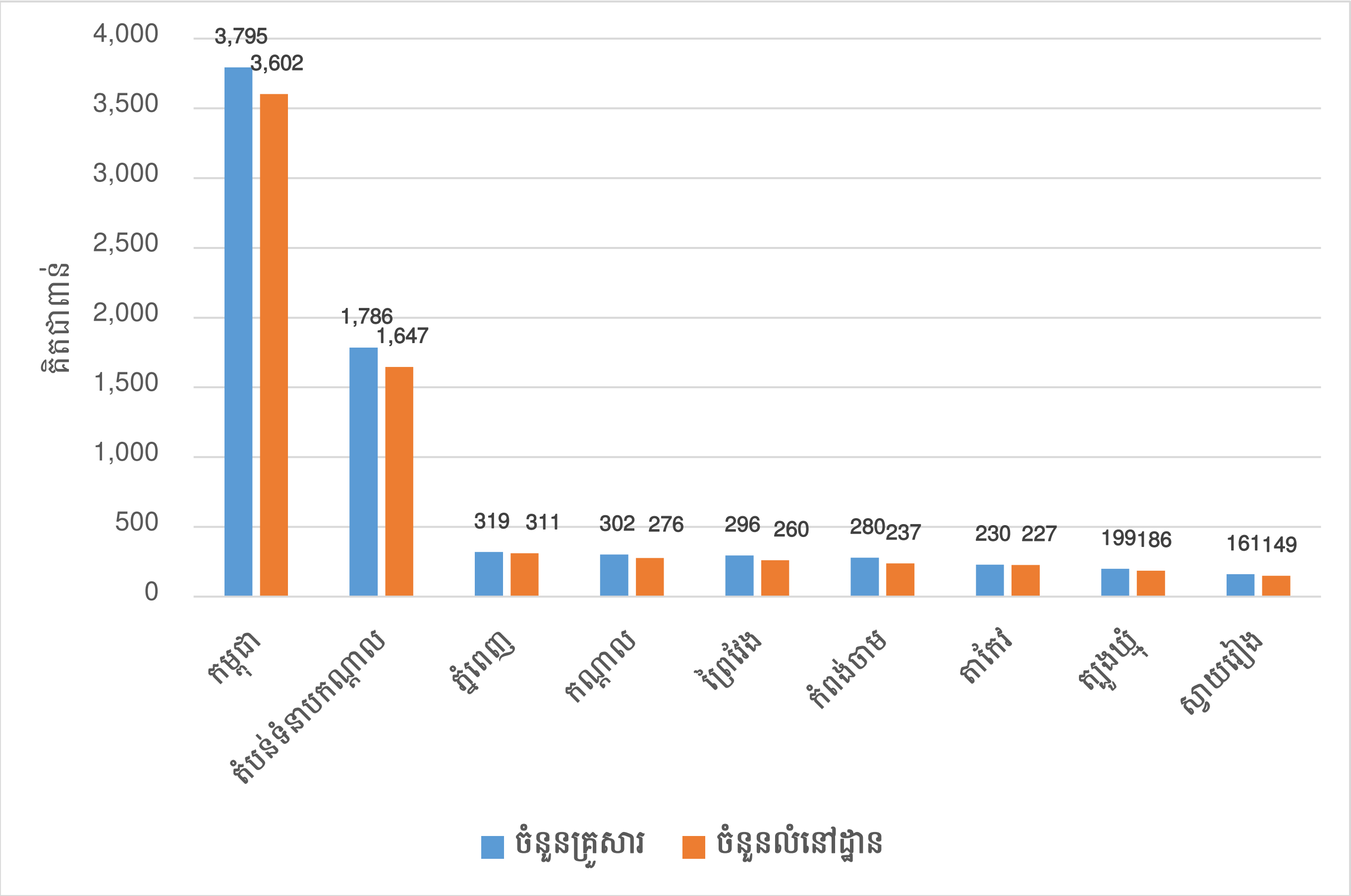

ប្រភព: ទិន្នន័យមូលដ្ឋាន (CDB) របស់មន្ទីរផែនការរាជធានី ខេត្តឆ្នាំ ២០២១។

២.១.៣ បរិស្ថាន ទឹកស្អាត និង បង្គន់អនាម័យ

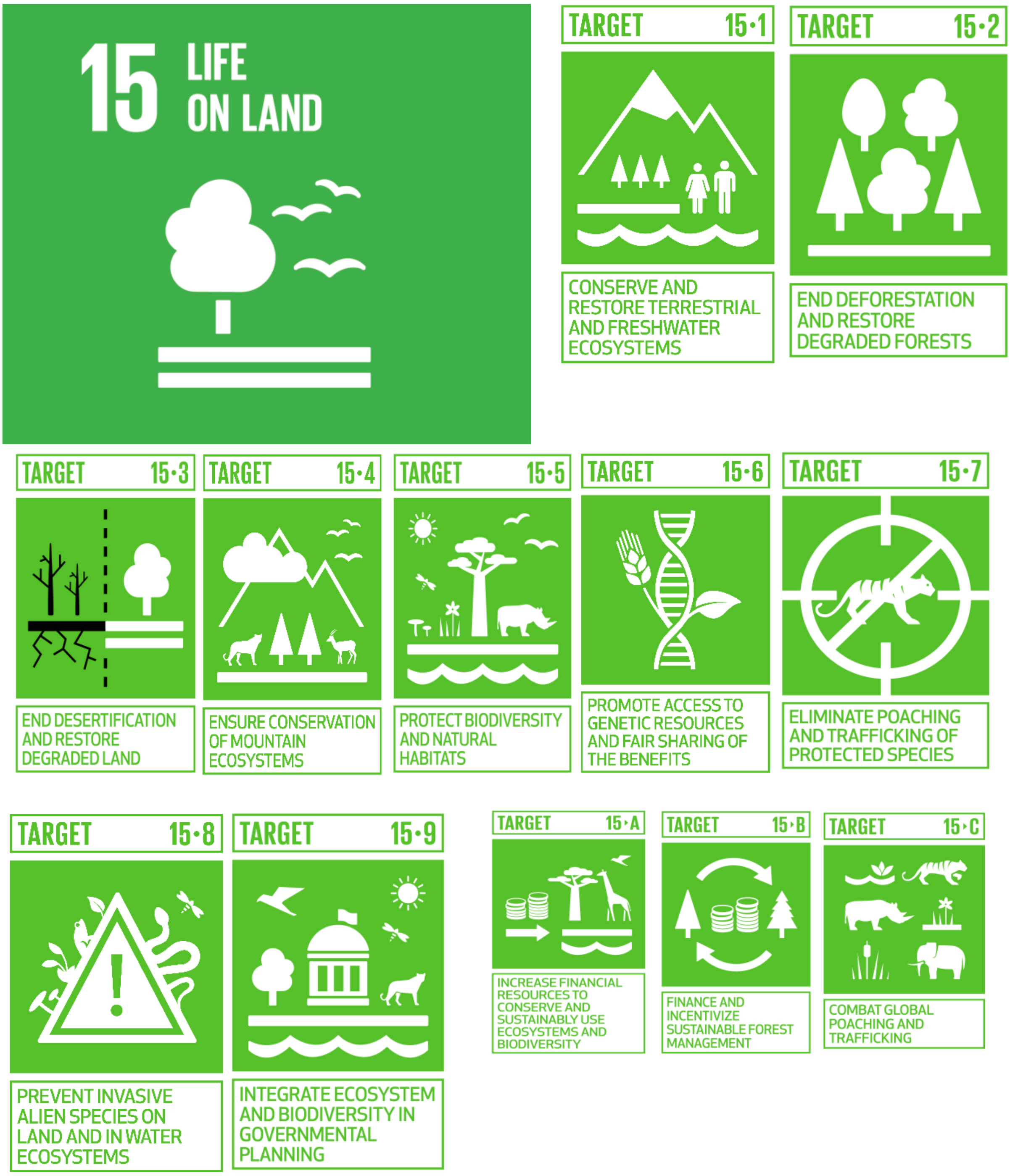

ក. បរិស្ថាន

ដែលហៅថា បរិស្ថានគឺជាអ្វីៗដែលនៅជុំវិញខ្លួនយើង ដែលយើងមានទំនាក់ទំនងដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោលជាមួយវា ហើយជីវិតយើងគ្រប់គ្នាទាំងអស់សុទ្ធតែត្រូវការបរិស្ថាន ដោយមិនអាចខ្វះបាន។ បរិស្ថានត្រូវបានបែងចែកជាបីប្រភេទគឺ បរិស្ថានធម្មជាតិ បរិស្ថានសង្គមវប្បធម៌ និងបរិស្ថានមនុស្ស[2]។

១. បរិស្ថានធម្មជាតិ (មានជីវិត និងឥតជីវិត) គឺជាអ្វីៗដែលកើតមានឡើងដោយឯកឯង ក្រៅពីសកម្មភាពពលកម្ម ផលិតកម្មរបស់មនុស្សគឺវាកើតឡើងដោយធម្មជាតិខ្លួនឯងផ្ទាល់ ។ ម៉្យាងទៀតគឺរាល់សរីរាង្គដែលកើតឡើងដោយភាវៈធម្មជាតិដែលផ្សំបង្កើតឲ្យមានឡើង តួយ៉ាងធម្មជាតិគ្មានជីវិតមានដូចជា ទឹក ដី ភ្លើង ខ្យល់ ជាដើម។

២. បរិស្ថានសង្គមវប្បធម៌ (មានជីវិត និងឥតជីវិត) គឺអ្វីៗដេលកើតមានជារូបរាងឡើងដោយផ្ទាល់ដៃ ពលកម្ម ផលិតកម្មប្រកបដោយការប៉ិនប្រសប់ និងការច្នៃប្រឌិតរបស់មនុស្ស ដើម្បីបម្រើសំណូមពរ និងតម្រូវការក្នុងជីវភាពរស់នៅរបស់មនុស្ស។ ដោយសមិទ្ធផលនៃបរិស្ថានសង្គមវប្បធម៌នេះបានញ៉ាំងឲ្យចាកផុតពីភាពចំណុះធម្មជាតិ និងដកខ្លួនឲ្យផុតពីស្ថានភាពជាសត្វ។ ប៉ុន្តែរាល់សមិទ្ធផលទាំងនេះ មនុស្សបានច្នៃបង្កើតឡើងដោយធ្វើការកែច្នៃធម្មជាតិ បើគ្មានបរិស្ថានធម្មជាតិគឺ មិនអាចមានបរិស្ថានសង្គមវប្បធម៌បានឡើយ។ តួយ៉ាងបរិស្ថានសង្គមវប្បធម៌មានជីវិតដូចជាអគារផ្សេងៗ ផ្លូវថ្នល់ ស្ពាន ក្រុង ភូមិ ស្រុក ប្រឡាយទឹកឧបករណ៍ផលិតកម្មជាដើម។ ចំណែកឯបរិស្ថានសង្គមវប្បធម៌ឥតជីវិតគឺ សកម្មភាពសង្គម ស្ថាប័ន ការគ្រប់គ្រង់ដឹកនាំសង្គម នយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច ការអប់រំ សាសនា ប្រវត្តិសាស្ត្រ ការកម្សាន្តជាដើម។

៣ . បរិស្ថានមនុស្ស (មានជិវិត និងឥតជីវិត) គឺជាមនុស្សទូទៅ ដែលរស់នៅលើភពផែនដីទាំងអស់ ។ បរិស្ថានមនុស្សមានជីវិត : មនុស្សដែលកំពុងតែរស់រានមានជីវិតនៅសព្វថ្ងៃ គឺស្ថិតនៅក្នុងចំណោមភាវៈមានជីវិតទាំងអស់។ បរិស្ថានមនុស្សឥតជីវិត: គឺមនុស្សដែលបាត់បង់ជីវិតទៅហើយ ពោលគឺបុព្វបុរសជំនាន់ដើម និងមនុស្សជំនាន់ក្រោយ ដែលពុំទាន់មានកំណើតគឺស្ថិតនៅក្នុងភាវៈឥតជីវិត។

មនុស្សគ្រប់រូបយើងត្រូវរួមចំណែកដល់ការកសាង និងការពារបរិស្ថានដើម្បីឲ្យមានការអភិវឌ្ឍពីព្រោះបរិស្ថានជាភាវៈសម្រាប់ទ្រទ្រង់ភាវៈគ្មានជីវិត និងមានជីវិតហើយជាប្រភពធនធានធម្មជាតិ ដែលជាប្រភពនៃជីវិតព្រមទាំងវត្ថុធាតុដើម សម្រាប់ធ្វើការកែច្នៃបង្កើតភោគទ្រព្យនានាសម្រាប់បម្រើតម្រូវការរបស់មនុស្ស។ កន្លងមក បើមនុស្សគ្រាន់តែទាញផលពីធម្មជាតិ ដើម្បីបម្រើនូវតម្រូវការ ដែលចាំបាច់នៃជីវិតប្រចាំថ្ងៃរបស់ខ្លួន។ ដូច្នេះ ធនធានធម្មជាតិក៏ដូចជាបរិស្ថានធម្មជាតិគឺមិនទទួលរងនូវការវិនាសខូចខាតបាត់បង់តុល្យភាព ឬជះឥទ្ធិពលអាក្រក់ដល់ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនៃ

[2] ចំណេះដឹងទូទៅ, *បរិស្ថាន ការអភិវឌ្ឍ* [website],27 September 2018. https://www.khsearch.com/qna/8284. (Accessed 21 August 2023).

ភពផែនដីនោះឡើយ។តែចំពោះមុខ ទោះបីបរិស្ថានធម្មជាតិ ឬភពផែនដីអាចបន្តពូជមនុស្សឲ្យរស់នៅបាន តែបរិស្ថានសព្វថ្ងៃមានការប្រែប្រួលគួរឲ្យព្រួយបារម្ភដូចជា ការកើនឡើងនៃកម្តៅព្រះអាទិត្យ គ្រោះទឹកជំនន់ គ្រោះរាំងស្ងួត រដូវមិនទៀងទាត់ បណ្តាលឲ្យមានគ្រោះទុរភិក្ស ហើយបញ្ជាក់ថាបរិស្ថាននៃភពផែនដីទទួលរង់នូវការខូចខាតដោយសារសកម្មភាពមនុស្ស ។ ដូចនេះយើងត្រូវតែយល់កិច្ចកសាង និងការពារបរិស្ថានជាភារកិច្ចរបស់យើងទាំងអស់គ្នា និងមនុស្សជាតិនៃសកលលោកទាំងមូល ជួយការពារគុណភាពបរិស្ថាន ស្រឡាញ់ខ្លួន ស្រឡាញ់ជីវិត ហើយបានរៀបចំអនាគត់ល្អសម្រាប់កូនចៅជំនាន់ក្រោយព្រមទាំងបានស្រឡាញ់មនុស្សជាតិទាំងមូលលើភពផែនដី ។

កត្តាមួយក្នុងចំណោមកត្តាផ្សេងទៀត ដែលបណ្តាលឲ្យមានប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថានធ្ងន់ធ្ងនោះគឺកំណើនប្រជាជន។ នៅក្នុងពិភពលោកយើងនេះ តែងតែមានកំណើនប្រជាជនដូចគ្នា មិនថាប្រទេសជឿនលឿនឬកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ឡើយ គ្រាន់តែប្រទេសជឿនលឿនមានកំណើនប្រជាជនទាបជាងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍តែប៉ុណ្ណោះ ។ ជាទូទៅ ចំពោះប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ដូចជា នៅទ្វីបអាព្រិចនិងអាស៊ីប្រជាជននៅតែកើនឡើងជានិច្ច ។ កាលណាប្រជាជននៅលើពិភពលោកចេះតែកើនឡើងៗ តម្រូវការអាហារ ទឹក ជម្រក សំលៀកបំពាក់ សេវាកម្មផ្សេងៗ និងការប្រើប្រាស់ធនធានរបស់ផែនដីក៏កាន់តែកើនឡើងដែរ។

ក១. ការផ្លាស់ប្តូរក្នុងបរិស្ថានធម្មជាតិ

ការយល់ដឹងអំពីកម្រិតជីវភាពនៃការរស់នៅ និងប្រភពដែលអាចមានជាសំខាន់ គឺអាចត្រូវបានលើកដំឡើងជីវភាពរស់នៅរបស់ពួកគេនៅក្នុងមួយទសវត្សរ៍កន្លងទៅ ប៉ុន្តែដូចគ្នានេះដែរ គេមិនបាននិយាយអំពីការយល់ដឹងនៃការផ្លាស់ប្តូរបរិស្ថានធម្មជាតិនោះទេ។ ប្រជាជនកម្ពុជាប្រហែល ៣ភាគ៤ (៧៣%) ដែលបានយល់ឃើញថា មានការបាត់បង់ដើមឈើ និង ការបាត់បង់សត្វព្រៃនិងសត្វស្លាបមានចំនួន ៧១%នៃប្រជាជនកម្ពុជាដែលបានឆ្លើយតបតាមរយៈការសម្ភាសន៍។ ការបាត់បង់ព្រៃឈើនិងសត្វព្រៃទាំងពីរនេះ គឺប្រជាជនដែលរស់នៅជនបទបានឆ្លើយតបតាមរយៈការសាកសួររបស់អ្នកយកព័ត៌មានឬសម្ភាសន៍ពួកគាត់។ ប្រជាជនកម្ពុជាជិត២ភាគ៣ (៦៤%) បានឆ្លើយថាមានការបាត់បង់ប្រភេទត្រីនៅក្នុងមួយទសវត្សរ៍កន្លងទៅ។ អ្នកឆ្លើយប្រហែល៦៩% បានគិតថាមានការកើនឡើងនៃសត្វល្អិតដូចជារុយ និងមូសមានការកើនឡើងច្រើន។ ប្រជាជនកម្ពុជាភាគច្រើន (៦១%) យល់ឃើញថា ការពង្រាយសំរាម និងផ្លាស្ទិកមានការកើនឡើងនៅក្នុងទសវត្សរ៍កន្លងទៅនេះ ដែលភាគច្រើនអ្នករស់នៅតំបន់ទីប្រជុំជន (៦៧%) និងរាជធានីភ្នំពេញ (៧៩%)។ ការបំពុលខ្យល់មានការកើនឡើង៤២%នៃប្រជាជនកម្ពុជាដែលបានឆ្លើយ ជាពិសេសអ្នកដែលរស់នៅរាជធានីភ្នំពេញ (៦១% នៃអ្នកឆ្លើយដែលរស់នៅរាជធានី)។ តាមការសម្ភាសន៍ភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយ វិស័យឯកជន រដ្ឋាភិបាលបានបង្ហាញថាការបោះសំរាមនិងផ្លាស្ទិកចូលទៅក្នុងទន្លេមេគង្គបានធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់គុណភាពទឹកនិងត្រី ដែលបង្ហាញអំពីការគ្រប់គ្រងនៅមានកម្រិត។ ប្រជាជនកម្ពុជា ៤៨% បានឆ្លើយថាមានសត្វល្អិតបំផ្លាញដំណាំកសិកម្មមានការកើនឡើងក្នុងមួយទសវត្សរ៍កន្លងមក។

ក្រាហ្វិក ៣៣. ការយល់ដឹងអំពីការផ្លាស់ប្តូរក្នុងបរិស្ថានធម្មជាតិ

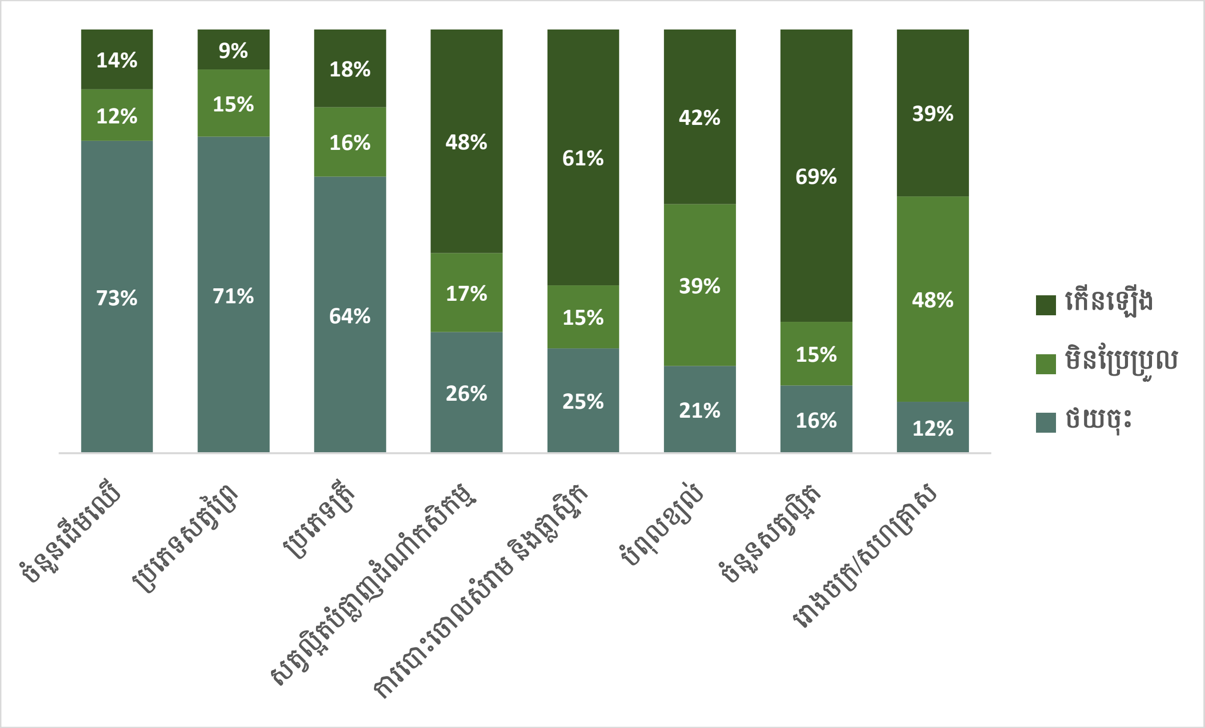

ប្រភព៖ The National Council for Sustainable Development, Ministry of Environment, *A Third Study on Understanding Public Perceptions of Climate Change in Cambodia, Phnom Penh,* The National Council for Sustainable Development, Ministry of Environment, 2020, p.26.

ក២. គុណភាពខ្យល់

ការបំពុលខ្យល់ (Air Pollution) ទាំងក្នុង និងក្រៅ (បរិយាកាស) បង្កឡើងហានិភ័យចម្បងចំពោះសុខភាព។ ផ្លូវសំខាន់នៃការប៉ះពាល់ការបំពុលខ្យល់គឺតាមរយៈផ្លូវដង្ហើម។ ទោះយ៉ាងណាក៏ដោយផលប៉ះពាល់លើសុខភាពលើសពីជំងឺផ្លូវដង្ហើម ព្រោះសារធាតុបំពុលខ្យល់ខ្លះ អាចជ្រាបចូលទៅក្នុងចរន្តឈាមតាមរយៈសួត និងចរាចរពាសពេញរាងកាយទាំងមូលនាំឱ្យមានការរលាកជាប្រព័ន្ធនិងបង្កមហារីក។

ចង្ក្រានសាមញ្ញដែលប្រើជាមួយធ្យូង ធ្យូង កាកសំណល់ដំណាំ លាមក ប្រេងកាត ឬឈើ គឺជាប្រភពដ៏សំខាន់នៃការបំពុលខ្យល់ក្នុងផ្ទះ។ ការប៉ាន់ស្មានចុងក្រោយបង្ហាញថា ២,១ ពាន់លាន (UI: ១,៩ - ២,៥ ពាន់លានគ្រួសារ) មនុស្សនៅទូទាំងពិភពលោកនៅតែមានពឹងផ្អែកលើឥន្ធនៈចម្អិនអាហារ និងបច្ចេកវិទ្យាបំពុលទាំងនេះ ក្នុងឆ្នាំ២០២៣ស្មើនឹងជាងមួយភាគបួនបន្តិច (២៦%, UI: ២៣-៣០%) នៃចំនួនប្រជាជនពិភពលោក។ សមាមាត្រនៃប្រជាជនពិភពលោកដែលពឹងផ្អែកចម្បងលើការចម្អិនអាហារដោយប្រើឥន្ធនៈស្អាត និងបច្ចេកវិទ្យាបានកើនឡើងពី ៤៩% (UI: ៤៥–៥៣%) ក្នុងឆ្នាំ២០០០ ដល់ ៦៤% (UI: ៦០–៦៨%) ក្នុងឆ្នាំ២០១៥ និង ៧៤% (UI៖ ៧០–៧៧%) ក្នុងឆ្នាំ២០២៣ (ក្រាហ្វិក៣៣) ។ នៅក្រោមនិន្នាការបច្ចុប្បន្នពិភពលោកនឹងមិនអាចសម្រេចគោលដៅនៃរួមសម្រាប់ពិភពលោកនៅឆ្នាំ 2030។

ក្រាហ្វិក ៣៤. និន្នាការសកលនៅក្នុងការប្រើប្រាស់ឥន្ធនៈស្អាត និងបច្ចេកវិទ្យា, ២០០០-២០២៣

(Global trends in the access to clean cooking fuels and technologies, 2000-2023)

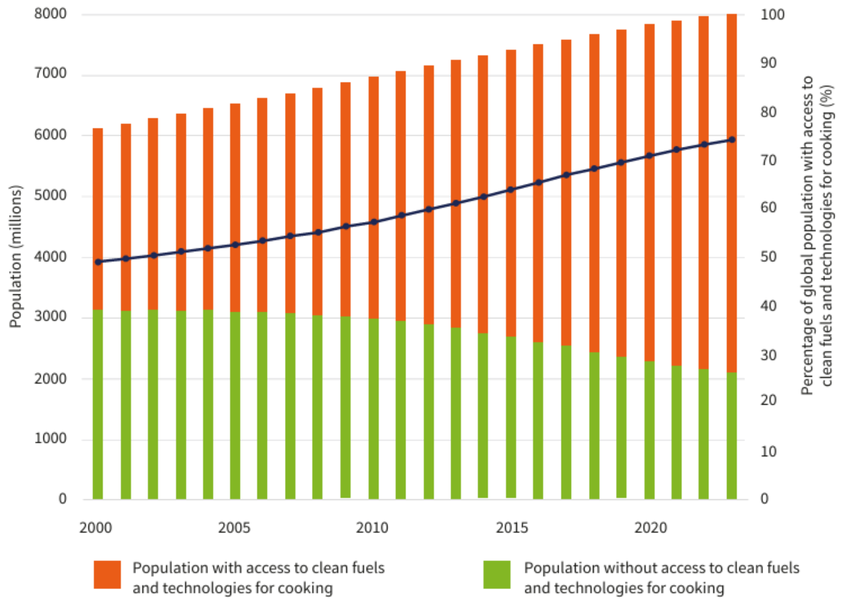

ប្រភព៖ World Health Organization, *World health statistics 2025, Monitoring health for the SDGs, Sustainable Development Goals*, Geneva, World Health Organization, p.49.

គុណភាពខ្យល់ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា រងផលប៉ះពាល់ដោយការបំពុលខ្យល់លាយឡំគ្នា និងមានប្រភពផ្សេងៗគ្នាជាច្រើន ដោយភាគច្រើនគឺបណ្តាលមកពីដំណើរការចំហេះ រួមទាំងយានយន្ត និង ដំណើរការឧស្សាហកម្ម ការដុតដីកសិកម្ម ការដុតសំណល់ ការផលិតឥដ្ឋ និងសកម្មភាពតាមផ្ទះ។ សារធាតុខ្យល់ពុលចម្បងជាកង្វល់នៅពេលវាស់វែងគុណភាពខ្យល់រួមមានដូចជា ភាគល្អិតនិចល (PM) អាស៊ូតអុកស៊ីត (នីទ្រិចអុកស៊ីត(NO) និងនីទ្រិចឌីអុកស៊ីត (NO_2)) ស្ពាន់ធ័រឌីអុកស៊ីត (SO_2) កាបូនម៉ូណូអុកស៊ីត (CO) និងអូហ្សូននៅកម្រិតផ្ទាល់ដី (O_3)។ អូហ្សូនកម្រិតផ្ទាល់ដី គឺពុំមែនបង្កឡើងដោយការបំភាយផ្ទាល់ដីនោះទេ ប៉ុន្តែត្រូវបានបង្កើតឡើងតាមរយៈពន្លឺព្រះអាទិត្យមានប្រតិកម្មជាមួយអាស៊ូតអុកស៊ីត និងសមាសធាតុអ៊ីដ្រូកាបូនក្នុងខ្យល់។ ជារឿយៗកំហាប់របស់វាមានកម្រិតខ្ពស់បំផុតនៅតំបន់ក្រោមខ្យល់ពីតំបន់ទីប្រជុំ ដោយក្នុងនោះយានយន្តបំភាយ NOx ។ សមាសធាតុសរីរាង្គងាយប្រែប្រួល (VOCs) ក៏ជាកង្វល់ផងដែរ ប៉ុន្តែមានកង្វះខាតទិន្នន័យក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

កម្រិតយភាគល្អិតនិចល និងសារធាតុបំពុលខ្យល់ដទៃទៀតត្រូវបានវាស់វែង ក្នុងខ្យល់សាធារណៈនៅរាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តសៀមរាប ខេត្តបាត់ដំបង និងខេត្តព្រះសីហនុ។ ការពិនិត្យតាមដានគុណភាពខ្យល់សាធារណៈសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៩ (តារាង ១៤) បង្ហាញកម្រិតកំហាប់នៃសារធាតុបំពុល

ខ្យល់ក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ និងក្រុងធំៗដទៃទៀត។ ស្ថានីយ៍តាមដានជាច្រើនបង្ហាញពីកំហាប់ភាគល្អិតនិចល ($PM_{2.5}$) ខ្ពស់ជាងស្តង់ដារការបំភាយ (ឧណ្ណាលោម បាត់ដំបង) ឬ ក្រោមកម្រិតស្តង់ដារបន្តិច។ និន្នាការកម្រិត ($PM_{2.5}$) គិតជាមធ្យមនៅភ្នំពេញបង្ហាញការកើនឡើងចាប់ពីប្រមាណ១៤ µg/ម៣ ក្នុងឆ្នាំ២០១៧ ឡើងរហូតដល់ប្រមាណ ២០ µg/ម៣ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ដែលជាការកើនឡើងជាង ៤០% (តារាង ១៣) ។ អាទិភាពសំខាន់មួយគឺត្រូវបន្តត្រួតពិនិត្យតាមដានកម្រិត ($PM_{2.5}$) នៅទីតាំងផ្សេងៗក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ។ កម្រិតរបស់ PM ទាំងនេះជាកង្វល់សម្រាប់សុខភាពសាធារណៈ និងជាកត្តាជម្រុញលើកទឹកចិត្តឲ្យមានសកម្មភាពផ្នែកគោលនយោបាយ។

តារាង ១៣ ទិន្នន័យគុណភាពខ្យល់សាធារណៈស្តីពី $PM_{2.5}$ ក្នុងរាជធានីភ្នំពេញ ពីឆ្នាំ២០១៧ ដល់ ២០១៩

	2017	2018	2019
$PM_{2.5}$	13.59	19.26	20.02

ប្រភព៖ ក្រសួងបរិស្ថាន នាយកដ្ឋានគុណភាពខ្យល់

នៅក្នុងខេត្តព្រះសីហនុ បានបង្ហាញឲ្យឃើញថា មានកម្រិតភាគល្អិតនិចលខ្ពស់ខ្លាំងក្នុងខ្យល់ ដែលទំនងជាបណ្តាលមកពីសកម្មភាពសាងសង់សំណង់ជាច្រើនបានធ្វើឡើងក្នុងឆ្នាំ២០១៩។ មានការរំពឹងទុកថាកម្រិតនេះនឹងទាបជាងមុនឆ្នាំ២០២០។

កំហាប់ NO_2 គឺស្ថិតនៅក្រោមគុណភាពខ្យល់ថ្នាក់ជាតិ។ ទោះយ៉ាងនេះក្តី គោលការណ៍ណែនាំរបស់ WHO សម្រាប់កម្រិតខ្យល់មធ្យមប្រចាំឆ្នាំរបស់ NO_2 គឺ ៤០ µg/ម៣ ។ កម្រិតនេះ នៅតែជាកង្វល់សម្រាប់សុខភាព។ កម្រិតគុណភាពខ្យល់នៃ SO_2, CO និងអូហ្សូន គឺសុទ្ធតែស្ថិតនៅក្រោមស្តង់ដារគុណភាពខ្យល់ មានន័យថាសារធាតុទាំងនេះពុំត្រូវបានចាត់ទុកថាស្ថិតនៅក្នុងកម្រិតបង្កឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ធ្ងន់ធ្ងរដល់សុខភាពសាធារណៈនៅឡើយ។ ទោះបីយ៉ាងនេះក្តី នេះពុំមែនមានន័យថាមិនមានផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមាននោះឡើយ ពោលគឺគ្រាន់តែមានន័យថា គឺឥទ្ធិពលនេះនឹងមានរយៈពេលវែងក្នុងទម្រង់ការកកើតមានជាតិអាស៊ីត ភាពកាត់ និងការខាតបង់ផលិតកម្មដំណាំ។

តារាង ១៤ គុណភាពខ្យល់សាធារណៈឆ្នាំ២០១៩ (កម្រិតមធ្យមប្រចាំឆ្នាំ)

ទីតាំងស្ថានីយ៍	$PM_{2.5}$ ($\mu g/m^3$)	PM_{10} ($\mu g/m^3$)	SO_2 (PPB)	NO_2 (PPB)	CO (PPM)	O_2 (PPB)
ស្តង់ដារ	២៥ µg/ម៣/ឆ្នាំ	៥០ µg/ម៣/ឆ្នាំ	១០០ µg/ម៣/ឆ្នាំ	១០០ µg/ម៣/ឆ្នាំ	២០ µg/ម៣/ឆ្នាំ	២០០ µg/ម៣/ឆ្នាំ
ជ្រោយចង្វារ	២២	២៦	១៣	៤០	១,៨	២២
អូរឡាំពិក	២២	២៦	១៣	៤០	១,៨	២២
ឧណ្ណាលោម	៣០	៦០	២៦	៣២	0.៩	៣២
នាយកដ្ឋានបរិស្ថានរាជធានីភ្នំពេញ	២៣	២៧	១៨	៧	០,៣៦	៦
វត្តលង្កា	២២	២៦	៣២	៤០	១,៥	២៧
សួនក្តាន់ពីរ	១៥	២២	២៩	៣១	២,១	៣០
មន្ទីរបរិស្ថានខេត្តបាត់ដំបង	២៥	៣២	១១	៧	០,៨៧	៦
ឧទ្យានព្រះរាជដំណាក់ខេត្តសៀមរាប	២៤	២៨	៧	២៣	០,៧៦	២៥
មន្ទីរបរិស្ថានខេត្តកណ្តាល	២១	២៤	២១	៣៨	០,៧៥	២៥
មន្ទីរបរិស្ថានខេត្តព្រះសីហនុ	៤៥	៩៤	៦	១៣	១,៨	១៨
រង្វង់មូលតោពីរខេត្តព្រះសីហនុ	២០	២៦	១១	៣៣	២៨	២៨

ប្រភព៖ ក្រសួងបរិស្ថាន នាយកដ្ឋានគុណភាពខ្យល់

ក២.១ ប្រភពបំភាយសារធាតុពុលក្នុងបរិយាកាស

ក២.១.១ ភាគល្អិតនិចល ($PM_{2.5}$)

ភាគល្អិត (PM) គឺជាល្បាយនៃសារធាតុសរីរាង្គ និងសារធាតុអសរីរាង្គ និងរឹង។ ជារឿយៗ PM ត្រូវបានរាយការណ៍ថាជា PM_{10} (ភាគល្អិតដែលមានវិជ្ជមាត្រ១០មីក្រូម៉ែត្រ ឬ តិចជាងនេះ) និង $PM_{2.5}$ (< ២,៥មីក្រូម៉ែត្រ ឬ ហៅភាគល្អិតនិចល) ។ $PM_{2.5}$ អាចបន្តស្ថិតនៅក្នុងបរិយាកាសរយៈពេលយូរ ហើយរាយប៉ាយក្នុងរយៈចម្ងាយឆ្ងាយ។ PM មានទាំង PM ចម្បង និងPM បន្ទាប់បន្សំ ប៉ុន្តែសម្រាប់ការប៉ាន់ប្រមាណស្តីពីការបំភាយនេះ មានតែប្រភពចម្បងប៉ុណ្ណោះ ដែលត្រូវបានយកមកពិចារណា។ ការដកដង្ហើមស្រូបយក PM ចូលរយៈពេលយូរអាចបង្កឲ្យមានផលប៉ះពាល់សុខភាពជាអវិជ្ជមាន។

ក្រាហ្វិក ៣៥ បង្ហាញអំពីភាគល្អិតនិចល ត្រូវបានបំភាយចេញពីប្រភពផ្សេងៗ ដូចជាពីមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនតាមដងផ្លូវ ការដ្ឋានសំណង់ ការដ្ឋានរ៉ែផលិតឥដ្ឋថ្ម ការដុតសំណល់នៅកន្លែងបើកចំហរ ការដុតសំណល់កសិកម្ម ការចំអិនអាហារ និងឧស្សាហកម្មផ្សេងៗ។ ការបំភាយ $PM_{2.5}$ សរុបក្នុងប្រទេសកម្ពុជាមានប្រមាណ ៨៥ Gg គិតត្រឹមឆ្នាំ២០១៥ ដែលក្នុងនោះការដុតសំណល់កសិកម្មគឺជាប្រភពធំជាងគេក្នុងអត្រា៤៩% បន្ទាប់មក ១៧% ប្រភពមកពីការចម្អិនអាហារតាមលំនៅឋាន ១២% ការដុតសំណល់នៅទីវាល និងប្រមាណ១០% ការផលិតឥដ្ឋបូករួមជាមួយនឹងការដឹកជញ្ជូន។

ក្រាហ្វិក ៣៥ ប្រភពដែលរួមចំណែកឲ្យមានបំភាយ $PM_{2.5}$ នៅកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៥

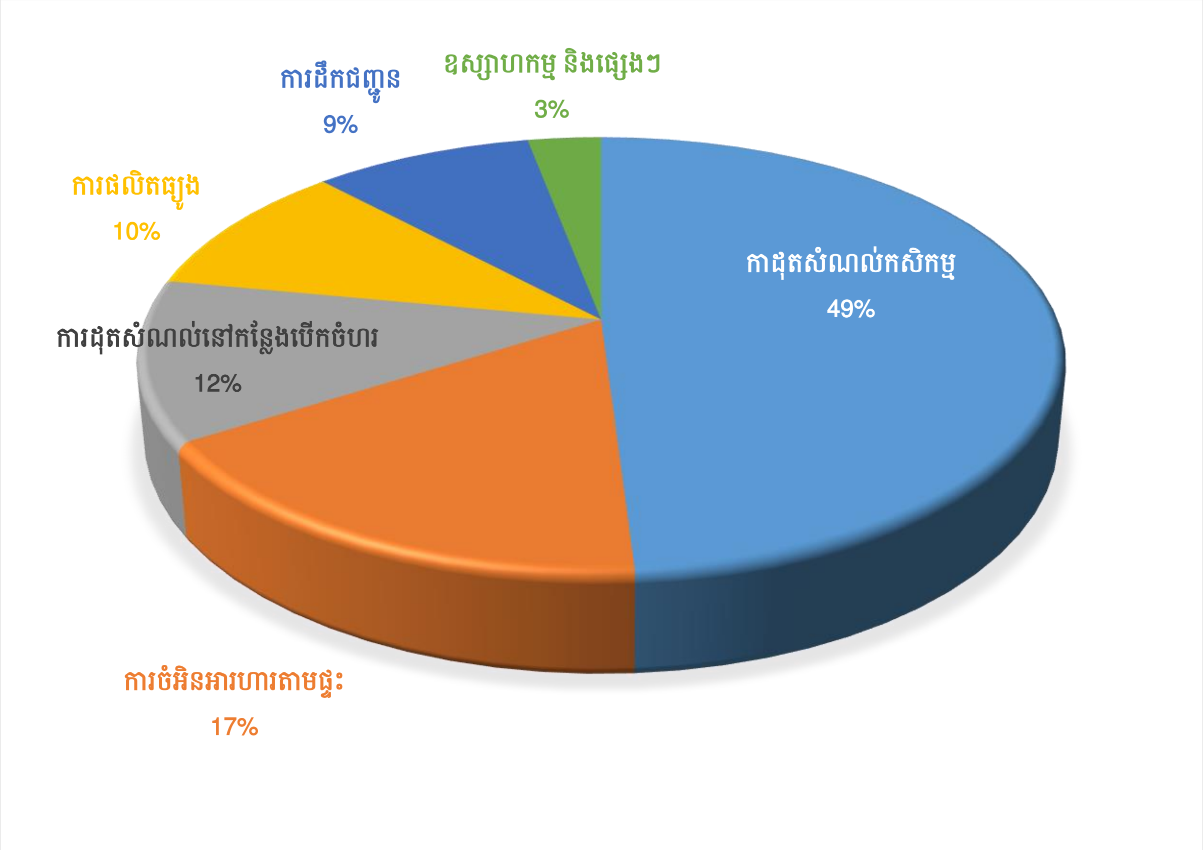

ប្រភព៖ ក្រសួងបរិស្ថាន (២០២០)

ក២.១.២ អាសូតអុកស៊ីត (NOx)

NOx គឺជាស័ព្ទទូទៅទាំងសម្រាប់ប្រភេទនីទ្រិចអុកស៊ីត (NOx) និងអាសូតឌីអុកស៊ីត (NO_2)។ NOx ត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងអំឡុងពេលដំណើរការប្រតិកម្មរវាងអាសូតជាមួយអុកស៊ីសែន ជាមួយដំណើរការចំហេះដែលជាចម្បង ដែលមានប្រភពចេញមកពីឥន្ទនៈហ្វូស៊ីល ដូចជា ប្រេង និងឧស្ម័ន និងសារធាតុសរីរាង្គ។ NOx ប៉ះពាល់សុខភាពមនុស្សយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ និងចូលរួមចំណែកធ្វើឲ្យមានការ

បង្កើតភ្លៀងអាស៊ីត និងអូហ្សូននៅលើដី។ ក្រាហ្វិក ៣៤ បង្ហាញអំពីប្រភពរួមចំណែកធ្វើឲ្យមានការបំភាយ NOx នៅកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៥។

ក្នុងប្រទេសកម្ពុជាការដឹកជញ្ជូន និងការដុតសំណល់ដំណាំ គឺជាប្រភពចម្បងនៃការបំភាយ NOx។ ការបំភាយ NOx ត្រូវបានប៉ាន់ប្រមាណមានបរិមាណ ៩៤Gg គិតត្រឹមឆ្នាំ២០១៥ ដែលក្នុងនោះ ៥៣,៦៦% បណ្តាលមកពីវិស័យដឹកជញ្ជូន បន្ទាប់ ១៨,៩២% មកពីការដុតសំណល់កសិកម្ម ១០,៤៧% ពីការផលិតអគ្គិសនី និង ១៦,៩៥% ប្រភពដទៃទៀត (រួមទាំងការដុតសំណល់រឹងនៅទីវាល លំនៅឋាន ឧស្សាហកម្ម និងការផលិតផ្សេងៗ។ សម្រាប់ការបំភាយចេញពីវិស័យដឹកជញ្ជូន ការប្រើប្រាស់ប្រេងម៉ាស៊ូតរួមចំណែកធំជាងគេបំផុតក្នុងចំនួន៦៥% ហើយ៣០% ទៀត គឺមកពីគ្រឿងម៉ាស៊ីនសាំង និង៥%មកពី LPG។

MME & ERIA បានរាយការណ៍ថាមានការប្រើប្រាស់ប្រេងម៉ាស៊ូត និងប្រេងសាំងកើនឡើងចាប់ពីឆ្នាំ២០១០ដល់២០១៥ ដោយក្នុងអត្រាកំណើនប្រចាំឆ្នាំ គឺប្រមាណ១០,២% សម្រាប់ប្រេងម៉ាស៊ូត និង៦,៤% សម្រាប់ប្រេងសាំង។

ក្រាហ្វិក ៣៦ ប្រភពដែលរួមចំណែកឲ្យមានបំភាយ NOx នៅកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៥

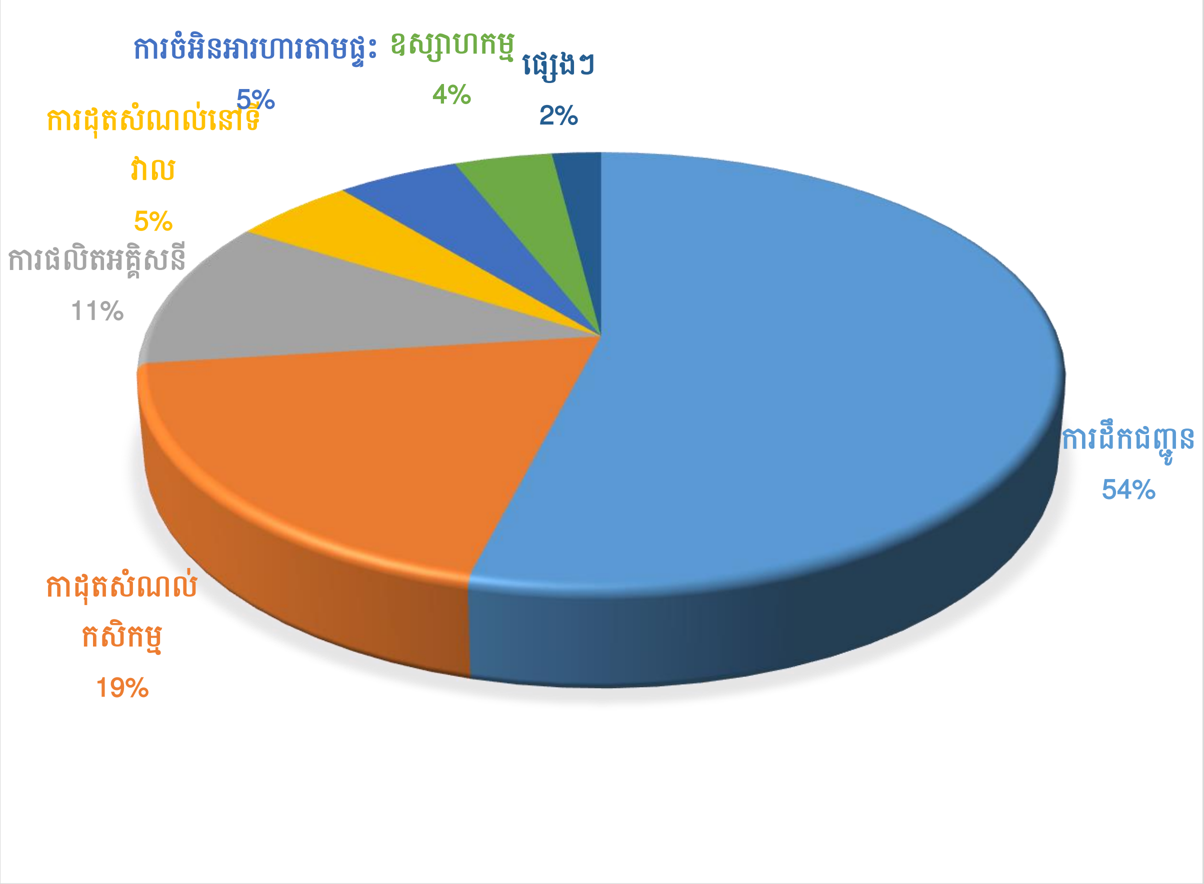

ប្រភព៖ ក្រសួងបរិស្ថាន (២០២០

ក២.១.៣ ស្ពាន់ធ័រឌីអុកស៊ីត (SO_2)

SO_2 គឺជាឧស្ម័នគ្មានពណ៌ ងាយរលាយក្នុងដំណក់ទឹកបង្កើតបានជា អាស៊ីតស៊ុលហ្វួរិច រួចធ្លាក់ចុះមកជាមួយភ្លៀងអាស៊ីត។ ស្ពាន់ធ័រឌីអុកស៊ីត ជាសារធាតុបំពុលដែលអាចធ្វើឲ្យខូចខាតអគារ កាត់បន្ថយផលិតកម្មដំណាំ បង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់សុខភាពមនុស្ស និងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីធម្មជាតិ។ ជាចម្បង SO_2 កើតចេញពីដំណើរការបង្កឡើងដោយមនុស្ស ដូចជា ឥន្ធនៈហ្វូស៊ីលនៅក្នុងរោងចក្រផលិតថាមពល ការបម្លែងថាមពលផ្សេង ចំហេះម៉ាស៊ីនយានយន្ត និងវិស័យដែលប្រើប្រាស់ប្រេងឥន្ធនៈដទៃទៀត។ នៅទូទាំងពិភពលោក ការដុតធ្យូងថ្មរួមចំណែក ៥០% នៃការបំភាយ SO_2 ចំណែកប្រេងឥន្ធនៈរួមមាន ២៥-៣០%។

នៅកម្ពុជា ការបំភាយ SO_2 សរុបក្នុងឆ្នាំ២០១៥ មានប្រមាណ ៣៨ Gg ដោយក្នុងនោះប្រភពបំភាយចម្បងគឺការផលិតអគ្គិសនី (៥២%) វិស័យដឹកជញ្ជូន (១៨%) ការដុតសំណល់កសិកម្ម (៨%) ឧស្សាហកម្ម (៨%) និងប្រភពដទៃទៀត (សរុបបញ្ចូលគ្នា ១២,៨%) ។ ទិន្នន័យលំអិតមានបង្ហាញនៅក្នុងក្រាហ្វិក ៣៧ ដូចខាងក្រោម។

ក្រាហ្វិក ៣៧ ប្រភពដែលរួមចំណែកឲ្យមានបំភាយ SO_2 នៅកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៥

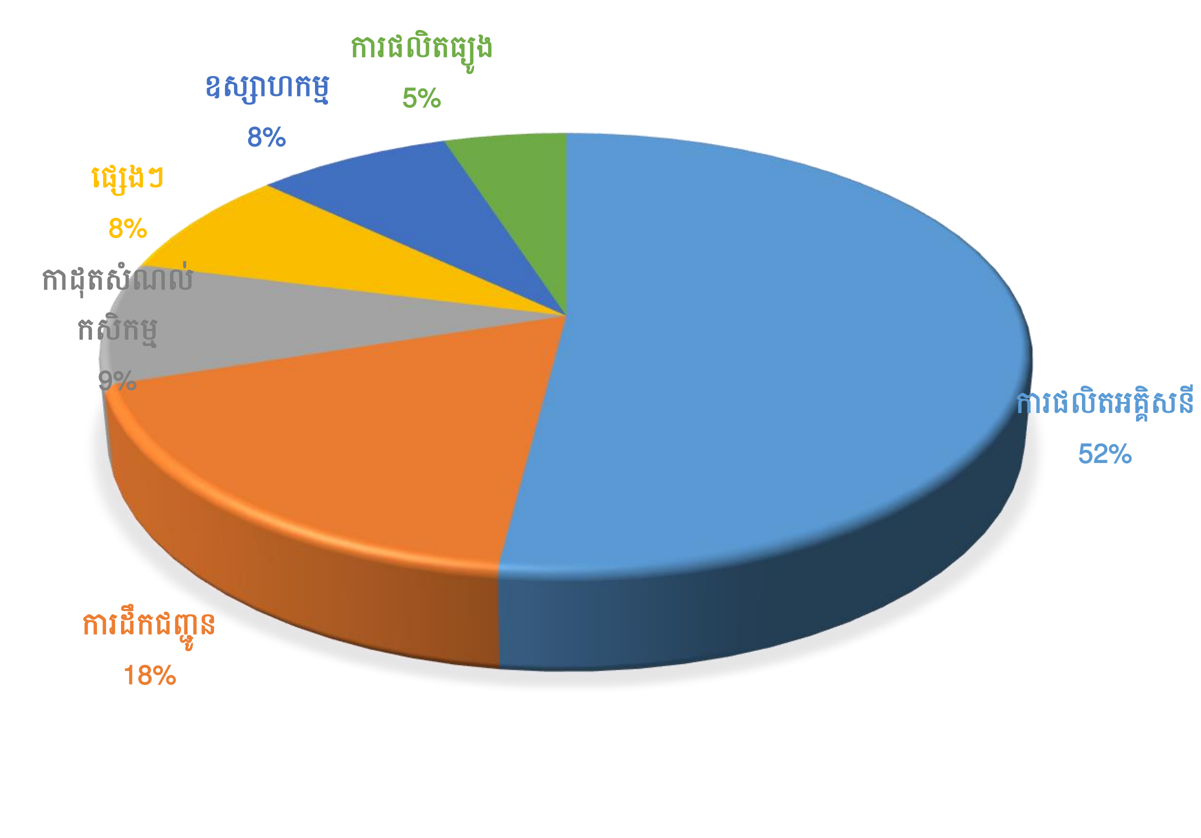

ប្រភព៖ ក្រសួងបរិស្ថាន (២០២០)

ក២.១.៤ មេតាន (CH_4)

មេតាន (CH_4) គឺជាឧស្ម័នគ្មានពណ៌ គ្មានក្លិន និងងាយឆាប់ឆេះជាខ្លាំង។ មេតានត្រូវបានផលិតចេញមកជាលក្ខណៈធម្មជាតិ និងលក្ខណៈសំយោគផង និងនៅពេលគេដុតមេតានពេលមានអុកស៊ីសែន ឧស្មន័នេះផលិតចេញជាកាបូនឌីអុកស៊ីត (CO_2) និងចំហាយទឹក ដោយហេតុនេះសារធាតុនេះគឺជាកត្តារួមចំណែកគួរឲ្យកត់សំគាល់ ធ្វើឲ្យមានការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ក៏ដូចជាការបំពុលខ្យល់។

នៅកម្ពុជា ការបំភាយ CH_4 សរុបប្រចាំឆ្នាំ២០១៥ គឺមានបរិមាណប្រមាណ ៧៨១Gg ដោយក្នុងនោះ ភាគច្រើនលើសលប់គឺបណ្តាលមកពីការដាំដុះស្រូវ និងបសុសត្វដែលមានសមាមាត្រ ៥៣% មកពីការដាំដុះស្រូវ និង ២៩% មកបសុសត្វ បន្ទាប់មកគឺការផលិតថ្បូង ៦% និង ការចោលសំណល់ក្នុងទីចាក់សំរាមចំនួន ៥%។ សម្រាប់ការបំភាយចេញមកពីបសុសត្វសត្វគោក្របីទទួលបន្ទុកប្រមាណ ៨០% នៃការបំភាយសរុបក្នុងវិស័យនេះ។ ទិន្នន័យលំអិតមានបង្ហាញនៅក្នុងក្រាហ្វិក ៣៨ ដូចខាងក្រោម។

ក្រាហ្វិក ៣៨ ប្រភពដែលរួមចំណែកឲ្យមានបំភាយ CH_4 នៅកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៥

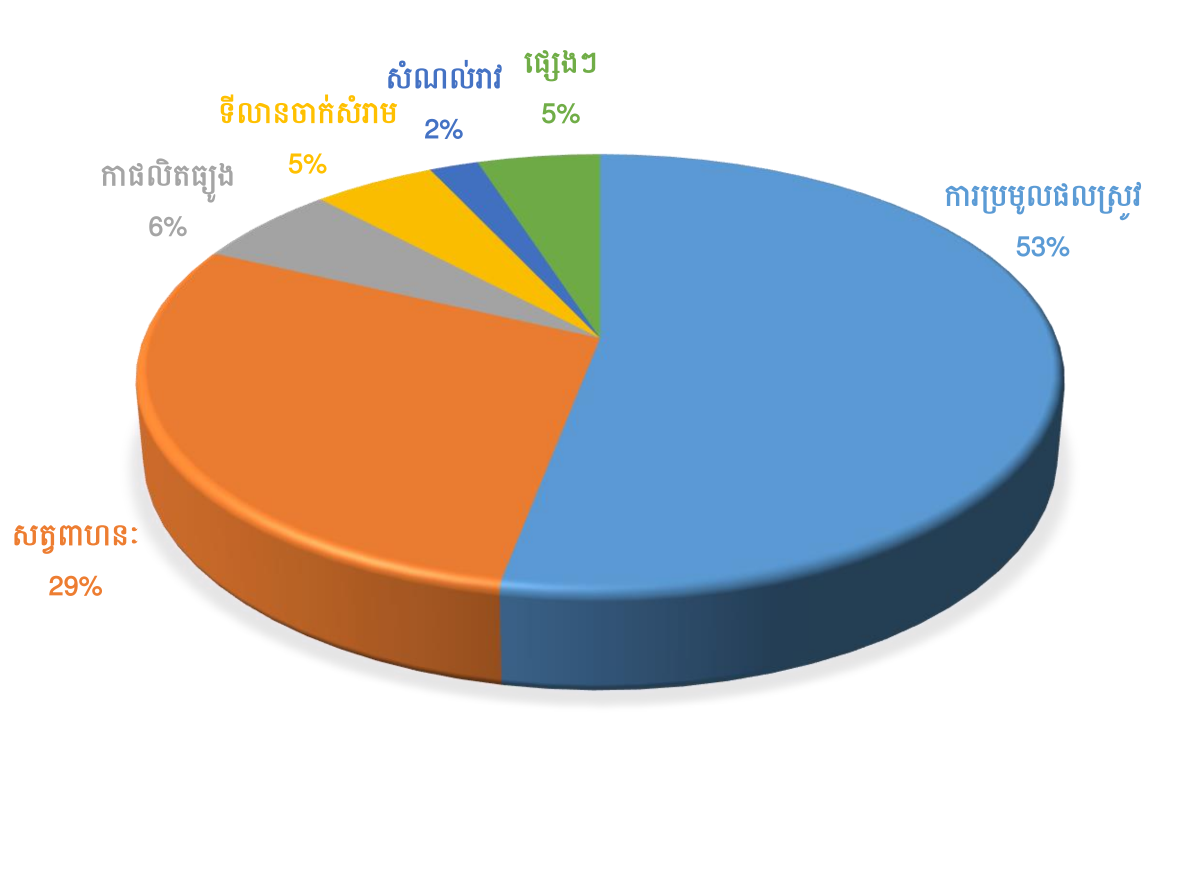

ប្រភព៖ ក្រសួងបរិស្ថាន (២០២០)

ក២.១.៥ កាបូនម៉ូណូអុកស៊ីត (CO)

កាបូនម៉ូណូអុកស៊ីត (CO) គឺជាឧស្ម័នគ្មានក្លិន គ្មានពណ៌ដែរ និងជាផលិតផលកើតចេញពីចំហេះមិនពេញលេញនៃឥន្ធនៈហ្វូស៊ីល ព្រមទាំងជីវម៉ាសដទៃទៀត។ ប្រភពចម្បងនៃកាបូនម៉ូណូអុកស៊ីតនៅសកលលោកគឺចំហេះម៉ាស៊ីននៅប៊ូហ្សី (ឧទាហរណ៍ ម៉ាស៊ីនសាំង/ឥន្ធនៈដទៃទៀត ប៉ុន្តែក៏មានចំហេះឥន្ធនៈដទៃទៀតកាន់តែច្រើនឡើងផងដែរដូចជា LPG និង (ជីវៈ) អេតាណុល)។ ស្ថានីយ៍ផលិតថាមពល និងឡដុតកម្ទេចសំណល់ក៏រួមចំណែកធ្វើឲ្យមានការបំភាយ CO ផងដែរ។

នៅកម្ពុជា ការដុតសំណល់កសិកម្ម ជាកត្តារួមចំណែកជាចម្បងធ្វើឲ្យមាន CO ក្នុងសមាមាត្រប្រមាណ ៤០%។ ការផលិតធ្យូងរួមចំណែកចំនួន (២៧%) លំនៅឋាន (១៦%) ការដឹកជញ្ជូន (១៣%) និងសមាមាត្រសេសសល់ ៤% ពីប្រភពដទៃទៀត។ ទិន្នន័យលំអិតមានបង្ហាញនៅក្នុងក្រាហ្វិក ៣៩ ដូចខាងក្រោម។

ក្រាហ្វិក ៣៩ ប្រភពដែលរួមចំណែកឲ្យមានបំភាយ CO នៅកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៥

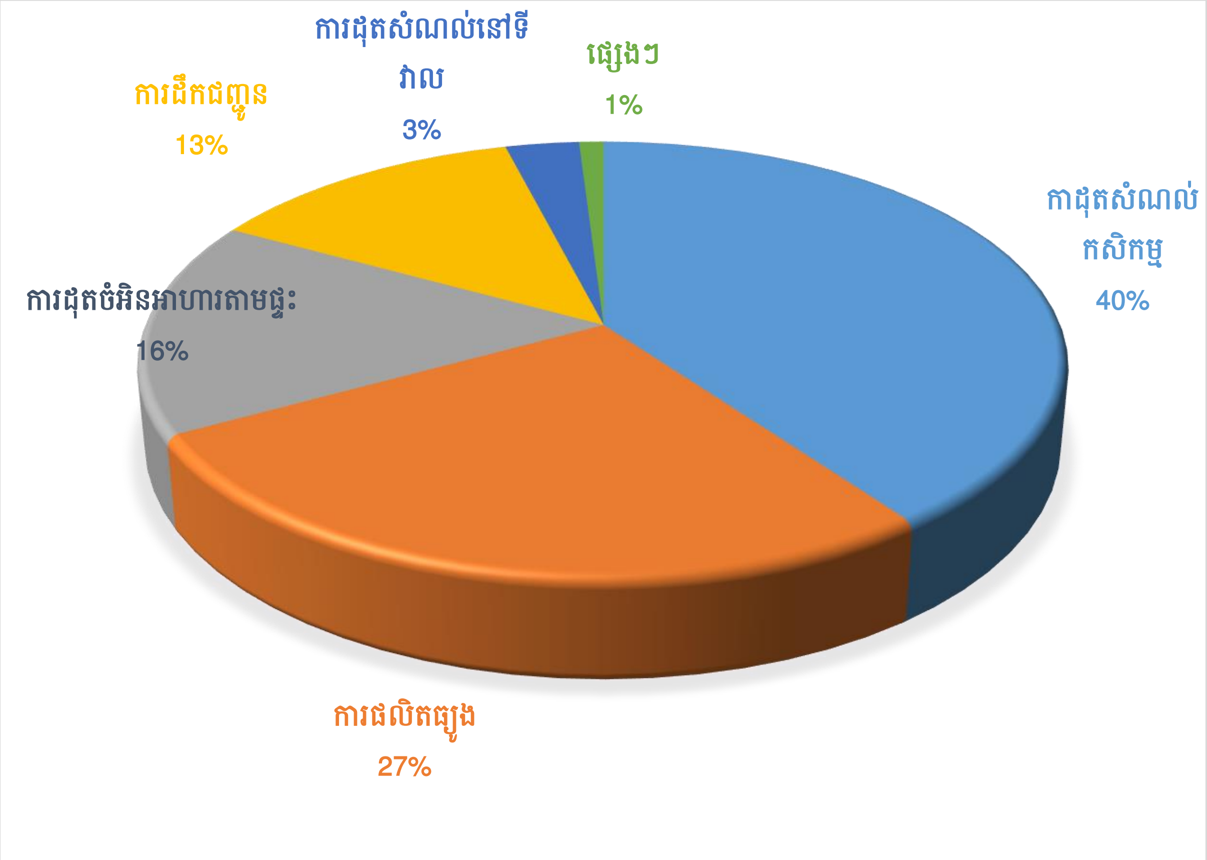

ប្រភព៖ ក្រសួងបរិស្ថាន (២០២០)

ក២.១.៦ សមាសធាតុសរីរាង្គងាយប្រែប្រួល ប្រភេទមិនមានមេតាន (NMVOCs)

សមាសធាតុសរីរាង្គងាយប្រែប្រួល ប្រភេទមិនមែនមេតាន (NMVOCs) គឺជាបណ្តុំសមាសធាតុសរីរាង្គដែលប្លែកគ្នាយ៉ាងខ្លាំងនៅក្នុងសមាសធាតុផ្សំគីមីរបស់ខ្លួន ប៉ុន្តែស្តែងចេញនូវលក្ខណៈស្រដៀងគ្នា។ NMVOCs ត្រូវបានបំភាយចេញពីប្រភពផ្សេងៗជាច្រើនរួមទាំងសកម្មភាពចំហេះ ការប្រើប្រាស់សារធាតុលាយ និងដំណើរការផលិតកម្ម។ NMVOCs ចូលរួមឲ្យមានការបង្កើតឲ្យមានអូហ្សូននៅលើដី។ លើសពីនេះទៀត NMVOCs មួយចំនួនដូចជា benzene និង butadiene គឺមានគ្រោះថ្នាក់ចំពោះសុខភាពមនុស្ស។ ប្រភពរួមចំណែកការបំភាយ NMVOCs ត្រូវបានបង្ហាញក្នុងក្រាហ្វិក ៣៨ សរុបប្រចាំឆ្នាំ២០១៥ មានចំនួន ២៣៥ Gg ដោយក្នុងនោះការផលិតថ្យូង គឺជាកត្តាចម្បង (៤៧%) បន្ទាប់មកគឺការចំអិនអាហារតាមលំនៅឋាន (២៤%)។ ការដុតសំណល់រឹងនៅទីវាលនិងវិស័យដឹកជញ្ជូនរួមចំណែកជិត១០% ហើយដុតសំណល់ដំណាំកសិកម្ម ៧,៦%។ ទិន្នន័យលំអិតមានបង្ហាញនៅក្នុងក្រាហ្វិក ៤០ ដូចខាងក្រោម។

ក្រាហ្វិក ៤០ ប្រភពដែលរួមចំណែកឲ្យមានបំភាយ NMVOCs នៅកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៥

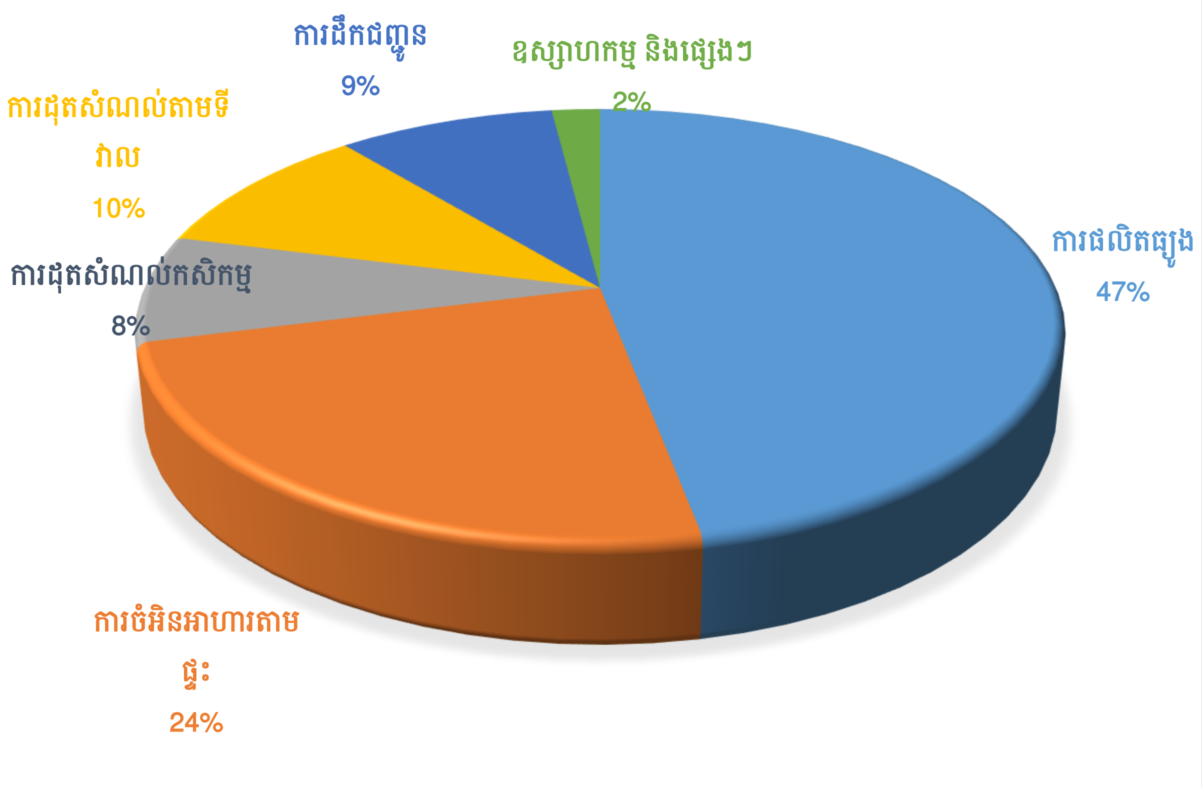

ប្រភព៖ ក្រសួងបរិស្ថាន (២០២០)

ក៣ ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

អាកាសធាតុប្រទេសកម្ពុជាគឺមានការផ្លាស់ប្តូរក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ។ តាមរយៈការសិក្សាអំពីចំណេះដឹង ឥរិយាបថ និងការអនុវត្ត ហៅកាត់ថា (KAP3) បានរកឃើញថា មានប្រជាជន ៦៩% បានបញ្ជាក់ថា ភ្លៀងធ្លាក់មានការថយចុះក្នុងរយៈពេល១០ឆ្នាំកន្លងទៅនេះ។ អ្នកនេសាទ និងកសិករ៧៤% ប្រជាជន ដែលរស់នៅតំបន់ទន្លេសាប៧៥% និងប្រជាជនរស់នៅតំបន់ភ្នំ៧៤% បានឆ្លើយថាចំនួនភ្លៀងធ្លាក់មានការថយចុះ ខណៈដែលប្រជាជនដែលរស់នៅតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រ៤៧% បានឆ្លើយថាភ្លៀងធ្លាក់មានការថយចុះ។

ការបញ្ជាក់អំពីការថយចុះនៃទឹកភ្លៀង បានអះអាងស្រដៀងនឹងអ្នកឆ្លើយ (៧៤%) ដែលបានឆ្លើយថាមានការកើនឡើងសីតុណ្ហភាព ក្នុងរយៈពេល១ទសវត្សរ៍កន្លងទៅ។ ប្រជាជនដែលរស់នៅភ្នំពេញ៨៥% និងប្រជាជនដែលរស់នៅតំបន់ទន្លេសាប៨០% ខណៈដែលតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រ ៥៦% បានអះអាងដូចខាងលើដែរ។

នៅក្នុងក្រាហ្វិក ៤១ បានបង្ហាញអំពីការផ្លាស់ប្តូរនៃកម្រិតទឹកភ្លៀង និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដែលអាចគិតថានាំឲ្យមានគ្រោះរាំងស្ងួតនិង គ្រោះទឹកជំនន់។ ចំនួនអ្នកឆ្លើយជាងបីភាគ (៣៦%) បានគិតថាគ្រោះរាំងស្ងួតនិងបញ្ហាទឹក មានការកើនឡើងគួរឲ្យព្រួយបារម្ភក្នុងរយៈពេល១ទសវត្សរ៍កន្លងទៅនេះជាពិសេសអ្នករស់នៅតំបន់បឹងទន្លេសាប៤៥% និងតំបន់ភ្នំ៤១% ដែលបានបង្ហាញចំណុចទាំងអស់នេះ។ ប្រជាជនក្រីក្រ៤០% និងអ្នកនេសាទ៤៣% បានកត់សំគាល់ឃើញថាគ្រោះរាំងស្ងួតកំពុងកើនឡើង។ លើសពីនេះទៀត ៥៤%នៃអ្នកឆ្លើយទាំងនោះបានបញ្ជាក់ថាគ្រោះទឹកជំនន់មានការថយចុះ និងអ្នកដែលរស់នៅតំបន់ទន្លេសាប៧១%ក៏យល់ស្របដូចគ្នានេះដែរ។ ជារួមអ្នកឆ្លើយជាងពាក់កណ្តាលបានបញ្ជាក់អំពីការកើនឡើងខ្យល់ខ្លាំងនិងព្យុះ(៤៥%) និងផ្គររន្ទះ ៥០% ក្នុងរយៈពេលជាងមួយទសវត្សរ៍នេះ។

ក្រាហ្វិក ៤១. ការយល់ដឹងអំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុតាមតំបន់

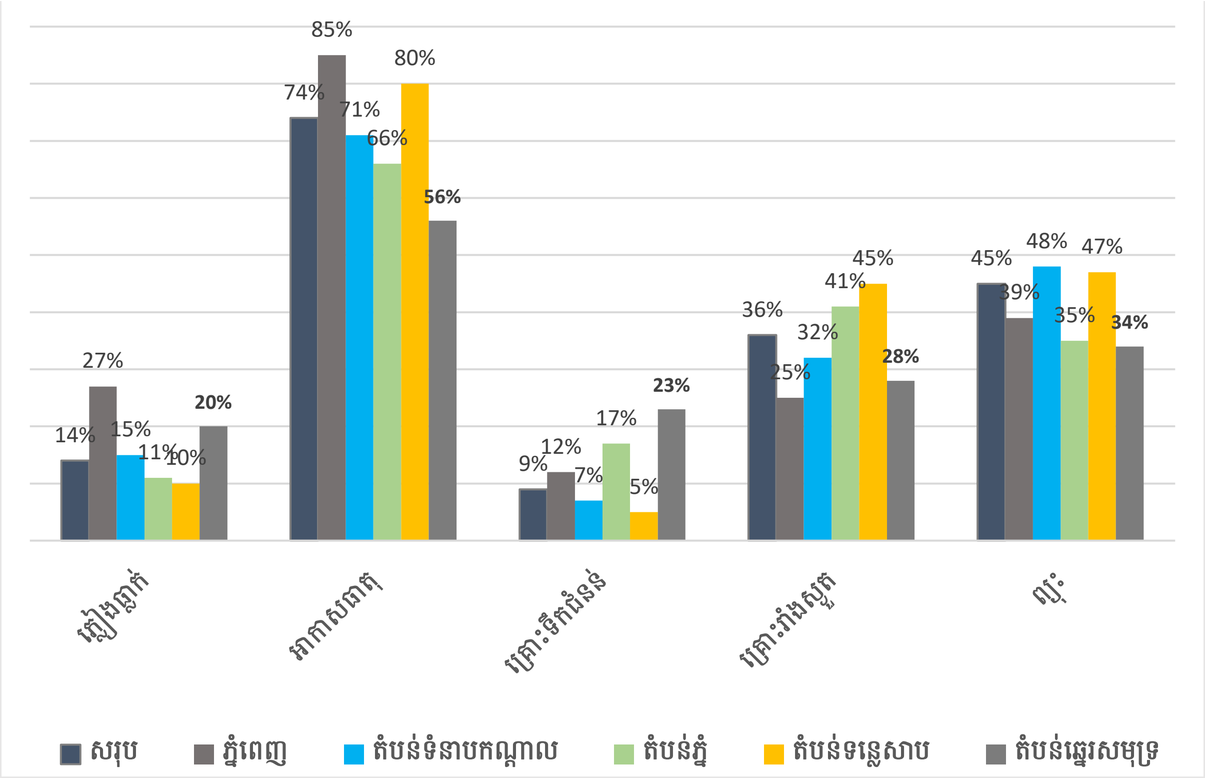

ប្រភព៖ The National Council for Sustainable Development, Ministry of Environment, *A Third Study on Understanding Public Perceptions of Climate Change in Cambodia, Phnom Penh,* The National Council for Sustainable Development, Ministry of Environment, 2020, p.26.

ក៤. គ្រួសារដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបរិស្ថាន និងសំណល់

ក៤.១ គ្រួសារដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបរិស្ថាន

ផ្អែកលើទិន្នន័យមូលដ្ឋាន (CDB) របស់មន្ទីរផែនការរាជធានីខេត្តឆ្នាំ២០២១ បានបង្ហាញថា ចំនួនគ្រួសារនៅទូទាំងប្រទេសដែលរស់នៅក្នុងតំបន់ការពារឬអភិរក្សមានចំនួន ៥៤.៧៤១ គ្រួសារ ស្មើនឹង ១,៤ ភាគរយ ធៀបនឹងចំនួនគ្រួសារសរុប ខណៈដែលខេត្តព្រៃវែងមានចំនួនតែ ៨ គ្រួសារ ស្មើនឹង ០,០ ភាគរយ និងខេត្តស្វាយរៀងមានចំនួន ១៣២ គ្រួសារ ស្មើនឹង ០,០៨ភាគរយ ធៀបនឹងចំនួនគ្រួសារសរុបនៅក្នុងខេត្តនីមួយៗ។ ចំនួនគ្រួសារដែលមានសេវាប្រមូលសំរាមតាមផ្ទះ នៅទូទាំងប្រទេសមានចំនួន ៥០៥.៣២៥គ្រួសារ ស្មើនឹង ១៣,១ភាគរយ ធៀបទៅនឹងគ្រួសារសរុប ហើយខេត្តព្រៃវែងមានចំនួនគ្រួសារមានសេវាប្រមូលសំរាមតាមផ្ទះមានចំនួន ៥.០២៦ គ្រួសារ ស្មើនឹង ១,៧ភាគរយ និងខេត្តស្វាយរៀងមានចំនួន ៤.៥៩០ គ្រួសារ ស្មើនឹង ២,៩ភាគរយ ធៀបទៅនឹងចំនួនគ្រួសារសរុបរបស់ខេត្តនីមួយៗ។ ចំនួនគ្រួសារ ដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ពីការបំពុលបរិស្ថាន នៅទូទាំងប្រទេសមានចំនួន ៤១.៦៤៩គ្រួសារ ស្មើនឹង១,១ភាគរយ ធៀបនឹងគ្រួសារសរុប ខណៈដែលខេត្តព្រៃវែងមានចំនួន៩០០គ្រួសារស្មើនឹង ០,៣ ភាគរយ និងខេត្តស្វាយរៀងមានចំនួន៩៩៤ គ្រួសារ ស្មើនឹង ០,៣ភាគរយ ធៀបនឹងចំនួនគ្រួសារសរុបក្នុងខេត្តនីមួយៗ។

តារាង ១៥. ចំនួនគ្រួសារដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបរិស្ថានឆ្នាំ២០២១ ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង

អធិប្បាយ	ព្រៃវែង	ស្វាយរៀង	កម្ពុជា
គ្រួសារដែលរស់នៅក្នុងតំបន់ការពារឬអភិរក្ស	8	132	54,741
គ្រួសារមានសេវាប្រមូលសំរាមតាមផ្ទះ	5,026	4,590	505,325
គ្រួសារដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ពីការបំពុលបរិស្ថាន	900	494	41,649
ចំនួនគ្រួសារសរុប	**295,594**	**157,877**	**3,816,272**

ប្រភព៖ ទិន្នន័យមូលដ្ឋាន (CDB) របស់មន្ទីរផែនការរាជធានី ខេត្តឆ្នាំ ២០២១

នៅក្នុងក្រាហ្វិក ៤២. បង្ហាញថា គ្រួសារដែលមានសេវាប្រមូលសំរាមតាមផ្ទះមានតែ ១៣,១ ភាគរយប៉ុណ្ណោះដែលទទួលបានសេវានេះ ហើយចំនួនគ្រួសារចំនួន ៨៧ ភាគរយទៀតពុំទាន់បានទទួលសេវាប្រមូលសំរាម ។ នៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង ចំនួនគ្រួសារដែលទទួលបានសេវាប្រមូលសំរាមមានចំនួន ២ ភាគរយ តិចជាងទូទាំងប្រទេស ដែលមានចំនួន ១១% និងខេត្តស្វាយរៀងមានចំនួនគ្រួសារដែលបានទទួលសេវាសំរាមមានចំនួន ៣ ភាគរយតិចជាងទូទាំងប្រទេស ១០ភាគរយ។

ក្រាហ្វិក ៤២. ភាគរយគ្រួសារមានសេវាប្រមូលសំរាមតាមផ្ទះឆ្នាំ២០២១

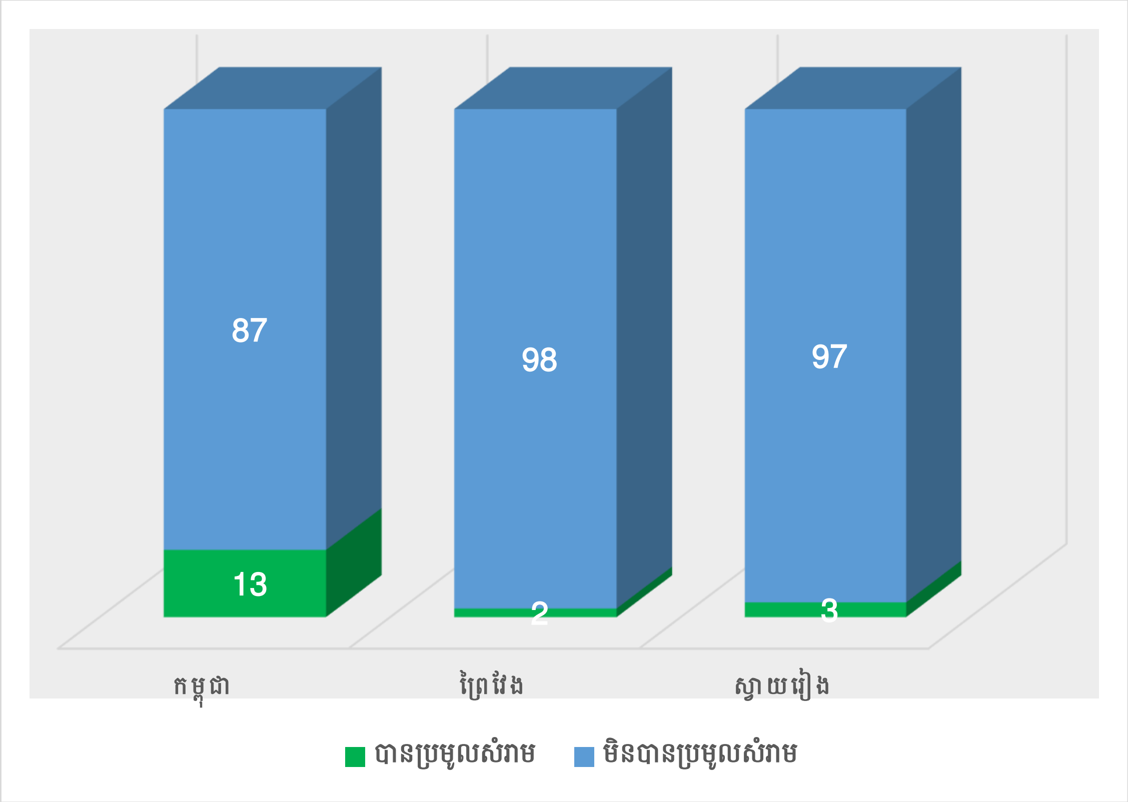

ប្រភព៖ ទិន្នន័យមូលដ្ឋាន (CDB) របស់មន្ទីរផែនការរាជធានី ខេត្តឆ្នាំ ២០២១

ក៤.២. សំណល់

ប្រទេសកម្ពុជាបានធ្វើការអភិវឌ្ឍន៍លើគ្រប់វិស័យ ដែលធ្វើឲ្យមានកំណើន GDP ក្នុងប្រជាជនម្នាក់បានកើនឡើងពី ២៥៥ ដុល្លារអាមេរិក ទៅ ១.៦៤៨ ដុល្លារអាមេរិក ពីឆ្នាំ១៩៩៨ ទៅ ២០២១។ ទន្ទឹមនឹងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចនេះ ចំនួនប្រជាជនក៏មានកំណើនផងដែរ គឺបានកើនឡើងពីចំនួន ៥,៧លាននាក់ នៅឆ្នាំ១៩៦២ ហើយបានកើនឡើងនៅឆ្នាំ១៩៩៨ មានចំនួន ១១,៤លាននាក់ បន្តកើនឡើងនៅឆ្នាំ ២០០៨ មានចំនួន១៣,៤លាននាក់ និងនៅឆ្នាំ២០១៩ មានចំនួន ១៥,៣លាននាក់ ហើយបានព្យាការណ៍ឆ្នាំ២០៣៥ អាចកើនឡើងដល់ ១៩,៨ លាននាក់ ដោយផ្អែកលើលទ្ធផលនៃការធ្វើជំរឿនប្រជាជនឆ្នាំ១៩៩២ ១៩៩៨ ២០០៨ ២០១៩ និងការធ្វើចំណោលឆ្នាំ ២០២០ (វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ)។ ការកើនឡើងចំនួនប្រជាជននេះ បានធ្វើឲ្យមានការប្រើប្រាស់វត្ថុធាតុដើម និងធនធានធម្មជាតិមានការកើនឡើងផងដែរ ហើយវាបានធ្វើឲ្យមានការកើនឡើងជាគំហុកនៃការបង្កើតសំណល់ រួមមានទាំងសំណល់រឹង និងសំណល់រាវ ដែលទាមទារឲ្យមានការគ្រប់គ្រងឲ្យបានល្អប្រសើរ។

ក៤.២.១ សំណល់រាវ

សំណល់រាវ -ទឹកកខ្វក់ ភាគច្រើនបានបញ្ជូនតាមរយៈបំពង់លូទៅកាន់ស្ថានីយប្រព្រឹត្តកម្ម ដោយក្នុងនោះស្ថានីយ៍បូមទឹកចែកចាយសំណល់រាវ-ទឹកកខ្វក់ដែលបានប្រព្រឹត្តកម្មរួច បានបង្ហូរទៅកាន់ស្រះទៅកាន់ស្រះដាក់ទឹកឲ្យរង។ សំណល់រាវ -ទឹកកខ្វក់ក្នុងបរិមាណគួរឲ្យកត់សម្គាល់នៅតំបន់ជនបទនៃប្រទេសកម្ពុជា ពុំត្រូវបានរាំងខ្ទប់ឲ្យស្ថិតក្នុងប្រព័ន្ធបិទជិតនោះទេ ប៉ុន្តែផ្ទុយទៅវិញទឹកទាំងនោះត្រូវបានបញ្ចេញដោយផ្ទាល់ទៅក្នុងបរិស្ថាន ដោយសារពុំទាន់មានប្រព័ន្ធប្រត្តិកម្មសំណល់រាវ-ទឹកកខ្វក់នៅឡើយ។ ស្ថានីយប្រព្រឹត្តកម្មសំណល់រាវ-ទឹកកខ្វក់មាននៅក្នុងខេត្តសៀមរាប ខេត្តព្រះសីហនុ ខេត្តកែប និងខេត្តបាត់ដំបង។ តែទោះយ៉ាងណាក្តី ទីក្រុងកំពុងលូតលាស់នេះបន្តជួបប្រទះបញ្ហាប្រឈមដោយសារសមត្ថភាពរបស់ស្ថានីយទាំងនេះពុំទាន់មានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីឆ្លើយតបតាមសេចក្តីត្រូវការនៅឡើយ។

ក្រាហ្វិក ៤៣. បង្ហាញអំពីសមត្ថភាពប្រព្រឹត្តកម្មសំណល់រាវ-ទឹកកខ្វក់ នៅក្នុងខេត្តព្រះសីហនុ ខេត្តសៀមរាប ខេត្តបាត់ដំបង និងខេត្តកែប។ ខេត្តព្រះសីហនុបានកសាងអាងប្រព្រឹត្តកម្មទឹកកខ្វក់តាំងពីឆ្នាំ២០០៨ ដែលមានសមត្ថភាពសរុបមានចំនួន ៦.៩០០ម^{៣}/ថ្ងៃ ហើយបានកើនឡើងសមត្ថភាពប្រព្រឹត្តកម្មដល់ ២០.០០០ម^{៣}/ថ្ងៃ នៅឆ្នាំ២០១៨ ដោយសារមានអនុស្ថានីយចំនួន ៥ កន្លែងបន្ថែមទៀត។ ខេត្តសៀមរាបមានសមត្ថភាពប្រព្រឹត្តកម្មដំបូងចំនួន ៣.០០០ ម^{៣}/ថ្ងៃ បានកើនឡើងដល់

៨.០០០ ម³/ថ្ងៃ នៅឆ្នាំ២០១៤។ ខេត្តបាត់ដំបងបានកសាងអាងប្រព្រឹត្តកម្មទឹកកខ្វក់នៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលអាចមានសមត្ថភាពប្រព្រឹត្តកម្មចំនួន ១.០០០ម³/ថ្ងៃ ប៉ុន្តែបច្ចុប្បន្ននេះបានធ្លាក់ចុះមកត្រឹម ៤៥០ម³/ថ្ងៃ ដោយសារតែការថមថយចុះរបស់ប្រព័ន្ធ។

ក្រាហ្វិក ៤៣. សមត្ថភាពប្រព្រឹត្តកម្មសំណល់រាវ-ទឹកកខ្វក់

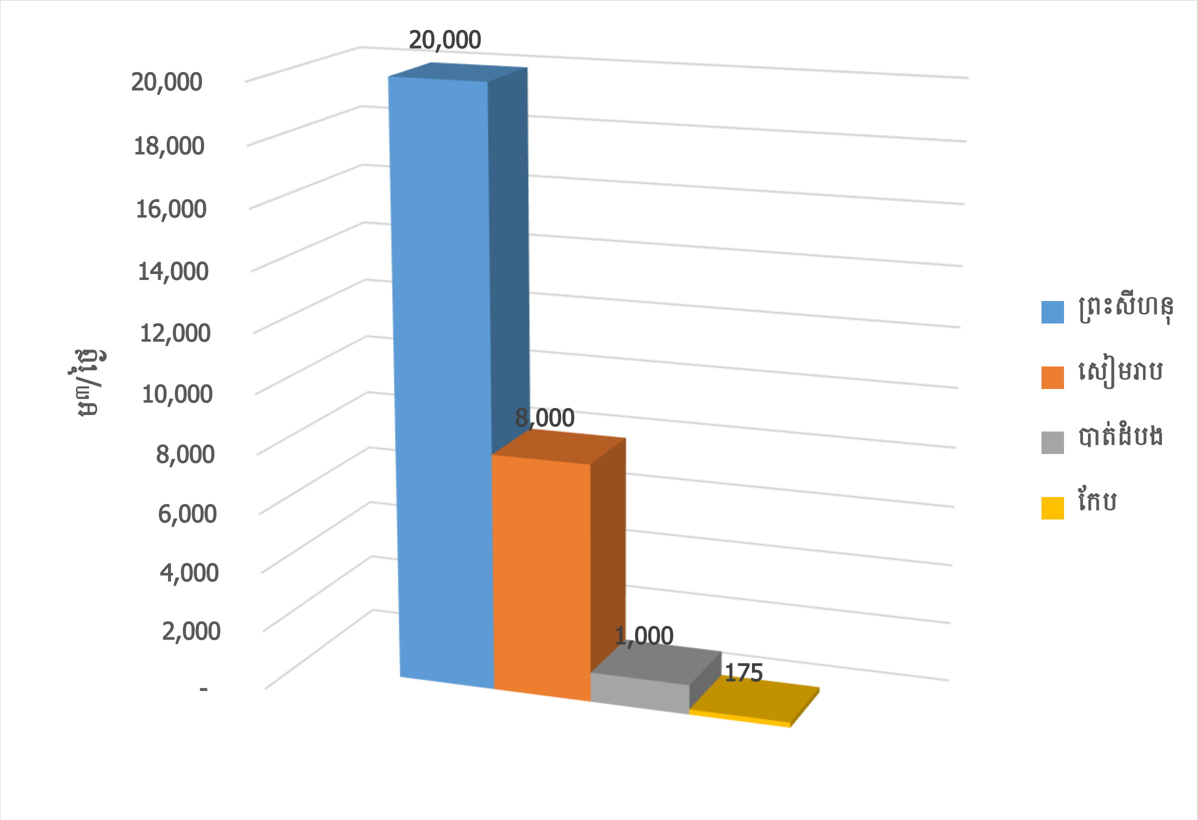

ប្រភព៖ *របាយការណ៍ស្ថានភាពបរិស្ថានលើកទី៤* អគ្គនាយកដ្ឋានចំណេះដឹង និងព័ត៌មានបរិស្ថាន ក្រសួងបរិស្ថានឆ្នាំ ២០២១។

ក២.២.២ សំណល់រឹង

នៅក្នុងក្រាហ្វិក ៤៤ បង្ហាញពីបរិមាណសំណល់រឹងទីប្រជុំជន ដែលចាក់នៅទីលានប្រចាំឆ្នាំពី២០០៤ ដល់ឆ្នាំ២០១៧ (ក្រសួងបរិស្ថាន ២០១៧ច) ។ ជាមួយនឹងកំណើនសន្សឹមៗចាប់ពី ៣១៧.៥៥០ តោន នៅឆ្នាំ ២០០៤ រហូតដល់ប្រមាណជាង ៦៣៥.០០០ តោន ក្នុងឆ្នាំ ២០១១ និងមានសន្ទុះខ្លាំងនៅឆ្នាំ បន្ទាប់គឺប្រមាណជាង ៩៣០.០០០តោន ។ ទិន្នន័យឆ្នាំ២០១៧ បង្ហាញថាសំណល់រឹងដែលបានចាក់នៅទីលានសរុបមានប្រមាណ ១.៤៥៤.៦៥៣ តោន ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៦ គឺកើនឡើង ១៨៨.០៣៣តោន ស្មើនឹង ១៤,៨ ភាគរយ និងមានកំណើន ៤៦,៩ភាគរយ ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៣។

ក្រាហ្វិក ៤៤. បរិមាណសំរាម សំណល់រឹងទីប្រជុំជន ដែលបានចាក់នៅទីលានប្រចាំឆ្នាំនៅទូទាំងប្រទេស

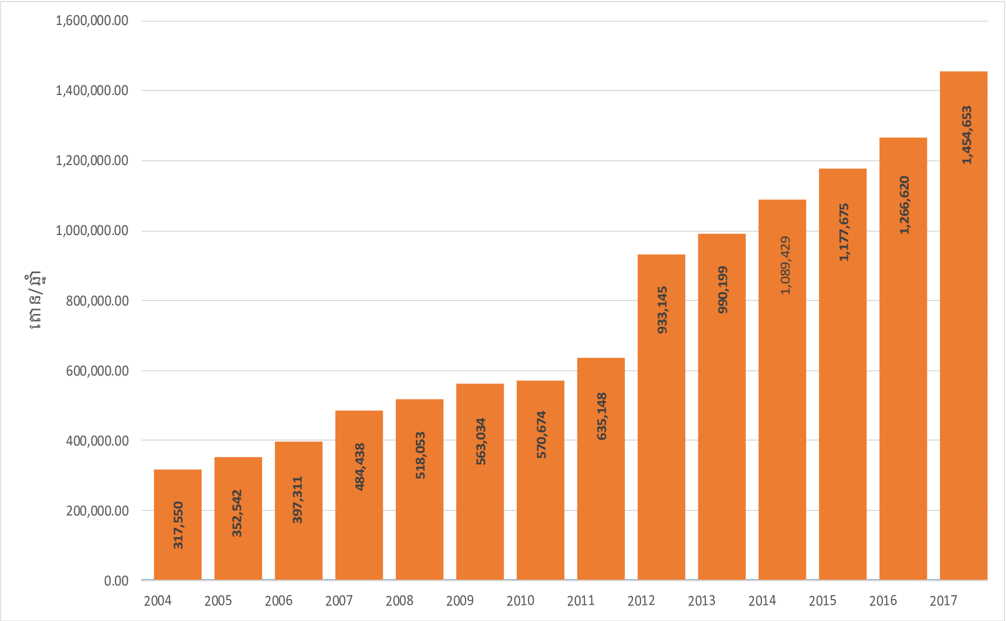

ប្រភព៖ *របាយការណ៍ស្ថានភាពបរិស្ថានលើកទី៣* អគ្គនាយកដ្ឋានចំណេះដឹង និងព័ត៌មានបរិស្ថាន ក្រសួងបរិស្ថានឆ្នាំ ២០១៩។

ក្រាហ្វិក ៤៥ បង្ហាញអំពីបរិមាណសំណល់រឹងនៅរាជធានីភ្នំពេញ ដែលបានប្រមូលប្រចាំឆ្នាំ គិតជាតោន។ បរិមាណសំណល់រឹង គឺបានបង្ហាញអំពីការកើនឡើងគួរឲ្យកត់សំគាល់ដែលមានចំនួន ២៥០.០០០ តោន/ឆ្នាំ (ឆ្នាំ២០០៤) បានកើនដល់ ៩៥០.០០០ តោន/ឆ្នាំ (២០១៨)។ ជាទូទៅ សំណល់សរីរាង្គមានចំនួនច្រើនជាង ៥០% ខណៈដែលសំណល់ប្លាស្ទិកមានប្រមាណ ២១% ក្រដាសមានប្រមាណ១០% និងក្រៅពីនោះជាប្រភេទសំណល់រឹងផ្សេងៗ ដូចបង្ហាញជូននៅក្នុងក្រាហ្វិក២៩ ផ្នែកខាងក្រោម។

ក្រាហ្វិក ៤៥. បរិមាណសំណល់រឹងនៅរាជធានីភ្នំពេញ (តោន/ឆ្នាំ)

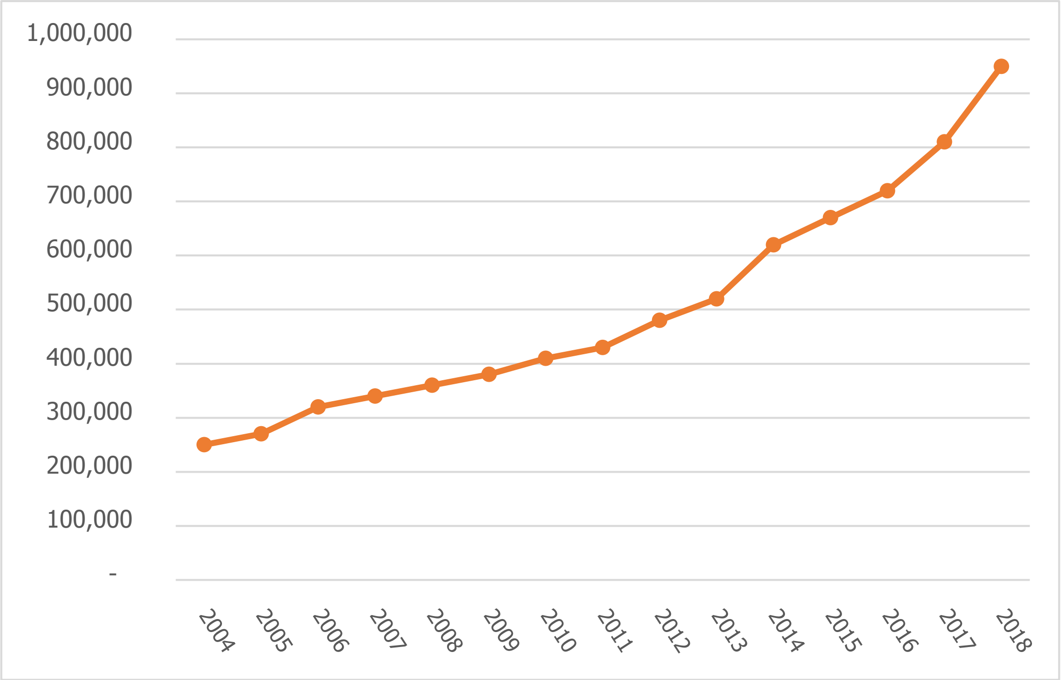

ក្រាហ្វិក ៤៦. ភាគរយបរិមាណសំណល់រឹងនៅរាជធានីភ្នំពេញឆ្នាំ២០១៥

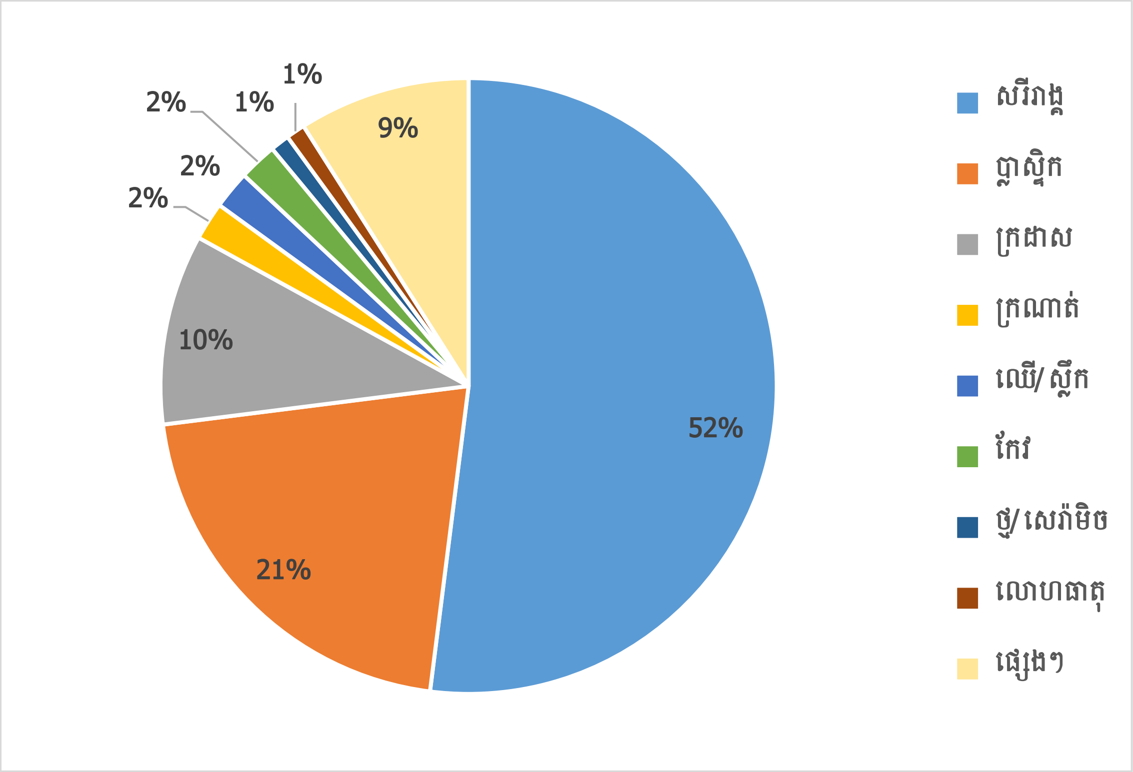

ប្រភព៖ *របាយការណ៍ស្ថានភាពបរិស្ថានលើកទី៤* អគ្គនាយកដ្ឋានចំណេះដឹង និងព័ត៌មានបរិស្ថាន ក្រសួងបរិស្ថានឆ្នាំ ២០២១។

នៅក្នុងក្រាហ្វិក ៤៧ និងតារាង ១៦ បង្ហាញអំពីបរិមាណសំណល់រឹងប៉ាន់ប្រមាណនៅឆ្នាំ ២០១៥ នៅទូទាំង ប្រទេសមានចំនួន ៤.០៩០.២០៩ តោន/ឆ្នាំ ដែលក្នុងនោះបរិមាណសំណល់រឹងដែលបានប្រមូលមានចំនួន ២.៥៧១.២៣៥តោន/ឆ្នាំ ស្មើនឹង ៦៣ ភាគរយ ការបោះសំណល់រឹងចោលដោយខុសច្បាប់មានចំនួន ១.១៩៤.៤៥៦ តោន/ឆ្នាំ ស្មើនឹង ២៩ ភាគរយ និង បរិមាណសំណល់ដែលត្រូវកែច្នៃឡើងវិញមានចំនួន ៣២៤.៥១២តោន/ឆ្នាំ ស្មើនឹង ៨ភាគរយ។ តំបន់ទំនាបកណ្តាលមានសំរាមប៉ាន់ប្រមាណ ២.៥១០.៣១៣ តោន/ឆ្នាំ ដែលក្នុងនោះបរិមាណសំណល់រឹងដែលបានប្រមូលមានចំនួន ១.៦៥៦.៩៧៥តោន/ឆ្នាំ ស្មើនឹង ៦៦ ភាគរយ ការបោះសំណល់រឹងចោលដោយខុសច្បាប់មានចំនួន ៧២៩.៧០៤ តោន/ឆ្នាំ ស្មើនឹង ២៩ ភាគរយ និង បរិមាណសំណល់ដែលត្រូវកែច្នៃឡើងវិញមានចំនួន ១២៣.៦២៦តោន/ឆ្នាំ ស្មើនឹង ៥ភាគរយ។ តំបន់ទំនាបទន្លេសាបមានសំរាមប៉ាន់ប្រមាណ ១.០៥៨.១១៣ តោន/ឆ្នាំ ដែលក្នុងនោះបរិមាណសំណល់រឹងដែលបានប្រមូលមានចំនួន ៦៤២.០០៣តោន/ឆ្នាំ ស្មើនឹង ៦១ ភាគរយ ការបោះសំណល់រឹងចោលដោយខុសច្បាប់មានចំនួន ៣២១.៤៦២ តោន/ឆ្នាំ ស្មើនឹង ៣០,៤ ភាគរយ និង បរិមាណសំណល់ដែលត្រូវកែច្នៃឡើងវិញមានចំនួន ៩៤.៦៤៤តោន/ឆ្នាំ ស្មើនឹង ៩ភាគរយ។ តំបន់ឆ្នេរសមុទ្រមាន

សំរាមប៉ាន់ប្រមាណ ៣៩២.២៩៩ តោន/ឆ្នាំ ដែលក្នុងនោះបរិមាណសំណល់រឹងដែលបានប្រមូលមានចំនួន ១៩៥.៦៤៤តោន/ឆ្នាំ ស្មើនឹង ៥០ ភាគរយ ការបោះសំណល់រឹងចោលដោយខុសច្បាប់មានចំនួន ១១៣.៦៤៦ តោន/ឆ្នាំ ស្មើនឹង ២៩ ភាគរយ និង បរិមាណសំណល់ដែលត្រូវកែច្នៃឡើងវិញមានចំនួន ៨៣.០០៨តោន/ឆ្នាំ ស្មើនឹង ២១,២ភាគរយ។ តំបន់ខ្ពង់រាបនិងភ្នំ មានសំរាមប៉ាន់ប្រមាណ ១២៩.៤៧៨ តោន/ឆ្នាំ ដែលក្នុងនោះបរិមាណសំណល់រឹងដែលបានប្រមូលមានចំនួន ៧៦.៦០៨តោន/ឆ្នាំ ស្មើនឹង ៥៩ ភាគរយ ការបោះសំណល់រឹងចោលដោយខុសច្បាប់មានចំនួន ២៩.៦៣៩ តោន/ឆ្នាំ ស្មើនឹង ២៣ ភាគរយ និង បរិមាណសំណល់ដែលត្រូវកែច្នៃឡើងវិញមានចំនួន ២៣.២២៩តោន/ឆ្នាំ ស្មើនឹង ១៨ភាគរយ។

ក្រាហ្វិក ៤៧. ភាគរយបរិមាណសំណល់រឹងទីក្រុងតាមតំបន់ឆ្នាំ២០១៥

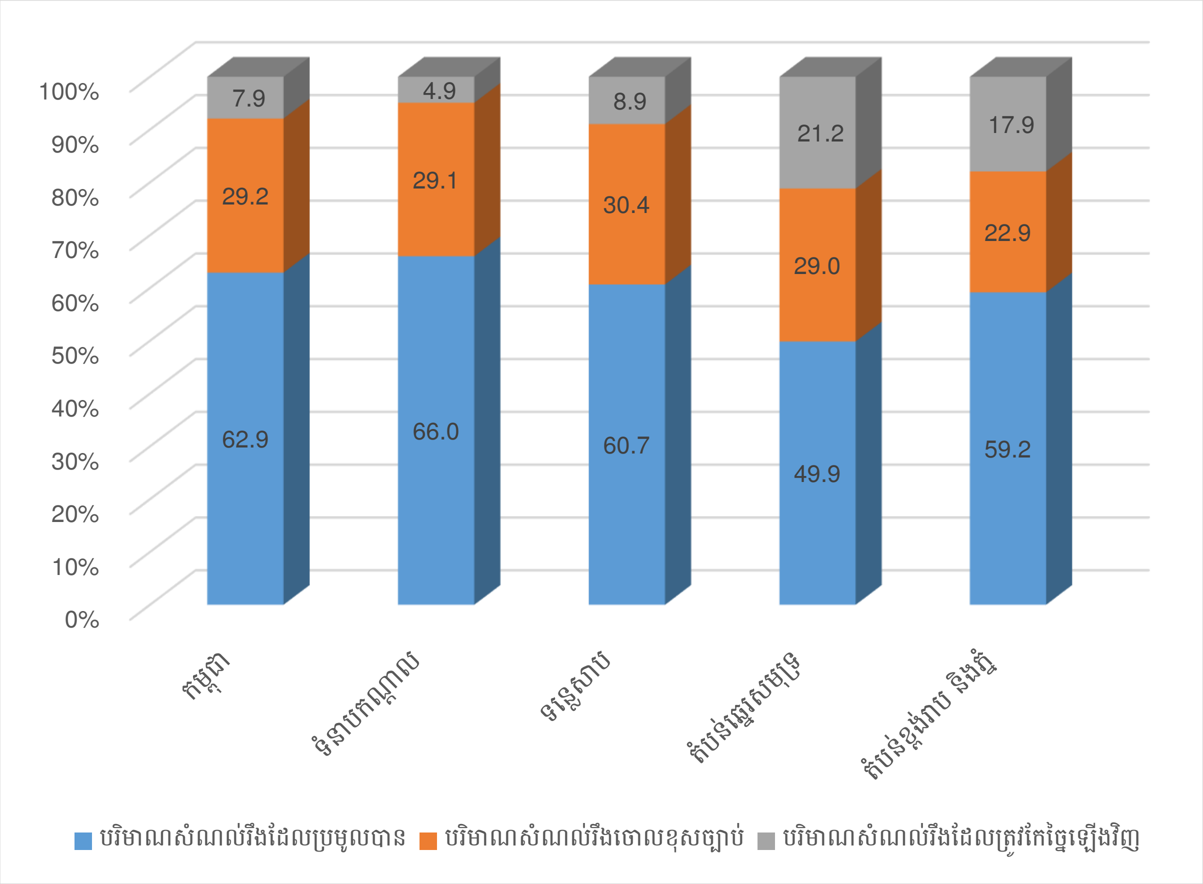

ប្រភព÷ *របាយការណ៍ស្ថានភាពបរិស្ថានលើកទី៤* អគ្គនាយកដ្ឋានចំណេះដឹង និងព័ត៌មានបរិស្ថាន ក្រសួងបរិស្ថានឆ្នាំ ២០២១។

តារាង ១៦. បរិមាណការប្រមូលសំណល់រឹងទីក្រុង ការចោលសំរាមខុសច្បាប់ និងការកែច្នៃឡើងវិញ ឆ្នាំ២០១៥ តាមតំបន់

កម្ពុជា/តំបន់	បរិមាណសំណល់ ប៉ាន់ស្មាន	បរិមាណសំណល់ ដែលបានប្រមូល	ការបោះសំណល់រឹង ចោលដោយ ខុសច្បាប់	បរិមាណសំណល់ ដែលបានកែច្នៃ ឡើងវិញ
កម្ពុជា	**4,090,209**	**2,571,235**	**1,194,456**	**324,512**
តំបន់ខ្ពង់រាបនិងភ្នំ	129,478	76,608	29,639	23,229
តំបន់ឆ្នេរសមុទ្រ	392,299	195,644	113,646	83,008
ទន្លេសាប	1,058,113	642,003	321,462	94,644
ទំនាបកណ្ដាល	2,510,313	1,656,975	729,704	123,626
តំបន់ខ្ពង់រាបនិងភ្នំ	129,478	76,608	29,639	23,229

ប្រភព៖ *របាយការណ៍ស្ថានភាពបរិស្ថានលើកទី៤* អគ្គនាយកដ្ឋានចំណេះដឹង និងព័ត៌មានបរិស្ថាន ក្រសួងបរិស្ថានឆ្នាំ ២០២១។

ក្រាហ្វិក ៤៨ បង្ហាញអំពីភាគរយបរិមាណសំណល់រឹងទីក្រុងតាមរាជធានីខេត្តដែលស្ថិតនៅក្នុងតំបន់ទំនាបកណ្ដាល។ បរិមាណប្រមូលសំណល់រឹងដែលប្រមូលបាននៅរាជធានីភ្នំពេញមានប្រហែល៨៣% ច្រើនជាងគេខណៈដែលខេត្តស្វាយរៀងមានប្រហែល៤៣% ទាបជាងគេក្នុងចំណោមខេត្តទាំង៧ ដែលស្ថិតនៅក្នុងតំបន់ទំនាបកណ្ដាល។ ភាគរយសំណល់រឹងដែលចោលខុសច្បាប់នៅក្នុងខេត្តត្បូងឃ្មុំមានចំនួន ៤៨% ច្រើនជាងគេ និងតិចជាងគេរាជធានីភ្នំពេញ ១២% ខណៈដែលខេត្តស្វាយរៀង និងខេត្តកំពង់ចាមមានភាគរយ (៤៥%)ស្មើគ្នា។ ចំពោះបរិមាណសំណល់រឹងកែច្នៃឡើងវិញ ខេត្តតាកែវមានភាគរយខ្ពស់ជាងគេ ២៨% និងខេត្តត្បូងឃ្មុំពុំមានការកែច្នៃឡើងវិញ។

ក្រាហ្វិក ៤៨. ភាគរយបរិមាណសំណល់រឹងទីក្រុងតាមរាជធានីខេត្តក្នុងតំបន់ទំនាបកណ្ដាលឆ្នាំ២០១៥

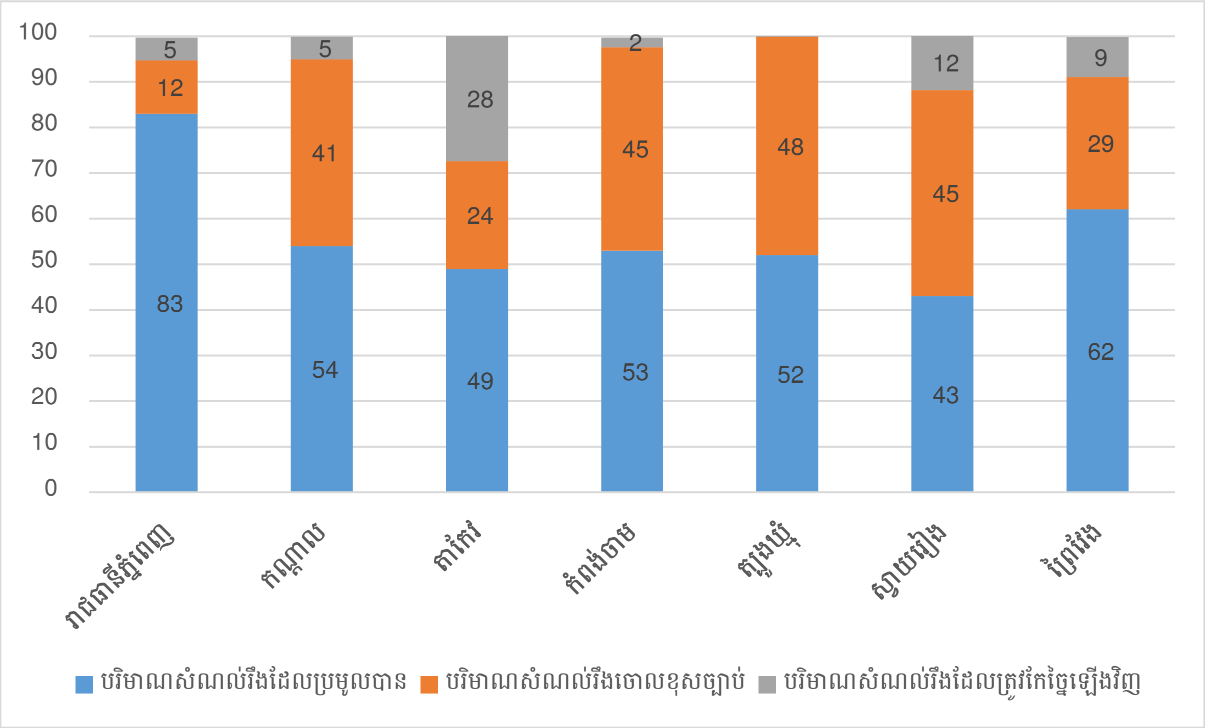

តារាង ១៧ បរិមាណការប្រមូលសំណល់រឹងទីក្រុង ការចោលសំរាមខុសច្បាប់ និងការកែច្នៃឡើងវិញ ឆ្នាំ២០១៥ តាមខេត្តក្នុងតំបន់ទំនាបកណ្ដាល

កម្ពុជា/តំបន់	បរិមាណសំណល់ប៉ាន់ស្មាន	បរិមាណសំណល់ដែលបានប្រមូល	ការបោះសំណល់រឹងចោលដោយខុសច្បាប់	បរិមាណសំណល់ដែលបានកែច្នៃឡើងវិញ
ទំនាបកណ្ដាល	**2,510,313**	**1,656,975**	**729,704**	**123,626**
រាជធានីភ្នំពេញ	1,007,400	839,500	117,530	50,370
កណ្ដាល	379,600	205,495	155,125	18,980
តាកែវ	59,427	29,066	14,002	16,358
កំពង់ចាម	578,890	308,060	258,420	12,410
ត្បូងឃ្មុំ	214,002	110,350	102,484	1,167
ស្វាយរៀង	20,239	8,654	9,143	2,441
ព្រៃវែង	250,755	155,850	73,000	21,900

ប្រភព៖ *របាយការណ៍ស្ថានភាពបរិស្ថានលើកទី៤* អគ្គនាយកដ្ឋានចំណេះដឹង និងព័ត៌មានបរិស្ថាន ក្រសួងបរិស្ថានឆ្នាំ ២០២១។

ផ្អែកតាមរបាយការណ៍ស្ថានភាពបរិស្ថានលើកទី៣ ឆ្នាំ២០១៩ បាន បង្ហាញថា ការផ្ដល់សេវាប្រមូលដឹកជញ្ជូនសំរាម សំណល់រឹងនៅទីប្រជុំជន ក្រុង ស្រុក ភាគច្រើនអនុវត្តដោយអ្នកគ្រប់គ្រងផ្សារ ឬ ភាស៊ីផ្សារដែលមានរហូតដល់ ៥៣ ភាគរយ ហើយការផ្ដល់សេវានេះដោយក្រុមហ៊ុនឯកជននៅទីប្រជុំជន ក្រុងមានចំនួនតែ ២០ ភាគរយ ប៉ុណ្ណោះ ។ មូលហេតុមកពីនៅតាមទីប្រជុំជនស្រុកការចូលរួមបង់ថ្លៃសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនសំរាម សំណល់រឹងមានតែអាជីវករលក់ដូរតាមតូបក្នុងផ្សារ នឹងហាងទំនិញ ឬ ផ្ទះប្រជាពលរដ្ឋជុំវិញផ្សារតែប៉ុណ្ណោះ ហើយដែលក្រុមហ៊ុនពិបាកនឹងទទួលយក (ទំហំការងារមិនសមាមាត្រនឹងចំណាយរបស់ក្រុមហ៊ុន) ហើយយោងតាមក្រាហ្វិក ៤៩ បង្ហាញថា ២៤ភាគរយ ទៀតពុំទទួលបានសេវាប្រមូលសំរាម សំណល់រឹង ទីប្រជុំជននៅក្នុងក្រុង សំណល់រឹងទូទាំងប្រទេស។

ក្រាហ្វិក ៤៩. ភាគរយការផ្ដល់សេវា ដឹកជញ្ជូនសំរាម សំណល់រឹងទីប្រជុំជន នៅក្រុង ស្រុក ទាំង១៨៥ទូទាំងប្រទេស ឆ្នាំ២០១៧

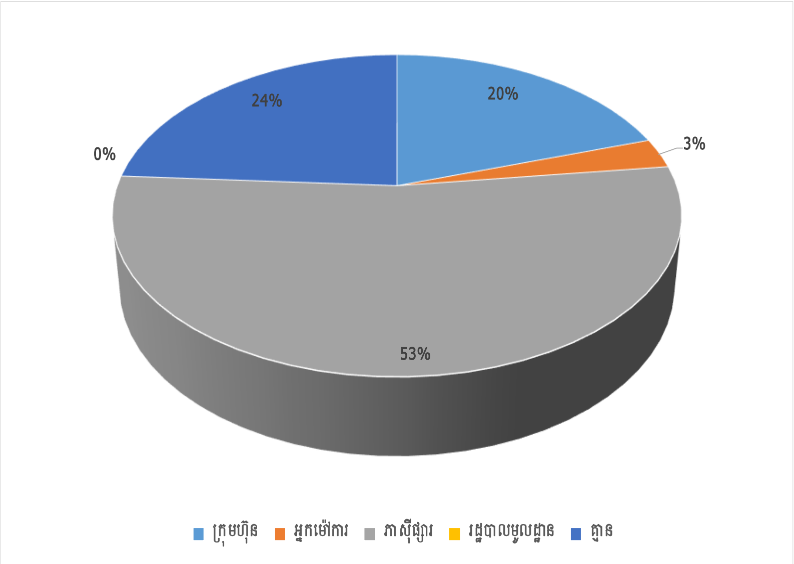

ប្រភព៖ *របាយការណ៍ស្ថានភាពបរិស្ថានលើកទី៤* អគ្គនាយកដ្ឋានចំណេះដឹង និងព័ត៌មានបរិស្ថាន ក្រសួងបរិស្ថានឆ្នាំ ២០១៩។

ក៤. តំបន់ការពារ

តំបន់ការពារនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាចែកជា៤ផ្នែកធំៗគឺ ១) ឧទ្យានជាតិ(National Park) មានផ្ទៃដី សរុប ៧៤២,៣ ពាន់ហិកតាស្មើនឹង ១៣,៨% ២) តំបន់ការពារសត្វព្រៃ (Wildlife Sanctuary) មានផ្ទៃដីចំនួន៤.១៣៧,៦ ពាន់ហិកតា ស្មើនឹង ៧៦,៩% ៣) តំបន់ប្រាសាទ (Protected Land Scape) មានចំនួន ៩៧ ពាន់ហិកតា ស្មើនឹង ១,៨% និងតំបន់គ្រប់គ្រងប្រើប្រាស់ច្រើនយ៉ាង (Multiple Use Management) មានចំនួន ៤០៣,៩ ពាន់ហិកតា ស្មើនឹង ៧,៥%។

ក្រាហ្វិក ៥០. តំបន់ការពារ

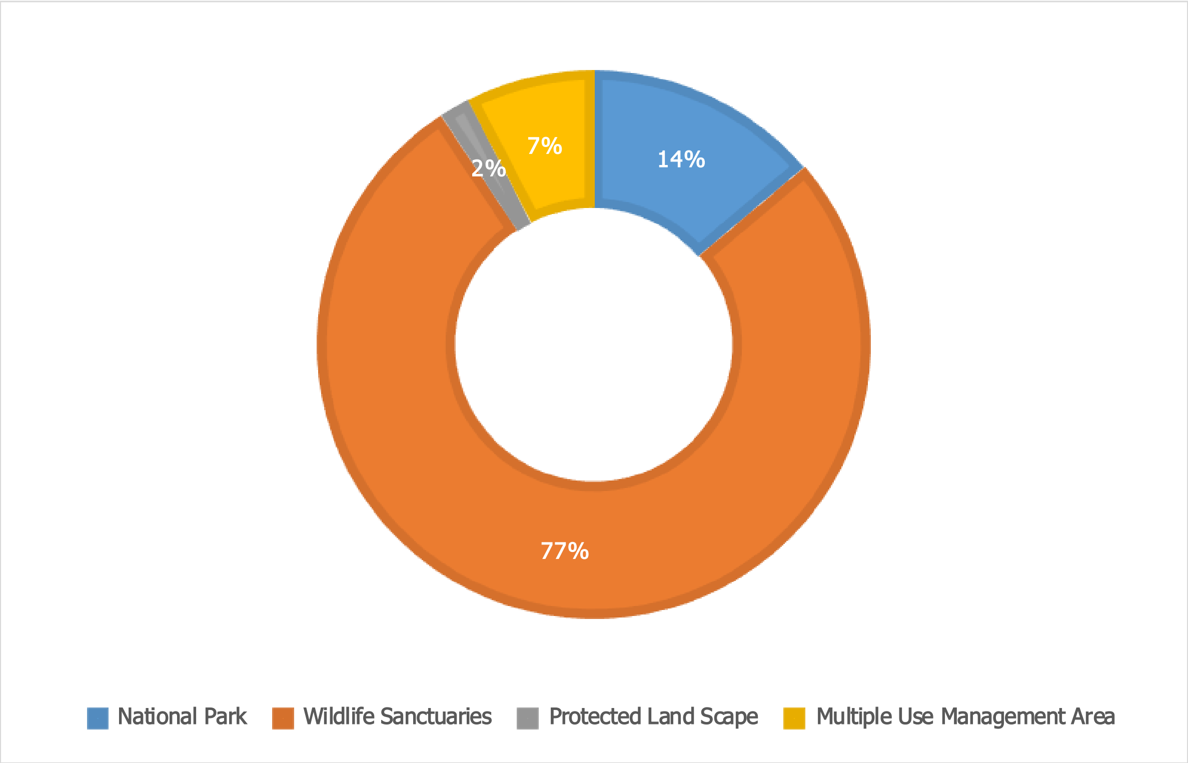

ប្រភព÷ ក្រសួងបរិស្ថាន

សំគាល់: សៀវភៅកម្រងទិន្នន័យស្ថិតិកម្ពុជាប្រចាំឆ្នាំ ២០១៧ វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ក្រសួងផែនការ បោះពុម្ពខែមករា ឆ្នាំ ២០១៨។

ក៥.១. តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងព្រៃការពារ

ក៥.១.១ តំបន់ការពារធម្មជាតិ

តំបន់ការពារធនធានធម្មជាតិ គឺជាដែនដីសម្បត្តិសាធារណៈរបស់រដ្ឋ រួមមានដែនដីគោក ឬដែនទឹក រួមទាំងឆ្នេរសមុទ្រ និងសមុទ្រ ស្ថិតនៅក្នុងតំបន់ដែលទទួលស្គាល់ដោយបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ ឬតំបន់ដែលបង្កើតថ្មីក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ក្រសួងបរិស្ថាន ដែលធានាបាននូវការការពារប្រភេទសត្វព្រៃ និងរុក្ខជាតិសំខាន់ៗ ក៏ដូចជាសហគមន៍ធម្មជាតិ។ រហូតមកដល់ឆ្នាំ២០២១នេះ កម្ពុជាមានតំបន់ការពារធនធានធម្មជាតិចំនួន ៧៣ ដែលមានផ្ទៃដីសរុប ៧,២៩៧,៣១៤ ហិកតា ស្មើនឹង

៤១% នៃផ្ទៃដីប្រទេសកម្ពុជាទាំងមូល។ តំបន់ការពារធនធានធម្មជាតិចំនួន៧៣នេះ គឺស្ថិតនៅក្នុងប្រភេទតំបន់ការពារធំៗចំនួន ៨ រួមមាន៖

ទី១៖ តំបន់ឧទ្យានជាតិ៖ តំបន់ឧទ្យានជាតិនេះមានចំនួន ១១ តំបន់ផ្សេងៗគ្នា និងមានផ្ទៃដីសរុប ១,៧១៧,៦១៤ ហិកតា រួមមាន ឧទ្យានជាតិកែប ឧទ្យានជាតិព្រះមុនីវង្ស «**បូកគោ** » ឧទ្យានជាតិព្រះសុរាម្រិត-កុសមៈ «គិរីរម្យ» ឧទ្យានជាតិសីហនុ-រាម ឧទ្យានជាតិបុទុមសាគរ ឧទ្យានជាតិព្រះជ័យវរ្ម័ន-នរោត្តម «ភ្នំគូលែន» ឧទ្យានជាតិវីរជ័យ ឧទ្យានជាតិវើនសៃ-សៀមប៉ាង ឧទ្យានជាតិអូរយ៉ាដាវ ឧទ្យានជាតិជួរភ្នំក្រវាញកណ្តាល និងឧទ្យានជាតិជួរភ្នំក្រវាញខាងត្បូង។ តំបន់ឧទ្យានជាតិទាំងនេះ សម្បូរទៅដោយសត្វព្រៃកម្រជាច្រើនប្រភេទ និងសម្បូរទៅដោយព្រៃស្រោង ព្រៃរបោះ និងជាតំបន់ទាក់ទាញភ្ញៀវទេសចរឱ្យចូលទស្សនាបានយ៉ាងច្រើនផងដែរ។

ទី២៖ តំបន់ដែនជម្រកសត្វព្រៃ៖ តំបន់ដែនជម្រកសត្វព្រៃនេះត្រូវបែងចែកជា ១៩ តំបន់ផ្សេងៗគ្នា និងមានផ្ទៃដីសរុប ៣,៤៣៣,៣៣៦ ហិកតា រួមមាន ដែនជម្រកសត្វព្រៃឱរ៉ាល់ ដែនជម្រកសត្វព្រៃពាមក្រសោប ដែនជម្រកសត្វព្រៃភ្នំសំកុស ដែនជម្រកសត្វព្រៃគូលែន-ព្រហ្មទេព ដែនជម្រកសត្វព្រៃបឹងពែរ ដែនជម្រកសត្វព្រៃលំផាត់ ដែនជម្រកសត្វព្រៃភ្នំព្រេច ដែនជម្រកសត្វព្រៃភ្នំណាមលៀរ ដែនជម្រកសត្វព្រៃព្រៃឡង់ ដែនជម្រកសត្វព្រៃព្រះរកា ដែនជម្រកសត្វព្រៃឆែប ដែនជម្រកសត្វព្រៃតាតៃ ដែនជម្រកសត្វព្រៃកែវសីមា ដែនជម្រកសត្វព្រៃស្រែពក ដែនជម្រកសត្វព្រៃភ្នំត្នោត-ភ្នំពក ដែនជម្រកសត្វព្រៃសង្ឃរុក្ខវ័ន្ត ដែនជម្រកសត្វព្រៃព្រៃកប្រសព្វ ដែនជម្រកសត្វព្រៃសំបូរ និងដែនជម្រកសត្វព្រៃសៀមប៉ាង។ តំបន់ដែនជម្រកសត្វព្រៃទាំងនេះសម្បូរទៅដោយប្រភេទសត្វព្រៃជិតផុតពូជ សត្វព្រៃកម្រ សត្វព្រៃរងការគំរាមកំហែង ពពួកមច្ឆាជាតិជិតផុតពូជ និងកម្រ ព្រមទាំងជាជម្រកសត្វព្រៃ និងជីវចម្រុះជាច្រើនប្រភេទ ពិសេសសម្បូរទៅដោយធនធានធម្មជាតិ ព្រៃស្រោង និងព្រៃរបោះជាដើម។

ទី៣៖ តំបន់ទេសភាព៖ តំបន់ទេសភាពនេះត្រូវបែងចែកជា ១៣ តំបន់ផ្សេងៗគ្នា និងមានផ្ទៃដីសរុប ១៥៣,៦០៤ ហិកតា រួមមាន តំបន់រមណីយដ្ឋានអង្គរ តំបន់បន្ទាយឆ្មារ តំបន់ព្រះវិហារ តំបន់អង្គង់ព្រីង តំបន់ទំនាបខាងជើងទន្លេសាប តំបន់បឹងព្រែកល្ពៅ តំបន់អាងត្រពាំងថ្ម តំបន់ប្រាសាទបាកាន «ព្រះខ័នកំពង់ស្វាយ» តំបន់រនាមដូនសំ តំបន់សំបូរព្រែគុក តំបន់បឹងលំកុដ តំបន់ភ្នំក្រាំងដីមាស និងតំបន់បឹងយ៉ាកអោម-យ៉ាកកាវ៉ា។ សម្រាប់តំបន់ទេសភាពនេះ គឺសម្បូរទៅដោយប្រាង្គប្រាសាទបុរាណ សម្បត្តិបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ ព្រៃឈើ និងធនធានធម្មជាតិជាច្រើនទៀត។

ទី៤៖ តំបន់ប្រើប្រាស់ច្រើនយ៉ាង៖ តំបន់ប្រើប្រាស់ច្រើនយ៉ាងត្រូវបែងចែកជា ៨ តំបន់ផ្សេងៗគ្នា និងមានផ្ទៃដីសរុប ៤១៥,៧៩៦ ហិកតា រួមមាន តំបន់ដងព្រែក តំបន់សំឡូត តំបន់ទន្លេសាប តំបន់ពញាក្រែក តំបន់ព្រែកទឹកសាបក្បាលឆាយ តំបន់ភ្នំនាងកង្រី-ភ្នំទូកមាស តំបន់សសរស្តម្ភសត្វតោ និងតំបន់បឹងយក្ខឡោម។

ទី៥៖ តំបន់វ៉ាមសារ៖ តំបន់វ៉ាមសារត្រូវបែងចែកជា ៥ តំបន់ និងមានផ្ទៃសរុប ៦០,៩៩៥ ហិកតា រួមមាន តំបន់ស្ទឹងត្រែង តំបន់កោះកាពិ បឹងទន្លេឆ្មារ តំបន់ព្រែកទាល់ និងតំបន់ស្ទឹងសែន។

ទី៦៖ តំបន់ស្នូលនៃបបនីយជីវមណ្ឌល៖ តំបន់ស្នូលនៃបបនីយជីវមណ្ឌលនេះត្រូវបែងចែកជា ៣ តំបន់ផ្សេងៗគ្នា និងមានផ្ទៃសរុប ៤២,២៥៧ ហិកតា រួមមាន តំបន់ព្រែកទាល់ តំបន់ស្ទឹងសែន និង តំបន់បឹងទន្លេឆ្មារ។

ទី៧៖ តំបន់បេតិកភណ្ឌធម្មជាតិ៖ តំបន់បេតិកភណ្ឌធម្មជាតិនេះត្រូវបែងចែកជា ១១ តំបន់ផ្សេងៗគ្នា និងមានផ្ទៃដីសរុប ៣៣,៩៥១ ហិកតា រួមមាន តំបន់ភ្នំត្បែង តំបន់ភ្នំយ៉ាត តំបន់ភ្នំប្រាំពីរ តំបន់ជញ្ជាំង តំបន់គិរីយង់ តំបន់ភ្នំទាក់ទ្រាំង តំបន់ភ្នំព្រះនេត្រព្រះ តំបន់ភ្នំព្រះ-ភ្នំវែង តំបន់ភ្នំយាយសំ តំបន់ភ្នំបាក់ និងតំបន់ភ្នំស្វាយ។

ទី៨៖ តំបន់ឧទ្យានសមុទ្រ៖ តំបន់ឧទ្យានសមុទ្រនេះមានផ្ទៃដីសរុប ៥២,៤៤៨ ហិកតា គឺតំបន់សមុទ្រកោះរ៉ុង។ ក្រៅពីនេះ ក៏នៅមានតំបន់អភិរក្សទឹកសាបបឹងព្រែកទប់ ដែលមានផ្ទៃដីសរុប ១,៦៣០ ហិកតា និងរបៀងអភិរក្សជីវចម្រុះ ដែលមានផ្ទៃដីសរុប ១៤២,៧៩៤០ ហិកតា។ ការបង្កើតឱ្យមានតំបន់ការពារទាំងអស់នេះ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល គឺក្នុងគោលបំណងកែប្រែតំបន់នានាឱ្យក្លាយទៅជាតំបន់បេតិកភណ្ឌធម្មជាតិភ្នំ លើកស្ទួយតម្លៃទៅលើប្រវត្តិសាស្ត្រ វប្បធម៌ ការអភិរក្ស ជីវចម្រុះ លើកស្ទួយជីវភាពប្រជាពលរដ្ឋ និងវិស័យទេសចរណ៍នៅតំបន់ទាំងនោះ។

តារាង ១៨ ចំនួនផ្ទៃដីតំបន់ការពារធម្មជាតិ

លរ	ប្រភេទតំបន់ការពារធម្មជាតិ	ផ្ទៃដីគិតជាហិកតា
1	តំបន់ឧទ្យានជាតិ	1,717,614
2	តំបន់ដែនជម្រកសត្វព្រៃ	3,433,336
3	តំបន់ទេសភាព	153,604
4	តំបន់ប្រើប្រាស់ច្រើនយ៉ាង	415,796
5	តំបន់រ៉ាមសា	60,994
6	តំបន់ស្នូលនៃបបនីយជីវមណ្ឌល	42,257
7	តំបន់បេតិកភណ្ឌធម្មជាតិ	33,951
8	តំបន់ឧទ្យានសមុទ្រ	52,448
	សរុប	**5,910,000**

សំគាល់៖ផ្ទៃដីតំបន់ឧទ្យានសមុទ្រខាងលើមិនបានរាប់បញ្ចូលផ្ទៃដីតំបន់អភិរក្សទឹកសាបបឹងព្រែកទប់ដែលមានផ្ទៃដី ១.៦៣០ហិកតា និងរបៀងអភិរក្សជីវចម្រុះ ដែលមានផ្ទៃដីសរុប ១.៤២៧.៩៤០ ហិកតា ទេ។

ប្រភព៖ ក្រសួងបរិស្ថាន *តំបន់ការពារធម្មជាតិ* [website], 15 March 2021. https:// www.moe.gov.kh/index/29971. (Accessed 23 August 2023).

ក្រាហ្វិក ៥១. ភាគរយតាមប្រភេទតំបន់ការពារធម្មជាតិ

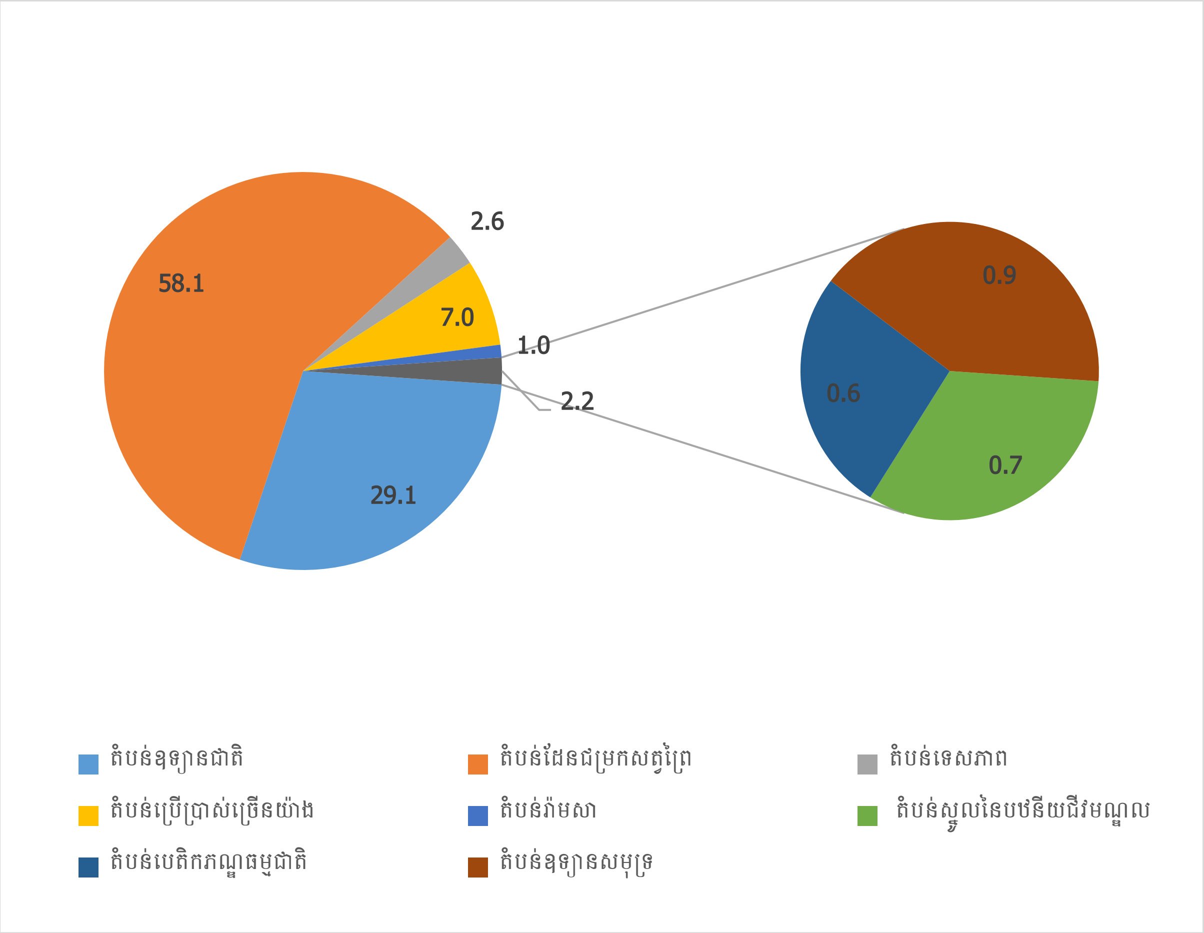

ក៥.១.២ តំបន់ព្រៃការពារ

នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាមានព្រៃ ៥ ប្រភេទធំៗ ព្រៃជ្រុះស្លឹករួមទាំងព្រៃល្បោះ (១៨,៥%) ព្រៃស្រោង (១៥,៨%) ព្រៃពាក់កណ្តាលស្រោង (៥,៩%) ព្រៃលិចទឹក (២,៦%) និងព្រៃផ្សេងៗ (៥%) ដែលរាប់បញ្ចូលព្រៃដុះឡើងវិញ និងព្រៃលូតលាស់ឡើងវិញ ព្រៃកោងកាង កៅស៊ូ ចម្ការឈើ ចម្ការដូងប្រេង និងឫស្សី ខណៈដែល តំបន់មិនមានព្រៃមានប្រមាណ ៥២%។ នៅចន្លោះឆ្នាំ២០០៦ ដល់ ២០១៨ ប្រទេសកម្ពុជាបាត់បង់ព្រៃឈើចំនួន ២,៧ លានហិកតា នៅក្នុងគ្រប់តំបន់អេកូឡូស៊ីទាំងអស់។ តំបន់មេគង្គខាងកើត និងតំបន់ទំនាបកណ្តាលបាត់បង់ព្រៃឈើក្នុងផ្ទៃដីធំជាងគេបំផុតចំនួន ៧៦០ ០០០ ហិកតា នៅក្នុងមួយតំបន់ ចំណែកឯគម្របព្រៃឈើក្នុងតំបន់ប្រជុំភ្នំក្រវាញ ហាក់បីនៅមានចំនួនថេរ (ក្រសួងបរិស្ថានឆ្នាំ២០១៨)។

ក្រាហ្វិក ៥២. ប្រភេទព្រៃឈើ

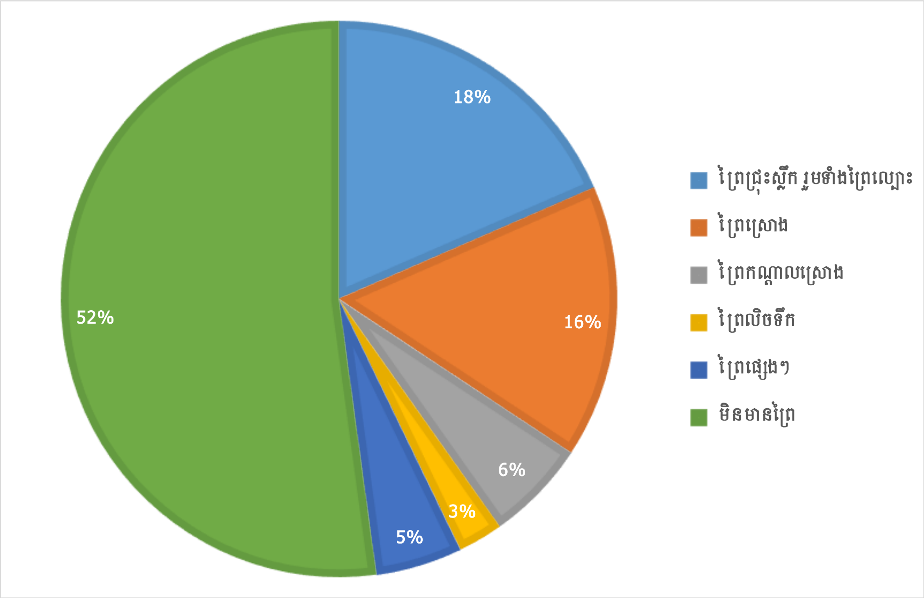

ប្រភព៖ *របាយការណ៍ស្ថានភាពបរិស្ថានលើកទី៤* អគ្គនាយកដ្ឋានចំណេះដឹង និងព័ត៌មានបរិស្ថាន ក្រសួងបរិស្ថានឆ្នាំ២០២១ ។

ក៥.១.៣ គម្របព្រៃឈើ

ប្រទេសកម្ពុជា គឺជាប្រទេសមួយ ដែលរក្សាបានគម្របព្រៃឈើមានចំនួនខ្ពស់ជាងគេបំផុតនៅក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍យើងនេះ ។ តែទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ និន្នាការនៃការប្រែប្រួលគម្របព្រៃឈើពីឆ្នាំ ១៩៦៥ មានចំនួនប្រហែល ៧៣% បានថយចុះមកត្រឹម ៤៧% នៅឆ្នាំ២០១៨ ។

ក្រាហ្វិក ៥៣. ការប្រែប្រួលគម្របព្រៃឈើ

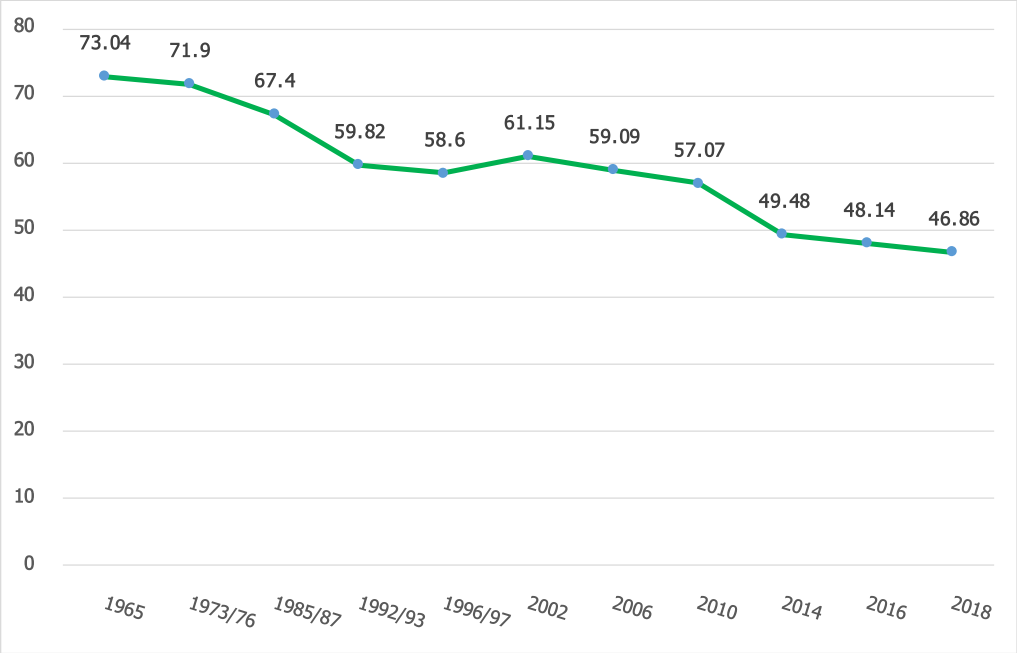

សំគាល់÷ ព្រៃឈើទូទាំងប្រទេសរួមបញ្ចូលចម្ការកៅស៊ូ និងចម្ការដូងប្រេង។

ប្រភព÷ *របាយការណ៍ស្ថានភាពបរិស្ថានលើកទី៤* អគ្គនាយកដ្ឋានចំណេះដឹង និងព័តិមានបរិស្ថាន ក្រសួងបរិស្ថានឆ្នាំ ២០២១។

ក៤.១.៤ តំបន់វាលភក់ និងលក្ខណៈពិសេស

តំបន់វាលភក់មាននៅតាមដងទន្លេដូចជាទន្លេមេគង្គ ទន្លេស្រែពក ទន្លេសេកុង និងតំបន់ដែលមានបឹងធំៗ ជាដើម ដែលមានចំនួន ១៧ គឺ បឹងព្រីង ប្រព័ន្ធទន្លេក្រចេះ ប្រព័ន្ធទន្លេស្រែពក ប្រព័ន្ធទន្លេសេសាន ព្រៃលិចទឹក ទន្លេមេគង្គស្ទឹងត្រែង ប្រព័ន្ធទន្លេមេគង្គពាមជីលាំង បឹងប្រាសាទទុយោ បឹងវាលសំណាប់ បឹងប្រាំង បឹងចាំងរុង ប្រព័ន្ធសុងសែនខាងលើ ភូមិមុតពាម បឹងវាលដំរី ស្ទឹងសែនទាប បឹងឆ្មា និង បឹងវាលពក ។

ក្រាហ្វិក ៥៤. តំបន់វាលភក់ គិតជាហិកតា

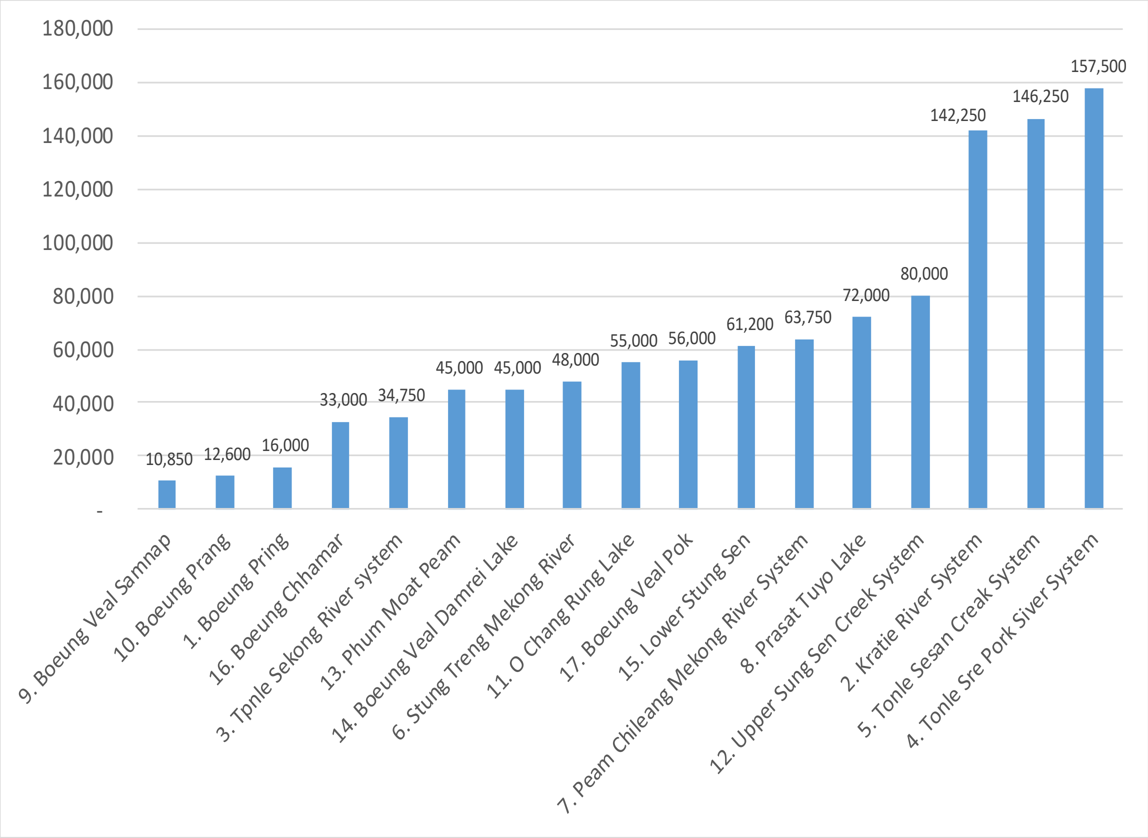

ប្រភព÷ ក្រសួងបរិស្ថាន

សំគាល់ៈ សៀវភៅកម្រងទិន្នន័យស្ថិតិកម្ពុជាប្រចាំឆ្នាំ ២០១៧ វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ក្រសួងផែនការ បោះពុម្ពខែមករា ឆ្នាំ ២០១៨។

ខ. ទឹកស្អាត និងទឹកកខ្វក់

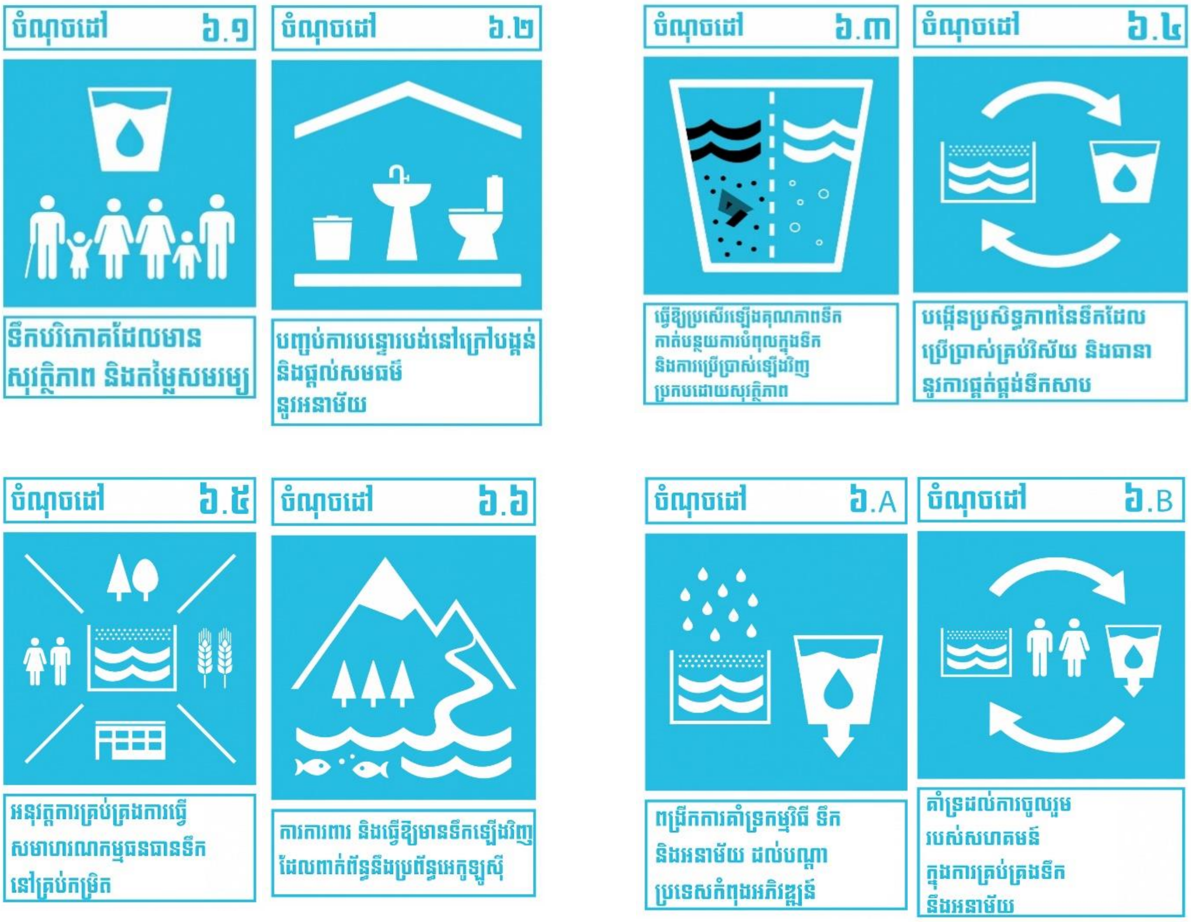

ទឹកបានដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ជាគ្រឹះសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍនានានៃប្រទេសមួយ។ ប្រទេសកម្ពុជាពិតជាមានចំណងជាក់លាក់ខ្លាំងទៅនឹងអ្វីដែលត្រូវបានហៅ មាសខៀវ ដូចដែលវាត្រូវបានគេចាត់ទុកថា ជាប្រទេសមួយ ដែលអំណោយទានដ៏ពិសិដ្ឋ ជាពិសេសធនធានទឹក។ ភ្នំគូលែននៃអតីតចក្រភពខ្មែរ មានភាពល្បីល្បាញដោយសារទឹកដ៏ពិសិដ្ឋ ហើយរាជធានីអង្គរវត្ត ក៏បានបង្ហាញពីប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រដ៏ទំនើបបំផុតនៃសម័យនោះផងដែរ។ ប្រជាជនកម្ពុជា ពឹងផ្អែកយ៉ាងខ្លាំងទៅលើទឹកសាបជាជាងតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រ ជាពិសេសជលផលទឹកសាប សម្រាប់ទ្រទ្រង់ដល់ជីវភាពរស់នៅ និងសម្រាប់ជាប្រភពប្រូតេអ៊ីនចម្បងរបស់ពួកគេ។ ប្រទេសកម្ពុជាទទួលរងនូវអាកាសធាតុត្រូពិច ដែលនាំឱ្យមានការឆ្លាស់គ្នានៃរដូវខ្វះទឹក និងរដូវទឹកច្រើនហួស។ ប្រភពទឹកសាបសំខាន់ៗរបស់ប្រទេសកម្ពុជាមានដូចជាទន្លេមេគង្គ ទន្លេស្រែពក ទន្លេសេកុង ទន្លេសាប ទន្លេបាសាក់ ស្ទឹង ព្រែក ទឹកបឹង ទឹកត្រពាំង ទឹកចេញពីក្រោមដី និងទឹកភ្លៀងជាដើម។ ទន្លេមេគង្គ និងទន្លេសាបមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ប្រព័ន្ធជលសាស្ត្រកម្ពុជា ហើយវាជាប្រភពដ៏សំខាន់សម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់ប្រូតេអ៊ីននៅកម្ពុជា។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ វាត្រូវបានផ្លាស់ប្តូរ ខណៈពេលដែលចំនួនប្រជាជនកំពុងតែកើនឡើង ហើយតម្រូវការទឹកកំពុងកើនឡើងជាមួយនឹងកង្វះការការពារ ដែលប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចបាននាំឱ្យមានតម្រូវការទឹកខ្លាំងសម្រាប់វិស័យឧស្សាហកម្ម និងកសិកម្ម ដែលធ្វើឱ្យមានការប្រកួតប្រជែងរវាងវិស័យទាំងនេះជាមួយនឹងវិស័យផ្សេងទៀត ហើយវាកំពុងតែធ្វើឱ្យមានការប៉ះពាល់ទាំងបរិមាណ និងគុណភាពទឹក។

គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ ប្រកបដោយចីរភាពទី ៦ មានចំណុចដៅចំនួន ៨ និងសូចនាករចំនួន ១១ ដែលនឹងត្រូវប្រើ ដើម្បីជម្រុញសកម្មភាពឆ្ពោះទៅរកការទទួលបានជាសកលនូវការគ្រប់គ្រងទឹកស្អាត និង អនាម័យដោយសុវត្ថិភាព និងការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកសមស្រប។ គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពទី៦ ទទួលស្គាល់ការគ្រប់គ្រងទឹកប្រកបដោយចីរភាព សំដៅលើការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត (ចំណុចដៅ ៦.១) និង អនាម័យ (ចំណុចដៅ ៦.២) ដែលជាសិទ្ធិមនុស្សជាមូលដ្ឋាន។ គោលដៅនេះ ក៏ផ្តោតលើបញ្ហាដូចជា គុណភាពទឹក និងការគ្រប់គ្រងសំណល់រាវ (ចំណុចដៅ ៦.៣) កង្វះខាតទឹក និងការប្រើប្រាស់ទឹកប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព (ចំណុចដៅ ៦.៤) ការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក (ចំណុចដៅ ៦.៥) និងការការពារ និងការស្តារប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីទាក់ទងនឹងទឹក (ចំណុចដៅ ៦.៦)។

៦១.ទឹកស្អាត

៦១.១ ទីតាំងប្រភពទឹក

ក្រាហ្វិក ៥៥ បានបង្ហាញថាភាគរយគ្រួសារដែលមានទីតាំងប្រភពទឹកសម្រាប់ទទួលទាននៅក្នុងបរិវេណលំនៅឋានសម្រាប់នៅទូទាំងប្រទេសនៅឆ្នាំ២០០៨ មានចំនួនគ្រួសារ ៣៦ភាគរយ និងបានកើនដល់ ៦៤ភាគរយ នៅឆ្នាំ២០១៩។ តំបន់ទំនាបកណ្តាលនៅឆ្នាំ២០០៨ មានចំនួនគ្រួសារ ៤៦ភាគរយ បានកើនដល់ ៧៥ភាគរយ នៅឆ្នាំ២០១៩ និង ខេត្តព្រៃវែងនៅឆ្នាំ២០០៨ មានចំនួន

គ្រួសារ ៥៤ភាគរយ បានកើនដល់៨៤ភាគរយ នៅឆ្នាំ២០១៩ និងខេត្តស្វាយរៀងនៅឆ្នាំ២០០៨ មានចំនួនគ្រួសារ ៦៥ភាគរយ បានកើនដល់៨២ភាគរយ នៅឆ្នាំ២០១៩។ ចំពោះភាគរយទីតាំងប្រភពទឹកដែលមានចម្ងាយទៅយកទឹកតិចជាង៣០នាទី នៅទូទាំងប្រទេសនៅឆ្នាំ២០០៨ មានចំនួន ៣១ភាគរយ បានធ្លាក់ចុះមក ២៥ភាគរយនៅឆ្នាំ២០១៩ និងចម្ងាយទៅយកទឹកច្រើនជាង៣០នាទីមានប្រហែល១២ភាគរយ។ តំបន់ទំនាបកណ្តាលចម្ងាយរយៈពេលទៅយកទឹកតិច៣០នាទី មាន២៩ភាគរយ បានថយចុះមកត្រឹម១៨ភាគរយ និងចម្ងាយរយៈពេលទៅយកទឹកច្រើនជាង៣០នាទីមាន២៤ភាគរយ នៅឆ្នាំ២០០៨ បានថយចុះឡើង ៦ភាគរយនៅឆ្នាំ២០១៩។ ខេត្តព្រៃវែងមានចម្ងាយទៅយកទឹកតិចជាង៣០នាទីនៅឆ្នាំ២០០៨ មានចំនួន ៣៣ភាគរយ បានធ្លាក់ចុះមក ១២ភាគរយនៅឆ្នាំ ២០១៩ និងចម្ងាយទៅយកទឹកតិចជាង៣០នាទីមាន ១៣ភាគរយ នៅឆ្នាំ២០០៨ បានថយចុះមកត្រឹមតែ៤ភាគរយ នៅឆ្នាំ២០១៩។ ខេត្តស្វាយរៀងចម្ងាយទៅយកទឹកតិចជាង៣០នាទី ឆ្នាំ២០០៨ មានចំនួន ២៨ភាគរយ បានធ្លាក់ចុះមក ១៦ភាគរយនៅឆ្នាំ២០១៩ និងចម្ងាយទៅយកទឹកច្រើនជាង៣០នាទីមាន ៧ភាគរយ នៅឆ្នាំ២០០៨ បានថយចុះមកត្រឹមតែ២ភាគរយ នៅឆ្នាំ២០១៩។

ក្រាហ្វិក ៥៥. ភាគរយគ្រួសារ តាមទីតាំងប្រភពទឹកទទួលទាន ឆ្នាំ២០១៩

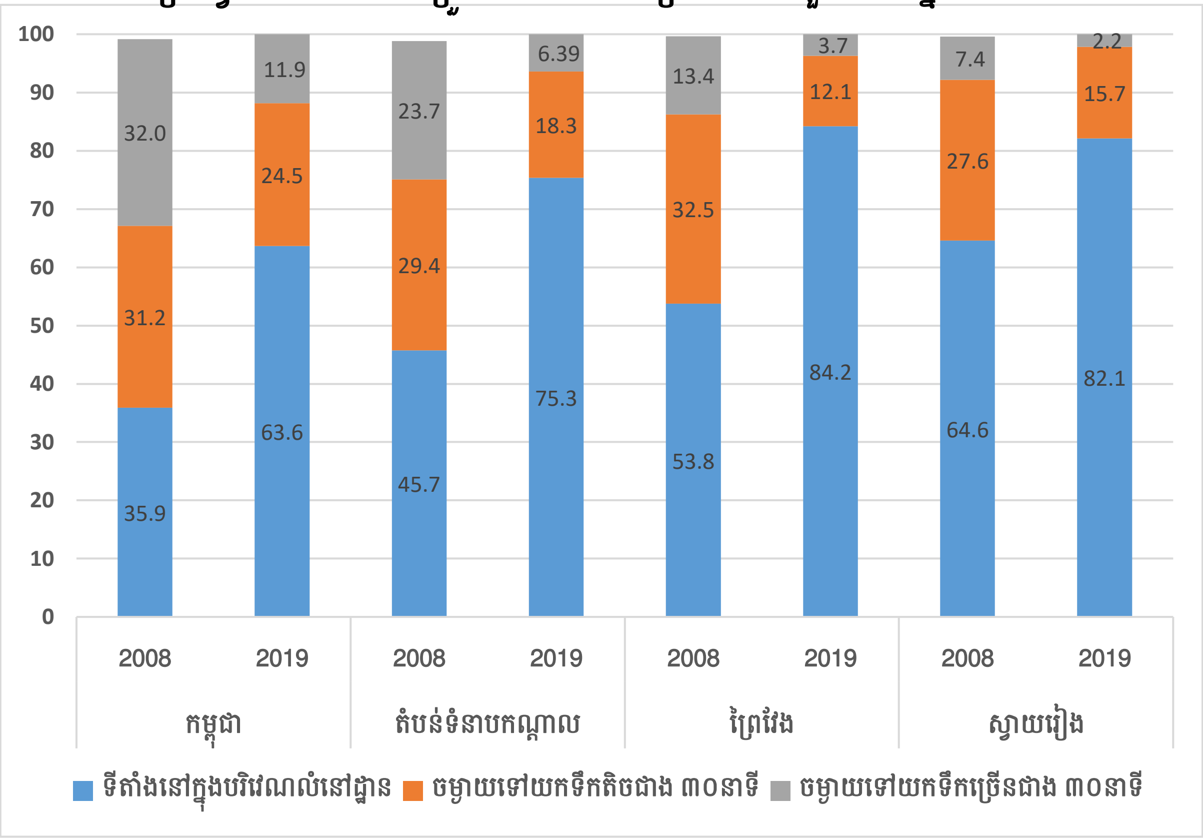

ប្រភព÷ លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ ជំរឿនប្រជាជននៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៨ និងឆ្នាំ២០១៩

១១.២. ការប្រើប្រាស់ទឹកស្អាត

ក្រាហ្វិក ៥៦ បង្ហាញអំពីភាគរយគ្រួសារមានទឹកស្អាតប្រើប្រាស់។ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាភាគរយនៃគ្រួសារ ដែលមានទឹកស្អាតនៅឆ្នាំ១៩៩៨ មានចំនួន ២៩% បានកើនឡើងដល់៤៧% នៅឆ្នាំ ២០០៨ និងបានបន្តកើនឡើងរហូតដល់ ៧៣%នៅឆ្នាំ២០១៩។ តំបន់ទំនាបកណ្ដាលភាគរយគ្រួសារប្រើប្រាស់ទឹកស្អាតនៅឆ្នាំ១៩៩៨ មានប្រហែល ៣៩% បានកើនឡើងប្រហែល ៥៩%នៅឆ្នាំ ២០០៨ និងបន្តកើនឡើងដល់៨៦% នៅឆ្នាំ២០១៩។ ខេត្តព្រៃវែង ភាគរយគ្រួសារប្រើប្រាស់ទឹកស្អាត នៅឆ្នាំ១៩៩៨ មានប្រហែល៥៥% បានកើនឡើងដល់៨៦% នៅឆ្នាំ២០០៨ និងបន្តកើនឡើងរហូតដល់៩៤%នៅឆ្នាំ២០១៩។ ខេត្តស្វាយរៀងភាគរយគ្រួសារប្រើប្រាស់ទឹកស្អាតនៅឆ្នាំ១៩៩៨ មានប្រហែល៤៨% បានកើនឡើងដល់ ៩៣% នៅឆ្នាំ២០០៨ និងបន្តកើនឡើងរហូតដល់៩៨% នៅឆ្នាំ២០១៩ ។

ក្រាហ្វិក ៥៦. ភាគរយគ្រួសារមានទឹកស្អាតប្រើប្រាស់

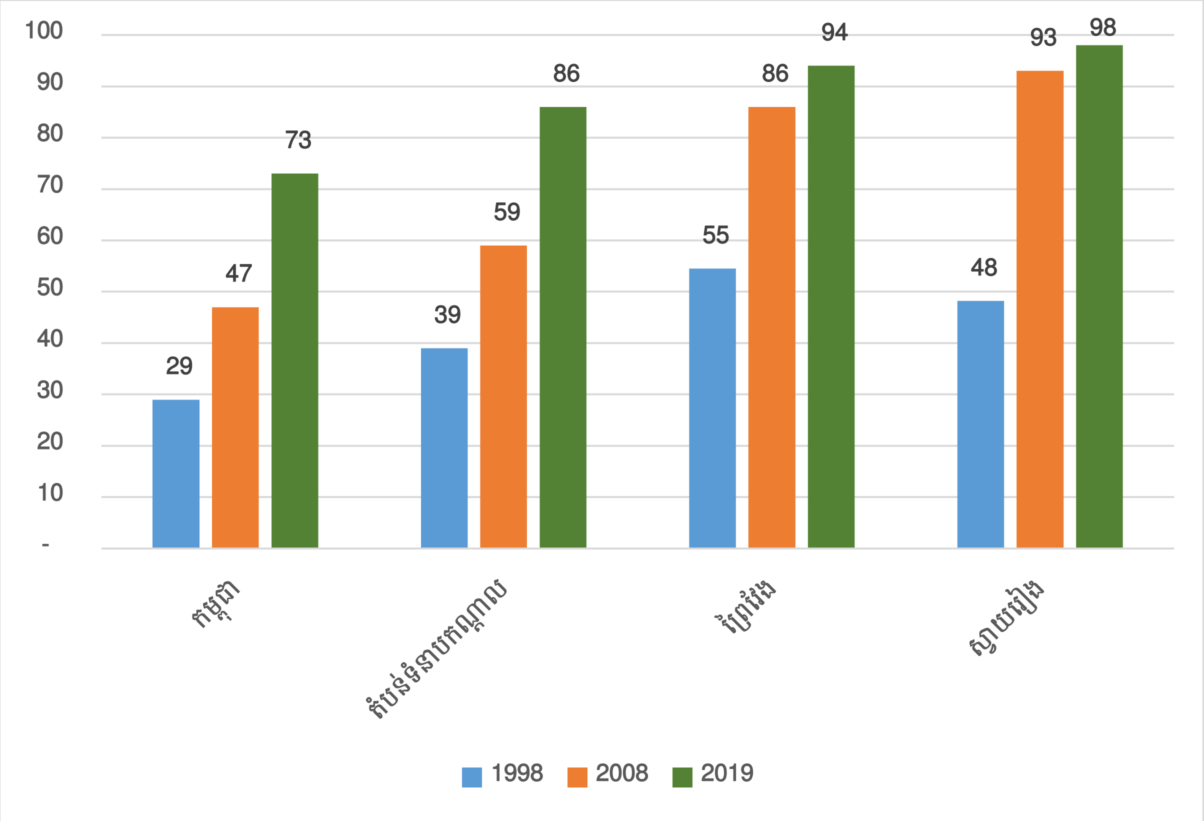

ប្រភព៖ (១)ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្រកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៨ លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ

(២)ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៨ របាយការណ៍ជាតិស្ដីពីលទ្ធផលចុងក្រោយ

(៣)ជំរឿនទូទៅប្រជាជននៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៩ របាយការណ៍ជាតិស្ដីពីលទ្ធផលចុងក្រោយ

សំគាល់៖ ១) ទឹកស្អាតឆ្នាំ១៩៩៨ រួមមានទឹកបណ្ដាញ អណ្ដូងខួង/អណ្ដូងស្នប់ និងទឹកទិញ

២) ទឹកស្អាតឆ្នាំ២០០៨ រួមមានទឹកបណ្ដាញ អណ្ដូងខួង/អណ្ដូងស្នប់ អណ្ដូងជីកមានគម្រប និងទឹកភ្លៀង

៣) ទឹកស្អាតឆ្នាំ២០១៩ រួមមានទឹកបណ្ដាញ ទឹកបំពង់បណ្ដាញក្នុងទីធ្លា/បរិវេណផ្ទះ ទឹកបំពង់សាធារណៈ អណ្ដូងខួង/អណ្ដូងស្នប់ អណ្ដូងជីកមានគម្រប ទឹកភ្លៀង និងទឹកពិសារដប។

១២.ទឹកកខ្វក់

ផ្អែកតាមរបាយការណ៍ស្ថានភាពបរិស្ថានលើកទី ៣ ឆ្នាំ២០១៩ បង្ហាញថា បរិមាណសំណល់រាវបញ្ចេញចោលនៅរាជធានីភ្នំពេញក្នុងឆ្នាំ២០១៣ មានប្រមាណ១០៨.១៩៨.៧២៥ ម៣/ឆ្នាំ គឺមានការកើនឡើងប្រមាណ ១៧.៨៩៨.៥៧៤ ម៣/ឆ្នាំ បើប្រៀបធៀបឆ្នាំ ២០១២។ មានន័យថា ឆ្នាំ ២០១២ បរិមាណសំណល់រាវដែលបញ្ចេញចោលនៅរាជធានីភ្នំពេញ មាន ៩០.២៩៩.២៣៤ម៣/ឆ្នាំ។ បរិមាណបញ្ចេញចោលនេះមានការកើនឡើងជាប្រចាំ ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ។ ក្រាហ្វិក ៥៧ បង្ហាញពីបរិមាណទឹកកខ្វក់នៅរាជធានីភ្នំពេញ ដែលបានបញ្ចេញចោលនៅក្នុងចន្លោះឆ្នាំ ២០០៦ ដល់ ២០១៧។

ក្រាហ្វិក ៥៧. បរិមាណទឹកកខ្វក់បញ្ចេញពីរាជធានីភ្នំពេញ ឆ្នាំ២០០៦ ដល់ ២០១៧

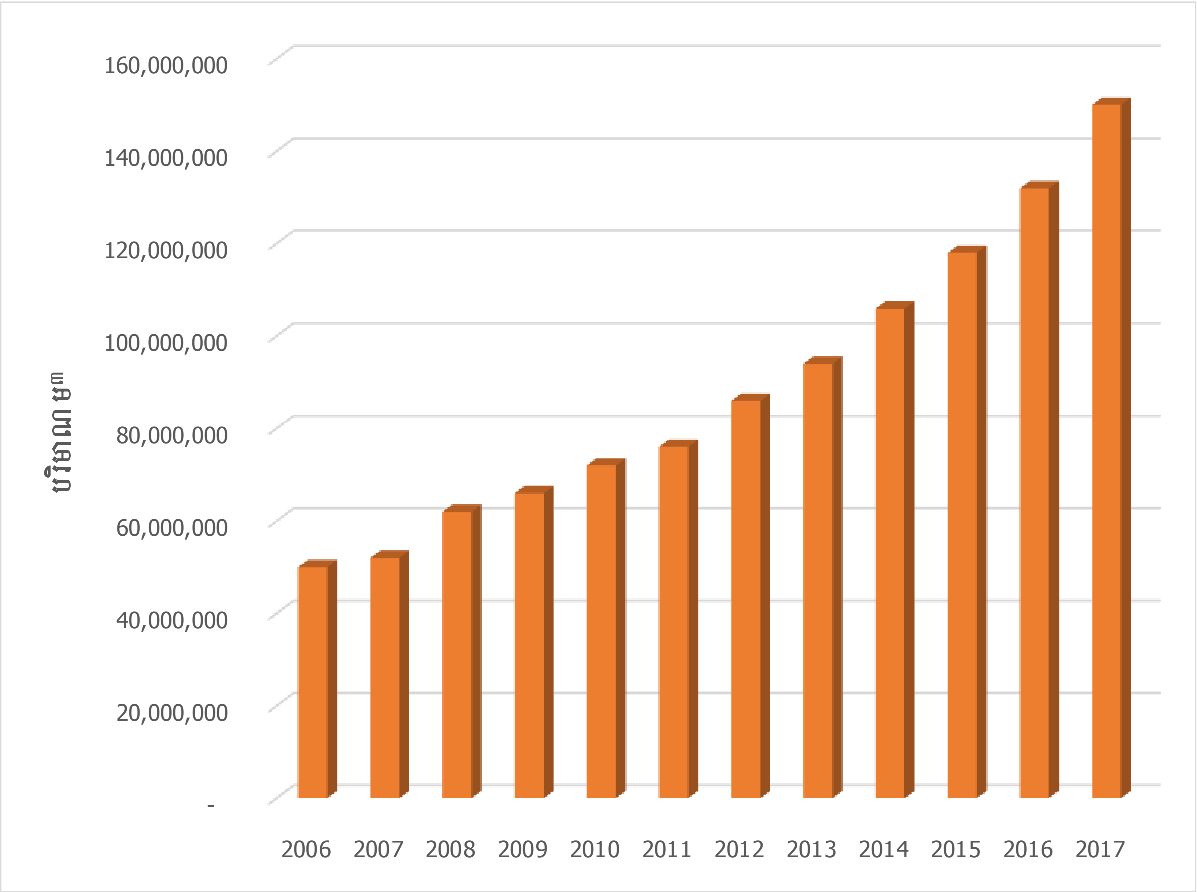

ប្រភព÷ *របាយការណ៍ស្ថានភាពបរិស្ថានលើកទី៣* អគ្គនាយកដ្ឋានចំណេះដឹង និងព័ត៌មានបរិស្ថាន ក្រសួងបរិស្ថានឆ្នាំ ២០១៩។

គ. បង្គន់អនាម័យ

ក្រាហ្វិក ៥៨ បង្ហាញអំពីភាគរយចំនួនគ្រួសារមានបង្គន់អនាម័យប្រើប្រាស់សម្រាប់ខេត្តព្រៃវែង ខេត្តស្វាយរៀង តំបន់ទំនាបកណ្ដាល និងទូទាំងប្រទេស។ នៅទូទាំងប្រទេស ឆ្នាំ១៩៩៨ ភាគរយគ្រួសារមានបង្គន់អនាម័យប្រើប្រាស់មានប្រហែល១៣% បានកើនឡើង៣៤% នៅឆ្នាំ២០០៨ និងបន្តកើនឡើងដល់៨៣%នៅឆ្នាំ២០១៩។ តំបន់ទំនាបកណ្ដាល ភាគរយគ្រួសារមានបង្គន់ប្រើប្រាស់មានចំនួន ១៨,១% នៅឆ្នាំ១៩៩៨ បានកើនឡើងដល់ ៣៩% នៅឆ្នាំ២០០៨ និងបន្តកើនឡើងដល់ ៨៨,២%នៅឆ្នាំ២០១៩។ ខេត្តព្រៃវែង ភាគរយគ្រួសារមានបង្គន់ប្រើប្រាស់មានចំនួន ៤,៣% នៅឆ្នាំ ១៩៩៨ បានកើនឡើងដល់ ១៧% នៅឆ្នាំ២០០៨ និងបន្តកើនឡើងដល់៩១,៤%នៅឆ្នាំ២០១៩។ ខេត្តស្វាយរៀង ភាគរយគ្រួសារមានបង្គន់ប្រើប្រាស់មានចំនួន ៨,២% នៅឆ្នាំ១៩៩៨ បានកើនឡើងដល់ ២១% នៅឆ្នាំ២០០៨ និងបន្តកើនឡើងដល់៩២,១%នៅឆ្នាំ២០១៩។

ក្រាហ្វិក ៥៨. ភាគរយចំនួនគ្រួសារមានបង្គន់អនាម័យប្រើប្រាស់

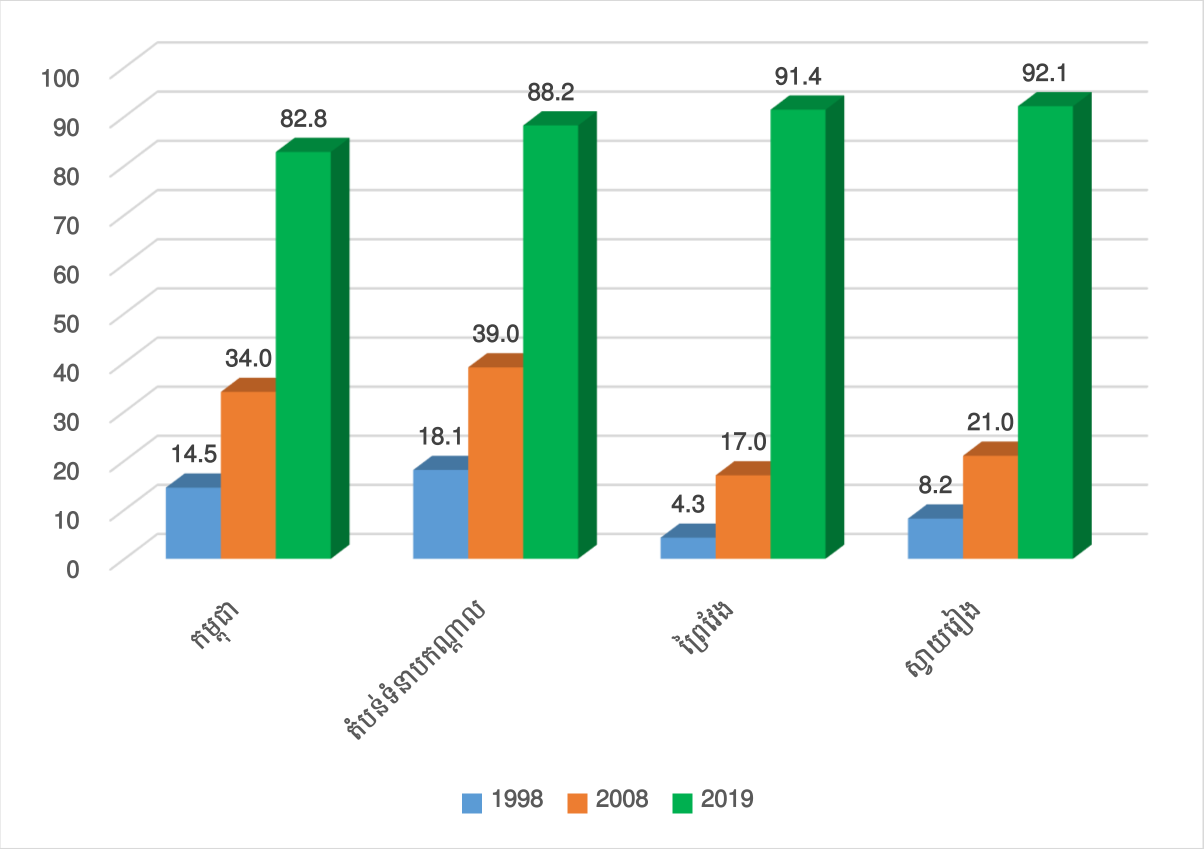

ប្រភព៖ (១)ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្រកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៨ លទ្ធផលជំរឿនសរុបចុងក្រោយ

(២)ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៨ របាយការណ៍ជាតិស្តីពីលទ្ធផលចុងក្រោយ

(៣)ជំរឿនទូទៅប្រជាជននៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៩ របាយការណ៍ជាតិស្តីពីលទ្ធផលចុងក្រោយ

២.១.៤ ស្ថានភាពគ្រោះមហន្តរាយ

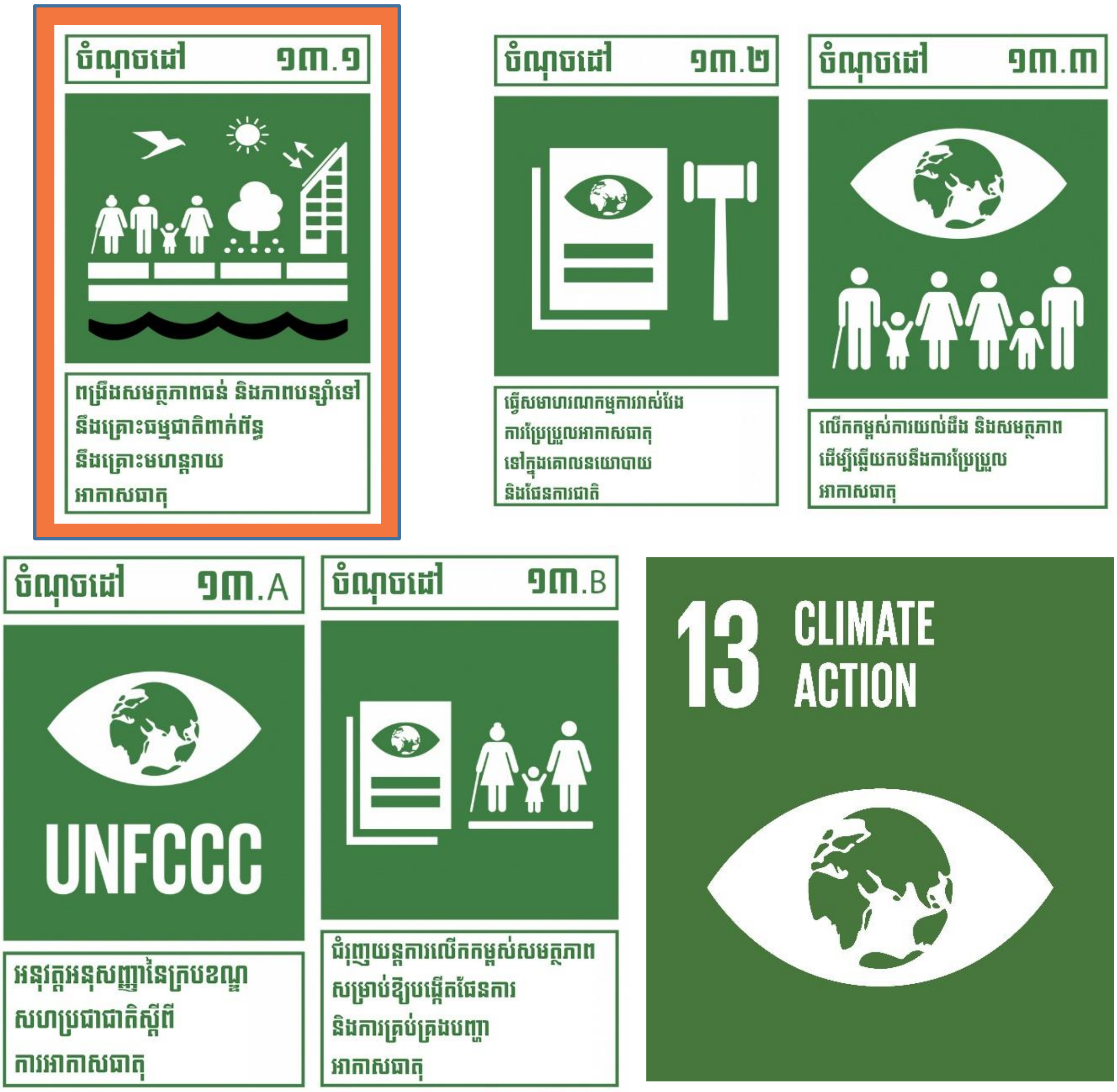

គ្រោះមហន្តរាយ គឺបានកើតឡើងស្ទើរគ្រប់ប្រទេសទាំងអស់ដែលរស់នៅលើពិភពលោក មិនថាប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ និងប្រទេសមិនទាន់អភិវឌ្ឍន៍ឡើយ។ គ្រោះមហន្តរាយទាំងអស់នោះបានកើតឡើងដោយធម្មជាតិ ជំងឺឆ្លង និងដោយសារសង្គ្រាម។ គ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិមានដូចជា រញ្ជួយដី បន្ទុះភ្នំភ្លើង បាក់ដី ភ្លើងឆេះព្រៃដោយគ្រោះរាំងស្ងួត រលកយក្សស៊ូណាមី ព្យុះ ទឹកជំនន់។ គ្រោះមហន្តរាយបង្ករដោយសង្គ្រាមបានបន្សល់ទុកនូវគ្រាប់ អាវុធយុទ្ធភ័ណ្ឌមិនទាន់ផ្ទុះ បំផ្លាញលំនៅឋាន និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ បង្កឲ្យប្រជាជនស្លាប់ និងភ័យខ្លាចជាដើម។

ក. គ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ

ក១. សកលលោក

ក១.១ ចំនួនគ្រោះមហន្តរាយ

គ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិមានដូចជា រញ្ជួយដី បន្ទុះភ្នំភ្លើង បាក់ដី ភ្លើងឆេះព្រៃដោយគ្រោះរាំងស្ងួត រលកយក្សស៊ូណាមី ព្យុះ ទឹកជំនន់។ យោងតាមរបាយការណ៍វាយតម្លៃអំពីគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិសកលឆ្នាំ ២០២៤ បានបង្ហាញថាចំនួនករណីគ្រោះមហន្តរាយដែលបានកើតឡើងនៅលើពិភពលោកមានចំនួន ៣៩៣ ដង បានធ្វើឲ្យមនុស្សស្លាប់ ១៦ ៧៥៣នាក់ ធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់មនុស្ស ១៦៧,២ លាននាក់ និងធ្វើឲ្យខូចខាតសេដ្ឋកិច្ច ២៤២ ប៊ីលានដុល្លារអាមេរិក។

ក្រាហ្វិក ៥៩ បានបង្ហាញអំពីចំនួនគ្រោះមហន្តរាយដែលបានកើតឡើង តាមទ្វីប និងប្រទេសចំនួន១១ ដែលទទួលរងគ្រោះមហន្តរាយធ្ងន់ធ្ងរឆ្នាំ២០២៤។ ក្នុងចំណោមទ្វីទាំង៥ ដែលមានគ្រោះមហន្តរាយច្រើនជាងគឺទ្វីបអាស៊ីមានចំនួន១៦៧ ដង ទ្វីបអាមេរិកមានចំនួន ១១៨ដង ទ្វីបអាហ្វ្រិក ៧៥ដង ទ្វីបអឺរ៉ុបមានចំនួន ២៤ដង និងទ្វីបអូសេអានីមានចំនួន ៩ដង។ នៅក្នុងទ្វីបអាស៊ី ចំនួនគ្រោះមហន្តរាយបានកើតឡើងចំនួន១៦៧ដង ក្នុងនោះប្រទេសដែលស្ថិតនៅក្នុងទ្វីអាស៊ីដែលរងគ្រោះធ្ងន់ធ្ងររួមមាន ប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ីមានចំនួន២០ដង ចិន ១៨ដង ហ្វីលីពីន១៨ដង ឥណ្ឌា ១៥ដង វៀតណាម ១០ដង អាហ្គានីស្ថាន ៨ដង និងប្រទេសថៃចំនួន ៧ដង។ នៅក្នុងទ្វីបអាមេរិកសរុបចំនួនគ្រោះមហន្តរាយបានកើតឡើងចំនួន១១៨ដង ក្នុងប្រទេសដែលរងគ្រោះធ្ងន់ធ្ងរជាងគេគឺប្រទេសអាមេរិកចំនួន ២៩ដង ប្រេស៊ីល១១ដង ម៉ិកស៊ិកូ ៨ដង និងប្រទេសកាណាដាចំនួន៧ដង។ នៅក្នុងក្រាហ្វិក៥៨ បង្ហាញអំពីចំនួនគ្រោះមហន្តរាយចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៩៣ ដល់ឆ្នាំ២០២៤។ តាមក្រាហ្វិកខាងក្រោមបង្ហាញថា នៅលើពិភពលោកចាប់ពីឆ្នាំ១៩៩៣ដល់ឆ្នាំ២០០២ ចំនួនគ្រោះមហន្តរាយដែលបានកើតឡើងក្នុងរយៈពេល៩ឆ្នាំមានចំនួនសរុប៣០៨ដង និងរយៈពេល៩ឆ្នាំពីឆ្នាំ ២០០៣ ដល់២០១២ មានចំនួន៣៧៣ដង កើនឡើង៦៥ដង ហើយក្នុងរយៈពេល៩ឆ្នាំក្រោយទៀតពីឆ្នាំ២០១៣ដល់២០២២ ចំនួនគ្រោះមហន្តរាយសរុប៣២៨ដង ថយចុះ៤៥ដងបើប្រៀបធៀបនឹងឆ្នាំ២០០៣ដល់២០១២។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០២៣ ចំនួនគ្រោះមហន្តរាយបានកើតឡើងចំនួន៣២៦ដង ច្រើនជាងចំនួនសរុបពីឆ្នាំ២០២៣ដល់២០២២ ហើយបន្តកើនឡើងនៅឆ្នាំ២០២៤ មានចំនួន ៣៩៣ដង ច្រើនជាងឆ្នាំ២០២៣ចំនួន ៦៧ដង។ តាមទិន្នន័យនេះគេអាចព្យាករណ៍ថាពីឆ្នាំ២០២៥ គ្រោះមហន្តរាយនឹងបន្តកើនឡើងថែមទៀត។

ក្រាហ្វិក ៥៩. ចំនួនគ្រោះមហន្តរាយដែលបានកើតឡើង តាមទ្វីប និងប្រទេសចំនួន១១ ដែលទទួលរងគ្រោះមហន្តរាយធ្ងន់ធ្ងរឆ្នាំ២០២៤

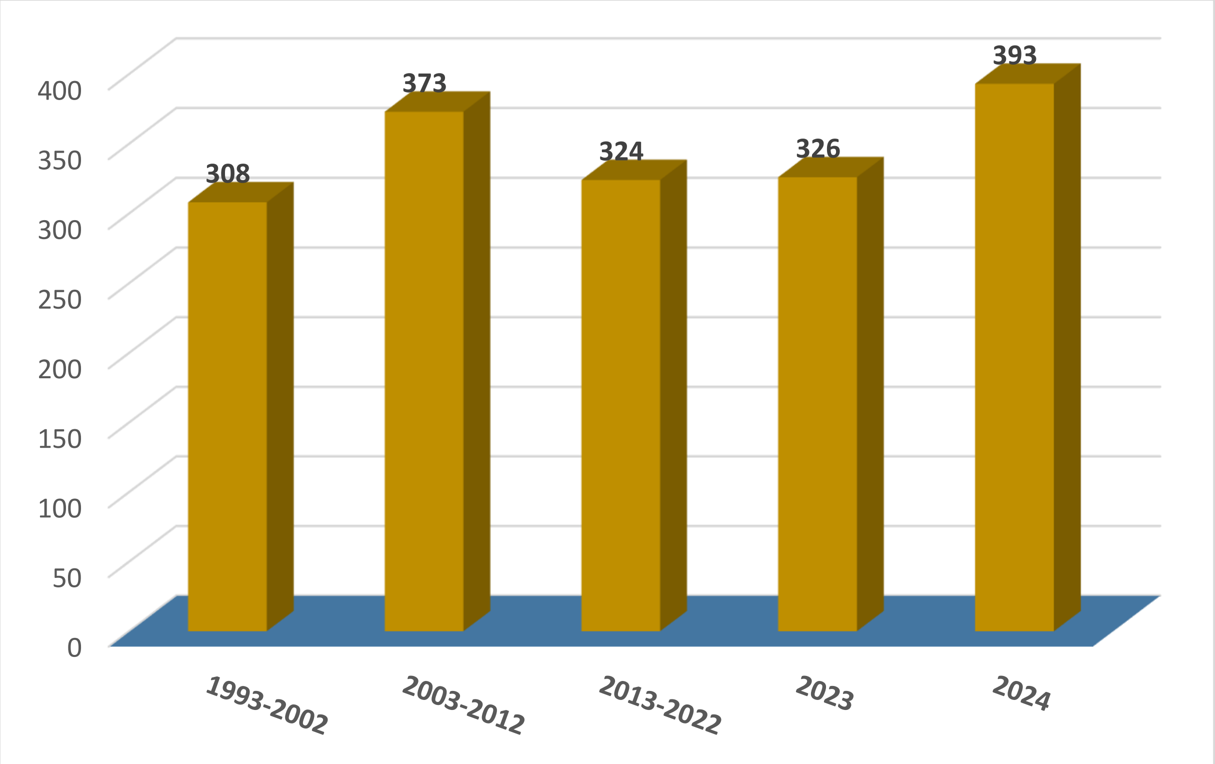

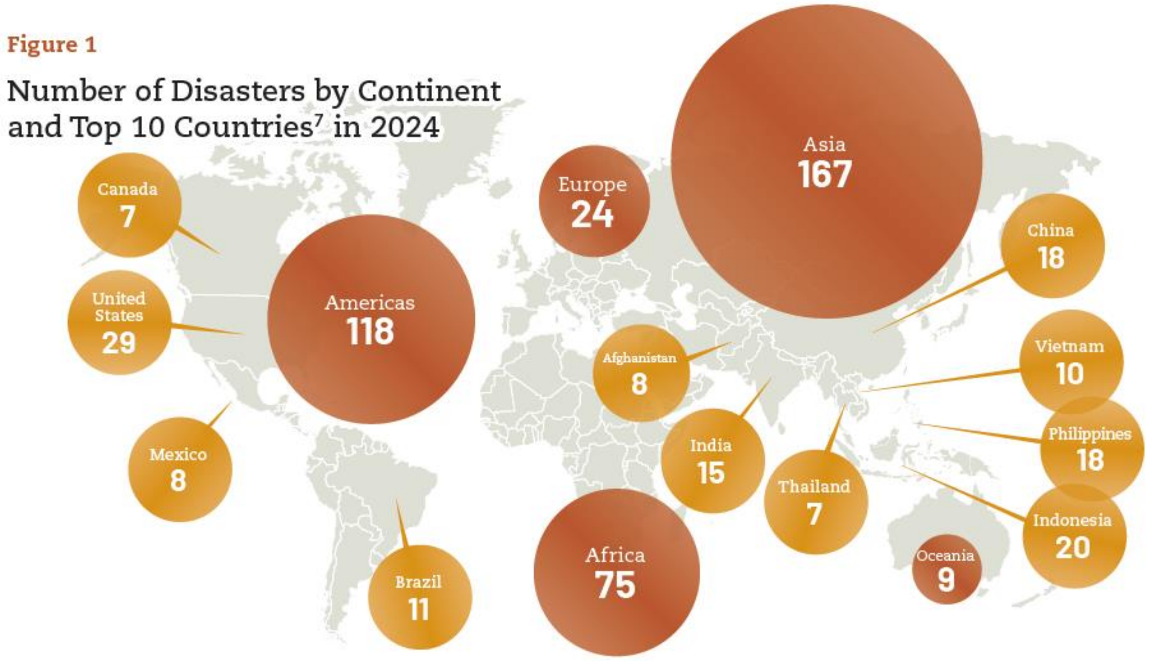

ប្រភព៖ - RELIEFWEB, *2024 Disasters in Number,* [website], 18 April 2025, https://reliefweb.int/report/world/2024-disasters-numbers. (Accessed 18 May 2025).

- UNDRR, *2023 Global Natural Disaster Assessment Report,* [website], 13 October 2024, https://www.preventionweb.net/publication/2023-global-natural-disaster-assessment-report. (Accessed 18 May 2024).

ក១.២ ប្រភេទគ្រោះមហន្តរាយ

ក្រាហ្វិក៦០ បង្ហាញអំពីប្រភេទនៃគ្រោះមហន្តរាយ ដែលបានកើតឡើងសរុបពីឆ្នាំ២០០៤ ដល់ឆ្នាំ២០២៣ និងឆ្នាំ២០២៤។ គ្រោះទឹកជំនន់ (Flood) នៅក្នុងឆ្នាំ២០២៤ បានកើតឡើង១៤២ ដង ជិតប្រហែលនឹងចំនួនសរុប១៩ឆ្នាំពីឆ្នាំ២០០៤ដល់២០២៣ មានចំនួន១៦៨ដង។ បន្ទាប់មកគឺ ព្យុះ (Storm) នៅឆ្នាំ២០២៤មានចំនួន១៤៧ដង ច្រើនជាងចំនួនសរុប១៩ឆ្នាំកន្លងទៅ ដល់ទៅ៤១ ដង គឺពីឆ្នាំ២០០៤ដល់២០២៣មានចំនួន ១០៦ដង។ ទិន្នន័យជាភាគនៃប្រភេទគ្រោះមហន្តរាយ ផ្សេងមានបង្ហាញជូនខាងក្រោម ៥៩។

ក្រាហ្វិក ៦០ ប្រភេទគ្រោះមហន្តរាយដែលបានកើតឡើងពីឆ្នាំ២០០៤ដល់២០២៣ និងឆ្នាំ២០២៤ (គិតជាដង)

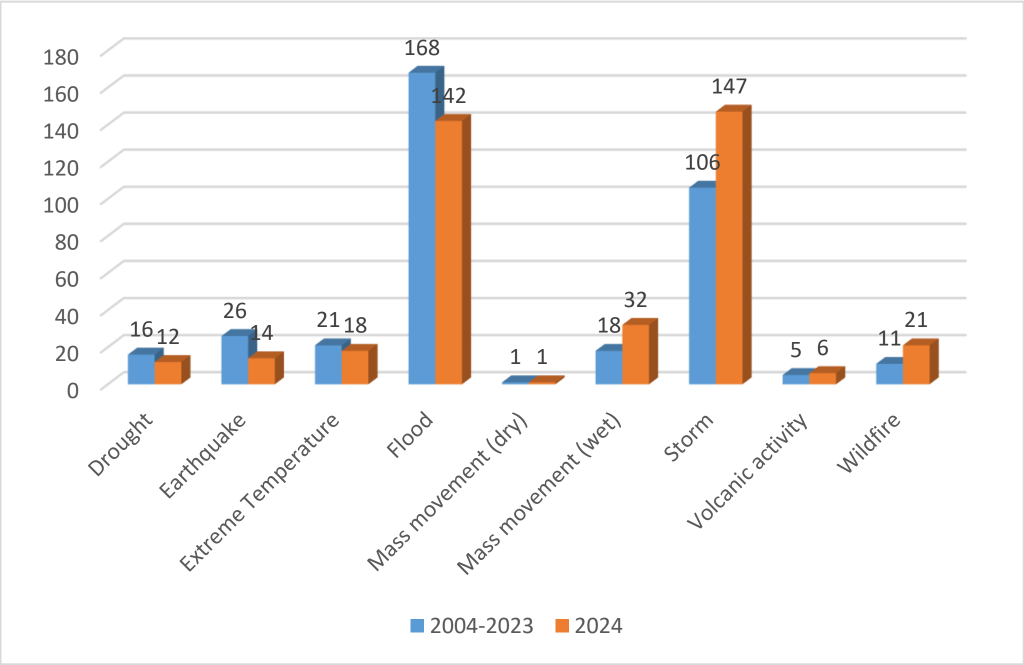

ក្រាហ្វិក៦១ ប្រភេទនៃគ្រោះមហន្តរាយពីឆ្នាំ២០០៤ ដល់២០២៣ និងឆ្នាំ២០២៤

(ក) ប្រភេទនៃគ្រោះមហន្តរាយពីឆ្នាំ២០០៤ ដល់២០២៣

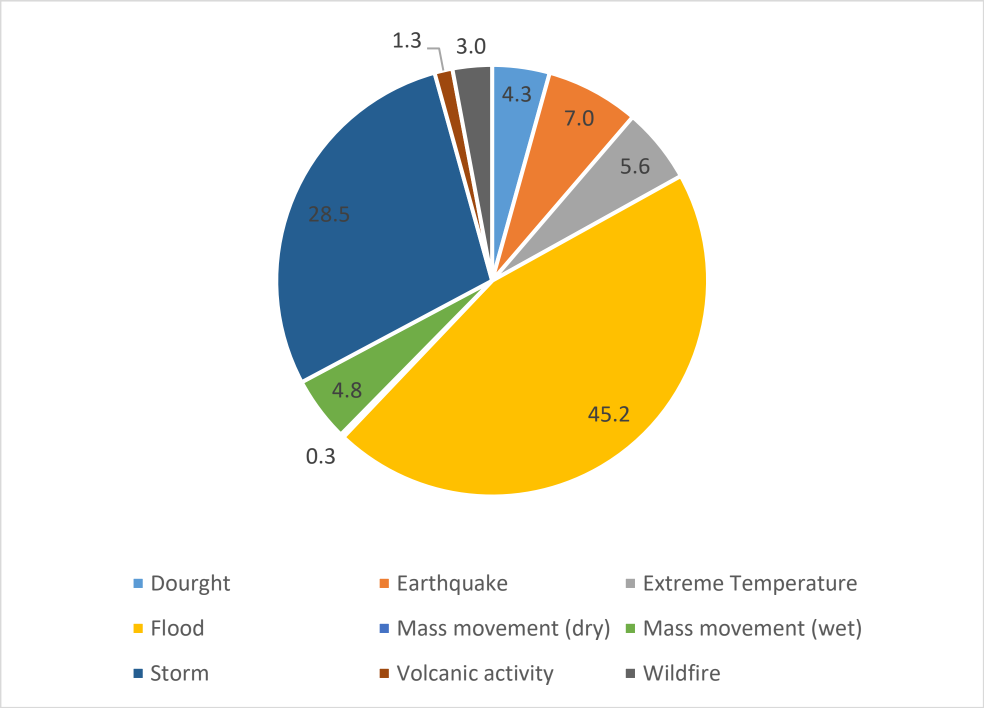

(ខ) ប្រភេទនៃគ្រោះមហន្តរាយពីឆ្នាំ២០២៤

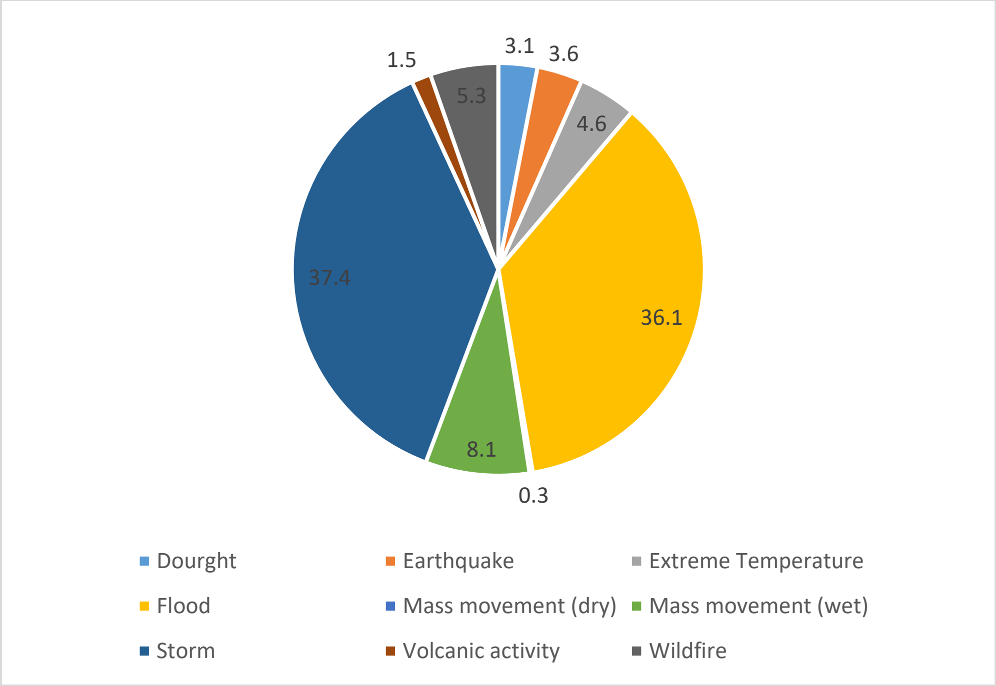

ក១.៣. ការប៉ះពាល់ដល់មនុស្សដោយសារគ្រោះមហន្តរាយ

ក១.៣.១ ចំនួនអ្នកស្លាប់ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយ

ក្រាហ្វិក ៦២ បង្ហាញអំពីអ្នកស្លាប់ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយ បានបង្ហាញថាឆ្នាំ២០២៤ ចំនួនអ្នកស្លាប់ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយមានចំនួន១៦ ៧៥៣នាក់ ទាបជាងឆ្នាំ២០២៣ ដែលមានចំនួន ៨៦ ៤៧៣នាក់ គឺតិចជាងដល់ទៅ៥ដង តែមានច្រើនជាងចំនួនសរុបពីឆ្នាំ២០១៣ ដល់ ២០២២ ក្នុងរយៈពេល៩ឆ្នាំអ្នកស្លាប់មានចំនួន១៤ ៨៦២នាក់។ បើប្រៀបធៀប៩ឆ្នាំដូចគ្នានៃចំនួនអ្នកស្លាប់សរុបពីឆ្នាំ២០០៣ ដល់ ២០១២ និង ២០១៣ ដល់២០២២ គឺចំនួនអ្នកស្លាប់សរុបពីឆ្នាំ២០០៣ ដល់ ២០១២ ច្រើនជាងពីឆ្នាំ២០១៣ ដល់ ២០២២ រហូតដល់៧ដង។

ក្រាហ្វិក៦២ ចំនួនអ្នកស្លាប់ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយ

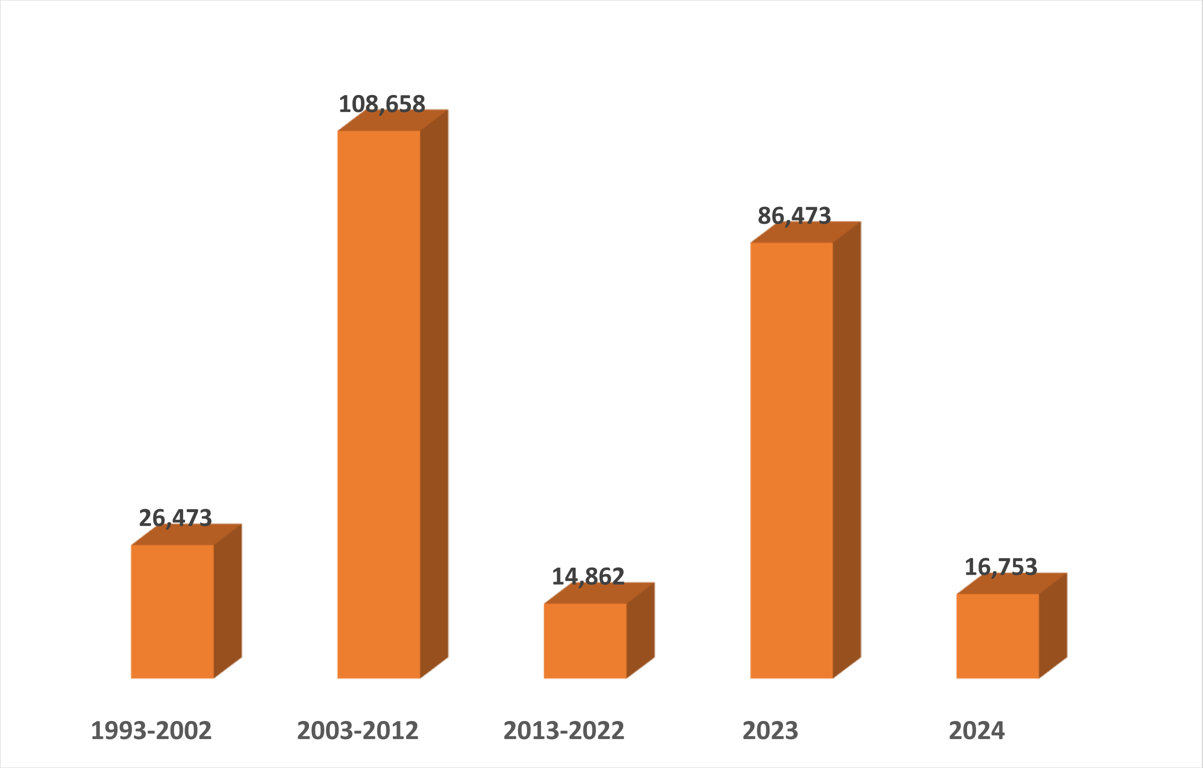

នៅក្នុងក្រាហ្វិក ៦៣ បានបង្ហាញថានៅក្នុងរយៈពេល៩ឆ្នាំ គឺចាប់ពីឆ្នាំ២០០៤ដល់ឆ្នាំ ២០២៣ គ្រោះមហន្តរាយដែលបានកើតឡើង ហើយបណ្តាលធ្វើឲ្យមនុស្សស្លាប់ច្រើនជាងគេគឺ គ្រោះរញ្ជួយដី (Earthquake) មានភាគរយអ្នកស្លាប់ប្រហែល ៥៦,៣% ខ្ពស់ជាងគេ ព្យុះ ១៦,៤% កម្តៅឡើងខ្លាំង (Extreme Temperature) មាន ១៥,៦% តាមលំដាប់រៀង និងក្រៅពីនោះគ្រោះមហន្តរាយដែលបណ្តាលឲ្យមនុស្សស្លាប់តិចជាង១០% ក្នុងចំណោមអ្នកស្លាប់ទាំងអស់ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយ។ នៅឆ្នាំ២០២៤ ភាគរយអ្នកស្លាប់ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយទឹកជំនន់មានប្រហែល ៣៥,១% កម្តៅឡើងខ្លាំង ៣១,៣% ព្យុះ១៥,៤% ការប្រែប្រួលចលនាខ្លាំងនៃភាពសើម

(Mass movement (wet)) ១៣,៤% និងក្រៅពីនោះគ្រោះមហន្តរាយដែលបណ្តាលឲ្យមនុស្សស្លាប់តិចជាង១០% ក្នុងចំណោមអ្នកស្លាប់ទាំងអស់ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយ។

នៅក្នុងឆ្នាំ២០២៤ ចំនួនអ្នកស្លាប់នៅទ្វីបអាស៊ីមានប្រហែល ៥៨,៦% ទ្វីបអាហ្វ្រិកចំនួន ២១,៤% ទ្វីបអាមេរិក ១៣,៧% ទ្វីបអូសេអានី ៤,៣% និងទ្វីបអឺរ៉ុប២,១%។ ចំនួនអ្នកស្លាប់ពីឆ្នាំ ២០០៤ ដល់២០២៣ ចំនួនអ្នកស្លាប់នៅទ្វីបអាស៊ីមានចំនួន៥៩,៨% ទ្វីបអាមេរិកមានចំនួន២០,១% ទ្វីបអឺរ៉ុប ១៤,៦% ទ្វីបអាហ្វ្រិក ៥,២% និងទ្វីបអូសេអានី ០,២%។

ប្រទេសចំនួន១០ ដែលរងគ្រោះដោយសារគ្រោះមហន្តរាយធ្ងន់ធ្ងរជាងគេគឺអារ៉ាប៊ីសាអូឌីត អាហ្គានីស្ថាន សហរដ្ឋអាមេរិក ឥណ្ឌា ប៉ាពួញ៉ូហ្គីណេ ឆាត ប៉ាគីស្ថាន ជប៉ុន មីយ៉ាន់ម៉ា និងប្រទេសហ្គីណេ។

ក្រាហ្វិក៦៣ ភាគរយអ្នកស្លាប់តាមប្រភេទគ្រោះមហន្តរាយ

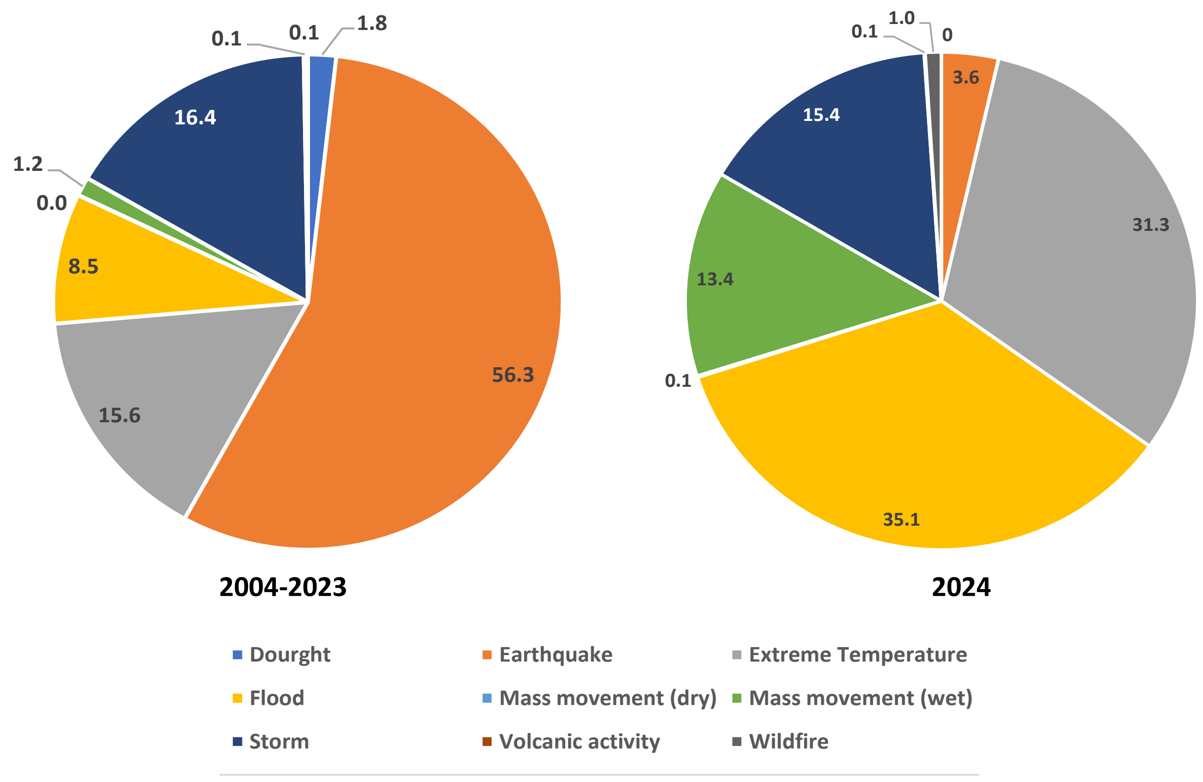

ប្រភព៖ - RELIEFWEB, *2024 Disasters in Number,* [website], 18 April 2025, https://reliefweb.int/report/world/2024-disasters-numbers. (Accessed 18 May 2025).

- UNDRR, *2023 Global Natural Disaster Assessment Report,* [website], 13 October 2024, https://www.preventionweb.net/publication/2023-global-natural-disaster-assessment-report. (Accessed 18 May 2024).

ក).ភាគរយអ្នកស្លាប់តាមទ្វីប

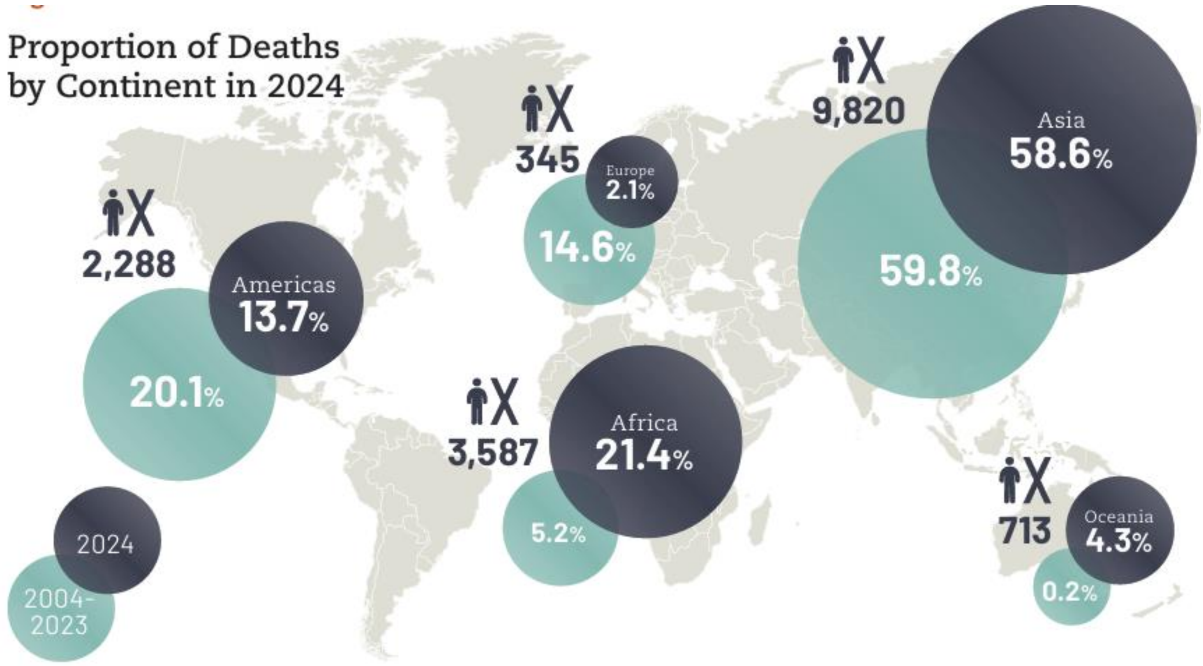

ខ).ចំនួនអ្នកស្លាប់តាមប្រភេទនៃគ្រោះមហន្តរាយ

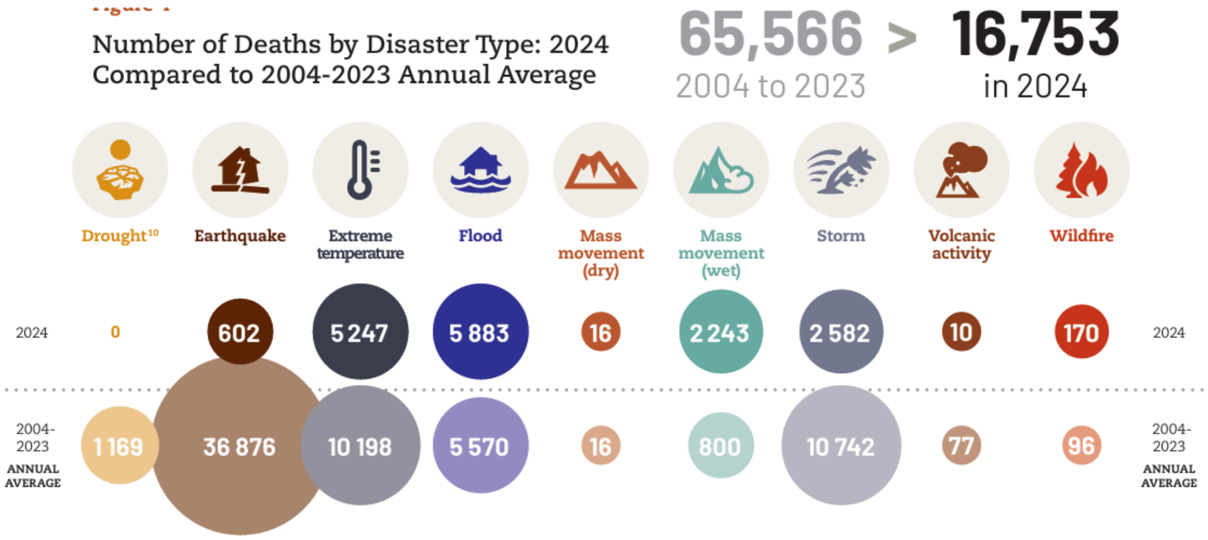

គ). ប្រទេស១០ដែលមានអ្នកស្លាប់ច្រើនជាងគេដោយសារគ្រោះមហន្តរាយ

Table 1 Top 10 Mortality – 2024

Saudi Arabia	Heat Wave	1,301	Chad	Flood	576
Afghanistan	Severe Winter Conditions	1,197	Pakistan	Heat Wave	568
USA	Heat Wave	1,006	Japan	Earthquake	551
India	Heat Wave	733	Myanmar	Typhoon Yagi	460
Papua New Guinea	Landslide	670	Niger	Flood	396

ក១.៣.២ ប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយ

ក្រាហ្វិក ៦៤ បានបង្ហាញថាចំនួនប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយ ឆ្នាំ ២០២៤ មានចំនួន ១៦៧.២០០លាននាក់ ច្រើនជាងឆ្នាំ២០២៣ រហូតដល់ជិត១៨ដង។ ប្រសិនបើពិនិត្យនិន្នាការ៩ឆ្នាំចាប់ពីឆ្នាំ១៩៩៣ដល់២០០២ ចំនួនប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយមានចំនួន ២៥.១៤០លាននាក់ បានធ្លាក់ចុះមកត្រឹម ១៩.២៩២លាននាក់ ពីឆ្នាំ ២០០៣ដល់២០២២ និងបន្តធ្លាក់ចុះមកត្រឹម១៤.៨២៣លាននាក់ ពីឆ្នាំ២០១៣ដល់២០២២ និងឆ្នាំ២០២៣មានចំនួន៩.៣០៥ លាននាក់។

ក្រាហ្វិក៦៤ ចំនួនប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយ (គិតជាលាននាក់)

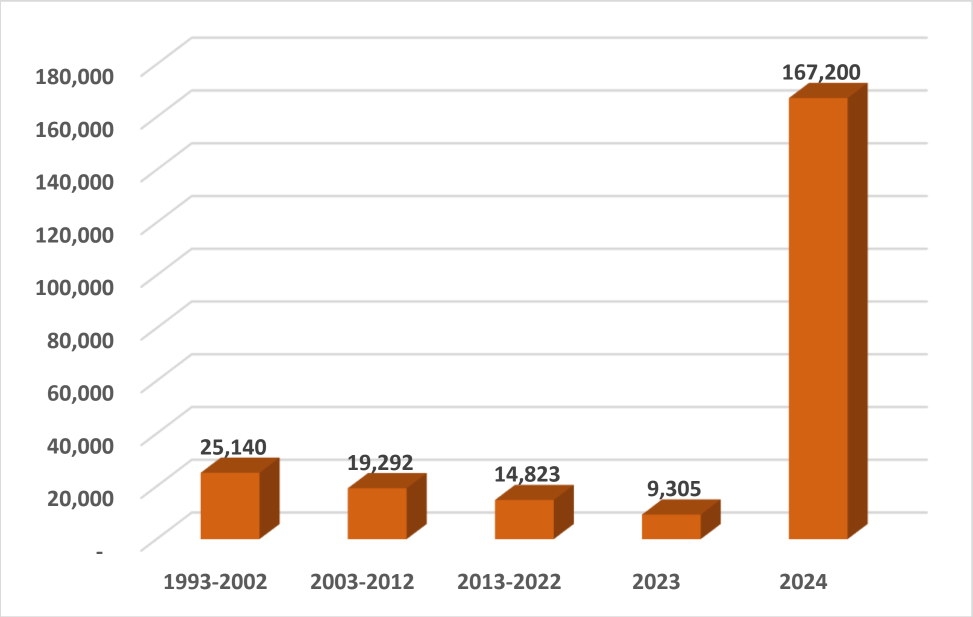

ក). ចំនួនប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយតាមទ្វីប

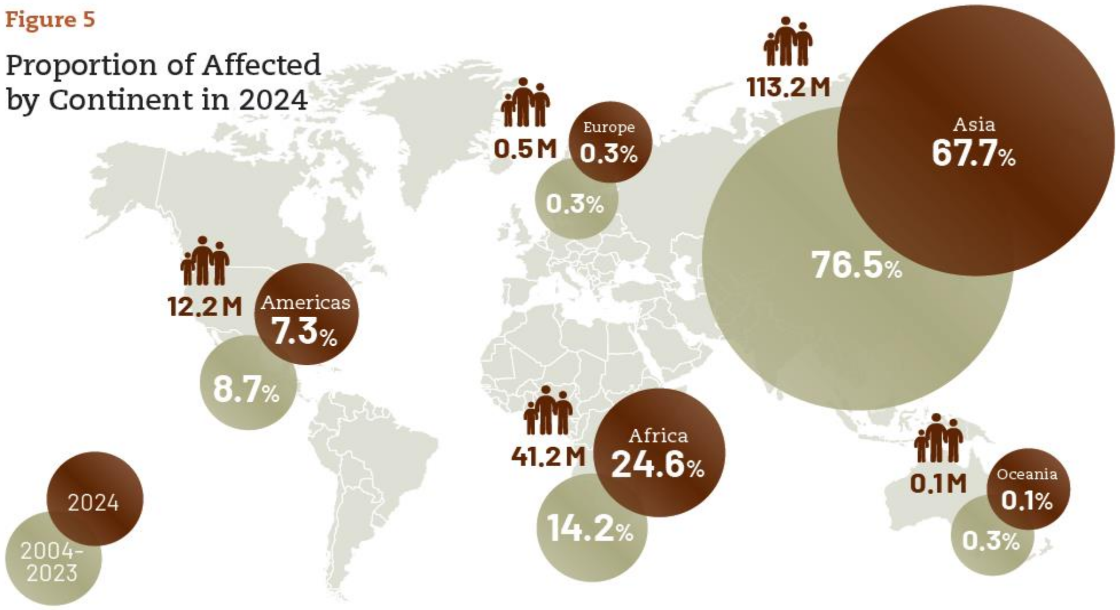

ខ). ចំនួនប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់តាមប្រភេទគ្រោះមហន្តរាយ (គិតជាលាននាក់)

Figure 6

Number of Affected by Disaster Type: 2024 Compared to 2004-2023 Annual Average

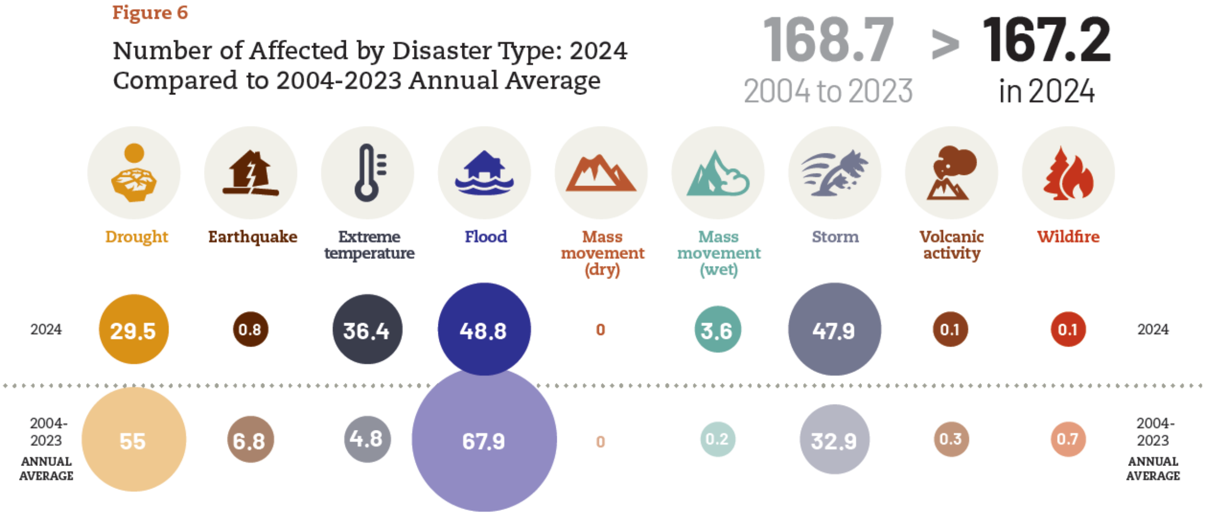

គ). ប្រទេស១០ដែលមានចំនួនប្រជាជនដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយច្រើនជាងគេ

Table 2 Top 10 Total Affected – 2024

Bangladesh	Heat Wave	33 million	Philippines	Typhoon Gaemi and Prapiroon	6.5 million
Zambia	Drought	9.8 million	Malawi	Drought	6.1 million
Philippines	Typhoon Trami	9.7 million	Bangladesh	Flood (August)	5.8 million
India	Flood	8 million	Bangladesh	Flood (June-July)	5.1 million
Zimbabwe	Drought	7.6 million	Bangladesh	Tropical Cyclone Remal	4.6 million

11 Sum of people injured, homeless, and otherwise affected.

ប្រភព៖ - RELIEFWEB, *2021 Disasters in Number,* [website], 18 April 2025, https://reliefweb.int/report/world/2024-disasters-numbers. (Accessed 18 May 2025).

- UNDRR, *2023 Global Natural Disaster Assessment Report,* [website], 13 October 2024, https://www.preventionweb.net/publication/2023-global-natural-disaster-assessment-report. (Accessed 18 May 2024).

ក១.៣.៤ ការខាតបង់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចដោយសារគ្រោះមហន្តរាយ

ក្រាហ្វិក ៦៥ បានបង្ហាញថានៅឆ្នាំ២០២៤ ការខាតបង់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចមានចំនួន ២៤២ ប៊ីលានដុល្លារ ច្រើនជាងឆ្នាំ២០២៣ ដែលមានចំនួន ២០២,៧ប៊ីលានដុល្លារ ដែលរងគ្រោះដោយសារគ្រោះមហន្តរាយ។ នៅក្នុងរយៈពេល៩ឆ្នាំ ចាប់ពីឆ្នាំ១៩៩៣ ដល់២០០២ សរុបមានការខាតបង់ដោយផ្ទាល់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចមានចំនួន១១១,៣ ប៊ីលានដុល្លារ ហើយបានកើនឡើងរហូតដល់ ១៨៤,៥ប៊ីលានដុល្លារ ក្នុងរយៈពេល៩ឆ្នាំចន្លោះពីឆ្នាំ ២០០៣ ដល់ ២០១២ និងបានធ្លាក់ចុះមកត្រឹម១៦៤,៨ប៊ីលានដុល្លារ ក្នុងរយៈពេល៩ឆ្នាំចន្លោះពីឆ្នាំ ២០១៣ ដល់ ២០២២ ។ ការខាតបង់សេដ្ឋកិច្ចតាមទ្វីប តាមប្រភេទនៃគ្រោះមហន្តរាយ និងបង្ហាញអំពីចំនួន១០ប្រទេស ដែលខាតបង់សេដ្ឋកិច្ចច្រើនជាងគេក្នុងឆ្នាំ២០២៤ មានបង្ហាញជូននៅក្រាហ្វិកខាងក្រោម។

ក្រាហ្វិក៦៥ ការខាតបង់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចដោយសារគ្រោះមហន្តរាយ (គិតជា ប៊ីលានUS$)

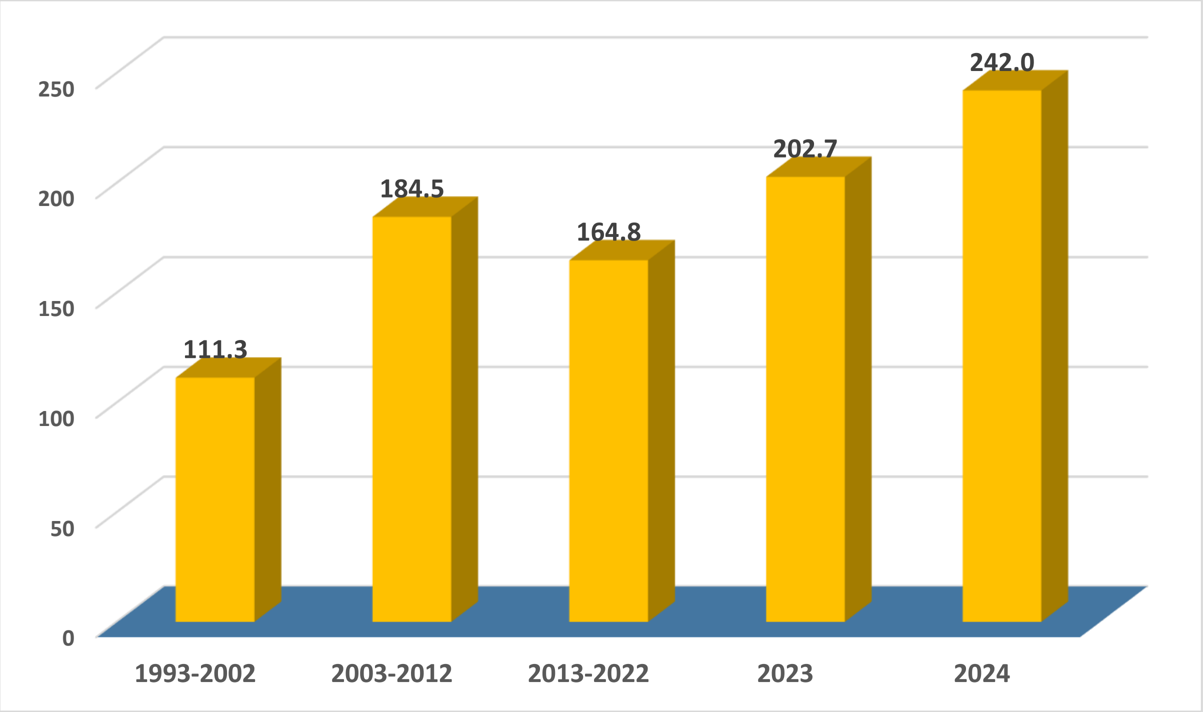

ក). ភាគរយការខាតបង់សេដ្ឋកិច្ចតាមទ្វីប

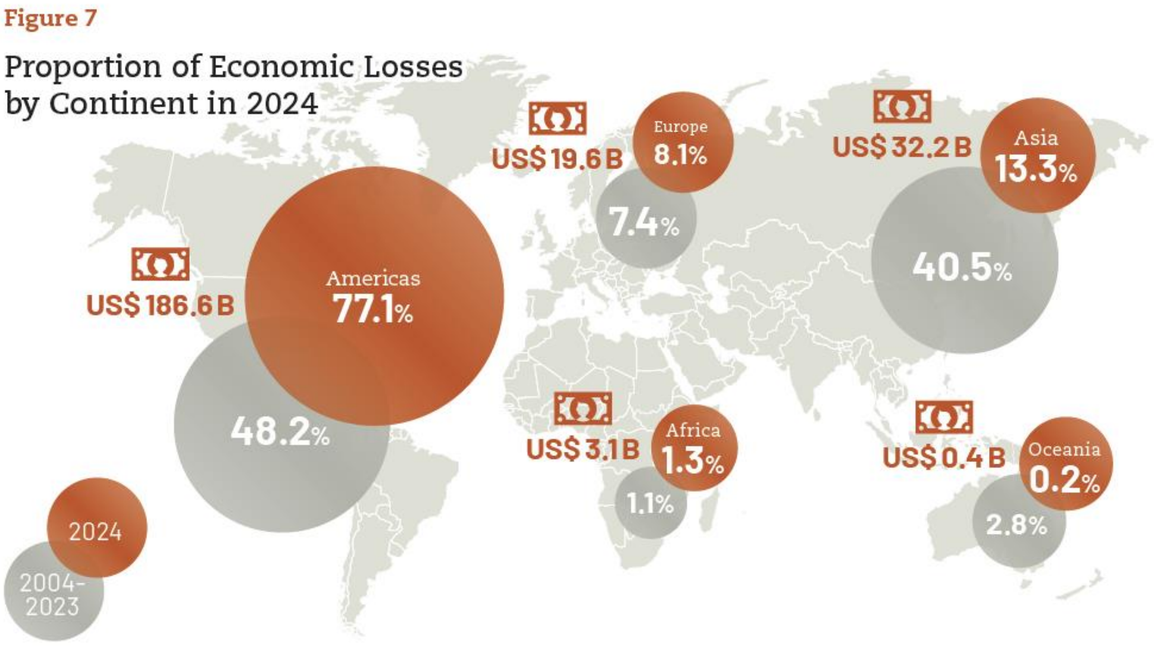

ខ). ការខាតបង់សេដ្ឋកិច្ចតាមប្រភេទគ្រោះមហន្តរាយ

Figure 8

Economic Losses (US$ billion) by Disaster Type:
2024 Compared to the 2004-2023 Annual Average

209.6 < **242**
2004 to 2023 — in 2024

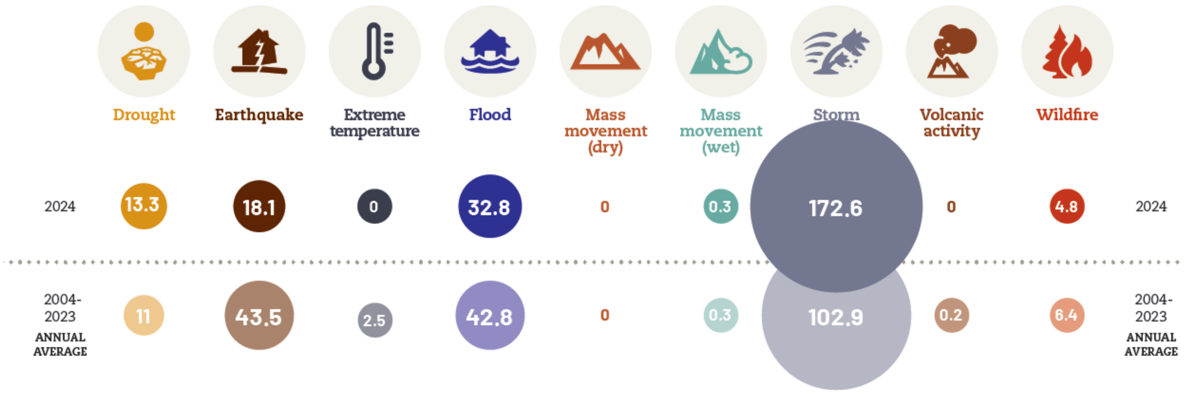

គ). ប្រទេស១០ដែលខាតបង់សេដ្ឋកិច្ចដោយសារគ្រោះមហន្តរាយច្រើនជាងគេ

Table 3 Top 10 Economic Losses (US$) - 2024

USA	Hurricane Helene	56 billion	Brazil	Flood	7 billion
USA	Hurricane Milton	38 billion	USA	Storm (May)	6.6 billion
Japan	Earthquake	15 billion	Brazil	Drought	6 billion
Spain	Flood	11 billion	USA	Storm (March)	5.9 billion
USA	Hurricane Beryl	7.2 billion	USA	Drought	5.4 billion

12 Historical figures for economic losses are adjusted using the annual consumer price index (CPI) from OECD.

ប្រភព៖ - RELIEFWEB, *2024 Disasters in Number,* [website], 18 April 2025, https://reliefweb.int/report/world/2024-disasters-numbers. (Accessed 18 May 2025).

- UNDRR, *2023 Global Natural Disaster Assessment Report,* [website], 13 October 2024, https://www.preventionweb.net/publication/2023-global-natural-disaster-assessment-report. (Accessed 18 May 2024).

ក្រាហ្វិក ៦៦ បានបង្ហាញ ការខាតបង់សេដ្ឋកិច្ចនៅឆ្នាំ២០២៤ គឺគ្រោះមហន្តរាយដោយសារព្យុះមានចំនួន ៧១,៤% ច្រើនជាងគេ បន្ទាប់មកទឹកជំនន់ ១៣,៦% និងក្រៅពីនោះតិចជាង១០%។ នៅចន្លោះពីឆ្នាំ២០០៤ ដល់២០២៣ គិតជាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំ បានបង្ហាញថាគ្រោះមហន្តរាយដោយសារព្យុះមានចំនួន ៥០,៥% មានចំនួនច្រើនជាងគេ រញ្ជួយដី ២១,៤% ទឹកជំនន់ ២១,០% និងក្រៅពីនោះតិចជាង១០%។

ក្រាហ្វិក៦៦. ភាគរយនៃការខាតបង់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចតាមប្រភេទគ្រោះមហន្តរាយ

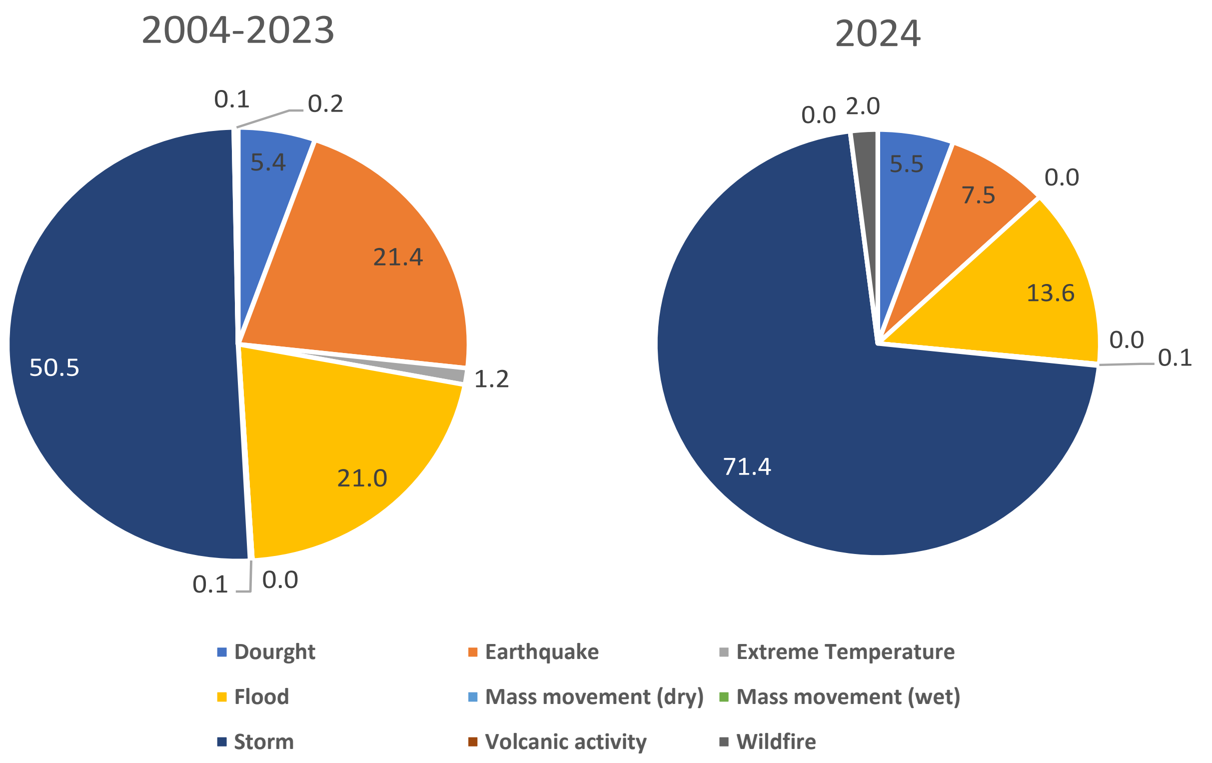

ក២. គ្រោះមហន្តរាយនៅកម្ពុជា

គ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិដែលបានកើតឡើងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា គឺគ្រោះទឹកជំនន់ ខ្យល់ព្យុះ រន្ទះបាញ់ គ្រោះរាំងស្ងួត ការបាក់ច្រាំងទន្លេស្ទឹង ការបាក់រលំអគារ ឬ សំណង់ អគ្គីភ័យ ការពុលស្រា និងជំងឺឆ្លងផ្សេងៗ ។ គ្រោះទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួតជាគ្រោះមហន្តរាយដែលប៉ះពាល់ដល់ប្រជាជនច្រើនជាងគេនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដែលជានិច្ចកាលគ្រោះថ្នាក់ទាំងនេះរមែងនាំឱ្យមានការចំណាយខ្ពស់ជាងគេផងដែរ។ នៅក្នុងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព គោលដៅទី១៣ វិធានការចំពោះអាកាសធាតុមានគោលបំណងចាត់វិធានការជាបន្ទាន់ ក្នុងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងទៅនឹងផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដោយអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពរបស់ប្រទេសនីមួយៗ ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យអាកាសធាតុ និងការបន្សាំ។ គ្រោះមហន្តរាយមាននៅក្នុងចំណុចដៅ ៣.១ នៅក្នុងគោលដៅទី ១៣ នៃ គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព។

នៅក្នុងរបាយការណ៍វិភាគនេះ គឺបង្ហាញអំពីគ្រោះមហន្តរាយ ៣ ចំណុចដែលបានកើតឡើងរួមមាន៖

១) គ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ

២) គ្រោះមហន្តរាយដោយអគ្គីភ័យ

៣) គ្រោះមហន្តរាយដោយជំងឺឆ្លង
៤) គ្រោះមហន្តរាយដោយសារសង្គ្រាម។

ក្រាហ្វិក ៦៧ បង្ហាញអំពីចំនួនជនរងគ្រោះរហូតបាត់បង់ជីវិតដោយអគ្គីភ័យ ខ្យល់កន្ត្រាក់ និងរន្ទះបាញ់។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០២៤ ចំនួនអ្នកស្លាប់សរុបមានចំនួន ៨៨នាក់ក្នុងនោះ អ្នកស្លាប់ដោយសារគ្រោះអគ្គីភ័យចំនួន១៥នាក់ ខ្យល់កន្ត្រាក់៧នាក់ និង រន្ទះបាញ់មានចំនួនរហូតដល់៦៦នាក់។ តាមទិន្នន័យខាងក្រោមបង្ហាញថាចំនួនអ្នកស្លាប់ដោយសារអគ្គីភ័យមានការកើនឡើងតិចតួចជារៀងរាល់ឆ្នាំ ខណៈដែលខ្យល់កន្ត្រាក់មាននិន្នាការកើនឡើងដូចគ្នាផងដែរ។ ចំណែកគ្រោះថ្នាក់ដោយសាររន្ទះបាញ់បានកើនឡើងជាងពីរដង គឺបានកើនពី៣២នាក់នៅឆ្នាំ២០២២ កើនដល់ ៦៦នាក់នៅឆ្នាំ២០២៤។

ក្រាហ្វិក ៦៧ ចំនួនអ្នកស្លាប់ដោយសារអគ្គីភ័យ ខ្យល់កន្ត្រាក់ និងរន្ទះបាញ់

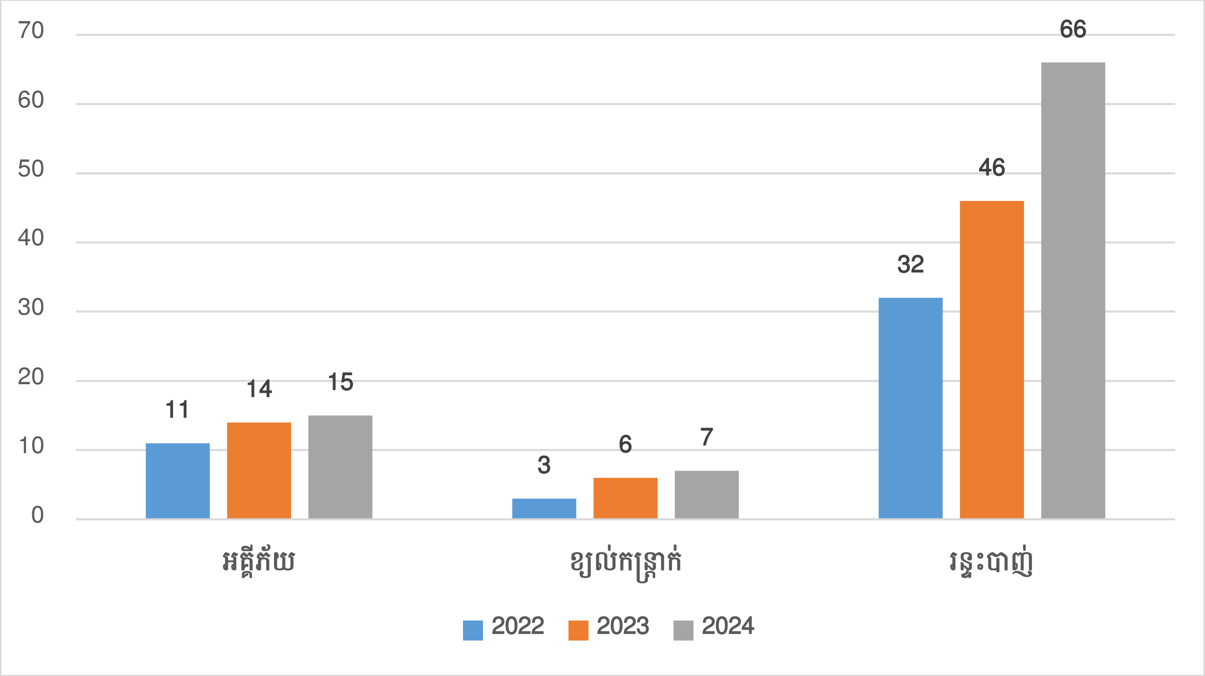

ប្រភព៖ គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ (គ.ជ.គ.ម) ឆ្នាំ២០២២ ឆ្នាំ២០២៣ និងឆ្នាំ២០២៤

ក្រាហ្វិក ៦៨ បង្ហាញអំពីចំនួនអ្នករងរបួសដោយអគ្គីភ័យ ខ្យល់កន្ត្រាក់ និងរន្ទះបាញ់។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០២៤ ចំនួនអ្នករងរបួសសរុបមានចំនួន ១៣៨នាក់ក្នុងនោះ អ្នករបួសដោយសារគ្រោះអគ្គីភ័យចំនួន៥២នាក់ ខ្យល់កន្ត្រាក់៣៨នាក់ និង រន្ទះបាញ់មានចំនួនរហូតដល់៤៨នាក់។ តាមទិន្នន័យខាងក្រោម បង្ហាញថាចំនួនអ្នករបួសដោយសារអគ្គីភ័យមាននៅឆ្នាំ២០២២ មានចំនួន ៣២នាក់ បានធ្លាក់ចុះបន្តិចមកត្រឹម២៧នាក់ នៅឆ្នាំ២០២៣ និងបានកើនឡើងដល់៥២នាក់ នៅឆ្នាំ២០២៤។ ចំនួនអ្នករបួសដោយសារខ្យល់កន្ត្រាក់នៅឆ្នាំ២០២២ មានចំនួន២៨នាក់ បានកើន

ដល់១២០នាក់នៅឆ្នាំ២០២៣ និងថយចុះមកត្រឹម ៣៨នាក់ នៅឆ្នាំ២០២៤ ខណៈដែលចំនួនអ្នករបួសដោយសាររន្ទះបាញ់មាននិន្នាការកើនឡើងពី២៦នាក់នៅឆ្នាំ២០២២ បានកើនឡើងដល់ ៣៩នាក់នៅឆ្នាំ២០២៣ និងបន្តកើនឡើងរហូតដល់៤៨នាក់ នៅឆ្នាំ២០២៤។

ក្រាហ្វិក ៦៨ ចំនួនអ្នករងរបួសដោយសារអគ្គីភ័យ ខ្យល់កន្ត្រាក់ និងរន្ទះបាញ់

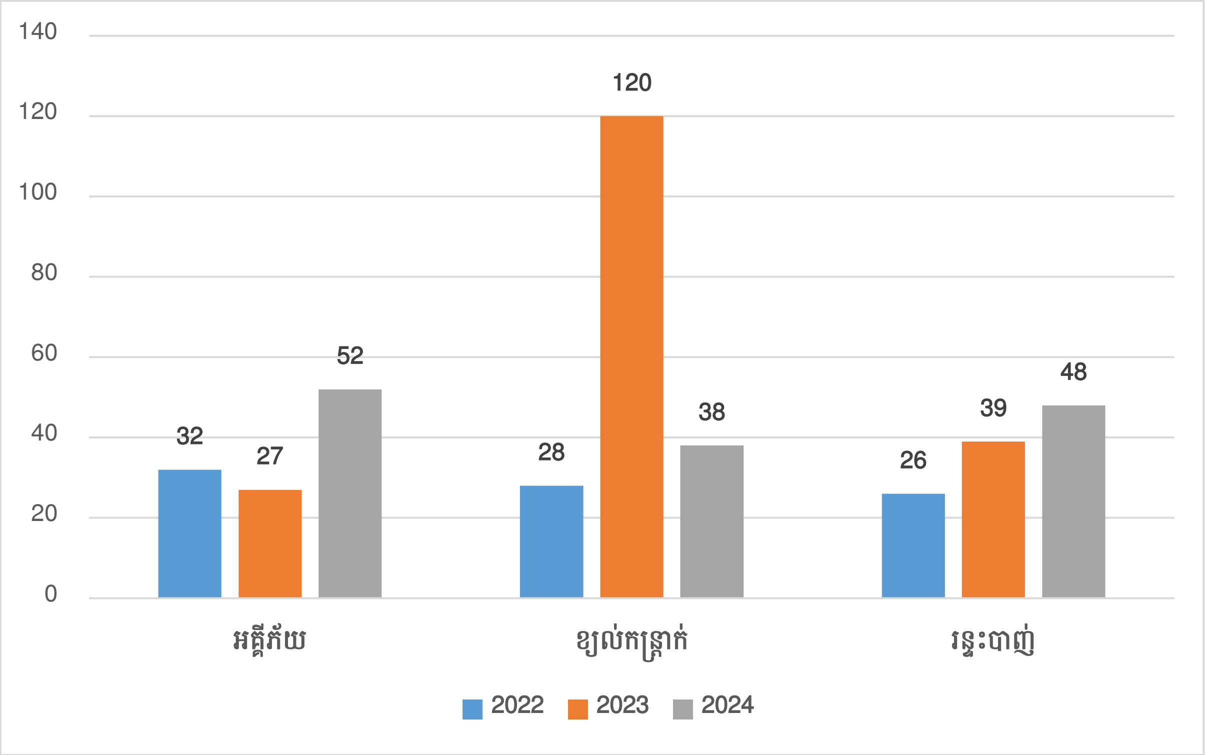

ប្រភព៖ គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ (គ.ជ.គ.ម) ឆ្នាំ២០២២ ឆ្នាំ២០២៣ និងឆ្នាំ២០២៤

ក២.១. គ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ

គ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ សំដៅលើគ្រោះថ្នាក់ធម្មជាតិ ដែលបានកើតឡើង ដូចជា ទឹកជំនន់ ការបាក់ច្រាំងទន្លេ ស្ទឹង ខ្យល់ព្យុះ/ខ្យល់កន្ត្រាក់ និងគ្រោះថ្នាក់រន្ទះបាញ់។

១.ទឹកជំនន់

តាមលទ្ធផល នៃរបាយការណ៍ថ្នាក់ជាតិស្ដីពីលទ្ធផលចុងក្រោយនៃជំរឿនកសិកម្មនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០២៣ ដែលបានផ្សព្វផ្សាយឲ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការនៅថ្ងៃទី១៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៥ បានឲ្យដឹងថាក្នុងរយៈពេល៥ឆ្នាំមុនធ្វើជំរឿនកសិកម្មឆ្នាំ២០២៣ នៅក្នុងតំបន់បឹងទន្លេសាបមានភាគរយនៃភូមិដែលទទួលរងគ្រោះដោយទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួតច្រើនជាងតំបន់ផ្សេងទៀត។ ភូមិដែលទទួលរងដោយទឹកជំនន់មានប្រហែល៦៦% និងចំនួនភូមិប្រហែល៦៧% ទទួលរងគ្រោះរាំងស្ងួត។ តំបន់ខ្ពង់រាប និងភ្នំមានភូមិប្រហែល២៦% រងគ្រោះដោយទឹកជំនន់ និងភូមិប្រហែល៣៩% រងគ្រោះរាំងស្ងួត។ តំបន់ទំនាបកណ្ដាលមានភូមិប្រហែល២៦% រងគ្រោះដោយ

ទឹកជំនន់ និងភូមិប្រហែល៣៨% រងគ្រោះរាំងស្ងួត និងតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រមានភូមិប្រហែល២២% រងគ្រោះដោយសារទឹកជំនន់ និងភូមិប្រហែល២៥% រងគ្រោះដោយសារគ្រោះរាំងស្ងួត។

ក្រាហ្វិក ៦៩ ភាគរយនៃភូមិដែលងាយរងគ្រោះទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួតក្នុងរយៈពេល៥ ឆ្នាំចុងក្រោយមុនធ្វើជំរឿនកសិកម្មឆ្នាំ២០២៣

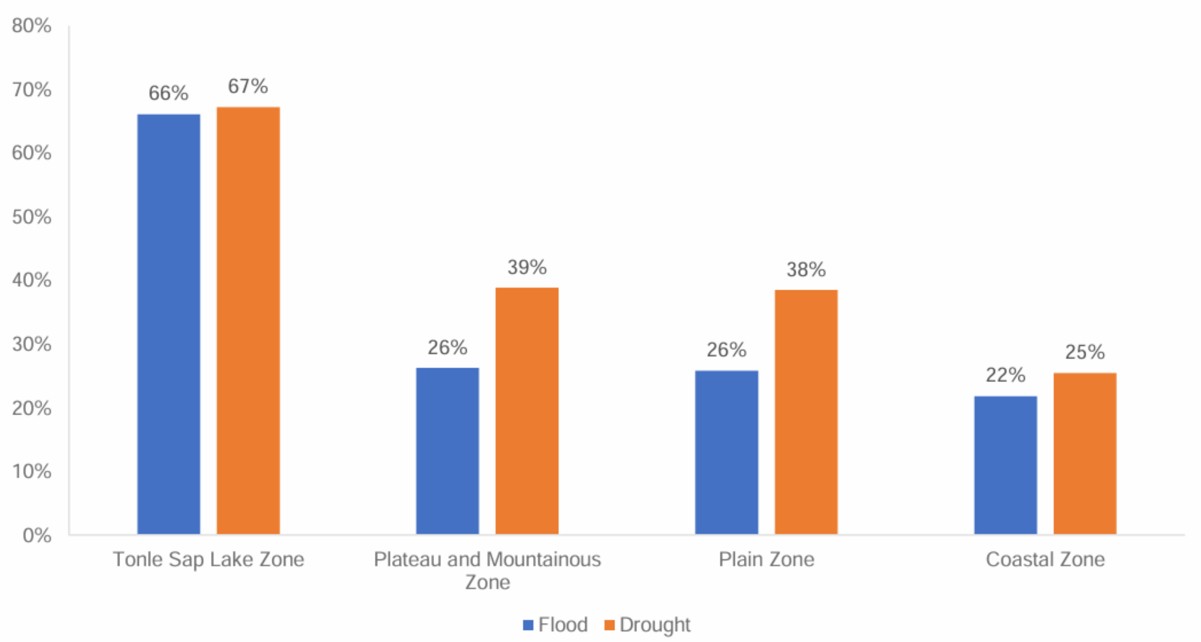

ប្រភព៖ របាយការណ៍ថ្នាក់ជាតិស្តីពីលទ្ធផលចុងក្រោយនៃជំរឿនកសិកម្មនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០២៣

តាមរបាយការណ៍ ស្តីពីលទ្ធផលការងារគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៤ និងទិសដៅអនុវត្តខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ បានបង្ហាញថាជំនន់ទឹកភ្លៀងរួមជាមួយនឹងទឹកជំនន់ទន្លេមេគង្គលើកទី២ បានធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដំនាំនៅក្នុងខេត្តចំនួន ១០ រួមមានខេត្តក្រចេះ ស្ទឹងត្រែង មណ្ឌលគីរី ត្បូងឃ្មុំ កំពង់ចាម កំពង់ធំ សៀមរាប ព្រៃវែង កណ្ដាល និងប៉ៃលិន។ ទឹកជំនន់នេះបានធ្វើឲ្យមានផលប៉ះពាល់ដល់ដំណាំស្រូវ ២៩.៩១៥ ហិកតា ដំណាំទ្រទ្រង់សេដ្ឋកិច្ច ១.១១៦ ហិកតា ដំណាំសៀងរួមផ្សំ មានចំនួន ១.០៤១ ហិកតា និងធ្វើឲ្យខូចខាតដំណាំស្រូវចំនួន ១៨.១២៧ហិកតា ដំណាំសៀងរួមផ្សំ មានចំនួន ៨៩៦ ហិកតា និងដំណាំទ្រទ្រង់សេដ្ឋកិច្ច ៧៣២ ហិកតា។

តារាង ១៩ បង្ហាញអំពីផលប៉ះពាល់ និងខូចខាតដោយទឹកជំនន់ទឹកភ្លៀង និងទឹកទន្លេមេគង្គនៅឆ្នាំ២០២៤ លើវិស័យសង្គមកិច្ច វិស័យផលិតកម្ម និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ នៅទូទាំងប្រទេសកម្ពុជា ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង។ ទិន្នន័យលំអិតមាននៅក្នុងតារាងខាងក្រោម។

តារាង ១៩. ទិន្នន័យរងផលប៉ះពាល់ និងខូចខាតដោយជំនន់ទឹកភ្លៀង និងទឹកជំនន់ទន្លេមេគង្គឆ្នាំ២០២៤ (គិតត្រឹមថ្ងៃទី២២ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៤)

ប៉ះពាល់និងខូចខាត	ព្រៃវែង	ស្វាយរៀង	កម្ពុជា
ចំនួនស្រុក/ខណ្ឌ	5	2	81
ចំនួនឃុំ/សង្កាត់	33	5	337
១).វិស័យសង្គមកិច្ច			
ចំនួនគ្រួសារ	2,884	62	57,329
ជម្លៀស(គ្រួសារ)	1		1,832
ស្លាប់	2		27
សង្គ្រោះនិងរបួស			2
ផ្ទះប៉ះពាល់(ខ្នង)	303		19,923
ផ្ទះខូចខាត(ខ្នង)			6
សាលារៀនប៉ះពាល់	2		104
សាលារៀនខូចខាត			
វត្តវិហារប៉ះពាល់			45
មន្ទីរពេទ្យមណ្ឌលសុខភាពប៉ះពាល់			8
២).វិស័យផលិតកម្ម			
សត្វពាហនៈជម្លៀស			11,777
សត្វពាហនៈងាប់			4
សន្ទូង/ពង្រោះប៉ះពាល់(ហត)	3,134	110	48,369
សន្ទូង/ពង្រោះខូចខាត(ហត)	1,557		25,645
សំណាបប៉ះពាល់(ហត)			
សំណាបខូចខាត(ហត)			527

ប៉ះពាល់និងខូចខាត	ព្រៃវែង	ស្វាយរៀង	កម្ពុជា
ដំណាំរួមផ្សំប៉ះពាល់(ហត)	10		5,125
ដំណាំរួមផ្សំខូចខាត(ហត)			1,778
៣).ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ			
ផ្លូវកៅស៊ូ/ផ្លូវបេតុងប៉ះពាល់(ម)			91,931
ផ្លូវកៅស៊ូ/ផ្លូវបេតុងខូចខាត(ម)			
ផ្លូវជនបទប៉ះពាល់(ម)	26,569		738,954
ផ្លូវជនបទខូចខាត(ម)			7,109
ស្ពានប៉ះពាល់(កន្លែង)			41
ទំនប់ប៉ះពាល់(ម)			44,106
បាក់ច្រាំងទន្លេ(ម)	27		14,751

ប្រភព៖ គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ (គ.ជ.គ.ម) ឆ្នាំ២០២៤។

ក្រាហ្វិក ៧០ បង្ហាញអំពីផលប៉ះពាល់ និងខូចខាតលើវិស័យសង្គមកិច្ច ដោយទឹកជំនន់ឆ្នាំ ២០២៤ ទូទាំងប្រទេសកម្ពុជា។ តាមទិន្នន័យបង្ហាញថា ចំនួនគ្រួសារដែលរងផលប៉ះពាល់មានចំនួន ៥៧.៣២៩ គ្រួសារ គ្រួសារដែលត្រូវជម្លៀសរកទីទួលសុវត្ថិភាពមានចំនួន ១.៨៣២ គ្រួសារ បាត់បង់ជីវិតមនុស្សចំនួន២៧នាក់ របួស២នាក់ រងផលប៉ះពាល់ដល់ផ្ទះសម្បែងចំនួន១៩.៩២៣ខ្នង ផ្ទះខូចខាតចំនួន៦ខ្នង ប៉ះពាល់ដល់សាលារៀនចំនួន១០៤ សាលា ប៉ះពាល់ដល់វត្តនិងវិហារចំនួន ៤៥ និងមណ្ឌលសុខភាពចំនួន៨ នៅទូទាំងប្រទេស។

ក្រាហ្វិក ៧០ ផលប៉ះពាល់ និងខូចខាតលើវិស័យសង្គមកិច្ច ដោយទឹកជំនន់ឆ្នាំ២០២៤ នៅទូទាំងប្រទេស

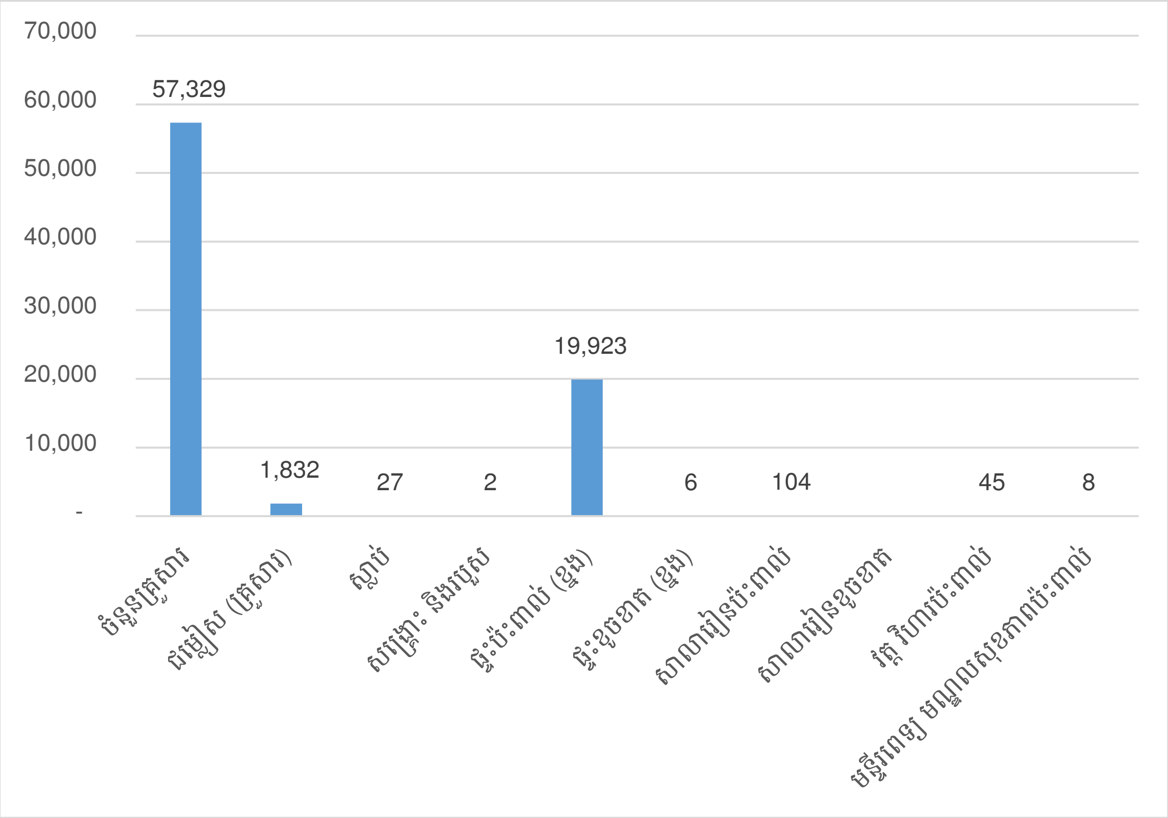

ប្រភព៖ គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ (គ.ជ.គ.ម) ឆ្នាំ២០២៤។

ក្រាហ្វិក៧១ បង្ហាញអំពីផលប៉ះពាល់ និងខូចខាតលើវិស័យផលិតកម្ម ដោយទឹកជំនន់ឆ្នាំ ២០២៤ នៅទូទាំងប្រទេសដែលរួមមានសត្វពាហនៈដែលបានជម្លៀសមានចំនួន ១១.៧៧៧ក្បាល សត្វពាហនៈងាប់ចំនួន៤ក្បាល ប៉ះពាល់ដល់សន្ទូង/ពង្រោះចំនួន ៤៨.៣៦៩ហិកតា ខូចខាតសន្ទូង/ពង្រោះចំនួន ២៥.៦៤៥ ហិកតា សំណាបខូចខាតចំនួន ៥២៧ហិកតា ប៉ះពាល់ដល់ដំណាំរួមផ្សំ ចំនួន ៥.១២៥ ហិកតា និងខូចខាតដំណាំរួមផ្សំចំនួន ១.៧៧៨ ហិកតា។ ទិន្នន័យលំអិតមានបង្ហាញ នៅក្នុងក្រាហ្វិកខាងក្រោម។

ក្រាហ្វិក ៧១ ផលប៉ះពាល់ និងខូចខាតលើវិស័យផលិតកម្ម ដោយទឹកជំនន់ឆ្នាំ២០២៤

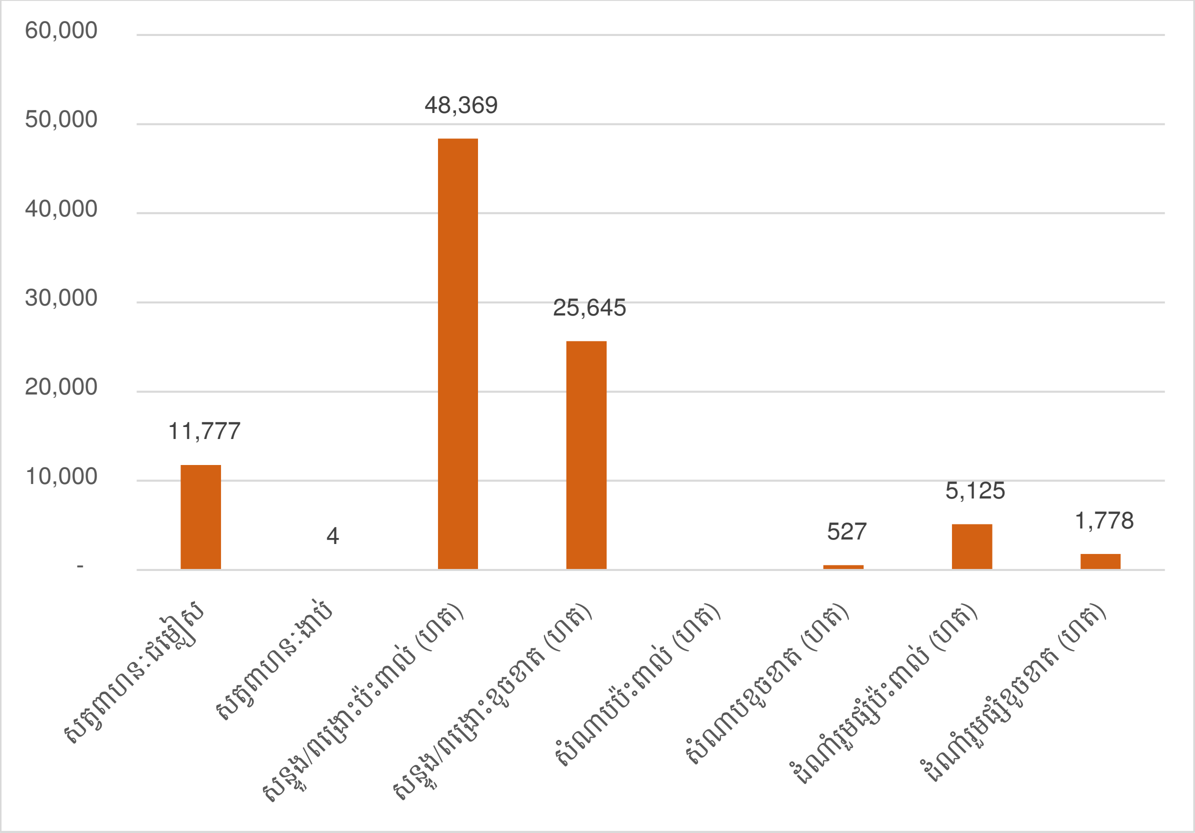

ប្រភព៖ គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ (គ.ជ.គ.ម) ឆ្នាំ២០២៤។

ក្រាហ្វិក ៧២ បង្ហាញអំពីផលប៉ះពាល់ និងខូចខាតលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដោយទឹកជំនន់ឆ្នាំ ២០២៤ នៅទូទាំងប្រទេស ដែលក្នុងនោះរួមមានផលប៉ះពាល់ដល់ផ្លូវកៅស៊ូ/បេតុងមានចំនួន ៩១.៩៣១ ម៉ែត្រ ប៉ះពាល់ដល់ផ្លូវជនបទចំនួន ៧៣៨.៩៥៤ម៉ែត្រ និងខូចខាតផ្លូវជនបទចំនួន ៧.១០៩ ម៉ែត្រ ប៉ះពាល់ដល់ស្ពានចំនួន៤១ស្ពាន ប៉ះពាល់ដល់ទំនប់ ៤៤.១០៦ម៉ែត្រ និងបាក់ច្រាំងទន្លេចំនួន១៤.៧៥១ ម៉ែត្រ។

ក្រាហ្វិក ៧២ ផលប៉ះពាល់ និងខូចខាតលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ដោយទឹកជំនន់ឆ្នាំ២០២៤

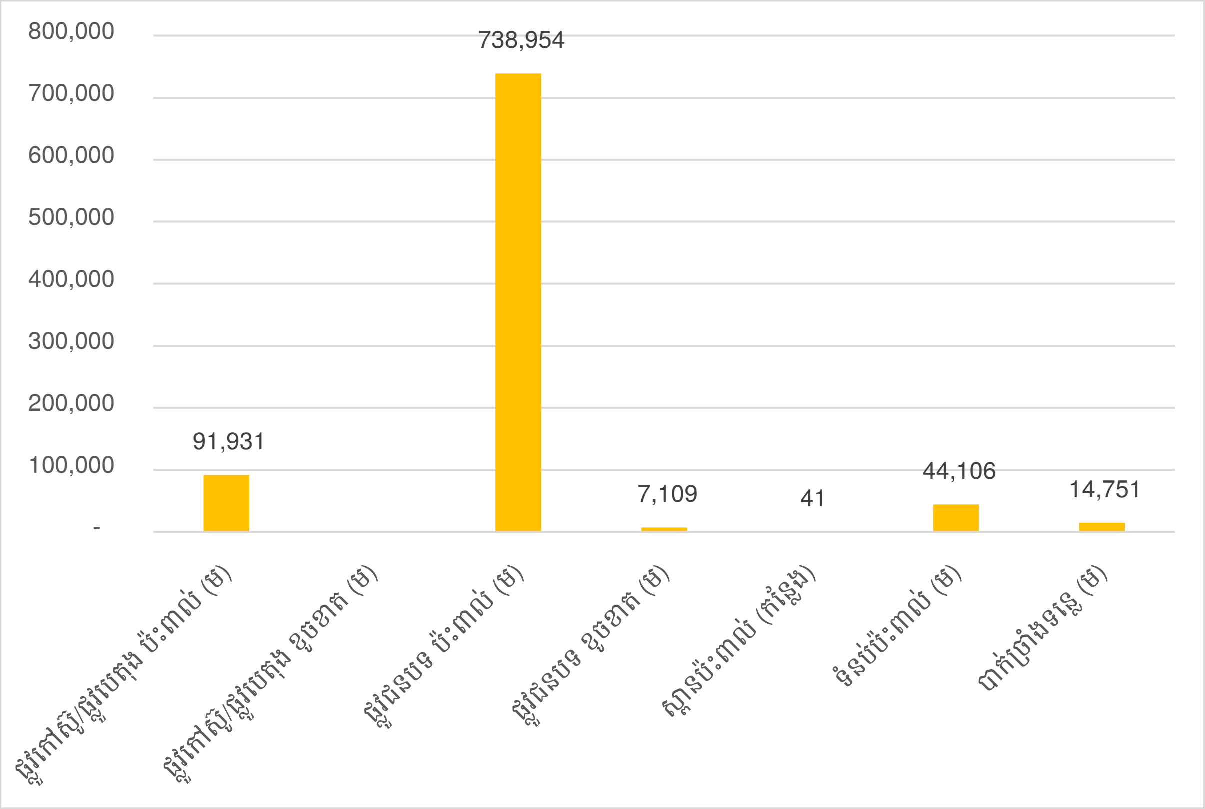

ប្រភព៖ គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ (គ.ជ.គ.ម) ឆ្នាំ២០២៤។

៣.គ្រោះរាំងស្ងួត

នៅក្នុងរបាយការណ៍របស់គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយឆ្នាំ២០២៤ មិនបានបង្ហាញអំពីផលប៉ះពាល់ដោយសារគ្រោះរាំងស្ងួតនោះទេ។ រូបភាព ៧៣ បង្ហាញអំពីចំនួនគ្រួសារ និងផ្ទៃដីដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារគ្រោះរាំងស្ងួត ឆ្នាំ២០២១។ ចំនួនគ្រួសារដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារគ្រោះរាំងស្ងួតមានចំនួន ៨៤.៩៩៨ គ្រួសារ និង ចំនួនផ្ទៃដីចំនួន ១៦១.៤០៦ ហិកតា ឆ្នាំ២០២១។

ក្រាហ្វិក ៧៣ ចំនួនគ្រួសារ និងផ្ទៃដីដែលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារគ្រោះរាំងស្ងួត ទូទាំងប្រទេស ឆ្នាំ២០២១

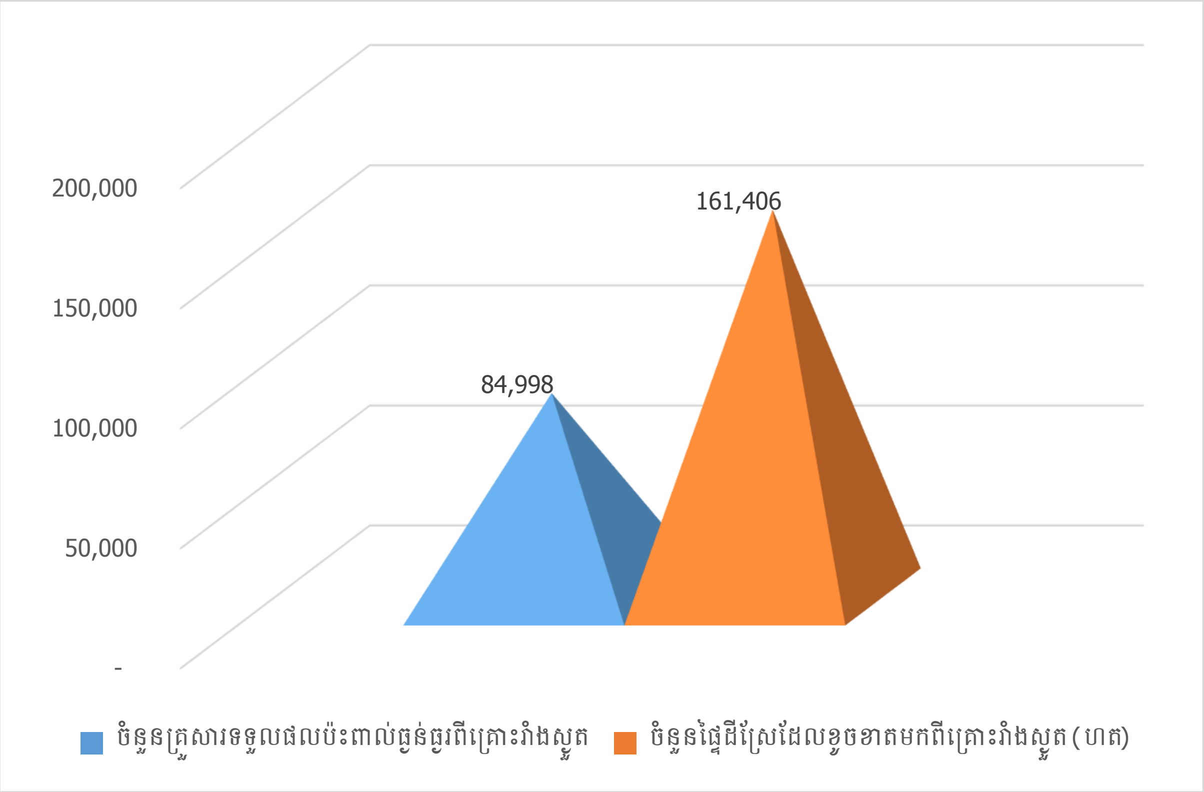

ប្រភព៖ ទិន្នន័យមន្ទីរផែនការខេត្ត២០១៩ ២០២០ និង ២០២១

៤. ការបាក់ច្រាំងទន្លេ ស្ទឹង

នៅក្នុងឆ្នាំ២០២៤នេះ មានករណីបាក់ច្រាំងទន្លេកើតឡើង១១ករណី នៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង ខេត្តកំពង់ចាម ខេត្តត្បូងឃ្មុំ និងខេត្តក្រចេះ ដែលមានប្រវែងសរុប ២.៩៨៣ម៉ែត្រជម្រៅ ៥ទៅ១៥ ម៉ែត្រ ខូចខាតនិងបាត់បង់ផ្ទះចំនួន៤ខ្នង សាលាឆទាន១ខ្នង រំកិលនិងរើផ្ទះ ៤៦ខ្នង និងប៉ះពាល់ផ្លូវតាមដងទន្លេប្រវែង ២.៥១២ម៉ែត្រ។ នៅឆ្នាំ២០២៣ មានករណីបាក់ច្រាំងទន្លេ ១៤ករណី នៅក្នុង៤ រាជធានីខេត្តគឺរាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តកណ្តាល ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តពោធិ៍សាត់ ដែលមានប្រវែងសរុប ១.២៩០ ម៉ែត្រ ផ្ទះខូចខាតនិងបាក់ស្រុតចូលក្នុងទឹក៣១ខ្នង និង ផ្ទះរំកិលនិងរុះរើចេញ១៦៧ខ្នង។

ក្រាហ្វិក៧៤ បង្ហាញអំពីចំនួនការខូចខាតសម្ភារៈនិងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដោយសារបាក់ច្រាំងទន្លេស្ទឹង ឆ្នាំ២០២៤ សម្រាប់ទូទាំងប្រទេស។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០២៣ ច្រាំងទន្លេស្ទឹងដែលបានបាក់មានប្រវែង ១.២៩០ម៉ែត្រ នៅឆ្នាំ២០២៤ កើនឡើងជាង២ដងដែលមានប្រវែង ២.៩៨៣ម៉ែត្រ។ ចំពោះការខូខាតនិងបាត់ផ្ទះនៅឆ្នាំ២០២៤ មានតែ៤ខ្នង តិចជាងឆ្នាំ២០២៣ និងផ្ទះរំកិលនិងរុះរើមានចំនួន៤៦ខ្នងនៅឆ្នាំ២០២៤ តិចជាងឆ្នាំ២០២៣ ដែលមានចំនួន១៦៧ខ្នង សម្រាប់ទូទាំងប្រទេស។

ក្រាហ្វិក ៧៤. ចំនួនការខូចខាតសម្ភារៈនិងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដោយសារបាក់ច្រាំងទន្លេ ស្ទឹង ឆ្នាំ២០២៤

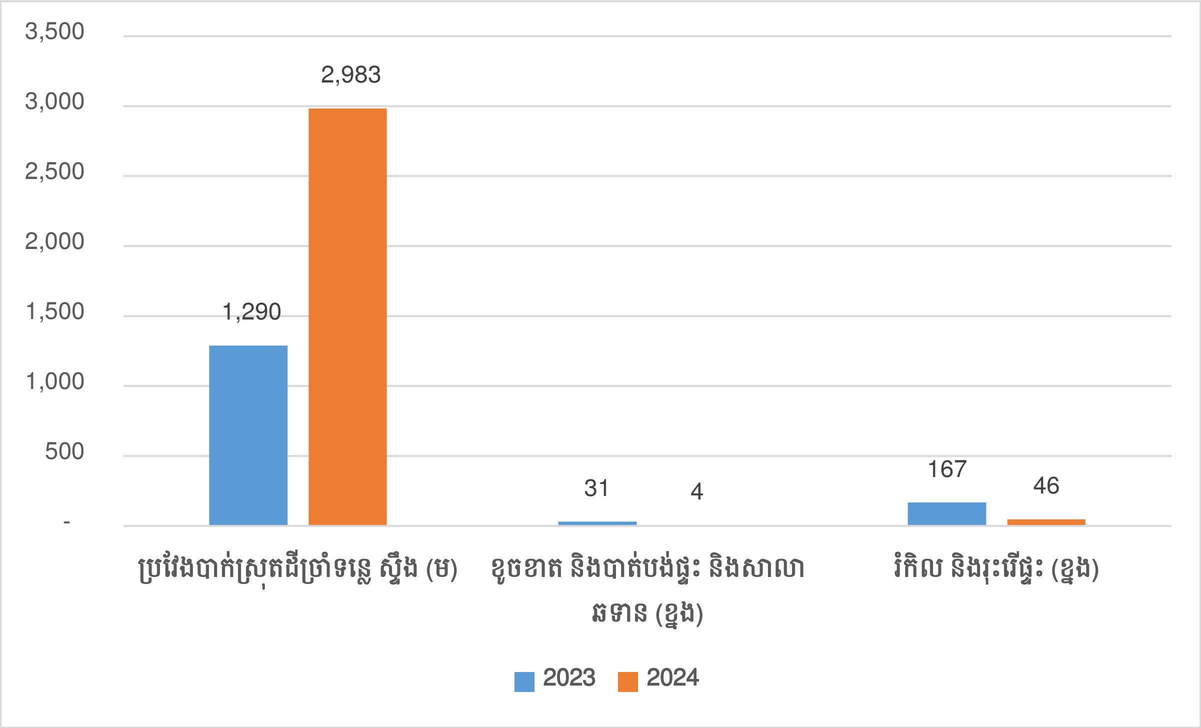

ប្រភព៖ គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ (គ.ជ.គ.ម) ឆ្នាំ២០២៣ និងឆ្នាំ២០២៤។

ក្រាហ្វិក៧៥ បង្ហាញអំពី ប្រវែងដែលបានបាក់ច្រាំងចូលទៅក្នុងទន្លេ ស្ទឹង តាមខេត្តដែលទទួលរងគ្រោះ នៅឆ្នាំ២០២៤ ។ ខេត្ត៤ ដែលរងគ្រោះដោយសារការបាក់ច្រាំងចូលទន្លេរួមមាន ខេត្តព្រៃវែង មានប្រវែង ២៧ម៉ែត្រ ខេត្តក្រចេះមានប្រវែង ២.០៥០ម៉ែត្រ ខេត្តត្បូងឃ្មុំមានប្រវែង ២.០៨០ ម៉ែត្រ និង ខេត្តកំពង់ចាម មានប្រវែងច្រើនជាងគេរហូតទៅដល់ ១០.៥៨៨ម៉ែត្រ។

ក្រាហ្វិក ៧៥. ចំនួនប្រវែងដីដែលបាក់ច្រាំងចូលទន្លេ ស្ទឹង ឆ្នាំ២០២៤

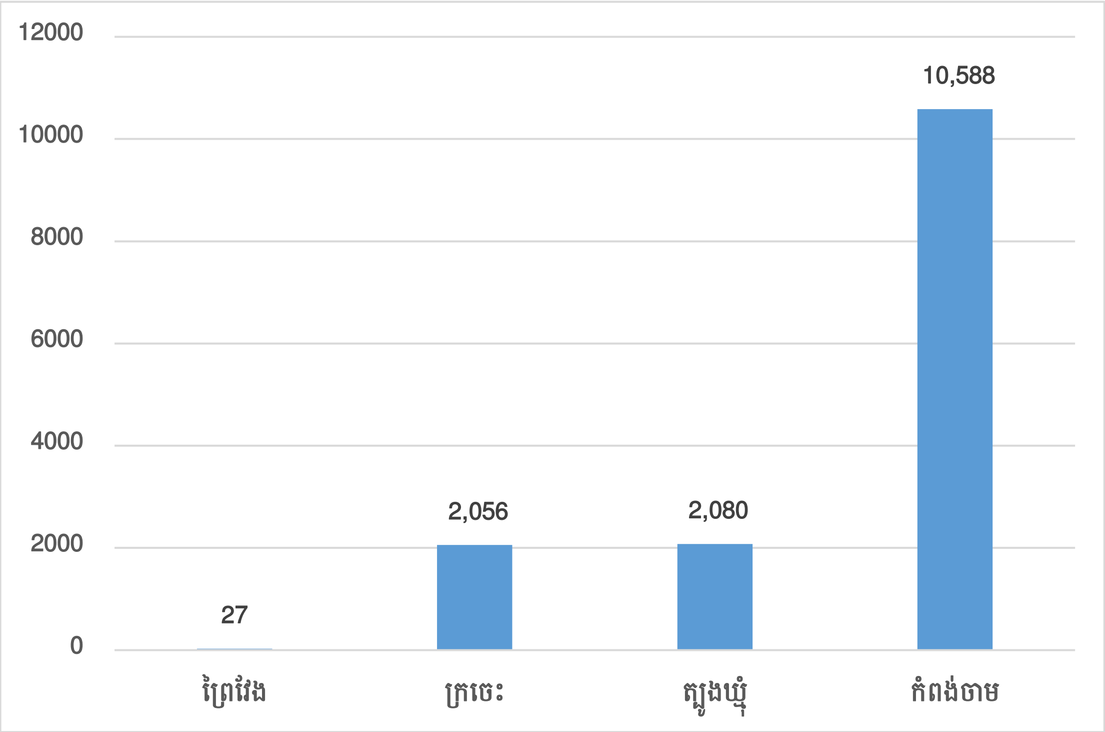

ប្រភព៖ គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ (គ.ជ.គ.ម) ឆ្នាំ២០២៤។

៥.ខ្យល់កន្ត្រាក់

នៅក្នុងឆ្នាំ២០២៤ ខ្យល់កន្ត្រាក់កើតមានតិចតួច ដោយសារការទទួលរងឥទ្ធិពលប្រព័ន្ធសម្ពាធតូចៗ ដែលកើតមាននៅក្នុងភូមិសាស្ត្រកម្ពុជា ហើយទទួលរងឥទ្ធិពលបន្ទាប់ពីព្យុះក្នុងតំបន់ភាគច្រើន បង្កជាភ្លៀងធ្លាក់រាយប៉ាយច្រើននៅក្នុងក្របខណ្ឌទូទាំងប្រទេស និងមិនមានបរិមាណច្រើនទេ។ ការទទួលរងគ្រោះក្នុងខែតុលាមានដូចខាងក្រោម៖

- កើតមានចំនួន១៨លើក នៅក្នុងខេត្តបាត់ដំបង ត្បូងឃ្មុំ កំពង់ឆ្នាំង កំពង់ស្ពឺ កែប កំពង់ធំ ស្វាយរៀង បន្ទាយមានជ័យ កំពង់ចាម សៀមរាប ពោធិ៍សាត់ និងខេត្តឧត្តរមានជ័យ។
- ស្ថានភាពរងគ្រោះរួមមាន រលំផ្ទះ និងខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរចំនួន២ខ្នង របើកដំបូលនិងខូចខាតមធ្យម១៩៣ខ្នង របើកដំបូលសាលារៀន ២អគារ រលំបង្គលភ្លើង២ដើម និងរងគ្រោះដល់ស្លាប់ចំនួន២នាក់។

ទិន្នន័យលម្អិតមានបង្ហាញនៅក្នុងតារាង ២០ និងក្រាហ្វិក ៧៦ ដូចខាងក្រោម។

តារាង ២០ ប្រភេទនៃការខូចខាតដោយសារខ្យល់កន្ត្រាក់ឆ្នាំ២០២៤

ប្រភេទនៃការខូចខាត	ព្រៃវែង	ស្វាយរៀង	កម្ពុជា
ស្រុក/ខណ្ឌ	4	6	134
ចំនួនកើតឡើង(លើក)	5	16	285
ផ្ទះរលំ(ខ្នង)	19	126	542
ផ្ទះរបើក(ខ្នង)	59	321	4,176
សាលារៀន(ខ្នង)	0	1	51
តូប/ផ្សារ	0	0	39
អគាររដ្ឋបាល	0	1	23
មនុស្សស្លាប់	0	0	7
មនុស្សរបួស	1	8	38

ក្រាហ្វិក ៧៦. ប្រភេទនៃការខូចខាតដោយសារខ្យល់កន្ត្រាក់ឆ្នាំ២០២៣ និងឆ្នាំ២០២៤

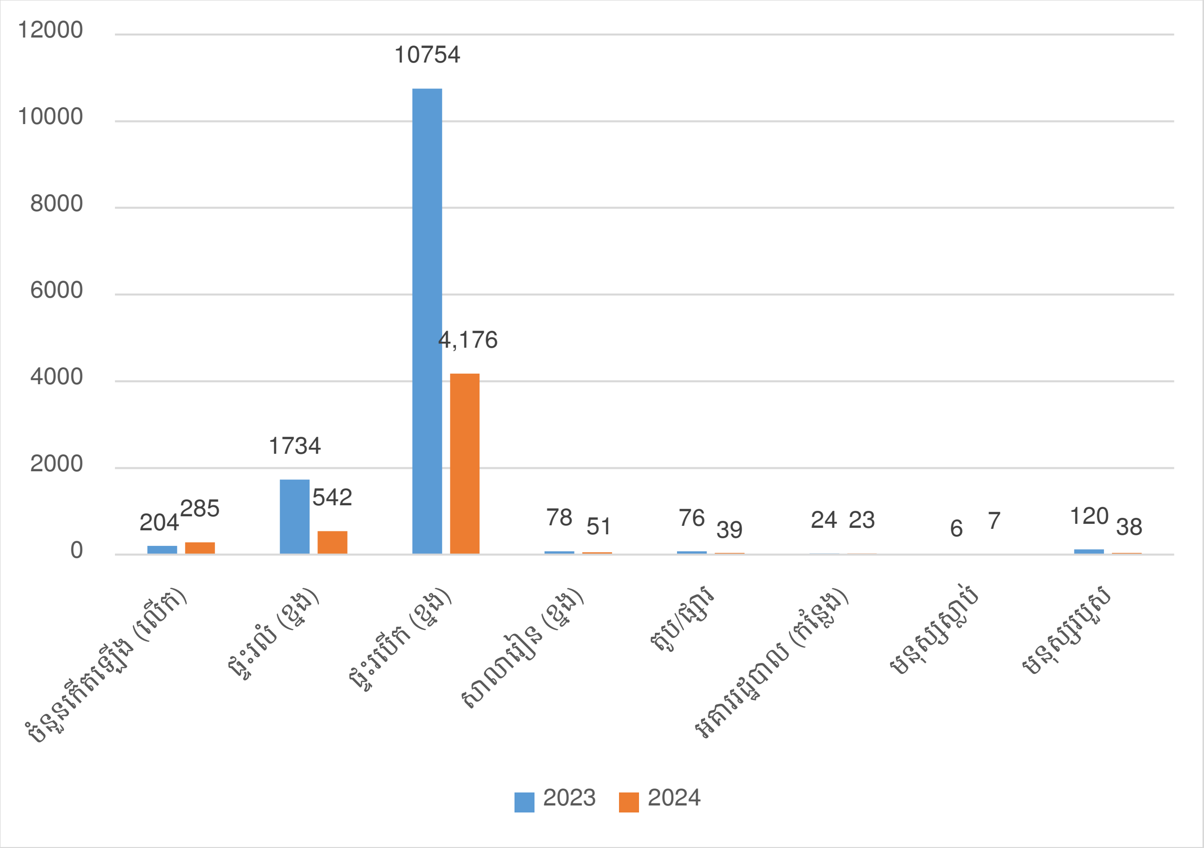

ប្រភព៖ គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ (គ.ជ.គ.ម) ឆ្នាំ២០២៣ និងឆ្នាំ២០២៤។

៥.គ្រោះថ្នាក់រន្ទះបាញ់

តារាង ២១ បង្ហាញអំពីការខូចខាតដោយសាររន្ទះបាញ់ ដែលបង្ហាញជូនខេត្តព្រៃវែង ខេត្តស្វាយរៀង និងទូទាំងប្រទេស។ ខេត្តផ្សេងទៀតក៏មានគ្រោះថ្នាក់រន្ទះបាញ់កើតមានផងដែរ តែដោយសារការសិក្សាផ្តោតលើ២ខេត្តជាសំខាន់។ ក្រាហ្វិក ៧៧ បង្ហាញជាក្រាហ្វិកអំពីការខូចខាតដោយសាររន្ទះបាញ់នៅទូទាំងប្រទេសឆ្នាំ២០២៣ និងឆ្នាំ២០២៤។

តារាង ២១ ប្រភេទនៃការខូចខាតដោយសាររន្ទះបាញ់

ប្រភេទនៃការខូចខាត	ព្រៃវែង	ស្វាយរៀង	កម្ពុជា
ចំនួនកើតឡើង (លើក)	5	3	119
ផ្ទះ (ខ្នង)	0	0	30
មនុស្សស្លាប់	5	1	66
មនុស្សរបួស	0	0	48
គោក្របី (ងាប់)	0	0	29

ក្រាហ្វិក ៧៧. ប្រភេទនៃការខូចខាតដោយសាររន្ទះបាញ់ឆ្នាំ២០២៣ និងឆ្នាំ២០២៤

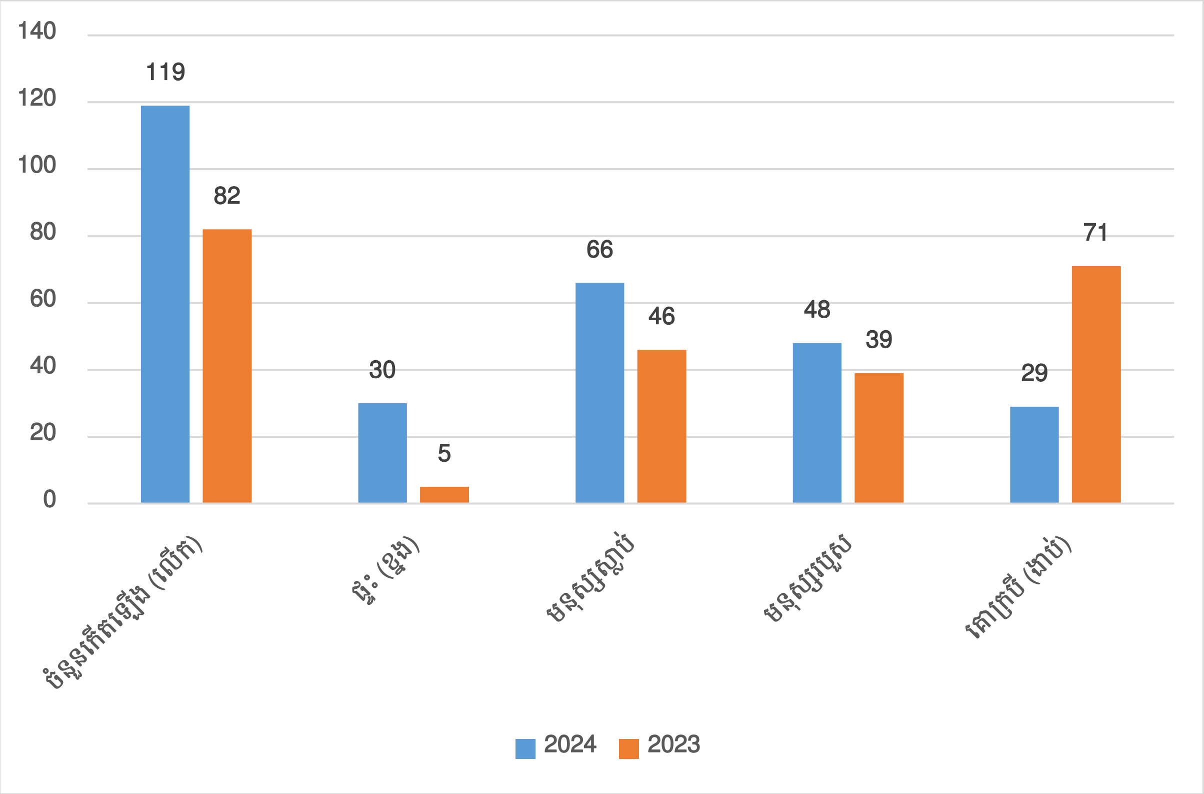

ប្រភព៖ គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ (គ.ជ.គ.ម) ឆ្នាំ២០២៣ និងឆ្នាំ២០២៤។

ក២.២. គ្រោះថ្នាក់ផ្សេង

១.អគ្គីភ័យ

តារាង ២២ បង្ហាញអំពីការខូចខាត និងបាត់បង់ដោយសារអគ្គីភ័យនៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង ស្វាយរៀង និងទូទាំងប្រទេសដែលបានកើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ២០២៤។ ក្រាហ្វិក ៧៤. ចំនួនអគ្គីភ័យដែលបានកើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ២០២៣ និង២០២៤។ នៅទូទាំងប្រទេសអគ្គីភ័យបានកើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ២០២៣មានចំនួន៣៣៧លើក បានកើនឡើងដល់ ៦៩៥លើក នៅក្នុងឆ្នាំ២០២៤។ ខេត្តព្រៃវែងនៅឆ្នាំ២០២៣ មានចំនួន៥លើក បានកើនឡើងដល់៣៥លើក នៅឆ្នាំ២០២៤ ខណៈដែលខេត្តស្វាយរៀងនៅឆ្នាំ២០២៣ មានចំនួន១៣លើក និងឆ្នាំ២០២៤ កើនឡើងបន្តិចមានចំនួន១៦លើក។ ទិន្នន័យលម្អិតមាននៅក្នុងតារាង១៩ និងក្រាហ្វិក ៧៨ ដូចខាងក្រោម។

តារាង ២២ ការខូចខាតនិងបាត់បង់ដោយសារអគ្គីភ័យឆ្នាំ២០២៤

ការខូចខាត និងបាត់បង់	ព្រៃវែង	ស្វាយរៀង	កម្ពុជា
ចំនួនស្រុក/ខណ្ឌ	12	6	173
លើក	35	16	695
ផ្ទះ (ខ្នង)	32	14	725
តូប/ផ្សារ	2	1	122
ឃ្លាំងទំនិញ	0	0	20
សាលារៀន (ខ្នង)	0	0	0
រោងចក្រ/សិប្បកម្ម(កន្លែង)	0	0	21
អគាររដ្ឋបាល (កន្លែង)	0	0	18
ចម្ការ/ព្រៃ (កន្លែង)	0	0	17
មនុស្សស្លាប់	0	0	15
មនុស្សរបួស	0	0	52

ក្រាហ្វិក ៧៨. ចំនួនអគ្គីភ័យដែលបានកើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ២០២៣ និង២០២៤

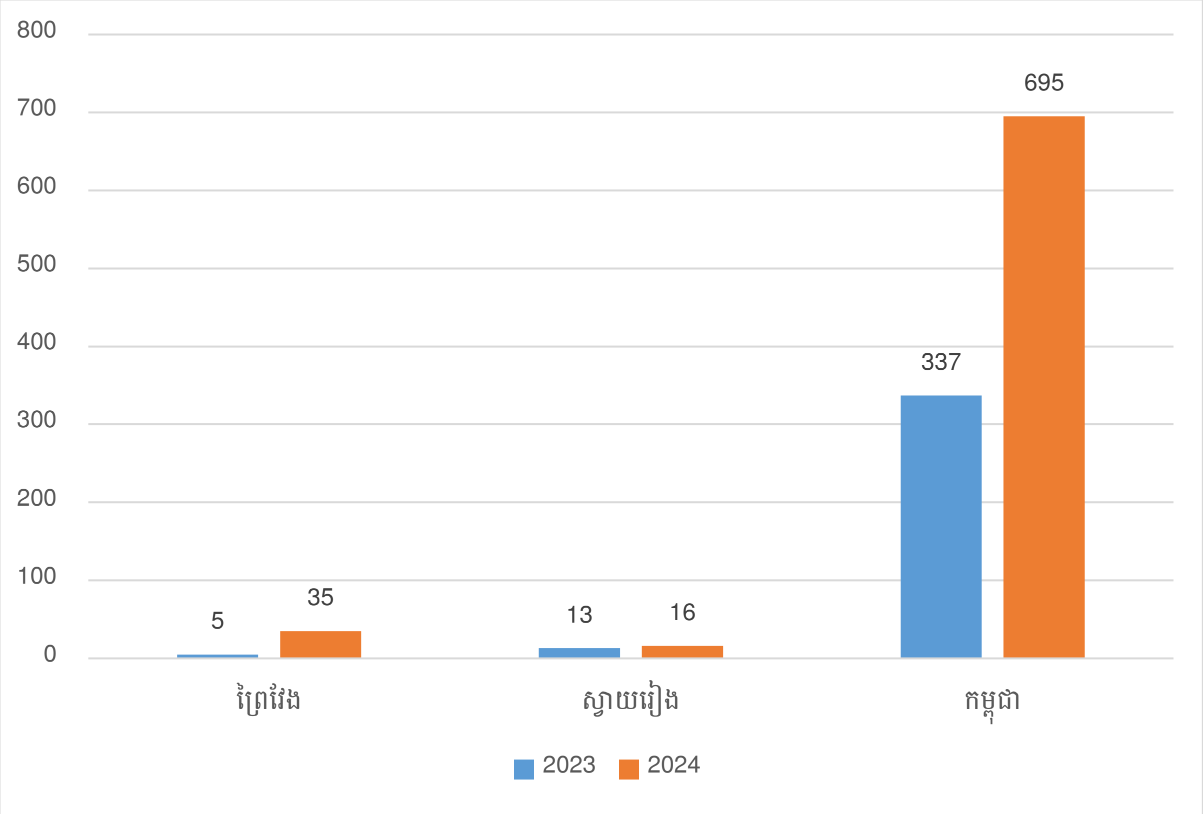

ប្រភព៖ គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ (គ.ជ.គ.ម) ឆ្នាំ២០២៣ និងឆ្នាំ២០២៤។

២.ជំងឺឆ្លង

នៅលើពិភពលោកយើងនេះ មានជំងឺឆ្លងជាច្រើនបានឆ្លងមកលើមនុស្ស។ ជំងឺឆ្លងទាំងនោះ រួមមានដូចជាជំងឺកូវីដ១៩ ជំងឺផ្តាសាយបក្សី និងជំងឺឆ្លងអេប៊ូឡា ជាដើម ប៉ុន្តែជំងឺឆ្លងដែលប្រជាជនលើពិភពលោកកំពុងចាប់អារម្មណ៍នោះគឺជំងឺឆ្លងកូវីដ១៩។

ក.ស្ថានភាពជំងឺកូវីដ១៩ទូទាំងពិភពលោកឆ្នាំ២០២៥

តាមទិន្នន័យគេហទំព័ររបស់អង្គការសុខភាពពិភពលោក គិតរយៈពេល៧ថ្ងៃមកត្រឹមថ្ងៃទី៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២៥ មានអ្នកឆ្លងជំងឺកូវីដ១៩ ចំនួន ៥.៧៥៩នាក់ ដែលក្នុងនោះតំបន់អាហ្វ្រិកមានចំនួន១៦ករណី តំបន់អាមេរិកមានចំនួន១.៦០១ករណី តំបន់មេឌីទែរ៉ាណេខាងកើតមានចំនួន៦៣៨ករណី តំបន់អឺរ៉ុបមានចំនួន៣.៤៣៦ករណី និងតំបន់អាស៊ីប៉ែកអាគ្នេយ៍មានចំនួន១៨ករណី និងសរុបអ្នកស្លាប់មានចំនួន២២៧នាក់។ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាយើង តាមទិន្នន័យរបស់ក្រសួងសុខាភិបាលកម្ពុជា ការឆ្លងជំងឺកូវីដ១៩ក្នុងខែតុលា គិតពីថ្ងៃទី២៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៣ ដល់ថ្ងៃទ២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៤ មានអ្នកឆ្លងថ្មីចំនួន១ករណី ឆ្លងក្នុងសហគមន៍ចំនួន១ករណី គ្មានករណីនាំចូល និងអ្នកស្លាប់ទេ។

ក្រាហ្វិក ៧៩. ចំនួនអ្នកឆ្លងកូវីដ១៩ ឆ្នាំ២០២៥ (គិតរយៈពេល៧ថ្ងៃត្រឹមថ្ងៃទី៤ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៥)

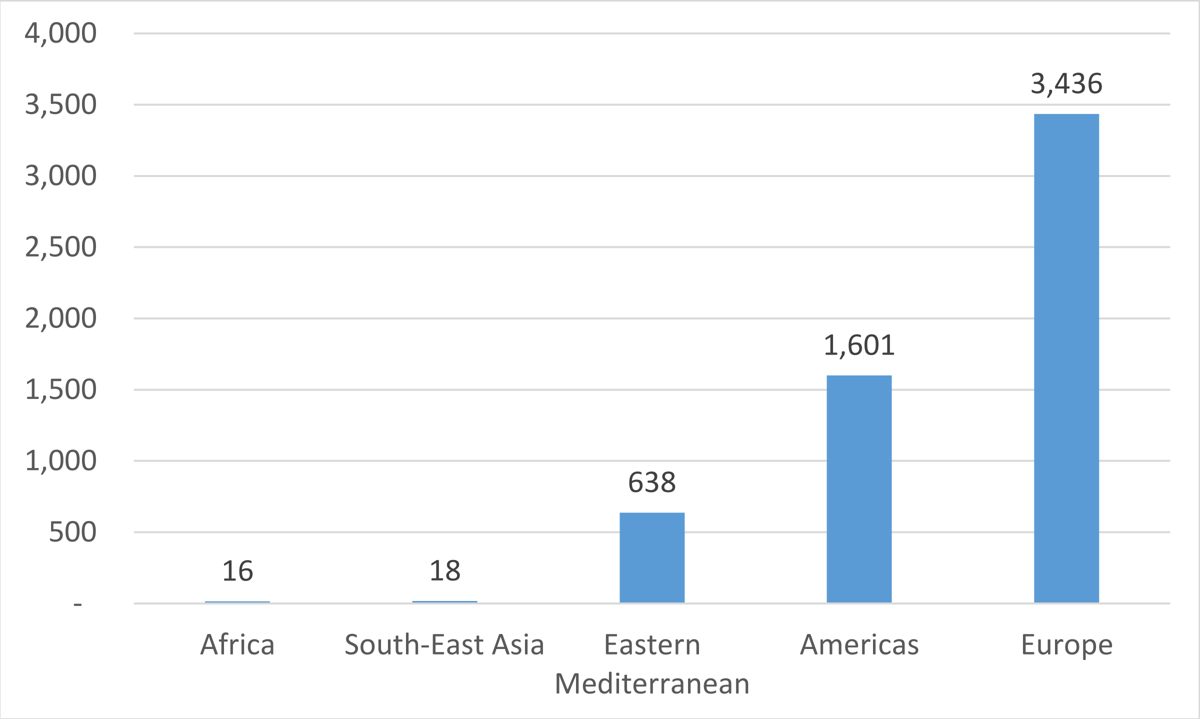

ប្រភព៖ World Health Organization (WHO), WHO COVID-19 dashboard 4th May 2025, https://data.who.int/dashboards/covid19/cases?n=c. (Accessed 19 October 2023).

ក១.ស្ថានភាពជំងឺកូវីដ១៩ទូទាំងពិភពលោកពេលចាប់ផ្តើមរហូតដល់ឆ្នាំ២០២៣

ក្រាហ្វិក ៨០ បង្ហាញអំពីស្ថានភាពជំងឺកូវីដ១៩ តាមរយៈគេហទំព័ររបស់អង្គការសុខភាពពិភពលោក (WHO) ។ តាមទិន្នន័យបង្ហាញថាចំនួនអ្នកឆ្លងជំងឺកូវីដ១៩ ប្រហែលចំនួន ៧៧១ លាននាក់ ស្មើនឹង ៩,៦% នៃប្រជាជនពិភពលោកចំនួន ៨,១ ពាន់លាននាក់ និងបានស្លាប់បានកើនដល់ជិត ៧លាននាក់គិតត្រឹមថ្ងៃទី ១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៣។ វ៉ាក់សាំងដែលបានចាក់ទៅលើប្រជាជននៅលើពិភពលោកគិតជាចំនួនដូសមានចំនួនប្រហែល ១៣,៥ ពាន់លានដូស ក្នុងចំណោមប្រជាជនជិត ៨,១ ពាន់លាននាក់ ។

ក្រាហ្វិក ៨០. ស្ថានភាពជំងឺកូវីដ១៩ទូទាំងពិភពលោកគិតត្រឹមថ្ងៃទី ១៩ ខែ តុលា ឆ្នាំ២០២៣

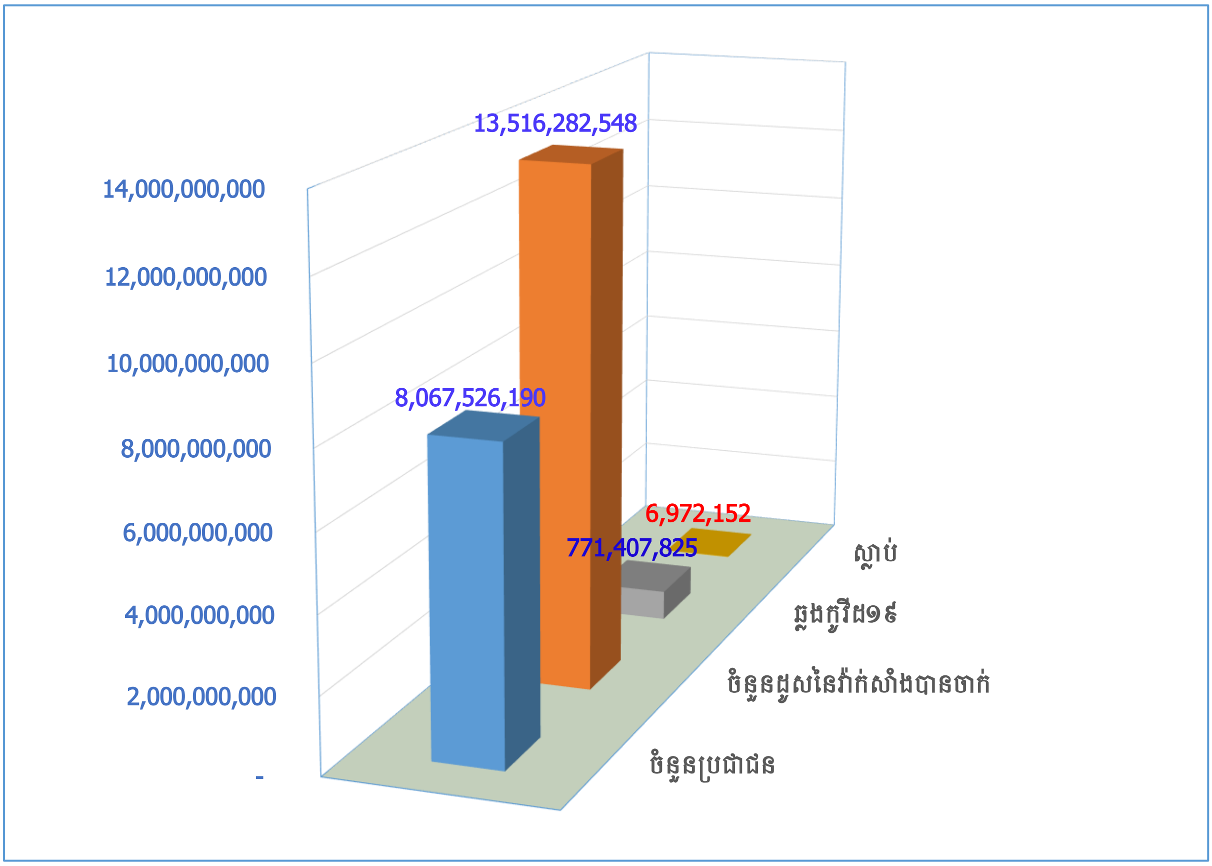

ប្រភព ÷ (1) World Health Organization (WHO), *WHO Coronavirus (COVID-19) Dashboard,* [website], 19 October 2023, https:// covid19.who.int/?mapFilter=vaccinations. (Accessed 19 October 2023).

(2) Worldometer, *Current World Population Clock: 8.1 Billion People (LIVE, 2023),* [website], 19 October 2023, www.worldometers.info/worldpopulation/#:~:text=World%20Population%20Clock %3A%208.1%20Billion, (LIVE%2C%202023)%20-%20Worldometer. (Accessed 19 October 2023).

ក្រាហ្វិក ៨១. បង្ហាញអំពីស្ថានភាពនៃការចាក់វ៉ាក់សាំងជំងឺកូវីដ១៩ តាមរយៈគេហទំព័ររបស់អង្គការសុខភាពពិភពលោក (WHO)។ តាមទិន្នន័យបានបង្ហាញថា ក្នុងចំណោមប្រជាជន ១០០នាក់ បានចាក់វ៉ាក់សាំង ១៧៣,៤១ដូស មានន័យថាមានប្រជាជនភាគច្រើនចាក់បាន ២ដូស ខណៈដែលវ៉ាក់សាំងខ្លះតម្រូវឲ្យចាក់តែ១ដូស។ ប្រជាជននៅលើពិភពលោកចំនួន ៦៦នាក់ បានចាក់វ៉ាក់សាំងពេញលេញតាមស៊េរីនៃវ៉ាក់សាំង ដែលកំណត់ឲ្យចាក់ក្នុងប្រជាជន ១០០នាក់ និងបានចាក់វ៉ាក់សាំងដូសជំរុញមានប្រជាជនប្រហែល ៣១,៧១នាក់ ក្នុងចំណោមប្រជាជន១០០នាក់។

ក្រាហ្វិក ៨១. ស្ថានភាពនៃចាក់វ៉ាក់សាំងជំងឺកូវីដ១៩ទូទាំងពិភពលោកគិតត្រឹមថ្ងៃទី ១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៣

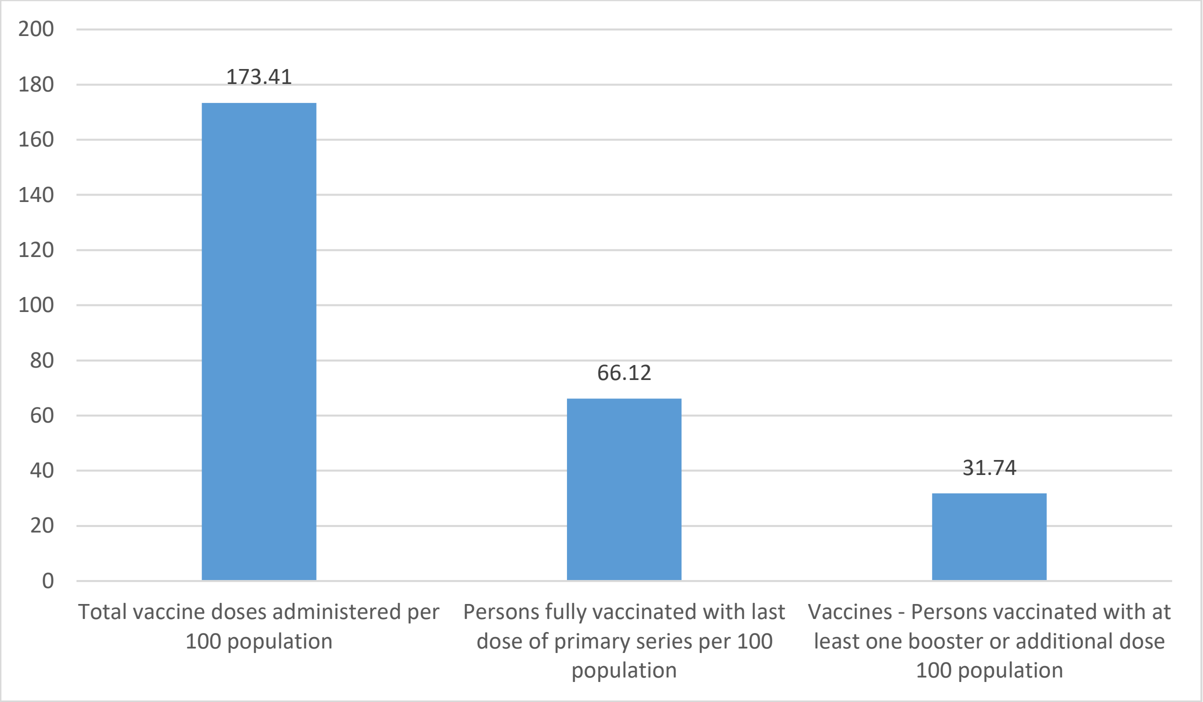

ប្រភព÷ World Health Organization (WHO), *WHO Coronavirus (COVID-19) Dashboard,* [website], 19 October 2023, https:// covid19.who.int/?mapFilter=vaccinations. (Accessed 19 October 2023).

ក២. ស្ថានភាពជំងឺកូវីដ១៩ នៅកម្ពុជា

នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាយើង តាមទិន្នន័យរបស់ក្រសួងសុខាភិបាលកម្ពុជា ការឆ្លងជំងឺកូវីដ១៩ក្នុងខែតុលា គិតពីថ្ងៃទី២៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៣ ដល់ថ្ងៃទ២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៤ មានអ្នកឆ្លងថ្មីចំនួន១ករណី ឆ្លងក្នុងសហគមន៍ចំនួន១ករណី គ្មានករណីនាំចូល និងអ្នកស្លាប់ទេ។ យោងតាមរបាយការណ៍ របស់គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយនៅក្នុងឆ្នាំ២០២៣ គិតត្រឹមរយៈពេល៦ខែ បានបង្ហាញថាជំងឺឆ្លង ដែលបានកើតឡើងរួមមាន៖ ជំងឺផ្តាសាយបក្សី ជំងឺគ្រុនឈាម និងជំងឺកូវីដ១៩។

នៅក្នុងរបាយការណ៍នេះ បើទោះបីជំងឺកូវីដ១៩ បានផុតរលត់ក្តី ប៉ុន្តែទិន្នន័យនេះមានសារៈសំខាន់នឹងជាបទពិសោធន៍ ដែលប្រទេសកម្ពុជាដោះស្រាយបញ្ហាលំបាកនេះប្រកបដោយជោគជ័យ គួរឲ្យកត់សំគាល់តាមរយៈការអនុវត្តវិធានការណ៍ចាំបាច់មួយចំនួន។ វិធានការណ៍ទាំងនោះ គឺរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាតាមរយៈក្រសួងសុខាភិបាល បានអំពាវនាវឲ្យប្រជាពលរដ្ឋអនុវត្តវិធានការណ៍ « ៣ការពារ និង៣កុំ » ដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ទោះបីជាអង្គការសុខភាពពិភពលោកប្រកាសជំងឺកូវីដ១៩លែងជាភាពអាសន្នសុខភាពសាធារណៈក៏ដោយ ប៉ុន្តែការបំប្លែងខ្លួនជាបន្តបន្ទាប់នៃវីរុសកូវីដ១៩ ធ្វើឱ្យនៅតែមានការឆ្លងនៅបណ្តាប្រទេសមួយចំនួនរួមទាំងកម្ពុជាផង ដែលអាចមានលទ្ធភាពក្នុងការផ្ទុះឡើងជាថ្មីក្នុងសហគមន៍។

- ការឆ្លងថ្មីក្នុងឆមាសទី១ឆ្នាំ ២០២៣ មានចំនួន ៣០៦នាក់
- ការឆ្លងក្នុងសហគមន៍ ៣០០នាក់ ករណីនាំចូល៦នាក់ និងការព្យាបាលជាសះស្បើយ ៣៤១នាក់
- ការចាក់វ៉ាក់សាំងការពារសរុបលើចំនួនប្រជាជន ១៥.២៩៨.០០៩ នាក់។

ក្រាហ្វិក ៨២ ស្ថានភាពជំងឺកូវីដ១៩នៅកម្ពុជាគិតត្រឹមថ្ងៃទី ២០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៣

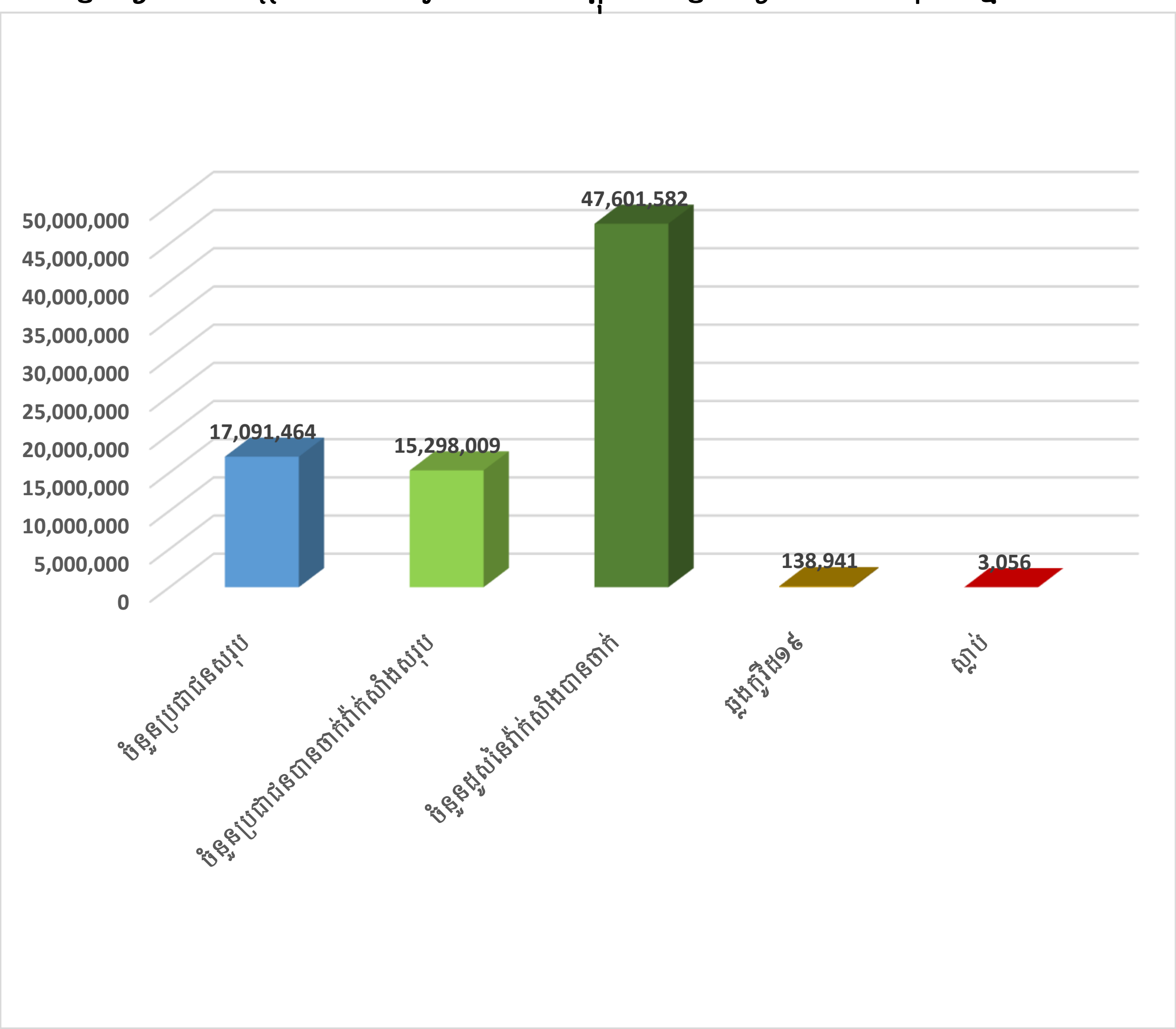

ប្រភព៖ - World Health Organization (WHO), *WHO Coronavirus (COVID-19) Dashboard,* [website], 19 October 2023, https:// covid19.who.int/?mapFilter=vaccinations. (Accessed 19 October 2023).

- របាយការណ៍ស្តីពី លទ្ធផលការងារគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយឆមាសទី១ ឆ្នាំ ២០២៣ និងទិសដៅឆមាសទី២ ឆ្នាំ ២០២៣
- ចំណោលប្រជាជនឆ្នាំ ២០២០ ផ្អែកតាមទិន្នន័យជំរឿនទូទៅប្រជាជនឆ្នាំ២០១៩។

ក្រាហ្វិក ៨៣ បង្ហាញថាចំនួនប្រជាជនកម្ពុជា ១០០នាក់ដែលបានចាក់វ៉ាក់សាំង គឺបានប្រើប្រាស់វ៉ាក់សាំងអស់ចំនួន ២៨៤,៧២ដូស (២៨៥ដូស) មានន័យថា ប្រជាជនកម្ពុជាម្នាក់បានចាក់វ៉ាក់សាំងដូសទី៣ភាគច្រើន ខណៈដែលភាគច្រើនវ៉ាក់សាំងដែលបានប្រើប្រាស់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ចាក់បាន២ដូសទើបកំណត់ថាពេញលេញ។ ស្ថានភាពចាក់វ៉ាក់សាំងប្រជាជនពិភពលោកលើចំនួន

ប្រជាជន១០០នាក់ ដែលបានចាក់វ៉ាក់សាំង គឺបានប្រើប្រាស់វ៉ាក់សាំងចំនួន ១៧៣,៤១ ដូស (១៧៣ដូស) មានន័យថាភាគច្រើនចាក់បានដូសទី២ ខណៈដែលភាគច្រើនវ៉ាក់សាំងតម្រូវឲ្យចាក់តែ១ដូស។ ប្រជាជនកម្ពុជាដែលបានចាក់វ៉ាក់សាំងពេញលេញមានចំនួន៨៨នាក់ និងបានចាក់ដូសជំរុញចំនួន ៦៤នាក់ ក្នុងចំណោមប្រជាជនដែលបានចាក់វ៉ាក់សាំង១០០ នាក់ ខណៈប្រជាជនពិភពលោកបានចាក់វ៉ាក់សាំងពេញលេញមានចំនួន ៦៦នាក់ និងចាក់ដូសជំរុញមានចំនួន ៣២នាក់ ក្នុងចំណោមប្រជាជនដែលបានចាក់វ៉ាក់សាំង ១០០នាក់ ផ្អែកតាមគេហទំព័ររបស់អង្គការសុខភាពពិភពលោក គិតត្រឹមថ្ងៃទី១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៣។

ក្រាហ្វិក ៨៣. ស្ថានភាពចាក់វ៉ាក់សាំងជំងឺកូវីដ១៩នៅកម្ពុជា និងពិភពលោក គិតត្រឹមថ្ងៃទី ១៩ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៣

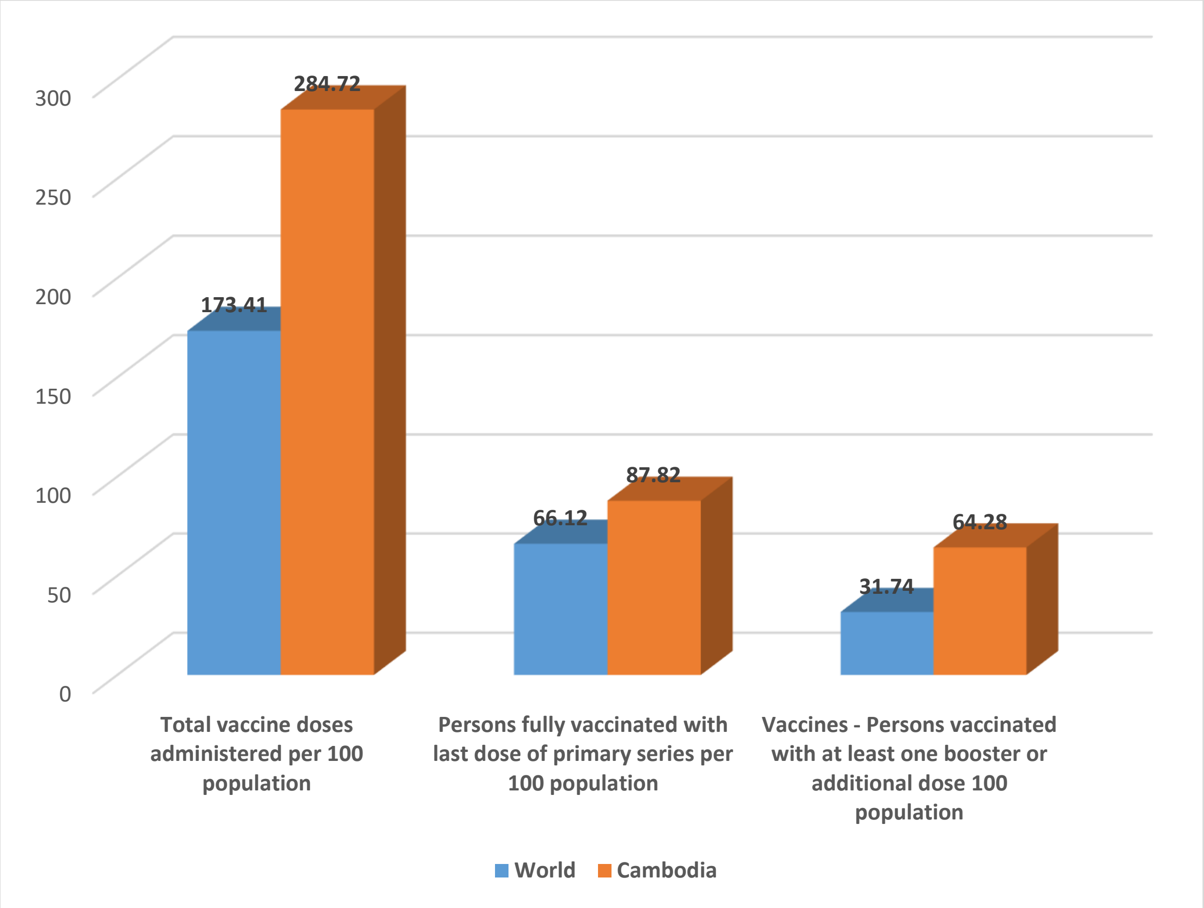

ប្រភព៖ - World Health Organization (WHO), *WHO Coronavirus (COVID-19) Dashboard,* [website], 19 October 2023, https:// covid19.who.int/?mapFilter=vaccinations. (Accessed 19 October 2023).

៣. គ្រោះមហន្តរាយដោយសារសង្គ្រាម

ក. សកលលោក

មុននឹងបង្ហាញជូនអំពីទិន្នន័យដែលខូចខាតដោយសារសង្គ្រាមលោកលើកទី១ និង លើកទី២ ខាងក្រោម សូមបង្ហាញជូនអំពីចំណុចមួយចំនួន ដែលមាននៅក្នុងរបាយការណ៍ហានិយភ័យសកល ឆ្នាំ២០២៥ របស់វេទិកាសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកដូចខាងក្រោម។

តាមរបាយការណ៍ហានិភ័យសកលឆ្នាំ២០២៥ របស់វេទិកាសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក បានបង្ហាញថា នៅក្នុងរយៈពេលខ្លី (២ឆ្នាំ)គឺកម្រិតខ្យល់ព្យុះ៖ ហានិភ័យមហន្តរាយសកលកំពុងកើតមាន (Stormy: Global catastrophic risks looming) មានចំនួន ៥% និងនៅក្នុងរយៈពេលវែង (១០ឆ្នាំ) នឹងកើនដល់១៧% អាចជាជម្លោះប្រើប្រាស់កម្លាំងយោធា។ ភាពច្របូកច្របល់៖ ភាពចលាចល និង ហានិភ័យខ្ពស់នៃគ្រោះមហន្តរាយសកល (Turbulent: Upheavals and elevated risk of global catastrophes) នៅក្នុងរយៈពេលខ្លី (២ឆ្នាំ) មាន៣១% និងនៅក្នុងរយៈពេលវែង (១០ឆ្នាំ) នឹងកើនដល់៤៥%។ មិនបានដោះស្រាយ៖ អស្ថិរភាពខ្លះ ហានិភ័យកម្រិតមធ្យមនៃគ្រោះមហន្តរាយសកល (Unsettled: Some instability, moderate risk of global catastrophes) នៅក្នុងរយៈពេលខ្លី (២ឆ្នាំ) មាន៥២% និងនៅក្នុងរយៈពេលវែង (១០ឆ្នាំ) នឹងថយចុះមកត្រឹម ៣០%។ ស្ថិរភាព៖ ការរំខានឲ្យនៅឯកោ ហានិភ័យទាបនៃគ្រោះមហន្តរាយសកល (Stable: Isolated disruptions, low risk of global catastrophes) នៅក្នុងរយៈពេលខ្លី (២ឆ្នាំ) មាន១១% និងនៅក្នុងរយៈពេលវែង (១០ឆ្នាំ) នឹងថយចុះមកត្រឹម ៨%។ ភាពស្ងប់ស្ងាត់៖ ហានិភ័យតិចតួចនៃគ្រោះមហន្តរាយពិភពលោក (Calm: Negligible risk of global catastrophes) នៅក្នុងរយៈពេលខ្លី (២ឆ្នាំ) មាន១% និងនៅក្នុងរយៈពេលវែង (១០ឆ្នាំ) មិនមានតទៅទៀត។ ទិន្នន័យលម្អិតមានបង្ហាញជូននៅក្នុងក្រាហ្វិក៨៤ ខាងក្រោម។

ក្រាហ្វិក ៨៤.ទស្សនវិស័យសកលរយៈពេលខ្លី និងរយៈពេលវែង

(Short- and long-term global outlook)

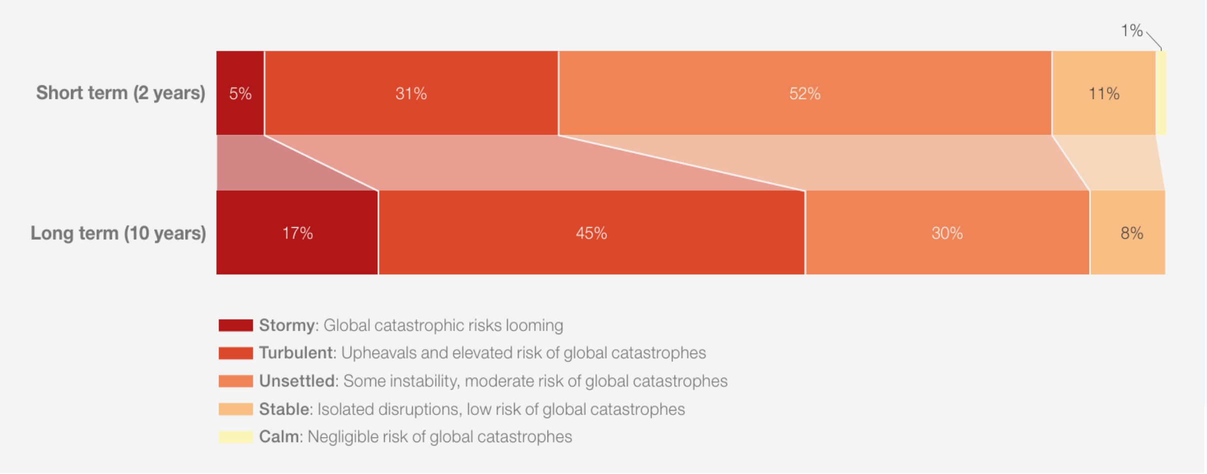

ប្រភព៖ World Economic Forum, *Global Risks Report 2025,* Geneva, Switzerland, World Economic Forum, 2025, p.6.

តាមរបាយការណ៍ហានិភ័យសកលឆ្នាំ២០២៥ របស់វេទិកាសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក បានបង្ហាញថា គឺជម្លោះប្រដាប់អាវុធតាមប្រទេសមានរហូត២៣% បញ្ហាអាកាសធាតុមាន១៤% បញ្ហាប្រឈមសេដ្ឋកិច្ចមាន៨% ពត៌មានមិនពិត និងក្លែងក្លាយមាន៧% បញ្ហាសង្គមកិច្ច វិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចមាន៥% ការផ្លាស់ប្តូរដ៏សំខាន់ចំពោះប្រព័ន្ធផែនដី មាន ៤% កង្វះឱកាសសេដ្ឋកិច្ច ឬអត់ការងារធ្វើមាន៣% ការបំផ្លាញសិទ្ធិមនុស្ស និង/ឬសេរីភាពពលរដ្ឋ២% និង វិសមភាពមាន២%។ ទិន្នន័យលម្អិតតមានបង្ហាញជូននៅក្នុងក្រាហ្វិក៨៥ ខាងក្រោម។

ក្រាហ្វិក ៨៥.ស្ថានភាពហានិភ័យសកលលោកបច្ចុប្បន្ន

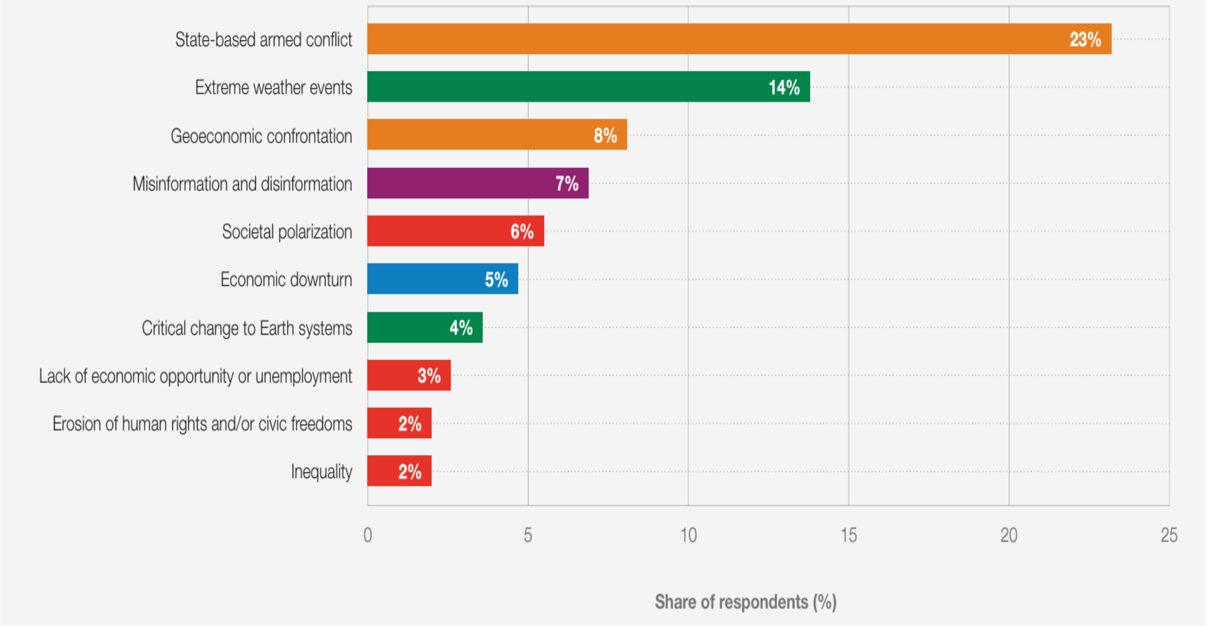

ប្រភព៖ World Economic Forum, *Global Risks Report 2025,* Geneva, Switzerland, World Economic Forum, 2025, p.13.

សង្គ្រាមបានបង្កឲ្យមានគ្រោះមហន្តរាយយ៉ាងធំធេងដល់ជីវិតមនុស្ស និងបានបំផ្លិចបំផ្លាញទ្រព្យសម្បត្តិជាច្រើន ព្រមទាំងបន្សល់ទុកនូវដីធ្លី ដែលមានគ្រាប់មីន និងអាវុធផ្សេងៗទៀត សម្រាប់ការប្រើប្រាស់ដាំដំណាំកសិកម្ម និងដីសម្រាប់ការសាងសង់លំនៅឋានសម្រាប់ប្រជាជនរស់នៅ។ សង្គ្រាមធំៗ២ ដែលបានកើតឡើង គឺសង្គ្រាមលោកលើកទី១ ចាប់ពីឆ្នាំ១៩១៤ ដល់ ឆ្នាំ១៩២១ និង សង្គ្រាមលោកលើកទី២ ពីឆ្នាំ១៩៣៩ ដល់ឆ្នាំ១៩៤៥។ សរុបចំនួនទាហាន ដែលប្រយុទ្ធស្លាប់សរុបនៅក្នុងសង្គ្រាមលោកលើកទី១ និងទី២ មានចំនួនសរុប២៤,៧លាននាក់ និងទាហានរងរបួសមានចំនួនសរុប៤៦,២លាននាក់ និងជនស៊ីវិលស្លាប់មានចំនួនសរុប៥១,៨លាននាក់។ គ្រោះមហន្តរាយនេះ មិនទាន់គិតអំពីការខូចខាតសម្ភារៈផ្សេងៗទៀតផង។

ក្រាហ្វិក ៨៦. ចំនួនអ្នកស្លាប់ និង រងរបួសក្នុងសង្គ្រាមលោកលើកទី១ និងលើកទី២

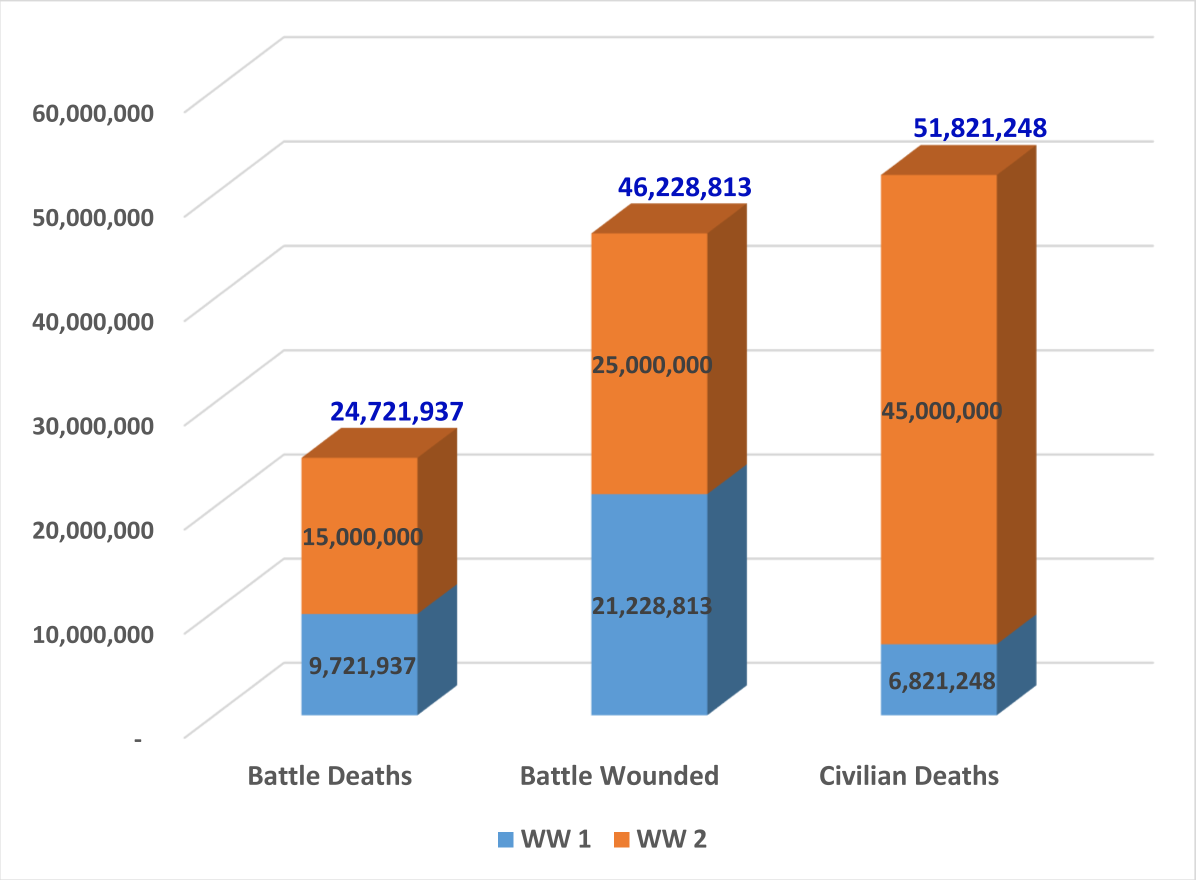

ប្រភព÷ 1) https://www.census.gov/history/pdf/reperes112018.pdf. *(Accessed 24 October 2023).*

2) https://www.nationalww2museum.org/students-teachers/student-resources/research-starters/research-starters-worldwide-deaths-world-war. *(Accessed 24 October 2023).*

*សំគាល់÷ *Worldwide casualty estimates vary widely in several sources. The number of civilian deaths in China alone might well be more than 50,000,000.*

ក១. សង្គ្រាមលោកលើកទី១ ពីឆ្នាំ១៩១៤ ដល់ ឆ្នាំ១៩២១

សង្គ្រាមលោកលើកទី១បានចាប់ផ្តើមពីឆ្នាំ១៩១៤ និងបានបញ្ចប់នៅឆ្នាំ ១៩២១។ ចំនួនទាហាន និងជនស៊ីវិលដែលស្លាប់នៅក្នុងសង្គ្រាមលោកលើកទី១មានប្រហែល៤០លាននាក់ ក្នុងនោះ២០លាននាក់ ស្លាប់ និង ២១លាននាក់រងរបួស។ ចំនួនអ្នកស្លាប់សរុបត្រូវបានរាប់បញ្ចូលបុគ្គលិកទាហាន ៩លាននាក់ និងជនស៊ីវិលប្រហែល១០លាននាក់ផងដែរ។ ក្រុម Allies ឬ The Entente Powers គឺជាទាហានអន្តរជាតិដែលដឹកនាំដោយបារាំង ចក្រភពអង់គ្លេស សហរដ្ឋអាមេរិក រុស្ស៊ី អ៊ីតាលី និងជប៉ុន បាត់បង់កងទ័ពប្រហែល ៥,៧លាននាក់ ខណៈដែលក្រុម The Central Power (Central Empire) ដែលមានប្រទេសអាល្លឺម៉ង់ អូទ្រីស-ហុងគ្រី ចក្រភពអូតូម៉ង់ និង ប៊ុលហ្គារីដែលគេស្គាល់ថាជាក្រុម Quadruple Alliance។ ចំណាត់ថ្នាក់នៃស្ថិតិអ្នកស្លាប់បានប៉ាន់

ប្រមាណសម្រាប់សង្គ្រាមលោកលើកទី១ គឺជាទាហានដែលបានចុះបញ្ជីរួមបញ្ចូលការប្រយុទ្ធព្រមទាំងស្លាប់ដោយសារគ្រោះថ្នាក់ ជំងឺ និងស្លាប់នៅក្នុងគុកនៃសង្គ្រាម។ ការស្លាប់ភាគច្រើនគឺអត់អាហារ និងជំងឺ។ ជនស៊ីវិលស្លាប់ដោយសារផ្ដាសាយនៅអេស្ប៉ាញមិនរាប់បញ្ចូលទេ តែជនស៊ីវិលស្លាប់ដោយការសម្លាប់រង្គាលនៅប្រទេសអាមេនីត្រូវបានរាប់បញ្ចូល[3]។ គ្រោះមហន្តរាយនេះ មិនទាន់គិតអំពីការខូចខាតសម្ភារៈ ផ្ទះសម្បែង និងផ្ទៃដីកសិកម្មដែលបន្សល់ទុកនូវអារ៉ុធជាតិផ្ទុះផ្សេងៗទៀត។

តារាង២៣. ចំនួនប្រជាជន និង ចំនួនអ្នកស្លាប់ក្នុងសង្គ្រាមលោកលើកទី១

No.	Country Name	Population (Millions)	Military deaths	Civilian deaths	Total deaths	Deaths as % of population	Military wounded
1	Australia	4.5	61,928		61,928	1.38	152,171
2	Canada	7.2	64,944	2,000	66,944	0.92	149,732
3	India Empire	315.1	74,187		74,187	0.02	69,214
4	New Zealand	1.1	18,050		18,050	1.64	41,317
5	New Found land	0.2	1,204		1,204	0.60	2,314
6	South Africa	6.0	9,463		9,463	0.16	12,029
7	United Kingdom	45.4	885,138	109,000	994,138	2.19	1,663,435
	Sub-total for British Imperial Forces	-	1,114,914	111,000	1,225,914	-	2,090,212
8	Belgium	7.4	58,637	62,000	120,637	1.63	44,686
9	France	39.6	1,397,800	300,000	1,697,800	4.29	4,266,000
10	Greece	4.8	26,000	150,000	176,000	3.67	21,000
11	Italy	35.6	651,000	589,000	1,240,000	3.48	953,886
12	Empire of Japan	53.6	415	-	415	-	907
13	Luxembourg	0.3		-	-	-	
14	Montenegro	0.5	3,000	-	3,000	0.60	10,000
15	Portugal	6.0	7,222	82,000	89,222	1.49	13,751
16	Romania	7.5	250,000	430,000	680,000	9.07	120,000
17	Russian Empire	175.1	1,811,000	1,500,000	3,311,000	1.89	4,950,000
18	Serbia	4.5	275,000	450,000	725,000	16.11	133,148
19	United States	92.0	116,708	757	117,465	0.13	205,690
	Total (Entente Powers)	806.4	5,711,696	3,674,757	9,386,453	1.19	12,809,280
1	Austria-Hungary	51.4	1,100,000	467,000	1,567,000	3.05	3,620,000
2	Bulgaria	5.5	87,500	100,000	187,500	3.41	152,390

[3] REPERES, *World War I Casualty*, [website], 2011, https://www.census.gov/history/pdf/reperes112018.pdf. (Accessed 24 October 2023).

No.	Country Name	Population (Millions)	Military deaths	Civilian deaths	Total deaths	Deaths as % of population	Military wounded
3	German Empire	64.9	2,050,897	426,000	2,476,897	3.82	4,247,143
4	Ottoman Empire	21.3	771,844	2,150,000	2,921,844	13.72	400,000
	Total (Central Powers)	143.1	4,010,241	3,143,000	7,153,241	5.00	8,419,533
1	Denmark	2.7		722	722	0.03	
2	Norway	2.4		1,892	1,892	0.08	
3	Sweden	5.6		877	877	0.02	
	Neutral nations	10.7	-	3,491	3,491		
	Grand total	960.2	9,721,937	6,821,248	16,543,185	1.75	21,228,813

ក្រាហ្វិក៨៧ បង្ហាញអំពីចំនួនប្រជាជនតាមប្រទេស ដែលមានការទាក់ទងការស្លាប់ទាហាន ជនស៊ីវិល និង រងរបួសអំឡុងពេលសង្គ្រាមលោកលើកទី១។ ក្រុមប្រទេសដែលស្ថិតក្នុងចំណាត់ថ្នាក់ Ententes Powers ដែលមានចំនួនប្រជាជនច្រើនជាងគេគឺចក្រភពឥណ្ឌាមានប្រជាជនជាង៣០០លាននាក់ ហើយប្រទេសដែលមានចំនួនប្រជាជនតិចជាងគេ គឺប្រទេស New Found land មានចំនួនប្រជាជនប្រហែល ២០ម៉ឺននាក់។ នៅក្នុងក្រុមប្រទេស Central Powers ចក្រភពអាល្លឺម៉ង់មានចំនួនប្រជាជនប្រហែល ៦៥លាននាក់ និងប្រទេសដែលមានប្រជាជនតិចជាងគេគឺប្រទេសប៊ុលហ្គារី មានប្រជាជនប្រហែល ៥,៥លាននាក់។ ចំពោះក្រុមប្រទេស Neutral nations ប្រទេស Norway មានចំនួនប្រជាជនតិចជាងគេប្រហែល ២,៤លាននាក់ និងច្រើនជាងគេប្រទេសស៊ុយអែតមានចំនួនប្រជាជនប្រហែល ៥,៦លាននាក់។

ក្រាហ្វិក ៨៧. ចំនួនប្រជាជនសរុបក្នុងអំឡុងពេល WWI

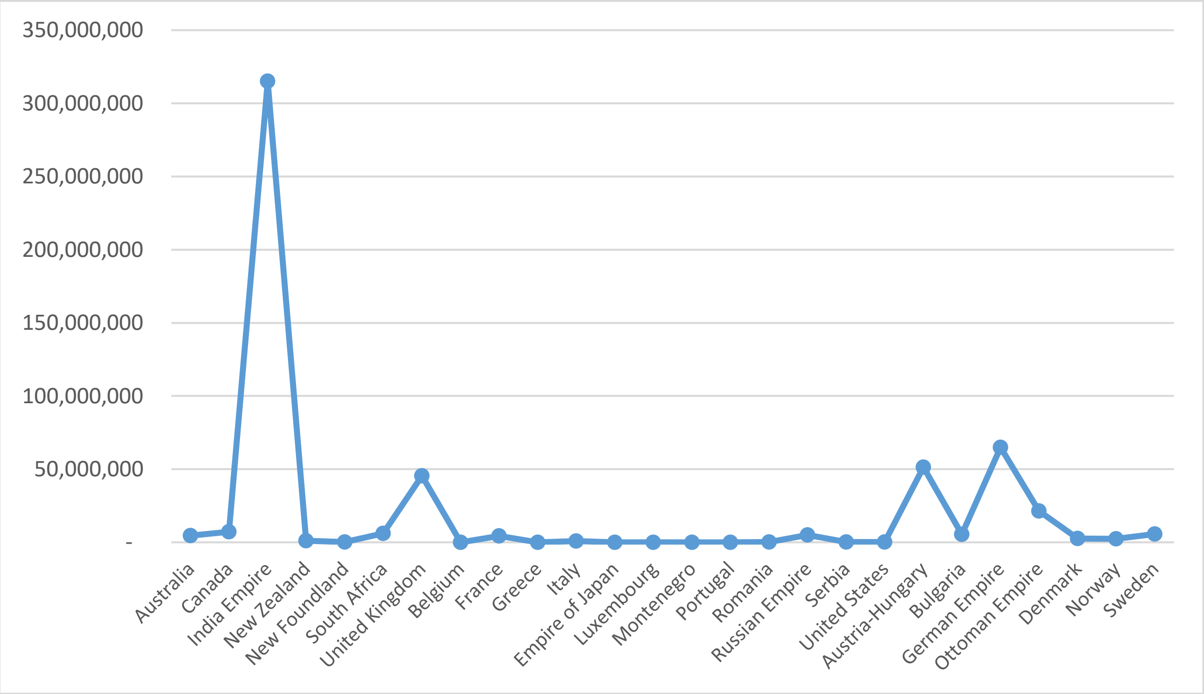

ក្រាហ្វិក ៨៨ បង្ហាញថាចំនួនអ្នកស្លាប់ក្នុងនោះមានទាហាននិងជនស៊ីវិលស្លាប់ និង ទាហានដែលរងរបួសច្រើនជាងគេគឺចក្រភពរុស្សី។ ចក្រភពរុស្សីមានអ្នកស្លាប់ (ទាហាននិងជនស៊ីវិល) មានចំនួនប្រហែល ៣,៣លាននាក់ និងទាហានរងរបួសមានចំនួនប្រហែល ៤,៩ លាននាក់ និងចក្រភពជប៉ុនមានមានអ្នកស្លាប់ ៤១៥នាក់ និងទាហានរងរបួសមានចំនួន ៩០៧នាក់តិចជាងគេ ខណៈដែលប្រទេស Luxembourg ពុំមានអ្នកស្លាប់ និងរងរបួស សម្រាប់ក្រុមប្រទេស Ententes Powers។ ចំពោះក្រុមប្រទេស Central Powers ចក្រភព Ottoman មានអ្នកស្លាប់២,៩លាននាក់ និង ទាហានរងរបួសប្រហែល៤០ម៉ឺន ខណៈដែលចក្រភពអាល្លឺម៉ង់ មានអ្នកស្លាប់ប្រហែល ២,៥ លាននាក់ និងទាហានរងរបួស ៤,២លាននាក់។ ចំពោះក្រុមប្រទេស Neutral nations មានប្រជាជនស៊ីវិលស្លាប់ចំនួន៣៤៩១នាក់។

ក្រាហ្វិក ៨៨. ចំនួនអ្នកស្លាប់ និងទាហានរងរបួសសរុបក្នុងអំឡុងពេល WWI

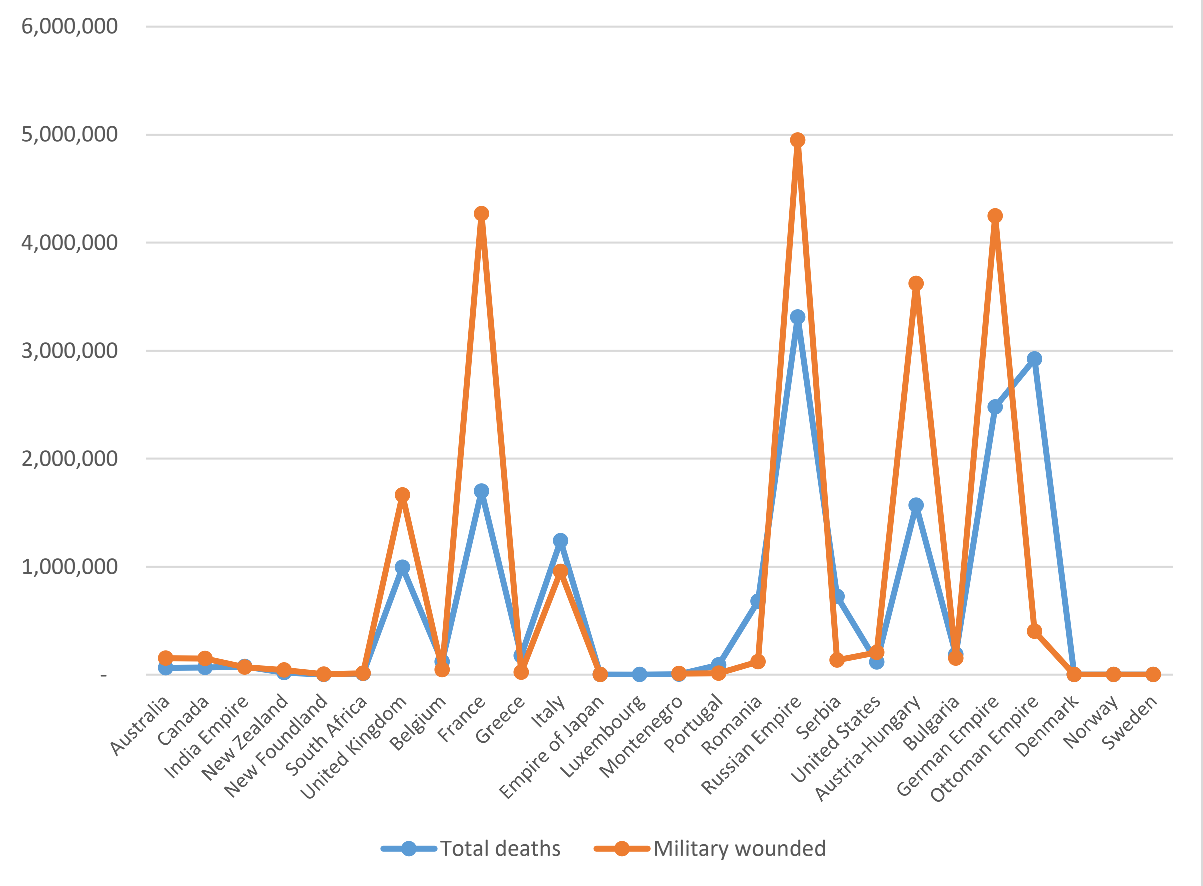

សំគាល់÷ 1) ក្រុមប្រទេស Entente Powers (Australia, Canada, India Empire, New Zealand, New Found Land, South Africa, United Kingdom, Belgium, France, Greece, Italy, Empire of Japan, Luxembourg, Montenegro, Portugal, Romania, Russian Empire, Serbia and United States.

2) ក្រុមប្រទេស Central Powers (Austria-Hungary, Bulgaria, German Empire, and Ottoman Empire).

3) ក្រុមប្រទេស Neutral nations (Denmark, Norway, and Sweden).

4) Total deaths (Military death and Civilians deaths)

ក្រាហ្វិក ៨៩. ភាគរយចំនួនអ្នកស្លាប់តាមចំណាត់ថ្នាក់ក្នុង WWI (1914-1921)

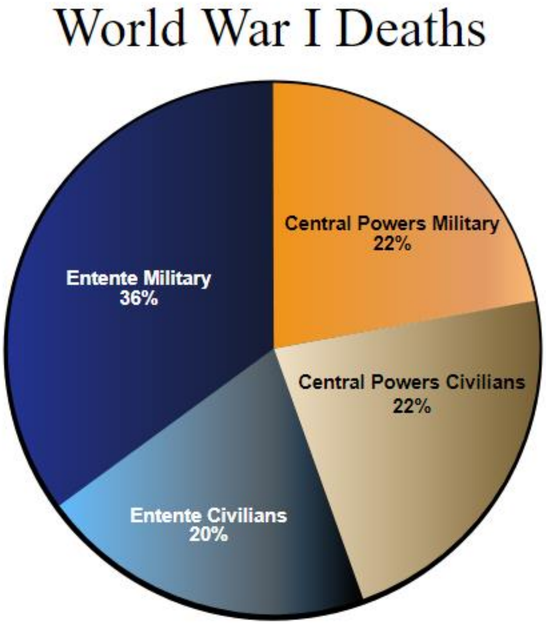

ក្រាហ្វិក ៩០. ភាគរយចំនួនទាហានសម្រាប់ក្រុម Entente Powers ក្នុង WWI

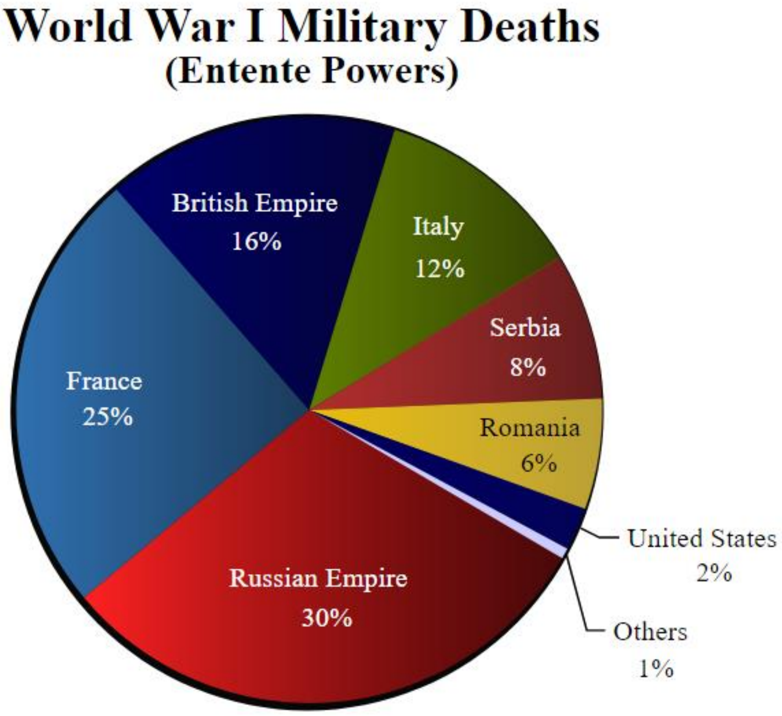

ក្រាហ្វិក ៩១. ភាគរយចំនួនទាហានសម្រាប់ក្រុម Central Powers ក្នុង WWI

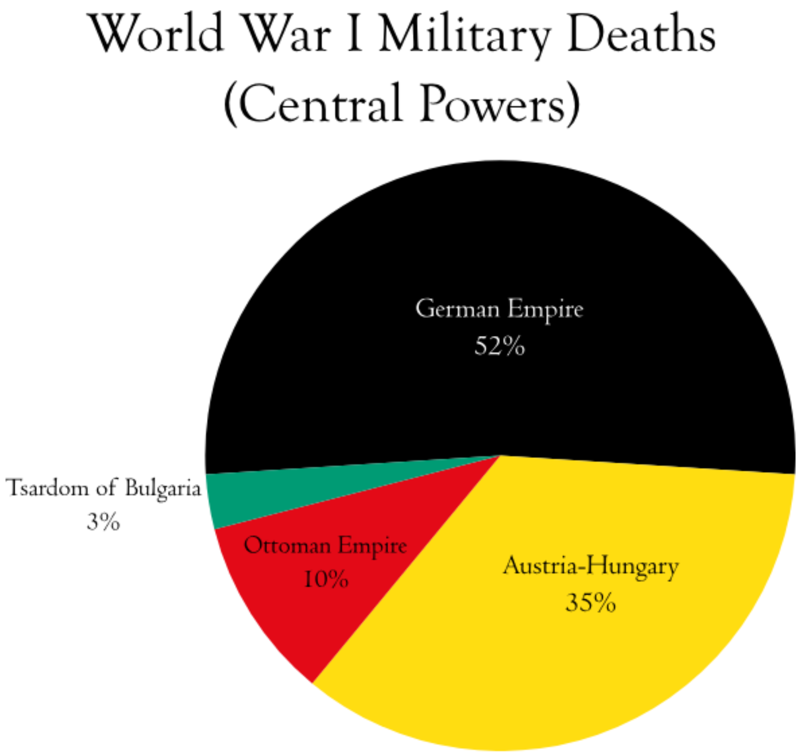

ក.២ សង្គ្រាមលោកលើកទី២ ពីឆ្នាំ១៩៣៩ ដល់ ឆ្នាំ១៩៤៥

សង្គ្រាមលោកលើកទី២ គឺជាជម្លោះសកលដែលបានចាប់ផ្តើមពីឆ្នាំ១៩៣៩ ដល់ឆ្នាំ១៩៤៥។ ប្រទេសធំៗនៅលើពិភពលោករួមបញ្ចូលទាំងប្រទេស ដែលមានអំណាចធំៗ បានប្រយុទ្ធគ្នាដែលមានទាហានជាសម្ព័ន្ធភាពនឹងគ្នាបានបែងចែកជាពីរក្រុមធំៗគឺ ក្រុមប្រទេស Allies និងក្រុមប្រទេស Axis។ ក្រុមប្រទេស Allies មានប្រទេសធំៗចំនួន៤គឺ ចក្រភពអង់គ្លេស សហរដ្ឋអាមេរិក សហភាពសូវៀត និងប្រទេសចិន។ ក្រុមប្រទេស Axis មាន Nazi Germany, Empire of Japan, និង Kingdom of Italy។

តារាង ២៤. បង្ហាញអំពីចំនួនទាហានស្លាប់ ជនស៊ីវិលស្លាប់ និង ទាហានរងរបួសនៅក្នុងអំឡុងពេលសង្គ្រាមលោកលើកទី២ ពីឆ្នាំ១៩៣៩ ដល់ ឆ្នាំ១៩៤៥។ ចំនួនអ្នកស្លាប់ច្រើនជាងគេ គឺសហភាពសូវៀតមានចំនួនប្រហែល ២៤លាននាក់ ក្នុងនោះមានទាហានស្លាប់ប្រហែល ១០លាននាក់ ក្រៅពីនោះជាជនស៊ីវិល។ ប្រទេសចិនមានចំនួនអ្នកស្លាប់ប្រហែល២០លាននាក់ ក្នុងនោះមានទាហានស្លាប់ពី៣ទៅ៤លាននាក់ ប្រទេសអាល្លឺម៉ង់មានអ្នកស្លាប់ចំនួនចន្លោះពី ៦ ដល់៨លាននាក់ ក្នុងនោះមានទាហានស្លាប់ប្រហែល ៥,៥លាននាក់ ប្រទេសជប៉ុន មានអ្នកស្លាប់ប្រហែល៣លាននាក់ ក្នុងនោះមានទាហានចំនួន២,១លាននាក់ និងប្រទេសប៉ូឡូញមានអ្នកស្លាប់ចំនួន ៥,៦លាននាក់ ក្នុងនោះទាហានស្លាប់ប្រហែល២៤ម៉ឺននាក់។

តារាង ២៤. ចំនួនអ្នកស្លាប់ក្នុងសង្គ្រាមលោកលើកទី២

Country	Military Deaths	Total Civilian and Military Deaths
Albania	30,000	30,200
Australia	39,800	40,500
Austria	261,000	384,700
Belgium	12,100	86,100
Brazil	1,000	2,000
Bulgaria	22,000	25,000
Canada	45,400	45,400
China	3-4,000,000	20,000,000
Czechoslovakia	25,000	345,000
Denmark	2,100	3,200
Dutch East Indies	--	3-4,000,000
Estonia	--	51,000
Ethiopia	5,000	100,000
Finland	95,000	97,000
France	217,600	567,600
French Indochina	--	1-1,500,000
Germany	5,533,000	6,600,000-8,800,000
Greece	20,000-35,000	300,000-800,000
Hungary	300,000	580,000
India	87,000	1,500,000-2,500,000
Italy	301,400	457,000
Japan	2,120,000	2,600,000-3,100,000
Korea	--	378,000-473,000
Latvia	--	227,000
Lithuania	--	353,000
Luxembourg	--	2,000
Malaya	--	100,000
Netherlands	17,000	301,000
New Zealand	11,900	11,900
Norway	3,000	9,500
Papua New Guinea	--	15,000
Philippines	57,000	500,000-1,000,000
Poland	240,000	5,600,000
Romania	300,000	833,000
Singapore	--	50,000
South Africa	11,900	11,900
Soviet Union	8,800,000-10,700,000	24,000,000
United Kingdom	383,600	450,700
United States	416,800	418,500
Yugoslavia	446,000	1,000,00

ក្រាហ្វិក ៩២. ចំនួនអ្នកស្លាប់ក្នុងសង្គ្រាមលោកលើកទី២

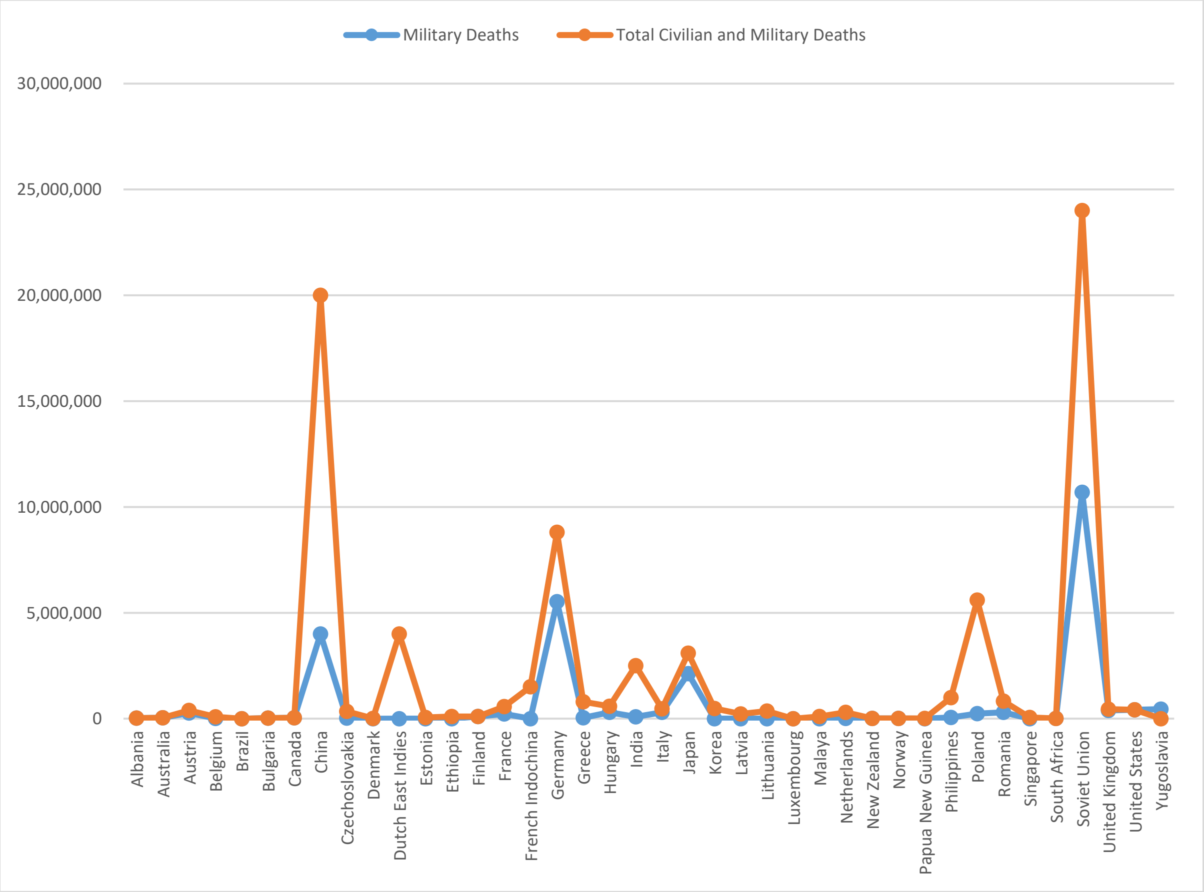

ប្រភព÷ 1) https://www.census.gov/history/pdf/reperes112018.pdf. *(Accessed 24 October 2023).*

2) https://www.nationalww2museum.org/students-teachers/student-resources/research-starters/research-starters-worldwide-deaths-world-war. *(Accessed 24 October 2023).*

*សំគាល់÷ *Worldwide casualty estimates vary widely in several sources. The number of civilian deaths in China alone might well be more than 50,000,000*

ខ. កម្ពុជា

ប្រទេសកម្ពុជាបានឆ្លងកាត់សង្គ្រាមជាច្រើន នៅក្នុងដំណាក់កាលនៃសម័យកាលនីមួយៗ ជាពិសេស ជាមួយនឹងប្រទេសជិតខាង។ បន្ទាប់មានបញ្ចប់ជម្លោះជាមួយនឹងប្រទេស កម្ពុជាមានសង្គ្រាមផ្ទៃក្នុងរវាងខ្មែរ និងខ្មែរ។ សង្គ្រាមនេះបានធ្លាក់ចូលក្នុងគ្រោះមហន្តរាយយ៉ាងធំធេង ដូចជាការបាត់បង់ជីវិតមនុស្ស និងបន្សល់ទុកគ្រាប់មីនជាច្រើននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

ក្រោយថ្ងៃរំដោះ៧មករាឆ្នាំ១៩៧៩ ប្រទេសកម្ពុជាបានរួចផុតពីរបបប្រល័យពូជសាសន៍ ប្រជាជាតិខ្មែរទាំងមូលបានរស់ឡើងវិញ ហើយក្រសួងស្ថាប័នរដ្ឋត្រូវបានបង្កើតឡើងវិញ។ ពេលនោះ ក្រសួងផែនការ មិនទាន់បានបង្កើតនៅឡើយ តែការងារផែនការបានបញ្ចូលនៅក្នុងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងជីវភាព។ នៅថ្ងៃទី ២០ ខែ មីនា ឆ្នាំ១៩៨១ ការបោះក្រដាសប្រាក់រៀល និងចរាចរប្រាក់រៀលត្រូវបានដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់ឡើងវិញ បន្ទាប់ពីត្រូវបានលុបចោលក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ (ខ្មែរក្រហម)

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងជីវភាពត្រូវបានបែកជាៈ ក្រសួងផែនការ ក្រសួងហិរញ្ញវត្ថុ និង ក្រសួងផ្សេងៗទៀត។ ចាប់ពីពេលនោះមក ក្រសួងផែនការមានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការរៀបចំផែនការ និងលើកទិសដៅអនុវត្តដល់គ្រប់បណ្តាក្រសួងទាំងអស់សម្រាប់គ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិតាមបែបសេដ្ឋកិច្ចផែនការ។ នៅក្នុងដំណាក់កាលនោះ ប្រទេសកម្ពុជាពុំទាន់បានទទួលសន្តិភាពទាំងស្រុងនៅឡើយទេ តែក្រោមការដឹកនាំប្រកបដោយភាពវៃឆ្លាត និងគតិបណ្ឌិត **សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី** បានដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយបង្រួបបង្រួមជាតិ ដែលបានឈានដល់ការជួបសន្ទនា ឬ ហៅកាត់ថាការចរចា **សីហនុ ហ៊ុនសែន** នៅហ្វែរអង់តាដឺន័រ នៅប្រទេសបារាំងថ្ងៃទី ២ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៨៧ រហូតដល់ការបង្កើតបានកិច្ចព្រមព្រៀងក្រុងប៉ារីសថ្ងៃទី ២៣ ខែ តុលា ឆ្នាំ១៩៩១ ។ អនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ការបោះឆ្នោតនៅឆ្នាំ ១៩៩៣ ដែលបានរៀបចំឡើងដោយអាជ្ញាធរបណ្តោះអាសន្ននៃអង្គការសហប្រជាជាតិ (UNTAC) នៅកម្ពុជាត្រូវបានធ្វើឡើង របបរាជានិយមត្រូវបានបង្កើតជាថ្មី។ ប៉ុន្តែសង្គ្រាមនៅតែអូសបន្លាយ ដោយកើតមានឡើងនៅតាមតំបន់មួយចំនួនរហូតដល់ចុងឆ្នាំ១៩៩៨ ទើបសង្គ្រាមត្រូវបានបញ្ចប់ទាំងស្រុងតាមរយៈគោលនយោបាយ «**ឈ្នះឈ្នះ**» ដឹកនាំដោយ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**។ បើទោះបីសង្គ្រាមបានបញ្ចប់មែន តែគ្រាប់មីន និងអាវុធជាតិផ្ទុះបានកប់នៅក្នុងដី។ ដូច្នេះនៅក្នុងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហវត្សរ៍សកលមាន ៨គោលដៅ តែសម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជាបានបន្ថែមតែ១គោលដៅទៀតគឺការដោះមីន និងអាវុធជាតិផ្ទុះ សរុបទាំងអស់៩គោលដៅ។

ក្រាហ្វិក ៩៣. ចំនួនគ្រាប់មីន និងអាវុធជាតិផ្ទុះដែលបានកម្ទេច (១៩៩២-២០២៣)

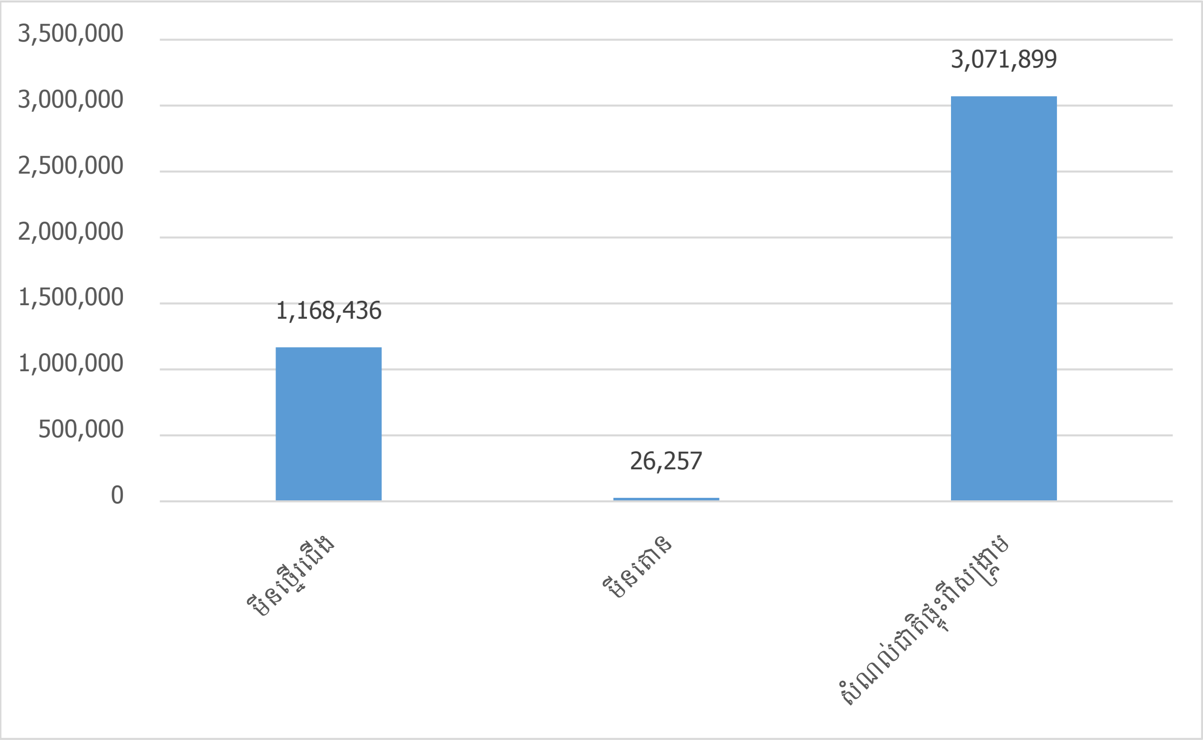

ក្រាហ្វិក ៩៤. ចំនួនជនរងគ្រោះដោយគ្រាប់មីន និង ដោយសារគ្រាប់ (១៩៩២-២០២៣)

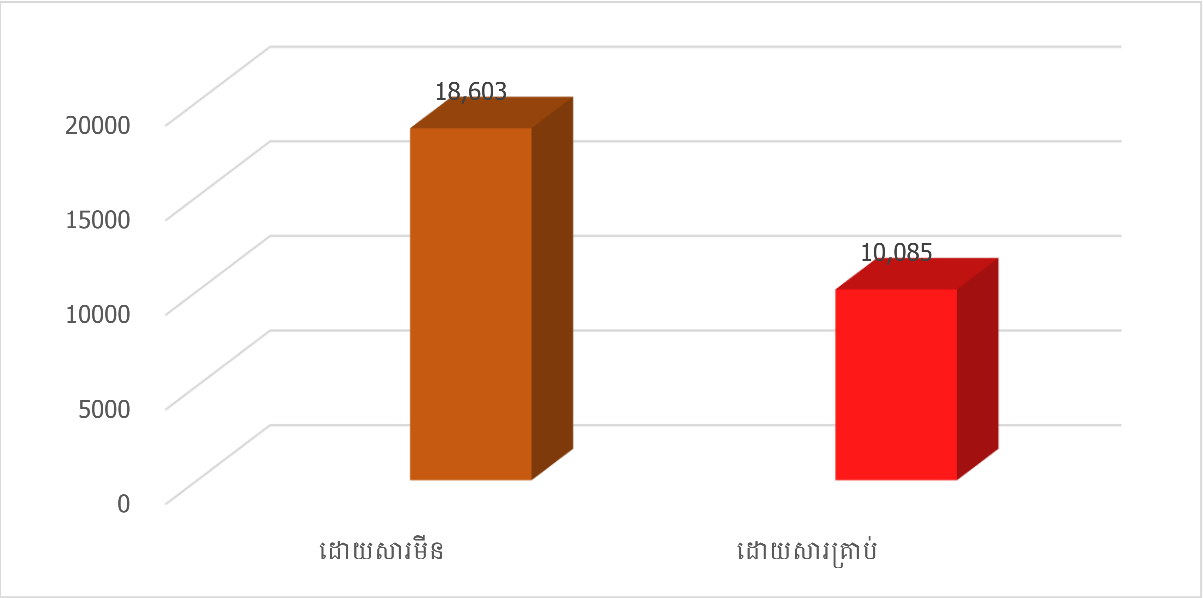

ក្រាហ្វិក ៩៥. ប្រភេទជនរងគ្រោះដោយគ្រាប់មីន និង ដោយសារគ្រាប់ (១៩៩២ -២០២៣)

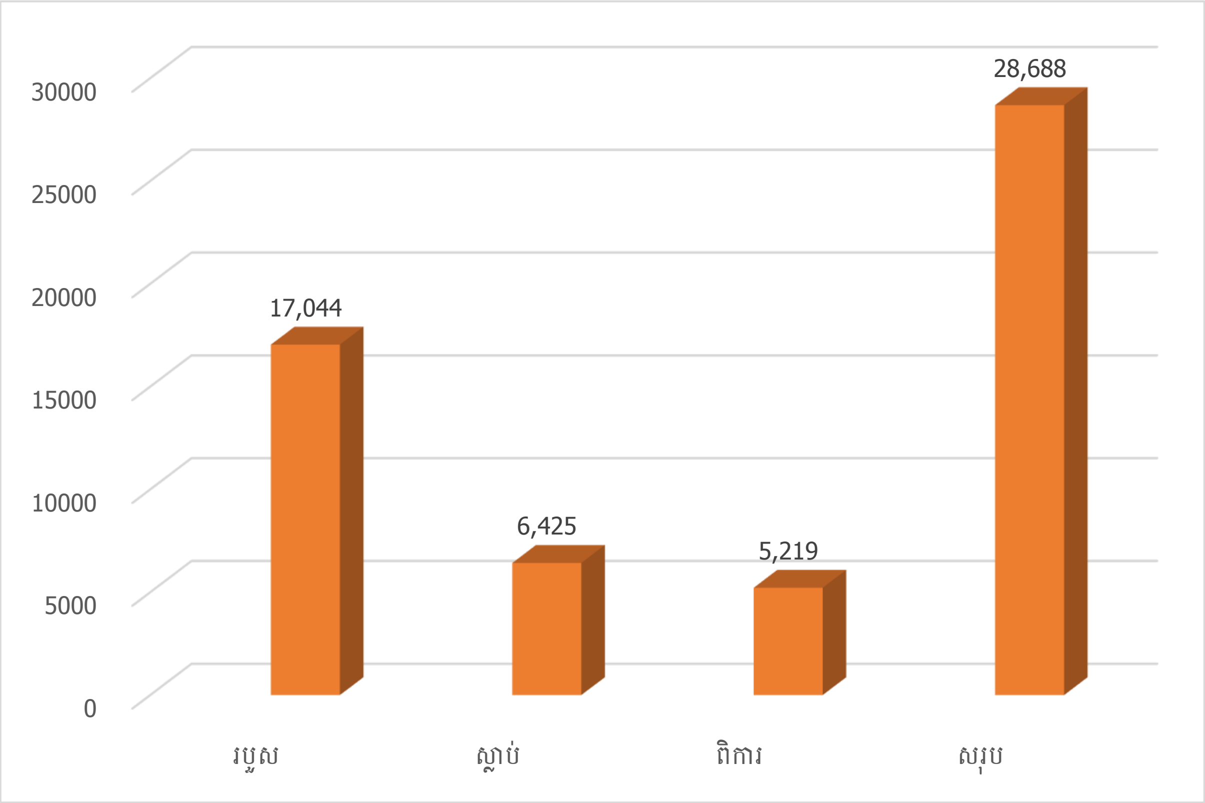

ប្រភពៈ អាជ្ញាធរមីនកម្ពុជា

ក្រាហ្វិក ៩៦. ចំនួនជនរងគ្រោះដោយគ្រាប់មីន និង ដោយសារគ្រាប់ ពីឆ្នាំ១៩៩២ -២០២៣ តាមរាជធានី ខេត្ត

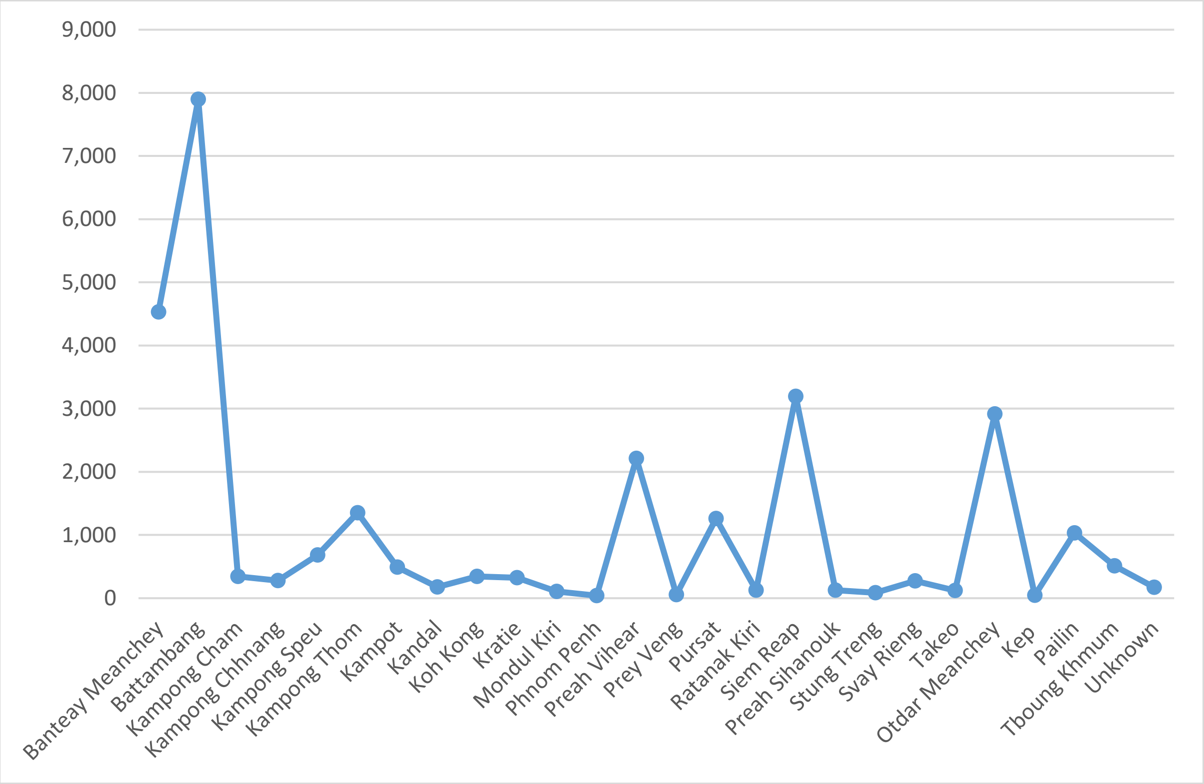

ប្រភពៈ អាជ្ញាធរមីនកម្ពុជា

២.១.៥ ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

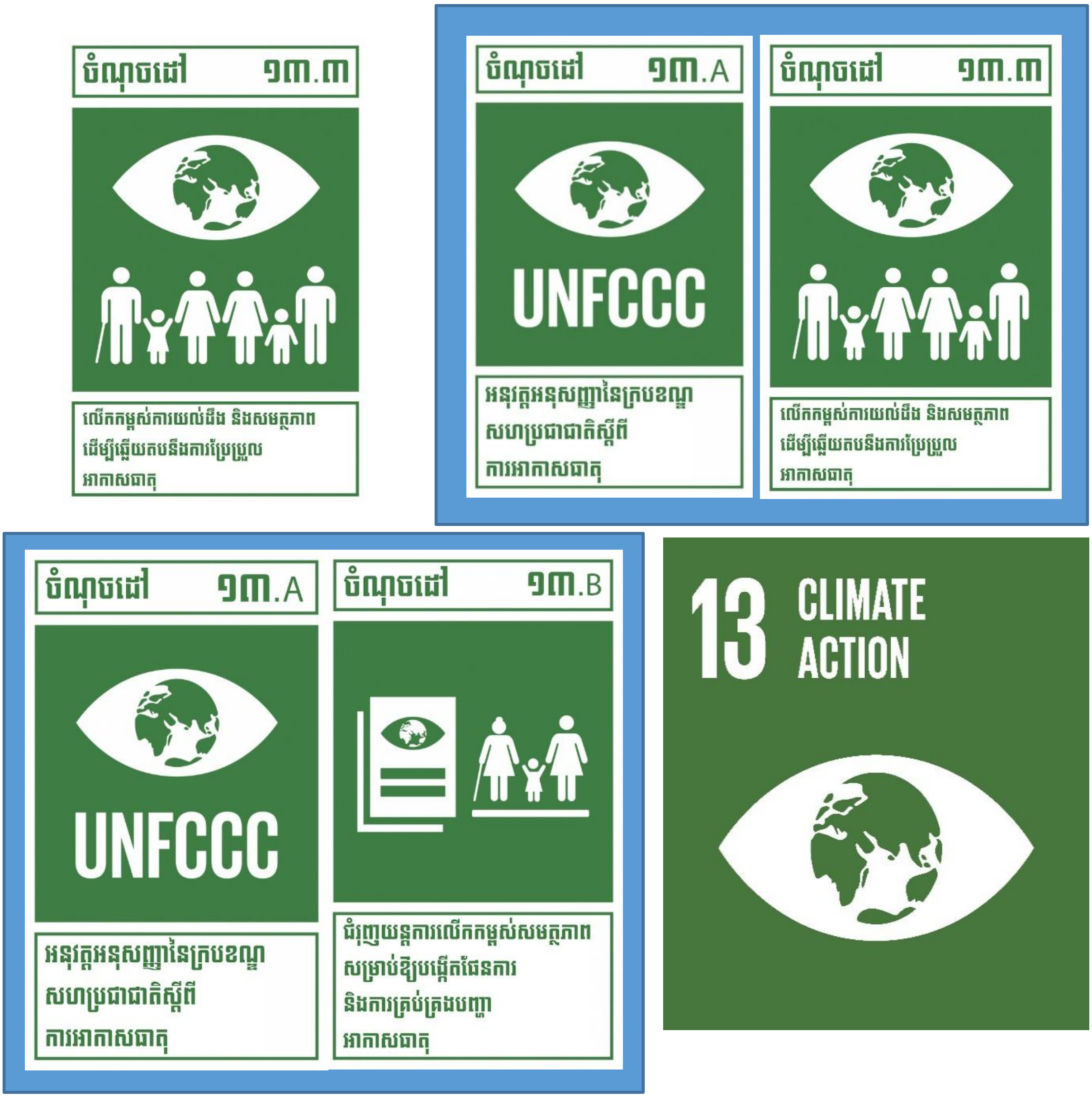

នៅគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ បានកំណត់គោលដៅចំនួន ១៧ ដែលក្នុងនោះ នៅក្នុងគោលដៅទី ១៣ គឺ វិធានការលើការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (Climate Action) ។ នៅក្នុងគោលដៅទី ១៣ នេះ មានចំណុចដៅចំនួន ៥ គឺ ១៣.១, ១៣.២, ១៣.៣, ១៣.A និង ១៣.B ។

ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ គឺជាដំណើរការប្រែប្រួលបន្តិចម្តងៗនៃអាកាសធាតុ ក្នុងរយៈពេលវែង ក្នុងនោះរួមមាន សីតុណ្ហភាព និង ស្ថានភាពទឹកភ្លៀង របបខ្យល់ ឬ គម្របទឹកកក ជាដើម។ ការប្រែប្រួលនេះ កើតឡើងដោយសារ កត្តាធម្មជាតិ និងសកម្មភាពមនុស្សផងដែរ។ មូលហេតុ នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ អាចកើតឡើងដោយធម្មជាតិ ឬដោយសារសកម្មភាពមនុស្សរួមមាន៖

- សកម្មភាពមនុស្ស ដូចជាការដុតប្រេងឥន្ធនៈហ្វូស៊ីល ការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើ កសិកម្ម ។ល។ បានបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់យ៉ាងច្រើន ទៅក្នុងបរិយាកាសផែនដី
- កំណើនកំហាប់ឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់នៅក្នុងបរិយាកាសរាំងស្កាត់កំដៅដែលផ្លាតចេញពីផ្ទៃផែនដី ឱ្យនៅក្នុងបរិយាកាសកាន់តែច្រើន ដែលជាមូលហេតុនៃកំណើនកំដៅសកល
- បាតុភូត "ផលផ្ទះកញ្ចក់" សំដៅលើកំណើនសីតុណ្ហភាពបរិយាកាស ដោយសារកំដៅដែលចាំងផ្លាតពីផ្ទៃផែនដី ហើយត្រូវរាំងស្កាត់មិនឱ្យភាយចេញទៅ ក្នុងលំហអវកាសបាន
- ឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់(GHGs)សំខាន់ៗ នៅក្នុងបរិយាកាសរួមមាន ៖ ចំហាយទឹក(water vapor), ឧស្ម័នកាបូនិច CO2, មេតាន CH4, ឌីអាសូតម៉ូណូអុកស៊ីត N2O, អ៊ីដ្រូហ្លុយអរ៉ូកាបូន HFCs, ពែរហ្លុយអរ៉ូកាបូន PFCs, ស៊ុលភួអិចសាហ្លូរ SF6 ។

ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុបានធ្វើឲ្យមានគ្រោះធម្មជាតិផ្សេងៗដូចជាខ្យល់ព្យុះ គ្រោះទឹកជំនន់ និងភាពរាំងស្ងួតជាដើម។ គ្រោះធម្មជាតិទាំងនេះ បានធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់ជីវភាពរស់នៅខ្លាំងចំពោះប្រជាជននៅតាមជនបទជាពិសេសប៉ះពាល់ដល់ការធ្វើកសិកម្ម។ ប្រទេសកម្ពុជាបានផ្តល់សច្ចាប័នលើអនុសញ្ញាក្របខ័ណ្ឌអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (UNFCCC) ក្នុងឆ្នាំ១៩៩៥ ។

ប្រទេសកម្ពុជាមានផ្ទៃដី ១៨១.០៣៥ គីឡូម៉ែត្រក្រឡា ស្ថិតនៅភាគនិរតីនៃឧបទ្វីបអាស៊ីបូព៌ា ហើយផ្ទៃដីប្រមាណ ២០ ភាគរយត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ដំណាំកសិកម្ម ។ ប្រទេសកម្ពុជាស្ថិតនៅក្នុងតំបន់ត្រូពិកទាំងស្រុង និងស្ថិតនៅចំណុចខាងត្បូងច្រើនជាង១០អង្សា នៅលើអេក្វាទ័រ។ សីតុណ្ហភាពអតិបរមាខ្ពស់ជាង៣៣អង្សាសេ ជាទូទៅចាប់ផ្តើមរដូវវស្សានៅខែមីនា និងខែមេសា ហើយអាចកើនឡើងដល់ ៣៨ អង្សាសេ។ សីតុណ្ហភាពអប្បបរមាធ្លាក់នៅក្រោម១០ អង្សាសេ។ នៅខែមករា ជាខែត្រជាក់បំផុត និង ខែមេសាជាខែដែលក្តៅបំផុត។ បរិមាណទឹកភ្លៀងប្រចាំឆ្នាំ គឺរវាង ១៤២ និង ២០០សង់ទីម៉ែត្រ ។ ភ្លៀងធ្លាក់ពីខែ មេសាដល់ខែកញ្ញា ក្នុងតំបន់ដីទំនាបបឹងទន្លេសាប

មេគង្គ ជាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំពី ១១០ ទៅ ១៩០សង់ទីម៉ែត្រ ប៉ុន្តែបរិមាណនេះប្រែប្រួលដែលគួរឲ្យកត់សំគាល់ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ។ តែទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ តំបន់ទឹកភ្លៀងដ៏ធំបំផុតនេះភាគច្រើនហូរទៅសមុទ្រ ហើយមានបរិមាណតិចតួចប៉ុណ្ណោះ ដែលហូរតាមស្ទឹងទន្លេចូលក្នុងបឹងទន្លេសាប។ សំណើមនៅប្រទេសកម្ពុជា គឺខ្ពស់នៅពេលយប់ពេញមួយឆ្នាំ និងនៅពេលរដូវប្រាំងសំណើមមធ្យមប្រមាណ ៥០ភាគរយ ឬ ទាបជាងបន្តិច ប៉ុន្តែវាអាចមានប្រមាណ ៦០ ភាគរយ នៅរដូវវស្សា។

ក. ការយល់ដឹងពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

យោងតាមរបាយការណ៍របស់ក្រសួងបរិស្ថាន ដែលបានសិក្សាអំពីឥរិយាបថនៃការយល់ដឹងអំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងអាកាសធាតុសកលតាមរយៈការសម្ភាសន៍ពីប្រជាជន សិស្ស និសិត្ស និងកម្មករជាដើម។ តាមលទ្ធផលបានបង្ហាញថា ភាគរយអ្នកដែលបានយល់ដឹងពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុមានចំនួន ៧២% ក្នុងនោះអ្នកយល់ដឹងអំពីអត្ថន័យការប្រែប្រួលមានចំនួន ៣៣% និងមិនយល់ដឹងអំពីអត្ថន័យការប្រែប្រួលមានចំនួន ៣៩% និងមិនដែលដឹងអំពីការប្រែប្រួលមានចំនួន ២៨%។ ចំពោះការយល់ដឹងអំពីអាកាសធាតុសកលមានចំនួន ៧១% ក្នុងនោះ៣១% យល់ដឹងពីអត្ថន័យនៃអាកាសធាតុសកល និងដឹងតែមិនយល់ពីអត្ថន័យមានចំនួន៤០% និងមិនដឹងចំនួន ២៩%។ ក្រាហ្វិក ៩៧ បង្ហាញអំពីការយល់ដឹងអំពីអត្ថន័យការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និង អាកាសធាតុសកល។

ក្រាហ្វិក៩៧. ការយល់ដឹងអំពីអត្ថន័យការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និង អាកាសធាតុសកលនៅកម្ពុជា

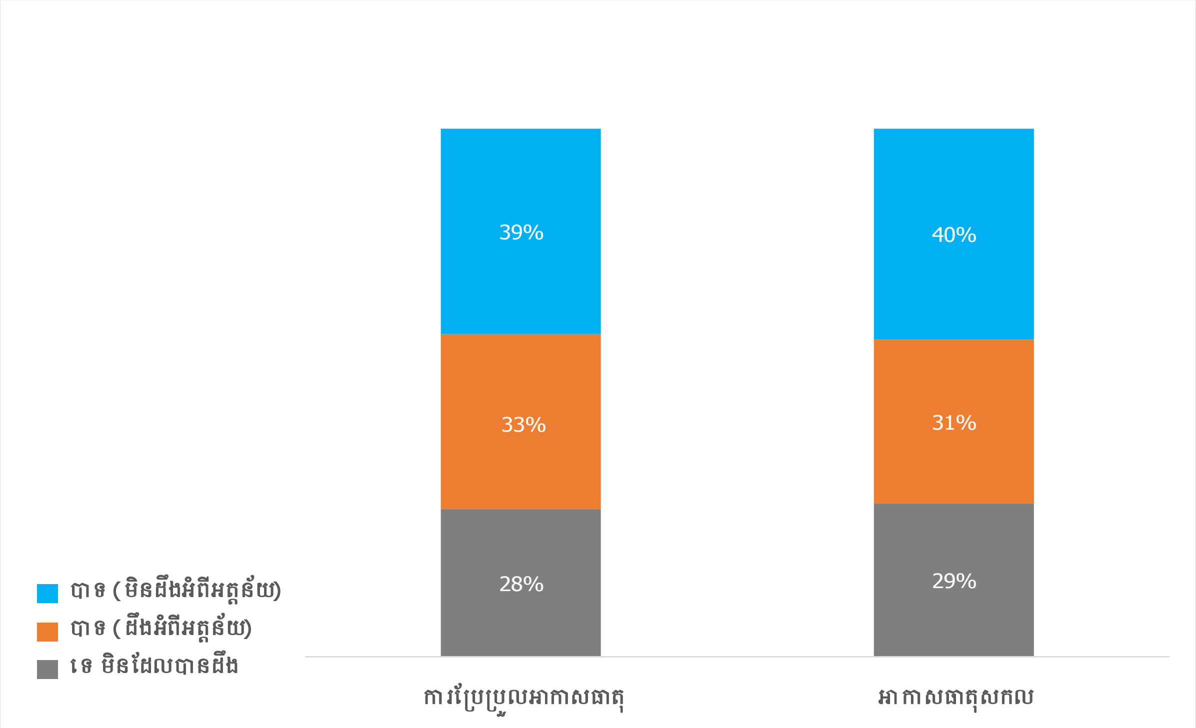

ប្រភព÷ Ministry of Environment, *A Third Study Understanding Public Perception of Climate Change in Cambodia, Knowledge, Attitude, and Practice (KAP3),* Ministry of Environment, 2020.

ក្រាហ្វិក ៩៨ អំពីការយល់ដឹងអំពីស្ថានភាពអាកាសធាតុតាមប្រភេទ និងតាមតំបន់នៅកម្ពុជា។ តាមទិន្នន័យខាងក្រោមដែលបានមកពីការសម្ភាសន៍នៅតាមតំបន់ផ្សេងៗពីគ្នា ហើយបានឆ្លើយថា ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុអាចឲ្យមានភ្លៀងធ្លាក់ មានសីតុណ្ហភាពប្រែប្រួល ទឹកជំនន់ គ្រោះរាំងស្ងួត និងបណ្តាលឲ្យមានខ្យល់ព្យុះ ។ ទិន្នន័យលំអិតមានបង្ហាញក្នុងក្រាហ្វិកខាងក្រោម។

ក្រាហ្វិក ៩៨. ការយល់ដឹងអំពីស្ថានភាពអាកាសធាតុតាមប្រភេទ និងតាមតំបន់នៅកម្ពុជា

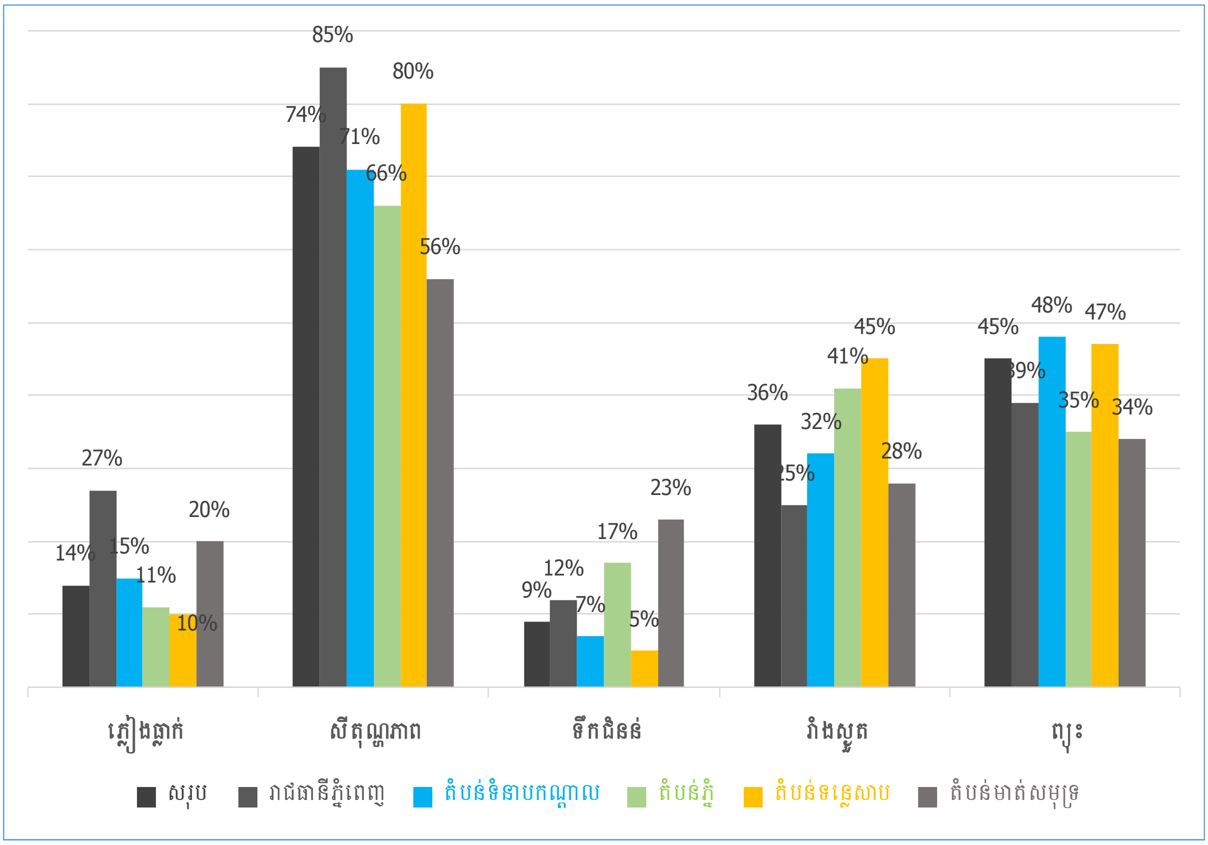

ប្រភព÷ Ministry of Environment, *A Third Study Understanding Public Perception of Climate Change in Cambodia, Knowledge, Attitude, and Practice (KAP3),* Ministry of Environment, 2020.

ខ. កត្តាចម្បងនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ក្រាហ្វិក៩៩ បង្ហាញអំពីកត្តាដែលនាំឱ្យមានការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ តាមរយៈការសម្ភាសន៍ប្រជាជនកម្ពុជា។ តាមទិន្នន័យបានបង្ហាញថា មូលហេតុដែលនាំឲ្យមានការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដែលបណ្តាលមកពីការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើមានចំនួន៧៦% អត្រាភាគរយខ្ពស់ជាងគេលំដាប់ទី១ បន្ទាប់មកសកម្មភាពមនុស្សលំដាប់ទី២មានចំនួន ៥៣% កត្តាធម្មជាតិ៥២% ការបំផ្លាញស្រទាប់អូហ្សូន ៥០% កំណើនប្រជាជន ៤៩% បំលាស់ទីទៅទីក្រុង៣៤% និងពិធីសាសនាដូចជាដុតក្រដាសបណ្តែតសពក្នុងទន្លេ ជាដើមមានចំនួន ៣២% តាមលំដាប់រៀង។

ក្រាហ្វិក ៩៩. កត្តាចម្បងដែលនាំឱ្យមានការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅកម្ពុជា

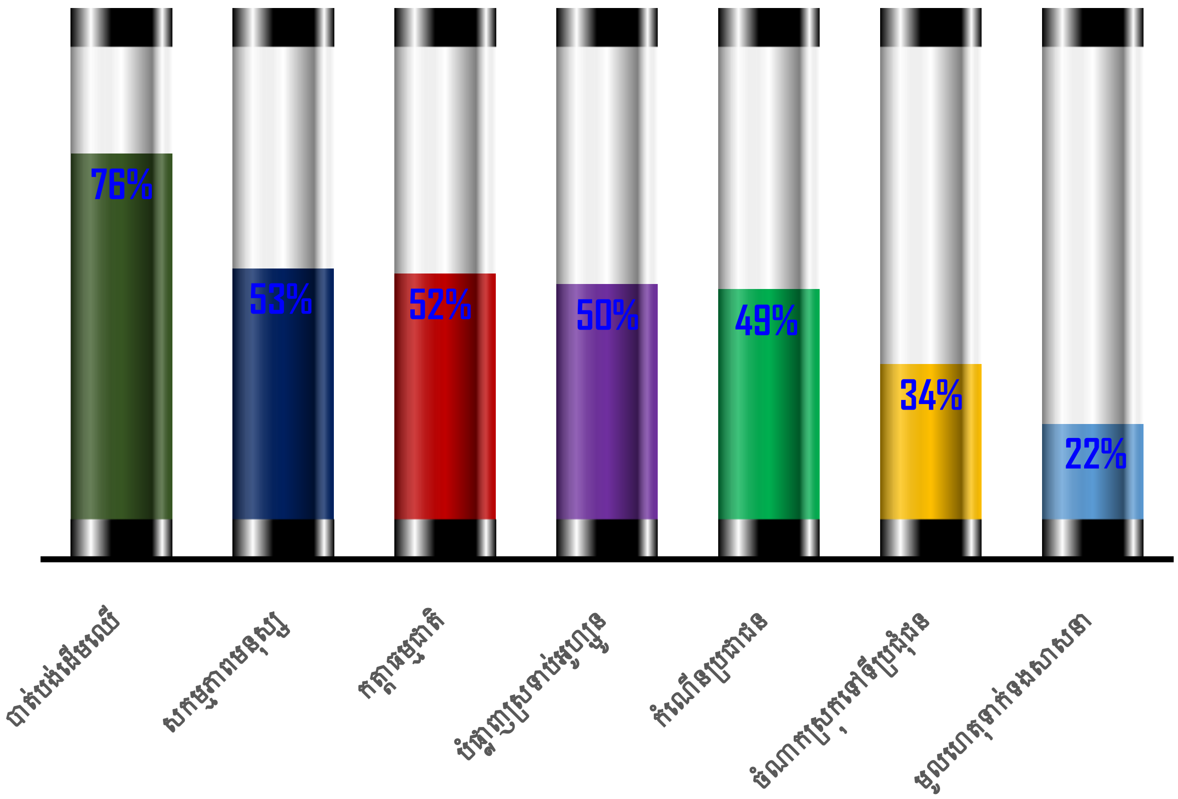

ប្រភព÷ Ministry of Environment, *A Third Study Understanding Public Perception of Climate Change in Cambodia, Knowledge, Attitude, and Practice (KAP3),* Ministry of Environment, 2020.

គ. ការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់តាមវិស័យ

យោងតាមរបាយការណ៍ស្ថានភាពបរិស្ថានលើកទី៤ របស់ក្រសួងបរិស្ថានបានបង្ហាញថា ការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់ដោយការប្រែប្រួលដី និងព្រៃឈើមានចំនួនច្រើនជាងគេ។ នៅឆ្នាំ១៩៩៤ មានចំនួនប្រហែល ៨១,១% ហើយព្យាករណ៍ថា ឆ្នាំ២០២០ មានការថយចុះមកត្រឹម៦៣%។ វិស័យកសិកម្មគឺមានការបំភាយផ្ទះកញ្ចក់លំដាប់ទី២ គឺនៅឆ្នាំ១៩៩៤ មានចំនួន១៥,៥% ហើយបានកើនឡើងនៅឆ្នាំ២០២០ មានចំនួន ២៧,៥%។ វិស័យថាមពលនិងឧស្សាហកម្ម មានចំនួន ២,៩% នៅឆ្នាំ១៩៩៤ នឹងអាចកើនឡើងដល់ ៩,០% នៅឆ្នាំ២០២០។

ក្រាហ្វិក ១០០. ការបំភាយឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់តាមវិស័យ

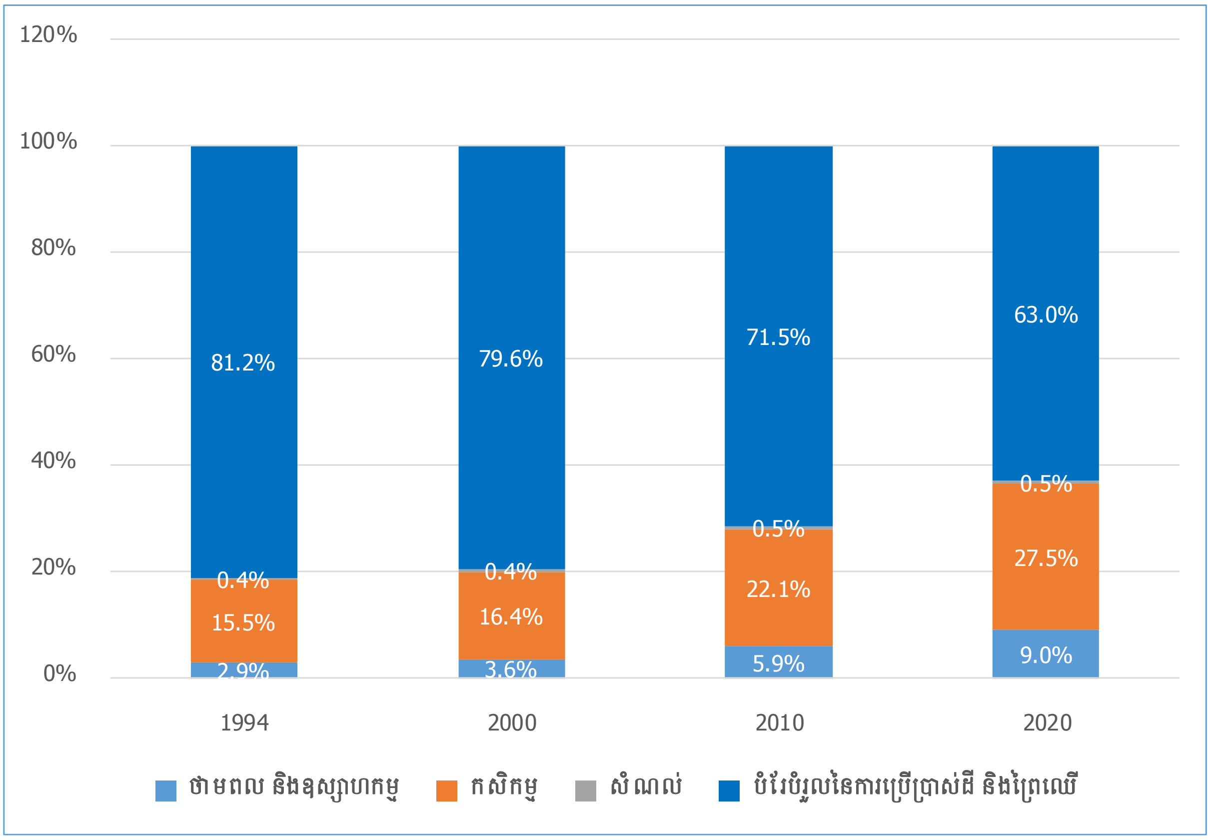

ប្រភព÷ *របាយការណ៍ស្ថានភាពបរិស្ថានលើកទី៤* អគ្គនាយកដ្ឋានចំណេះដឹង និងព័ត៌មានបរិស្ថាន ក្រសួងបរិស្ថានឆ្នាំ ២០២១។

សំគាល់÷ ទិន្នន័យឆ្នាំ ២០១០ និងឆ្នាំ ២០២០ គឺជាទិន្នន័យធ្វើចំណោលផ្អែកលើទិន្នន័យឆ្នាំ ២០០២។

ឃ. ស្ថានភាពទឹកភ្លៀង

ក្រាហ្វិក ១០១ បង្ហាញអំពីកម្ពស់ទឹកភ្លៀងមធ្យមប្រចាំឆ្នាំតាមស្ថានីយ គិតជាមីលីម៉ែត្រ សម្រាប់ទូទាំងប្រទេសកម្ពុជា ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង ពីឆ្នាំ១៩៩៤ ដល់ ២០២៤។ តាមលទ្ធផលបានបង្ហាញថា កម្ពស់ទឹកភ្លៀងនៅប្រទេសកម្ពុជាមានកម្ពស់ចន្លោះពី១.៤០០ មីលីម៉ែត្រ ដល់ កម្ពស់ ២.១៥០ មីលីម៉ែត្រ។ កម្ពស់ទឹកភ្លៀងនៅទូទាំងប្រទេសឆ្នាំ២០២២ គឺមានកម្ពស់ ២.១៥០ មីលីម៉ែត្រ ខ្ពស់ជាងគេក្នុងចំណោមឆ្នាំទាំងអស់។ ខេត្តព្រៃវែងកម្ពស់ទឹកភ្លៀងពីឆ្នាំ១៩៩៤ ដល់ឆ្នាំ២០២៤ ស្ថិតនៅចន្លោះពី ១.០៣៦ មីលីម៉ែត្រ ដល់ ១.៩៧៥ មីលីម៉ែត្រ។ ខេត្តស្វាយរៀង កម្ពស់ទឹកភ្លៀងពីឆ្នាំ១៩៩៤ ដល់ ២០២៤ ស្ថិតនៅចន្លោះពី ១៣៦៩ មីលីម៉ែត្រ ដល់ ២.៦៩៦ មីលីម៉ែត្រ។ ទិន្នន័យលម្អិតមានបង្ហាញជូននៅក្រាហ្វិកខាងក្រោម។

ក្រាហ្វិក ១០១. កម្ពស់ទឹកភ្លៀងមធ្យមប្រចាំឆ្នាំ តាមស្ថានីយគិតជាមីលីម៉ែត្រ

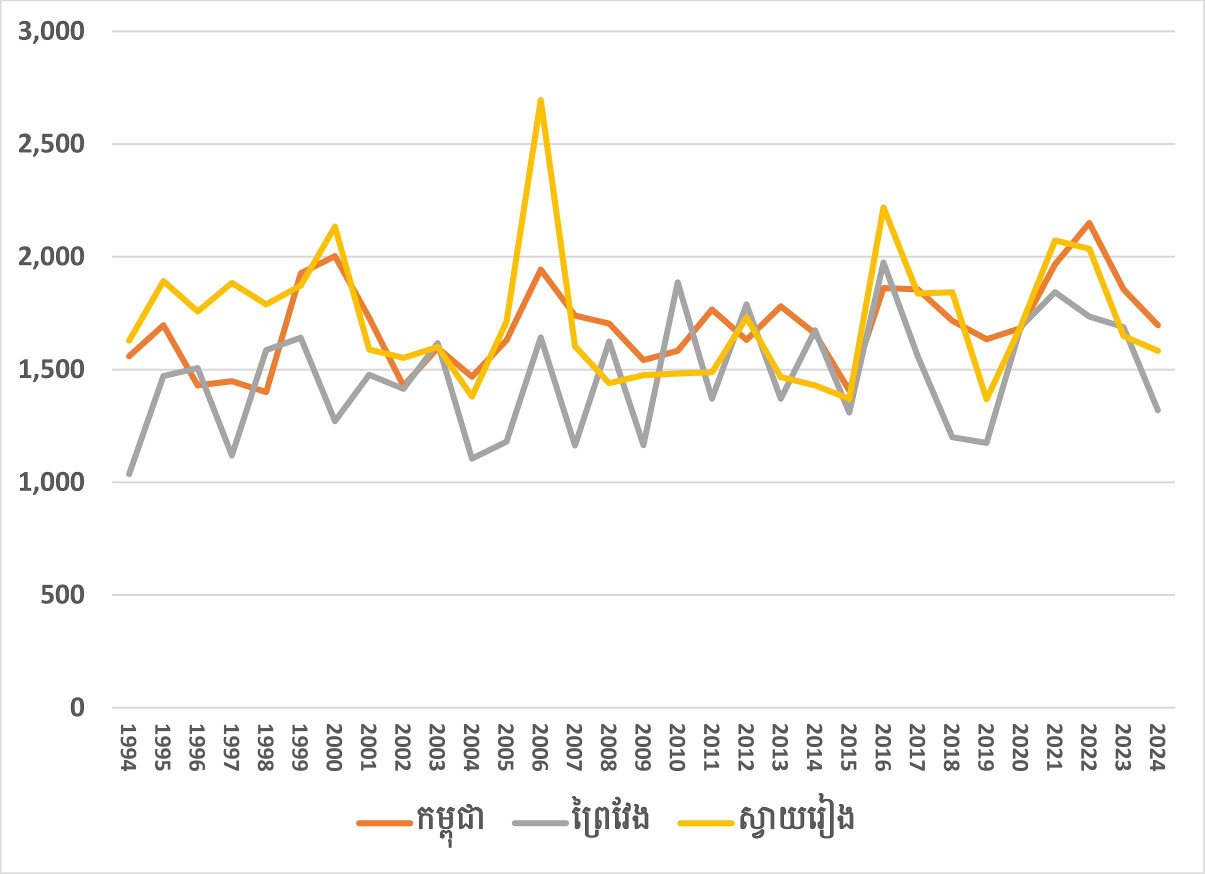

ប្រភព: នាយកដ្ឋានឧតុនិយម ក្រសួងធនធានទឹក និង ឧតុនិយម

ក្រាហ្វិក ១០២. បង្ហាញអំពីចំនួនថ្ងៃដែលមានភ្លៀងក្នុងមួយឆ្នាំគិតជាមធ្យម តាមស្ថានីយសម្រាប់ទូទាំងប្រទេស និងព្រៃវែង/ខេត្តស្វាយរៀង។ តាមនិន្នាការបានបង្ហាញថា នៅទូទាំងប្រទេស ចំនួនថ្ងៃដែលមានភ្លៀងធ្លាក់ពីឆ្នាំ២០០៣ ដល់ ២០១៨ គឺស្ថិតនៅចន្លោះពី ១០៩ថ្ងៃ ដល់ ១៤៧ថ្ងៃ នៅក្នុងរយៈពេល១ឆ្នាំ។ ខេត្តព្រៃវែង/ស្វាយរៀងចំនួនថ្ងៃដែលមានភ្លៀងធ្លាក់ពីឆ្នាំ២០០៣ ដល់ ២០១៨ គឺស្ថិតនៅចន្លោះពី ៩០ថ្ងៃ ដល់ ១៦៤ ថ្ងៃ នៅក្នុងរយៈពេល១ឆ្នាំ ដែលក្នុងនោះឆ្នាំដែលមានចំនួនថ្ងៃមានចំនួនថ្ងៃដែលភ្លៀងធ្លាក់ច្រើនជាងគេ គឺឆ្នាំ២០១៦ និងឆ្នាំ២០១៧ ។ សូមបញ្ជាក់ថា ដោយសារខេត្តស្វាយរៀងពុំមានទិន្នន័យអំពីចំនួនភ្លៀង ដូច្នេះសន្មត់ថា មានលក្ខណៈដូចខេត្តព្រៃវែងដែរ ព្រោះលក្ខណៈភូមិសាស្ត្រ និងទីតាំងជាប់ព្រំប្រទល់គ្នា។

ក្រាហ្វិក ១០២. ចំនួនថ្ងៃមានភ្លៀងក្នុងឆ្នាំគិតជាមធ្យមតាមស្ថានីយ

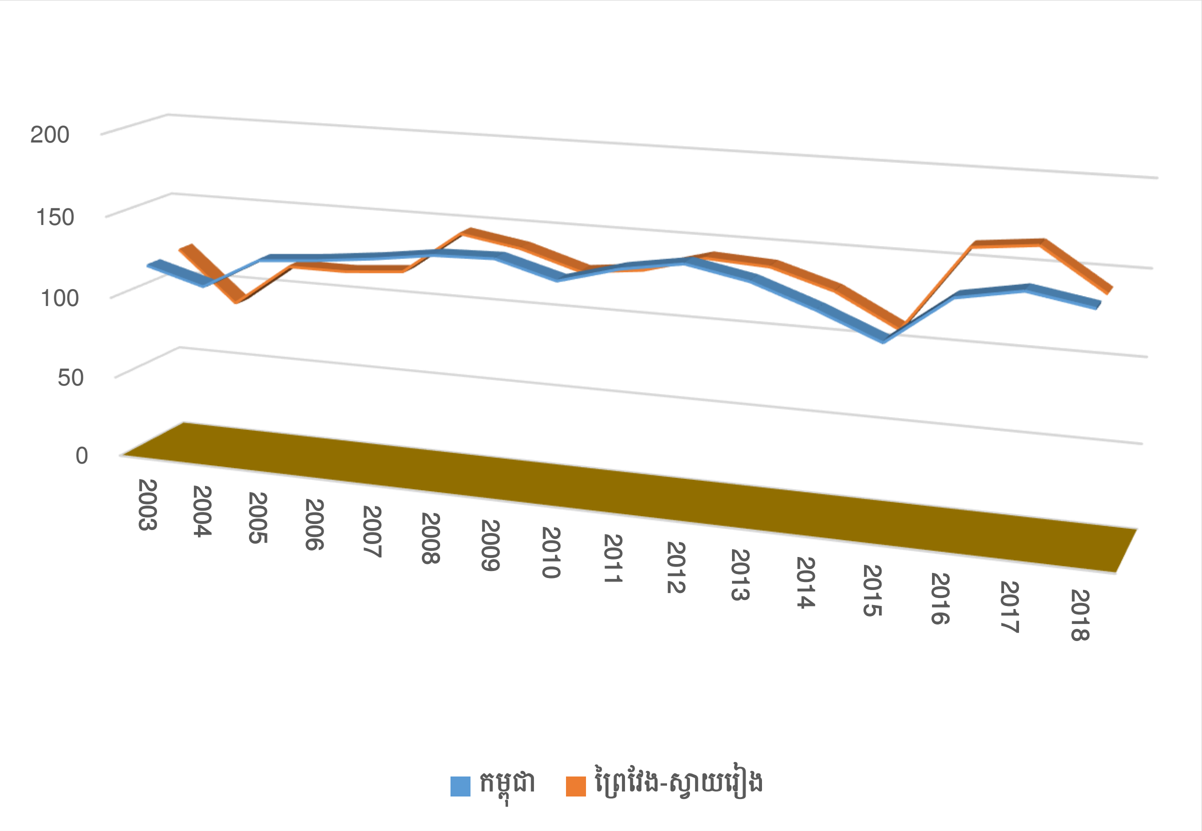

ប្រភព: នាយកដ្ឋានឧត្តុនិយម ក្រសួងធនធានទឹក និង ឧត្តុនិយម

សំគាល់៖ ខេត្តស្វាយរៀងពុំមានទិន្នន័យចំនួនថ្ងៃនៃភ្លៀងធ្លាក់ប្រចាំឆ្នាំត្រូវបានសន្មត់ដូចខេត្តព្រៃវែង

ខ. សីតុណ្ហភាព

ក្រាហ្វិក ១០៣ បង្ហាញអំពី សីតុណ្ហភាពអប្បបរមានៅទូទាំងប្រទេស ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង។ និន្នាការសីតុណ្ហភាពអប្បបរមានៅទូទាំងប្រទេសស្ថិតនៅចន្លោះពី ១៥,៥អង្សាសេ (ºC) ទៅ ២១,៩ អង្សាសេ (ºC) ពីឆ្នាំ ២០១១ ដល់ឆ្នាំ ២០២៤ ខណៈដែលសីតុណ្ហភាពអប្បបរមានៅខេត្តព្រៃវែងស្ថិតនៅចន្លោះពី ១៣អង្សាសេ (ºC) ដល់២៣ អង្សាសេ (ºC) និងខេត្តស្វាយរៀងសីតុណ្ហភាពអប្បបរមានស្ថិតនៅចន្លោះពី ១៧ អង្សាសេ (ºC) ដល់២៣អង្សាសេ (ºC) នៅក្នុងឆ្នាំដូចគ្នានេះដែរ។ និន្នាការសីតុណ្ហភាពអប្បបរមា ពីឆ្នាំ២០០៣ ដល់ ២០១០ សម្រាប់ទូទាំងប្រទេសស្ថិតនៅចន្លោះពី ២១អង្សាសេ (ºC) ដល់២៤អង្សាសេ (ºC) ខណៈដែលខេត្តព្រៃវែង សីតុណ្ហភាពអប្បបរមាស្ថិតនៅចន្លោះពី ២១អង្សាសេ (ºC) ដល់ អង្សាសេ (ºC) និងខេត្តស្វាយរៀងពុំមានទិន្នន័យ។ ក្រាហ្វិក១០៣ បង្ហាញអំពីសីតុណ្ហភាពអប្បបរមាសម្រាប់ទូទាំងប្រទេស ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង។

ក្រាហ្វិក ១០៣ សីតុណ្ហភាពអប្បបរមា គិតជាអង្សាសេ

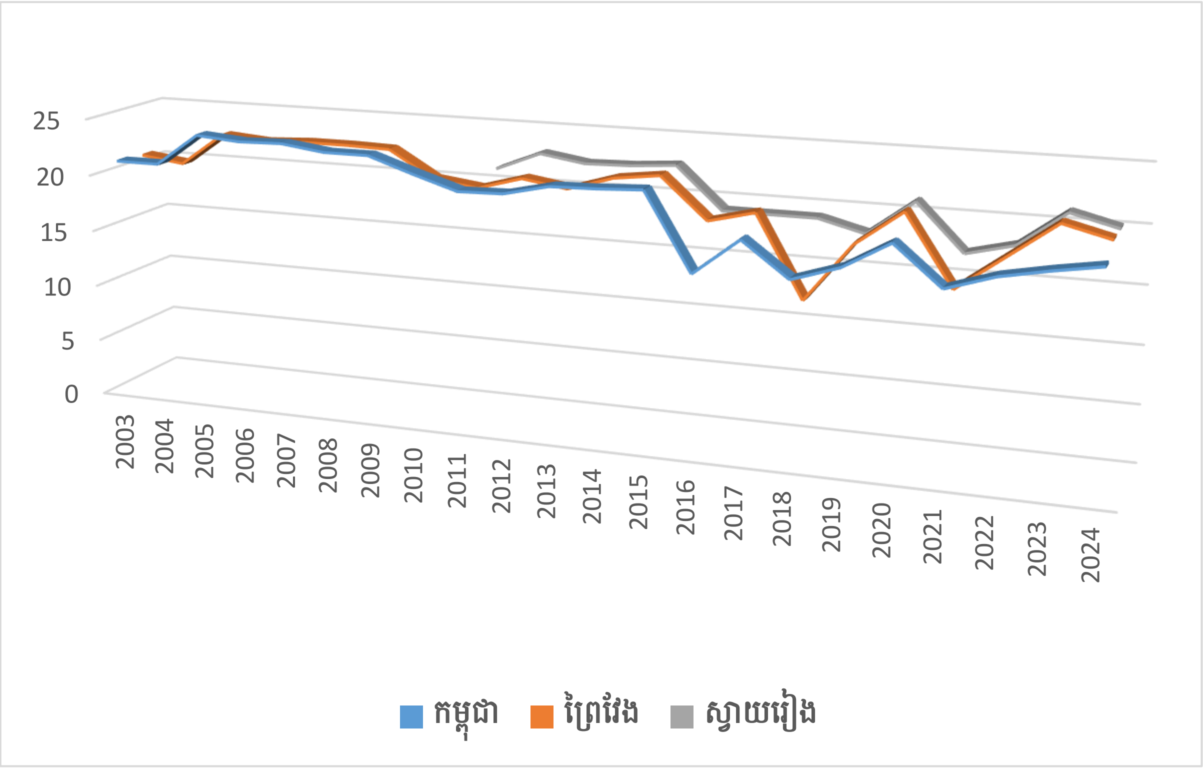

ប្រភព៖ នាយកដ្ឋានឧតុនិយម ក្រសួងធនធានទឹក និង ឧតុនិយម

ក្រាហ្វិក ១០៤ បង្ហាញអំពីសីតុណ្ហភាពអតិបរមានៅទូទាំងប្រទេស ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង។ និន្នាការសីតុណ្ហភាពអតិបរមានៅទូទាំងប្រទេសពីឆ្នាំ២០០៣ ដល់ ២០២៤ គឺស្ថិតនៅចន្លោះពី ៣២អង្សាសេ (°C) ដល់ ៤០អង្សាសេ (°C) ខណៈដែលខេត្តព្រៃវែង សីតុណ្ហភាពអតិបរមាពីឆ្នាំ២០០៣ ដល់ ២០២៤ គឺស្ថិតនៅចន្លោះពី ៣៣អង្សាសេ (°C) ដល់ ៤០អង្សាសេ (°C) និងនិន្នាការសីតុណ្ហភាពអតិបរមារបស់ខេត្តស្វាយរៀងស្ថិតនៅចន្លោះពី ៣៥អង្សាសេ (°C) ដល់ ៤០ អង្សាសេ (°C) លើកលែងតែពីឆ្នាំ២០០៣ ដល់ ឆ្នាំ២០១០ ពុំមានទិន្នន័យតែគេអាចសន្នត់ថាមានលក្ខណៈដូចខេត្តស្វាយរៀង។ ស្ថានភាពសីតុណ្ហភាពអតិបរមា គឺមានការកើនឡើងទាំងទូទាំងប្រទេស និងតាមបណ្តាខេត្ត បើទោះបី នៅក្នុងខេត្តផ្សេងទៀតមិនបានបង្ហាញនៅក្នុងរបាយការណ៍ក៏ដោយ។ ក្រាហ្វិក១០៤ បង្ហាញអំពីសីតុណ្ហភាពអតិបរមាសម្រាប់ទូទាំងប្រទេស ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង។

ក្រាហ្វិក ១០៤. សីតុណ្ហភាព អតិបរមា គិតជាអង្សាសេ

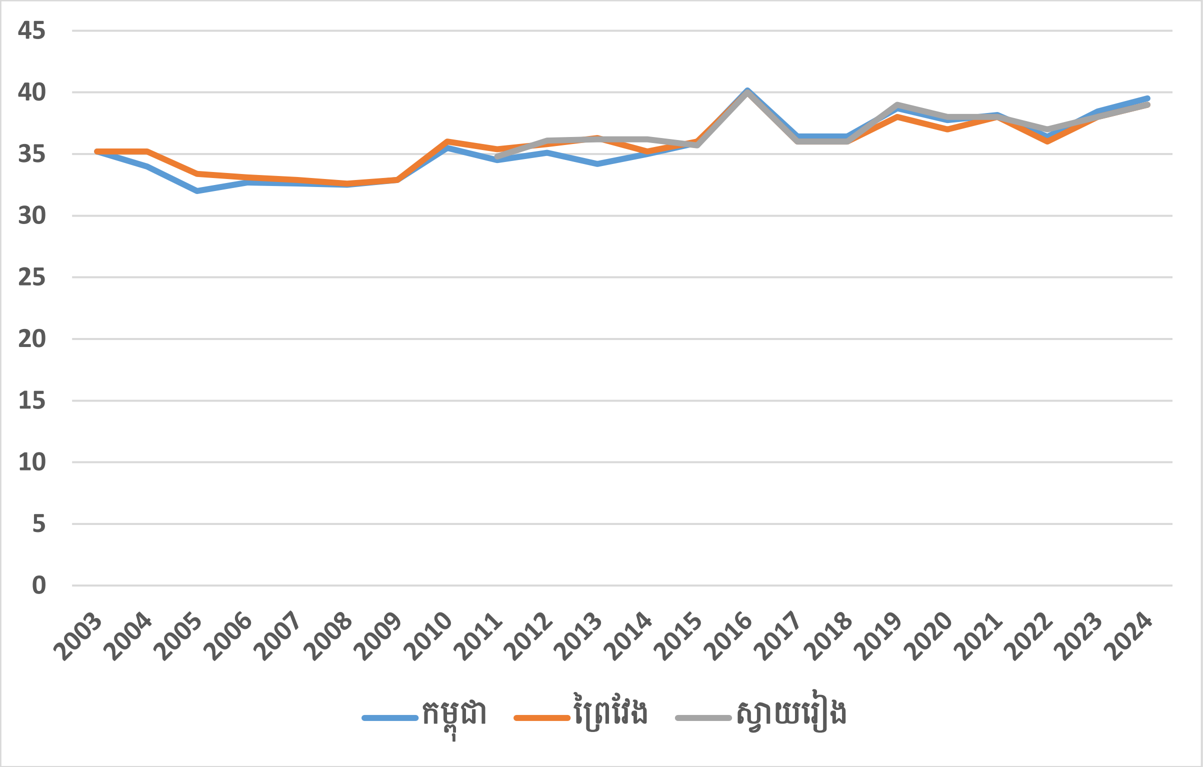

ប្រភព: នាយកដ្ឋានឧតុនិយម ក្រសួងធនធានទឹក និង ឧតុនិយម

ច. កម្ពស់ទឹក

នៅក្នុងក្រាហ្វិក ១០៥ បង្ហាញអំពីស្ថានភាពទូទៅនៃកម្ពស់ទឹកអតិបរមា នៅទន្លេមេគង្គគិតជាម៉ែត្រពីឆ្នាំ១៩៩០ ដល់ ២០២៤ តាមស្ថានីយជលសាស្ត្រដែលរួមមាន ស្ទឹងត្រែង ក្រចេះ កំពង់ចាម ចតុមុខ (បាសាក់) អ្នកលឿង កោះខែល និងព្រែកក្ដាម។ និន្នាជារួមនៃកម្ពស់ទឹកអតិបរមានៅទូទាំងប្រទេសពីឆ្នាំ១៩៩០ ដល់ ២០២៤ ដោយផ្អែកតាមស្ថានីយជលសាស្ត្រខាងលើមានការប្រែប្រួលខ្លាំង គឺកម្ពស់ទឹកអតិបរមា ស្ថិតនៅចន្លោះទាបបំផុតពី៧ ម៉ែត្រ និងខ្ពស់បំផុត ១៥,៦ ម៉ែត្រ។ បើប្រៀបធៀបអំពីកម្ពស់ទឹកអតិបរមារវាងឆ្នាំ១៩៩០ និងឆ្នាំ២០២៤ គឺបានថយពីឆ្នាំ១៩៩០ រហូតដល់ជិត៣ម៉ែត្រ និងបានថយចុះចុះជិត ៥ ម៉ែត្រ បើប្រៀបធៀបជាមួយឆ្នាំ២០១៤។ កម្ពស់ទឹកអតិបរមាដែលទាបបំផុតគឺនៅឆ្នាំ២០២០។

ក្រាហ្វិក ១០៦ បង្ហាញអំពីស្ថានភាពកម្ពស់ទឹកអប្បបរមា និងកម្ពស់ទឹកអប្បបរមា ពីឆ្នាំ២០០៦ ដល់ ២០២៤។ និន្នាការនៃកម្ពស់ទឹកអប្បបរមា គឺបានបង្ហាញថា កម្ពស់ទឹកអប្បបរមាឆ្នាំ២០២៤ បានថយចុះ០,១ ម៉ែត្រ បើប្រៀបធៀបរវាងឆ្នាំ២០២៣ និងបានថយចុះ ០,៦ម៉ែត្រ បើប្រៀបធៀបរវាងឆ្នាំ២០១៨ ខណៈដែលឆ្នាំ២០១៤ កម្ពស់ទឹកអប្បបរមាមានរហូតដល់៣,១ម៉ែត្រ បើប្រៀបធៀបឆ្នាំ២០២៤ ថយចុះ១ម៉ែត្រ។

ក្រាហ្វិក ១០៥. ស្ថានភាពកម្ពស់ទឹកអតិបរមានៅទន្លេមេគង្គពីឆ្នាំ ១៩៩០ ដល់ ២០២៤ គិតជាម៉ែត្រ

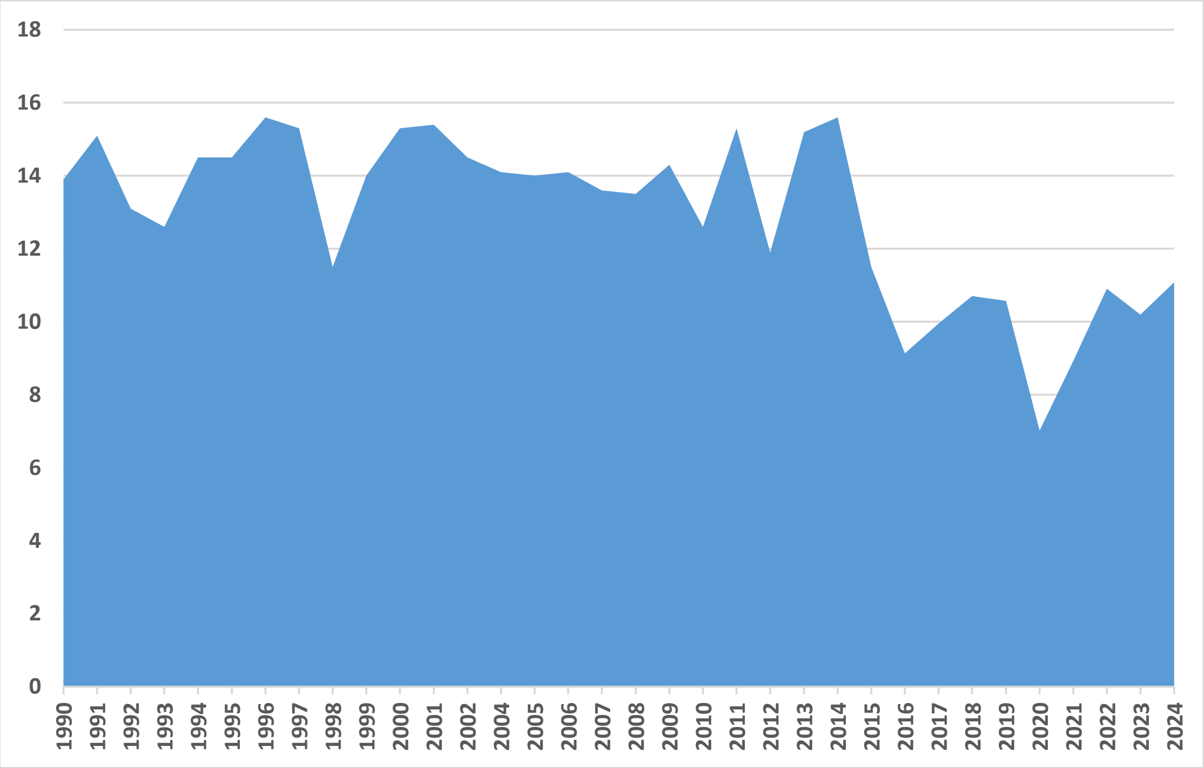

ក្រាហ្វិក ១០៦. ស្ថានភាពកម្ពស់ទឹកអប្បបរមានៅទន្លេមេគង្គពីឆ្នាំ ២០០៦ ដល់ ២០២៤ គិតជាម៉ែត្រ

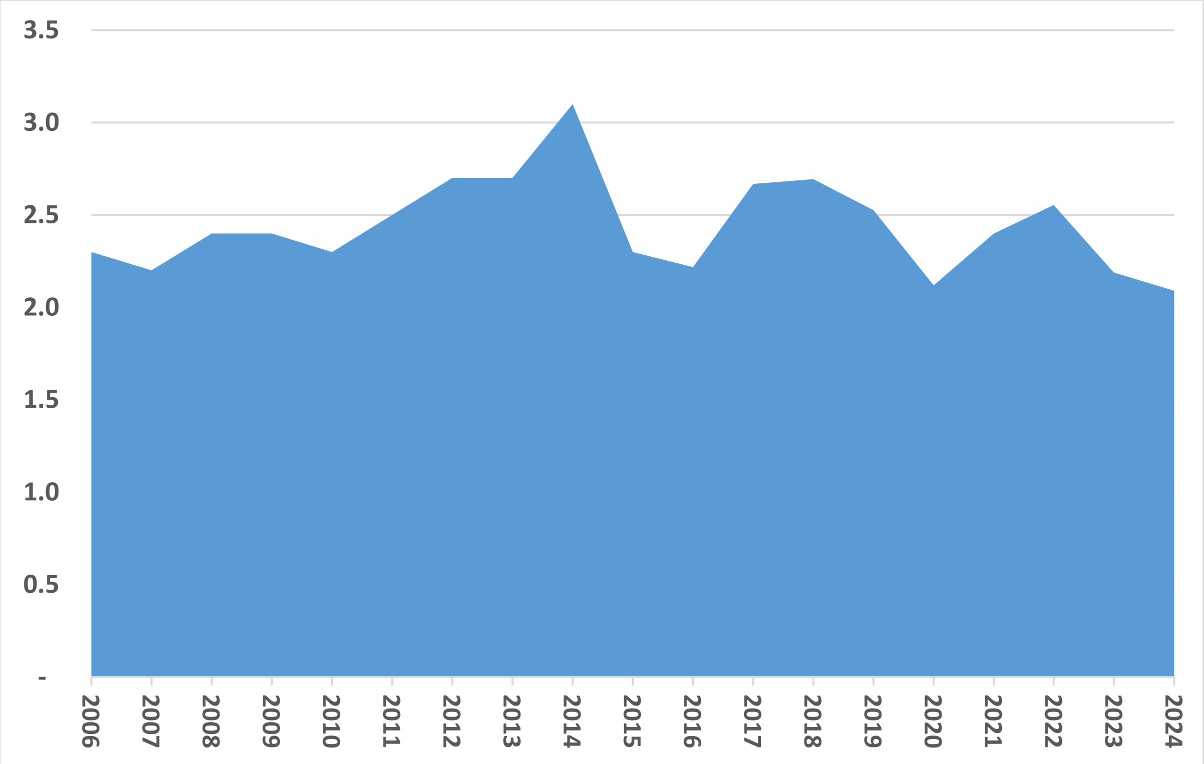

ប្រភព÷ នាយកដ្ឋានឧត្តុនិយម ក្រសួងធនធានទឹក និង ឧត្តុនិយម

ក្រាហ្វិក ១០៧ បង្ហាញអំពីស្ថានភាពកម្ពស់ទឹកអតិបរមា និងកម្ពស់ទឹកអប្បបរមា ពីឆ្នាំ២០០៦ ដល់ ២០២៤។ និន្នាការនៃកម្ពស់ទឹកអតិបរមា គឺមាននិន្នាការថយចុះ បើទោះបីក្រាហ្វិកបង្ហាញអំពីការឡើងចុះនៃកម្ពស់ទឹកអតិបរមាក៏ដោយ។ កម្ពស់ទឹកអតិបរមាបានធ្លាក់ចុះក្រោម៨ម៉ែត្រ ទាបបំផុតនៅក្នុងឆ្នាំ២០២០ នៅក្នុងចំណោមទាំង១៩ ខណៈដែលឆ្នាំ២០២៤ កម្ពស់ទឹកអតិបរមាមានកម្ពស់ចន្លោះពី ១០ម៉ែត្រ ទៅ ១២ម៉ែត្រ ខ្ពស់ជាងឆ្នាំ២០២០ ប៉ុន្តែនៅទាបជាងឆ្នាំ២០០៦ ជាង២ម៉ែត្រ។ ចំពោះកម្ពស់ទឹកអប្បបរមាពីឆ្នាំ២០០៦ ដល់ ២០២៤ ស្ថិតនៅចន្លោះពី ២,១ ដល់ ៣,១ ម៉ែត្រ។ កម្ពស់ទឹកអប្បរមាឆ្នាំ២០២៤ បានថយចុះ០,១ ម៉ែត្រ បើប្រៀបធៀបរវាងឆ្នាំ២០២៣ និងបានថយចុះ ០,៦ម៉ែត្រ បើប្រៀបធៀបរវាងឆ្នាំ២០១៨ ខណៈដែលថយចុះរហូតដល់១ម៉ែត្រ បើប្រៀបធៀបរវាងឆ្នាំ២០១៤។

ក្រាហ្វិក ១០៧. ស្ថានភាពកម្ពស់ទឹកនៅទន្លេមេគង្គពីឆ្នាំ ២០០៦ ដល់២០២៤ គិតជាម៉ែត្រ

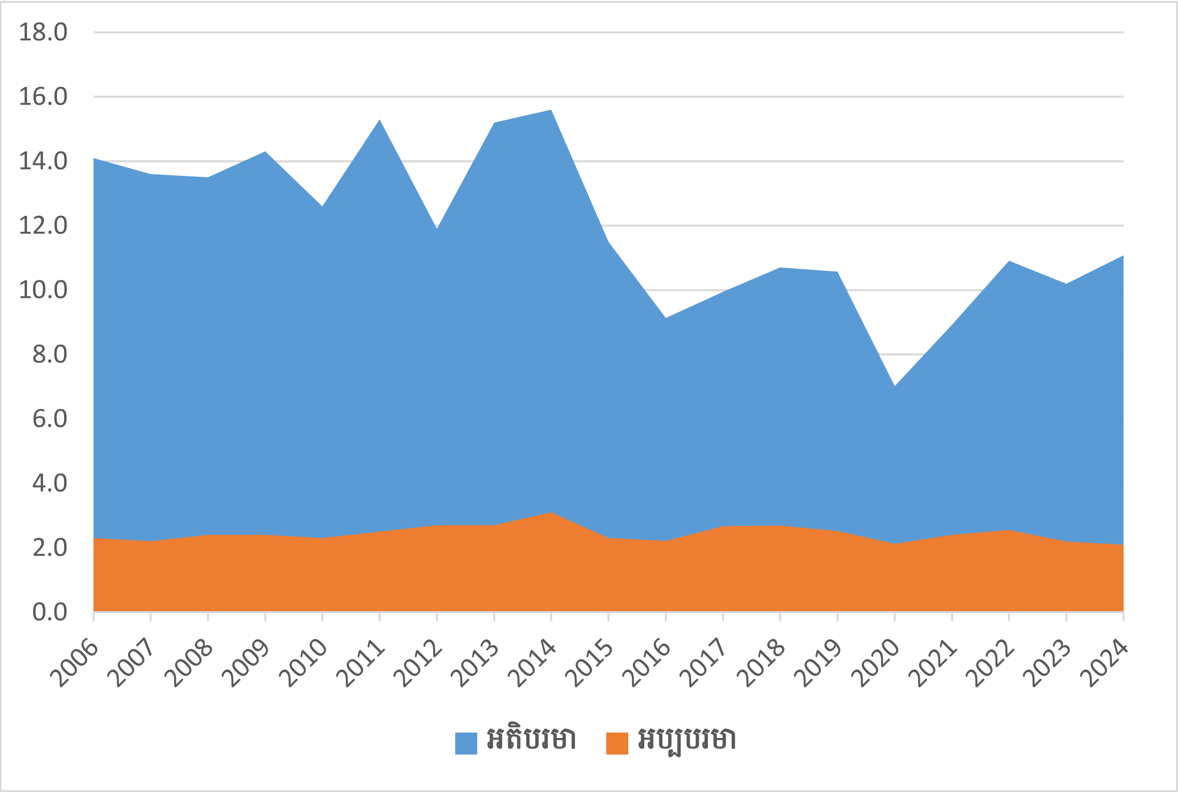

ប្រភព÷ នាយកដ្ឋានឧត្តុនិយម ក្រសួងធនធានទឹក និង ឧត្តុនិយម

នៅក្នុង តារាង ២៥ និង ក្រាហ្វិក ១០៨. បង្ហាញអំពីស្ថានភាពទូទៅនៃកម្ពស់ទឹកអប្បបរមា គិតជាម៉ែត្រ ពីឆ្នាំ២០១១ ដល់ឆ្នាំ២០២៤ តាមស្ថានីយចំនួន៧ ដែលរួមមាន៖ ស្ទឹងត្រែង ក្រចេះ កំពង់ចាម បាសាក់ (ចតុមុខ) អ្នកលឿង កោះខែល និងព្រែកក្តាម។ កម្ពស់ទឹកគិតជាមធ្យមមានកម្ពស់ ២.៥ម៉ែត្រ កម្ពស់អប្បបរមាមានចំនួន ១,0ម៉ែត្រ និងកម្ពស់អតិបរមា ៦,៨ម៉ែត្រ ក្នុងចំណោមទាំង១៤ឆ្នាំ និង៧ស្ថានីយ។

តារាង ២៥. កម្ពស់ទឹកអប្បបរមាប្រចាំឆ្នាំតាមស្ថានីយពីឆ្នាំ ២០១១ ដល់ឆ្នាំ ២០២២ គិតជាម៉ែត្រ

ស្ថានីយ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	គិតជាមធ្យម 14 ឆ្នាំ
ស្ទឹងត្រែង	2.3	2.5	2.4	2.7	2.5	2.27	2.64	2.67	2.54	2.27	2.5	2.56	1.32	1.44	2.3
ក្រចេះ	6.5	7	6.8	7.3	6.9	6.42	7.2	7.34	7.19	5.59	6.86	7	6.92	6.82	6.8
កំពង់ចាម	2.4	2.9	2.9	3.2	2.6	2.25	2.83	2.81	2.94	2.25	2.26	2.5	2.16	2.3	2.6
បាសាក់	1.9	2.1	2.1	2.2	1.6	1.59	1.85	1.99	1.77	1.44	1.73	1.84	1.62	1.3	1.8
អ្នកលឿង	1.3	1.3	1.4	1.5	1	0.96	1.33	1.25	1.18	1.1	1.18	1.22	1.03	0.88	1.2
កោះខែល	1.8	1.9	2	2.3	1.7	1.23	1.78	1.77	1.03	1.43	1.65	1.7	1.53	1.2	1.6
ព្រែកក្តាម	1	1.2	1.2	2.2	1	0.8	1.05	1.03	1.03	0.76	0.62	1.05	0.74	0.72	1.0
ជាមធ្យមទាំង 7 ស្ថានីយ	**2.5**	**2.7**	**2.7**	**3.1**	**2.5**	**2.2**	**2.7**	**2.7**	**2.5**	**2.1**	**2.4**	**2.6**	**2.2**	**2.1**	**2.5**
អតិបរិមាទាំង 7 ស្ថានីយ	**6.5**	**7**	**6.8**	**7.3**	**6.9**	**6.42**	**7.2**	**7.34**	**7.19**	**5.59**	**6.86**	**7**	**6.92**	**6.82**	**6.8**
អប្បបរមាទាំង 7 ស្ថានីយ	**1**	**1.2**	**1.2**	**1.5**	**1**	**0.8**	**1.1**	**1**	**1**	**0.8**	**0.6**	**1.1**	**0.74**	**0.72**	**1.0**

ក្រាហ្វិក ១០៨. កម្ពស់ទឹកអប្បបរមាប្រចាំឆ្នាំតាមស្ថានីយពីឆ្នាំ ២០១១ ដល់ឆ្នាំ ២០២៤ គិតជាម៉ែត្រ

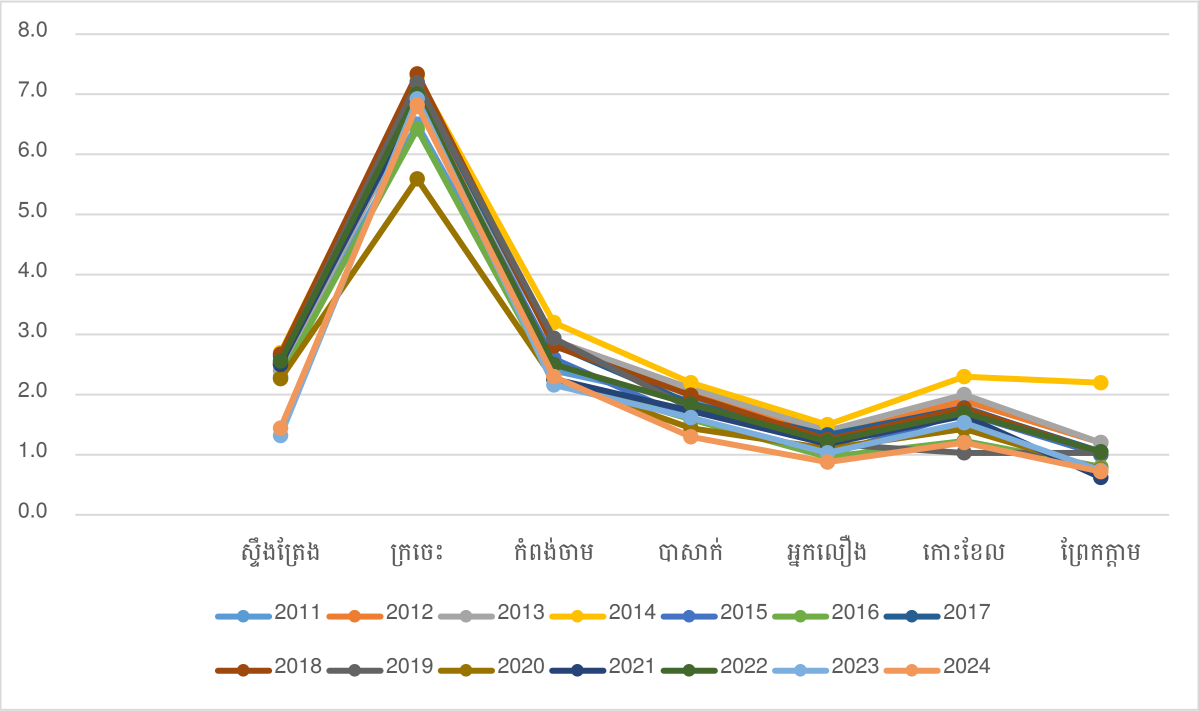

ប្រភព៖ នាយកដ្ឋានឧត្តុនិយម ក្រសួងធនធានទឹក និង ឧត្តុនិយម

តារាង ២៦ និងក្រាហ្វិក ១០៩ បង្ហាញអំពីស្ថានភាពនៃកម្ពស់ទឹកអតិបរមាប្រចាំឆ្នាំ តាមស្ថានីយពីឆ្នាំ ២០១៦ ដល់ឆ្នាំ ២០២៤។ កម្ពស់ទឹកអតិបរមាគិតជាមធ្យមទាំង៧ស្ថានីយ និង៧ឆ្នាំ មានកម្ពស់ជាមធ្យម ១០,៧ម៉ែត្រ កម្ពស់ខ្ពស់បំផុត ២០,៦ម៉ែត្រ និងទាបបំផុត ៦,៤ម៉ែត្រ។

តារាង ២៦. កម្ពស់ទឹកអតិបរមាប្រចាំឆ្នាំតាមស្ថានីយពីឆ្នាំ ២០១៦ ដល់ឆ្នាំ ២០២៤ គិតជាម៉ែត្រ

ស្ថានីយ	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	គិតជាមធ្យម 9 ឆ្នាំ
ស្ទឹងត្រែង	9.6	10.7	11.0	12.0	8.8	8.3	9.9	9.52	10.44	10.0
ក្រចេះ	20.0	21.3	22.3	22.7	19.1	18.5	20.5	20.05	21.64	20.7
កំពង់ចាម	13.3	14.6	15.6	15.8	12.5	11.9	13.8	13	14.3	13.9
បាសាក់	8.1	8.9	10.0	9.5	7.7	7.6	9.2	8.26	9.1	8.7
អ្នកលឿង	5.9	6.4	7.5	7.0	5.7	5.5	6.7	5.97	6.53	6.4
កោះខែល	6.9	7.5	7.8	7.7	6.9	6.7	7.7	7.14	7.71	7.3
ព្រែកក្តាម	7.1	7.8	9.1	8.0	6.6	6.6	8.5	7.43	7.82	7.7
ជាមធ្យមទាំង 7 ស្ថានីយ	10.1	11.0	11.9	11.8	9.6	9.3	10.9	**10.2**	**11.1**	10.7
អតិបរិមាទាំង 7 ស្ថានីយ	20.0	21.3	22.3	22.7	19.1	18.5	20.5	**20.05**	**21.64**	20.7
អប្បរមាទាំង 7 ស្ថានីយ	5.9	6.4	7.5	7.0	5.7	5.5	6.7	**5.97**	**6.53**	6.4

ក្រាហ្វិក ១០៩. កម្ពស់ទឹកអតិបរមាប្រចាំឆ្នាំតាមស្ថានីយពីឆ្នាំ ២០១១ ដល់ឆ្នាំ ២០២៤ គិតជាម៉ែត្រ

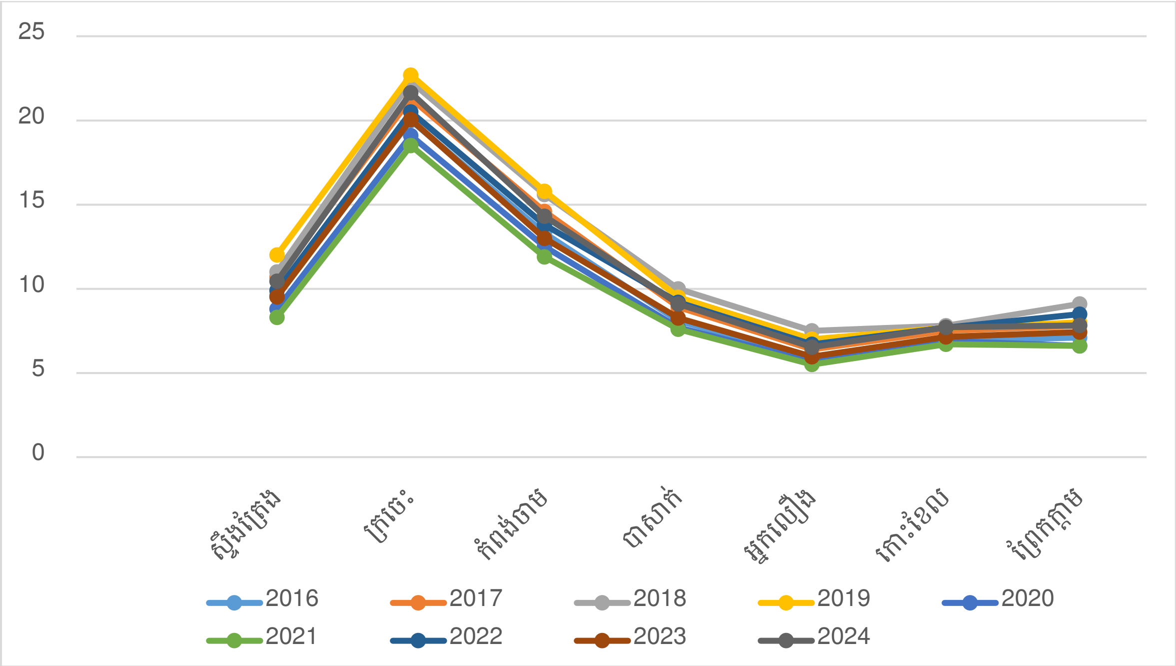

ប្រភព៖ នាយកដ្ឋានឧត្តុនិយម ក្រសួងធនធានទឹក និង ឧត្តុនិយម

ឆ. ផលប៉ះពាល់វិស័យសេដ្ឋកិច្ច

ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុបានបណ្តាលឱ្យមាន គ្រោះមហន្តរាយកើតឡើង នៅលើពិភពលោក ដូចជា រលកយក្សស៊ូណាមី ទឹកជំនន់ គ្រោះរាំងស្ងួត និងខ្យល់ព្យុះ ហើយធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់វិស័យសេដ្ឋកិច្ចជាតិនៃប្រទេសដែលបានទទួលរងគ្រោះដោយសារគ្រោះមហន្តរាយ។ ជាក់ស្តែងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា បានធ្វើការវាយតម្លៃអំពីផលប៉ះពាល់អំពីការខូចខាត និងការបាត់បង់ដោយសារឥទ្ធិពលនៃព្យុះកេតសាណា (Ketsana) ។ ការវាយតម្លៃត្រូវបានធ្វើឡើងនៅឆ្នាំ ២០១០ ទៅលើខេត្តចំនួន១៤ ក្នុងចំណោមខេត្តទាំង២៤ របស់ប្រទេសកម្ពុជា។ ការសិក្សាបានប៉ាន់ប្រមាណ ខ្យល់ព្យុះបានបំផ្លាញមុខរបរការចិញ្ចឹមជីវិត និង ផ្ទះសម្បែង របស់ប្រជាជនកម្ពុជាចំនួន ១,៤% នៃចំនួនប្រជាជនសរុប។

តារាង ២៧ បង្ហាញអំពីការខាតបង់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចបែងចែកតាមវិស័យឆ្នាំ២០០៩។ តាមទិន្នន័យបានបង្ហាញឱ្យឃើញថា សរុបនៃការខូចខាត និងការបាត់បង់មានទំហំទឹកប្រាក់សរុបចំនួន ១៣១.៩៩៦.៤១៥ដុល្លារ ដែលនៅក្នុងនោះផលប៉ះពាល់ខ្លាំង លើវិស័យផលិតកម្មមានទំហំទឹកប្រាក់រហូតដល់ ៦០.០៥៩.២៨៦ដុល្លារ វិស័យសង្គមកិច្ចមានទំហំទឹកប្រាក់៤២.៨៨២.៣៧៦ ដុល្លារ វិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធមានទំហំទឹកប្រាក់សរុប ២៨.៧៤៧.៦២៨ ដុល្លារ និង អន្តរវិស័យមានចំនួន ៣០៨.១២៥ ដុល្លារ ។

ក្រាហ្វិក ១១០ បង្ហាញអំពីភាគរយនៃការខាតបង់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច បែងចែកតាមវិស័យឆ្នាំ ២០០៩។ វិស័យដែលទទួលរងការខូចខាតធំជាងគេ គឺវិស័យផលិតកម្មមានចំនួន ៤៥,៥% វិស័យសង្គមកិច្ចមានចំនួន៣២,៥% វិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធមានចំនួន ២១,២% និងអន្តរវិស័យមាន ចំនួន ០,២%។

តារាង ២៧. ការខាតបង់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចបែងចែកតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០០៩

វិស័យនិងអនុវិស័យ	ផលប៉ះពាល់ដោយគ្រោះមហន្តរាយគិតជាដុល្លារ (US$)		
	ការខូចខាត	ការបាត់បង់	សរុប
វិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ	**17,259,051**	**11,487,577**	**28,746,628**
ផ្លូវ	14,388,832	11,076,698	25,465,530
ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកនិងអនាម័យ	64,339	392,689	457,028
ការគ្រប់គ្រងទឹកនិងប្រព័ន្ធស្រោចស្រព	2,779,000	13,000	2,792,000
ថាមពល	26,880	5,190	320,170
វិស័យសង្គមកិច្ច	**39,548,563**	**3,333,813**	**42,882,376**
ផ្ទះនិងទីជម្រក	15,281,952	3,294,398	18,576,350
សុខាភិបាល	57,072	39,415	96,487
អប់រំ	24,209,539	-	24,209,539
វិស័យផលិតកម្ម	**1,051,124**	**59,008,162**	**60,059,286**
កសិកម្មចិញ្ចឹមសត្វនិងនេសាទ	91,270	56,420,846	56,512,116
ឧស្សាហកម្មនិងនេសាទ	959,854	2,587,316	3,547,170
អន្តរវិស័យ	**205,358**	**102,767**	**308,125**
បរិស្ថាន	31,073	98,367	129,440
គ្រប់គ្រងសាធារណៈ	174,285	4,400	178,685
សរុប	**58,064,096**	**73,932,319**	**131,996,415**

ប្រភព៖ *របាយការណ៍ស្ថានភាពបរិស្ថានលើកទី៤* អគ្គនាយកដ្ឋានចំណេះដឹង និងព័ត៌មានបរិស្ថាន ក្រសួងបរិស្ថានឆ្នាំ២០២១។

ក្រាហ្វិក ១១០. ភាគរយនៃការខាតបង់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចបែងចែកតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០០៩

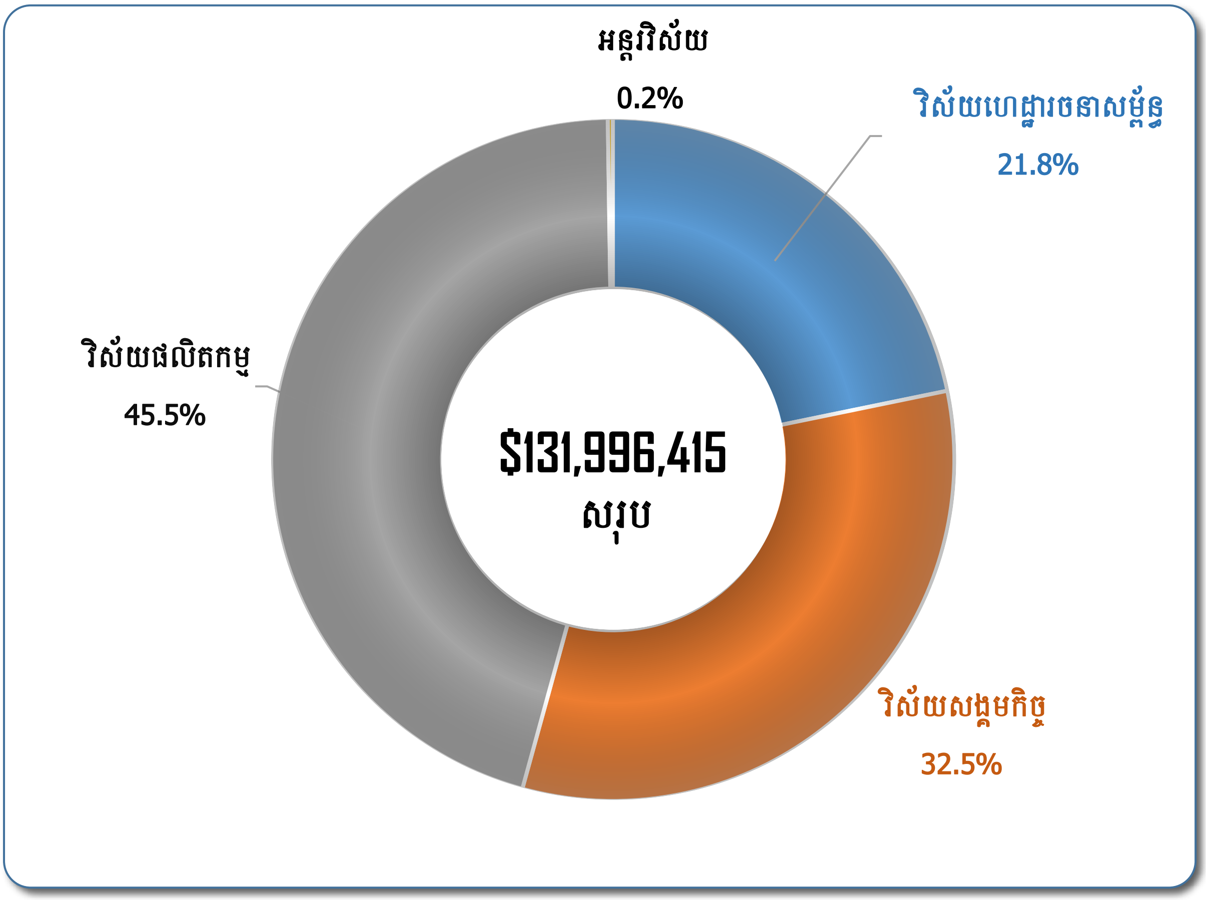

ប្រភព៖ *របាយការណ៍ស្ថានភាពបរិស្ថានលើកទី៤* អគ្គនាយកដ្ឋានចំណេះដឹង និងព័ត៌មានបរិស្ថាន ក្រសួងបរិស្ថានឆ្នាំ ២០២១។

២.១.៦ ការព្យាករណ៍ទិន្នផលស្រូវ បរិមាណផលស្រូវ ចំណូលជាមធ្យមសម្រាប់មនុស្សម្នាក់ និងផលិតផលក្នុងស្រុកសរុបដោយប្រើប្រាស់ម៉ូដែល Linear Relation or Regression Analysis Model

នៅក្នុងរបាយការណ៍នេះ នឹងបង្ហាញជូនអំពីការព្យាករណ៍ទិន្នផលស្រូវ បរិមាណផលស្រូវ ចំណូលជាមធ្យមសម្រាប់មនុស្សម្នាក់ (GDP Per Capita) និងផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (GDP) ដោយប្រើប្រាស់ម៉ូដែល Linear Relation or Regression Analysis Model។ នៅក្នុងការវិភាគនេះ អថេរ ទិន្នផលស្រូវ បរិមាណផលិតផលស្រូវ ចំណូលសម្រាប់មនុស្សម្នាក់ និងផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (GDP) ត្រូវបានកំណត់ជាអថេរមិនឯករាជ្យ (ពឹងផ្អែកលើ) ដែលរងឥទ្ធិពលដោយសារសីតុណ្ហភាព កម្ពស់ទឹកភ្លៀង និងកម្ពស់ទឹក ដែលជាអថេរឯករាជ្យ។ លទ្ធផលដែលបានតាមរយៈម៉ូដែលអនុគមន៍ទំនាក់ទំនង (Regression Analysis Model) ជាមូលដ្ឋានដើម្បីធ្វើការព្យាករណ៍បរិមាណផលិតផលស្រូវ និងផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (GDP) នៅពេលដែលមានការប្រែប្រួលសីតុណ្ហភាព កម្ពស់ទឹកភ្លៀង និងកម្ពស់ទឹក។

អនុគមន៍ទំនាក់ទំនង (Linear Relation ឬ Regression) គឺជាអនុគមន៍ដែលមានទំនាក់ទំនងរវាងអថេរមិនឯករាជ្យមួយ ជាមួយនឹងអថេរឯករាជ្យមួយឬច្រើន។ ការវិភាគអនុគមន៍ទំនាក់ទំនង (Regression Analysis) គឺអាចឱ្យគេធ្វើការព្យាករណ៍នូវលទ្ធផលអថេរមិនឯករាជ្យបានដោយផ្អែកលើការប្រែប្រួលទិន្នន័យនៃអថេរឯករាជ្យ។ អនុគមន៍ទំនាក់ទំនង (Linear Relation ឬ Regression) ត្រូវបានបែងចែកជា៣ប្រភេទគឺ៖

(1) Simple Linear Regression

$\hat{y} = b.x + a$

(2) Multiple Linear Regression

$\hat{y} = b_1.x_1 + b_2.x_2 + b_3.x_3 + \ldots\ldots b_k.x_k + a$

(3) Logistic Linear Regression

$$f(z) = \frac{1}{1+e^{-z}} = \frac{1}{1+e^{-(b_1x_1+\cdots+b_kx_k+a)}}$$

$$z = \hat{y} = b_1.x_1 + b_2.x_2 + b_3.x_3 + \ldots\ldots b_k.x_k + a$$

ក). ការព្យាករណ៍អំពីទិន្នផលស្រូវផ្អែកលើកត្តាសីតុណ្ហភាព កម្ពស់ទឹកភ្លៀង និង កម្ពស់ទឹក

ក១). ស្ថានភាពអាកាធាតុ កម្ពស់ទឹកភ្លៀង និង កម្ពស់ទឹក

ក១.១). ស្ថានភាពសីតុណ្ហភាព

និន្នាការសីតុណ្ហភាពអតិបរមាពីឆ្នាំ២០០៣ ដល់ ២០២៤ ស្ថិតនៅចន្លោះពី៣២℃ ដល់ ៤០,២℃ ។ សីតុណ្ហភាពខ្ពស់ខ្លាំង៤០,២℃ គឺនៅឆ្នាំ២០១៦ និងទាបជាងគេនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៥ មានសីតុណ្ហភាព ៣២ ℃ និងនៅក្នុងឆ្នាំ២០២៤ មានកម្រិត៣៩,៥ ℃ ។ សីតុណ្ហភាពអប្បបរមាពីឆ្នាំ២០០៣ ដល់២០២៤ស្ថិតនៅចន្លោះពី កម្រិត១៥,៥ ℃ ដល់ ២៤℃ និងនៅឆ្នាំ២០២៤មានកម្រិត១៨,៨ ℃។

ក្រាហ្វិក ១១១ និន្នាការសីតុណ្ហភាពអតិបរមា និងអប្បបរមា ពីឆ្នាំ២០០៣ ដល់ ២០២៤

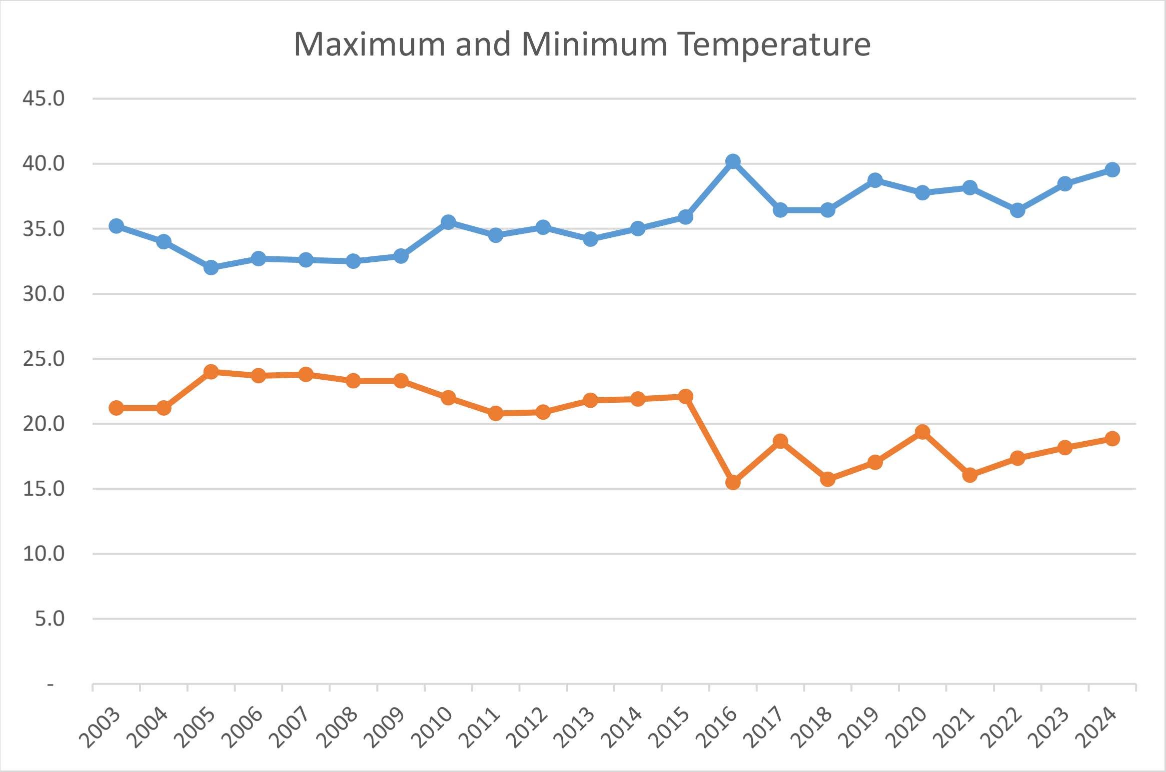

ការព្យាករណ៍សីតុណ្ហភាពអតិបរមា ពីឆ្នាំ២០០៣ ដល់ ២០២៤ ត្រូវបានគណនារកអត្រាកំណើនប្រចាំឆ្នាំដែលមានប្រហែល១,០៥% ក្នុងមួយឆ្នាំ សម្រាប់កំណើនសីតុណ្ហភាពអតិបរមាពីឆ្នាំ២០២៥ ដល់ ឆ្នាំ២០៣៥។ អត្រាកំណើនប្រចាំឆ្នាំនៃសីតុណ្ហភាពអប្បបរមាគឺថយចុះ -១,២៧%ប្រចាំឆ្នាំ ចាប់ពីឆ្នាំ២០២៥ ដល់ ២០៣៥ សម្រាប់ទូទាំងប្រទេស។ រូបមន្តគណនាអំពីសីតុណ្ហភាពអតិបរមា និងអប្បបរមា មានបង្ហាញជូនខាងក្រោម។

Annual Exponetial Growth Rate[4]

$$r = \frac{log_e P_t - log_e P_o}{t}$$

$$P_t = P_o e^{rt}$$

ដែល P_o សីតុណ្ហភាពឆ្នាំគោល

P_t សីតុណ្ហភាពឆ្នាំ t

t ឆ្នាំរវាងសីតុណ្ហភាពឆ្នាំគោល និងសីតុណ្ហភាពឆ្នាំ t

តាមលទ្ធផលដែលបានអនុវត្តរូបមន្តខាងលើ ឆ្នាំ២០២៥ សីតុណ្ហភាពអតិបរមាមានកម្រិត ៣៩,៩អង្សាសេ (°C) និងតុណ្ហភាពអប្បបរមាមានកម្រិត ១៨,៨អង្សាសេ (°C) និងឆ្នាំបន្តបន្ទាប់អនុវត្តដូចគ្នានេះដែរ។

ក១.២). ស្ថានភាពកម្ពស់ទឹកភ្លៀង

ស្ថានភាពកម្ពស់ទឹកភ្លៀងប្រចាំឆ្នាំពីស្ថិតនៅចន្លោះពី ១.៤០០ មីលីម៉ែត្រ ដល់ ២.១៥០ ពីឆ្នាំ ១៩៩៤ ដល់២០២៤។ កម្ពស់ទឹកភ្លៀងប្រចាំឆ្នាំទាបជាងគេនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៩៨ មានកម្ពស់១.៤០០ មីលីម៉ែត្រ និងខ្ពស់ជាងគេនៅក្នុងឆ្នាំ២០២២ មានកម្ពស់២.១៥០ មីលីម៉ែត្រ និងឆ្នាំ២០២៤ មានកម្ពស់ ១.៦៩៧ មីលីម៉ែត្រ សម្រាប់ទូទាំងប្រទេស។

ក្រាហ្វិក ១១២ និន្នាការកម្ពស់ទឹកភ្លៀងប្រចាំឆ្នាំ

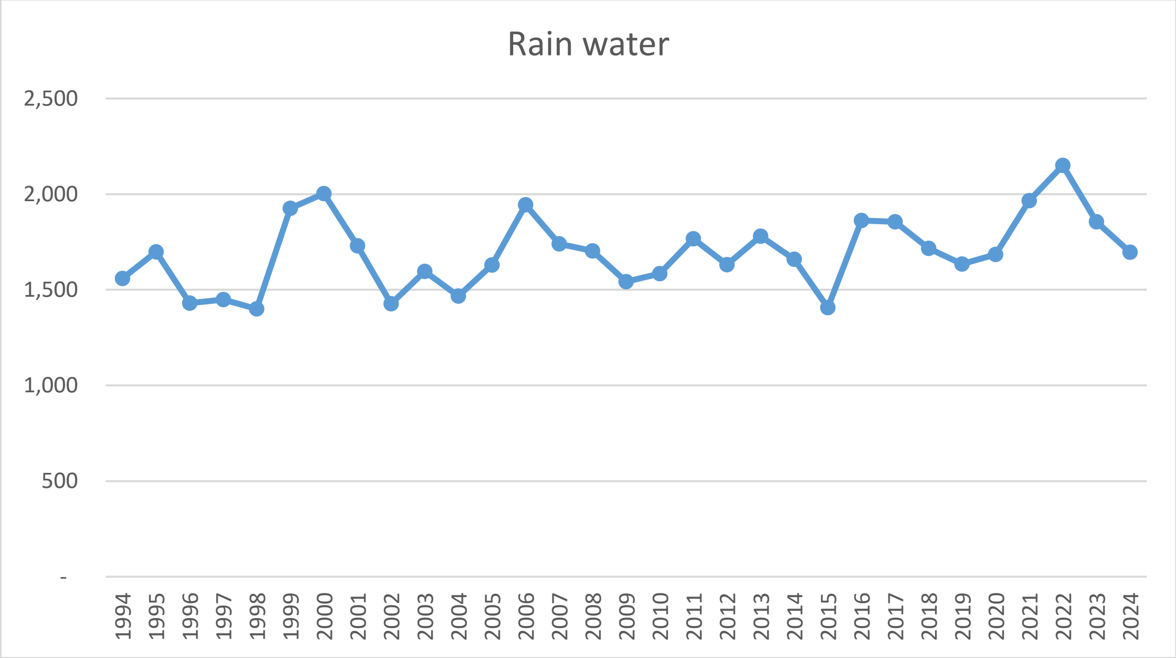

ប្រភព៖ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម

[4] H.Shryock, et al., *The Methods and Materials of Demography,* Condensed Edition. Bowling Green University, USA, 1976,. P412.

តាមការព្យាករណ៍ដោយផ្អែករូបមន្ត Annual Exponetial Growth Rate ខាងលើ កម្រិតកម្ពស់ទឹកភ្លៀងប្រចាំឆ្នាំ២០២៥ មានចំនួន១.៦៨៤ មីលីម៉ែត្រ ដោយអត្រាកំណើនប្រចាំឆ្នាំពីឆ្នាំ ២០២៥ ដល់ ២០៣៥ គឺមានចំនួនថយចុះ -0,៧៦%។

ក១.៣). ស្ថានភាពកម្ពស់ទឹក

ស្ថានភាពកម្ពស់ទឹកអតិបរមាពីឆ្នាំ១៩៩០ ដល់ឆ្នាំ២០២៤ ស្ថិតនៅចន្លោះពី ៧ម៉ែត្រ ដល់ ១៥,៦ម៉ែត្រ និងនៅឆ្នាំ២០២៤ មានកម្ពស់ទឹក ១១,១ ម៉ែត្រ និងឆ្នាំ២០២៥ ត្រូវបានព្យាករណ៍មានកម្ពស់១០,៩ ម៉ែត្រ។ ស្ថានភាពពីឆ្នាំ២០០៦ ដល់ ២០២៤ បានបង្ហាញថាស្ថិតនៅចន្លោះពី ២,០ ម៉ែត្រ ដល់២,៦ម៉ែត្រ និងនៅឆ្នាំ២០២៥ ត្រូវបានព្យាករណ៍មានកម្ពស់ ២,១ ម៉ែត្រ តាមរយៈអត្រាកំណើន -១,៣៤% ។

ក្រាហ្វិក ១១៣ និន្នាការកម្ពស់ទឹកអតិបរមា និងអប្បបរមា

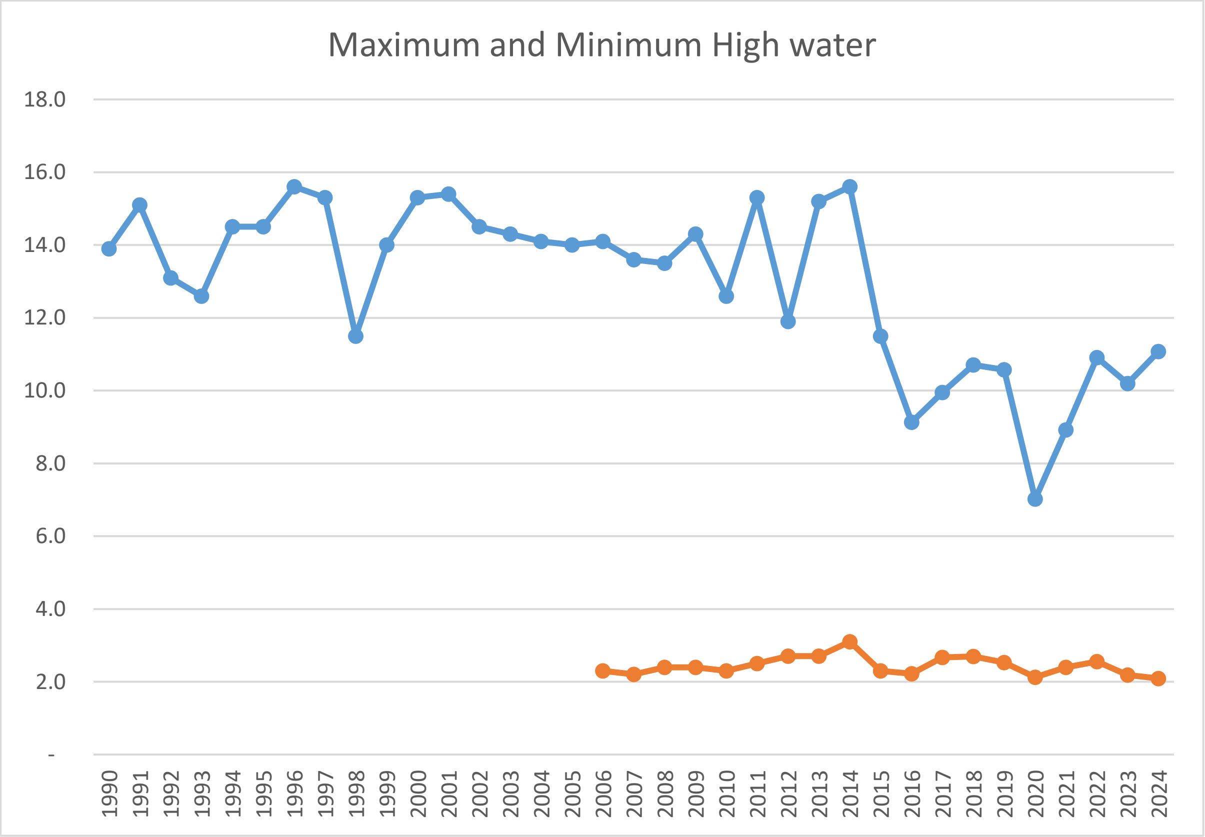

ប្រភព៖ ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម

ក២). ការព្យាករណ៍

ក២.១). ការព្យាករណ៍ទិន្នផលស្រូវពីឆ្នាំ២០២៥ ដល់ ២០៣៥

ក្រាហ្វិក១១៤ បង្ហាញអំពីនិន្នាការទិន្នផលស្រូវ គឺបានកើនឡើងពីជាង១តោនក្នុង១ហិកតា កើនឡើងជិត៤តោនក្នុង១ហិកតាពីឆ្នាំ១៩៩៨០ ដល់ ២០២៥។ ការព្យាករណ៍ពីទិន្នផលស្រូវពីឆ្នាំ ២០២៥ ដល់ ២០៣៥ ជាមួយនឹងសីតុណ្ហភាព កម្ពស់ទឹកភ្លៀង និងកម្ពស់ទឹកដែលអាចមានពីឆ្នាំ ២០០៦ ដល់២០២៤ ដោយប្រើប្រាស់ម៉ូដែលអនុគមន៍ទំនាក់ទំនង (Linear Relation or Regression Model) ប្រភេទ Multiple Linear Regression។

រូបមន្ត Multiple Linear Regression គឺ៖

$$\hat{y} = b_1.x_1 + b_2.x_2 + b_3.x_3 + b_4.x_4 + b_5.x_5 + a$$

ដែល	$\hat{y}$	ទិន្នផលស្រូវ
	x_1	កម្ពស់ទឹកភ្លៀង
	x_2	សីតុណ្ហភាពអតិបរមា
	x_3	សីតុណ្ហភាពអប្បបរមា
	x_4	កម្ពស់ទឹកអតិបរមា
	x_5	កម្ពស់ទឹកអប្បបរមា

ក្រាហ្វិក ១១៤ និន្នាការទិន្នផលស្រូវ

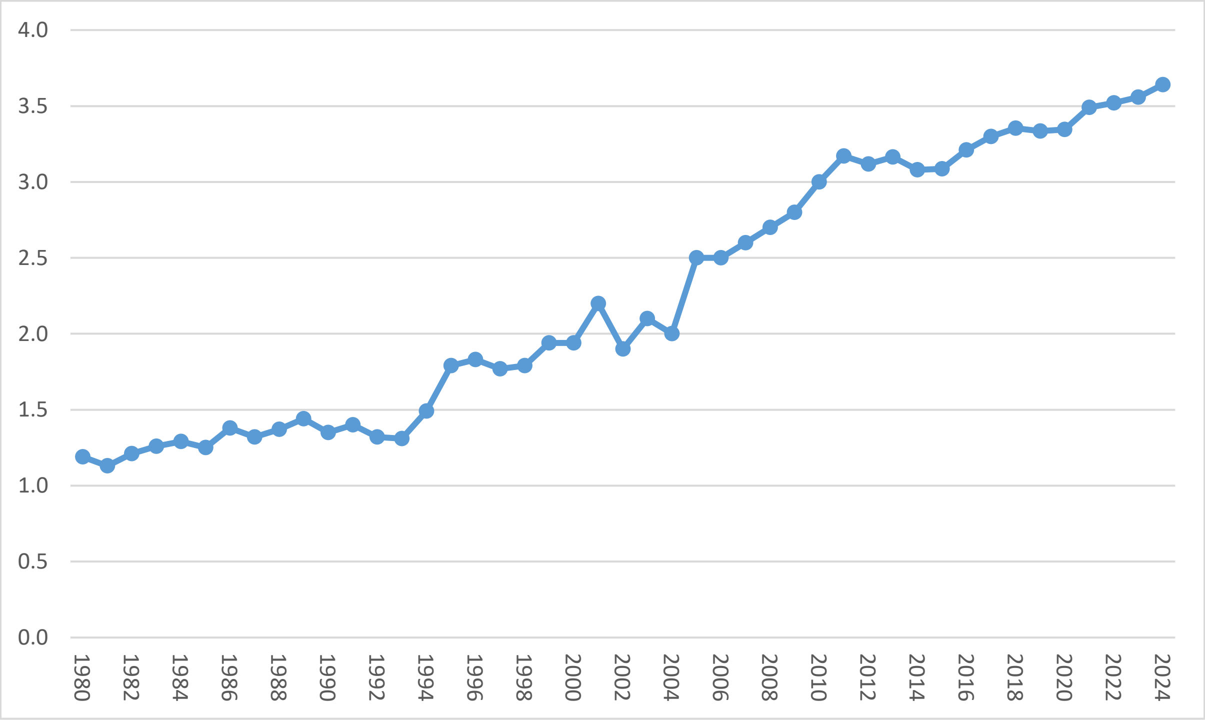

ប្រភព៖ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

តារាង ២៨. កំណត់អថេរឯករាជ្យ និងអថេរមិនឯករាជ្យសម្រាប់ព្យាករណ៍ទិន្នផលស្រូវ

Year	Dependent Variable	Independent variable				
	Yield (t/ha)	Rain water high (ml)	Maximum Temperature (^oC)	Minimum Temperature (^oC)	Maximum High Water (m)	Minimum High Water (m)
2006	2.50	1,944	32.7	23.7	14.1	2.3
2007	2.60	1,740	32.6	23.8	13.6	2.2
2008	2.70	1,704	32.5	23.3	13.5	2.4
2009	2.80	1,542	32.9	23.3	14.3	2.4
2010	3.00	1,584	35.5	22.0	12.6	2.3
2011	3.17	1,767	34.5	20.8	15.3	2.5
2012	3.12	1,632	35.1	20.9	11.9	2.7
2013	3.16	1,781	34.2	21.8	15.2	2.7
2014	3.08	1,659	35.0	21.9	15.6	3.1
2015	3.09	1,408	35.9	22.1	11.5	2.3
2016	3.21	1,862	40.2	15.5	9.1	2.2
2017	3.30	1,856	36.4	18.6	9.9	2.7
2018	3.35	1,717	36.4	15.7	10.7	2.7
2019	3.34	1,635	38.7	17.0	10.6	2.5
2020	3.35	1,684	37.8	19.4	7.0	2.1
2021	3.49	1,966	38.2	16.0	8.9	2.4
2022	3.52	2,150	36.4	17.4	10.9	2.6
2023	3.56	1,856	38.4	18.2	10.2	2.2
2024	3.64	1,697	39.5	18.8	11.1	2.1

ផ្អែកតាមតារាងខាងលើ និង Run Multiple Linear Regression បានបង្ហាញលទ្ធផលដែលមានដូចខាងក្រោមសម្រាប់ធ្វើការព្យាករណ៍ទិន្នផលស្រូវពីឆ្នាំ២០២៥ ដល់ ២០៣៥។

លទ្ធផលតាមរយៈការ Run Multiple Linear Regression សម្រាប់ព្យាករណ៍ទិន្នផលស្រូវ

SUMMARY OUTPUT

Regression Statistics	
Multiple R	0.875876314
R Square	0.767159317
Adjusted R Square	0.677605208
Standard Error	0.183590861
Observations	19

ANOVA

	df	*SS*	*MS*	*F*	*Significance F*
Regression	5	1.44368409	0.288736818	8.566433481	0.000889186
Residual	13	0.438172857	0.033705604		
Total	18	1.881856947			

	Coefficients	*Standard Error*	*t Stat*	*P-value*	*Lower 95%*	*Upper 95%*	*Lower 95.0%*	*Upper 95.0%*
Intercept	-1.158186244	2.932730962	-0.394917317	0.699307202	-7.493966291	5.177593803	-7.493966291	5.177593803
Rain water high	0.000141395	0.000319587	0.442430517	0.665449364	-0.000549031	0.000831821	-0.000549031	0.000831821
Maximum Temperature	0.104490056	0.044493731	2.348421995	0.035329837	0.008367195	0.200612918	0.008367195	0.200612918
Minimum Temperature	-0.016208671	0.0439716	-0.368616812	0.718346737	-0.111203538	0.078786196	-0.111203538	0.078786196
Maximum High Water	0.003657016	0.034113661	0.107200938	0.91626632	-0.070041067	0.077355099	-0.070041067	0.077355099
Minimum High Water	0.24278245	0.234454063	1.035522469	0.31930434	-0.263724759	0.74928966	-0.263724759	0.74928966

តាមលទ្ធផលខាងលើ បានបង្ហាញ Multiple R = 0.875876314 បញ្ជាក់ថាទំនាក់ទំនងរវាងអថេរមិនឯករាជ្យ (ទិន្នផលស្រូវ) មានទំនាក់ទំនងខ្លាំងជាមួយនឹងអថេរឯករាជ្យ (កម្ពស់ទឹកភ្លៀង, សីតុណ្ហភាព, និងកម្ពស់ទឹក)។ សីតុណ្ហភាពអតិបរមាជះឥទ្ធិពលខ្លាំងជាងគេទៅលើទិន្នផលស្រូវដោយបង្ហាញតម្លៃ P(0.035) < 0.05)។

តាមរយៈរូបមន្ត $\hat{y}$ = $b_1.x_1$ + $b_2.x_2$ + $b_3.x_3$ + $b_4.x_4$ + $b_5.x_5$ +a យើងអាចព្យាករណ៍ទិន្នផលស្រូវដូចខាងក្រោម៖

ទិន្នផលស្រូវព្យាករណ៍ឆ្នាំ២០២៥ = 0.000141395*1,684 + 0.104490056*39.9
- 0.016208671*18.6 +0.003657016*10.9
+ 0.24278245*2.1 -1.158186244 =3.49 t/ha

ក២.២). ការព្យាករណ៍បរិមាណផលស្រូវពីឆ្នាំ២០២៥ ដល់ ២០៣៥

ក្រាហ្វិក១១៥ បង្ហាញអំពីនិន្នាការបរិមាណផលស្រូវ គឺបានកើនឡើងពីជិត២លានតោន បានកើនឡើងជិត១៤លានតោន ពីឆ្នាំ១៩៩៨០ ដល់ ២០២៥។ ការព្យាករណ៍ពីបរិមាណផលស្រូវពីឆ្នាំ២០២៥ ដល់ ២០៣៥ ជាមួយនឹងសីតុណ្ហភាព កម្ពស់ទឹកភ្លៀង និងកម្ពស់ទឹកដែលអាចមានពីឆ្នាំ២០០៦ ដល់២០២៤ ដោយប្រើប្រាស់ម៉ូដែលអនុគមន៍ទំនាក់ទំនង (Linear Relation or Regression Model) ប្រភេទ Multiple Linear Regression។

រូបមន្ត Multiple Linear Regression គឺ៖

$$\hat{y} = b_1.x_1 + b_2.x_2 + b_3.x_3 + b_4.x_4 + b_5.x_5 + a$$

ដែល	$\hat{y}$	បរិមាណផលស្រូវ
	x_1	កម្ពស់ទឹកភ្លៀង
	x_2	សីតុណ្ហភាពអតិបរមា
	x_3	សីតុណ្ហភាពអប្បបរមា
	x_4	កម្ពស់ទឹកអតិបរមា
	x_5	កម្ពស់ទឹកអប្បបរមា

តារាង ២៩ បង្ហាញអំពីការកំណត់អថេរឯករាជ្យ និងអថេរមិនឯករាជ្យសម្រាប់ព្យាករណ៍បរិមាណផលស្រូវពីឆ្នាំ២០២៥ ដល់ ឆ្នាំ២០៣៥ ដែលកំណត់ជាអថេរមិនឯករាជ្យ ជាមួយនឹងកត្តាកម្ពស់ទឹកភ្លៀង សីតុណ្ហភាពអតិបរមា សីតុណ្ហភាពអប្បបរមា កម្ពស់ទឹកអតិបរមា និងកម្ពស់ទឹកអប្បបរមា ដែលត្រូវបានកំណត់ជាអថេរឯករាជ្យ។

ក្រាហ្វិក ១១៥ ស្ថានភាពបរិមាណផលស្រូវ

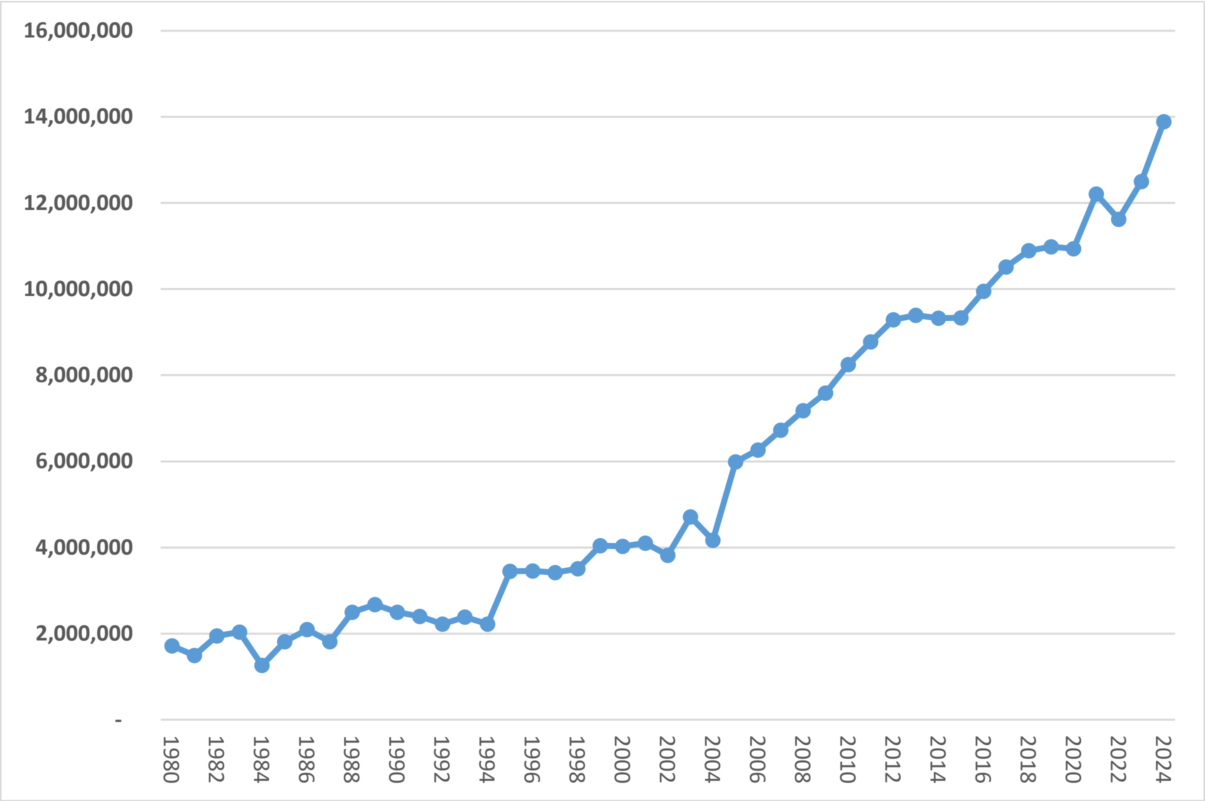

ប្រភព៖ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

តារាង ២៩. កំណត់អថេរឯករាជ្យ និងអថេរមិនឯករាជ្យសម្រាប់ព្យាករណ៍បរិមាណផលស្រូវ

Year	Dependent Variable	Independent variable				
	Rice Production (t)	Rain water high (ml)	Maximum Temperature (°C)	Minimum Temperature (°C)	Maximum High Water (m)	Minimum High Water (m)
2006	6,264,000	1,944	32.7	23.7	14.1	2.3
2007	6,727,100	1,740	32.6	23.8	13.6	2.2
2008	7,175,500	1,704	32.5	23.3	13.5	2.4
2009	7,585,900	1,542	32.9	23.3	14.3	2.4
2010	8,249,500	1,584	35.5	22.0	12.6	2.3
2011	8,779,400	1,767	34.5	20.8	15.3	2.5
2012	9,290,940	1,632	35.1	20.9	11.9	2.7
2013	9,389,961	1,781	34.2	21.8	15.2	2.7

Year	Dependent Variable	Independent variable					
	Rice Production (t)	Rain water high (ml)	Maximum Temperature (ºC)	Minimum Temperature (ºC)	Maximum High Water (m)	Minimum High Water (m)
2014	9,324,416	1,659	35.0	21.9	15.6	3.1
2015	9,335,284	1,408	35.9	22.1	11.5	2.3
2016	9,952,270	1,862	40.2	15.5	9.1	2.2
2017	10,518,339	1,856	36.4	18.6	9.9	2.7
2018	10,891,735	1,717	36.4	15.7	10.7	2.7
2019	10,985,733	1,635	38.7	17.0	10.6	2.5
2020	10,935,619	1,684	37.8	19.4	7.0	2.1
2021	12,206,988	1,966	38.2	16.0	8.9	2.4
2022	11,624,000	2,150	36.4	17.4	10.9	2.6
2023	12,497,000	1,856	38.4	18.2	10.2	2.2
2024	13,890,000	1,697	39.5	18.8	11.1	2.1

លទ្ធផល Run Multiple Linear Regression សម្រាប់ព្យាករណ៍បរិមាណផលស្រូវ

SUMMARY OUTPUT

Regression Statistics	
Multiple R	0.875228592
R Square	0.766025089
Adjusted R Square	0.676034738
Standard Error	1166339.708
Observations	19

ANOVA

	df	*SS*	*MS*	*F*	*Significance F*
Regression	5	5.78985E+13	1.15797E+13	8.512302542	0.00091603
Residual	13	1.76845E+13	1.36035E+12		
Total	18	7.5583E+13			

	Coefficients	*Standard Error*	*t Stat*	*P-value*	*Lower 95%*	*Upper 95%*	*Lower 95.0%*	*Upper 95.0%*
Intercept	-22539853.4	18631431.57	-1.209775712	0.247905058	-62790614.2	17710907.39	-62790614.2	17710907.39
Rain water high	1355.306071	2030.315155	0.667534825	0.516106146	-3030.923152	5741.535294	-3030.923152	5741.535294
Maximum Temperature	750959.7124	282665.5138	2.656707931	0.01975797	140297.9961	1361621.429	140297.9961	1361621.429
Minimum Temperature	13422.16978	279348.4539	0.048048126	0.962408214	-590073.4743	616917.8139	-590073.4743	616917.8139
Maximum High Water	-15689.49521	216721.6635	-0.072394679	0.943389794	-483888.1843	452509.1939	-483888.1843	452509.1939
Minimum High Water	1175480.414	1489470.017	0.78919374	0.444154568	-2042323.925	4393284.752	-2042323.925	4393284.752

តាមលទ្ធផលខាងលើ បានបង្ហាញ Multiple R = 0.875228592 បញ្ជាក់ថាទំនាក់ទំនងរវាង អថេរមិនឯករាជ្យ (បរិមាណផលស្រូវ) មានទំនាក់ទំនងខ្លាំងជាមួយនឹងអថេរឯករាជ្យ (កម្ពស់ទឹកភ្លៀង, សីតុណ្ហភាព, និងកម្ពស់ទឹក)។ សីតុណ្ហភាពអតិបរមាជះឥទ្ធិពលខ្លាំងជាងគេទៅលើបរិមាណផលស្រូវដោយបង្ហាញតម្លៃ P(0.0197) < 0.05)។

តាមរយៈរូបមន្ត $\hat{y} = b_1.x_1 + b_2.x_2 + b_3.x_3 + b_4.x_4 + b_5.x_5 + a$ យើងអាចព្យាករណ៍បរិមាណផលស្រូវដូចខាងក្រោម៖

បរិមាណផលស្រូវព្យាករណ៍ឆ្នាំ២០២៥ = 1355.306*1,684 + 750959.712*39.9
+ 13422.169*18.6 -15689.495*10.9
+ 1175480.414*2.1 -22539853.403

= 12,236,383 t

ក២.៣). ការព្យាករណ៍ចំណូលសម្រាប់មនុស្សម្នាក់ (GDP Per Capita) ពីឆ្នាំ២០២៥ ដល់ ២០៣៥

ក្រាហ្វិក១១៦ បង្ហាញអំពីនិន្នាការចំណូលសម្រាប់មនុស្សម្នាក់ (GDP Per Capita) គឺបានកើនឡើងពីក្រោម៣០០ បានកើនឡើងដល់ជិត៣.០០០ដុល្លារ ពីឆ្នាំ១៩៩៣ទៅឆ្នាំ២០២៥។ ការព្យាករណ៍ពីចំណូលសម្រាប់មនុស្សម្នាក់ (GDP Per Capita)ពីឆ្នាំ២០២៥ ដល់ ២០៣៥ ជាមួយនឹងសីតុណ្ហភាព កម្ពស់ទឹកភ្លៀង និងកម្ពស់ទឹកដែលអាចមានពីឆ្នាំ២០០៦ ដល់២០២៤ ដោយប្រើប្រាស់ម៉ូដែលអនុគមន៍ទំនាក់ទំនង (Linear Relation or Regression Model) ប្រភេទ Multiple Linear Regression។

រូបមន្ត Multiple Linear Regression គឺ៖

$$\hat{y} = b_1.x_1 + b_2.x_2 + b_3.x_3 + b_4.x_4 + b_5.x_5 + a$$

ដែល	$\hat{y}$	ចំណូលសម្រាប់មនុស្សម្នាក់ (GDP Per Capita)
	x_1	កម្ពស់ទឹកភ្លៀង
	x_2	សីតុណ្ហភាពអតិបរមា
	x_3	សីតុណ្ហភាពអប្បបរមា
	x_4	កម្ពស់ទឹកអតិបរមា
	x_5	កម្ពស់ទឹកអប្បបរមា

ក្រាហ្វិក ១១៦ ស្ថានភាពចំណូលសម្រាប់មនុស្សម្នាក់ (GDP Per Capita) គិតជា US$

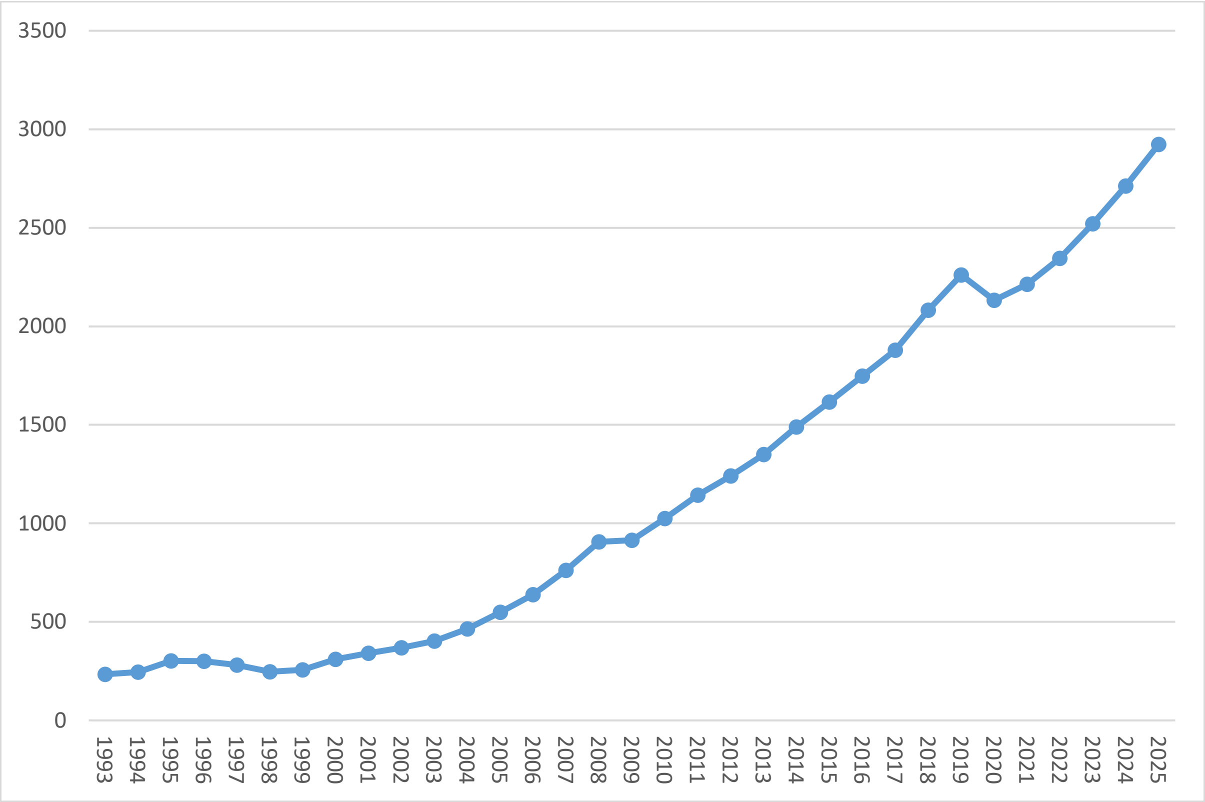

ប្រភព៖ - វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ក្រសួងផែនការ

- ថវិកាសង្ខេបឆ្នាំ២០២៥ នាយកដ្ឋានថវិកានីយកម្ម អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

តារាង ៣០. កំណត់អថេរឯករាជ្យ និងអថេរមិនឯករាជ្យសម្រាប់ព្យាករណ៍ចំណូលជាមធ្យម សម្រាប់មនុស្សម្នាក់ (GDP Per Capita)

Year	Dependent Variable	Independent variable				
	GDP Per Capita (US$)	Rain water high (ml)	Maximum Temperature (ºC)	Minimum Temperature (ºC)	Maximum High Water (m)	Minimum High Water (m)
2006	639	1,944	32.7	23.7	14.1	2.3
2007	761	1,740	32.6	23.8	13.6	2.2
2008	907	1,704	32.5	23.3	13.5	2.4
2009	914	1,542	32.9	23.3	14.3	2.4
2010	1,025	1,584	35.5	22.0	12.6	2.3
2011	1,143	1,767	34.5	20.8	15.3	2.5

Year	Dependent Variable	Independent variable				
	GDP Per Capita (US$)	Rain water high (ml)	Maximum Temperature (°C)	Minimum Temperature (°C)	Maximum High Water (m)	Minimum High Water (m)
2012	1,241	1,632	35.1	20.9	11.9	2.7
2013	1,350	1,781	34.2	21.8	15.2	2.7
2014	1,489	1,659	35.0	21.9	15.6	3.1
2015	1,616	1,408	35.9	22.1	11.5	2.3
2016	1,747	1,862	40.2	15.5	9.1	2.2
2017	1,879	1,856	36.4	18.6	9.9	2.7
2018	2,081	1,717	36.4	15.7	10.7	2.7
2019	2,260	1,635	38.7	17.0	10.6	2.5
2020	2,132	1,684	37.8	19.4	7.0	2.1
2021	2,213	1,966	38.2	16.0	8.9	2.4
2022	2,345	2,150	36.4	17.4	10.9	2.6
2023	2,520	1,856	38.4	18.2	10.2	2.2
2024	2,713	1,697	39.5	18.8	11.1	2.1
2025	2,924	1,684	39.9	18.6	10.9	2.1

ផ្អែកតាមតារាងខាងលើ និង Run Multiple Linear Regression បានបង្ហាញលទ្ធផលដែលមានដូចខាងក្រោមសម្រាប់ធ្វើការព្យាករណ៍ អំពីចំណូលសម្រាប់មនុស្សម្នាក់ពីឆ្នាំ ២០២៥ ដល់ ២០៣៥។

ចំណូលជាមធ្យមសម្រាប់មនុស្សម្នាក់ (GDP Per Capita) ត្រូវបានគណនាចេញពីផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (GDP) ហើយ GDP មានវិស័យសំខាន់បីចូលរួមចំណែកគឺ វិស័យកសិកម្ម វិស័យឧស្សាហកម្ម និងវិស័យសេវាកម្ម។ វិស័យកសិកម្មអាចរងឥទ្ធិពលដោយសីតុណ្ហភាព កម្ពស់ទឹកភ្លៀង និងកម្ពស់ទឹកខ្លាំងជាងវិស័យពីរទៀត។

លទ្ធផល Run Multiple Linear Regression សម្រាប់ព្យាករណ៍ GDP Per Capita

SUMMARY OUTPUT

Regression Statistics	
Multiple R	0.88748196
R Square	0.787624229
Adjusted R Square	0.70594124
Standard Error	347.0085457
Observations	19

ANOVA

	df	*SS*	*MS*	*F*	*Significance F*
Regression	5	5805475.433	1161095.087	9.642451139	0.000505325
Residual	13	1565394.1	120414.9308		
Total	18	7370869.533			

	Coefficients	*Standard Error*	*t Stat*	*P-value*	*Lower 95%*	*Upper 95%*	*Lower 95.0%*	*Upper 95.0%*
Intercept	-6587.28712	5543.210038	-1.18835243	0.255951299	-18562.66434	5388.090102	-18562.66434	5388.090102
Rain water high	0.373091905	0.604057895	0.617642627	0.547478367	-0.931895839	1.678079649	-0.931895839	1.678079649
Maximum Temperature	202.0901045	84.0984391	2.403018494	0.031904218	20.40647257	383.7737363	20.40647257	383.7737363
Minimum Temperature	-6.151042848	83.11154983	-0.074009483	0.942129524	-185.7026301	173.4005444	-185.7026301	173.4005444
Maximum High Water	-37.11948699	64.47887248	-0.575684493	0.574659049	-176.4176221	102.1786481	-176.4176221	102.1786481
Minimum High Water	355.2786255	443.1460414	0.801719055	0.43712541	-602.0801926	1312.637444	-602.0801926	1312.637444

តាមលទ្ធផលខាងលើ បានបង្ហាញ Multiple R = 0.88748196 បញ្ជាក់ថាទំនាក់ទំនងរវាងអថេរមិនឯករាជ្យ (GDP Per Capita) មានទំនាក់ទំនងខ្លាំងជាមួយនឹងអថេរឯករាជ្យ (កម្ពស់ទឹកភ្លៀង, សីតុណ្ហភាព, និងកម្ពស់ទឹក)។ សីតុណ្ហភាពអតិបរមាជះឥទ្ធិពលខ្លាំងជាងគេទៅលើបរិមាណផលស្រូវដោយបង្ហាញតម្លៃ P(0.0319) < 0.05)។

តាមរយៈរូបមន្ត $\hat{y} = b_1.x_1 + b_2.x_2 + b_3.x_3 + b_4.x_4 + b_5.x_5 + a$ យើងអាចព្យាករណ៍ GDP Per Capita ដូចខាងក្រោម៖

ចំណូលសម្រាប់មនុស្សម្នាក់ឆ្នាំ២០២៥ = 0.373091905*1,684+ 202.0901045*39.9
- 6.151042848*18.6 -37.1194869893854*10.9
+ 355.278625479321*2.1 -6587.28712
= 2,325 US$

ក២.៤). ការព្យាករណ៍ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (GDP) ពីឆ្នាំ២០២៥ ដល់ ២០៣៥

ក្រាហ្វិក១១៧ បង្ហាញអំពីនិន្នាការផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (GDP) គឺបានកើនឡើងពីក្រោម១០ពាន់លានដុល្លារ បានកើនឡើងជាង៥០ពាន់លានដុល្លារ ពីឆ្នាំ១៩៩៣ទៅឆ្នាំ២០២៥។ ការព្យាករណ៍ពី GDP ពីឆ្នាំ២០២៥ ដល់ ២០៣៥ ជាមួយនឹងសីតុណ្ហភាព កម្ពស់ទឹកភ្លៀង និងកម្ពស់ទឹកដែលអាចមានពីឆ្នាំ២០០៦ ដល់២០២៤ ដោយប្រើប្រាស់ម៉ូដែលអនុគមន៍ទំនាក់ទំនង (Linear Relation or Regression Model) ប្រភេទ Multiple Linear Regression។

រូបមន្ត Multiple Linear Regression គឺ៖

$$\hat{y} = b_1.x_1 + b_2.x_2 + b_3.x_3 + b_4.x_4 + b_5.x_5 + a$$

ដែល	$\hat{y}$	GDP
	x_1	កម្ពស់ទឹកភ្លៀង
	x_2	សីតុណ្ហភាពអតិបរមា
	x_3	សីតុណ្ហភាពអប្បបរមា
	x_4	កម្ពស់ទឹកអតិបរមា
	x_5	កម្ពស់ទឹកអប្បបរមា

ក្រាហ្វិក ១១៧ ស្ថានភាពផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (GDP) គិតជាលានUS$

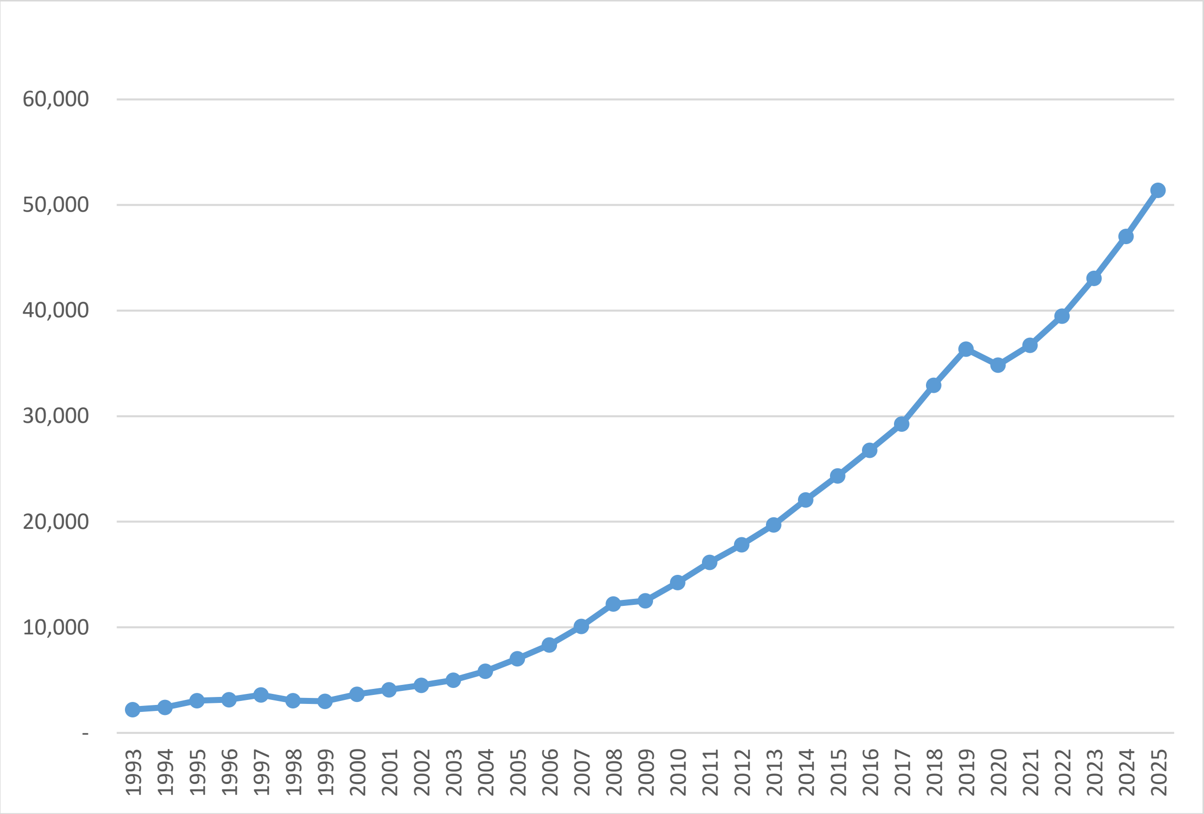

ប្រភព៖ - វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ក្រសួងផែនការ

- ថវិកាសង្ខេបឆ្នាំ២០២៥ នាយកដ្ឋានថវិកានីយកម្ម អគ្គនាយកដ្ឋានថវិកា ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

តារាង ៣១. កំណត់អថេរឯករាជ្យ និងអថេរមិនឯករាជ្យសម្រាប់ព្យាករណ៍ GDP

Year	Dependent Variable	Independent variable				
	GDP (Millions in US$)	Rain water high (ml)	Maximum Temperature (°C)	Minimum Temperature (°C)	Maximum High Water (m)	Minimum High Water (m)
2006	8,326.90	1,944	32.7	23.7	14.1	2.3
2007	10,087.45	1,740	32.6	23.8	13.6	2.2
2008	12,208.59	1,704	32.5	23.3	13.5	2.4
2009	12,508.71	1,542	32.9	23.3	14.3	2.4
2010	14,248.21	1,584	35.5	22.0	12.6	2.3
2011	16,154.35	1,767	34.5	20.8	15.3	2.5

Year	Dependent Variable	Independent variable					
	GDP (Millions in US$)	Rain water high (ml)	Maximum Temperature (°C)	Minimum Temperature (°C)	Maximum High Water (m)	Minimum High Water (m)
2012	17,829.84	1,632	35.1	20.9	11.9	2.7
2013	19,707.28	1,781	34.2	21.8	15.2	2.7
2014	22,082.48	1,659	35.0	21.9	15.6	3.1
2015	24,354.79	1,408	35.9	22.1	11.5	2.3
2016	26,764.63	1,862	40.2	15.5	9.1	2.2
2017	29,251.39	1,856	36.4	18.6	9.9	2.7
2018	32,931.05	1,717	36.4	15.7	10.7	2.7
2019	36,344.14	1,635	38.7	17.0	10.6	2.5
2020	34,835.44	1,684	37.8	19.4	7.0	2.1
2021	36,725.66	1,966	38.2	16.0	8.9	2.4
2022	39,490.79	2,150	36.4	17.4	10.9	2.6
2023	43,074.45	1,856	38.4	18.2	10.2	2.2
2024	47,025.47	1,697	39.5	18.8	11.1	2.1
2025	51,404.03	1,684	39.9	18.6	10.9	2.1

ផ្អែកតាមតារាងខាងលើ និង Run Multiple Linear Regression បានបង្ហាញលទ្ធផលដែលមានដូចខាងក្រោមសម្រាប់ធ្វើការព្យាករណ៍ អំពី GDP ពីឆ្នាំ ២០២៥ ដល់ ២០៣៥។

GDP មានវិស័យសំខាន់បីចូលរួមចំណែកគឺ វិស័យកសិកម្ម វិស័យឧស្សាហកម្ម និងវិស័យសេវាកម្ម។ វិស័យកសិកម្មអាចរងឥទ្ធិពលដោយសីតុណ្ហភាព កម្ពស់ទឹកភ្លៀង និងកម្ពស់ទឹកខ្លាំងជាងវិស័យពីរទៀត។

លទ្ធផល Run Multiple Linear Regression   សម្រាប់ព្យាករណ៍ GDP

SUMMARY OUTPUT

Regression Statistics	
Multiple R	0.87519455
R Square	0.7659655
Adjusted R Square	0.675952231
Standard Error	6797.74465
Observations	19

ANOVA

	df	*SS*	*MS*	*F*	*Significance F*
Regression	5	1966085369	393217073.8	8.509473173	0.000917459
Residual	13	600721320.3	46209332.33		
Total	18	2566806689			

	Coefficients	*Standard Error*	*t Stat*	*P-value*	*Lower 95%*	*Upper 95%*	*Lower 95.0%*	*Upper 95.0%*
Intercept	-135629.6204	108589.0444	-1.249017533	0.233681822	-370221.9884	98962.74761	-370221.9884	98962.74761
Rain water high	9.823557734	11.83322825	0.83016718	0.421428542	-15.74057769	35.38769316	-15.74057769	35.38769316
Maximum Temperature	3856.658194	1647.4514	2.340984501	0.035822802	297.5558258	7415.760562	297.5558258	7415.760562
Minimum Temperature	50.84328764	1628.118674	0.031228244	0.975561869	-3466.493265	3568.17984	-3466.493265	3568.17984
Maximum High Water	-621.8907772	1263.112727	-0.492347804	0.630683631	-3350.679922	2106.898368	-3350.679922	2106.898368
Minimum High Water	4796.379715	8681.035869	0.552512371	0.589971299	-13957.85808	23550.61751	-13957.85808	23550.61751

តាមលទ្ធផលខាងលើ បានបង្ហាញ Multiple R = 0.87519455 បញ្ជាក់ថាទំនាក់ទំនងរវាងអថេរមិនឯករាជ្យ (GDP) មានទំនាក់ទំនងខ្លាំងជាមួយនឹងអថេរឯករាជ្យ (កម្ពស់ទឹកភ្លៀង, សីតុណ្ហភាព, និងកម្ពស់ទឹក)។ សីតុណ្ហភាពអតិបរមាជះឥទ្ធិពលខ្លាំងជាងគេទៅលើបរិមាណផលស្រូវដោយបង្ហាញតម្លៃ P(0.036) < 0.05)។

តាមរយៈរូបមន្ត $\hat{y} = b_1.x_1 + b_2.x_2 + b_3.x_3 + b_4.x_4 + b_5.x_5 + a$ យើងអាចព្យាករណ៍ GDP ដូចខាងក្រោម៖

GDP ឆ្នាំ២០២៥ = 9.823557734 *1,684 + 3856.658194 *39.9 + 50.84328764 *18.6 -621.8907772 *10.9 + 4796.379715*2.1 -135629.6204

= 38,979 លានUS$

តារាង ៣២ បង្ហាញអំពីលទ្ធផលនៃការព្យាករណ៍ទៅលើ ទិន្នផលស្រូវ ផលិតផលស្រូវ ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប និងចំណូលជាមធ្យមសម្រាប់មនុស្សម្នាក់ពីឆ្នាំ២០២៥ ដល់ ២០៣៥ តាមរយៈនៃការ Run Multiple Linear Regession Model ដែលផ្អែកលើកត្តាសីតុណ្ហភាព កម្ពស់ទឹកភ្លៀង និងកម្ពស់ទឹក។ លទ្ធផលលម្អិតមានក្នុងតារាងខាងក្រោម។

តារាង ៣២. លទ្ធផលព្យាករណ៍ពីឆ្នាំ២០២៥ ដល់២០៣៥ ផ្អែកលើ
Multiple Linear Regression Model

ឆ្នាំ	ទិន្នផលស្រូវ (តោន/ហត)	ផលិតផលស្រូវ (តោន)	GDP (លាន US$)	GDP Per Capita (US$)
2025	3.49	12,236,383	38,979	2,325
2026	3.54	12,522,746	40,510	2,408
2027	3.58	12,812,674	42,058	2,493
2028	3.62	13,106,200	43,624	2,578
2029	3.67	13,403,360	45,208	2,664
2030	3.71	13,704,187	46,809	2,751
2031	3.76	14,008,717	48,429	2,840
2032	3.80	14,316,986	50,068	2,929
2033	3.85	14,629,029	51,724	3,018
2034	3.90	14,944,884	53,400	3,109
2035	3.94	15,277,641	55,075	3,199

២.២ ស្ថានភាពទូទៅផ្អែកលើទិន្នន័យទី៣ (ផ្កាយរណប)

យោងតាមការចែករំលែកទិន្នន័យពីអង្គការ NASA របស់សហរដ្ឋអាមេរិកតាមរយៈផ្កាយរណប Sentinel 2 បានផ្តល់ទិន្នន័យទាក់ទងផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់តាមប្រទេសនីមួយៗ។ ប្រទេសកម្ពុជាយើងគឺត្រូវបានផ្តល់ទិន្នន័យតាមរយៈផ្កាយរណប Sentinel 2 ពីឆ្នាំ ២០១៧ ដល់ ២០២៤ ។ ស្ថានភាពទូទៅនៃផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ (Land Cover) នឹងបង្ហាញជូននៅខាងក្រោម។

២.២.១ ផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ (Land Cover)

នៅក្នុងផែនទី ៨ បង្ហាញអំពីស្ថានភាពផែនទីផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ (Land Cover) សម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា និងប្រទេសផ្សេងៗទៀត ដែលមានព្រំប្រទល់ជាប់ប្រទេសកម្ពុជា ហើយក្នុងនោះក៏បានបង្ហាញអំពីពណ៌មានបៃតង(Tree) ខៀវ (Water) ក្រហម(Built Area) លឿង(Crop) បៃតងស្រាល (Flood vegetable) ទឹកក្រូចស្រាល(Bare Ground) ទឹកក្រូចក្រាស់បន្តិច (Rangeland) ស (Snow) និងពណ៌ប្រផេះ(Cloud) តាមរយៈផ្កាយរណប Sentinel 2 របស់អង្គការ NASA បានផ្តល់ឱ្យ។

ផែនទី ៨. ផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ ២០២៤

ប្រភព៖Esri Sentinel2 Land Cover, [website], 2024, https://livingatlas.arcgis.com/landcoverexplorer/#mapCenter=106.91689%2C12.56482%2C7&mode=step&timeExtent=2017%2C2022&year=2024&renderingRule=0. (Accessed 29 May 2024)

តាមប្រព័ន្ធ Sattellite Sentinel-2 បានបង្ហាញថា ផ្ទៃដីគ្របដណ្ដប់ (Land Cover) នៅឆ្នាំ ២០២៤ គ្របដណ្ដប់ដោយទឹកមានប្រហែល១១% ព្រៃឈើ ៣៥% ទឹកជំនន់០,៩% ដំណាំ៣១% អគារ/លំនៅឋាន/សំណង់ផ្សេងៗ ៨% ដីទទេ ០,១% និងដីដែលមានស្មៅ ១៥%។ ស្ថានភាពផ្ទៃទឹកដែលគ្របដណ្ដប់ពីឆ្នាំ២០១៧ ដល់ ២០២៤ មិនប្រែប្រួលមានចំនួន ១០% ព្រៃឈើនៅឆ្នាំ២០១៧ មាន៤៤% បានធ្លាក់ចុះមកត្រឹម៣៥%នៅឆ្នាំ២០២៤ ទឹកជំនន់នៅឆ្នាំ២០១៧ មាន២% បានធ្លាក់មកត្រឹម០,៩% ផ្ទៃដីដំណាំបានកើនពី២៧%ទៅ៣១%ពីឆ្នាំ២០១៧ទៅឆ្នាំ២០២៤ និងអគារនិងសំណង់ផ្សេងៗបានកើន៥% ទៅ៨% ពីឆ្នាំ២០១៧ ទៅឆ្នាំ២០២៤។

ក្រាហ្វិក ១១៨ ផ្ទៃដីគ្របដណ្ដប់ (Land Cover) ប្រទេសកម្ពុជា
តាមប្រភេទនៃផ្ទៃដីគ្របដណ្ដប់ ឆ្នាំ ២០២៤

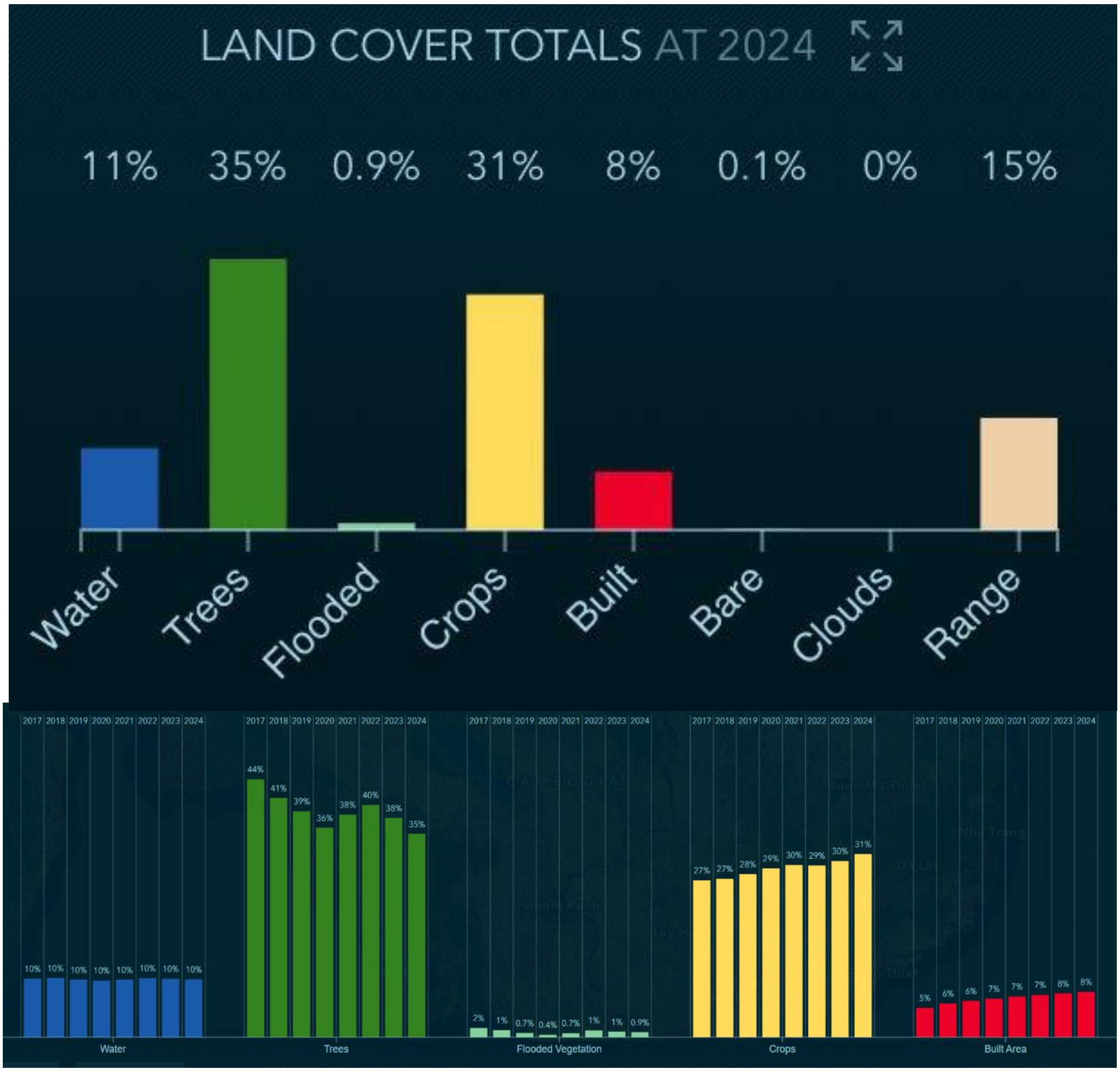

ក្រាហ្វិក ១១៩ បង្ហាញថា នៅឆ្នាំ២០២៤ ផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ដោយទឹកនៅទូទាំងប្រទេសមានប្រហែល១០% ខេត្តព្រៃវែងមានប្រហែល៦% និងខេត្តស្វាយរៀងមានប្រហែល១%។ ព្រៃឈើនៅទូទាំងប្រទេសមាន៣៥% ខេត្តព្រៃវែង០,៤% និងខេត្តស្វាយរៀង ០%។ ទឹកជំនន់ដែលលិចផលដំណាំនៅទូទាំងប្រទេសមានចំនួនជិត១% ខេត្តព្រៃវែង០,៤% និងខេត្តស្វាយរៀង០%។ ការដាំដុះដំណាំនៅទូទាំងប្រទេសមាន៣១,៤% ខេត្តព្រៃវែងមាន ៧៨% និងខេត្តស្វាយរៀងមាន៨៣,១% ខ្ពស់ជាងខេត្តព្រៃវែង។ អគារសំណង់នៅទូទាំងប្រទេសមាន ៨% ខេត្តព្រៃវែងនិងខេត្តស្វាយរៀងមានភាគរយប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ១៦%។ ដីដែលមានវាលស្មៅនៅទូទាំងប្រទេសមាន១៥% ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀងមានភាគរយតិចជាង៥%។

ក្រាហ្វិក ១១៩ ផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ (Land Cover) ប្រទេសកម្ពុជាខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង ឆ្នាំ ២០២៤

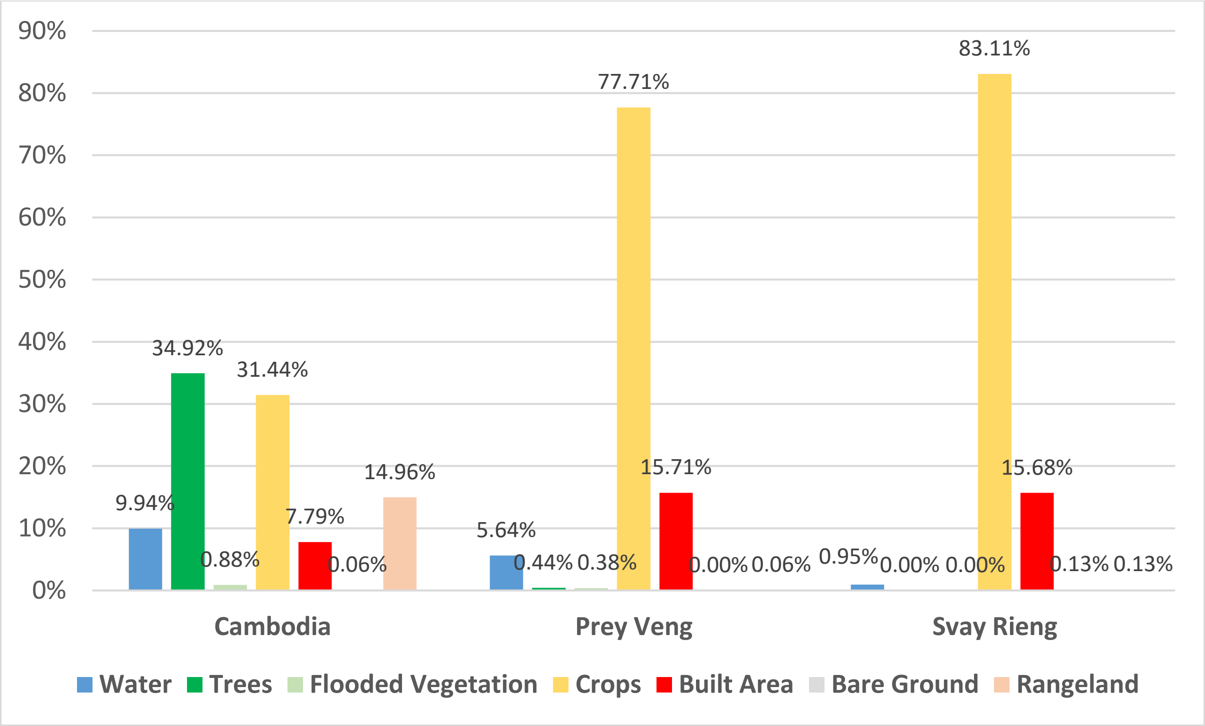

ក្រាហ្វិក ១២០ បង្ហាញអំពីស្ថានភាពផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់នៅទូទាំងប្រទេស ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀងឆ្នាំ២០២៣។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០២៣ ស្ថានភាពទឹកនៅទូទាំងប្រទេសមានប្រហែល ១២% ខេត្តព្រៃវែងមានប្រហែល៣% និងខេត្តស្វាយរៀងមានប្រហែល២%។ ព្រៃឈើគ្របដណ្តប់ទូទាំងប្រទេសមាន ៣៨% ខេត្តព្រៃវែងមាន ១% និងខេត្តស្វាយរៀងមាន៣%។ ទឹកជំនន់ទូទាំងប្រទេសមាន ១% ខេត្តព្រៃវែង១% និងខេត្តស្វាយរៀង ១%។ ដំណាំនៅទូទាំងប្រទេសគ្របដណ្តប់ប្រហែល៣០% ខេត្តព្រៃវែងមាន៨០% និងខេត្តស្វាយរៀងមាន៧៤%។ អគារនិងសំណង់ទូទាំង

ប្រទេសមានជិត៨% ខេត្តព្រៃវែងមាន១០% និងខេត្តស្វាយរៀងមាន១៣%។ ដីដែលទំនេរទូទាំងប្រទេសមាន០,១% ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀងមានចំនួនដូចគ្នាដែរ។ ដីវាលស្មៅទូទាំងប្រទេសមាន១៤% ខេត្តព្រៃវែងមាន៥% និង ខេត្តស្វាយរៀងមាន ៨,៤%។

ក្រាហ្វិក ១២០ ភាគរយប្រភេទផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ (Land Cover) ប្រទេសកម្ពុជា ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង ឆ្នាំ ២០២៤

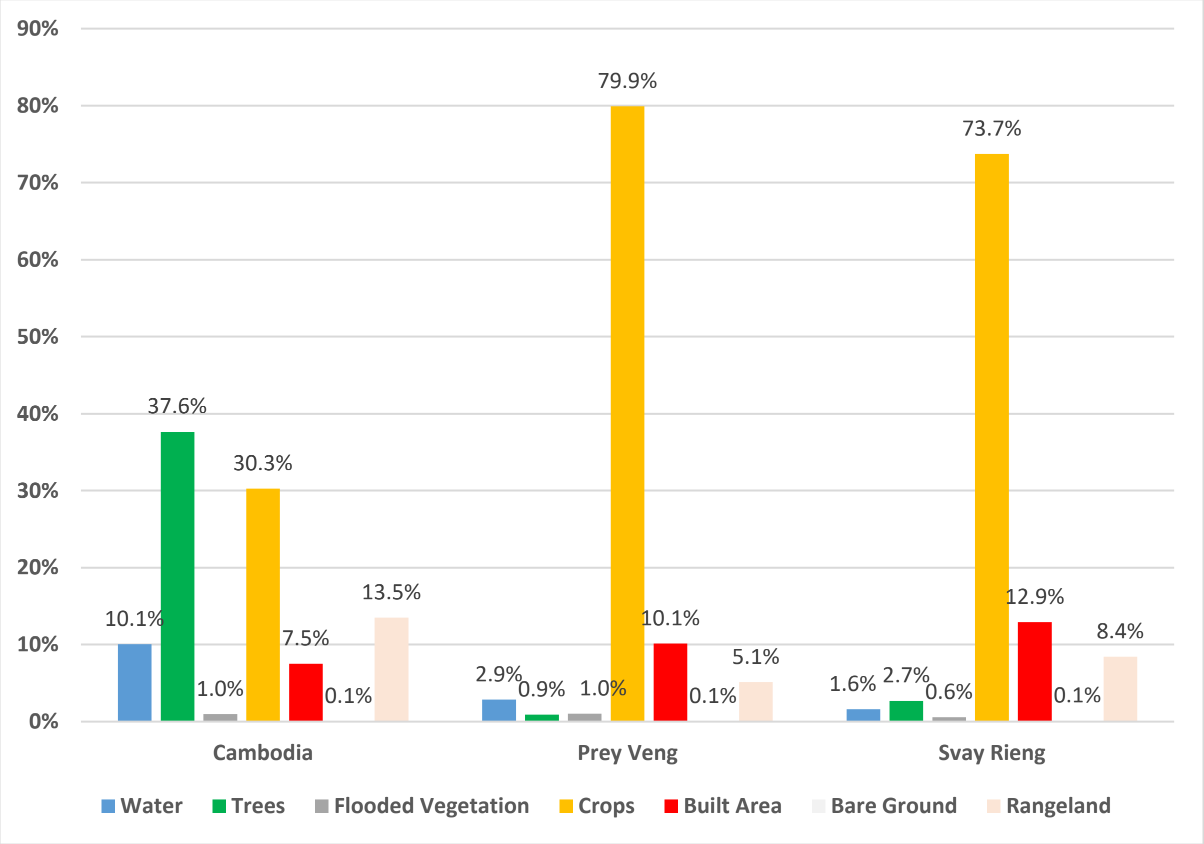

ផែនទី៩ ស្ថានភាពនៃផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ដោយទឹក ព្រៃឈើ អាគារសំណង់ ការដាំដុះដំណាំ និងផ្ទៃដីដែលមានវាលស្មៅនៅលើផែនទីនៃតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ ដែលបានបង្ហាញពណ៌នៅលើផែនទីដែលផ្តល់តាមរយៈ Satellite Sentinel-2។ ពណ៌ខៀវបង្ហាញអំពីផ្ទៃទឹក ខៀវ ជាព្រៃឈើ ពណ៌លឿងជាដំណាំ និងក្រហមជាអគារ/លំនៅឋាន សំណង់អគារជាដើម។ ក្រាហ្វិក ១២១ បង្ហាញពីភាគរយផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ (Land Cover) ប្រទេសកម្ពុជា និងប្រទេសស្ថិតនៅក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍មួយចំនួន ឆ្នាំ ២០២៤។ ទិន្នន័យលម្អិតមានបង្ហាញនៅក្នុងក្រាហ្វិកខាងក្រោម។

ផែនទី ៩. ស្ថានភាពផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ប្រទេសកម្ពុជា និងប្រទេសស្ថិត នៅក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍មួយចំនួន ឆ្នាំ២០២៤

ក្រាហ្វិក ១២១ ភាគរយផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ (Land Cover) ប្រទេសកម្ពុជា និងប្រទេសស្ថិត នៅក្នុងតំបន់អាស៊ីអាគ្នេយ៍មួយចំនួន ឆ្នាំ ២០២៤

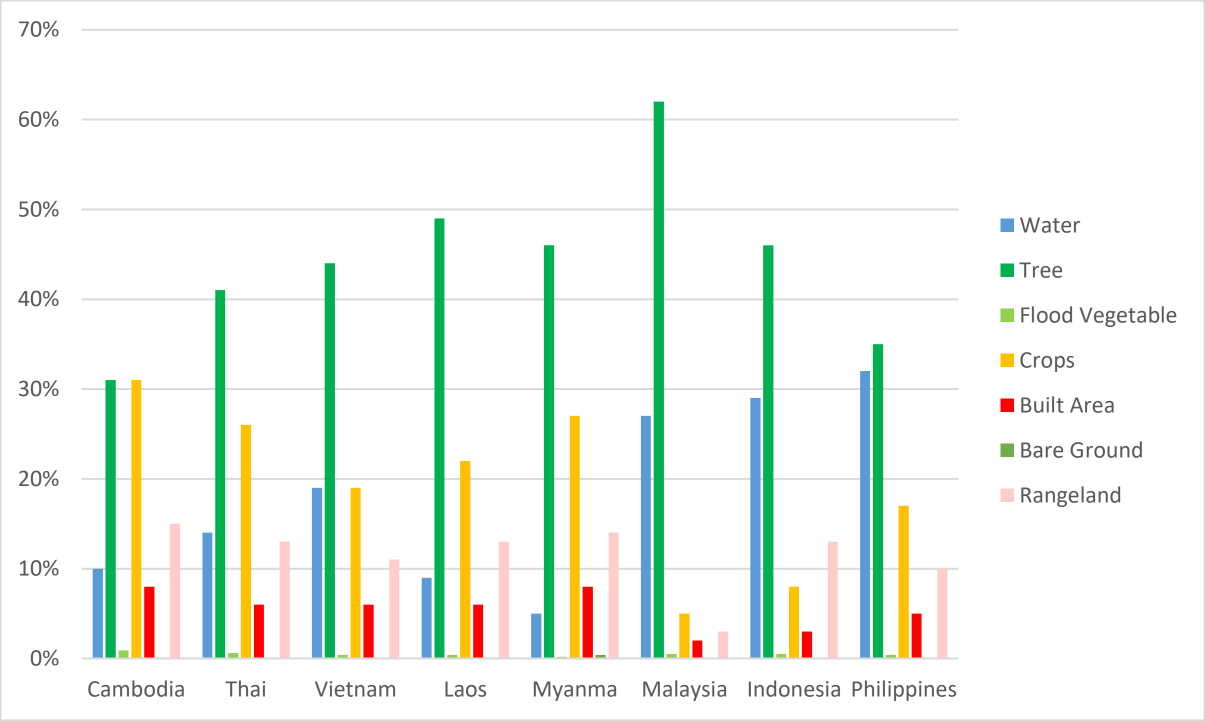

ផែនទី ១០. ផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ដោយផ្ទៃទឹកនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០២៤

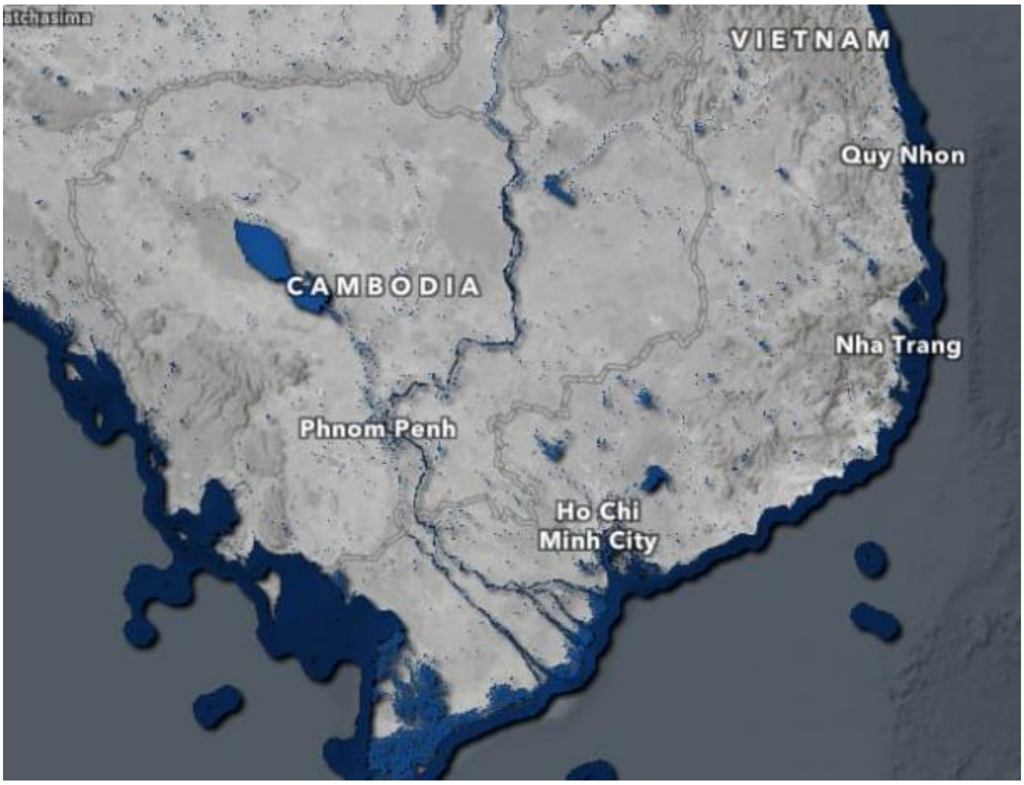

ផែនទី ១១. ផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ដោយព្រៃឈើនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០២៤

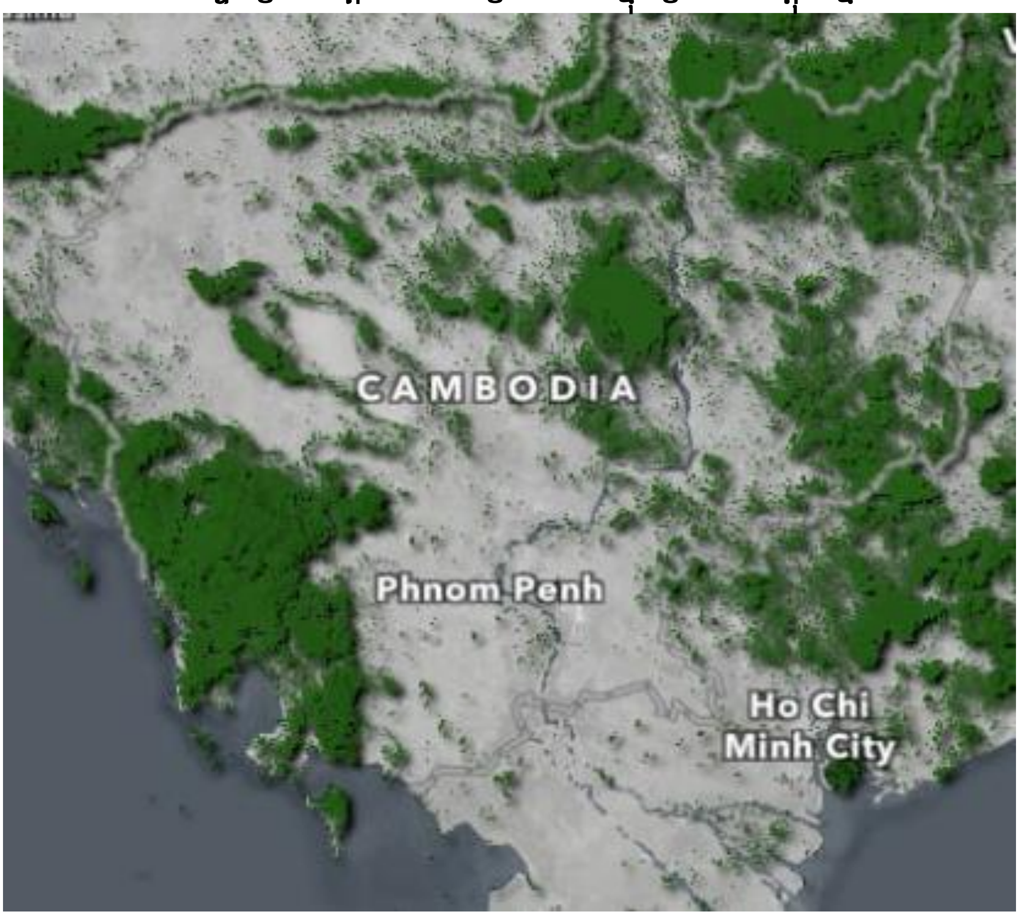

ផែនទី ១២. ផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ដោយទឹកជំនន់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០២៤

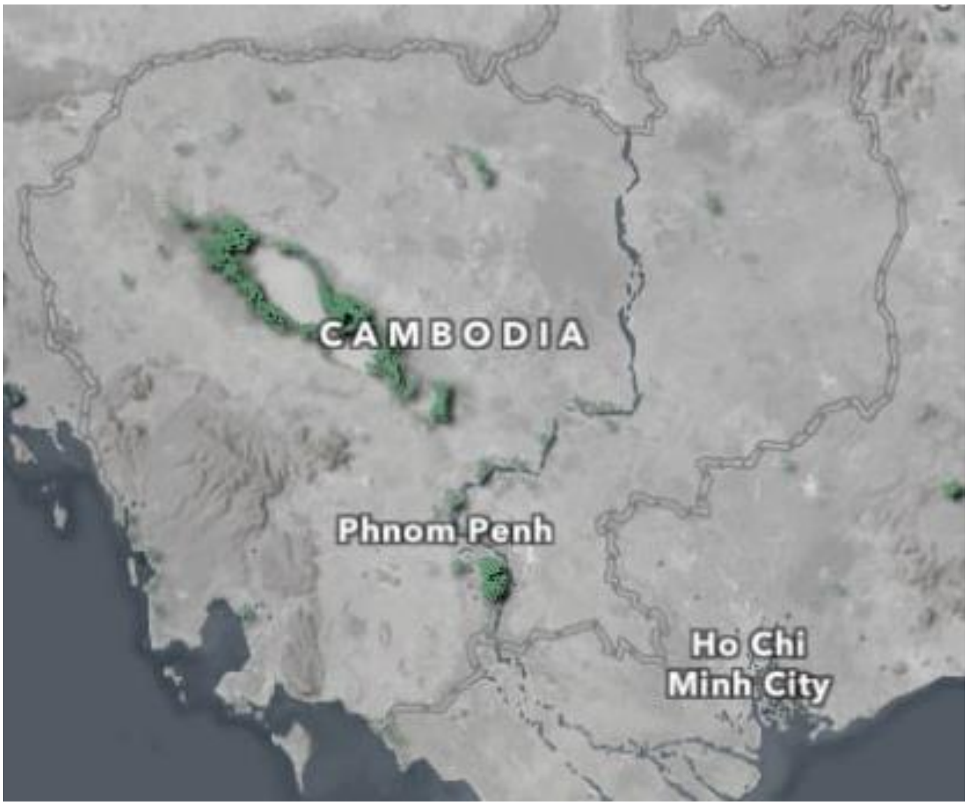

ផែនទី ១៣. ផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ដោយដំណាំនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០២៤

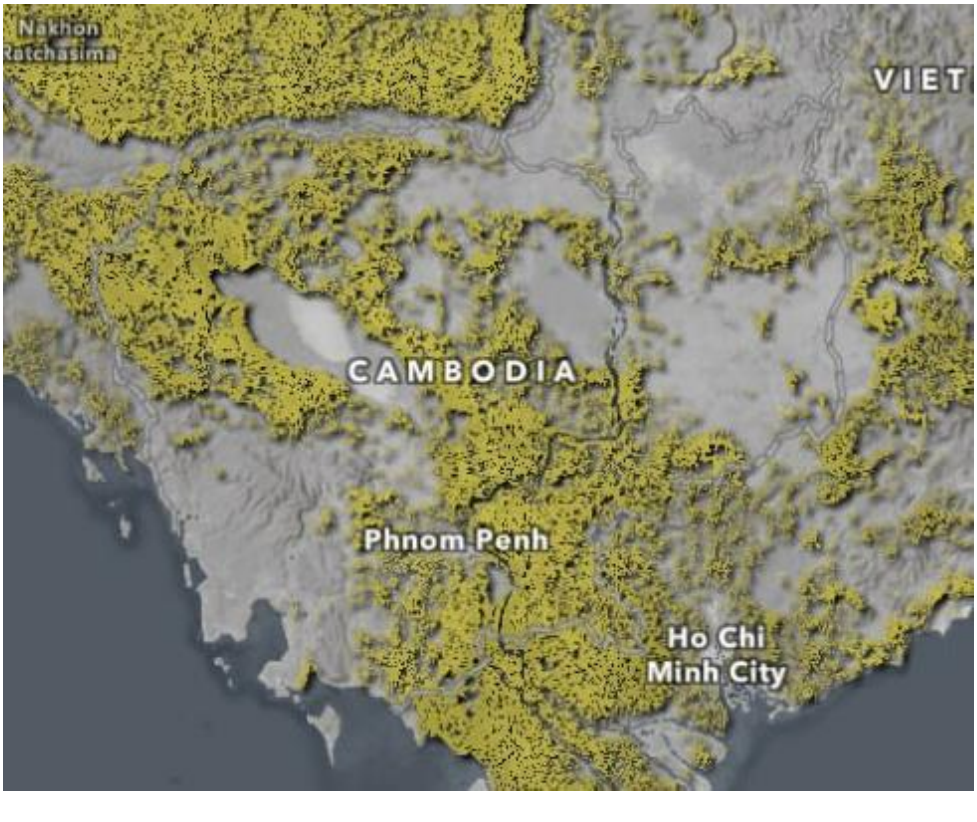

ផែនទី ១៤. ផ្ទៃដីគ្របដណ្ដប់ដោយអគារ និងលំនៅឋាន នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០២៤

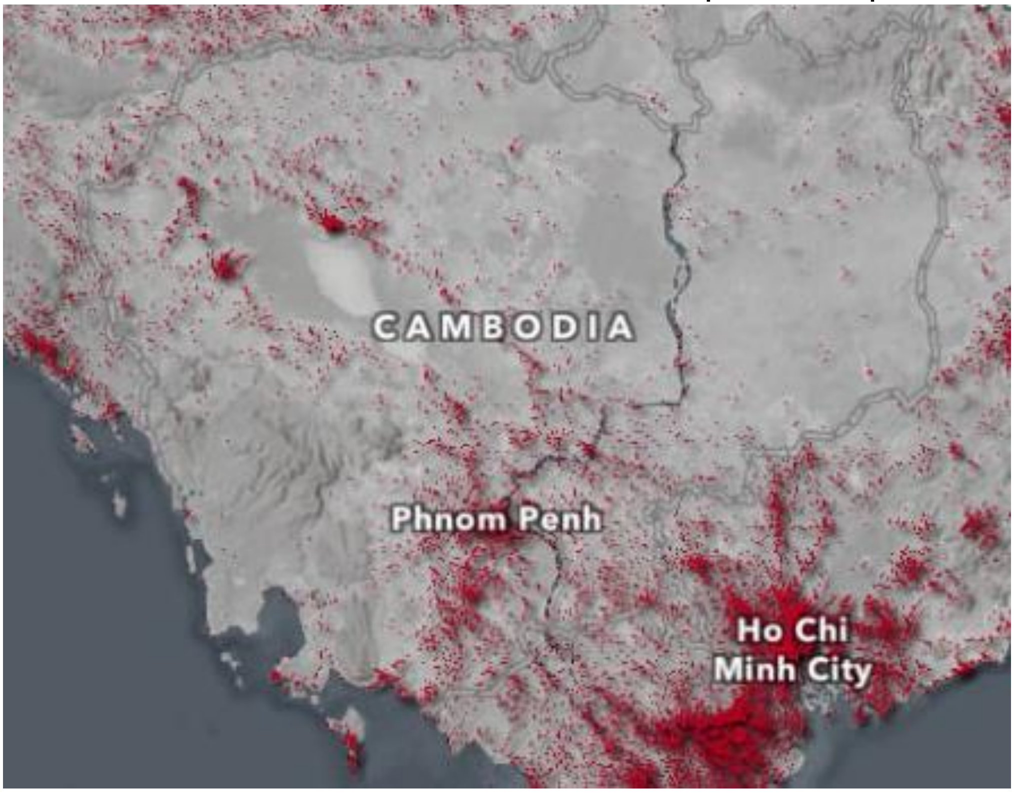

ផែនទី ១៥. ផ្ទៃដីគ្របដណ្ដប់ដោយវាលស្មៅ (Rangeland) នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០២៤

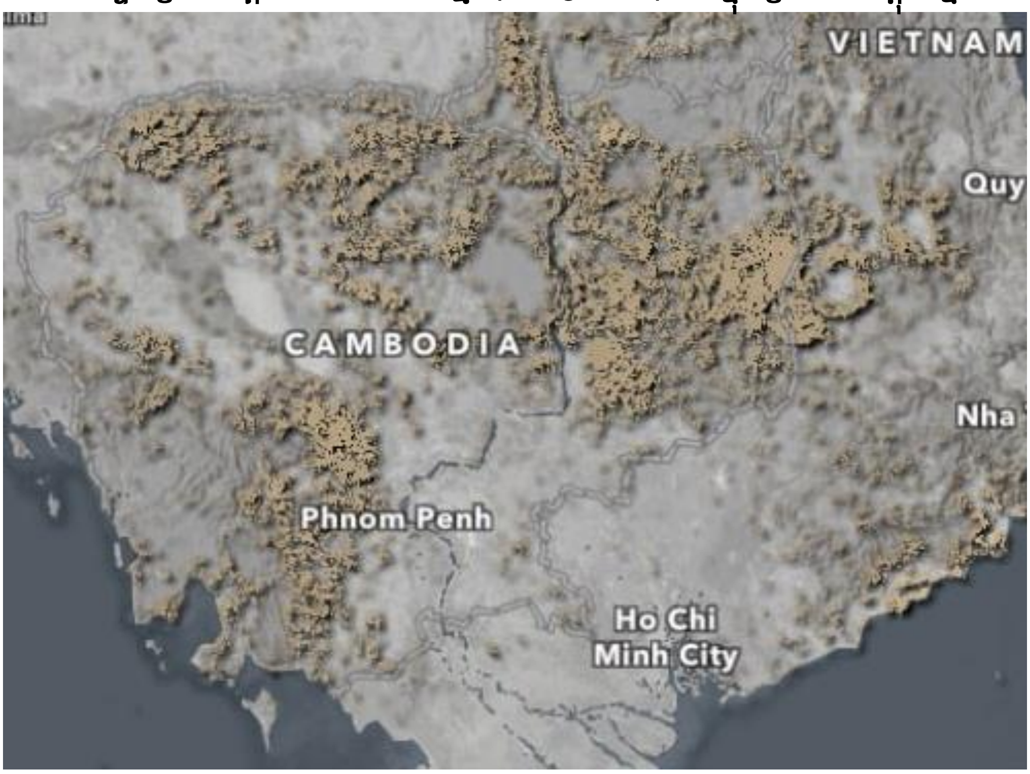

ជំពូក ៣
ការវិភាគលទ្ធផលផ្អែកលើទិន្នន័យទី១

៣.១ លទ្ធផលផ្អែកលើទិន្នន័យទី១

លទ្ធផលរបាយការណ៍អង្កេតភពផែនដី នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០២៤នេះ គឺបានវិភាគចេញពីប្រភពទិន្នន័យ៣ប្រភេទគឺៈ(១) ទិន្នន័យទី១ ដែលជាទិន្នន័យដែលបានចុះសម្ភាសន៍ផ្ទាល់នៅក្នុងភូមិមួយចំនួននៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង (២) ទិន្នន័យទី២ ដែលជាទិន្នន័យដែលផលិតដោយក្រសួងស្ថាប័នជាតិនិងអន្តរជាតិ និង (៣)ទិន្នន័យដែលបានពីផ្កាយរណប Satellite Sentinel-2 របស់អង្គការ NASA។ លទ្ធផលនៃទិន្នន័យទី១ គឺបានសម្ភាសន៍មេភូមិចំនួន ១៨នាក់ និងមេគ្រួសារចំនួន៦០០នាក់ ដែលមានបញ្ជីសំណួរពីរដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ហើយបានធ្វើការវិភាគលម្អិតដូចខាងក្រោម។

៣.១.១ លទ្ធផលពីការសម្ភាសន៍មេភូមិ

នៅក្នុងការចុះសម្ភាសន៍ស្រង់ទិន្នន័យជាក់ស្តែងនៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង និង ខេត្តស្វាយរៀង សម្រាប់តំបន់ទំនាបកណ្តាល បានប្រើប្រាស់តារាងបញ្ជីសំណួរ ១ ដែលផ្តោតលើសូចនាករមួយចំនួននៅក្នុងភូមិរួមមានៈ

- ប្រជាសាស្ត្រ និងការងារ
- ស្ថានភាពបរិស្ថាន
- ស្ថានភាពគ្រោះមហន្តរាយ
- ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

<u>**ក.ស្ថានភាពទូទៅ**</u>

ក្រាហ្វិក ១២២ បង្ហាញថា មានមេភូមិជាបុរសមាន ៧២% និងស្ត្រីជាមេភូមិមាន ២៨% ក្នុងចំណោមភូមិដែលបានសម្ភាសន៍ទាំង១៨ភូមិ។ ចំពោះខេត្តព្រៃវែងមានមេភូមិជាបុរសមាន ៦៧% និងមានមេភូមិស្ត្រីមាន៣៣% និងខេត្តស្វាយរៀងមានមេភូមិជាបុរស៧៥% និងស្ត្រីជាមេភូមិមាន ២៥% នៅក្នុងចំណោមភូមិនៃខេត្តនីមួយៗបានសម្ភាសន៍។

ក្រាហ្វិក១២២ ភាគរយចំនួនមេភូមិដែលបានសម្ភាសន៍តាមភេទ

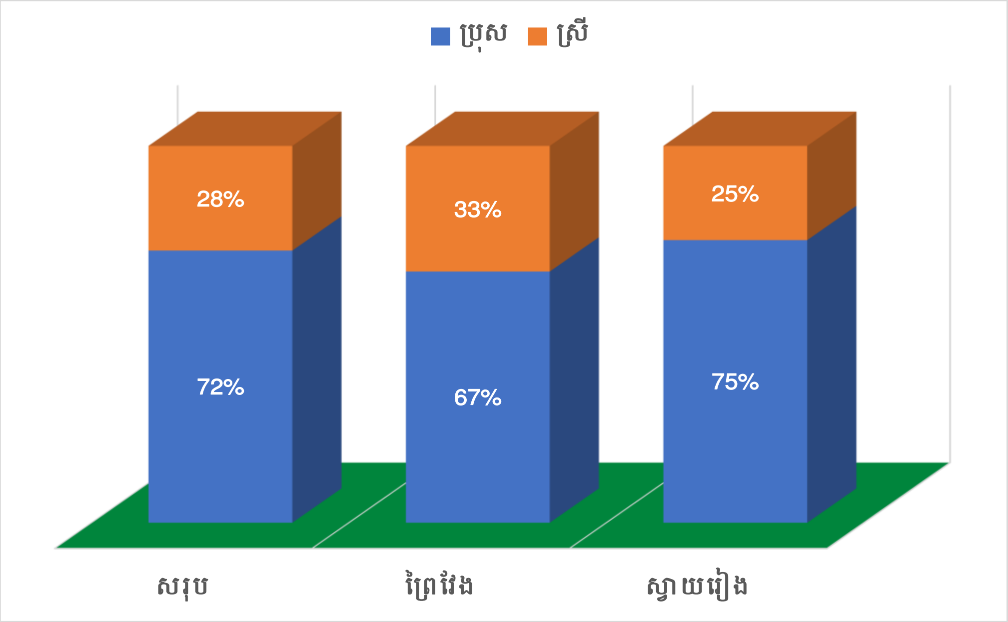

ក្រាហ្វិក ១២៣ បង្ហាញថាភាគរយមេភូមិក្នុងក្រុមអាយុពី១៥ដល់៣៩ឆ្នាំមានប្រហែល២២% តិចជាងមេភូមិដែលស្ថិតនៅក្នុងក្រុមអាយុពី ៤០ដល់ ៥៩ ឆ្នាំមានប្រហែល ៣៣% និងមេភូមិក្នុងក្រុមអាយុ៦០ឆ្នាំឡើងមានប្រហែល៤៤% ច្រើនជាងគេ។ មេភូមិជាបុរស ស្ថិតនៅក្នុងក្រុមអាយុ៦០ឆ្នាំឡើងមានចំនួន៥៤% ខ្ពស់ជាងគេ ខណៈដែលមេភូមិជាស្ត្រីស្ថិតក្នុងក្រុមអាយុ៤០ដល់៥៩ឆ្នាំមានចំនួន៦០% ច្រើនជាងគេ បើប្រៀបធៀបក្រុមអាយុតាមភេទនៃមេភូមិ។

ក្រាហ្វិក១២៣ ភាគរយចំនួនមេភូមិដែលបានសម្ភាសន៍តាមក្រុមអាយុ និងភេទ

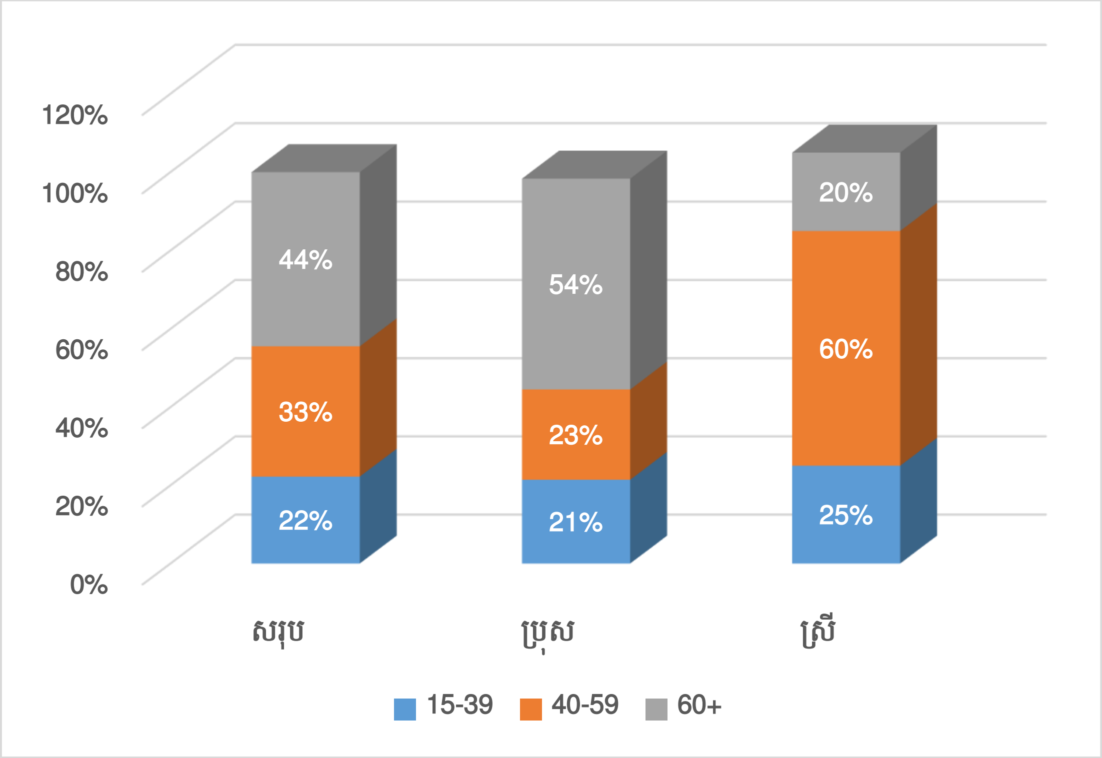

ខ.ស្ថានភាពប្រជាសាស្ត្រ និងគ្រួសារ

តារាង ៣៣ បង្ហាញថាចំនួនប្រជាជនឆ្នាំ២០២៤ និងឆ្នាំ២០២៣ មានប្រហាក់ប្រហែលគ្នាតែចំនួនគ្រួសារនៃប្រជាជនដែលរស់នៅក្នុងភូមិមានការថយចុះបន្តិច។ ការថយចុះនេះ ប្រហែលមកពីចំណាកស្រុក និងចំនួនប្រជាជនកើនឡើងបន្តិចអាចបណ្តាលមកពីកំណើនធម្មជាតិ។ ចំនួននៃគ្រួសារដែលមានទឹកស្អាតប្រើប្រាស់មានប្រហែល២២%នៅឆ្នាំ២០២៤ និងឆ្នាំ២០២៣ មាន២១% ខណៈដែលគ្រួសារដែលមានអគ្គិសនីប្រើប្រាស់នៅក្នុងភូមិជិត១០០% ដែលមានបង្ហាញនៅក្នុងក្រាហ្វិក ១២៤។

តារាង ៣៣. ចំនួនប្រជាជន អ្នកធ្វើការងារតាមវិស័យសេដ្ឋកិច្ច និងចំនួនគ្រួសារដែលប្រើប្រាស់ទឹក អគ្គិសនី និងបង្គន់អនាម័យនៅក្នុងភូមិ

អធិប្បាយ	2023	2024
ចំនួនប្រជាជន	20,818	20,975
ចំនួនគ្រួសារ	5,323	5,277
ចំនួនគ្រួសារមានទឹកស្អាតប្រើប្រាស់	1,106	1,137
ចំនួនគ្រួសារមានអគ្គិសនីប្រើប្រាស់	5,241	5,190
ចំនួនគ្រួសារមានបង្គន់	5,267	5,230
ចំនួនអ្នកធ្វើការវិស័យកសិកម្ម	933	928
ចំនួនអ្នកធ្វើការវិស័យឧស្សាហកម្ម	564	569
ចំនួនអ្នកធ្វើការវិស័យសេវាកម្ម	303	303

ក្រាហ្វិក១២៤ ភាគរយគ្រួសារដែលមានទឹកស្អាត បង្គន់អនាម័យ និងអគ្គិសនីប្រើប្រាស់នៅក្នុងផ្ទះ

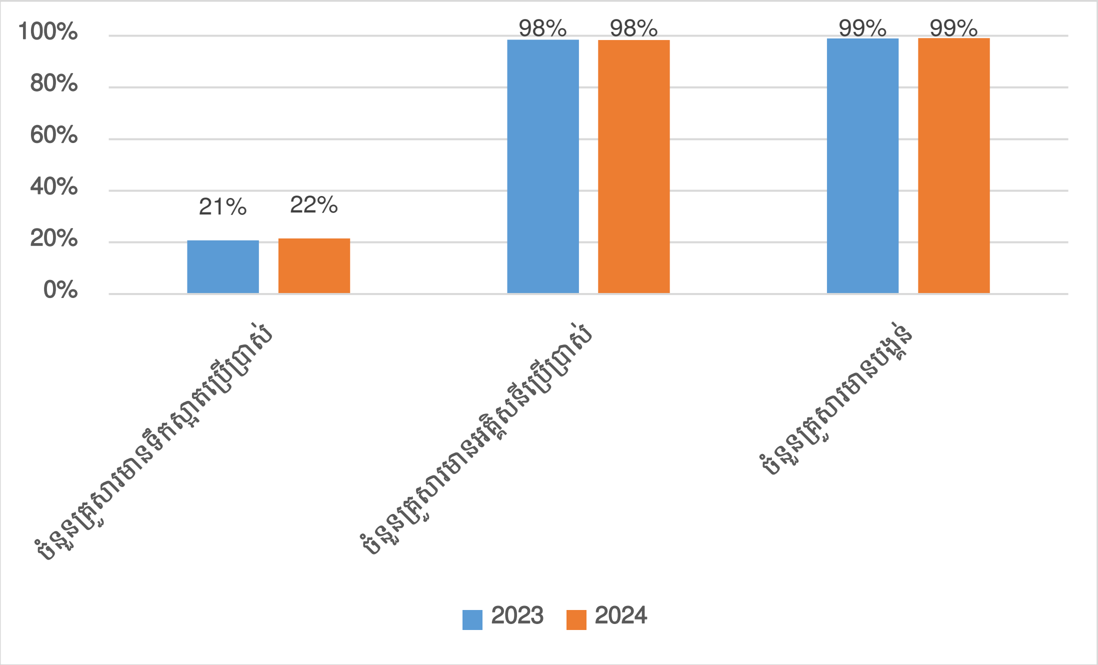

ក្រាហ្វិក១២៥ បង្ហាញថា ភាគរយនៃសមាជិកគ្រួសាររស់នៅក្នុងភូមិដែលបានសម្ភាសន៍ គឺភាគច្រើនធ្វើការនៅក្នុងវិស័យកសិកម្មមានរហូតដល់៥១% វិស័យឧស្សាហកម្មមាន៣១% និងវិស័យសេវាកម្មមាន១៨% ខណៈដែលស្ថានភាពអ្នកធ្វើការក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ចនៅឆ្នាំ២០២៣ មានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នានេះដែរ។

ក្រាហ្វិក១២៥ ភាគរយចំនួនសមាជិកក្នុងភូមិបានធ្វើការងារតាមវិស័យសេដ្ឋកិច្ច

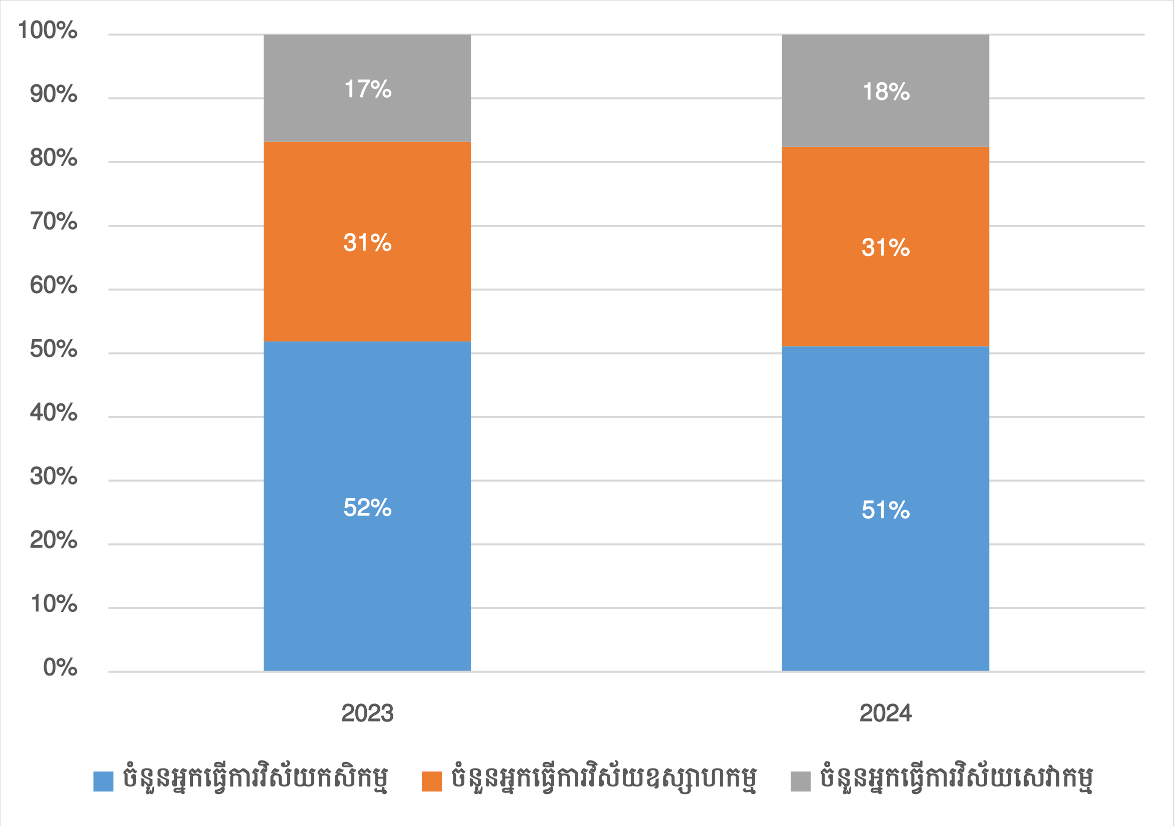

គ.ស្ថានភាពគ្រោះមហន្តរាយ

ក្រាហ្វិក ១២៦ បង្ហាញថាព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយដែលមេភូមិទទួលបានពីព័ត៌មានផ្សេងៗដែលអាចដឹងបានពីប្រជាជនរស់នៅក្បែរនោះ ឬ ការប្រាប់តៗគ្នាមានរហូតទៅដល់៧២% មានភាគរយច្រើនជាងគេ ខណៈដែលតាមទូរទស្សន៍មានចំនួន៦១% ទូរស័ព្ទដៃ៣៩% អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ៣៩% វិទ្យុ ២៨% និងសារតាមទូរស័ព្ទមានតែ៦%។

ក្រាហ្វិក១២៦ ភាគរយនៃព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយដែលមេភូមិបានទទួល

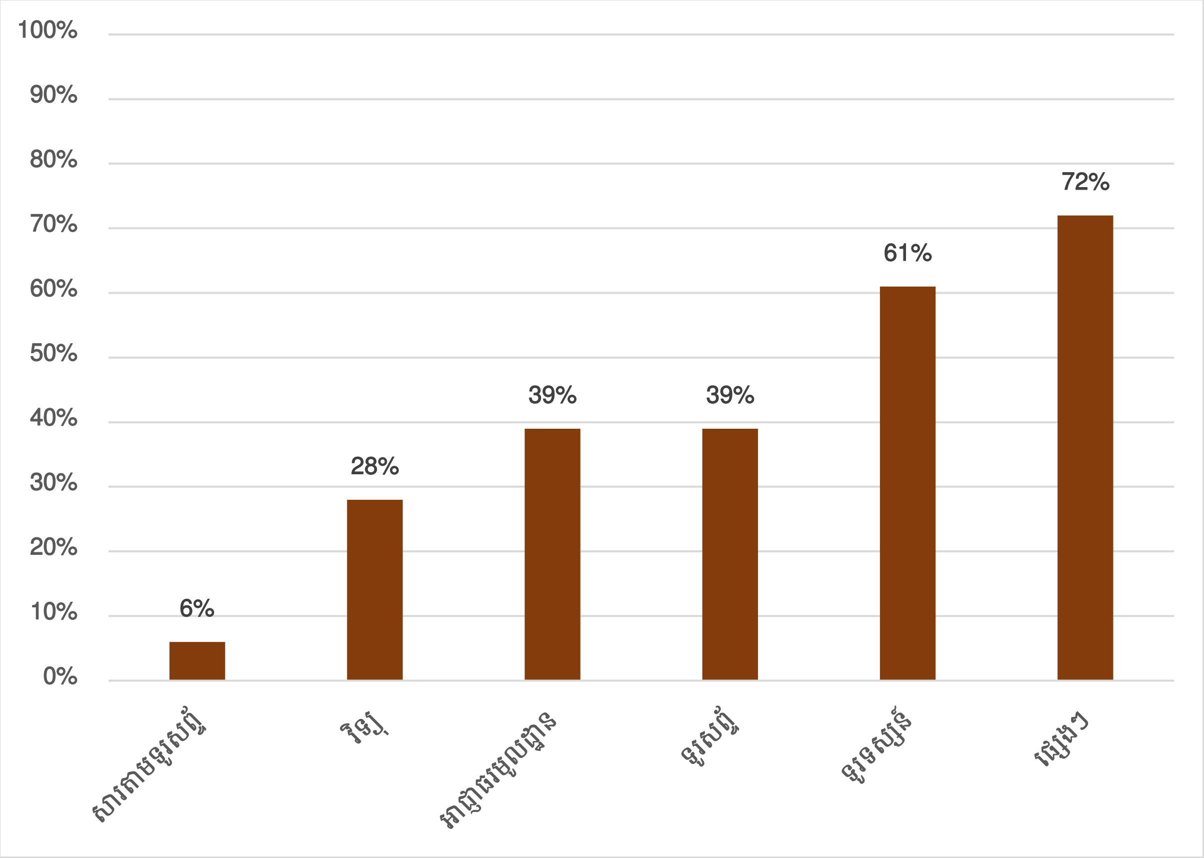

នៅក្នុងក្រាហ្វិក ១២៧ បង្ហាញថានៅក្នុងចំណោមភូមិទាំង១៨ ដែលបានសម្ភាសន៍តាមរយៈមេភូមិបានឲ្យដឹងថាក្នុងចំណោមគ្រួសារ ៥.២៧៧ គ្រួសារ មានគ្រួសារចំនួន៩៨១គ្រួសារ ស្មើនឹង ១៩%នៃគ្រួសារសរុបដែលទទួលរងគ្រោះមហន្តរាយនៅក្នុងឆ្នាំ២០២៤។ ក្នុងចំណោមគ្រោះមហន្តរាយដែលបានកើតឡើងមានខ្យល់ព្យុះ ទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួត គឺគ្រោះរាំងស្ងួតបានប៉ះពាល់ដល់គ្រួសារចំនួន ៥៣០គ្រួសារ ស្មើនឹង ៥៤%នៃគ្រោះមហន្តរាយទាំងមូល និងខូចខាតផលដំណាំដែលគិតជាទឹកប្រាក់អស់ចំនួន ១២៧.០០០ ដុល្លារ និងគ្រោះទឹកជំនន់បានធ្វើប៉ះពាល់គ្រួសារចំនួន ៤៤៣គ្រួសារ ស្មើនឹង៤៥% និងខូចខាតសម្ភារៈគិតជាទឹកប្រាក់អស់ ១១.៣៧៥ ដុល្លារ និងព្យុះធ្វើខូចខាតផ្ទះ៧ខ្នង (៧ គ្រួសារ) និងសម្ភារៈផ្សេងៗ១ (១គ្រួសារ) សរុបទឹកប្រាក់អស់ចំនួន ១០.១០០ ដុល្លារ។ ក្រាហ្វិក ១២៨ បង្ហាញលម្អិតអំពីការខូចខាតដោយសារគ្រោះមហន្តរាយនៅក្នុងភូមិគិតជាទឹកប្រាក់ដែលបាត់បង់។

ក្រាហ្វិក១២៧ ចំនួនគ្រួសារដែលរងគ្រោះមហន្តរាយនៅក្នុងភូមិ

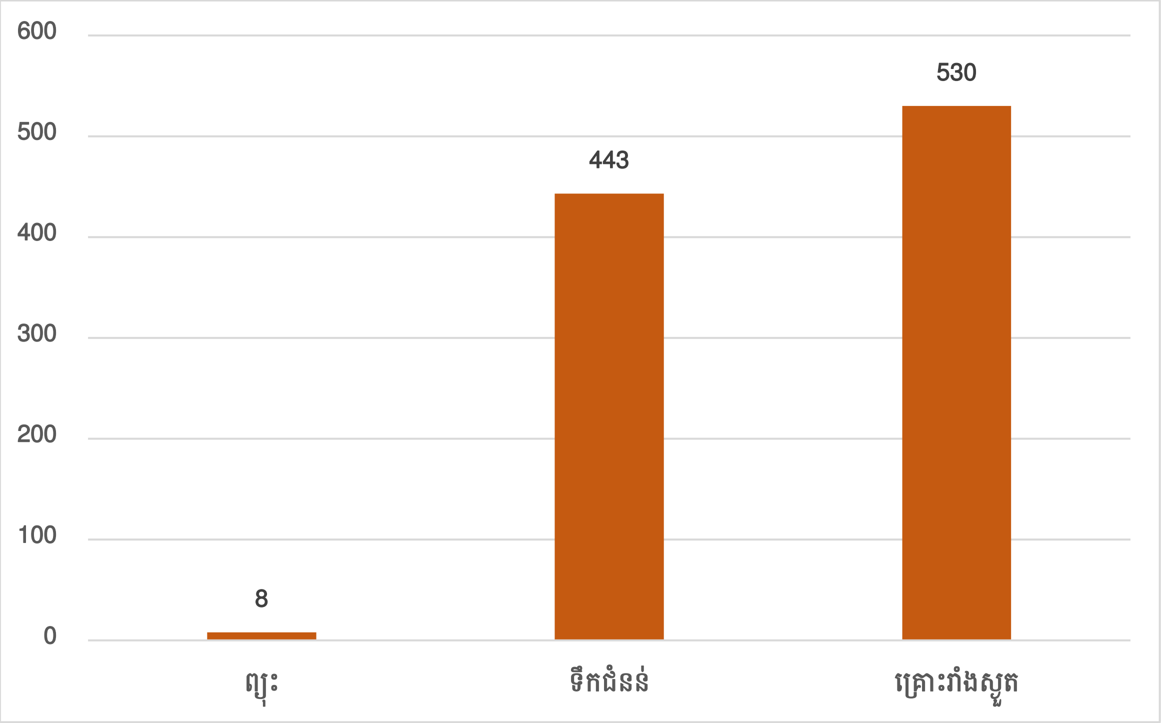

ក្រាហ្វិក១២៨ ការខូចខាតដោយសារគ្រោះមហន្តរាយនៅក្នុងភូមិគិតជាទឹកប្រាក់ US$

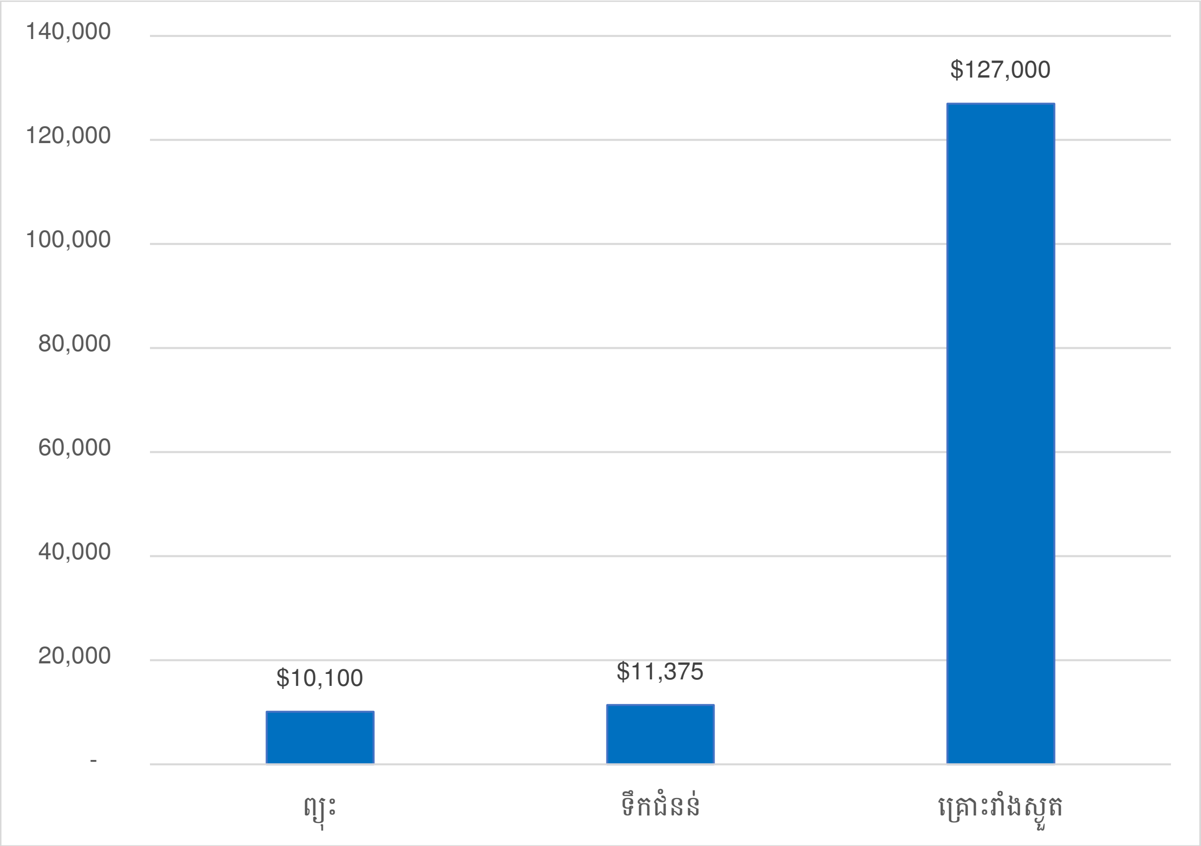

ឃ.ស្ថានភាពការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ក្រាហ្វិក ១២៩ បង្ហាញថា តាមការផ្តល់ចម្លើយពីមេភូមិ មានរហូតដល់ ៩៤% ដែលពួកគាត់បានឆ្លើយថា អាកាសធាតុមានការប្រែប្រួលខ្លាំងក្នុងប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ។ ចំពោះគ្រោះរាំងស្ងួតមាន ៧២% ដែលបានឆ្លើយភូមិរបស់ពួកគាត់ទទួលរងគ្រោះរាំងស្ងួត។

ក្រាហ្វិក១២៩ ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និង គ្រោះរាំងស្ងួត

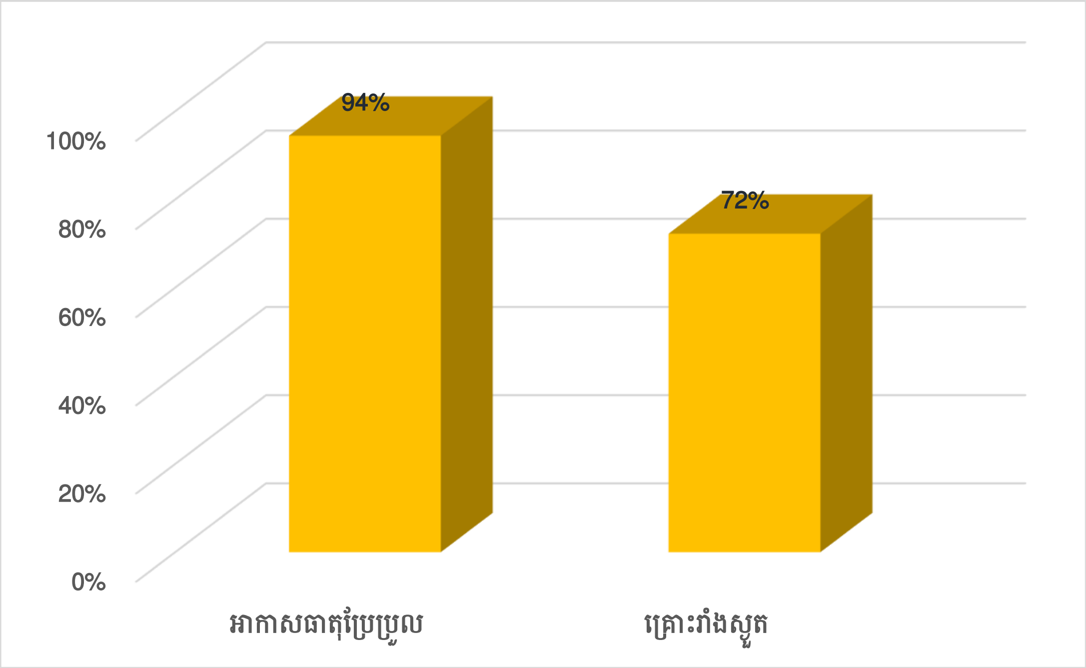

៣.១.២ លទ្ធផលពីការសម្ភាសន៍មេគ្រួសារ

នៅក្នុងការចុះសម្ភាសន៍ស្រង់ទិន្នន័យជាក់ស្តែងត្រូវប្រើប្រាស់តារាងសំណួរ២ ដែលសម្ភាសន៍ទៅលើមេគ្រួសារចំនួន៦០០នាក់ នៅក្នុងចំណោម១៨ភូមិ។ សូចនាករសំខាន់នៅក្នុងការសម្ភាសន៍គឺផ្តោតទៅលើស្ថានភាពរស់នៅរបស់គ្រួសារ ការប្រើទឹកស្អាត បរិស្ថាន គ្រោះមហន្តរាយ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់នៅក្នុងកម្រិតគ្រួសារ។ លទ្ធផលដែលបានសម្ភាសន៍មេគ្រួសារមានដូចខាងក្រោម។

ក.ស្ថានភាពប្រជាសាស្រ្ត

ក១.ស្ថានភាពមេគ្រួសារ

តាមរយៈការចុះស្រង់ទិន្នន័យតាមគ្រួសារបានបង្ហាញថា មេគ្រួសារភាគច្រើនជាបុរសដែលមានរហូតដល់៧២% និងស្រ្តីមាន២៨% ក្នុងចំណោមមេគ្រួសារទាំង៦០០ គ្រួសារ។ មេគ្រួសារភាគច្រើនទាំងបុរសនិងស្រ្តីគឺស្ថិតនៅក្នុងក្រុមអាយុពី៤០ទៅ៥៩ឆ្នាំ មានភាគរយច្រើនជាង៤០%ទាំង

មេគ្រួសារជាបុរស និងមេគ្រួសារជាស្ត្រី ខណៈដែលមេគ្រួសារទាំងពីរភេទស្ថិតក្នុងក្រុមអាយុ១៥ដល់៣៩ឆ្នាំ និង៦០ឆ្នាំឡើង តិចជាង៣០%។

ក្រាហ្វិក១៣០ ភាគរយនៃមេគ្រួសារដែលបានសម្ភាសន៍

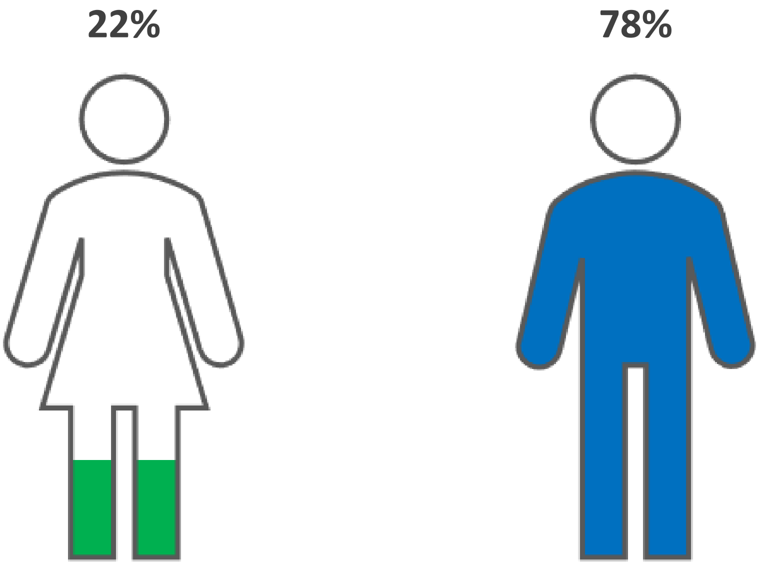

ក្រាហ្វិក១៣១ ភាគរយនៃមេគ្រួសារតាមក្រុមអាយុដែលបានសម្ភាសន៍

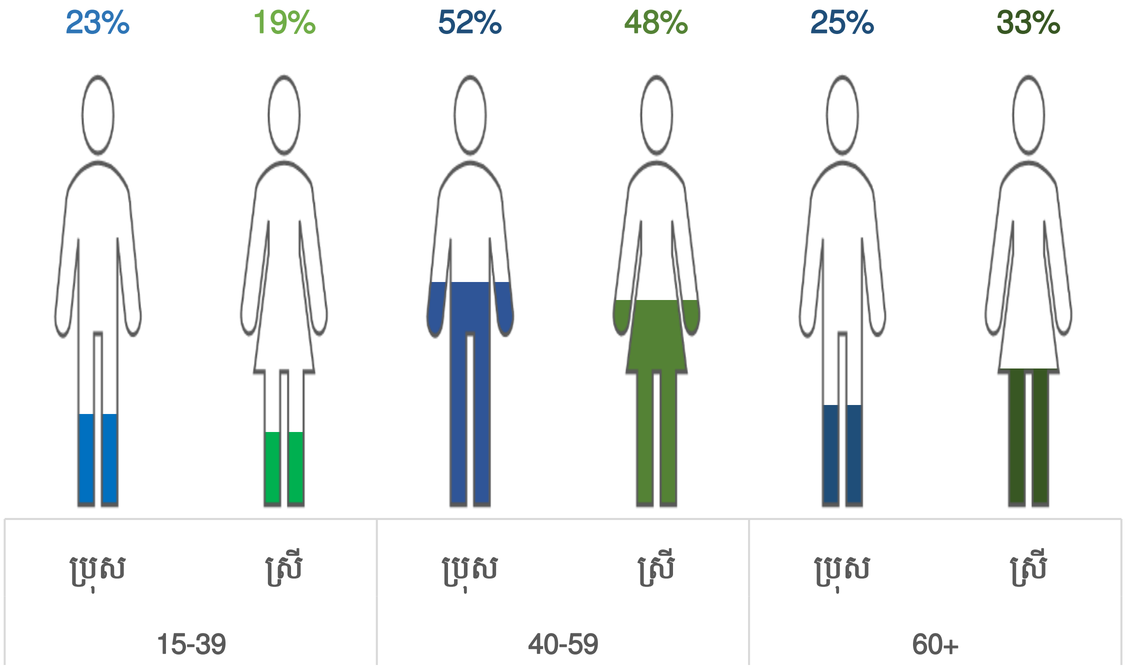

តារាង ៣៤. ចំនួនមេគ្រួសារ បែងចែកតាមក្រុមអាយុ

ក្រុមអាយុ	ភេទនៃមេគ្រួសារ		
	ប្រុស	ស្រី	ទាំងពីរភេទ
១៥ ដល់ ៣៩ឆ្នាំ	108	25	133
៤០ ដល់ ៥៩ឆ្នាំ	243	63	306
៦០ឆ្នាំ ឡើង	117	44	161
សរុប	**468**	**132**	**600**

ក២.ទំហំគ្រួសារ និងសមាជិកក្នុងគ្រួសារ

ក្រាហ្វិក ១៣២ បង្ហាញថា ចំនួនសមាជិកគ្រួសារជាមធ្យម ផ្អែកតាមលទ្ធផលចុងក្រោយជំរឿនទូទៅប្រជាជនឆ្នាំ១៩៩៨ ឆ្នាំ ២០០៨ និង ឆ្នាំ ២០១៩។ តាមទិន្នន័យបង្ហាញថា សមាជិកគ្រួសារជាមធ្យមនៅទូទាំងប្រទេសមានចំនួន ៥,៧នាក់ នៅឆ្នាំ១៩៩៨ បានធ្លាក់ចុះមក ៤,៧ នាក់ នៅឆ្នាំ ២០០៨ និងបន្តធ្លាក់ចុះ៤,៣នាក់ នៅឆ្នាំ២០១៩។ នៅក្នុងខេត្តព្រៃវែងមានចំនួនសមាជិកជាមធ្យមក្នុងគ្រួសារចំនួន៤,៩នាក់ នៅឆ្នាំ១៩៩៨ បានធ្លាក់ចុះមកត្រឹម ៤,២ និងបន្តធ្លាក់ចុះមកត្រឹម ៣,៩ នៅឆ្នាំ២០១៩ ខណៈ ខេត្តស្វាយរៀងមានទំហំប្រជាជនជាមធ្យម៤,៨នាក់ ក្នុងឆ្នាំ១៩៩៨ បានធ្លាក់ចុះមកត្រឹម ៤,២នាក់ នៅឆ្នាំ២០០៨ និង បន្តធ្លាក់ចុះមកត្រឹម ៣,៩ នៅឆ្នាំ២០១៩។ ផ្អែកតាមការសម្ភាសន៍មេគ្រួសារ៦០០នាក់ នៅក្នុងឆ្នាំ២០២៤នៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង បានបង្ហញថា ទំហំគ្រួសារជាមធ្យម៤,៤នាក់ ខេត្តព្រៃវែង ៤,៨នាក់ និង ខេត្តស្វាយរៀង ៤,០នាក់។

ក្រាហ្វិក១៣២ ទំហំគ្រួសារគិតជាមធ្យមផ្អែកលើជំរឿនប្រជាជន

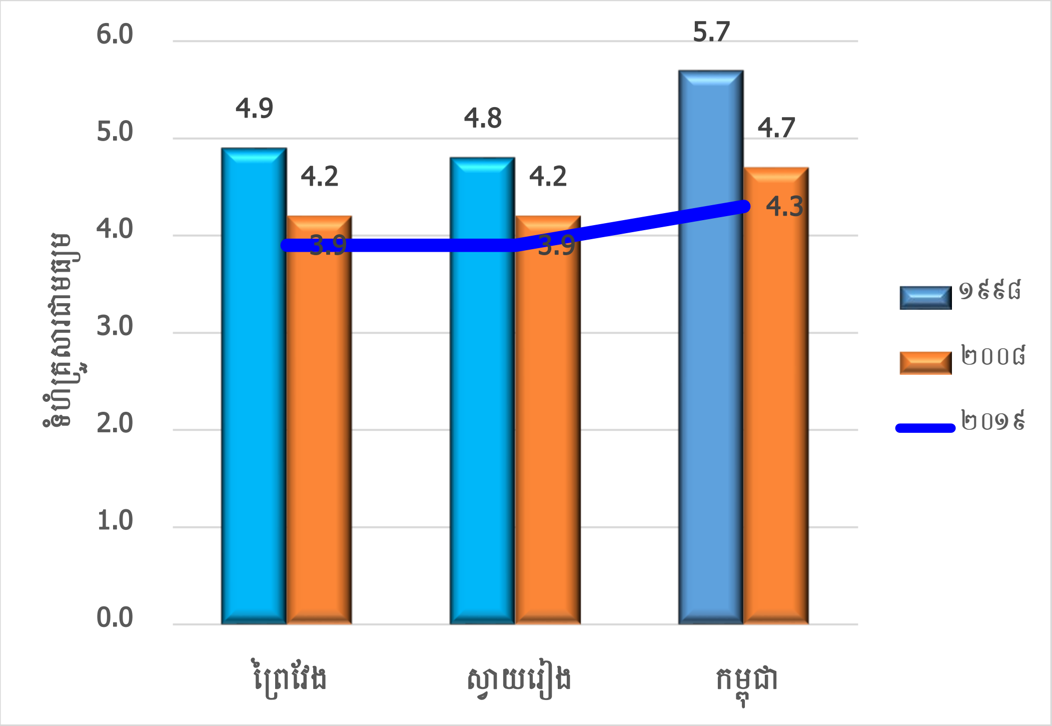

ក្រាហ្វិក១៣៣ ទំហំគ្រួសារគិតជាមធ្យមផ្អែកលើការសម្ភាសន៍ឆ្នាំ២០២៤

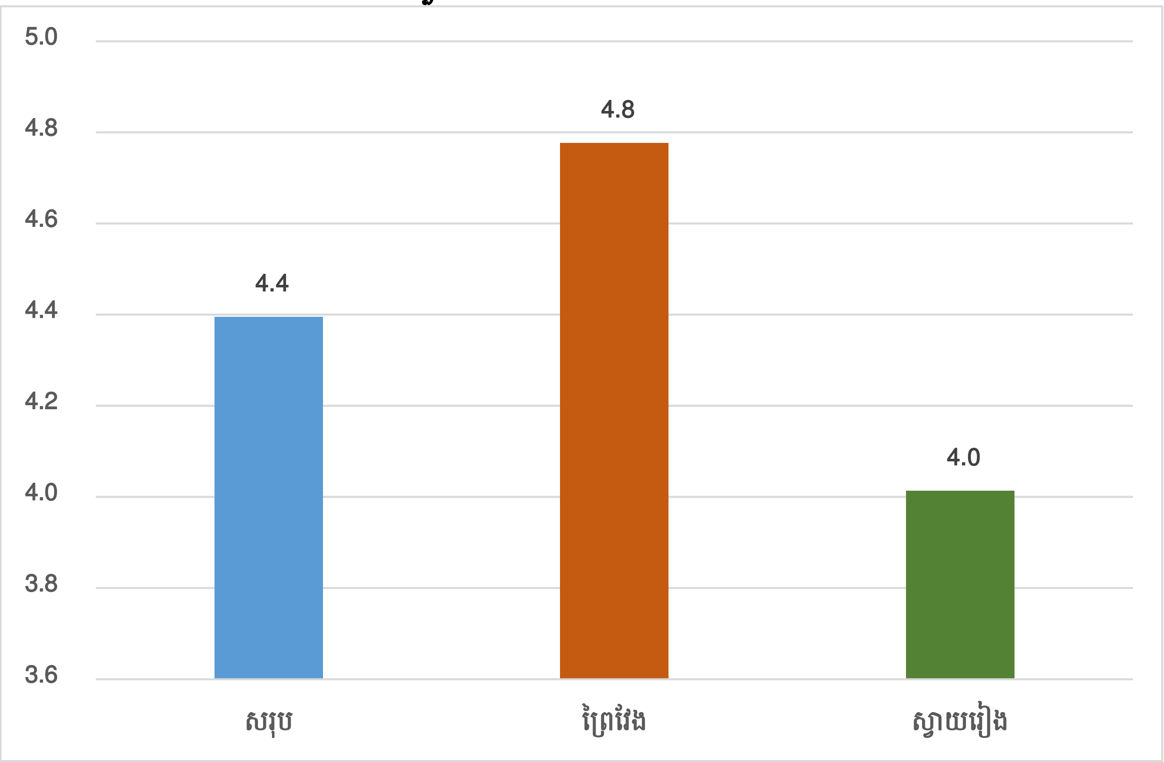

តារាង ៣៥ បានបង្ហាញថាក្នុងចំណោមមេគ្រួសារសរុបទាំង៦០០នាក់ មានសមាជិកសរុប ២.៦៣៧នាក់ ភេទប្រុសមានចំនួន ១,២៦៤នាក់ និងភេទស្រីមានចំនួន ១,៣៧៣នាក់។ ចំនួនសមាជិកភាគច្រើនស្ថិតនៅក្នុងក្រុមអាយុពី៤០ដល់៥៩ឆ្នាំ មានចំនួន១,៣៧៥នាក់ បុរសមានចំនួន ៦៥៣នាក់ និងស្ត្រីមានចំនួន៧២២នាក់ ។ ក្រាហ្វិក ១៣៣ បង្ហាញថា ភាគរយនៃសមាជិកទាំងពីរភេទដែលស្ថិតនៅក្នុងក្រុមអាយុពី៤០ដល់៥៩ឆ្នាំ មានប្រហែល ៥២,១% បុរសមាន ៥១,៧% ស្ត្រី ៥២,៦% ក្នុងក្រុមអាយុដូចគ្នានេះដែរ។ ចំពោះក្រុមអាយុពី១៥ដល់៣៩ឆ្នាំ ទាំងពីរភេទ បុរស និងស្ត្រីមានភាគរយប្រហាក់ប្រហែលគ្នាច្រើនជាង២០%បន្តិច ខណៈដែលក្រុមអាយុ៦០ឆ្នាំឡើងសម្រាប់ទាំងពីរភេទ បុរស និងស្ត្រី មានប្រហែល២៧%។

តារាង ៣៥. ចំនួនសមាជិកក្នុងគ្រួសារបែងចែកតាមក្រុមអាយុ

ក្រុមអាយុ	ចំនួនសមាជិកក្នុងគ្រួសារ		
	ទាំងពីរភេទ	ប្រុស	ស្រី
សរុប	**2,637**	**1,264**	**1,373**
15-39	551	273	278
40-59	1,375	653	722
60+	711	338	373

ក្រាហ្វិក១៣៤ ភាគរយសមាជិកតាមក្រុមអាយុផ្អែកលើការសម្ភាសន៍ឆ្នាំ២០២៤

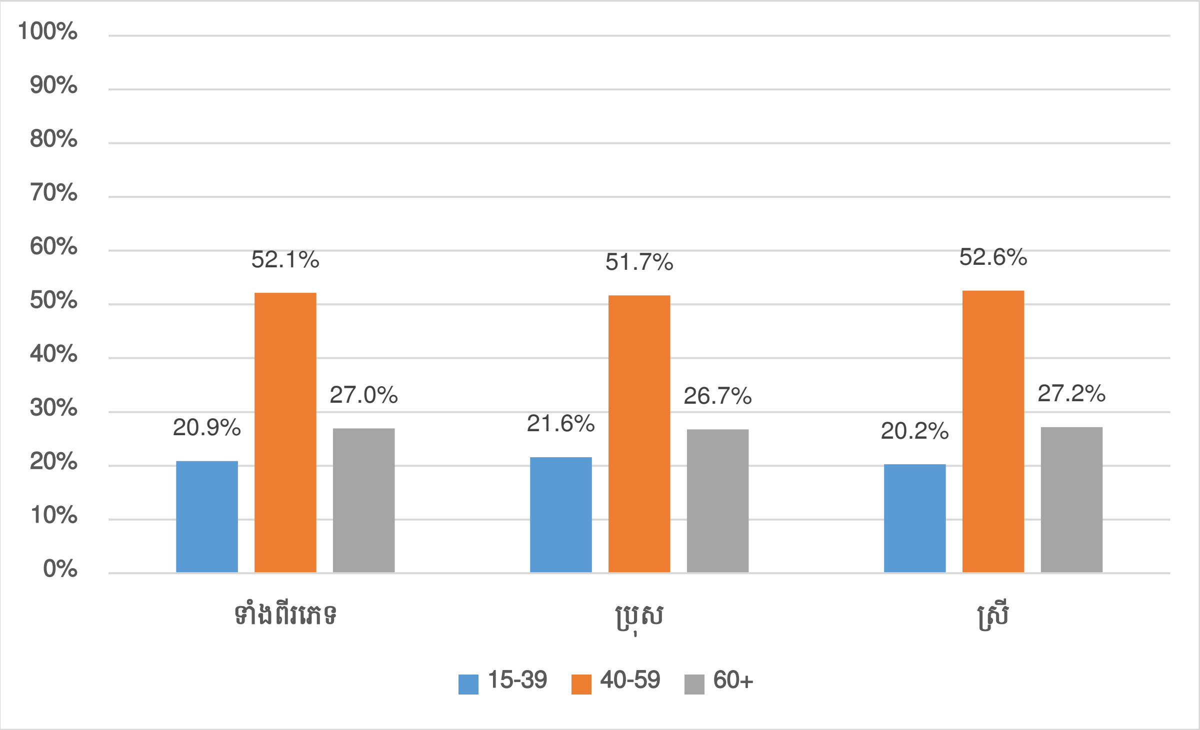

តារាង ៣៦ បង្ហាញថា ចំនួនសមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍សរុបចំនួន ២.០៩៩នាក់ សមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍ភេទប្រុសចំនួន១.០៤១នាក់ និង សមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍ភេទស្រីមានចំនួន១.០៥៨នាក់ ដែលមានមេគ្រួសារភេទប្រុស។ សមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍ភេទប្រុសមានចំនួន ៥៣៨នាក់ សមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍ភេទស្រីមានចំនួន ២២៣នាក់ និងសមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍ភេទប្រុសមានចំនួន ៣១៥នាក់ ដែលមានមេគ្រួសារជាភេទស្រី។ មេគ្រួសារសរុបទាំងអស់មានចំនួន ៦០០នាក់ ក្នុងនោះមេគ្រួសារភេទប្រុសមានចំនួន ៤៦៨នាក់ និង មេគ្រួសារភេទស្រីមានចំនួន១៣២នាក់។

តារាង ៣៦. ចំនួនសមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍តាមភេទនៃមេគ្រួសារបែងចែកតាមក្រុមអាយុ

ភេទ មេគ្រួសារ	សមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍		
	សរុប	ប្រុស	ស្រី
ប្រុស			
សរុប	**2,099**	**1,041**	**1,058**
15-39	455	233	222
40-59	1,131	547	584
60+	513	261	252

ភេទមេគ្រួសារ	សមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍		
	សរុប	ប្រុស	ស្រី
ស្រី			
សរុប	**538**	**223**	**315**
15-39	96	40	56
40-59	244	106	138
60+	198	77	121
ទាំងពីរភេទ			
សរុប	**2,637**	**1,264**	**1,373**
15-39	551	273	278
40-59	1,375	653	722
60+	711	338	373

ក៣.ចំណាកស្រុក

ក៣.១ ចំណាកស្រុកក្នុងនិងក្រៅប្រទេស

តារាង ៣៧ និងក្រាហ្វិក ១៣៥ បានបង្ហាញថា ចំណាកស្រុកភាគច្រើនជាចំណាកស្រុកនៅក្នុងប្រទេសមានរហូតដល់២៧០នាក់ ក្នុងចំណាកស្រុកសរុប២៩១នាក់។ សមាជិកក្នុងគ្រួសារដែលបានធ្វើចំណាកស្រុកភាគច្រើនស្ថិតនៅក្នុងក្រុមអាយុចាប់ពី ៤០ដល់៥៩ឆ្នាំ ហើយជនចំណាកស្រុកដែលមានបុរសជាមេគ្រួសារមានចំនួនច្រើនជាង៣ដង នៃជនចំណាកស្រុកដែលមានមេគ្រួសារជាស្ត្រី។ ជនចំណាកស្រុកក្នុងប្រទេសមានចំនួន ២០៦នាក់ និងចំណាកស្រុកក្រៅប្រទេសមានចំនួន១៤នាក់ ដែលមានបុរសជាមេគ្រួសារ។ ជនចំណាកស្រុកដែលមានមេគ្រួសារជាស្ត្រី សម្រាប់ជនចំណាកស្រុកមានចំនួន៦៤នាក់ និង ជនចំណាកស្រុកក្រៅប្រទេសមានចំនួន៧នាក់។ សរុបជនចំណាកស្រុកក្រៅប្រទេសមានចំនួន២១នាក់។ ក្រាហ្វិក១៣៥ បង្ហាញអំពីជនចំណាកស្រុកទៅតាមបណ្តាខេត្ត និង ក្រាហ្វិក ១៣៦ បង្ហាញអំពីជនចំណាកស្រុកនៅក្រៅប្រទេស។

តារាង ៣៧ សមាជិកគ្រួសារដែលបានធ្វើចំណាកស្រុក

ភេទមេគ្រួសារ	ចំណាកស្រុកសរុប			ចំណាកស្រុកក្នុងប្រទេស			ចំណាកស្រុកក្រៅប្រទេស		
	សរុប	ប្រុស	ស្រី	សរុប	ប្រុស	ស្រី	សរុប	ប្រុស	ស្រី
ប្រុស									
សរុប	**220**	**117**	**103**	**206**	**106**	**100**	**14**	**11**	**3**
15-39	7	4	3	5	3	2	2	1	1
40-59	146	79	67	137	71	66	9	8	1
60+	67	34	33	64	32	32	3	2	1

ភេទមេគ្រួសារ	ចំណាកស្រុកសរុប			ចំណាកស្រុកក្នុងប្រទេស			ចំណាកស្រុកក្រៅប្រទេស		
	សរុប	ប្រុស	ស្រី	សរុប	ប្រុស	ស្រី	សរុប	ប្រុស	ស្រី
ស្រី									
សរុប	**71**	**37**	**34**	**64**	**32**	**32**	**7**	**5**	**2**
15-39	5	4	1	3	3	-	2	1	1
40-59	39	21	18	38	20	18	1	1	-
60+	27	12	15	23	9	14	4	3	1
ទាំងពីរភេទ									
សរុប	**291**	**154**	**137**	**270**	**138**	**132**	**21**	**16**	**5**
15-39	12	8	4	8	6	2	4	2	2
40-59	185	100	85	175	91	84	10	9	1
60+	94	46	48	87	41	46	7	5	2

ក្រាហ្វិក ១៣៥ សមាជិកគ្រួសារដែលបានធ្វើចំណាកស្រុក

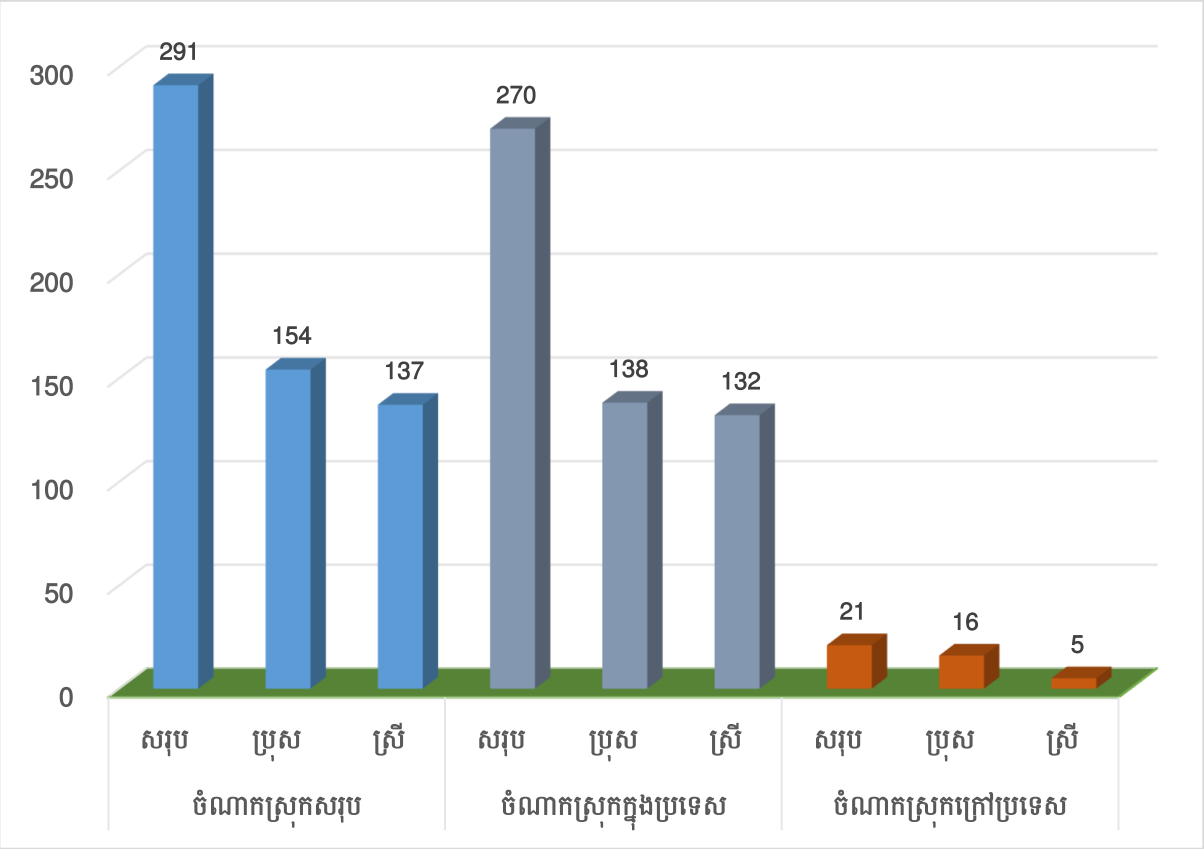

ក្រាហ្វិក ១៣៦ ចំនួនសមាជិកគ្រួសារដែលបានធ្វើចំណាកស្រុកទៅតាមបណ្តាខេត្ត

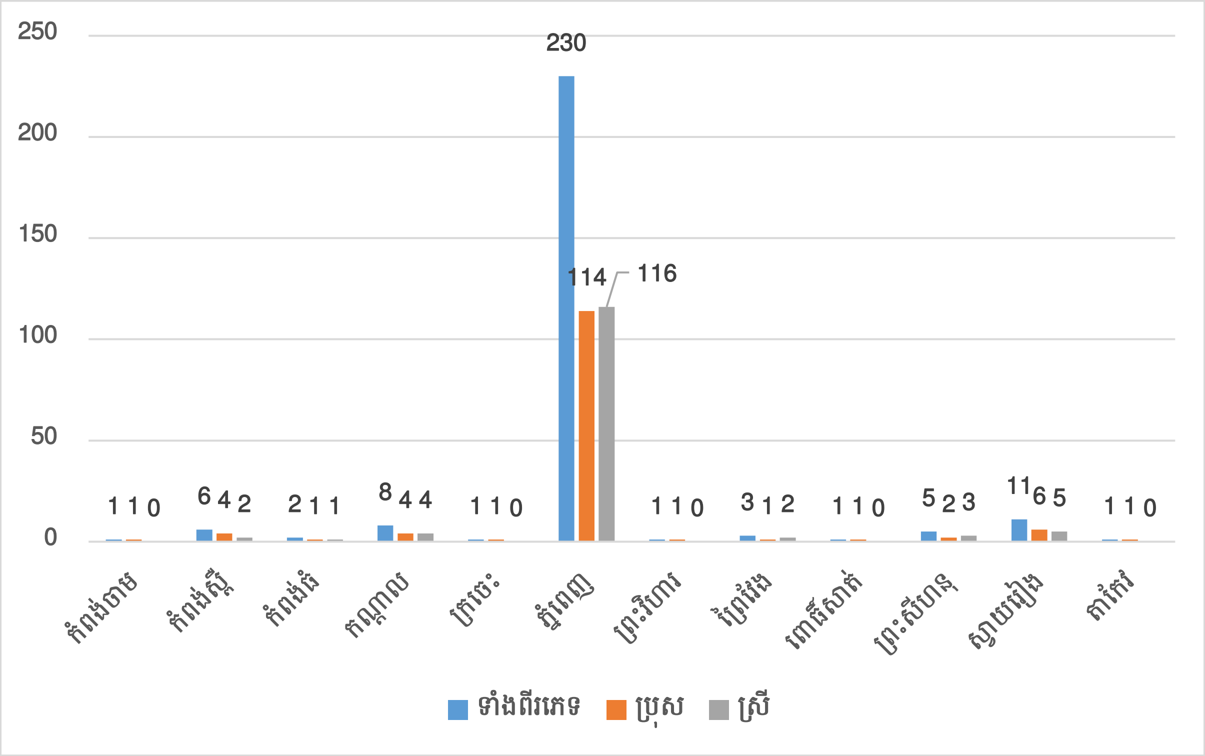

ក្រាហ្វិក ១៣៧ ចំនួនសមាជិកគ្រួសារដែលបានធ្វើចំណាកស្រុកទៅតាមបណ្តាប្រទេស

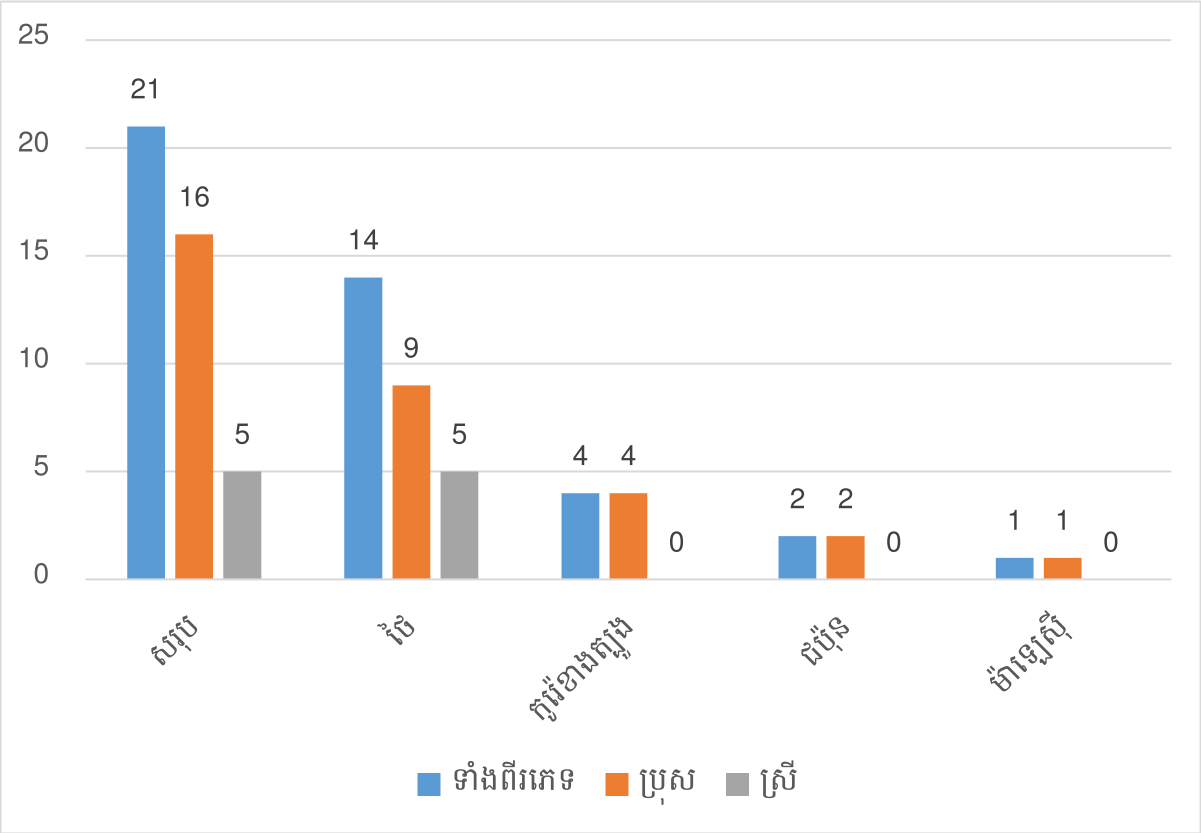

ក៣.២. មូលហេតុនៃចំណាកស្រុក

ក្រាហ្វិក ១៣៨ បង្ហាញថាជនចំណាកស្រុកក្នុងប្រទេសភាគច្រើនគឺស្វែងរកការងារធ្វើ ដែលមានចំនួនរហូតដល់២៣២នាក់ សម្រាប់ទាំងពីរភេទ ក្នុងចំណោមជនចំណាកស្រុកនៅក្នុងប្រទេសសរុបចំនួន២៧០នាក់។ ជនចំណាកស្រុកដែលស្វែងរកការងារធ្វើទាំងបុរស និងស្ត្រីមានចំនួនប្រហាក់ប្រហែលគ្នាក្នុងនោះបុរសមានចំនួន១១៥នាក់ និងស្រីមានចំនួន១១៧នាក់ ខណៈដែលមូលហេតុចំណាកស្រុកដោយការសិក្សាមានចំនួនសរុប២៧នាក់ ក្នុងនោះបុរសមានចំនួន១៧នាក់ និងស្រីមានចំនួន១០នាក់ និងក្រៅពីនោះមានចំនួនតិចតួច។ មូលហេតុដែលធ្វើឲ្យពួកគាត់មានចំណាកស្រុកអាចបណ្តាលមកពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដែលប៉ះពាល់ដល់កាធ្វើកសិកម្ម ដូចជាគ្រោះរាំងស្ងួត ឬ ទឹកជំនន់ជាដើម បន្ថែមពីលើផលិតផលដែលមានតម្លៃថោកទៀតផង។

ក្រាហ្វិក ១៣៨ មូលហេតុនៃការធ្វើចំណាកស្រុកក្នុងប្រទេស

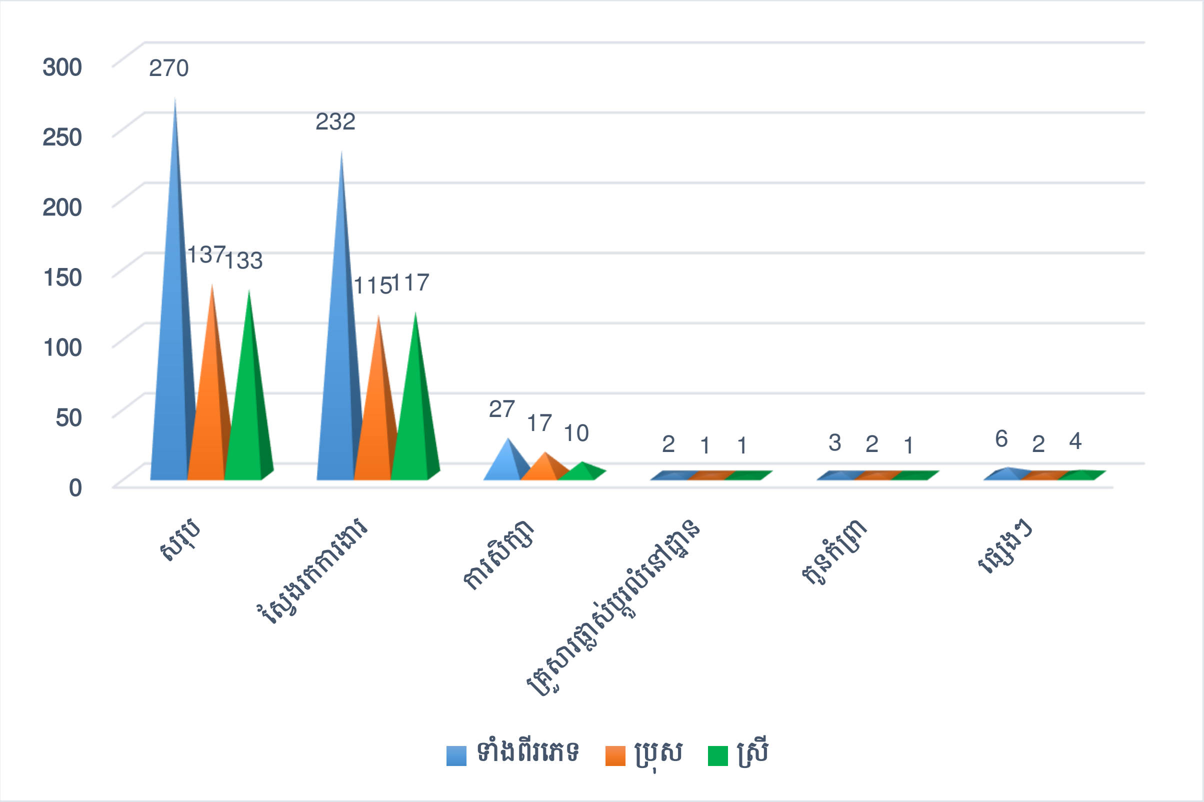

ក្រាហ្វិក ១៣៩ បានបង្ហាញថាជនចំណាកស្រុកនៅក្រៅប្រទេស គឺមានតែមូលហេតុស្វែងរកការងារធ្វើតែមួយប៉ុណ្ណោះ ដែលនៅក្នុងនោះចំណាកស្រុកទៅប្រទេសថៃមាន១៤នាក់ កូរ៉េខាងត្បូង ៤នាក់ ជប៉ុន២នាក់ និងម៉ាឡេស៊ី១នាក់ ក្នុងចំណោមជនចំណាកស្រុកទៅក្រៅប្រទេសទាំងចំនួន ២១នាក់។

ក្រាហ្វិក ១៣៩ ការធ្វើចំណាកស្រុកក្រៅប្រទេសដោយសារស្វែងរកការងារធ្វើ

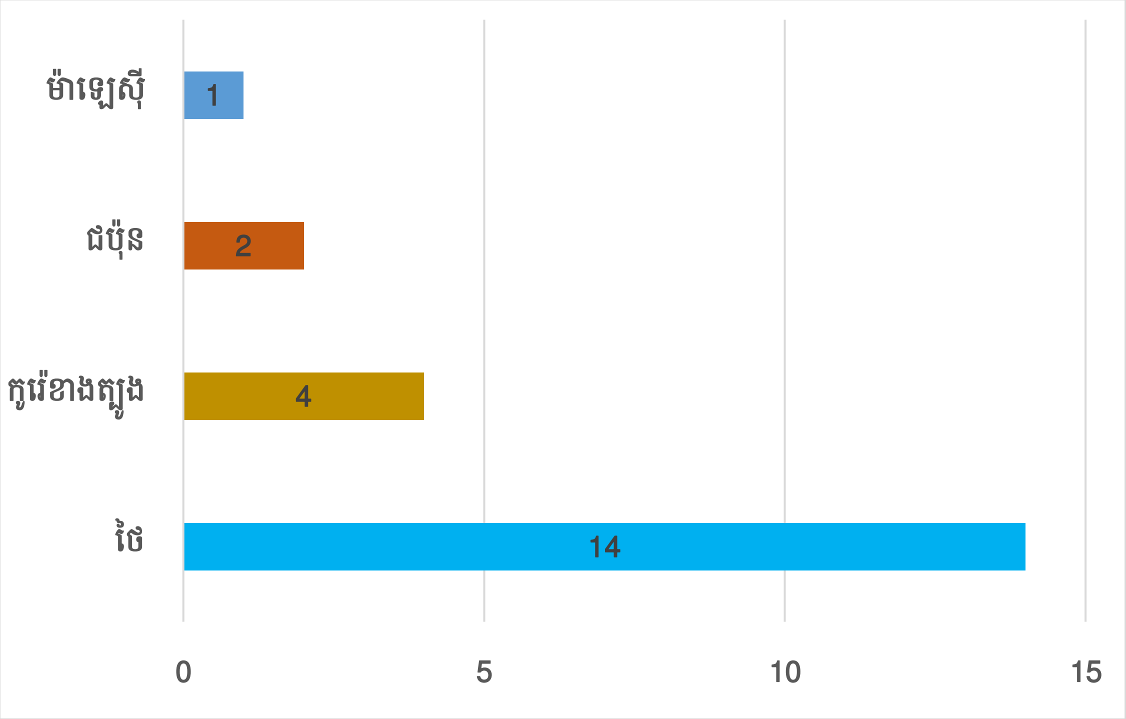

ខ. មុខរបរ និងការងារតាមវិស័យសេដ្ឋកិច្ច

ខ១.មុខរបរ

តារាង ៣៨ និងក្រាហ្វិក១៣៨ បង្ហាញថាមុខរបរចម្បងរបស់សមាជិកគ្រួសារដែលជាកសិករដាំស្រូវ ដាំដំណាំ និងនេសាទមានរហូតដល់ ៦០៥នាក់ ស្មើនឹង ៣៨% និងជាកម្មករទទួលប្រាក់ឈ្នួលប្រចាំថ្ងៃនិងកម្មករទទួលប្រាក់ខែ មានចំនួនសរុប៥៣៨នាក់ ស្មើនឹង៣៤% និងជាបុគ្គលិកសន្តិសុខមានចំនួន២៨០នាក់ ស្មើនឹង១៧,៧%។

តារាង ៣៨ មុខរបរចម្បងៗរបស់សមាជិកក្នុងគ្រួសារ

មុខរបរចម្បង	ប្រុស	ស្រី	ទាំងពីរភេទ
សរុប	**814**	**766**	**1,580**
កម្មករ	247	246	493
កម្មករទទួលប្រាក់ឈ្នួលប្រចាំថ្ងៃ	38	7	45
បុគ្គលិកឯកជន	34	18	52
បុគ្គលិករដ្ឋាភិបាល	54	23	77
កសិករដាំស្រូវនិងដាំដំណាំ	255	275	530

មុខរបរចម្បង	ប្រុស	ស្រី	ទាំងពីរភេទ
នេសាទ	12	2	14
ចិញ្ចឹមសត្វ	20	26	46
កសិករដាំដំណាំ	3	12	15
កាត់សក់	2	-	2
សំណង់	1	-	1
ជួសជុលនាឡិការនិងវិទ្យុ	13	3	16
ជួសជុលម៉ូតូ	8	1	9
សន្តិសុខ	127	153	280

ក្រាហ្វិក ១៤០ មុខរបរចម្បងៗរបស់សមាជិកក្នុងគ្រួសារ

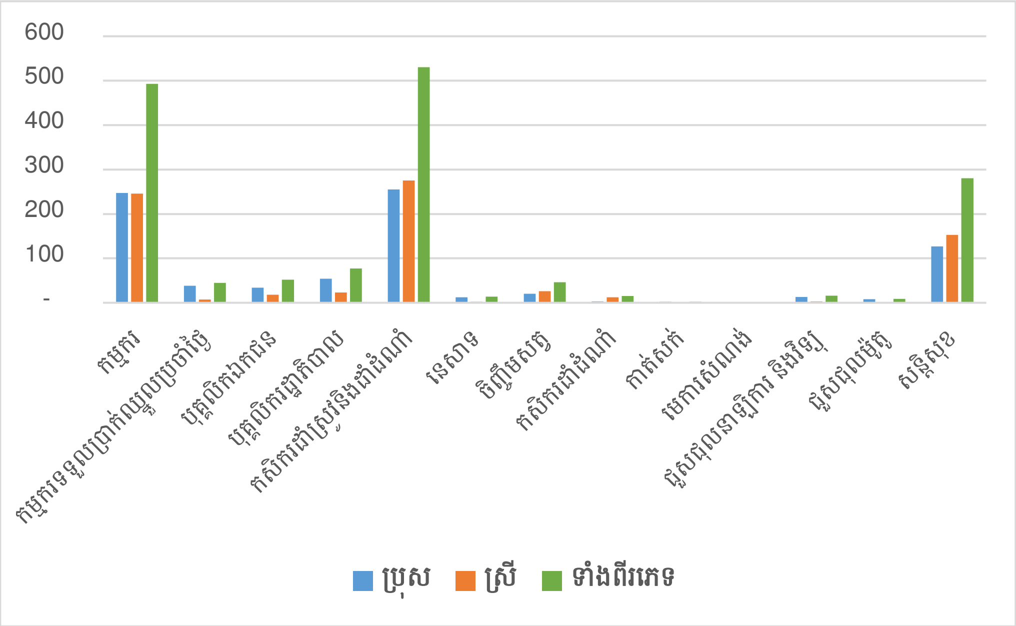

តារាង ៣៩ បង្ហាញអំពីមុខរបរចម្បងៗរបស់សមាជិកនៅក្នុងគ្រួសារតាមក្រុមអាយុ និងភេទនៃមេគ្រួសារ។ តាមទិន្នន័យខាងក្រោមបានបង្ហាញថា សមាជិកគ្រួសារដែលមានមេគ្រួសារជាបុរសដែលស្ថិតនៅក្នុងក្រុមអាយុពី ៤០ដល់៥៩ឆ្នាំ គឺជាកសិករដាំស្រូវនិងដាំដំណាំផ្សេងៗ មានចំនួនច្រើនជាងគេ បើប្រៀបធៀបនឹងសមាជិកផ្សេងទៀត ដែលមានបុរសជាមេគ្រួសារតាមក្រុមអាយុនៃមេគ្រួសារ។ ដូចគ្នាដែរ សមាជិកគ្រួសារដែលមានមេគ្រួសារជាស្ត្រី ដែលស្ថិតនៅក្នុងក្រុមអាយុពី ៤០ដល់៥៩ឆ្នាំ គឺជាកសិករដាំស្រូវនិងដាំដំណាំផ្សេងៗ មានចំនួនច្រើនជាងគេ នៅក្នុងសមាជិកដែលមានមេគ្រួសារជាស្ត្រីតាមក្រុមអាយុនៃមេគ្រួសារ។

តារាង ៣៩ មុខរបរចម្បងៗរបស់សមាជិកក្នុងគ្រួសារតាមក្រុមអាយុនិងភេទនៃមេគ្រួសារ

ភេទមេគ្រួសារ	មុខរបរចម្បង												
	សរុប	កម្មករទទួលប្រាក់ខែ	កម្មករទទួលប្រាក់ឈ្នួលប្រចាំថ្ងៃ	បុគ្គលិកឯកជន	បុគ្គលិករដ្ឋាភិបាល	កសិករដាំស្រូវនិងដាំដំណាំ	នេសាទ	ចិញ្ចឹមសត្វ	កសិករដាំដំណាំ	កាត់សក់	មេការសំណង់	ជាងជួសជុលវិទ្យុនិងនាឡិការ	ជាងជួសជុលម៉ូតូ	សន្តិសុខ
ទាំងពីរភេទ														
សរុប	1,580	493	45	52	77	530	14	46	15	2	1	16	9	280
15-39	267	99	14	7	13	76	3	2	1	1	0	3	2	46
40-59	865	234	25	35	45	293	8	27	11	0	1	9	3	174
60+	448	160	6	10	19	161	3	17	3	1	0	4	4	60
ប្រុស														
សរុប	1,251	353	40	45	59	434	11	38	12	2	1	16	7	233
15-39	216	77	14	5	8	61	3	1	1	1	0	3	2	40
40-59	706	179	22	30	38	244	6	22	9	0	1	9	2	144
60+	329	97	4	10	13	129	2	15	2	1	0	4	3	49
ស្រី														
សរុប	329	140	5	7	18	96	3	8	3	0	0	0	2	47
15-39	51	22	0	2	5	15	0	1	0	0	0	0	0	6
40-59	159	55	3	5	7	49	2	5	2	0	0	0	1	30
60+	119	63	2	0	6	32	1	2	1	0	0	0	1	11

តារាង ៤០ និងក្រាហ្វិក១៤១ បានបង្ហាញថា សមាជិកគ្រួសារដែលធ្វើការងារក្នុងក្រុមហ៊ុនឯកជនដឹកនាំដោយជនជាតិខ្មែរ។ សមាជិកគ្រួសារដែលបានធ្វើការងារដែលមានមេគ្រួសារជាស្ត្រីមាន៥៩% មេគ្រួសារជាបុរសមាន៦៨% និងមេគ្រួសារទាំងពីរភេទមាន ៦៦%។ ចំពោះសមាជិកគ្រួសារដែលបានធ្វើការងារក្នុងក្រុមហ៊ុនឯកជនបរទេសមានមេគ្រួសារជាស្ត្រីមាន ៣៦% មេគ្រួសារជាបុរសមាន ២៧% និងមេគ្រួសារទាំងពីរភេទមាន២៩%

តារាង ៤០ ផ្នែកការងារដែលសមាជិកក្នុងគ្រួសារបានធ្វើតាមក្រុមអាយុនិងភេទនៃមេគ្រួសារ

ភេទនៃមេគ្រួសារ	ផ្នែកនៃការងារដែលសមាជិកបានធ្វើ						
	រដ្ឋាភិបាល	អង្គភាពស្វយ័ត	ក្រុហ៊ុនឯកជនខ្មែរ	ក្រុមហ៊ុនឯកជនបរទេស	អង្គការមិនទទួលប្រាក់បំណាច់	គ្រួសារ	អង្គការជាតិ/អន្តរជាតិ ទូត
ទាំងពីរពេទ							
សរុប	75	1	1,039	458	3	1	4
15-39	12	0	160	94	0	0	1
40-59	44	1	603	212	2	1	3
60+	19	0	276	152	1	0	0
ប្រុស							
សរុប	59	1	846	340	2	0	4
15-39	8	0	133	74	0	0	1
40-59	38	1	493	171	1	0	3
60+	13	0	220	95	1	0	0
ស្រី							
សរុប	16	0	193	118	1	1	0
15-39	4	0	27	20	0	0	0
40-59	6	0	110	41	1	1	0
60+	6	0	56	57	0	0	0

ក្រាហ្វិក ១៤១ ផ្នែកការងារដែលសមាជិកក្នុងគ្រួសារបានធ្វើតាមភេទនៃមេគ្រួសារ

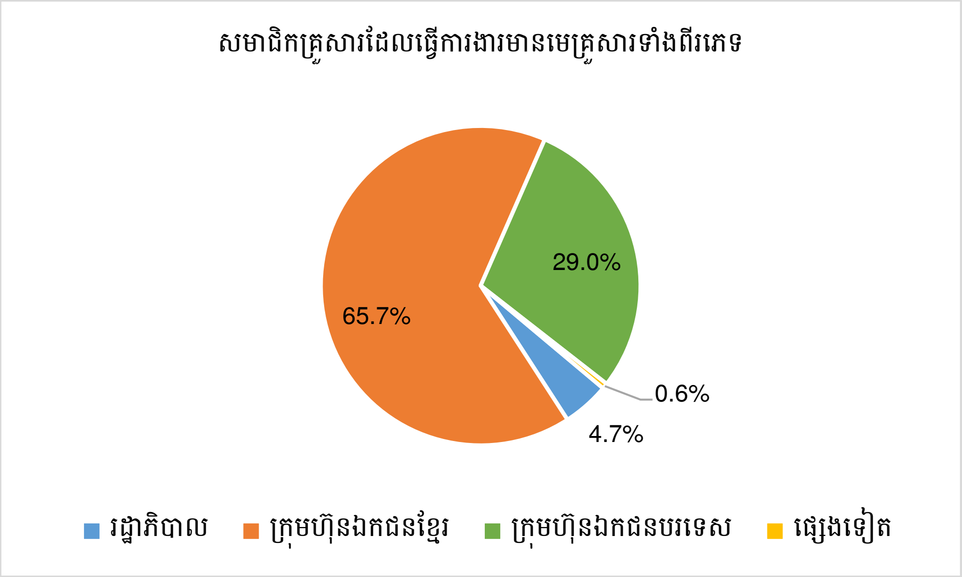

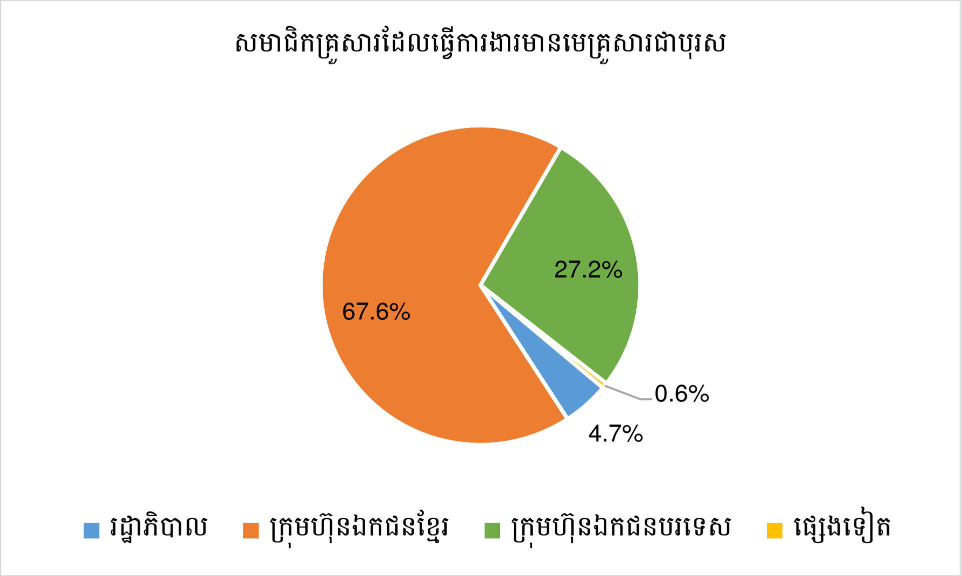

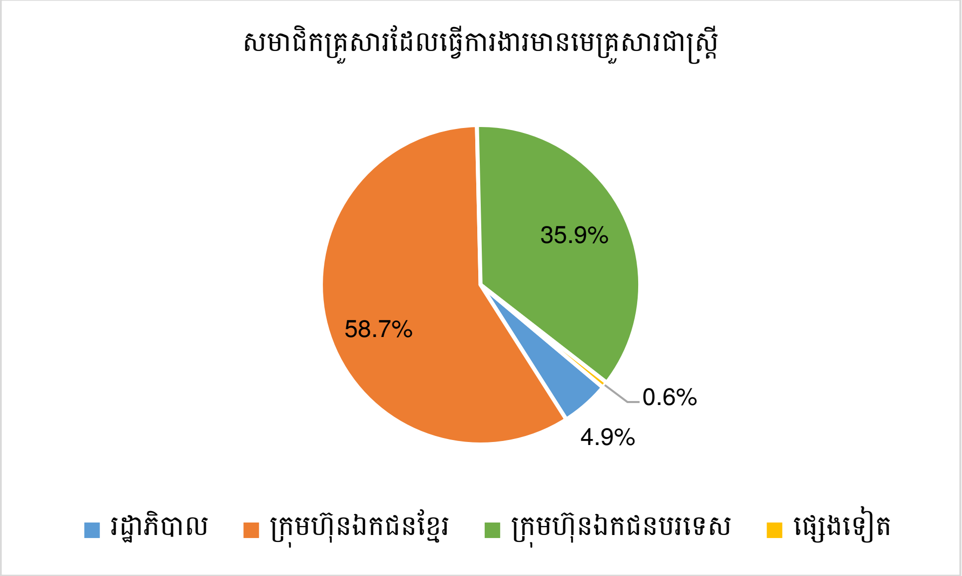

១២.ការងារតាមវិស័យសេដ្ឋកិច្ច

តារាង ៤១ និងតារាង ៤២ បានបង្ហាញចំនួនសមាជិកទាំងអស់ដែលបានចូលរួមធ្វើការងារតាមវិស័យសេដ្ឋកិច្ចមានចំនួន ១.៥៨០នាក់ ក្នុងនោះចូលរួមធ្វើការងារក្នុងវិស័យកសិកម្មមានចំនួន ៦០១ នាក់ ស្មើនឹង៣៨% វិស័យឧស្សាហកម្មមានចំនួន៤៩៤នាក់ ស្មើនឹង៣១,៣% និងវិស័យសេវាកម្មមានចំនួន៤៨៥នាក់ ស្មើនឹង៣០,៧%។ ចំពោះការចូលរួមកម្លាំងពលកម្មនៅក្នុងវិស័យកសិកម្មមានបុរសចំនួន២៩៥នាក់ ស្មើនឹង៣៦,៤% ស្ត្រីមានចំនួន៣០៦នាក់ ស្មើនឹង៣៩,៨% វិស័យឧស្សាហកម្មមានបុរសមានចំនួន២៤៥នាក់ ស្មើនឹង៣០,២% ស្ត្រីមានចំនួន២៤៩នាក់ ស្មើនឹង៣២,៤% និងវិស័យសេវាកម្មមានបុរសចូលរួមចំនួន២៧១នាក់ ស្មើនឹង៣៣,៤% និងស្ត្រីមានចំនួន២១៤នាក់ស្មើនឹង២៧,៨%។ ក្រាហ្វិក ១៤២ ភាគរយសមាជិកគ្រួសារដែលធ្វើការតាមវិស័យសេដ្ឋកិច្ចតាមភេទនៃមេគ្រួសារ។

តារាង ៤១ សមាជិកគ្រួសារដែលបានធ្វើការងារតាមវិស័យសេដ្ឋកិច្ចតាមក្រុមអាយុនៃភេទមេគ្រួសារ

ភេទមេគ្រួសារ	កសិកម្ម			ឧស្សាហកម្ម			សេវាកម្ម		
	ប្រុស	ស្រី	ទាំងពីរភេទ	ប្រុស	ស្រី	ទាំងពីរភេទ	ប្រុស	ស្រី	ទាំងពីរភេទ
ទាំងពីរភេទ									
សរុប	**295**	**306**	**601**	**245**	**249**	**494**	**271**	**214**	**485**
15-39	42	42	84	48	50	98	51	35	86
40-59	160	174	334	120	115	235	162	133	295
60+	93	90	183	77	84	161	58	46	104
ប្រុស									
សរុប	**262**	**231**	**493**	**171**	**181**	**352**	**237**	**168**	**405**
15-39	39	29	68	36	39	75	44	29	73
40-59	142	136	278	89	89	178	144	105	249
60+	81	66	147	46	53	99	49	34	83
ស្រី									
សរុប	**33**	**75**	**108**	**74**	**68**	**142**	**34**	**46**	**80**
15-39	3	13	16	12	11	23	7	6	13
40-59	18	38	56	31	26	57	18	28	46
60+	12	24	36	31	31	62	9	12	21

តារាង ៤២ ភាគរយសមាជិកគ្រួសារដែលបានធ្វើការងារតាមវិស័យសេដ្ឋកិច្ចតាមក្រុមអាយុនៃភេទមេគ្រួសារ

ភេទមេគ្រួសារ	កសិកម្ម			ឧស្សាហកម្ម			សេវាកម្ម		
	ប្រុស	ស្រី	ទាំងពីរភេទ	ប្រុស	ស្រី	ទាំងពីរភេទ	ប្រុស	ស្រី	ទាំងពីរភេទ
ទាំងពីរភេទ									
សរុប	**36.4**	**39.8**	**38.0**	**30.2**	**32.4**	**31.3**	**33.4**	**27.8**	**30.7**
15-39	29.8	33.1	31.3	34.0	39.4	36.6	36.2	27.6	32.1
40-59	36.2	41.2	38.7	27.1	27.3	27.2	36.7	31.5	34.1
60+	40.8	40.9	40.8	33.8	38.2	35.9	25.4	20.9	23.2
ប្រុស									
សរុប	**39.1**	**39.8**	**39.4**	**25.5**	**31.2**	**28.2**	**35.4**	**29.0**	**32.4**
15-39	32.8	29.9	31.5	30.3	40.2	34.7	37.0	29.9	33.8
40-59	37.9	41.2	39.4	23.7	27.0	25.2	38.4	31.8	35.3
60+	46.0	43.1	44.7	26.1	34.6	30.1	27.8	22.2	25.2
ស្ត្រី									
សរុប	**23.4**	**39.7**	**32.7**	**52.5**	**36.0**	**43.0**	**24.1**	**24.3**	**24.2**
15-39	13.6	43.3	30.8	54.5	36.7	44.2	31.8	20.0	25.0
40-59	26.9	41.3	35.2	46.3	28.3	35.8	26.9	30.4	28.9
60+	23.1	35.8	30.3	59.6	46.3	52.1	17.3	17.9	17.6

ក្រាហ្វិក ១៤២ ភាគរយសមាជិកគ្រួសារដែលធ្វើការតាមវិស័យសេដ្ឋកិច្ចតាមភេទមេគ្រួសារ

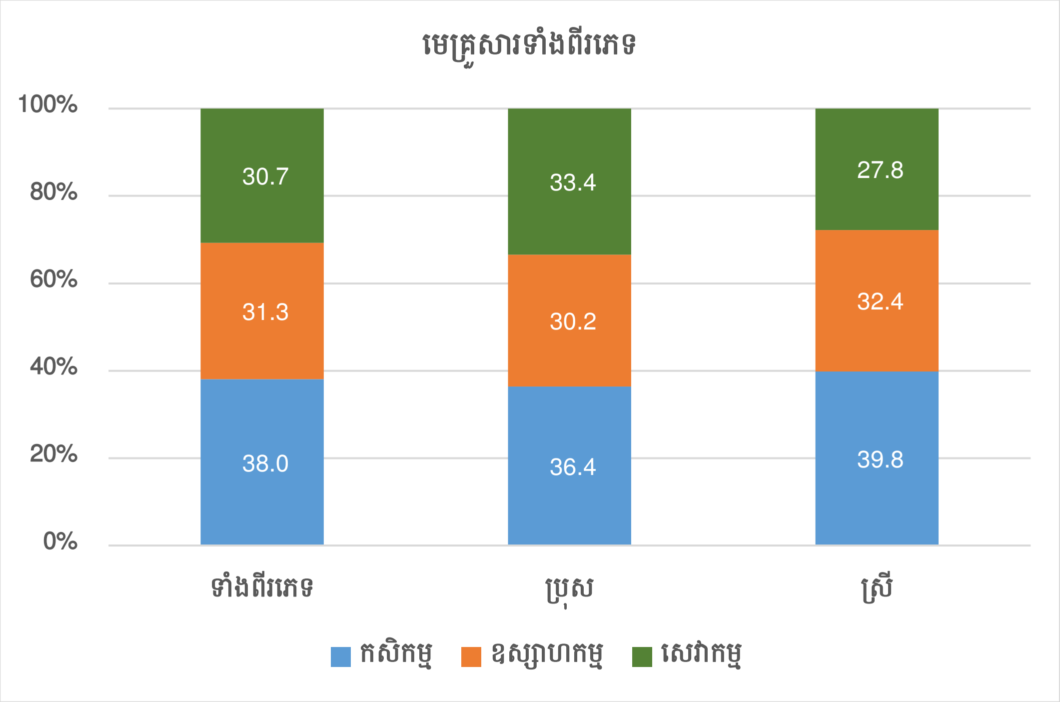

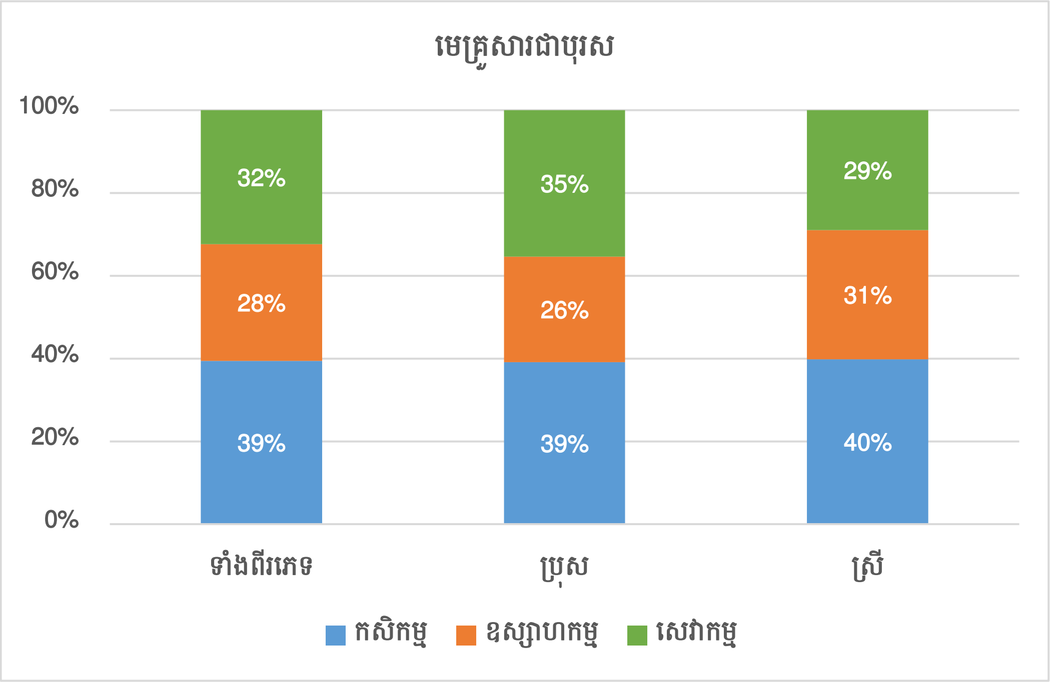
មេគ្រួសារជាបុរស
100%
80%
60%
40%
20%
0%
32%
28%
39%
35%
26%
39%
29%
31%
40%
ទាំងពីរភេទ
ប្រុស
ស្រី
កសិកម្ម
ឧស្សាហកម្ម
សេវាកម្ម

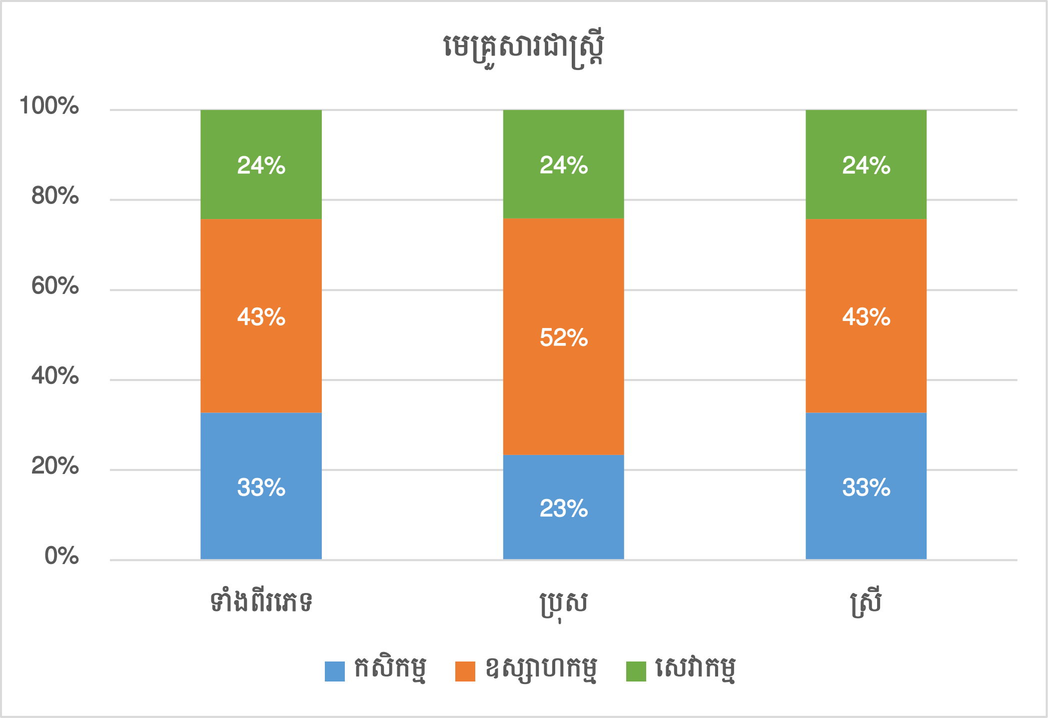
មេគ្រួសារជាស្ត្រី
100%
80%
60%
40%
20%
0%
24%
43%
33%
24%
52%
23%
24%
43%
33%
ទាំងពីរភេទ
ប្រុស
ស្រី
កសិកម្ម
ឧស្សាហកម្ម
សេវាកម្ម

គ. បរិស្ថាន

តារាង ៤៣ និងក្រាហ្វិក ១៤៣ បានបង្ហាញថា គ្រួសារដែលមានបង្គន់អនាម័យប្រើប្រាស់នៅក្នុងគ្រួសារឆ្នាំ២០២៣ មានចំនួន ៥៨៦គ្រួសារ (៩៧,៧%) និងឆ្នាំ២០២៤ មានចំនួន ៥៨៩គ្រួសារ (៩៨,២%) ប្រហាក់ប្រហែលគ្នា។ សេវាប្រមូលសំរាមនៅក្នុងភូមិមានចំនួន ១១១គ្រួសារ(១៨,៥%) សម្រាប់ឆ្នាំ២០២៣ និងឆ្នាំ២០២៤ មានចំនួនដូចគ្នា ខណៈដែលទីតាំងចាក់សំរាមក្នុងភូមិដែលគ្រួសារយកទៅចាក់ចោលមាន១៧ គ្រួសារ (២,៨%) ទាំងឆ្នាំ២០២៣ និងឆ្នាំ២០២៤ មានចំនួនដូចគ្នា និងទីតាំងចាក់សំរាមនៅក្នុងបរិវេណផ្ទះឆ្នាំ២០២៣មានចំនួន៥៥៥គ្រួសារ (៩២,៥%) និងឆ្នាំ២០២៤ មានចំនួន៥៥៦គ្រួសារ (៩២,៧%) មានចំនួនប្រហែលគ្នា។ តាមទិន្នន័យនៅក្នុងក្រាហ្វិក ១៤៣ ខាងក្រោមនេះ ក៏បានបង្ហាញអំពីផលប៉ះពាល់ដោយសារ ការចាក់សំរាមក្នុងភូមិ ការបង្ហូរទឹកកខ្វក់ ការបាញ់ថ្នាំពុល និងការប្រើជីគីមីលើដំណាំផងដែរ ។

តារាង ៤៣ ការប្រើប្រាស់បង្គន់ ការប្រមូលសំរាម និងផលប៉ះពាល់បរិស្ថាន

អធិប្បាយ	គ្រួសារសរុប	ចំនួនគ្រួសារ		ភាគរយ	
		2023	2024	2023	2024
មានបង្គន់	600	586	589	97.7	98.2
សេវាប្រមូលសំរាម	600	111	111	18.5	18.5
មានទីតាំងចាក់សំរាមក្នុងភូមិ	600	17	17	2.8	2.8
ទីតាំងចាក់សំរាមជុំវិញផ្ទះ	600	555	556	92.5	92.7
ប៉ះពាល់ដោយការចាក់សំរាម	600	64	64	10.7	10.7
ប៉ះពាល់បរិស្ថានដោយសាររោងចក្រ	600	6	6	1.0	1.0
ប៉ះពាល់ដោយការបង្ហូរទឹកកខ្វក់ចូលបឹងស្ទឹងទន្លេធម្មជាតិ	600	20	20	3.3	3.3
ការបាញ់ថ្នាំពុល	600	171	166	28.5	27.7
ការប្រើជីគីមី	600	127	125	21.2	20.8
កាប់បំផ្លាញព្រៃឈើ	600	7	7	1.2	1.2
កាប់បំផ្លាញព្រៃលិចទឹក	600	5	5	0.8	0.8
ផលប៉ះពាល់ដោយសារមិនបានរៀបរាប់ខាងលើ	600	1	1	0.2	0.2

ក្រាហ្វិក ១៤៣ ភាគរយគ្រួសារដែលមានបង្គន់ប្រើប្រាស់ សេវាប្រមូលសំរាម និងទីតាំងប្រមូលសំរាម

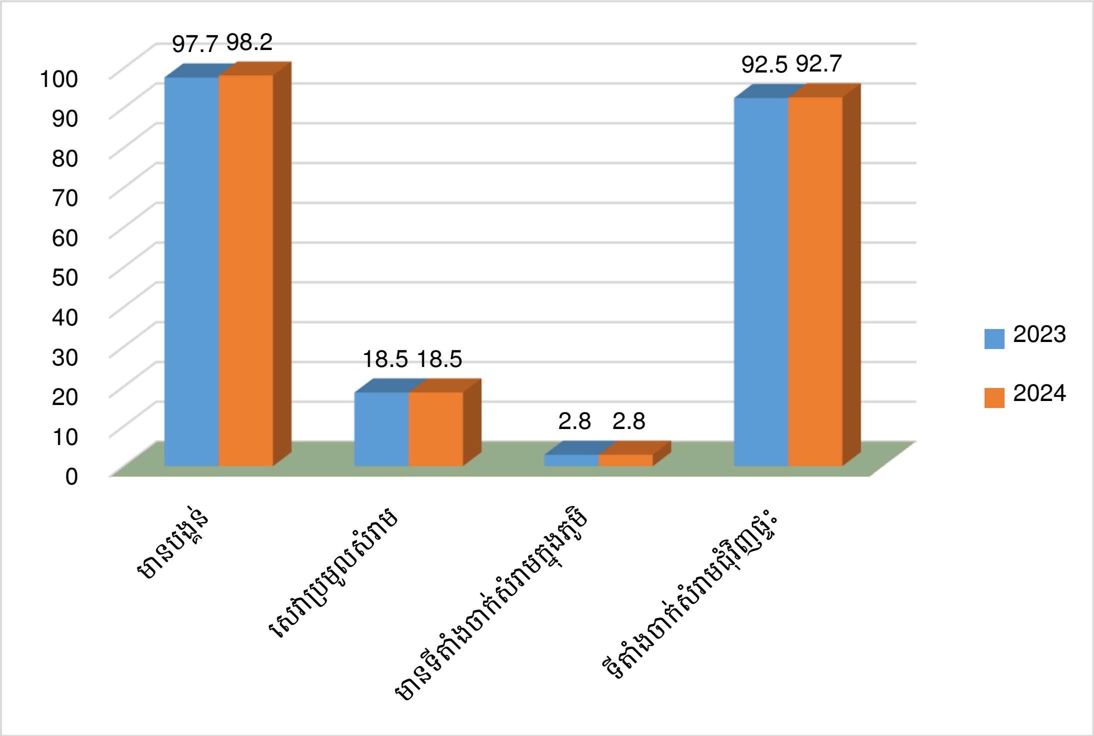

ក្រាហ្វិក ១៤៤ ភាគរយគ្រួសារដែលមានរងផលប៉ះពាល់បរិស្ថាន

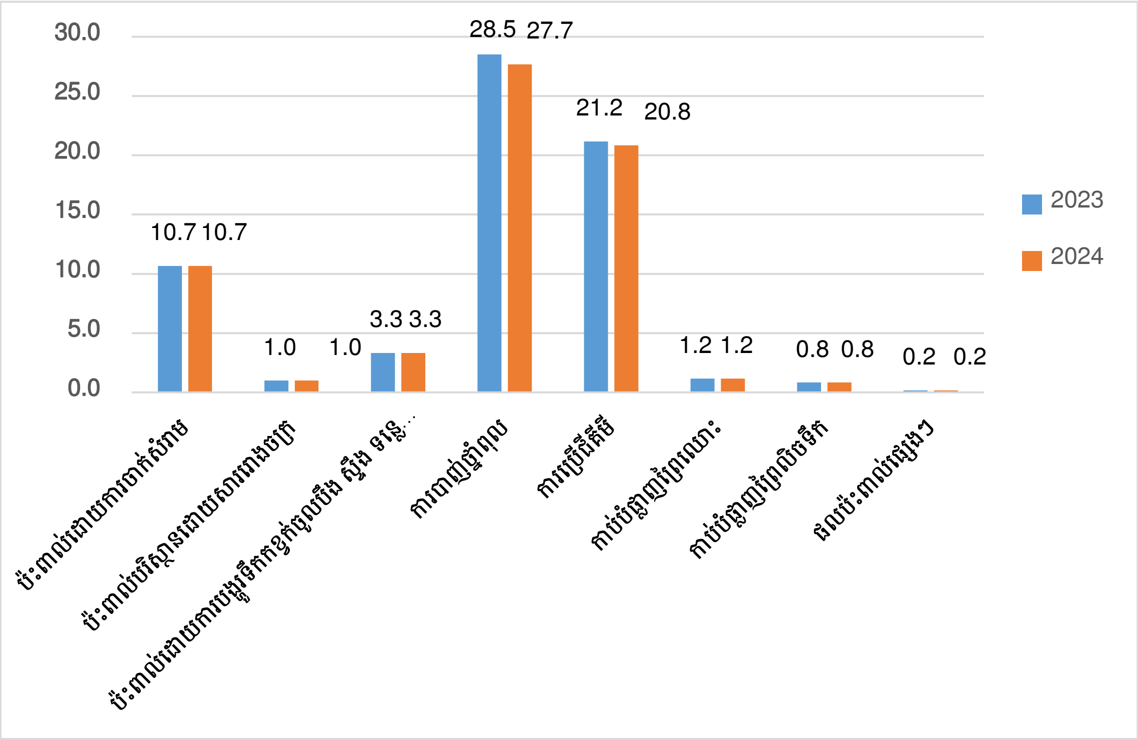

ឃ. គ្រោះមហន្តរាយ

ឃ១. ការទទួលព័ត៌មានទាក់ទងគ្រោះមហន្តរាយ

ឃ១.១ គ្រួសារបានទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ

តារាង ៤៤ បានបង្ហាញថា ចំនួនមេគ្រួសារទាំងពីរភេទដែលបានទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ មានចំនួន៥៣៨នាក់ និងមិនបានទទួលព័ត៌មាន ៦២នាក់ ក្នុងនោះមេគ្រួសារជាបុរសបានទទួល ព័ត៌មានចំនួន៤២៨នាក់ និងមិនបានទទួលព័ត៌មានចំនួន៤០នាក់ និងមេគ្រួសារជាស្ត្រីបានទទួល ព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយមានចំនួន១១០នាក់ និងមិនបានទទួលព័ត៌មានចំនួន២២នាក់។ ភាគច្រើន មេគ្រួសារដែលស្ថិតនៅក្នុងក្រុមអាយុចាប់ពី៤០ដល់៥៩ឆ្នាំ ដែលបានទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ ច្រើនជាងមេគ្រួសារដែលស្ថិតនៅក្រុមអាយុផ្សេងទៀត។

តារាង ៤៤ ចំនួនមេគ្រួសារដែលបានទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ

ភេទមេគ្រួសារ	សរុប	បាន	មិនបាន
ទាំងពីរភេទ			
សរុប	600	538	62
15-39	133	121	12
40-59	306	279	27
60+	161	138	23
ប្រុស			
សរុប	468	428	40
15-39	108	102	6
40-59	243	224	19
60+	117	102	15
ស្រី			
សរុប	132	110	22
15-39	25	19	6
40-59	63	55	8
60+	44	36	8

តារាង ៤៥ បង្ហាញអំពីការប្រៀបធៀបគិតជាភាគរយសម្រាប់មេគ្រួសារតាមក្រុមអាយុដែលបានទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ និងមិនបានទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ។ ភាគរយមេគ្រួសារទាំងពីរភេទដែលបានទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយសរុបមានចំនួន៨៩,៧% និងបានទទួលព័ត៌មាន ១០%។ ចំពោះមេគ្រួសារដែលស្ថិតនៅក្នុងក្រុមអាយុចន្លោះពី ១៥ដល់៣៩ មាន ៩១% បានទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ និង៩% មិនបានទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ និងក្រុមអាយុពី៤០ដល់៥៩ មានចំនួនប្រហាក់ប្រហែលគ្នានេះដែរ ខណៈដែលក្រុមអាយុចាប់ពី៦០ឆ្នាំឡើង មិនបានទទួលព័ត៌មានជាង១៤%។ មេគ្រួសារជាបុរសដែលទទួលបានព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយមានចំនួន៩១,៥% និងមិនបានទទួលព័ត៌មាន ៨,៥% បើធៀបជាមួយមេគ្រួសារជាបុរសសរុបមាន ៤៦៨នាក់។ ចំពោះមេគ្រួសារជាស្ត្រីដែលទទួលបានព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយមានចំនួន៨៣,៣% និងមិនបានទទួលព័ត៌មាន ១៦,៧% បើធៀបជាមួយមេគ្រួសារជាស្ត្រីសរុបមាន ១៣២នាក់។ ទិន្នន័យលំអិតតាមក្រុមអាយុមានក្នុងតារាងខាងក្រោម។

តារាង ៤៥ ភាគរយនៃមេគ្រួសារតាមក្រុមអាយុដែលបានទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ

ភេទមេគ្រួសារ	សរុប	បាន	មិនបាន
ទាំងពីរភេទ			
សរុប	100.0	89.7	10.3
15-39	100.0	91.0	9.0
40-59	100.0	91.2	8.8
60+	100.0	85.7	14.3
ប្រុស			
សរុប	100.0	91.5	8.5
15-39	100.0	94.4	5.6
40-59	100.0	92.2	7.8
60+	100.0	87.2	12.8
ស្រី			
សរុប	100.0	83.3	16.7
15-39	100.0	76.0	24.0
40-59	100.0	87.3	12.7
60+	100.0	81.8	18.2

ក្រាហ្វិក១៤៥ បង្ហាញថាក្នុងចំណោមមេគ្រួសារទាំង៦០០នាក់ មាន៩០%បានទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ និង១០% មិនបានទទួលគ្រោះមហន្តរាយ។ ក្រាហ្វិក ១៤៥ បង្ហាញថាក្នុងចំណោមមេគ្រួសារទាំង៦០០នាក់ បុរសដែលជាមេគ្រួសារដែលទទួលបានព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយមានចំនួន៨០% និងស្ត្រីមាន២០%។

ក្រាហ្វិក ១៤៥ ភាគរយមេគ្រួសារទាក់ទងការទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយទាំងពីរភេទ

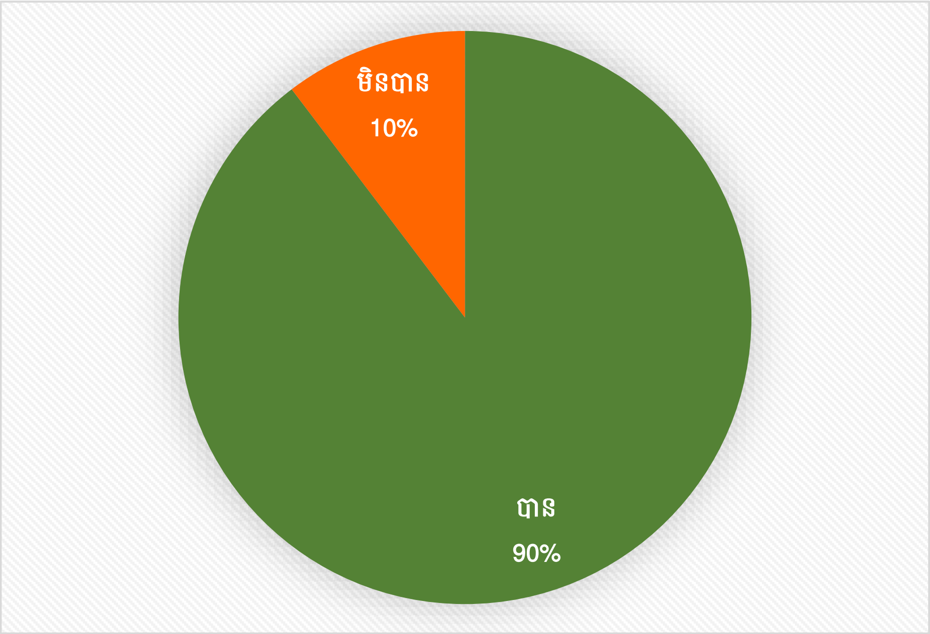

ក្រាហ្វិក ១៤៦ ភាគរយមេគ្រួសារជាបុរស និងស្ត្រីដែលបានទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយក្នុងចំណោមគ្រួសារសរុប

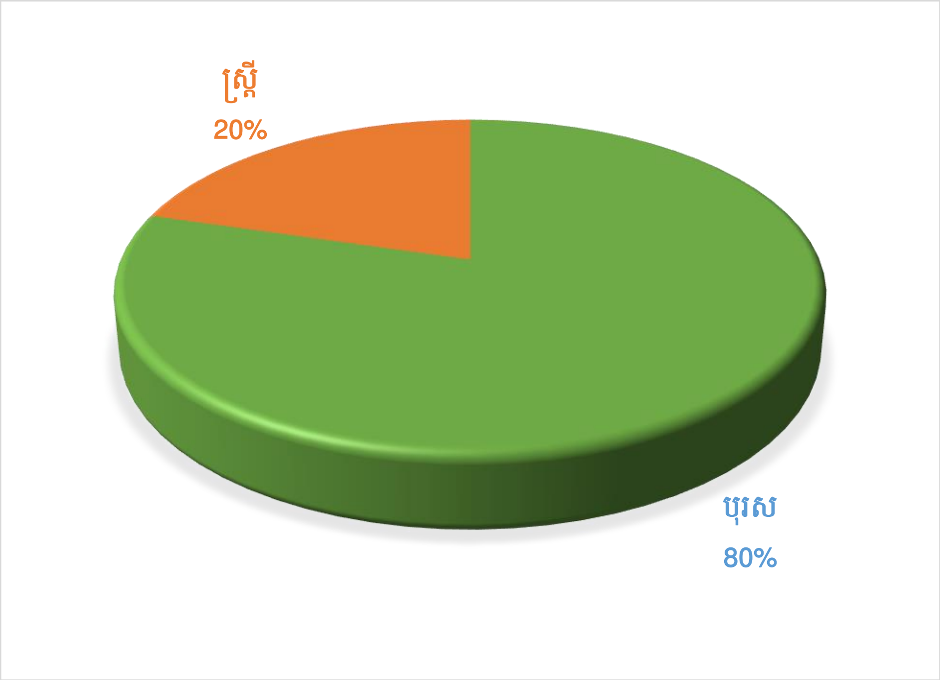

ក្រាហ្វិក ១៤៧ បានបង្ហាញថា ក្នុងចំណោមមេគ្រួសារ ៥៣៨នាក់ ដែលពួកគាត់ថាបានទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយនោះតាមឧបករណ៍នៃព័ត៌មាន ដោយសួរសំណួរដាច់ទ្បែកៗ។ តាមលទ្ធផលបង្ហាញថា ចំនួនមេគ្រួសារដែលទទួលព័ត៌មានពីប្រភពផ្សេងមានរហូតដល់៣៩៦នាក់ក្នុងចំណោមមេគ្រួសារ៥៣៨ មានចំនួនច្រើនជាងគេ ខណៈដែលព័ត៌មានដែលទទួលបានតាមសារទូរសព្ទ័មានមេគ្រួសាតែ៣៣នាក់ ប៉ុណ្ណោះ ដែលមានចំនួនទាបជាងគេ។ ចំនួនមេគ្រួសារដែលទទួលបានព័ត៌មានតាមទូរទស្សន៍មាន១៧០នាក់ តាមរយៈអាជ្ញាធរមាន១២២នាក់ តាមរយៈទូរសព្ទ័ដៃមាន១២០នាក់ និង តាមរយៈវិទ្យុមានចំនួន៨៨នាក់ តាមលំដាប់រៀង។

ក្រាហ្វិក ១៤៧ ចំនួនមេគ្រួសារដែលបានទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយតាមប្រភេទនៃឧបករណ៍

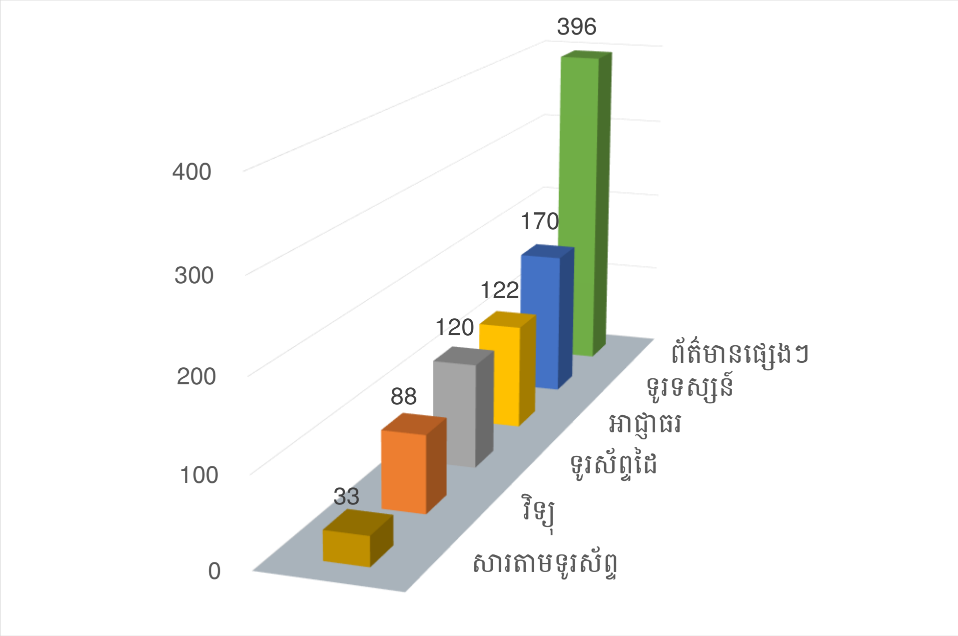

ឃ១.២. គ្រួសារដែលរងគ្រោះតាមប្រភេទនៃគ្រោះមហន្តរាយ

ក្រាហ្វិក ១៤៨ និង ក្រាហ្វិក ១៤៩ បានបង្ហាញថាចំនួនគ្រួសារដែលទទួលរងគ្រោះដោយសារគ្រោះមហន្តរាយសរុបមានចំនួន ២៥៩ គ្រួសារ ស្មើនឹង៤៣% ក្នុងចំណោម៦០០គ្រួសារ។ គ្រោះរាំងស្ងួតបានប៉ះពាល់ខ្លាំងដល់គ្រួសារចំនួន ១៨៧គ្រួសារ គ្រោះទឹកជំនន់មាន៥៥គ្រួសារ និង រងគ្រោះដោយខ្យល់ព្យុះមានចំនួន១៧គ្រួសារ។ ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលខូចខាតសម្ភារៈ ដោយសារខ្យល់ព្យុះ គ្រោះទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួតមានចំនួន១៤៥.២៧១ ដុល្លារ តាមរយៈការសម្ភាសន៍មេគ្រួសារចំនួន៦០០ នាក់ ដូចបានបង្ហាញនៅក្នុងក្រាហ្វិក ១៤៩ ដូចខាងក្រោម។

ក្រាហ្វិក ១៤៨ ភាគរយគ្រួសារដែលបានទទួលរងគ្រោះដោយសារគ្រោះមហន្តរាយ

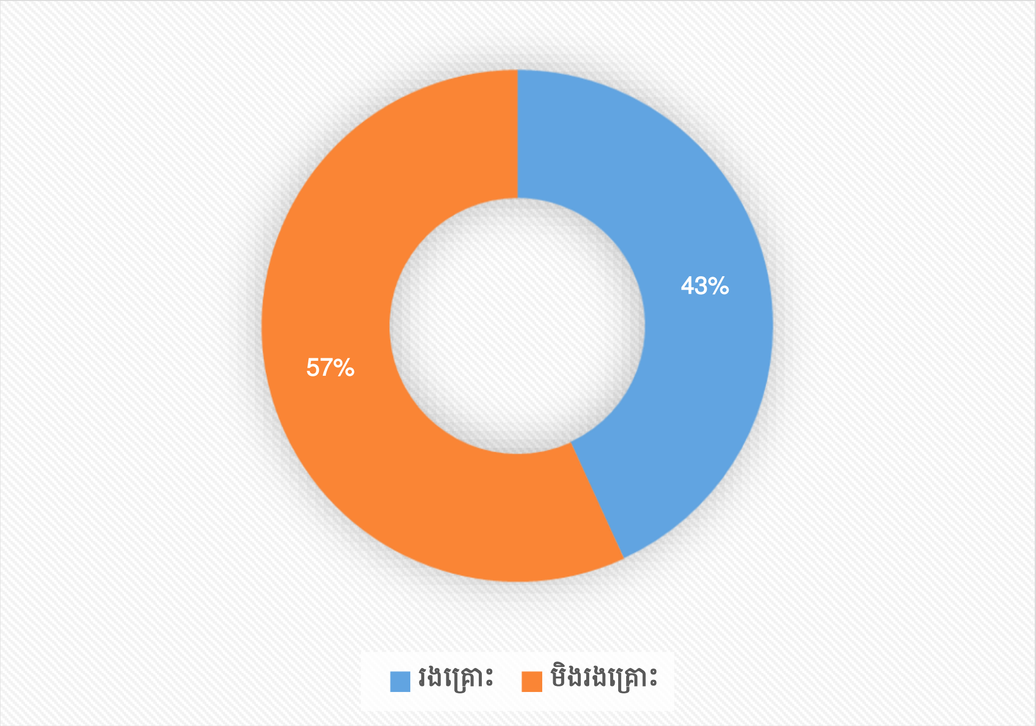

ក្រាហ្វិក ១៤៩ ចំនួនមេគ្រួសារដែលបានទទួលរងគ្រោះតាមប្រភេទនៃគ្រោះមហន្តរាយ

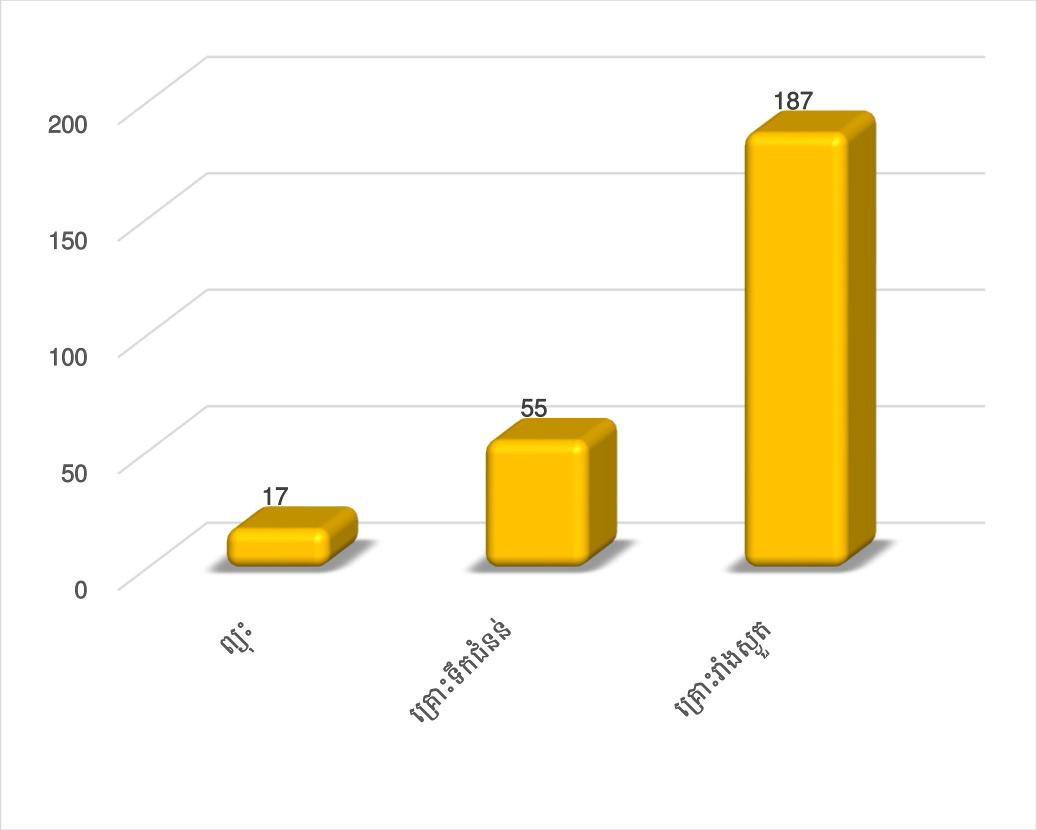

ក្រាហ្វិក ១៥០ ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលខាតបង់ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយ

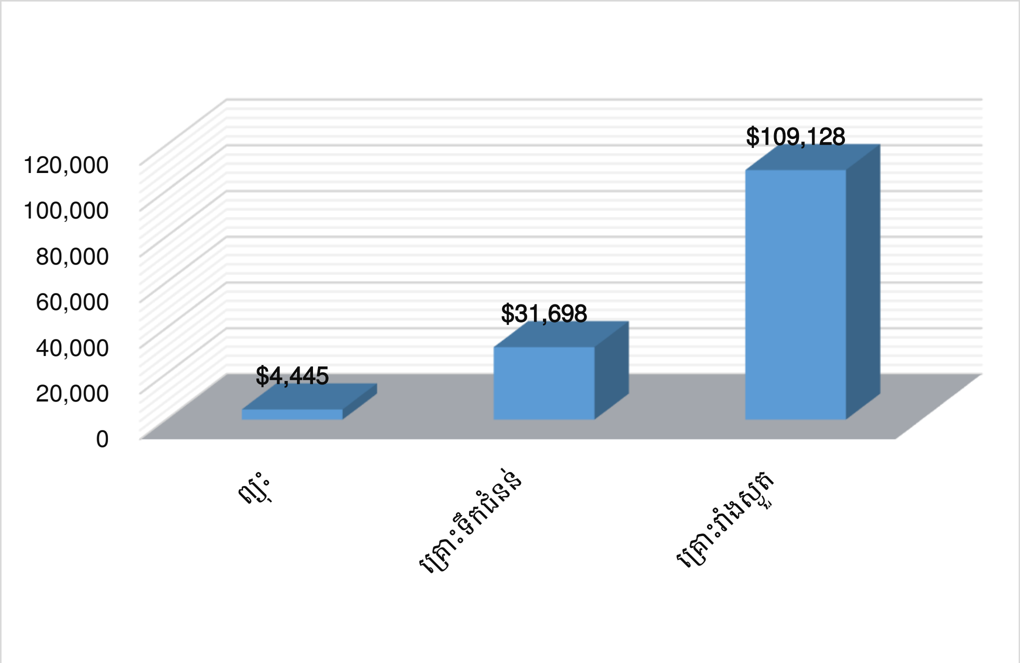

ក្រាហ្វិក ១៥១ ភាគរយទឹកប្រាក់ដែលខាតបង់តាមប្រភេទគ្រោះមហន្តរាយ

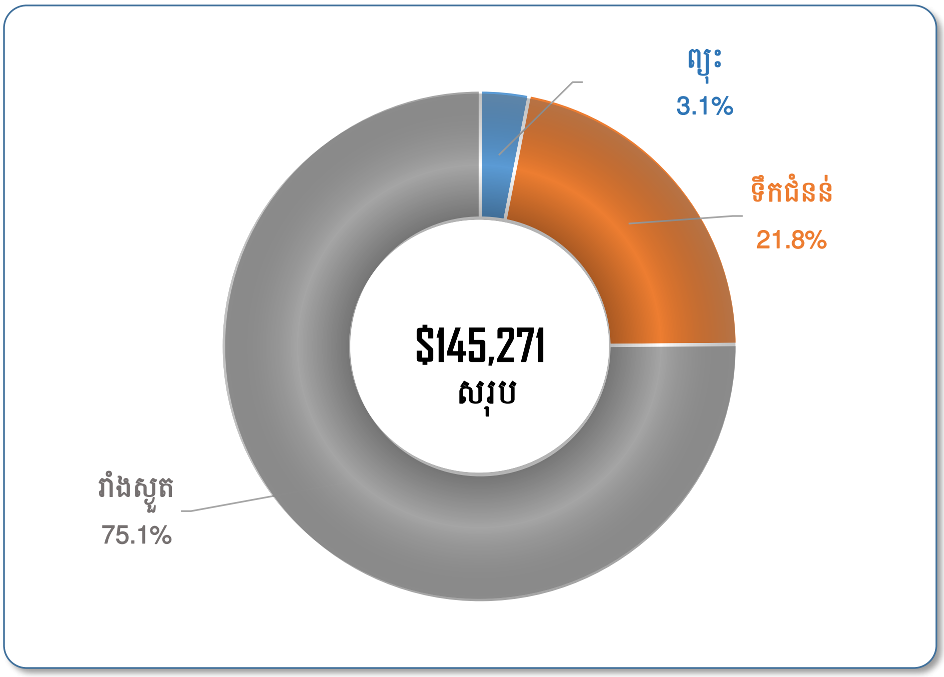

<u>ឃ១.៣ គ្រួសាររងគ្រោះនិងមិនបានរងគ្រោះតែទទួលបានព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ</u>

ចំនួនមេគ្រួសារដែលបានទទួលបានព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយមានចំនួន ៥៣៨នាក់ ហើយមាន គ្រួសារចំនួន ២៥៩ គ្រួសារ ស្មើនឹង ៤៥%នៃគ្រួសារដែលទទួលបានព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ និង មាន គ្រួសារចំនួន ២៧៩ គ្រួសារ ស្មើនឹង៥២% នៃគ្រួសារដែលទទួលបានព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ។

ក្រាហ្វិក ១៥២ ភាគរយគ្រួសាររងគ្រោះ និងមិនបានរងគ្រោះ ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយ តែបានទទួលព័ត៌មានអំពីគ្រោះមហន្តរាយ

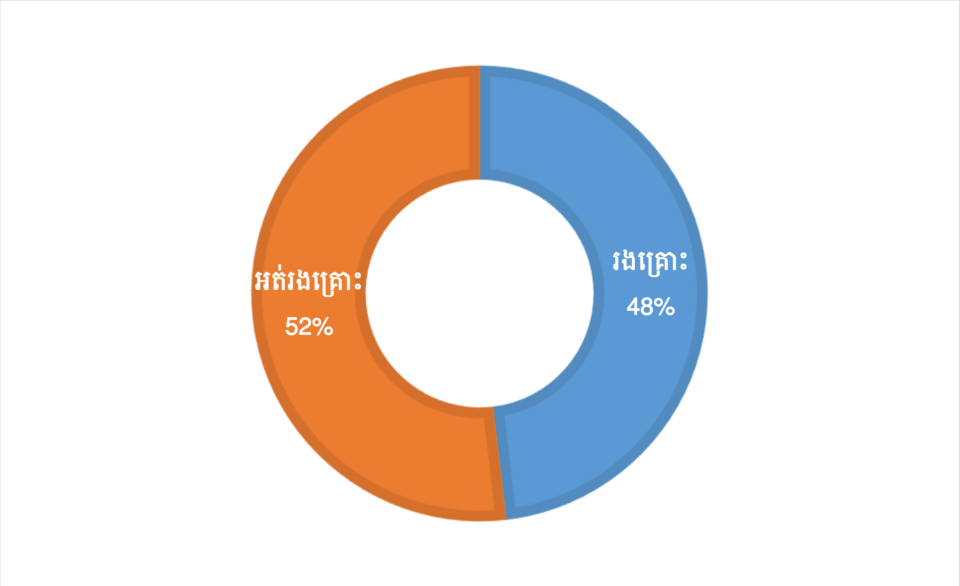

គ្រួសារដែលទទួលរងគ្រោះមហន្តរាយសរុបមានចំនួន ២៥៩ គ្រួសារ ក្នុងនោះមានគ្រួសារចំនួន ២៤៨ គ្រួសារ ស្មើនឹង ៤៦% បានទទួលរងគ្រោះមហន្តរាយក្នុងចំណោមគ្រួសារដែលបានទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ ៥៣៨គ្រួសារ និងមានចំនួនគ្រួសារ ១១គ្រួសារ ស្មើនឹង១៨% ដែលទទួលរងគ្រោះមហន្តរាយតែមិនបានទទួលព័ត៌មានក្នុងចំណោមគ្រួសារ៦២គ្រួសារ។ ទ្រព្យសម្បត្តិនិងសម្ភារៈដែលខូចខាតគិតជាទឹកប្រាក់មានចំនួន ៣.៧៣០ ដុល្លារ ដែលគ្រួសារមិនបានទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយតែទទួលរងគ្រោះមហន្តរាយ។

ក្រាហ្វិក ១៥៣ ភាគរយគ្រួសាររងគ្រោះដោយសារគ្រោះមហន្តរាយ ដែលបានទទួលព័ត៌មាន និងមិនបានទទួលព័ត៌មានអំពីគ្រោះមហន្តរាយ

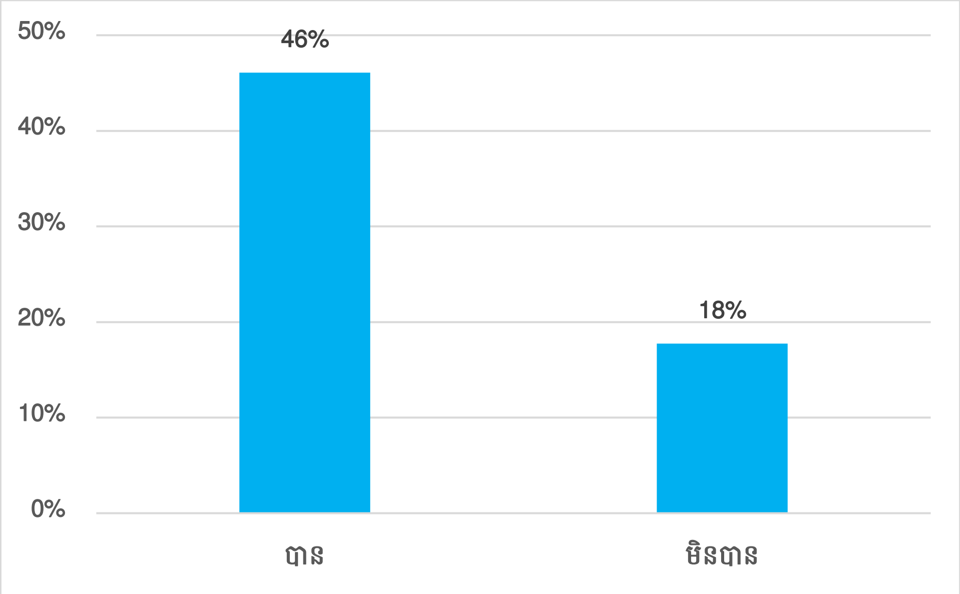

ក្រាហ្វិក ១៥៤ ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលគ្រួសារបាត់បង់ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយ ចំពោះគ្រួសារដែលរងគ្រោះមហន្តរាយតែមិនបានទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ

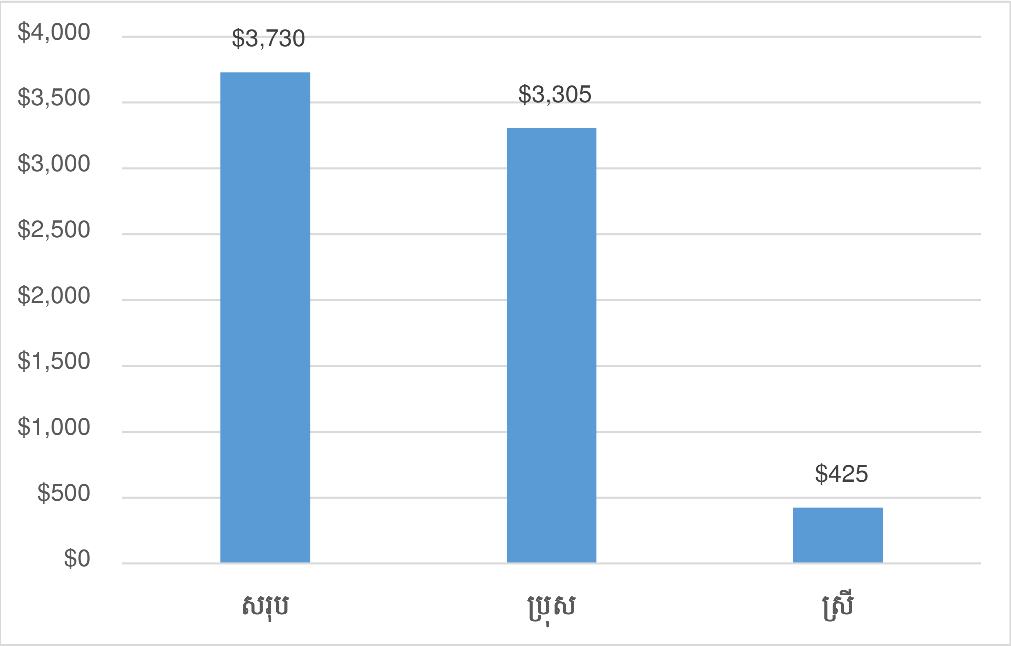

ឃ១.៤ ការព្យាករណ៍គ្រួសាររងផលប៉ះពាល់ដោយគ្រោះមហន្តរាយ តាម Logistic Regression Model

នៅក្នុងម៉ូដែល Logistic Regression គេច្រើនប្រើនៅក្នុងផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ ឬ នៅក្នុងផ្នែកសុខាភិបាលដូចជាការពិនិត្យលើលទ្ធផលនៃអ្នកជំងឺបេះដូងអាចកើតឡើងបណ្ដាលមកពីការជក់បារីឬទេ?។ ក្រោយពេលគេប្រមូលទិន្នន័យអំពីអ្នកជក់បារីតាមអាយុ ភេទ និងកត់ត្រាពីអ្នកជំងឺទាំងនេះ រួចប្រើម៉ូដែល Logistic Regression ដើម្បីឲ្យដឹងមូលហេតុកាន់តែច្បាស់។

នៅរបាយការណ៍នេះ គឺចង់បង្ហាញអំពីគ្រួសារដែលរងគ្រោះមហន្តរាយដោយខ្យល់កន្ត្រាក់/ព្យុះ គ្រោះទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួត មានផលប៉ះពាល់ដូចម្ដេចដែរ ដែលផ្អែកទិន្នន័យដែលប្រមូលបានពីមេគ្រួសារចំនួន ៦០០នាក់។ ទិន្នន័យនេះ នឹងជ្រើសរើសយកចំនួនគ្រួសារដែលទទួលរងគ្រោះដោយខ្យល់កន្ត្រាក់ ទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួត និងខូចខាតទ្រព្យសម្បត្តិចាប់ពី២០០ ដុល្លារឡើងទៅដែលចំនួនសរុប ២១៣គ្រួសារ។

រូបមន្តសម្រាប់ព្យាករណ៍ តាម Logistic Regression Model គឺ:

$$P\ (y = 1 | x_1, \ldots\ldots, x_n) = \frac{1}{1+e^{-(b_1 \cdot x_1 + \cdots + b_k \cdot x_k + a)}}$$

តារាង ៤៦. ការព្យាករណ៍អំពីគ្រួសារដែលអាចរងផលប៉ះពាល់ដោយគ្រោះមហន្តរាយ

ល.រ (No.)	អាយុ (Age)	ភេទ (Sex)	ទទួលបានព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ (Disaster Information)	ផលប៉ះពាល់ (Impact)
1	57	1	1	0
2	40	1	1	1
3	66	1	1	1
4	39	0	1	1
5	40	1	1	1
6	49	1	1	1
7	56	0	1	1
..	..	..	..	..
213	40	1	1	1

ផ្អែកតាមទិន្នន័យដែលប្រមូលបានពីខេត្តស្វាយរៀង និងខេត្តព្រៃវែងចំនួន៦០០ គ្រួសារ ហើយយើងជ្រើសរើសយកចំនួនគ្រួសារដែលទទួលរងគ្រោះដោយខ្យល់កន្ត្រាក់ ទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួត និងខូចខាតទ្រព្យសម្បត្តិចាប់ពី២០០ ដុល្លារ ឡើងទៅ ដែលមានចំនួនសរុប ២១៣គ្រួសារ។ តាមរយៈនៃការ Run Logistic Regression Model ផ្អែកលើទិន្នន័យខាងលើ យើងបានលទ្ធផលសម្រាប់ធ្វើការព្យាករណ៍ដូចខាងក្រោម៖

	Coefficients	Standard Error	P-value	Odd Ratio	Lower 95%	Upper 95%	Lower 95%	Upper 95%
Intercept	-0.134539663	1.003017	0.893296	0.874118	0.122405	6.242231	0.122405	6.242231
Age	0.01123984	0.013162	0.393131	1.011303	0.985548	1.037732	0.985548	1.037732
Sex	-0.415317487	0.461889	0.368561	0.660131	0.266974	1.632263	0.266974	1.632263
Disaster Information	1.13399464	0.637796	0.075406	3.108047	0.89042	10.84877	0.89042	10.84877

ឧទាហរណ៍ យើងចង់ធ្វើការព្យាករណ៍លើគ្រួសារមួយ ដែលមានមេគ្រួសារមានអាយុ ៦៥ឆ្នាំ ភេទប្រុស ហើយទទួលបានព័ត៌មានអំពីគ្រោះមហន្តរាយដែលកើតឡើងក្នុងតំបន់របស់គាត់។ តើគាត់អាចនឹងរងផលប៉ះពាល់កម្រិតណាដែរ?។

$$P\ (y = 1 | x_1, \ldots\ldots, x_n) = \frac{1}{1+e^{-(b_1 \cdot x_1 + \cdots + b_k \cdot x_k + a)}}$$

P: Prediction Impact

X_1= Age, X_2= Sex, X_3= Disaster Information

$$P\ (\text{impact}) = \frac{1}{1+e^{-(-0.1345+0.01123*65+-0.4153*1+1.1339*1)}} = 0.78830 \approx 79\%$$

តាមទិន្នន័យនេះបង្ហាញថា ៧៩% នៃគ្រួសារ ដែលមានមេគ្រួសារអាយុ៦៥ឆ្នាំ ភេទប្រុស ហើយទទួលបានព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ គឺរងផលប៉ះពាល់ដោយខ្យល់កន្ត្រាក់ ទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួត។

តារាង ៤៧. លទ្ធផលនៃការព្យាករណ៍អំពីគ្រួសារដែលអាចរងផលប៉ះពាល់ដោយគ្រោះមហន្តរាយ

លរ (No.)	អាយុ (Age)	ភេទ (Sex)	ទទួលបានព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ (Disaster Information)	ផលប៉ះពាល់ (Impact)	ការព្យាករណ៍ (Prediction)
1	57	1	1	0	0.77290863
2	40	1	1	1	0.73763861
3	66	1	1	1	0.79017274
4	39	0	1	1	0.80811509
5	40	1	1	1	0.73763861
6	49	1	1	1	0.75674014
7	56	0	1	1	0.83601698
..	..	..	..	..	..
213	40	1	1	1	0.73763861

ក្រាហ្វិក ១៥៥ បង្ហាញអំពីអត្រាគ្រួសារដែលអាចរងផលប៉ះពាល់ពិតដែលក្នុងនេះជា (True Positive Rate) និងអត្រាគ្រួសារដែលអាចរងផលប៉ះពាល់ពិតដែលក្នុងនេះជា(False Positive Rate)។ True Positive Rate គឺជាអត្រាដែលកើតឡើងពិតប្រាកដជាក់ស្តែង ហើយការព្យាករណ៍ក៏ទទួលលទ្ធផលថាកើតឡើងដែរ។ ប្រសិនបើយើងកំណត់យកត្រឹម 0,៥ គឺចំនួនដែលកើតឡើងជាក់ស្តែង ហើយការព្យាករណ៍តាមលទ្ធផល Logistics Regression គឺដូចគ្នា មានចំនួន ១៦១ គ្រួសារ ក្នុងចំណោម ២១៣គ្រួសារ។ False Positive Rate គឺជាអត្រាដែលមិនកើតឡើងជាក់ស្តែង តែការព្យាករណ៍តាម Logistics Regression គឺអាចកើតឡើងមានចំនួន ៥0គ្រួសារ។

រូបមន្ត

True Positives Rate (TPR) = $\frac{True\ Positives}{True\ Positives+False\ Negative}$

False Positives Rate (FPR) = $\frac{False\ Positives}{False\ Positives+True\ Negative}$

ក្រាហ្វិក ១៥៥ ROC Curve

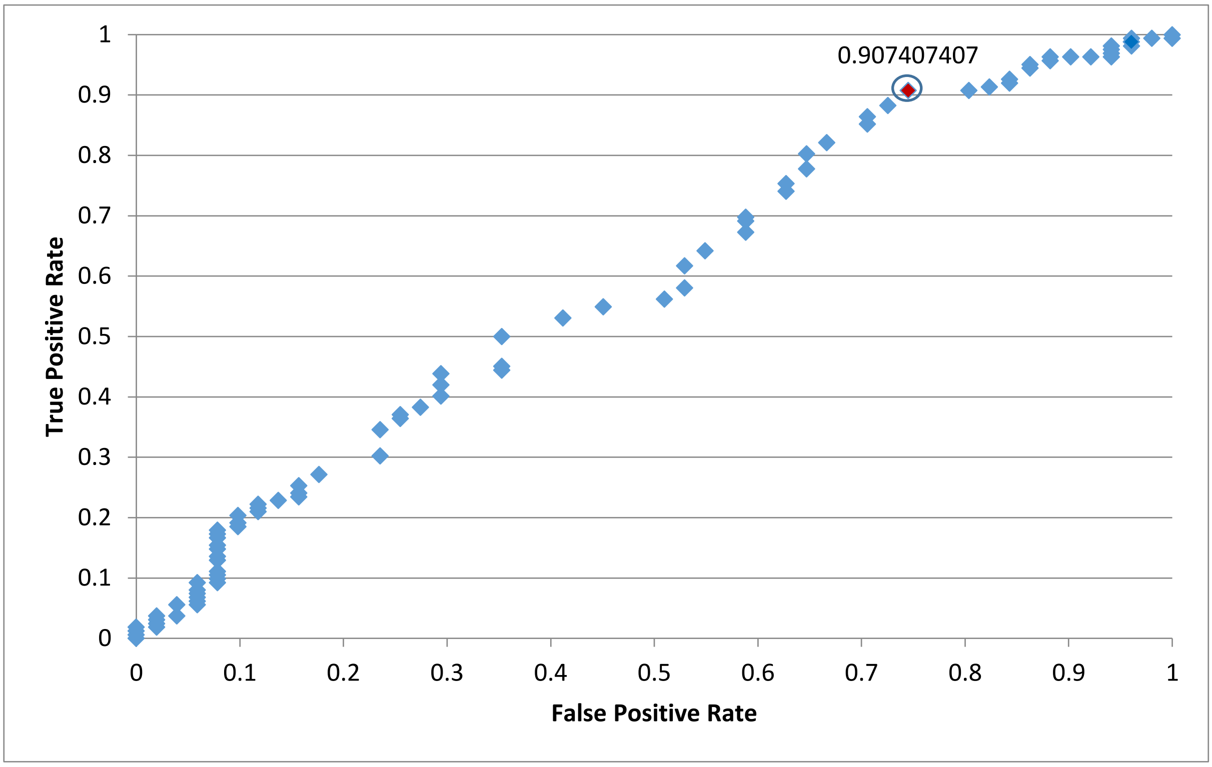

ង. ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ង១. ទឹកភ្លៀង

តាមរយៈការសម្ភាសន៍មេគ្រួសារទាំង៦០០នាក់ នៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង បានឲ្យដឹងថា មេគ្រួសារដែលឆ្លើយថាស្ថានភាពទឹកភ្លៀងទៀតទាត់មានចំនួន៤៩នាក់ (៨%) មិនទៀងទាត់ មានចំនួន ៥១០នាក់ (៨៥%) និងមិនប្រាកដមានចំនួន៤១នាក់ (៧%)។

ក្រាហ្វិក ១៥៦ ស្ថានភាពទឹកភ្លៀងតាមការសម្ភាសន៍មេគ្រួសារ

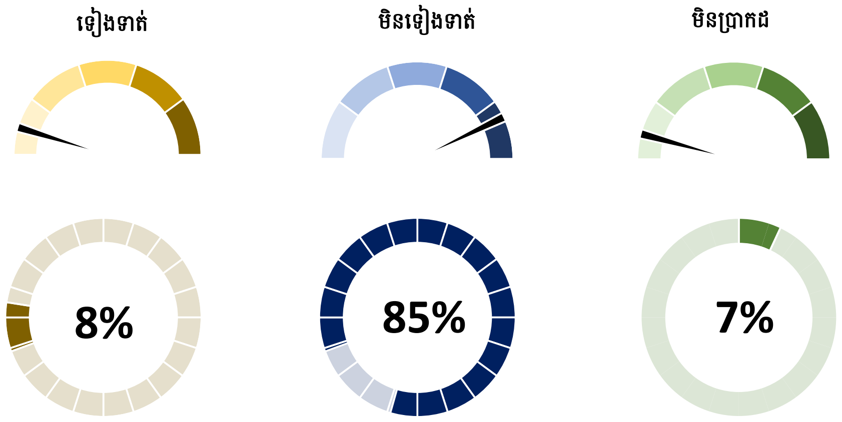

ង២. អាកាសធាតុ

ង២.១ លទ្ធផលអាកាសធាតុតាមរយៈការសម្ភាសន៍មេគ្រួសារ

តាមរយៈការសម្ភាសន៍មេគ្រួសារទាំង៦០០នាក់ នៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង បានឲ្យដឹងថា មេគ្រួសារដែលឆ្លើយថាស្ថានភាពអាកាសធាតុក្តៅខ្លាំងមានចំនួន៤៤៨នាក់ (៧៥%) ក្តៅល្មមមានចំនួន ១១៥នាក់ (១៩%) និងអាកាសធាតុត្រជាក់មានចំនួន៣៦នាក់ (៦%) ក្នុងនោះ ៣០នាក់ (៥%) បានឆ្លើយថាត្រជាក់ខ្លាំង និងមេគ្រួសារចំនួន៦នាក់ (១%) បានឆ្លើយថាអាកាសធាតុត្រជាក់ល្មម។

ក្រាហ្វិក ១៥៨ ស្ថានភាពអាកាសធាតុតាមការសម្ភាសន៍មេគ្រួសារ

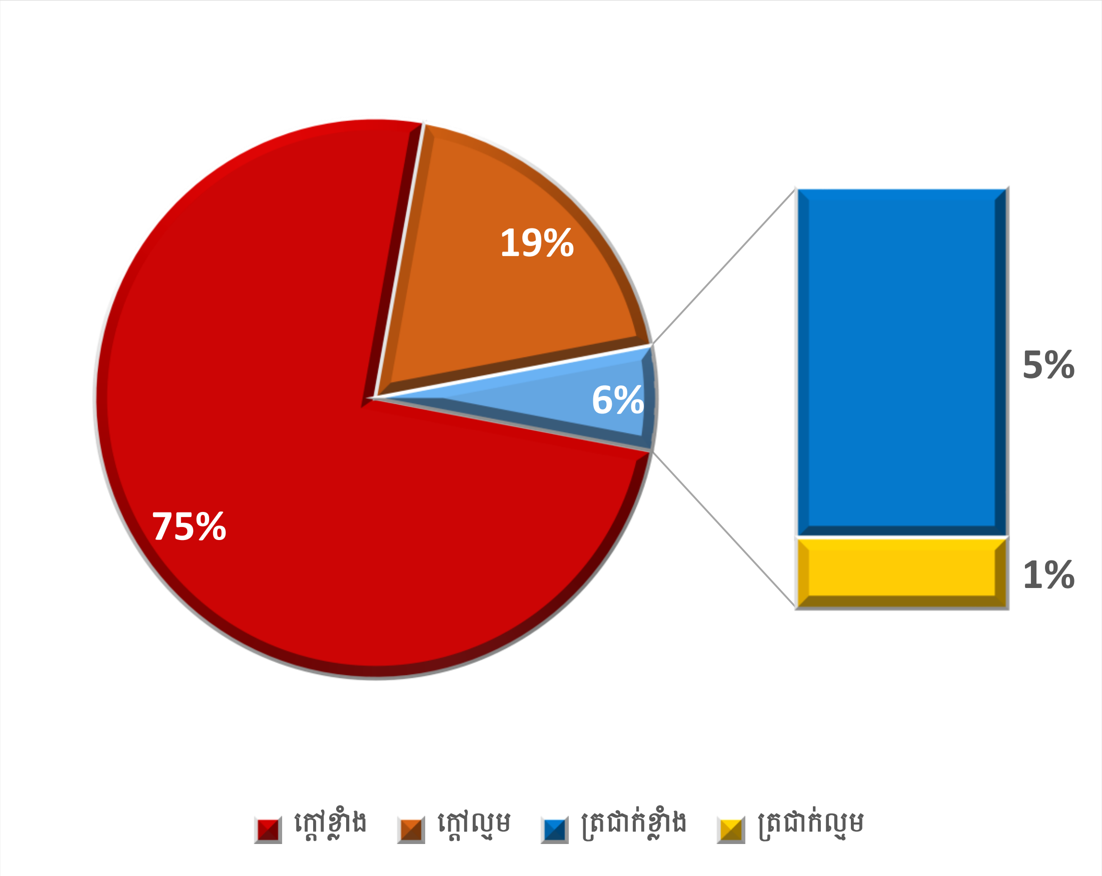

ង២.២ ស្ថានភាពអាកាសធាតុឆ្នាំ២០២៣ និងឆ្នាំ២០២៤ តាមរយៈការសម្ភាសន៍មេគ្រួសារ

នៅក្នុងឆ្នាំ២០២៣ មេគ្រួសារ៦០% បានឆ្លើយថាស្ថានភាពអាកាសធាតុក្តៅខ្លាំងក្នុងចំណោមមេគ្រួសារដែលបានសម្ភាសន៍ក្នុងខេត្តកែបនិងខេត្តកំពតចំនួនមេគ្រួសារ ៦០០នាក់។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០២៤ មេគ្រួសារ៧៥% បានឆ្លើយថាស្ថានភាពអាកាសធាតុក្តៅខ្លាំងក្នុងចំណោមមេគ្រួសារដែលបានសម្ភាសន៍ក្នុងខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀងដែលចំនួនមេគ្រួសារ ៦០០នាក់ដូចគ្នា។

ក្រាហ្វិក ១៥៩ ស្ថានភាពអាកាសធាតុតាមការសម្ភាសន៍មេគ្រួសារឆ្នាំ២០២៣ និង២០២៤

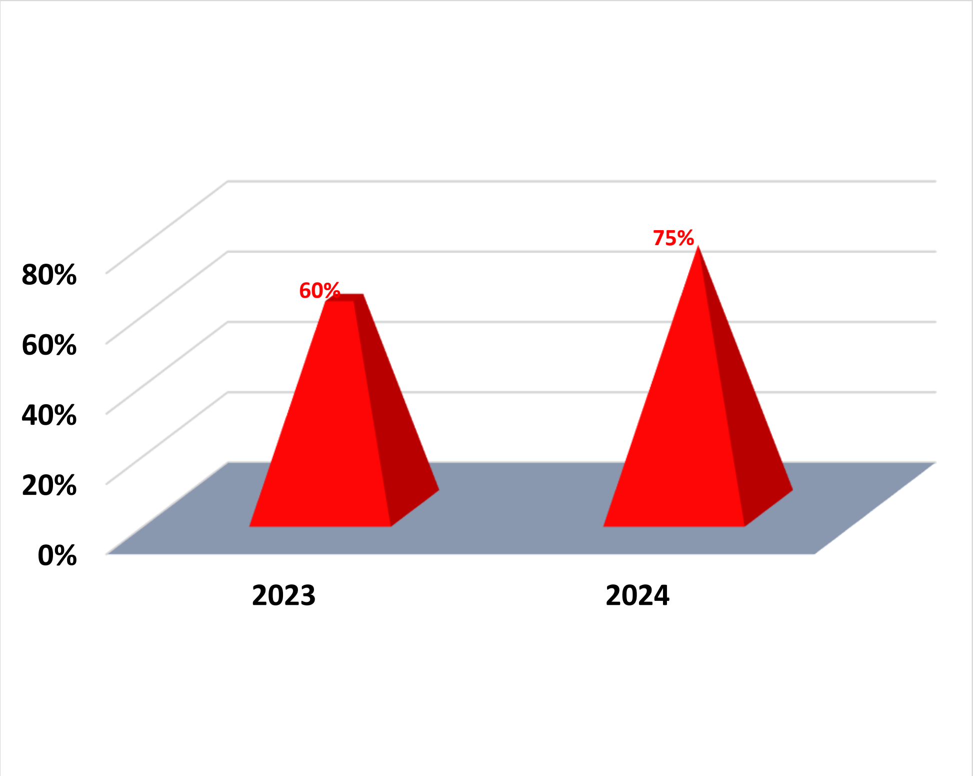

<u>ង២.៣ គណនា P-value ទាក់ទងអាកាសធាតុ</u>

នៅក្នុងចំណោមមេគ្រួសារ ៦០០នាក់ គឺមានមេគ្រួសារ ៦០% ដែលបានឆ្លើយថាអាកាសធាតុក្តៅនៅឆ្នាំ២០២៣នៅក្នុងខេត្តកែប និងខេត្តកំពត តាមរយៈការសម្ភាសន៍ផ្ទាល់។ នៅឆ្នាំ ២០២៤ ក៏បានសាកសួរលើមេគ្រួសារចំនួន ៦០០នាក់ដូចគ្នា បានសួរអំពីអាកាសធាតុតាមការសំគាល់របស់គាត់នៅក្នុងភូមិដែលគាត់រស់នៅ។ មេគ្រួសារចំនួន៤៤៨នាក់ ក្នុងចំណោម ៦០០នាក់ បានឆ្លើយថា ឆ្នាំ ២០២៣នេះ អាកាសធាតុក្តៅខ្លាំង។ ឆ្លងតាមចម្លើយខាងលើ តើអាកាសធាតុខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀងដែលបានសម្ភាសន៍លើមេគ្រួសារដែលរស់នៅតំបន់នោះ មានស្ថានភាពអាកាសធាតុដូចគ្នានៅក្នុងខេត្តកែប និងខេត្តកំពតដែរឬទេ? ប្រសិនបើកម្រិតនៃភាពជឿជាក់ (Confidence level)៩៥% ។ ខាងក្រោមនេះ ជាការបកស្រាយតាមវិធីសាស្ត្រគណនា p-value បញ្ជាក់អំពីស្ថានភាពអាកាសធាតុនៅក្នុងខេត្តព្រៃវែងនិងខេត្តស្វាយរៀងតាមលទ្ធផលដែលបានរកឃើញ។

ផ្អែកតាមសម្មតិកម្មខាងលើ យើងអាចគណនា p-value ដូចខាងក្រោម៖

$\mathrm{H_0}: p = 0.60$; $\mathrm{H}_a: p \neq 0.60$; $n = 600$; $x = 448$; $\hat{p}$=0.75; p_0=0.60; q_0=0.40

បញ្ជាក់ $\hat{p} = \frac{x}{n} = \frac{448}{600} = 0.75; q_0 = 1 - 0.60 = 0.40$

$$\boldsymbol{Z_c} = \frac{\hat{p}-p_0}{\sqrt{\frac{p_0 q_0}{n}}} = \frac{0.75-0.60}{\sqrt{\frac{0.60*0.40}{600}}} = 7.33$$

ក្រាហ្វិក ១៥៩. លទ្ធផលនៃការគណនា p-value

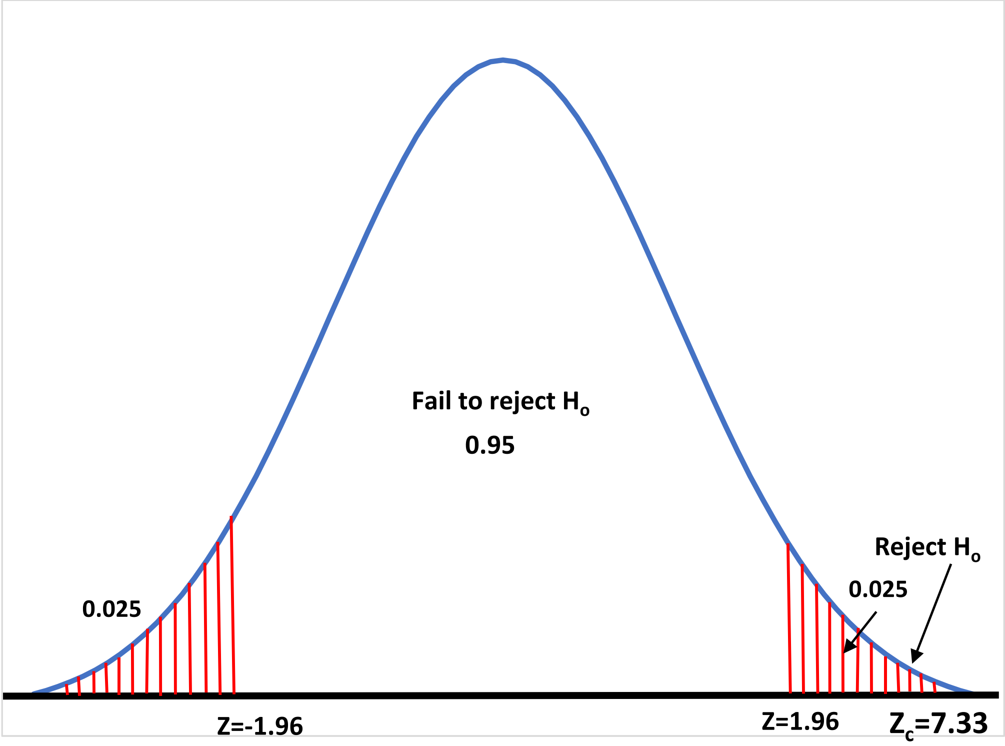

ដូច្នេះ $\boldsymbol{Z_c = 7.33 > Z = 1.96}$ → **Reject $\mathrm{H_0}$**។

តាមលទ្ធផលខាងលើបានបង្ហាញថា ស្ថានភាពអាកាសធាតុនៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀងឆ្នាំ២០២៤ ពិតជាក្តៅជាងអាកាសធាតុនៅក្នុខេត្តកែប និងខេត្តកំពតនៅឆ្នាំ ២០២៣ ពិតប្រាកដមែន។

តារាង ៤៨ បង្ហាញអំពី Z score table សម្រាប់ផ្ទៀងផ្ទាត់លទ្ធផលដែលគណនាបានគឺ Z_c។ ប្រសិនបើ Z_c > Z score table នោះយើងកំណត់ថាអាកាសធាតុឆ្នាំ២០២៣ ត្រូវបានបដិសេធ។

តាមរយៈ Confidence Interval 95% និង Two tail test យើងអាចគណនា Area in the left (A_{L})=0.95+ 0.025=0.975 ។ ផ្អែកតាមតារាង Z score table បើ A_L=0.975 →Z=±1.96 ។

តារាង៤៨. Z score table

z	.00	.01	.02	.03	.04	.05	.06	.07	.08	.09
0.0	.5000	.5040	.5080	.5120	.5160	.5199	.5239	.5279	.5319	.5359
0.1	.5398	.5438	.5478	.5517	.5557	.5596	.5636	.5675	.5714	.5753
0.2	.5793	.5832	.5871	.5910	.5948	.5987	.6026	.6064	.6103	.6141
0.3	.6179	.6217	.6255	.6293	.6331	.6368	.6406	.6443	.6480	.6517
0.4	.6554	.6591	.6628	.6664	.6700	.6736	.6772	.6808	.6844	.6879
0.5	.6915	.6950	.6985	.7019	.7054	.7088	.7123	.7157	.7190	.7224
0.6	.7257	.7291	.7324	.7357	.7389	.7422	.7454	.7486	.7517	.7549
0.7	.7580	.7611	.7642	.7673	.7704	.7734	.7764	.7794	.7823	.7852
0.8	.7881	.7910	.7939	.7967	.7995	.8023	.8051	.8078	.8106	.8133
0.9	.8159	.8186	.8212	.8238	.8264	.8289	.8315	.8340	.8365	.8389
1.0	.8413	.8438	.8461	.8485	.8508	.8531	.8554	.8577	.8599	.8621
1.1	.8643	.8665	.8686	.8708	.8729	.8749	.8770	.8790	.8810	.8830
1.2	.8849	.8869	.8888	.8907	.8925	.8944	.8962	.8980	.8997	.9015
1.3	.9032	.9049	.9066	.9082	.9099	.9115	.9131	.9147	.9162	.9177
1.4	.9192	.9207	.9222	.9236	.9251	.9265	.9279	.9292	.9306	.9319
1.5	.9332	.9345	.9357	.9370	.9382	.9394	.9406	.9418	.9429	.9441
1.6	.9452	.9463	.9474	.9484	.9495	.9505	.9515	.9525	.9535	.9545
1.7	.9554	.9564	.9573	.9582	.9591	.9599	.9608	.9616	.9625	.9633
1.8	.9641	.9649	.9656	.9664	.9671	.9678	.9686	.9693	.9699	.9706
1.9	.9713	.9719	.9726	.9732	.9738	.9744	.9750	.9756	.9761	.9767
2.0	.9772	.9778	.9783	.9788	.9793	.9798	.9803	.9808	.9812	.9817
2.1	.9821	.9826	.9830	.9834	.9838	.9842	.9846	.9850	.9854	.9857
2.2	.9861	.9864	.9868	.9871	.9875	.9878	.9881	.9884	.9887	.9890
2.3	.9893	.9896	.9898	.9901	.9904	.9906	.9909	.9911	.9913	.9916
2.4	.9918	.9920	.9922	.9925	.9927	.9929	.9931	.9932	.9934	.9936
2.5	.9938	.9940	.9941	.9943	.9945	.9946	.9948	.9949	.9951	.9952
2.6	.9953	.9955	.9956	.9957	.9959	.9960	.9961	.9962	.9963	.9964
2.7	.9965	.9966	.9967	.9968	.9969	.9970	.9971	.9972	.9973	.9974
2.8	.9974	.9975	.9976	.9977	.9977	.9978	.9979	.9979	.9980	.9981
2.9	.9981	.9982	.9982	.9983	.9984	.9984	.9985	.9985	.9986	.9986
3.0	.9987	.9987	.9987	.9988	.9988	.9989	.9989	.9989	.9990	.9990
3.1	.9990	.9991	.9991	.9991	.9992	.9992	.9992	.9992	.9993	.9993
3.2	.9993	.9993	.9994	.9994	.9994	.9994	.9994	.9995	.9995	.9995
3.3	.9995	.9995	.9995	.9996	.9996	.9996	.9996	.9996	.9996	.9997
3.4	.9997	.9997	.9997	.9997	.9997	.9997	.9997	.9997	.9997	.9998

ប្រភព៖ JAY L. DEVORE, *Probability and Statistics for Engineering and the Sciences, Sixth Edition,* JAY L. DEVORE, 2004.

ជំពូក ៤
របកគំហើញ និង សន្និដ្ឋាន

៤.១ របកគំហើញ

តាមរយៈការសិក្សាស្រាវជ្រាវ នៅក្នុងគម្រោងអង្កេតភពផែនដីនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០២៣នៅតាមខេត្តគោលដៅទាំង២គឺ ខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង ផ្អែកលើទិន្នន័យ៣ប្រភេទ គឺទិន្នន័យទី១ ទិន្នន័យទី២ និងទិន្នន័យទី៣ (ផ្កាយរណប)។ ទិន្នន័យទី១ គឺជាប្រភេទទិន្នន័យ ដែលប្រមូលបានតាមរយៈការសម្ភាសន៍នៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀងដែលមានចំនួន៦០០ គ្រួសារ។ ទិន្នន័យទី២ គឺទិន្នន័យដែលក្រសួងស្ថាប័នផ្សេងៗបានផលិតចេញ។ ទិន្នន័យពីផ្កាយរណប គឺទិន្នន័យដែលបានតាមរយៈការចែករំលែកពីអង្គការ NASA តាមរយៈផ្កាយរណប Sentinel 2។ ដូច្នេះលទ្ធផលនៃការសិក្សាស្រាវខាងលើបានបង្ហាញនូវរបកគំហើញតាមរយៈនៃទិន្នន័យនីមួយៗ ដូចខាងក្រោម៖

៤.១.១ របកគំហើញផ្អែកលើទិន្នន័យទី១

ក. តាមរយៈការសម្ភាសន៍មេភូមិ

តាមលទ្ធផលនៃការចុះស្រង់ទិន្នន័យនៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀងបានរកឃើញនូវទាក់ទងនឹងបញ្ហាប្រជាសាស្ត្រតាមរយៈការសម្ភាសន៍មេភូមិ២០នាក់ និងមេគ្រួសារទាំងចំនួន៦០០នាក់ មានដូចខាងក្រោម៖

- ភាគរយមេភូមិដែលបានសម្ភាសន៍ភាគច្រើនជាបុរសមានរហូតដល់៧២%។ មេភូមិទាំងនោះគឺមានអាយុចាប់ពី៦០ឆ្នាំឡើង
- ភាគរយប្រជាជនដែលប្រើប្រាស់ទឹកស្អាតមានប្រហែល២២% នៅឆ្នាំ២០២៤
- ភាគរយគ្រួសារមានបង្គន់អនាម័យ និងគ្រួសារមានអគ្គិសនីប្រើប្រាស់មានជិត១០០%
- ភាគរយសមាជិកគ្រួសារធ្វើការតាមវិស័យសេដ្ឋកិច្ចក្នុងភូមិភាគច្រើនធ្វើការក្នុងវិស័យកសិកម្មមានមាន៥១% វិស័យឧស្សាហកម្ម៣១% និងវិស័យសេវាកម្ម១៨%
- ប្រភពទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយនៅក្នុងភូមិតាមរយៈប្រភពផ្សេងៗមាន៧២% និងតាមទូរទស្សន៍មាន៦០% តាមរយៈការសួរសំណួរដាច់ដោយឡែកៗ
- គ្រោះមហន្តរាយដែលបានកើតឡើងក្នុងភូមិដែលបានសម្ភាសន៍មានខ្យល់ព្យុះ ទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួត ក្នុងនោះគ្រោះរាំងស្ងួតបានធ្វើឲ្យខូចខាតផលដំណាំមានទឹកប្រាក់ច្រើនជាងគេ
- អាកាសធាតុមានការប្រែប្រួលតាមការកត់សំគាល់របស់មេភូមិបានសម្ភាសន៍គឺមាន ៧២% នៃមេភូមិបានឆ្លើយថាអាកាសធាតុប្រែប្រួលខ្លាំង។

ខ. តាមរយៈការសម្ភាសន៍មេគ្រួសារ

ខ១. ប្រជាសាស្ត្រ

- ភាគរយមេគ្រួសារជាបុរសមានរហូតដល់៧៨% និងមេគ្រួសារជាស្ត្រីមាន២២%។ មេគ្រួសារទាំងបុរស និងស្ត្រីគឺភាគច្រើនស្ថិតនៅក្នុងអាយុ៤០ដល់៥៩ឆ្នាំ

- ទំហំសមាជិកគ្រួសារជាមធ្យមទាំ៦០០ គ្រួសារដែលបានសម្ភាសន៍ក្នុងខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀងមានចំនួន៤,៤នាក់ ក្នុងនោះខេត្តព្រៃវែងមានចំនួន ៤,៨នាក់ និងខេត្តស្វាយរៀងមានចំនួន៤,០នាក់

- ភាគរយនៃសមាជិកក្នុងគ្រួសារដែលចំណាកស្រុកមាន១១% នៃសមាជិកសរុប។ ចំណាកស្រុកភាគច្រើននៅក្នុងប្រទេសមាន៩៣% និងចំណាកស្រុកក្រៅប្រទេសមាន៧% ក្នុងចំណោមចំណាកស្រុកសរុប។ មូលហេតុនៃចំណាកស្រុក គឺស្វែងរកការងារធ្វើមានរហូតដល់៨៦%

- មុខរបរចម្បងរបស់សមាជិកគ្រួសារភាគច្រើនជាកសិករដាំស្រូវ និងដាំដំណាំមាន៣៤% កម្មកររោងចក្រមាន៣១% ធ្វើការងារជាសន្តិសុខ៣១% និងក្រៅពីនោះមុខរបរផ្សេងៗ

- ផ្នែកការងារដែលសមាជិកគ្រួសារបានធ្វើភាគជាក្រុមហ៊ុនឯកជនខ្មែរ និងក្រុមហ៊ុនឯកជនបរទេស ក្នុងនោះក្រុមហ៊ុនឯកជនខ្មែរមាន ៦៦% និងក្រុមហ៊ុនឯកជនបរទេសមាន២៩%

- ភាគរយនៃការចូលរួមកម្លាំងពលកម្មក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច គឺភាគរយនៃការចូលរួមកម្លាំងពលកម្មក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ចប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ក្នុងនោះវិស័យកសិកម្ម ៣៨% វិស័យឧស្សាហកម្ម ៣១,៣% និងវិស័យឧស្សាហកម្ម៣០,៧%។

ខ២. បរិស្ថាន

តាមលទ្ធផលនៃការចុះស្រង់ទិន្នន័យនៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀងបានរកឃើញនូវទាក់ទងនឹងបញ្ហាបរិស្ថានតាមរយៈការសម្ភាសន៍មេគ្រួសារមានដូចខាងក្រោមៈ

- ភាគរយនៃគ្រួសារដែលមានបង្គន់អនាម័យប្រើប្រាស់មានជាង៩៨%

- សេវាប្រមូលសំរាមនៅក្នុងខេត្តទាំង២ឆ្នាំ២០២៤មានប្រហែល ១៩% និងទីតាំងទុកសំរាមនៅក្នុងបរិវេណផ្ទះមានប្រហែល៩៣%

- ភាគរយគ្រួសារដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ដោយសារការប្រើប្រាស់ថ្នាំពុលសម្រាប់ដំណាំកសិកម្មមាន២៨% ប៉ះពាល់ដោយការប្រើប្រាស់ជីគីមីមាន២១% និងផលប៉ះពាល់ដល់ដោយការចាក់សំរាមមាន១១%។

២៣. គ្រោះមហន្តរាយ

តាមលទ្ធផលនៃការចុះស្រង់ទិន្នន័យនៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀងចំនួន៦០០ គ្រួសារ បានរកឃើញទាក់ទងនឹងបញ្ហាគ្រោះមហន្តរាយតាមរយៈការសម្ភាសន៍មេគ្រួសារមានដូចខាងក្រោម៖

- គ្រោះមហន្តរាយដែលបានកើតឡើងនិងរងផលប៉ះពាល់ដល់គ្រួសារដែលបានសម្ភាសន៍ មានខ្យល់កន្ត្រាក់/ខ្យល់ព្យុះ ទឹកជំនន់ និងគ្រោះរាំងស្ងួត

- ភាគរយគ្រួសារប្រហែល៤៣% ទទួលរងគ្រោះមហន្តរាយ ហើយបានទទួលព័ត៌មានពីគ្រោះមហន្តរាយមានរហូតដល់៩០%។ ប្រភពព័ត៌មានដែលទទួលបានមានភាគរយខ្ពស់ជាងគេពីប្រភពផ្សេងៗមានភាគរយច្រើនជាងគេប្រហែល៧៤%។ ទទួលព័ត៌មានពីប្រភពអាជ្ញាធរ ទូរទស្សន៍ និងទូរស័ព្ទដៃ មានភាគរយពី២២% ដល់៣២%

- ភាគរយនៃគ្រួសារដែលរងគ្រោះដោយគ្រោះរាំងស្ងួតមាន៧២% ច្រើនជាងគេ ទឹកជំនន់ ២១% និងខ្យល់ព្យុះ ៧%

- សរុបទឹកប្រាក់ដែលខូចខាតទ្រព្យសម្បត្តិ និងផលដំណាំ ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយដែលបានកើតឡើងលើគ្រួសារ២៥៩ គ្រួសារមានទឹកប្រាក់សរុបចំនួន ១៤៥.២៧១ ដុល្លារ ក្នុងនោះខូចខាតដោយគ្រោះរាំងស្ងួតមានទឹកប្រាក់ចំនួន ១០៩.១២៨ ដុល្លារ (៧៥%) ខូចខាតដោយទឹកជំនន់មានទឹកប្រាក់ចំនួន ៣១.៦៩៨ ដុល្លារ (២២%) និងខូចខាតដោយខ្យល់ព្យុះមាន ៤.៤៤៥ដុល្លារ (៣%)

- ក្នុងរបាយការណ៍នេះបានបង្ហាញអំពីការព្យាករណ៍ផលប៉ះពាល់គ្រោះមហន្តរាយដែលអាចកើតឡើងតាមរយៈ Logistic Regression Model។

២៤. ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

តាមលទ្ធផលនៃការចុះស្រង់ទិន្នន័យនៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀងបានរកឃើញនូវទាក់ទងនឹងបញ្ហាប្រែប្រួលអាកាសធាតុដែលទទួលបានតាមរយៈការសម្ភាសន៍មេគ្រួសារចំនួន៦០០ នាក់ មានដូចខាងក្រោម៖

- ភាគរយមេគ្រួសារដែលបានឆ្លើយថា ភ្លៀងធ្លាក់មិនទៀងទាត់មានភាគរយច្រើនជាងគេមាន ៨៥% ភ្លៀងធ្លាក់មិនទៀងទាត់មាន៨% និងមិនប្រាកដ ៧% ក្នុងចំណោមមេគ្រួសារសរុប៦០០នាក់

- ភាគរយមេគ្រួសារដែលបានឆ្លើយថា ស្ថានភាពសីតុណ្ហភាពក្តៅខ្លាំងមានភាគរយខ្ពស់មាន ៧៥% ក្តៅល្មមមាន១៩% និង៦%ត្រជាក់និងត្រជាក់ល្មម។

៤.១.២ របកគំហើញផ្អែកលើទិន្នន័យទី២

តាមរយៈការសិក្សាស្រាវជ្រាវ នៅក្នុងគម្រោងអង្កេតភពផែនដី នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០២៤ ដោយផ្អែកលើទិន្នន័យទី២ ដូចខាងក្រោមៈ

ក. ស្ថានភាពប្រជាសាស្ត្រ

- កំណើនប្រជាជនទូទាំងពិភពលោកបានកើនឡើងជាង៣ដងពីឆ្នាំ១៩៦២ ដល់ ២០៥០។ ចំនួនប្រជាជននៅឆ្នាំ១៩៦០ មានចំនួន ៣.០១៥ លាននាក់បានកើនឡើងនៅឆ្នាំ ២០៣៥ មានចំនួន៨.២៣២ លាននាក់ និងនៅឆ្នាំ ២០៥០ បានកើនឡើងដល់ ៩.៦៦៤ លាននាក់។

- កំណើនប្រជាជនកម្ពុជាបានកើនឡើងជិត ៤ដងពីឆ្នាំ១៩៦២ ដល់ ២០៥០។ ចំនួនប្រជាជននៅឆ្នាំ១៩៦២ មានចំនួន ៥.៧លាននាក់បានកើនឡើងនៅឆ្នាំ២០៣៥ មានចំនួន ១៩.៨លាននាក់។ ចំនួនប្រជាជនក្នុងតំបន់ទំនាបកណ្តាលនឹងកើនឡើងជិត២ដងពីឆ្នាំ១៩៩៨ មានចំនួន ៥,៩ លាននាក់ បានកើនដល់ ៩,៧លាននាក់ ឆ្នាំ ២០៣៥។ ចំនួនប្រជាជននៅខេត្តព្រៃវែងបានកើនឡើងជិត៣ដងពីចំនួន៤៧៨ពាន់នាក់ នៅឆ្នាំ១៩៦២តាមការប៉ាន់ស្មាន បានកើនដល់១,៤លាននាក់នៅឆ្នាំ២០៣៥ និងខេត្តស្វាយរៀងបានកើនឡើងជិត៣ដង ពីចំនួន២៤២ពាន់នាក់នៅឆ្នាំ១៩៦២តាមការប៉ាន់ស្មាន បានកដល់៦៧២ពាន់នាក់នៅឆ្នាំ២០៣៥។

- ដង់ស៊ីតេប្រជាជននៅលើពិភពលោកនៅឆ្នាំ១៩៩៨ មានចំនួនបានកើនពីចំនួន៤៦នាក់ក្នុង១គីឡូម៉ែត្រក្រឡា អាចកើនដល់ចំនួន៦៤នាក់ក្នុង១គីឡូម៉ែត្រក្រឡានៅឆ្នាំ២០៣៥។

- ដង់ស៊ីតេប្រជាជននៅទូទាំងប្រទេសឆ្នាំ ១៩៩៨ មានចំនួន ៦៤នាក់ក្នុង១គីឡូម៉ែត្រក្រឡា នឹងកើនឡើងដល់ចំនួន ១១១នាក់ក្នុង១គីឡូម៉ែត្រក្រឡានៅឆ្នាំ ២០៣៥។ ខេត្តព្រៃវែង បានកើនពីចំនួន១៩៤នាក់ក្នុង១គីឡូម៉ែត្រក្រឡានៅឆ្នាំ១៩៩៨ កើនដល់ចំនួន ២៧៧នាក់ក្នុង១គីឡូម៉ែត្រក្រឡា នៅឆ្នាំ២០៣៥ និងខេត្តស្វាយរៀងបានកើនឡើងពីចំនួន១៦១នាក់ក្នុង១គីឡូម៉ែត្រក្រឡា នៅឆ្នាំ១៩៩៨ កើនដល់ ២២៧នាក់ក្នុង១គីឡូម៉ែត្រក្រឡានៅឆ្នាំ២០៣៥។

- ប្រជាជនប្រហែល ៣,៦% នៃប្រជាជនពិភពលោកដែលបានធ្វើចំណាកស្រុក។ ចំនួនជនអន្តោប្រវេសន៍អន្តរជាតិនៅឆ្នាំ១៩៧០មានចំនួន៨៤,៤លាននាក់ ស្មើនឹង២,៣នៃប្រជាជនពិភពលោកបានកើនដល់២៨១លាននាក់ ស្មើនឹង៣,៦% នៅឆ្នាំ២០២០។ ចំនួនជនអន្តោប្រវេសន៍អន្តរជាតិភាគច្រើនជាកម្មករលក់កម្លាំងពលកម្មមានចំនួន១៦៩លាននាក់នៅឆ្នាំ២០១៩។ ជនអន្តោប្រវេសន៍អន្តរជាតិបានផ្ញើប្រាក់មកក្រុមគ្រួសារនៅក្នុងប្រទេសកំណើត មានចំនួន៨៣១ប៊ីលានដុល្លារ នៅឆ្នាំ២០២២ ក្នុងនោះប្រទេសឥណ្ឌាទទួលបានប្រាក់ច្រើនជាងគេ មានចំនួន១១១,២២ប៊ីលានដុល្លារ។

មូលហេតុនៃការធ្វើចំណាកស្រុកជាអន្តរជាតិនេះបណ្តាលមកគ្រោះមហន្តរាយ ៨,៧លាននាក់ នៅក្នុងឆ្នាំ២០២២ និងក្រៅពីនោះក៏បណ្តាលមកពីសង្គ្រាម និងគ្រោះធម្មជាតិផ្សេងៗ។

- ការផ្លាស់ប្តូលំនៅឋានរបស់ប្រជាជនកម្ពុជាបានថយចុះពី៣១%នៅឆ្នាំ១៩៩៨ មកត្រឹម ២២% នៅឆ្នាំ២០១៩។ ខេត្តព្រៃវែងបានថយចុះពី១៧%នៅឆ្នាំ១៩៩៨ ថយមកត្រឹម៧%នៅឆ្នាំ ២០១៩ និងខេត្តស្វាយរៀងបានថយចុះពី៣៤%នៅឆ្នាំ១៩៩៨ថយមកត្រឹម១១%នៅឆ្នាំ២០១៩ បើប្រៀបធៀបជាមួយប្រជាជនសរុប។ មូលហេតុចម្បងនៃការផ្លាស់ប្តូរលំនៅឋានដោយសារការស្វែងរកការងារធ្វើ និងគ្រួសារផ្លាស់ប្តូរលំនៅឋានមានចំនួនច្រើន។

- និន្នាការនៃការចូលរួមកម្លាំងពលកម្ម នៅក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ចបានថយចុះពីផ្នែកកសិកម្ម និងបានកើនឡើងផ្នែកឧស្សាហកម្ម និងសេវាកម្មទាំងថ្នាក់ជាតិ ថ្នាក់តំបន់ និងខេត្តទាំង២ខាងលើ។

ខ. តំបន់ទីប្រជុំជន និងលំនៅឋាន

ខ១. តំបន់ទីប្រជុំជន

- ចំនួនប្រជាជនដែលរស់នៅតំបន់ទីប្រជុំជននៅលើពិភពលោកនៅឆ្នាំ២០៣៥ អាចកើនលើស ៦០% និងចំនួនប្រជាជនកម្ពុជាដែលរស់នៅទីប្រជុំជននៅឆ្នាំ២០៣៥ អាចកើនលើសពី ៤០%។

- ចំនួនប្រជាជនដែលរស់នៅតំបន់ទីប្រជុំជន នៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង បានកើនឡើងពី៤%នៅឆ្នាំ១៩៩៨ កើនដល់ ៦%នៅឆ្នាំ២០១៩ និងខេត្តស្វាយរៀងបានកើនឡើងពី ៤%នៅឆ្នាំ១៩៩៨ កើនដល់ជិត៣០% នៅឆ្នាំ២០១៩។

ខ២. អគារ និងលំនៅឋាន

- នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាចំនួនអគារនៅឆ្នាំ១៩៩៨ មានចំនួន២,២ លានអគារ និងមានផ្ទះផ្ទាល់ខ្លួនមានចំនួន ២,១ លានផ្ទះ បានកើនដល់ ៣,៦លានអគារ និងមានផ្ទះផ្ទាល់ខ្លួន៣,២លានផ្ទះ នៅឆ្នាំ២០១៩ ផ្អែកតាមលទ្ធផលជំរឿនប្រជាជនឆ្នាំ១៩៩៨ ឆ្នាំ២០០៨ និងឆ្នាំ២០១៩។

- លំនៅឋាននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជានៅឆ្នាំ ២០២១ មានចំនួនប្រហែល ៣,៦លានលំនៅឋាន ខេត្តព្រៃវែងមានលំនៅឋានចំនួន២៦០ ពាន់ និងខេត្តស្វាយរៀងមានចំនួន១៤៩ ពាន់។

គ. បរិស្ថាន

តាមរយៈលទ្ធផលនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ដែលបានរកឃើញនូវបញ្ហាទាក់ទងនឹងបរិស្ថានមានដូចខាងក្រោម៖

គ១. គុណភាពខ្យល់

តាមរបាយការណ៍របស់ក្រសួងបរិស្ថានឆ្នាំ២០២១ បានឲ្យដឹងថាគុណភាពខ្យល់ $PM_{2.5}$ នៅរាជធានីភ្នំពេញបានកើនពី១៣,៥៩($\mu g/m^3$) នៅឆ្នាំ២០១៧ បានកើនដល់២០,០២($\mu g/m^3$) ដែលកម្រិតស្តង់ដារកំណត់ ២៥($\mu g/m^3$) ។

គ២. ការប្រមូលសំរាម និងកាកសំណល់

- សេវាប្រមូលសំរាមទូទាំងប្រទេសមានគ្រួសារប្រហែល ៥០៥.៣២៥ គ្រួសារ (១៣,១%) ដែលទទួលសេវាប្រមូលសំរាមក្នុងចំណោមគ្រួសារ ៣,៨លាននៅឆ្នាំ២០២១ ខណៈដែលខេត្តព្រៃវែងមានប្រហែល ២% និងខេត្តស្វាយរៀងមានប្រហែល៣% ដែលបានទទួលសេវាប្រមូលសំរាមក្នុងចំណោមគ្រួសារសរុបនៅឆ្នាំ២០២១។

- កាកសំណល់រឹង និងសំណល់រាវនឹងមានការកើនឡើងដោយសារកំណើនប្រជាជនអាចកើនដល់ ១៩,៨លាននាក់នៅឆ្នាំ២០៣៥ ជាពិសេសនៅរាជធានីភ្នំពេញ។

- តំបន់ការពារធម្មជាតិមានផ្ទៃដីប្រមាណ ៥,៩ លានហិកតា ខណៈដែលគម្របព្រៃឈើបានធ្លាក់ចុះពី ៧៣%នៅឆ្នាំ ១៩៦៥ មកត្រឹម ៤៧% នៅឆ្នាំ ២០១៨។

- ភាគរយនៃគ្រួសារដែលមានបង្គន់អនាម័យនៅទូទាំងប្រទេសមានចំនួន ៨៣% ខេត្តព្រៃវែងមាន៩១% និងខេត្តស្វាយរៀង ៩២% នៅឆ្នាំ២០១៩។

គ៣. តំបន់ការពារ

- ផ្ទៃដីនៃតំបន់ការពារសត្វព្រៃមានប្រហែល ៧៨% នៃផ្ទៃដីតំបន់ការពារសរុបដែលមានជាង ៥,៩ លានហិកតារបស់ប្រទេសកម្ពុជា។

- គម្របព្រៃឈើបានថយចុះពី៧៣,៥% មកត្រឹម ៤៦,៨៦% ពីឆ្នាំ ១៩៦៥ ដល់ឆ្នាំ២០១៨។

គ៤. ទឹកស្អាត

និន្នាការនៃការប្រើប្រាស់ទឹកស្អាតមានការកើនឡើងពី២៩%នៅឆ្នាំ១៩៩៨ ទៅ ៧៣% ឆ្នាំ ២០១៩ សម្រាប់ទូទាំងប្រទេស ហើយខេត្តព្រៃវែងបានកើនឡើងពី៥៥% នៅឆ្នាំ១៩៩៨ កើនដល់ ៩៤%នៅឆ្នាំ ២០១៩ និងខេត្តស្វាយរៀងបានកើនពី ៤៨% នៅឆ្នាំ១៩៩៨ កើនដល់ ៩៨%នៅឆ្នាំ ២០១៩។

ឃ. គ្រោះមហន្តរាយ

តាមរយៈលទ្ធផលនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ បានរកឃើញទាក់ទងនឹងគ្រោះមហន្តរាយមានដូចខាងក្រោម៖

ឃ១. សកលលោក

- ចំនួនគ្រោះមហន្តរាយធំៗដែលបានកើតឡើងទូទាំងពិភពលោកនៅឆ្នាំ២០២៤ មានចំនួន ៣៩៣ដងក្នុងនោះនៅក្នុងទ្វីបអាស៊ីមានចំនួន១៦៧ដង ទ្វីបអាមេរិក១១៨ដង ទ្វីបអាហ្រ្វិក ៧៥ដង ទ្វីបអឺរ៉ុប ២៤ដង និងទ្វីបអូសេអានី៩ដង ក្នុងនោះរួមមាន៖ ព្យុះ ១៤៧ដង ទឹកជំនន់ ១៤២ដង ផ្ទៃដីមានទឹកយូរ (Mass Movement (wet)) ៣២ដង ភ្លើងឆេះព្រៃ ២១ដង កម្តៅខ្លាំង១៨ដង រញ្ជួយដី១៤ដង និងរាំងស្ងួត១២សង។

- ចំនួនអ្នកស្លាប់ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយឆ្នាំ២០២៤ មានចំនួន ១៦.៧៥៣ នាក់ និងរងផលប៉ះពាល់ដល់ប្រជាជនចំនួន១៦៧,២លាននាក់ នៅលើពិភពលោក ដែលក្នុងនោះគ្រោះមហន្តរាយដោយសារដែលប្រជាជនរងផលប៉ះពាល់គឺ ទឹកជំនន់មាន ខ្យល់ព្យុះ កម្តៅខ្លាំង គ្រោះរាំងស្ងួត និងគ្រោះមហន្តរាយផ្សេងៗទៀត តាមលំដាប់ពីធំទៅតូច។

- ការខាតបង់សេដ្ឋកិច្ចដោយសារគ្រោះមហន្តរាយដែលបានកើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ២០២៤ មានចំនួន ២៤២ ប៊ីលានដុល្លារ ក្នុងនោះទ្វីបអាមេរិកមានចំនួនធំជាងគេ ១៨៦,៦ ប៊ីលានដុល្លារ ហើយគ្រោះមហន្តរាយខ្យល់ព្យុះធ្វើខាតបង់សេដ្ឋកិច្ចធំជាងគេ។

- ក្រៅពីគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិក៏មានគ្រោះមហន្តរាយផ្សេងៗទៀត ដូចជាជំងឺឆ្លង និងសង្គ្រាមដែលបានកើតឡើបច្ចុប្បន្ន តែដោយសារពុំមានទិន្នន័យច្បាស់លាស់ក្នុងរបាយការណ៍ពុំបានបង្ហាញទេ តែបានលើកឡើងពីការខូចខាត និងបាត់ជីវិតមនុស្សក្នុងសង្គ្រាមលោកលើកទី១ និងទី២។ ការបាត់បង់ទាហានក្នុងពេលប្រយុទ្ធក្នុងសង្គ្រាមលោកទាំង២លើកមានចំនួនសរុប២៤,៧លាននាក់ រងរបួស ៤២,២លាននាក់ និងជនស៊ីវិលដែលបានស្លាប់ចំនួន៥១,៨លាននាក់។

- ជំងឺឆ្លងជាពិសេសជំងឺកូវីដ១៩ បានបញ្ចប់ទៅហើយ និងបណ្តាលឲ្យមនុស្សស្លាប់ជិត ៧លាននាក់ និងធ្វើឲ្យខាតបង់សេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ដែលមិនអាចបំភ្លេចបាន។

ឃ២. កម្ពុជា

ឃ១. គ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ

- គ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិនៅលើពិភពលោក ដែលមានទំហំធំជាងគេនៅក្នុងឆ្នាំ២០២៤ គឺគ្រោះមហន្តរាយទឹកជំនន់មានទំហំធំជាងគេដែលធ្វើឲ្យមនុស្សស្លាប់រហូតដល់ ៥.៨៨៣នាក់ កម្តៅខ្លាំងមានចំនួន ៥.២៤៧នាក់ ខ្យលព្យុះមានចំនួន ២.២៤៣នាក់ និងគ្រោះមហន្តរាយផ្សេងៗទៀត។ ចំពោះខ្យល់ព្យុះបានធ្វើឲ្យខាតបង់សេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកធំជាងគេ ក្នុងចំណោមគ្រោះមហន្តរាយធំៗដែលបានលើកឡើងខាងលើ ។

- នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិដែលមានដូចជា គ្រោះទឹកជំនន់ គ្រោះរាំងស្ងួត បាក់ច្រាំងឬដីចូលទន្លេ រន្ទះបាញ់ និងខ្យល់កន្ត្រាក់ពិតជាបានកើតឡើង ប៉ុន្តែគ្រោះមហន្តរាយដោយសាររន្ទះបាញ់បានធ្វើឲ្យប្រជាជនស្លាប់ច្រើនជាងគេ។ ក្រៅពីនេះទៀត ក៏មានគ្រោះថ្នាក់ដែលបានបង្កដោយអគ្គីភ័យផងដែរ។

- នៅក្នុងឆ្នាំ២០២៤ គ្រោះមហន្តរាយនៅទូទាំងប្រទេស ដោយសារទឹកជំនន់បានធ្វើប៉ះពាល់ដល់គ្រួសារប្រជាជនមានចំនួន ៥៧.៣២៩ គ្រួសារ ខូចខាតផ្ទះអស់ ១៩.៩២៣ខ្នង និងខូចខាតហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត។

- ការបាក់ច្រាំងចូលទន្លេប្រវែង២.៩៨៣ម៉ែត្រ និងរងផលប៉ះពាលដល់ផ្ទះសម្បែងប្រជាជនដែលនៅទីនោះ។

- ខ្យល់កន្ត្រាក់បានកើតឡើងចំនួន ២៨៥លើកនៅទូទាំងប្រទេស ដែលបានធ្វើឲ្យរលំផ្ទះចំនួន ៥៤២ខ្នង របើកផ្ទះចំនួន៤.១៧២ ខ្នង និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត។

- រន្ទះបាញ់នៅទូទាំងប្រទេសឆ្នាំ២០២៤ មានចំនួន១១៩លើក បណ្តាលឲ្យមនុស្សស្លាប់ចំនួន ៦៦នាក់ របួស៤៨នាក់ ខូចខាតផ្ទះ៣០ខ្នង និងងាប់គោក្របី ២៩ក្បាល។

ឃ២. គ្រោះមហន្តរាយផ្សេងៗ

- នៅក្នុងឆ្នាំ២០២៤នេះ ក្រៅពីគ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ ក៏មានគ្រោះមហន្តរាយដោយអគ្គិភ័យ និងគ្រោះមហន្តរាយផ្សេងៗទៀត។ គ្រោះថ្នាក់អគ្គិភ័យនៅទូទាំងប្រទេសឆ្នាំ២០២៤ មានចំនួន៦៩៥ លើក ឆេះនិងខូចខាតផ្ទះអស់៧២៥ខ្នង និងសម្ភារៈផ្សេងៗទៀត។

- ជំងឺឆ្លងនៅទូទាំងប្រទេសឆ្នាំ២០២៤ មិនមានអ្វីគួរកត់សំគាល់ តែការបាត់បង់សមាជិកក្នុងគ្រួសារដោយសារជំងឺកូវីដ១៩ អាចរងផលប៉ះពាល់ដល់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនដល់ពេលបច្ចុប្បន្នផងដែរ ជាពិសេសការបាត់បង់មេគ្រួសារ ឬ អ្នកចំណូលសម្រាប់ចិញ្ចឹមគ្រួសារ។

- គ្រោះមហន្តរាយដែលបន្សល់ទុកដោយសារសង្គ្រាមបានបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់អាយុប្រជាជនកម្ពុជាដែលក្នុងនោះគិតចាប់ពីឆ្នាំ១៩៩២ដល់២០២៣ មានប្រជាជនស្លាប់និងរបួស ដោយសារគ្រាប់មីន និងគ្រាប់មិនទាន់ផ្ទុះចំនួន២៨.៦៨៨នាក់ ។

- ក្នុងរបាយការណ៍នេះបានធ្វើការព្យាករណ៍អំពីស្ថានភាពគ្រួសារ ដែលអាចនឹងរងផលប៉ះពាល់ដល់គ្រួសារកម្រិតណា ដោយសារគ្រោះមហន្តរាយដែលបានកើតឡើង ដោយប្រើប្រាស់ម៉ូដែល Logistics Regression Model ផ្អែកលើអថេរអាយុមេគ្រួសារ ភេទ ការទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ និងជ្រើសរើសតែគ្រួសារ ដែលទទួលរងគ្រោះមហន្តរាយនិងខាតបង់ទឹកប្រាក់ចាប់ពី២៣ាន់ដុល្លារឡើងទៅផ្អែកទៅលើទិន្នន័យទី១។

ខ. ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

នៅក្នុងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនេះបានបង្កឲ្យមានគ្រោះមហន្តរាយកើតឡើងនៅលើពិភពលោកដោយសារសកម្មភាពមនុស្ស និងដោយសារកត្តាធម្មជាតិ។ នៅក្នុងរបាយការណ៍នេះ សូមលើកយករបកគំហើញដែលទាក់ទងនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងវិសាលភាពនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវឆ្នាំ២០២៤។ បើទោះបី នៅក្នុងការអនុវត្តគម្រោងនេះ ពុំទាន់មានឧបករណ៍ណាទំនើបសម្រាប់ស្រង់ទិន្នន័យតាមរយៈផ្កាយរណប ឬ ដ្រូនពិតមែន តែតាមរយៈការសិក្សាស្រាវជ្រាវនៃប្រភពទិន្នន័យដែលប្រមូលបានពីក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម ព្រមទាំងប្រភពផ្សេងៗរកឃើញថា:

- កំពស់ទឹកភ្លៀងមានការថយចុះ
- កំពស់ទឹកទន្លេមេគង្គក៏មានការថយចុះ

- ភ្លៀងធ្លាក់មិនទៀងទាត់
- សីតុណ្ហភាពមានការប្រែប្រួលជាពិសេសមានកម្តៅខ្លាំងខុសពីប្រក្រតី
- ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុបានធ្វើឲ្យមានគ្រោះមហន្តរាយកើតឡើងដូចជាទឹកជំនន់ គ្រោះរាំងស្ងួត ខ្យល់កន្ត្រាក់ និងកម្តៅខ្លាំងបង្កជាភ្លើងឆេះព្រៃ។ តាមការវាយតម្លៃនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៩ ការខាតបង់សេដ្ឋកិច្ច ដោយសារការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ បង្កឱ្យមានគ្រោះមហន្តរាយកើតឡើងមានទំហំទឹកប្រាក់ខាតបង់សរុបចំនួន១៣២លានដុល្លារ។ លើសពីនេះ ទៀតចំពោះការយល់ដឹងអំពីផលប៉ះពាល់នៃការប្រប្រួលអាកាធាតុរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា មានតែជាង ៣០% ប៉ុណ្ណោះ។
- ក្នុងរបាយការណ៍នេះបានធ្វើការព្យាករណ៍ពីឆ្នាំ២០២៥ ដល់២០៣៥ បរិមាណផលិតផលស្រូវ ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (GDP) ចំណូលជាមធ្យមសម្រាប់មនុស្សម្នាក់ (GDP Per Capita) ដោយប្រើប្រាស់ម៉ូដែល Multiple Linear Regression Model ផ្អែកលើអថេរមួយចំនួនដូចជាកម្ពស់ទឹកភ្លៀង កម្ពស់ទឹក និងសីតុណ្ហភាព ដែលជាទិន្នន័យទី២។

៤.១.៣ របកគំហើញផ្អែកលើទិន្នន័យទី៣ (ផ្កាយរណប)

ឆ្លងតាមការចែករំលែកទិន្នន័យតាមរយៈផ្កាយរណប Sentinel2 របស់អង្គការណាសា បានបង្ហាញអំពីការរកឃើញថា ស្ថានភាពផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់របស់ប្រទេសកម្ពុជានៅឆ្នាំ២០២៤ គឺមានផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ដោយផ្ទៃទឹក (Water) មានប្រហែល ១១% គ្របដណ្តប់ដោយដើមឈើ (Tree) មានប្រហែល ៣៥% គ្របដណ្តប់ដោយទឹកជំនន់ (Flooded) 0,៨% គ្របដណ្តប់ដោយដាំដំណាំ (Crop) មានប្រហែល ៣១% គ្របដណ្តប់ដោយដីដែលបានសាងសង់សំណង់ផ្សេងៗ (Built) មានប្រហែល ៨% និងដីវាលឬ វាលស្មៅ (Rangeland) មានប្រហែល ១៥%។

៤.២ សន្និដ្ឋាន

តាមរយៈលទ្ធផលនៃអង្កេតភពផែនដីនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានៅឆ្នាំ២០២៤ ផ្អែកតាមទិន្នន័យទី១ ទិន្នន័យទី២ និងទិន្នន័យទី៣ (ផ្កាយរណប) ព្រមទាំងទិន្នន័យដែលប្រមូលបានពីប្រភពផ្សេងៗដទៃទៀត បានបង្ហាញអំពីរបកគំហើញនូវលក្ខណៈប្រជាសាស្ត្រទាក់ទងកំណើន ការចូលរួមកម្លាំងពលកម្មក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច ចំណាកស្រុក ការកើនឡើងតំបន់ទីប្រជុំជនតាមរយៈការកើនឡើងនៃលំនៅឋាន ផលប៉ះពាល់លើបរិស្ថាន គ្រោះមហន្តរាយ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅកម្រិតថ្នាក់សកល ថ្នាក់តំបន់ ថ្នាក់ជាតិ និងខេត្តទាំង២ដែលបានចុះប្រមូលទិន្នន័យឆ្នាំ២០២៤នេះ។ លើសពីនេះទៀតរបាយការណ៍នេះបានបង្ហាញនូវគ្រោះមហន្តរាយដោយសារសង្គ្រាម និងផលវិបាកដែលបន្សល់ទុកក្រោយសង្គ្រាមសម្រាប់ជាបទពិសោធន៍និងដំណោះស្រាយ។ តាមរបកគំហើញនេះអាចសន្និដ្ឋានថា បញ្ហាប្រជាសាស្ត្រ បរិស្ថាន គ្រោះមហន្តរាយធម្មជាតិ គ្រោះមហន្តរាយដោយសារសង្គ្រាម និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុពិតជាបានកើតឡើងនៅក្នុងសកលលោក ប្រទេសនៅក្នុង

តំបន់ ក្នុងប្រទេសកម្ពុជាយើង និងនៅក្នុងខេត្តទាំង២ ដែលបានសិក្សាស្រាវជ្រាវគឺខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង ដែលស្ថិតនៅក្នុងក្របខណ្ឌនៃធ្វើអង្កេតនេះពិតប្រាកដមែន។ ដូច្នេះដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាខាងលើ គឺត្រូវរៀបចំគោលនយោបាយ និងផែនការសកម្មភាពសម្រាប់មានវិធានការបង្ការផ្សេងៗស្របតាមការអភិវឌ្ឍ និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុជាសកល។

សរុបមក លទ្ធផលនេះ បានបង្ហាញអំពីសមិទ្ធិផលថ្មីមួយទៀតលើកទី ៦ បន្ទាប់ពីបានធ្វើការវិភាគរបាយការណ៍ឆ្នាំ២០១៩ដល់ឆ្នាំ២០២៣ នៅក្នុងគម្រោងអង្កេតភពផែនដីនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៩ ដល់ឆ្នាំ២០២៣ កន្លងទៅ ហើយទិន្នន័យនេះ ពិតជាមានសារៈប្រយោជន៍យ៉ាងសំខាន់ដល់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា នៅក្នុងការរៀបចំគោលនយោបាយជាតិ និងការធ្វើផែនការ ដែលទាក់ទងនឹងប្រជាសាស្ត្រ បរិស្ថាន គ្រោះមហន្តរាយ ដែលបានកើតឡើង និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុបន្ថែមពីលើទិន្នន័យពីប្រភពផ្សេងៗទៀតដែលបានសិក្សាស្រាវជ្រាវដោយស្ថាប័នជាតិ និងអន្តរជាតិដែលមានស្រាប់។

ឯកសារយោង

ក. ឯកសារយោងជាភាសាខ្មែរ

១. វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ៖ *អង្កេតប្រជាសាស្ត្រកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៦* វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការឆ្នាំ ១៩៩៦។
២. វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ៖ *ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៨* វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការឆ្នាំ២០០២។
៣. វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ៖ *របាយការណ៍ទូទៅនៃការធ្វើអង្កេតប្រជារាស្ត្រកម្ពុជាចន្លោះជំរឿនឆ្នាំ២០០៤* វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ ឆ្នាំ២០០៤។
៤. វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ៖ *ជំរឿនទូទៅនូវប្រជារាស្ត្ររបស់ប្រទេសកម្ពុជាឆ្នាំ២០០៨* វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ ឆ្នាំ២០០៩។
៥. វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ៖ *អង្កេតចន្លោះជំរឿននៃប្រជារាស្ត្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៣ របាយការណ៍ចុងក្រោយ* វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ ឆ្នាំ២០១៣។
៦. វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ៖ *ជំរឿនទូទៅប្រជាជននៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៩ របាយការណ៍ជាតិស្តីពីលទ្ធផលចុងក្រោយ* វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ ឆ្នាំ២០២០។
៧. វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ៖ *ចំណោលប្រជាជនឆ្នាំ២០២០* វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ ឆ្នាំ២០២០។
៨. វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ៖ *សៀវភៅកម្រងទិន្នន័យស្ថិតិកម្ពុជាប្រចាំឆ្នាំ២០០៥* វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ ឆ្នាំ២០០៦។
៩. វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ៖ *សៀវភៅកម្រងទិន្នន័យស្ថិតិកម្ពុជាប្រចាំឆ្នាំ២០០៨* វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ ឆ្នាំ២០០៩។
១០. វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ៖ *សៀវភៅកម្រងទិន្នន័យស្ថិតិកម្ពុជាប្រចាំឆ្នាំ២០១១* វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ ឆ្នាំ២០១២។
១១. វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ៖ *សៀវភៅកម្រងទិន្នន័យស្ថិតិកម្ពុជាប្រចាំឆ្នាំ២០១៧* វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ ឆ្នាំ២០១៨។
១២. វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ៖ *សៀវភៅកម្រងទិន្នន័យស្ថិតិកម្ពុជាប្រចាំឆ្នាំ២០២១* វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ ឆ្នាំ២០២១។
១៣. វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ៖ *របាយការណ៍ថ្នាក់ជាតិស្តីពីលទ្ធផលចុងក្រោយនៃជំរឿនកសិកម្មនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០២៣* វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការ ឆ្នាំ២០២៣។
១៤. ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ៖ *ថវិកាសង្ខេបឆ្នាំ២០២៣* ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។
១៥. ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ៖ *ថវិកាសង្ខេបឆ្នាំ២០២៤* ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។
១៦. ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ៖ *ថវិកាសង្ខេបឆ្នាំ២០២៥* ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។

១៧. មន្ទីរផែនការរាជធានី ខេត្តៈ *ទិន្នន័យមូលដ្ឋាន* ឆ្នាំ២០១៩, ២០២០និង ២០២១, មន្ទីរផែនការ រាជធានី ខេត្ត។
១៨. គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ៖ *របាយការណ៍ស្តីពីការងារគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយរយៈពេល ៦ ខែ តុលា ឆ្នាំ២០២២*, គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ ។
១៩. គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ៖ *របាយការណ៍ស្តីពីការងារគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយរយៈពេល ៦ ខែ តុលា ឆ្នាំ២០២៣*, គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ ។
២០. គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ៖ *របាយការណ៍ស្តីពីការងារគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយរយៈពេល ៦ ខែ តុលា ឆ្នាំ២០២៤*, គណៈកម្មាធិការជាតិគ្រប់គ្រងគ្រោះមហន្តរាយ ។
២១. ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម៖ *របាយការណ៍ស្តីពីសកម្មភាព និងលទ្ធផលការងារ លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម ក្នុងប្រចាំឆ្នាំ២០១៦*,ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម។
២២. ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម៖ *របាយការណ៍ស្តីពីសកម្មភាព និងលទ្ធផលការងារ លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម ក្នុងប្រចាំឆ្នាំ២០១៧*,ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម។
២៣. ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម៖ *របាយការណ៍ស្តីពីសកម្មភាព និងលទ្ធផលការងារ លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម ក្នុងប្រចាំឆ្នាំ២០១៨*,ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម។
២៤. ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម៖ *របាយការណ៍ស្តីពីសកម្មភាព និងលទ្ធផលការងារ លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម ក្នុងប្រចាំឆ្នាំ២០១៩*,ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម។
២៥. ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម៖ *របាយការណ៍ស្តីពីសកម្មភាព និងលទ្ធផលការងារ លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម ក្នុងប្រចាំឆ្នាំ២០២០*,ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម។
២៦. ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម៖ *របាយការណ៍ស្តីពីសកម្មភាព និងលទ្ធផលការងារ លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម ក្នុងប្រចាំឆ្នាំ២០២១*,ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម។
២៧. ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម៖ *របាយការណ៍ស្តីពីសកម្មភាព និងលទ្ធផលការងារ លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម ក្នុងប្រចាំឆ្នាំ២០២២*,ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម។
២៨. ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម៖ *របាយការណ៍ស្តីពីសកម្មភាព និងលទ្ធផលការងារ លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម ក្នុងប្រចាំឆ្នាំ២០២៣*,ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម។
២៩. ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម៖ *របាយការណ៍ស្តីពីសកម្មភាព និងលទ្ធផលការងារ លើវិស័យធនធានទឹក និងឧតុនិយម ក្នុងប្រចាំឆ្នាំ២០២៤*,ក្រសួងធនធានទឹក និងឧតុនិយម។
៣០. ក្រសួងបរិស្ថាន៖ *របាយការណ៍ស្ថានភាពបរិស្ថានលើកទី ៣ ឆ្នាំ២០២០*, ក្រសួងបរិស្ថាន។
៣១. ក្រសួងបរិស្ថាន៖ *របាយការណ៍ស្ថានភាពបរិស្ថានលើកទី ៤ ឆ្នាំ២០២១*, ក្រសួងបរិស្ថាន។
៣២. អាជ្ញាធរមីនកម្ពុជា៖ *ចំនួនជនរងគ្រោះដោយគ្រាប់មីន និង ដោយសារគ្រាប់ ពីឆ្នាំ១៩៩២ - ២០២៣តាមរាជធានី ខេត្ត*, អាជ្ញាធរមីនកម្ពុជា។

ខ.ឯកសារយោងជាភាសាអង់គ្លេស

1. H.Shryock, et al., *The Methods and Materials of Demography,* Condensed Edition. Bowling Green University, USA, 1976.
2. Ministry of Planning, *Cambodia Millennium Development Goals Report 2003,* Ministry of Planning, Phnom Penh, November 2003.
3. JAY L. DEVORE, *Probability and Statistics for Engineering and the Sciences, Sixth Edition,* JAY L. DEVORE, 2004.
4. National Institute of Statistics, Ministry of Planning, *General Population Census of Cambodia 2008, Analysis of the Census Results, Report 12 Population Projection of Cambodia, Phnom Penh,* National Institute of Statistics, Ministry of Planning 2011.
5. National Institute of Statistics, Ministry of Planning, *Reclassification of Urban Areas in Cambodia 2011, Phnom Penh,* National Institute of Statistics, Ministry of Planning 2011.
6. United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division 2024. *World Population Prospects 2024*, United Nations, Online, Edition.
7. Ministry of Environment, *A Third Study Understanding Public Perception of Climate Change in Cambodia, Knowledge, Attitude, and Practice (KAP3),* Ministry of Environment, 2020.
8. World Health Organization, *World health statistics 2025, Monitoring health for the SDGs, Sustainable Development Goals,* Geneva, World Health Organization, 2025.
9. National Institute of Statistics, Ministry of Planning, *Population Projection in Cambodia 2020, Phnom Penh,* National Institute of Statistics, Ministry of Planning 2020.
10. United Nations, Population Division, Department of Economic and Social Affairs, *World Population Prospects 2022, Summary of Results*, United Nations, Population Division, Department of Economic and Social Affairs, New York, 2022.
11. UN Migration, *World Migration Report 2024*, 2024, UN Migration.

12. World Economic Forum, *Global Risks Report 2025,* Geneva, Switzerland, World Economic Forum, 2025.
13. Mathias Jesussek, Hannah Volk-Jesussek , *Statistics made easy an understandable introduction 3rd Edition,* Mathias Jesussek, Hannah Volk-Jesussek, 2023.

គ. ឯកសារយោងជាគេហទំព័រ (Website)

1. ចំណេះដឹងទូទៅ, *បរិស្ថាន ការអភិវឌ្ឍ* [website], 27 September 2018. https://www.khsearch.com/qna/8284. (Accessed 21 August 2023).
2. ក្រសួងបរិស្ថាន, *តំបន់ការពារធម្មជាតិ* [website], 15 March 2021. https://www.moe.gov.kh /index/29971. (Accessed 23 August 2023).
3. National Institute of Statistics, Ministry of Planning, *National Account,* [website], 2025,https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fnis.gov.kh%2Fnis%2FNA%2FGDP_Production_approach_and_expenditure_v_37Final_ext_AL_CK_Divided.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK, (Accessed 29 April 2023).
4. RELIEFWEB, *2024 Disasters in Number,* [website], 18 April 2025, https://reliefweb.int/report/world/2024-disasters-numbers. (Accessed 18 May 2025).
5. UNDRR, *2023 Global Natural Disaster Assessment Report,* [website], 13 October 2024, https://www.preventionweb.net/publication/2023-global-natural-disaster-assessment-report. (Accessed 18 May 2024).
6. World Health Organization (WHO), WHO COVID-19 dashboard 4th May 2025, https://data.who.int/dashboards/covid19/cases?n=c. (Accessed 19 October 2023).
7. RELIEFWEB, *2021 Global Natural Disaster Assessment Report,* [website], 14 October 2022, https://reliefweb.int/report/world/2021-global-natural-disaster-assessment-report. (Accessed 7 December 2022).

8. World Health Organization (WHO), *WHO Coronavirus (COVID-19) Dashboard,* [website], 19 October 2023, https://covid19.who.int/?mapFilter=cases. (Accessed 19 October 2023), (Accessed 25 December 2023).
9. Worldometer, *Current World Population Clock: 8.1 Billion People (LIVE, 2023),* [website], 19 October 2023, www.worldometers.info/worldpopulation/#:~:text= World%20 Population%20Clock%3A%208.1%20Billion, (LIVE%2C%202023) %20-%20Worldometer. (Accessed 19 October 2023).
10. 2010-2022 Macrotrends LLC*, World Urban Population 1960-2022* , [website], 2023, https://www.macrotrends.net/countries/WLD/world/urban-population, (accessed 25 December 2023).
11. REPERES, *World War I Casualty,* [website], November 2018. https://www.census.gov/history/pdf/reperes112018.pdf. *(Accessed 24 October 2023).*
12. The National WWII Museum New Orleands, *World War II,* [website], https://www.nationalww2museum.org/students-teachers/student-resources/research-starters/research-starters-worldwide-deaths-world-war. *(Accessed 24 October 2023).*
13. Esri Sentinel2 Land Cover, [website], 2024, https://livingatlas.arcgis.com/ landcoverexplorer/ #mapCenter=106.91689%2C12.56482%2C7&mode=step& timeExtent=2017%2C2022&year=2024&renderingRule=0. (Accessed 29 May 2024)

ឧបសម្ព័ន្ធ

ឧបសម្ព័ន្ធ១

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

បញ្ជីសំណួរការចុះស្រង់ទិន្នន័យ
នៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀងសម្រាប់
អនុវត្តគម្រោងការងារក្រុមសង្កេតការណ៍ភពផែនដី
នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០២៤

(សម្រាប់មេភូមិ)

រៀបចំដោយៈ

អង្គភាពក្រុមសង្កេតការភពផែនដី

វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ

ក្រសួងផែនការ

រាជធានីភ្នំពេញ ខែ .... ឆ្នាំ ២០២៤

១. ព័ត៌មានសម្គាល់៖

រាជធានី/ខេត្ត.. ☐☐

ក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ.. ☐☐

ឃុំ/សង្កាត់... ☐☐

ភូមិ/មណ្ឌល.. ☐☐

ទីប្រជុំជន/ជនបទ... ☐☐

កាលបរិច្ឆេទចុះស្រង់ទិន្នន័យ: ថ្ងៃទី .... ខែ .... ឆ្នាំ ២០២៤

ឈ្មោះមេភូមិ ....ភេទ .... អាយុ........

លេខទូរស័ព្ទមេភូមិ ....

ឈ្មោះមន្ត្រីសម្ភាសន៍ ....

២. **ព័ត៌មានអំពីគ្រួសារក្នុងភូមិ៖**

ល.រ	ប្រភេទទិន្នន័យ	២០២៣	២០២៤
១	ចំនួនប្រជាជនសរុប		
២	ចំនួនគ្រួសារសរុប		
៣	ចំនួនគ្រួសារទទួលបានទឹកស្អាត		
៤	ចំនួនគ្រួសារដែលប្រើប្រាស់អគ្គិសនី		
៥	ចំនួនគ្រួសារដែលមានបង្គន់អនាម័យប្រើប្រាស់		
៦	ចំនួនប្រជាជនធ្វើការក្នុងវិស័យកសិកម្ម		
៧	ចំនួនប្រជាជនធ្វើការក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្ម		
៨	ចំនួនប្រជាជនធ្វើការក្នុងវិស័យសេវាកម្ម		
៩	ចំនួនរោងចក្រសហគ្រាសដែលមានកម្មករចាប់ពី ១៥នាក់ឡើង		

៣. **ព័ត៌មានអំពីគ្រោះមហន្តរាយ ៖**

៣.១ តើប្រជាជនក្នុងភូមិបានទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយពីប្រភពណាខ្លះ ?

ក. គ្មាន.. ☐

ខ. មាន .... ☐

១. តាមរយៈអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន........... ☐

២. តាមរយៈទូរទស្សន៍..................... ☐

៣. តាមរយៈវិទ្យុ............................. ☐

៤. តាមរយៈការទំនាក់ទំនងទូរសព្ទដៃ.................................... ☐
៥. តាមរយៈការផ្ញើសារតាមប្រព័ន្ធទូរសព្ទដៃ........................... ☐.
៦. តាមការសែត.. ☐
៧. តាមប្រភពផ្សេង (បញ្ជាក់).. ☐

៣.២ តើមានចំនួនសម្ភារៈប៉ុន្មានដែលខូចខាត ដោយសារខ្យល់ព្យុះ ឬ ខ្យល់កន្ត្រាក់ ដែរ ឬ ទេក្នុងឆ្នាំ ២០២៤ កន្លងមក? បើគ្មាន សូមចុះលេខសូន្យ " ០ "

ក. ចំនួនផ្ទះសម្បែងដែលខូចខាត ☐ គិតជាប្រាក់ដុល្លារ ☐
ខ. ចំនួនយានយន្តដែលខូចខាតៈ ម៉ូតូ ☐ ឡាន ☐ គិតជាប្រាក់ដុល្លារ ☐
គ.ចំនួនសម្ភារៈខូចខាតផ្សេងៗ (បញ្ជាក់)...................................... ☐
គិតជាប្រាក់ដុល្លារ ☐

៣.៣ តើមានជនរងគ្រោះដោយសាររន្ទះបាញ់ប៉ុន្មាននាក់ក្នុងឆ្នាំ ២០២៤ កន្លងមក ? បើគ្មាន សូមចុះលេខសូន្យ " ០ " ☐

៣.៤ តើមានចំនួនគ្រួសារប៉ុន្មានទទួលរងគ្រោះដោយសារទឹកជំនន់ដែរ ឬ ទេក្នុងឆ្នាំ ២០២៤ កន្លងមក? បើគ្មាន សូមចុះលេខសូន្យ " ០ " ☐
សរុបការខូចខាតគិតជាប្រាក់ដុល្លារ ☐

៣.៥ តើមានចំនួនគ្រួសារប៉ុន្មានដែលខ្វះខាតទឹកប្រើប្រាស់ ដោយសារគ្រោះរាំងស្ងួតក្នុងឆ្នាំ ២០២៤ កន្លងមក? បើគ្មាន សូមចុះលេខសូន្យ " ០ " ☐
សរុបការខូចខាតគិតជាប្រាក់ដុល្លារ ☐

៣.៦ តើមានចំនួនគ្រួសារប៉ុន្មានដែលធ្លាប់ទទួលរងគ្រោះដោយសារបាក់ច្រាំងទន្លេ ស្ទឹង ព្រែក ... ក្នុងឆ្នាំ ២០២៤ កន្លងមកដែរ ឬ ទេ? បើគ្មាន សូមចុះលេខសូន្យ " ០ " ☐
សរុបការខូចខាតគិតជាប្រាក់ដុល្លារ ☐

៤. ផលប៉ះពាល់បរិស្ថានក្នុងភូមិ

៤.១ ចំនួនគ្រួសារដែលទទួលរងផលប៉ះពាល់ពីកាកសំណល់ សិប្បកម្ម ឬ រោងចក្រ ☐
៤.២ ចំនួនគ្រួសារដែលរងផលប៉ះពាល់ការបង្ហូរទឹកសំអុយ ☐

៥. ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

៥.១ តើតាមការកត់សំគាល់របស់លោកពូអ្នកមីងឃើញថាមានការប្រែប្រួលទាក់ទងនឹងអាកាសធាតុដូចម្ដេចដែរ?

ក. សីតុណ្ហភាព	ប្រែប្រួល	☐	មិនប្រែប្រួល	☐
ខ. ទឹកភ្លៀង	ទៀងទាត់	☐	មិនទៀងទាត់	☐
គ. គ្រោះរាំងស្ងួត	មានរាំងស្ងួត	☐	មិនមានរាំងស្ងួត	☐

ឧបសម្ព័ន្ធ២

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

បញ្ជីសំណួរការចុះស្រង់ទិន្នន័យ
នៅក្នុងខេត្តព្រៃវែង និងខេត្តស្វាយរៀង សម្រាប់
អនុវត្តគម្រោងការងារក្រុមសង្កេតការណ៍ភពផែនដី
នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ២០២៤

(សម្រាប់គ្រួសារ)

រៀបចំដោយ៖

អង្គភាពក្រុមសង្កេតការភពផែនដី
វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ក្រសួងផែនការ
រាជធានីភ្នំពេញ ឆ្នាំ ២០២៤

១. ព័ត៌មានសម្គាល់៖

រាជធានី/ខេត្ត..

ក្រុង/ស្រុក/ខណ្ឌ...

ឃុំ/សង្កាត់...

ភូមិ/មណ្ឌល...

ទីប្រជុំ/ជនបទ ....

កាលបរិច្ឆេទចុះស្រង់ទិន្នន័យៈ ថ្ងៃទី .... ខែ ..... ឆ្នាំ ២០២៤

ឈ្មោះអ្នកតបសម្ភាសន៍ ....

លេខទូរស័ព្ទអ្នកតបសម្ភាសន៍ ....

ឈ្មោះមន្ត្រីសម្ភាសន៍ ....

២. ព័ត៌មានទូទៅអំពីគ្រួសារ៖

២.១ ចំនួនសមាជិកគ្រួសារ (២០២៤)

ឈ្មោះមេគ្រួសារ .... ភេទ .... អាយុ ....

សមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍			សមាជិកចំណាកស្រុក			ចំណាកស្រុកក្នុប្រទេស			ចំណាកស្រុកក្រៅប្រទេស		
សរុប	ប្រុស	ស្រី	សរុប	ប្រុស	ស្រី	សរុប	ប្រុស	ស្រី	សរុប	ប្រុស	ស្រី

២.១.១ មុខរបរចម្បងរបស់សមាជិកគ្រួសារក្នុងរយៈពេល ១២ ខែ កន្លងមក(២០២៤)

ក. ចំនួនសមាជិកក្នុងគ្រួសារធ្វើការក្នុងវិស័យកសិកម្ម (ដាំដំណាំ និងចិញ្ចឹមសត្វ) ៖

ប្រុស ☐ ស្រី ☐ សរុប ☐

ខ. ចំនួនសមាជិកក្នុងគ្រួសារធ្វើការនេសាទ៖

ប្រុស ☐ ស្រី ☐ សរុប ☐

គ. ចំនួនសមាជិកក្នុងគ្រួសារធ្វើការក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្ម៖ ប្រុស ☐ ស្រី ☐ សរុប ☐

ឃ. ចំនួនសមាជិកក្នុងគ្រួសារធ្វើការក្នុងវិស័យសេវាកម្ម៖ ប្រុស ☐ ស្រី ☐ សរុប ☐

២.១.២ ចំនួនសមាជិកគ្រួសារធ្វើការងារក្នុងផ្នែកណាមួយក្នុងរយៈពេល ១២ ខែ កន្លងមក(២០២៤)

ក.រដ្ឋាភិបាល ប្រុស ☐ ស្រី ☐ សរុប ☐

ខ. អង្គភាពស្វយ័ត ប្រុស ☐ ស្រី ☐ សរុប ☐

គ. ផ្នែកឯកជនខ្មែរ ប្រុស ☐ ស្រី ☐ សរុប ☐

ឃ.ផ្នែកឯកជនបរទេស ប្រុស ☐ ស្រី ☐ សរុប ☐

ង. ស្ថាប័នមិនយកប្រាក់ចំណេញ ប្រុស ☐ ស្រី ☐ សរុប ☐

ច. ផ្នែកគ្រួសារ ប្រុស ☐ ស្រី ☐ សរុប ☐

ឆ.ស្ថានទូត/ស្ថាប័នអន្តរជាតិ និងភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍ និងជំនួយបរទេស

ប្រុស ☐ ស្រី ☐ សរុប ☐

ជ. ផ្សេងៗ.................................ប្រុស ☐ ស្រី ☐ សរុប ☐

២.១.៣ ចំនួនសមាជិកគ្រួសារចំណាកស្រុកក្នុងប្រទេសចាប់ពី ៦ខែឡើងទៅ (២០២៤)

ឈ្មោះ រាជធានី ខេត្ត	មូលហេតុ	សរុប	ប្រុស	ស្រី
១.				
២.				
៣.				
៤.				
៥.				

២.១.៤ ចំនួនសមាជិកគ្រួសារចំណាកស្រុកក្រៅប្រទេសចាប់ពី ៦ខែឡើងទៅ (២០២៤)

ឈ្មោះប្រទេស	មូលហេតុ	សរុប	ប្រុស	ស្រី
១.				
២.				
៣.				
៤.				
៥.				

២.២ មុខរបររបស់សមាជិកគ្រួសារ (២០២៤)

មុខរបរចម្បងៗ	ចំនួនសមាជិកគ្រួសារដែលបានចូលរួម		
	សរុប	ប្រុស	ស្រី
១.			
២.			
៣.			
៤.			
៥.			
សរុប			

៣. ព័ត៌មានបរិស្ថានអំពីគ្រួសារ

១=មាន ២=គ្មាន

លរ	ប្រភេទប៉ះពាល់បរិស្ថាន	២០២៣	២០២៤
១	បង្គន់អនាម័យ		
២	សេវាប្រមូលសំរាម		
៣	ទីតាំងចោលសំរាមក្នុងភូមិ		
៤	ទីតាំងទុកដាក់សំរាមនៅក្នុងបរិវេណផ្ទះ		
៥	ផលប៉ះពាល់ពីការចោលសំរាម		
៦	ផលប៉ះពាល់ពីកាកសំណល់សិប្បកម្ម/រោងចក្រ		
៧	ផលប៉ះពាល់បង្ហូរទឹកសំអុយចូលក្នុងទឹក		
៨	ផលប៉ះពាល់ថ្នាំបាញ់សម្លាប់សត្វល្អិត		
៩	ផលប៉ះពាល់ការប្រើប្រាស់ជីគីមី		
១០	កាប់បំផ្លាញព្រៃឈើ		
១១	កាប់បំផ្លាញព្រៃលិចទឹក		
១២	ផ្សេងៗ (បញ្ជាក់)		

៤. គ្រោះមហន្តរាយ

៤.១ តើអ្នកបានទទួលព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយពីប្រភពណាខ្លះ? ☑

ក. គ្មាន...................................... ☐

ខ. មាន...................................... ☐

១. តាមរយៈអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន.................................... ☐

២. តាមរយៈទូរទស្សន៍.. ☐

៣. តាមរយៈវិទ្យុ.. ☐

៤. តាមរយៈការទំនាក់ទំនងទូរសព្ទដៃ.......................... ☐

៥. តាមរយៈការផ្ញើសារតាមប្រព័ន្ធទូរសព្ទដៃ.................. ☐

៦. តាមការសែត.. ☐

៧. តាមប្រភពផ្សេង (បញ្ជាក់).................................... ☐

៤.២ តើគ្រួសារអ្នកធ្លាប់ទទួលរងគ្រោះដោយសារខ្យល់ព្យុះ ឬ ខ្យល់កន្ត្រាក់ ដែរ ឬ ទេក្នុងឆ្នាំ ២០២៤ កន្លងមក?

បាទ/ចាស ☐ ទេ ☐

បើ " ទេ " សូមសួរសំណួរបន្ទាប់ (សំណួរ ៤.៣)

ក. ខូចខាតផ្ទះសម្បែង ☐

ខ. ខូចខាតទ្រព្យសម្បត្តិ (កង់, ម៉ូតូ, ឡាន...) ☐

គ. សមាជិកគ្រួសារទទួលរងរបួស ប្រុស ☐ ស្រី ☐ សរុប ☐

ឃ. សមាជិកគ្រួសារទទួលរងគ្រោះដល់ស្លាប់ ប្រុស ☐ ស្រី ☐ សរុប ☐

ង. ផ្សេងៗសូមបញ្ជាក់(...) ☐

សរុបការខូចខាតគិតជាប្រាក់ដុល្លារ ☐

៤.៣ តើសមាជិកគ្រួសារអ្នកធ្លាប់ទទួលរងគ្រោះដោយសាររន្ទះបាញ់ដែរ ឬ ទេក្នុងឆ្នាំ២០២៤ កន្លងមក?

បាទ/ចាស ☐ ទេ ☐

បើ " ទេ " សូមសួរសំណួរបន្ទាប់ (សំណួរ ៤.៤)

ក. សមាជិកគ្រួសារទទួលរងរបួស ប្រុស ☐ ស្រី ☐ សរុប ☐

ខ. សមាជិកគ្រួសារទទួលរងគ្រោះដល់ស្លាប់ ប្រុស ☐ ស្រី ☐ សរុប ☐

៤.៤ តើមានសត្វពាហនៈនៅក្នុងគ្រួសារអ្នកដែលទទួលរងគ្រោះដោយសាររន្ទះបាញ់ដែរ ឬ ទេក្នុងឆ្នាំ ២០២៤កន្លងមក?

បាទ/ចាស ☐ ទេ ☐

បើ " ទេ " សូមសួរសំណួរបន្ទាប់ (សំណួរ ៤.៥)

ក. ចំនួនសត្វពាហនៈស្លាប់ ☐

ខ. ចំនួនសត្វផ្សេងៗដែលស្លាប់សូមបញ្ជាក់(..) ☐

៤.៥ តើគ្រួសារអ្នកធ្លាប់ទទួលរងគ្រោះដោយសារទឹកជំនន់ដែរ ឬ ទេក្នុងឆ្នាំ ២០២៤ កន្លងមក?

បាទ/ចាស ☐ ទេ ☐

បើ " ទេ " សូមសួរសំណួរបន្ទាប់ (សំណួរ ៤.៦)

ក. ខូចខាតផ្ទះសម្បែង ☐

ខ. ខូចខាតដំណាំកសិកម្ម ☐

គ. ប៉ះពាល់ដល់សត្វពាហនៈ ☐

ឃ. ផ្សេងៗសូមបញ្ជាក់(...) ☐

សរុបការខូចខាតគិតជាប្រាក់ដុល្លារ ☐

៤.៦ តើគ្រួសារអ្នកធ្លាប់ទទួលរងគ្រោះដោយសារគ្រោះរាំងស្ងួត ឬ ខ្វះខាតទឹក ដែរ ឬ ទេក្នុងឆ្នាំ ២០២៤ កន្លងមក?

បាទ/ចាស ☐ ទេ ☐

បើ " ទេ " សូមសួរសំណួរបន្ទាប់ (សំណួរ ៤.៧)

ក. ខូចខាតដំណាំកសិកម្ម ☐

ខ. ប៉ះពាល់ដល់សត្វពាហនៈ ☐

គ. ខ្វះទឹកប្រើប្រាស់ក្នុងគ្រួសារ ☐

ឃ. ផ្សេងៗសូមបញ្ជាក់(..) ☐

សរុបការខូចខាតគិតជាប្រាក់ដុល្លារ ☐

៤.៧ តើគ្រួសារអ្នកធ្លាប់ទទួលរងគ្រោះដោយសារបាក់ច្រាំង ទន្លេ បឹង ស្ទឹង ព្រែក ក្នុងឆ្នាំ ២០២៤ កន្លងមកដែរ ឬ ទេ?

បាទ/ចាស ☐ ទេ ☐

បើ " ទេ " សូមសួរសំណួរបន្ទាប់ (សំណួរ ៤.៨)

ក. បាត់បង់ផ្ទះសម្បែង ☐

ខ. បាត់បង់អាយុជីវិត ☐

គ. ផ្សេងៗសូមបញ្ជាក់(..) ☐

សរុបការខូចខាតគិតជាប្រាក់ដុល្លារ ☐

៤.៨ តើគ្រួសារអ្នកធ្លាប់ទទួលរងគ្រោះ ដោយសារភ្លើងឆេះព្រៃក្នុងឆ្នាំ ២០២៤ កន្លែងមកដែរ ឬទេ?

បាទ/ចាស ☐ ទេ ☐

បើ " ទេ " សូមសួរសំណួរបន្ទាប់ (សំណួរ ៤.៩)

ក. បាត់បង់ផ្ទះសម្បែង ☐

ខ. បាត់បង់អាយុជីវិត ☐

គ. ខូចខាតដំណាំ ស្រែចំការ ☐

ឃ. ផ្សេងៗសូមបញ្ជាក់(..) ☐

សរុបការខូចខាតគិតជាប្រាក់ដុល្លារ ☐

៤.៩ តើគ្រួសារអ្នកធ្លាប់ទទួលរងគ្រោះ ដោយសារជំងឺរាតត្បាត COVID19 ក្នុង ឆ្នាំ ២០២៤ កន្លងមកដែរឬទេ?

បាទ/ចាស ☐ ទេ ☐

បើ " ទេ " សូមសួរសំណួរបន្ទាប់ (សំណួរ ៥)

ក. សមាជិកគ្រួសារឆ្លងជំងឺCOVID19 ប្រុស ☐ ស្រី ☐ សរុប ☐

ខ. សមាជិកគ្រួសារបាត់បង់អាយុជីវិត ប្រុស ☐ ស្រី ☐ សរុប ☐

គ. សមាជិកគ្រួសារជាសះស្បើយ ប្រុស ☐ ស្រី ☐ សរុប ☐

៥. ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

៥.១ តើក្នុងឆ្នាំ ២០២៤ កន្លងមក ស្ថានភាពទឹកភ្លៀងយ៉ាងដូចម្ដេចដែរនៅក្នុងភូមិ ?

ក. ទៀងទាត់ ☐

ខ. មិនទៀងទាត់ ☐

គ. ទៀងទាត់ខ្លះ មិនទៀងទាត់ខ្លះ ☐

៥.២ តើសីតុណ្ហភាពក្នុងឆ្នាំ ២០២៤ កន្លងមក មានលក្ខណៈយ៉ាងដូចម្ដេចដែរនៅក្នុងភូមិ ?

ក. ក្ដៅខ្លាំង ☐

ខ. ត្រជាក់ខ្លាំង ☐

គ. ក្ដៅល្មម ☐

ឃ. ត្រជាក់ល្មម ☐

ការព្យាករណ៍គ្រួសារដែលអាចរងគ្រោះដោយគ្រោះមហន្តរាយដែលអាចខាតបង់ចរិកាលើសពី ២០០ដុល្លារឡើងតាមម៉ូដែល Logistics Regression Model (ផ្អែកតាមទិន្នន័យទី១)

****

លេខរៀង	អាយុមេគ្រួសារ	ភេទមេគ្រួសារ	ព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ	គ្រួសារដែលរងគ្រោះមហន្តរាយកើតឡើងជាក់ស្តែង	ការព្យាករណ៍ផលប៉ះពាល់	
					ប្រូបាប៊ីលីតេ	ភាគរយ(%)
1	57	1	1	0	0.772908627	77%
2	40	1	1	1	0.737638606	74%
3	66	1	1	1	0.790172736	79%
4	39	0	1	1	0.808115093	81%
5	40	1	1	1	0.737638606	74%
6	49	1	1	1	0.756740138	76%
7	56	0	1	1	0.836016978	84%
8	50	1	1	1	0.758803243	76%
9	39	1	0	0	0.472152999	47%
10	61	1	1	1	0.780702985	78%
11	63	0	1	1	0.846520174	85%
12	54	1	1	0	0.766935748	77%
13	58	1	1	1	0.774875400	77%
14	54	1	1	1	0.766935748	77%
15	31	1	1	1	0.717596905	72%
16	73	0	1	0	0.860561723	86%
17	66	1	1	1	0.790172736	79%
18	57	0	0	0	0.623899105	62%
19	56	0	0	0	0.621258038	62%
20	55	1	1	1	0.768938786	77%
21	49	1	0	0	0.500223753	50%
22	41	1	1	0	0.739808012	74%
23	57	1	1	0	0.772908627	77%
24	34	1	1	1	0.724379809	72%
25	48	1	1	1	0.754665092	75%
26	38	0	1	1	0.806366148	81%
27	30	0	1	1	0.791938525	79%
28	34	0	1	1	0.799249375	80%
29	32	0	1	1	0.795618241	80%
30	32	1	1	1	0.719869095	72%
31	54	0	1	1	0.832911856	83%
32	64	0	1	0	0.847974815	85%
33	49	1	1	0	0.756740138	76%
34	24	1	1	0	0.701383286	70%

លេខរៀង	អាយុមេគ្រួសារ	ភេទមេគ្រួសារ	ព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ	គ្រួសារដែលរងគ្រោះមហន្តរាយកើតឡើងជាក់ស្តែង	ការព្យាករណ៍ផលប៉ះពាល់	
					ប្រូបាប៊ីលីតេ	ភាគរយ(%)
35	37	1	1	0	0.731060854	73%
36	52	1	1	0	0.762893525	76%
37	36	0	1	1	0.802831984	80%
38	51	1	1	0	0.760854380	76%
39	37	1	1	1	0.731060854	73%
40	32	0	1	0	0.795618241	80%
41	45	1	1	0	0.748368595	75%
42	30	0	1	1	0.791938525	79%
43	65	0	1	1	0.849418123	85%
44	63	1	1	0	0.784527344	78%
45	54	1	1	1	0.766935748	77%
46	49	0	1	0	0.824943647	82%
47	80	1	1	1	0.815074231	82%
48	36	1	1	0	0.728845248	73%
49	65	1	1	0	0.788303095	79%
50	71	1	1	0	0.799338666	80%
51	78	1	1	1	0.811661884	81%
52	38	1	1	1	0.733264981	73%
53	37	1	1	1	0.731060854	73%
54	63	0	1	1	0.846520174	85%
55	64	1	1	1	0.786421297	79%
56	46	1	1	1	0.750479289	75%
57	66	1	1	0	0.790172736	79%
58	45	1	1	0	0.748368595	75%
59	52	1	1	0	0.762893525	76%
60	36	1	1	0	0.728845248	73%
61	54	1	1	0	0.766935748	77%
62	36	1	1	0	0.728845248	73%
63	69	1	1	0	0.795708734	80%
64	65	1	1	0	0.788303095	79%
65	48	1	1	0	0.754665092	75%
66	45	1	1	1	0.748368595	75%
67	48	1	1	0	0.754665092	75%
68	43	1	1	0	0.744111791	74%
69	45	1	1	1	0.748368595	75%
70	67	0	1	1	0.852270902	85%
71	49	1	1	1	0.756740138	76%
72	47	1	1	1	0.752578132	75%
73	28	1	1	1	0.710713739	71%
74	52	0	1	1	0.829759910	83%
75	41	1	1	1	0.739808012	74%
76	41	0	1	1	0.811576784	81%

លេខរៀង	អាយុមេគ្រួសារ	ភេទមេគ្រួសារ	ព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ	គ្រួសារដែលរងគ្រោះមហន្តរាយកើតឡើងជាក់ស្តែង	ការព្យាករណ៍ផលប៉ះពាល់	
					ប្រូបាប៊ីលីតេ	ភាគរយ(%)
77	68	0	1	1	0.853680461	85%
78	52	1	1	0	0.762893525	76%
79	54	1	1	1	0.766935748	77%
80	39	0	1	1	0.808115093	81%
81	51	1	1	1	0.760854380	76%
82	57	1	1	0	0.772908627	77%
83	64	1	1	1	0.786421297	79%
84	34	1	1	0	0.724379809	72%
85	59	1	1	1	0.776830057	78%
86	40	1	1	0	0.737638606	74%
87	47	1	1	1	0.752578132	75%
88	60	1	1	0	0.778772589	78%
89	46	0	1	1	0.820020682	82%
90	65	1	1	1	0.788303095	79%
91	54	1	1	1	0.766935748	77%
92	52	1	1	1	0.762893525	76%
93	58	1	1	1	0.774875400	77%
94	64	1	0	0	0.542272004	54%
95	75	1	0	1	0.572762445	57%
96	74	1	0	1	0.570009770	57%
97	55	1	0	1	0.517076869	52%
98	51	0	0	1	0.607947359	61%
99	44	0	1	1	0.816679081	82%
100	77	1	1	1	0.809937663	81%
101	80	1	1	1	0.815074231	82%
102	58	1	1	1	0.774875400	77%
103	65	1	1	1	0.788303095	79%
104	37	1	0	1	0.466554251	47%
105	69	1	1	1	0.795708734	80%
106	51	1	0	1	0.505843407	51%
107	65	1	1	1	0.788303095	79%
108	70	1	1	1	0.797529769	80%
109	44	1	1	1	0.746246084	75%
110	45	1	1	1	0.748368595	75%
111	51	1	1	1	0.760854380	76%
112	55	1	1	1	0.768938786	77%
113	43	1	1	1	0.744111791	74%
114	53	1	1	1	0.764920655	76%
115	38	1	1	1	0.733264981	73%
116	60	1	1	1	0.778772589	78%
117	48	1	1	1	0.754665092	75%
118	44	1	1	1	0.746246084	75%

លេខរៀង	អាយុមេគ្រួសារ	ភេទមេគ្រួសារ	ព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ	គ្រួសារដែលរងគ្រោះមហន្តរាយកើតឡើងជាក់ស្តែង	ការព្យាករណ៍ផលប៉ះពាល់	
					ប្រូបាប៊ីលីតេ	ភាគរយ(%)
119	52	1	1	1	0.762893525	76%
120	43	1	1	1	0.744111791	74%
121	62	1	1	1	0.782621239	78%
122	37	1	1	1	0.731060854	73%
123	50	1	1	1	0.758803243	76%
124	60	1	1	1	0.778772589	78%
125	55	1	1	1	0.768938786	77%
126	55	1	1	1	0.768938786	77%
127	73	1	1	1	0.802920074	80%
128	63	1	1	1	0.784527344	78%
129	56	1	1	1	0.770929751	77%
130	59	1	1	1	0.776830057	78%
131	40	1	1	0	0.737638606	74%
132	55	0	1	1	0.834470253	83%
133	60	0	1	0	0.842087837	84%
134	63	0	1	1	0.846520174	85%
135	65	1	1	1	0.788303095	79%
136	47	1	1	1	0.752578132	75%
137	42	1	1	1	0.741965753	74%
138	75	1	1	1	0.806453039	81%
139	51	0	1	1	0.828166299	83%
140	53	1	1	0	0.764920655	76%
141	57	1	1	1	0.772908627	77%
142	40	1	1	1	0.737638606	74%
143	76	0	1	1	0.864558929	86%
144	59	1	1	1	0.776830057	78%
145	54	1	1	1	0.766935748	77%
146	41	1	1	1	0.739808012	74%
147	31	1	1	1	0.717596905	72%
148	37	1	1	1	0.731060854	73%
149	50	1	1	1	0.758803243	76%
150	64	1	1	1	0.786421297	79%
151	30	1	1	1	0.715313573	72%
152	71	1	1	1	0.799338666	80%
153	48	1	1	1	0.754665092	75%
154	55	1	1	1	0.768938786	77%
155	50	1	1	1	0.758803243	76%
156	64	1	1	1	0.786421297	79%
157	74	1	1	0	0.804692606	80%
158	38	1	1	0	0.733264981	73%
159	51	0	1	1	0.828166299	83%
160	61	1	1	0	0.780702985	78%

លេខរៀង	អាយុមេគ្រួសារ	ភេទមេគ្រួសារ	ព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ	គ្រួសារដែលរងគ្រោះមហន្តរាយកើតឡើងជាក់ស្តែង	ការព្យាករណ៍ផលប៉ះពាល់	
					ប្រូបាប៊ីលីតេ	ភាគរយ(%)
161	45	1	1	1	0.748368595	75%
162	60	1	1	1	0.778772589	78%
163	53	1	1	0	0.764920655	76%
164	29	1	1	1	0.713019163	71%
165	33	1	1	0	0.722130083	72%
166	31	1	1	0	0.717596905	72%
167	42	1	1	1	0.741965753	74%
168	80	0	1	1	0.869737770	87%
169	43	1	1	1	0.744111791	74%
170	41	0	1	1	0.811576784	81%
171	63	1	1	1	0.784527344	78%
172	55	1	1	1	0.768938786	77%
173	65	1	1	1	0.788303095	79%
174	53	1	1	1	0.764920655	76%
175	48	1	1	1	0.754665092	75%
176	64	1	1	1	0.786421297	79%
177	68	1	1	1	0.793875553	79%
178	40	1	1	1	0.737638606	74%
179	54	1	1	0	0.766935748	77%
180	31	1	1	1	0.717596905	72%
181	64	1	1	1	0.786421297	79%
182	79	0	1	1	0.868459063	87%
183	48	1	1	1	0.754665092	75%
184	55	1	1	1	0.768938786	77%
185	66	1	1	1	0.790172736	79%
186	50	1	1	1	0.758803243	76%
187	64	1	1	1	0.786421297	79%
188	74	1	1	1	0.804692606	80%
189	45	1	1	1	0.748368595	75%
190	38	1	1	1	0.733264981	73%
191	51	1	1	1	0.760854380	76%
192	61	1	1	1	0.780702985	78%
193	36	0	1	1	0.802831984	80%
194	45	1	1	1	0.748368595	75%
195	39	1	1	1	0.735457581	74%
196	49	1	1	1	0.756740138	76%
197	29	1	1	0	0.713019163	71%
198	33	1	1	1	0.722130083	72%
199	42	1	1	1	0.741965753	74%
200	45	1	1	1	0.748368595	75%
201	49	1	1	1	0.756740138	76%
202	80	1	1	1	0.815074231	82%

លេខរៀង	អាយុមេគ្រួសារ	ភេទមេគ្រួសារ	ព័ត៌មានគ្រោះមហន្តរាយ	គ្រួសារដែលរងគ្រោះមហន្តរាយកើតឡើងជាក់ស្តែង	ការព្យាករណ៍ផលប៉ះពាល់	
					ប្រូបាប៊ីលីតេ	ភាគរយ(%)
203	43	1	1	1	0.744111791	74%
204	41	1	1	1	0.739808012	74%
205	63	1	1	1	0.784527344	78%
206	55	1	1	1	0.768938786	77%
207	65	1	1	0	0.788303095	79%
208	53	1	1	1	0.764920655	76%
209	42	1	1	1	0.741965753	74%
210	50	1	1	1	0.758803243	76%
211	47	0	1	1	0.821673571	82%
212	39	1	1	1	0.735457581	74%
213	40	1	1	1	0.737638606	74%

តារាង Standard Normal Curve Areas

Z	0.00	0.01	0.02	0.03	0.04	0.05	0.06	0.07	0.08	0.09
0.0	0.50000	0.50399	0.50798	0.51197	0.51595	0.51994	0.52392	0.52790	0.53188	0.53586
0.1	0.53983	0.54380	0.54776	0.55172	0.55567	0.55962	0.56356	0.56749	0.57142	0.57535
0.2	0.57926	0.58317	0.58706	0.59095	0.59483	0.59871	0.60257	0.60642	0.61026	0.61409
0.3	0.61791	0.62172	0.62552	0.62930	0.63307	0.63683	0.64058	0.64431	0.64803	0.65173
0.4	0.65542	0.65910	0.66276	0.66640	0.67003	0.67364	0.67724	0.68082	0.68439	0.68793
0.5	0.69146	0.69497	0.69847	0.70194	0.70540	0.70884	0.71226	0.71566	0.71904	0.72240
0.6	0.72575	0.72907	0.73237	0.73565	0.73891	0.74215	0.74537	0.74857	0.75175	0.75490
0.7	0.75804	0.76115	0.76424	0.76730	0.77035	0.77337	0.77637	0.77935	0.78230	0.78524
0.8	0.78814	0.79103	0.79389	0.79673	0.79955	0.80234	0.80511	0.80785	0.81057	0.81327
0.9	0.81594	0.81859	0.82121	0.82381	0.82639	0.82894	0.83147	0.83398	0.83646	0.83891
1.0	0.84134	0.84375	0.84614	0.84849	0.85083	0.85314	0.85543	0.85769	0.85993	0.86214
1.1	0.86433	0.86650	0.86864	0.87076	0.87286	0.87493	0.87698	0.87900	0.88100	0.88298
1.2	0.88493	0.88686	0.88877	0.89065	0.89251	0.89435	0.89617	0.89796	0.89973	0.90147
1.3	0.90320	0.90490	0.90658	0.90824	0.90988	0.91149	0.91309	0.91466	0.91621	0.91774
1.4	0.91924	0.92073	0.92220	0.92364	0.92507	0.92647	0.92785	0.92922	0.93056	0.93189
1.5	0.93319	0.93448	0.93574	0.93699	0.93822	0.93943	0.94062	0.94179	0.94295	0.94408
1.6	0.94520	0.94630	0.94738	0.94845	0.94950	0.95053	0.95154	0.95254	0.95352	0.95449
1.7	0.95543	0.95637	0.95728	0.95818	0.95907	0.95994	0.96080	0.96164	0.96246	0.96327
1.8	0.96407	0.96485	0.96562	0.96638	0.96712	0.96784	0.96856	0.96926	0.96995	0.97062
1.9	0.97128	0.97193	0.97257	0.97320	0.97381	0.97441	0.97500	0.97558	0.97615	0.97670
2.0	0.97725	0.97778	0.97831	0.97882	0.97932	0.97982	0.98030	0.98077	0.98124	0.98169
2.1	0.98214	0.98257	0.98300	0.98341	0.98382	0.98422	0.98461	0.98500	0.98537	0.98574
2.2	0.98610	0.98645	0.98679	0.98713	0.98745	0.98778	0.98809	0.98840	0.98870	0.98899
2.3	0.98928	0.98956	0.98983	0.99010	0.99036	0.99061	0.99086	0.99111	0.99134	0.99158
2.4	0.99180	0.99202	0.99224	0.99245	0.99266	0.99286	0.99305	0.99324	0.99343	0.99361
2.5	0.99379	0.99396	0.99413	0.99430	0.99446	0.99461	0.99477	0.99492	0.99506	0.99520
2.6	0.99534	0.99547	0.99560	0.99573	0.99585	0.99598	0.99609	0.99621	0.99632	0.99643
2.7	0.99653	0.99664	0.99674	0.99683	0.99693	0.99702	0.99711	0.99720	0.99728	0.99736
2.8	0.99744	0.99752	0.99760	0.99767	0.99774	0.99781	0.99788	0.99795	0.99801	0.99807
2.9	0.99813	0.99819	0.99825	0.99831	0.99836	0.99841	0.99846	0.99851	0.99856	0.99861
3.0	0.99865	0.99869	0.99874	0.99878	0.99882	0.99886	0.99889	0.99893	0.99896	0.99900
3.1	0.99903	0.99906	0.99910	0.99913	0.99916	0.99918	0.99921	0.99924	0.99926	0.99929
3.2	0.99931	0.99934	0.99936	0.99938	0.99940	0.99942	0.99944	0.99946	0.99948	0.99950
3.3	0.99952	0.99953	0.99955	0.99957	0.99958	0.99960	0.99961	0.99962	0.99964	0.99965
3.4	0.99966	0.99968	0.99969	0.99970	0.99971	0.99972	0.99973	0.99974	0.99975	0.99976
3.5	0.99977	0.99978	0.99978	0.99979	0.99980	0.99981	0.99981	0.99982	0.99983	0.99983
3.6	0.99984	0.99985	0.99985	0.99986	0.99986	0.99987	0.99987	0.99988	0.99988	0.99989
3.7	0.99989	0.99990	0.99990	0.99990	0.99991	0.99991	0.99992	0.99992	0.99992	0.99992
3.8	0.99993	0.99993	0.99993	0.99994	0.99994	0.99994	0.99994	0.99995	0.99995	0.99995
3.9	0.99995	0.99995	0.99996	0.99996	0.99996	0.99996	0.99996	0.99996	0.99997	0.99997

Z	0.00	0.01	0.02	0.03	0.04	0.05	0.06	0.07	0.08	0.09
-3.9	0.00005	0.00005	0.00004	0.00004	0.00004	0.00004	0.00004	0.00004	0.00003	0.00003
-3.8	0.00007	0.00007	0.00007	0.00006	0.00006	0.00006	0.00006	0.00005	0.00005	0.00005
-3.7	0.00011	0.00010	0.00010	0.00010	0.00009	0.00009	0.00008	0.00008	0.00008	0.00008
-3.6	0.00016	0.00015	0.00015	0.00014	0.00014	0.00013	0.00013	0.00012	0.00012	0.00011
-3.5	0.00023	0.00022	0.00022	0.00021	0.00020	0.00019	0.00019	0.00018	0.00017	0.00017
-3.4	0.00034	0.00032	0.00031	0.00030	0.00029	0.00028	0.00027	0.00026	0.00025	0.00024
-3.3	0.00048	0.00047	0.00045	0.00043	0.00042	0.00040	0.00039	0.00038	0.00036	0.00035
-3.2	0.00069	0.00066	0.00064	0.00062	0.00060	0.00058	0.00056	0.00054	0.00052	0.00050
-3.1	0.00097	0.00094	0.00090	0.00087	0.00084	0.00082	0.00079	0.00076	0.00074	0.00071
-3.0	0.00135	0.00131	0.00126	0.00122	0.00118	0.00114	0.00111	0.00107	0.00104	0.00100
-2.9	0.00187	0.00181	0.00175	0.00169	0.00164	0.00159	0.00154	0.00149	0.00144	0.00139
-2.8	0.00256	0.00248	0.00240	0.00233	0.00226	0.00219	0.00212	0.00205	0.00199	0.00193
-2.7	0.00347	0.00336	0.00326	0.00317	0.00307	0.00298	0.00289	0.00280	0.00272	0.00264
-2.6	0.00466	0.00453	0.00440	0.00427	0.00415	0.00402	0.00391	0.00379	0.00368	0.00357
-2.5	0.00621	0.00604	0.00587	0.00570	0.00554	0.00539	0.00523	0.00508	0.00494	0.00480
-2.4	0.00820	0.00798	0.00776	0.00755	0.00734	0.00714	0.00695	0.00676	0.00657	0.00639
-2.3	0.01072	0.01044	0.01017	0.00990	0.00964	0.00939	0.00914	0.00889	0.00866	0.00842
-2.2	0.01390	0.01355	0.01321	0.01287	0.01255	0.01222	0.01191	0.01160	0.01130	0.01101
-2.1	0.01786	0.01743	0.01700	0.01659	0.01618	0.01578	0.01539	0.01500	0.01463	0.01426
-2.0	0.02275	0.02222	0.02169	0.02118	0.02068	0.02018	0.01970	0.01923	0.01876	0.01831
-1.9	0.02872	0.02807	0.02743	0.02680	0.02619	0.02559	0.02500	0.02442	0.02385	0.02330
-1.8	0.03593	0.03515	0.03438	0.03362	0.03288	0.03216	0.03144	0.03074	0.03005	0.02938
-1.7	0.04457	0.04363	0.04272	0.04182	0.04093	0.04006	0.03920	0.03836	0.03754	0.03673
-1.6	0.05480	0.05370	0.05262	0.05155	0.05050	0.04947	0.04846	0.04746	0.04648	0.04551
-1.5	0.06681	0.06552	0.06426	0.06301	0.06178	0.06057	0.05938	0.05821	0.05705	0.05592
-1.4	0.08076	0.07927	0.07780	0.07636	0.07493	0.07353	0.07215	0.07078	0.06944	0.06811
-1.3	0.09680	0.09510	0.09342	0.09176	0.09012	0.08851	0.08691	0.08534	0.08379	0.08226
-1.2	0.11507	0.11314	0.11123	0.10935	0.10749	0.10565	0.10383	0.10204	0.10027	0.09853
-1.1	0.13567	0.13350	0.13136	0.12924	0.12714	0.12507	0.12302	0.12100	0.11900	0.11702
-1.0	0.15866	0.15625	0.15386	0.15151	0.14917	0.14686	0.14457	0.14231	0.14007	0.13786
-0.9	0.18406	0.18141	0.17879	0.17619	0.17361	0.17106	0.16853	0.16602	0.16354	0.16109
-0.8	0.21186	0.20897	0.20611	0.20327	0.20045	0.19766	0.19489	0.19215	0.18943	0.18673
-0.7	0.24196	0.23885	0.23576	0.23270	0.22965	0.22663	0.22363	0.22065	0.21770	0.21476
-0.6	0.27425	0.27093	0.26763	0.26435	0.26109	0.25785	0.25463	0.25143	0.24825	0.24510
-0.5	0.30854	0.30503	0.30153	0.29806	0.29460	0.29116	0.28774	0.28434	0.28096	0.27760
-0.4	0.34458	0.34090	0.33724	0.33360	0.32997	0.32636	0.32276	0.31918	0.31561	0.31207
-0.3	0.38209	0.37828	0.37448	0.37070	0.36693	0.36317	0.35942	0.35569	0.35197	0.34827
-0.2	0.42074	0.41683	0.41294	0.40905	0.40517	0.40129	0.39743	0.39358	0.38974	0.38591
-0.1	0.46017	0.45620	0.45224	0.44828	0.44433	0.44038	0.43644	0.43251	0.42858	0.42465
0.0	0.50000	0.49601	0.49202	0.48803	0.48405	0.48006	0.47608	0.47210	0.46812	0.46414